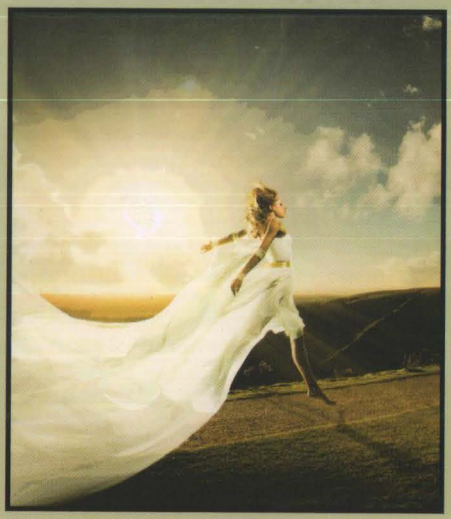
186
Edebiyat

Harabelerde Aşk

WALKER PERCY

İngilizce'den Çeviren: Suzan Aral Akçora

AYRINTI

HARABELERDE AŞK • Walker Percy

650

WALKER PERCY

Walker Alexander Percy, 1916'da Alabama, Birmingham'da dünyaya geldi. On üç yaşındayken, başarılı bir avukat olan babasının intihar etmesi, iki yıl sonra da annesinin gizemli bir trafik kazasında ölmesiyle zor bir ergenlik dönemi geçirdi. Genç Walker her zaman, arabası bir köprüden aşağı yuvarlanan annesinin de kendi iradesiyle hayatına son verdiğinden kuşkulandı. Belki bu yüzden, yetişkin yaşamında verdiği yapıtlarda intihar sürekli yinelenen bir tema olacaktı.

Annesiyle babasının ölümü üzerine Walker Percy ve iki erkek kardeşi babalarının yazar olan kuzeni William Alexander Percy'yle birlikte yaşamak üzere Mississippi, Greenville'e gönderildiler. Bu taşınma, Walker Percy'nin kitapların arasında ve sanatla iç içe büyümesini sağladı. "Will Amca"sının yazdığı *Lanterns on the Levee: Recollections of a Planter's Son* adlı kitabın Percy'nin yapıtlarını etkilediği söylenir. Kendisi gibi Mississippi, Greenville'de yetişen Shelby Foote da Percy'yi yazmaya teşvik etti. Aralarında yaşamları boyunca süren bir dostluk kurulan Percy ile Foote düzenli olarak mektuplaştılar. Mektupları daha sonra *Conversations between Percy and Foote* başlıklı bir kitapta toplandı.

Percy North Carolina Üniversitesi'nde kimya okuduktan sonra, Columbia Üniversitesi'nde tıp öğrenimi gördü. 1941'de tıp fakültesinden mezun oldu ve New York'taki Bellevue Hastanesi'nde staja başladı. Ancak tüberküloza yakalanmasıyla stajı yarım kaldı. 1942'de hastalığı nedeniyle hastanedeki görevini bırakmak zorunda kaldı. Daha sonra ders vermek üzere Columbia Üniversitesi'ne geri döndü.

Tüberkülozun nüksetmesi üzerine; ancak üç yıl yapabildiği doktorluk mesleğini bütünüyle bıraktığında yazarlık kariyeri başladı. 1946'da Mary Bernice Townsend'le evlendi. Bir süre New Orleans'ta yaşayan Percy ve eşi Louisiana, Covington'a taşınarak, iki çocuklarını burada yetiştirdiler.

Percy'nin yazdığı altı romandan üçü çeşitli ödüllere değer görüldü. 1961 yılında yayımlanan *The Moviegoer* [*Sinema Müdavimi*, Çev. Gamze Varım, Ayrıntı Yay. 2005] kurmaca dalında Ulusal Kitap Ödülü'nü, 1971'de yayımlanan *Love in the Ruins* [*Harabelerde Aşk*] de Ulusal Katolik Kitap Ödülü'nü aldı. *Second Coming* (1980) Los Angeles Times Kitap Ödülü'ne ve PEN/Faulkner Ödülü'ne değer görülürken, Amerikan Kitap Ödülü'ne de aday gösterildi. Percy, 1983'te yayımlanan ve denemelerinden oluşan *Lost in the Cosmos: The Last Self-Help Book* ile de St. Louis Edebiyat Ödülü'nün sahibi oldu.

Percy ayrıca *The Last Gentleman* (1966) ve *Lancelot* (1977) [*Lancelot*, Çev. Suzan Aral Akçora, Ayrıntı Yay. 2010] adlı iki romanla, bir diğer deneme kitabı *The Message in the Bottle*'ı (1975) yazdı.

Walker Percy, otuz yılı aşkın bir zaman dilimine yayılan yazarlık serüveni boyunca yazdığı romanlarda ilginç kurgularla önemli meseleleri bir araya getirdi. Hatta evrenin doğasıyla, insanın evrendeki yeriyle ilgilendiğinden, kendisine ABD'nin Güney eyaletlerinin Kierkegaard'ı anlamında "Dixie Kierkegaard" diyenler bile çıktı. Doktorluktan erken emekli olmak zorunda kalan Percy, romancının bir doktor gibi davranıp insan ruhunun açmazları konusunda bir teşhis uzmanı olması gerektiğini savundu. Percy ve yapıtları hakkında pek çok kitap ve makale yayımlandı. Kansere yakalanan yazar, 10 Mayıs 1990'da yaşama veda etti.

Ayrıntı: 650
Edebiyat Dizisi: 186

Harabelerde Aşk
Walker Percy

Kitabın Özgün Adı
Love in the Ruins

İngilizce'den Çeviren
Suzan Aral Akçora

Yayıma Hazırlayan
Tayfun Koç

© 1971 by Walker Percy

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak Tasarımı
Arslan Kabraman

Kapak Fotoğrafı
Three Images/ Stone/Getty Images Turkey

Kapak Düzeni
Gökçe Alper

Dizgi
Hediye Gümen

Baskı
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No: 244 Topkapı/İst.
Tel.: (0212) 612 31 85
Sertifika No: 12156

Birinci Basım 2012
Baskı Adedi 2000

ISBN 978-975-539-676-7
Sertifika No: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Walker Percy

Harabelerde Aşk

Dünyanın sonuna yakın bir zamanda
kötü bir Katolik'in serüvenleri

EDEBİYAT DİZİSİ

GÜNDELİK MUTLULUĞA ALIŞMA/*Anja Meulenbelt* ◢ MURPHY/*Samuel Beckett* ◢ MASAL MASAL İÇİNDE/*Khimaira/John Barth* ◢ ZEN VE MOTOSİKLET BAKIM SANATI/*Robert M. Pirsig* ◢ PARFÜMÜN DANSI/*Tom Robbins* ◢ SINIRSIZ RÜYALAR DİYARI/*J. G. Ballard* ◢ FRANSIZ TEĞMENİN KADINI/*John Fowles* ◢ BEYAZ OTEL/*D.M. Thomas* ◢ MYRA/*Gore Vidal* ◢ DALGALAR/*Virginia Woolf* ◢ ATLANTİK ÖTESİ/*Witold Gombrowicz* ◢ HAYRANLIK/*Anja Meulenbelt* ◢ FERDYDURKE/*Witold Gombrowicz* ◢ MELEKLER ZAMANI/*Iris Murdoch* ◢ PAULINA 1880/*Pierre Jean Jouve* ◢ EŞEKARISI FABRİKASI/*Iain Banks* ◢ ROCK LANETİ/*Iain Banks* ◢ KAYIP ZAMAN/*Anja Meulenbelt* ◢ SENİ İÇİME GÖMDÜM/*Andrew Jolly* ◢ BAŞTAN ÇIKARICININ GÜNLÜĞÜ/*Søren Kierkegaard* ◢ KONFIDENZ/*Ariel Dorfman* ◢ ALTIN DAMLA/*Micbel Tournier* ◢ BİR GARİP VAKA: MATMAZEL P./*Brian O'Doberty* ◢ NIETZSCHE AĞLADIĞINDA/*Irvin D. Yalom* ◢ KIZILAÇALAR KRALI/*Micbel Tournier* ◢ AİLEDE BİR ÖLÜM/*James Agee* ◢ KUTSAL BÖLGE/*Carlos Fuentes* ◢ KALPSİZ AMANDA/*Jurek Becker* ◢ 62-MAKET SETİ/*Julio Cortázar* ◢ ÇARPIŞMA/*J.G. Ballard* ◢ ÜÇLEME-Molloy-Malone Ölüyor-Adlandırılamayan/*Samuel Beckett* ◢ DUR BİR MOLA VER/*Tom Robbins* ◢ HIRSIZIN GÜNLÜĞÜ/*Jean Genet* ◢ KÜÇÜK DEĞİŞİMLER/*Marge Piercy* ◢ LILA/*Robert M. Pirsig* ◢ ERGİNLİK YAŞI/*Micbel Leiris* ◢ AŞKSIZ İLİŞKİLER/*Samuel Beckett* ◢ ESİRGEYEN GÖKYÜZÜ/*Paul Bowles* ◢ YALANCI JAKOB/*Jurek Becher* ◢ DİVAN/*Irvin D. Yalom* ◢ PORNOGRAFİ/*Witold Gombrowicz* ◢ MERCIER İLE CAMIER/*Samuel Beckett* ◢ BİR ERKEĞE NASIL TECAVÜZ EDİLİR?/*Märta Tikkanen* ◢ BENDENİZ VE MARCO POLO/*Paul Griffitbs* ◢ DOĞMAMIŞ KRİSTOF/*Carlos Fuentes* ◢ RÜYA SAKİNLERİ/*Iris Murdoch* ◢ HİÇ İÇİN METİNLER ve Uzun Öyküler/*Samuel Beckett* ◢ DUYGU YOLCULUĞU/*Laurence Sterne* ◢ BETTY BLUE/*Pbilippe Djian* ◢ AĞAÇKAKAN/*Tom Robbins* ◢ ANARŞİST/*Tristan Hawkins* ◢ BAKAKAİ/*Witold Gombrowicz* ◢ PORTNOY'UN FERYADI/*Pbilip Roth* ◢ $10^{1/2}$ BÖLÜMDE DÜNYA TARİHİ/*Julian Barnes* ◢ SUNİ TENEFFÜS/*Ricardo Piglia* ◢ MANŞ ÖTESİ/*Julian Barnes* ◢ ADA/*Aldous Huxley* ◢ GÜLÜN MUCİZESİ/*Jean Genet* ◢ MÖSYÖ/*Jean-Pbilippe Toussaint* ◢ ÇİÇEKLERİN MERYEM ANASI/*Jean Genet* ◢ BAŞUCU OĞLANI/*Alison Fell* ◢ YARATIK/*John Fowles* ◢ SENİ SEVMİYORUM/*Julian Barnes* ◢ ZENCİLER/*Jean Genet* ◢ TÜNEL/*Ernesto Sábato* ◢ KARA PRENS/*Iris Murdoch* ◢ KARNINDAN KONUŞANIN ÖYKÜSÜ/*Pauline Melville* ◢ TANRI'NIN AĞZINDAN EVRENİN HİKÂYESİ/*Franco Ferrucci* ◢ HAYATIN VE AŞKIN YASALARI/*Connie Palmen* ◢ KAHRAMANLAR VE MEZARLAR/*Ernesto Sabato* ◢ KAYNAK VE ÇALI/*Micbel Tournier* ◢ CENNETE BİR KOŞU/*J.G. Ballard* ◢ DİŞİ ADAM/*Joanna Russ* ◢ FLAUBERT'İN PAPAĞANI/*Julian Barnes* ◢ ALDATMA/*Pbilip Roth* ◢ KOKAİN GECELERİ/*J.G. Ballard* ◢ ACABA NASIL?/*Samuel Beckett* ◢ MANTISSA/*John Fowles* ◢ KOLEKSİYONCU/*John Fowles* ◢ BENJAMIN: DAR GEÇİTTEKİ AYDIN/*Jay Parini* ◢ METEORLAR/*Micbel Tournier* ◢ ARKADAŞLIK/*Connie Palmen* ◢ AŞK VESAİRE/*Julian Barnes* ◢ SİRİUS'TAN GELEN KURBAĞA/*Tom Robbins* ◢ BAYAN GULLIVER CÜCELER ÜLKESİNDE/*Alison Fell* ◢ GELECEKTEN ANILAR/*William Morris* ◢ BENİMLE TANIŞMADAN ÖNCE/*Julian Barnes* ◢ İNGİLTERE İNGİLTERE'YE KARŞI/*Julian Barnes* ◢ İYİ İŞ/*David Lodge* ◢ YİTİK RUHLAR IRMAĞI/*Connie Palmen* ◢ TERAPİ/*David Lodge* ◢ ÖLÜRKEN/*Jim Crace* ◢ GÜZELLİK HIRSIZLARI/*Pascal Bruckner* ◢ SÜPER KENT/*J.G. Ballard* ◢ SISKA BACAKLAR/*Tom Robbins* ◢ BETON ADA/*J.G. Ballard* ◢ İLK AŞK, SON TÖRENLER/*Ian McEwan* ◢ GILLES İLE JEANNE/*Micbel Tournier* ◢ BİR KOMÜNİSTLE EVLENDİM/*Pbilip Roth* ◢ KIZILDERİLİNİN ŞARKISI/*James Welc* ◢ SİNEMA MÜDAVİMİ/*Walker Percy* ◢ KARANLIKLARIN EFENDİSİ/*Ernesto Sabato* ◢ METROLAND/*Julian Barnes* ◢ BİZİ NEDEN TERK ETTİN SAYIN BAŞKAN?/*François Vigouroux* ◢ DÜŞÜNCE BALONLARI/*David Lodge* ◢ MİLENYUM İNSANLARI/*J.G. Ballard* ◢ MÜNECCİM KRALLAR/*M. Tournier* ◢ BEYAZDAKİ KARA/*Maggie Gee* ◢ KAYBOLUŞ/*G. Perec* ◢ HINÇ AYLARI/*P. Bruckner* ◢ LİMON MASASI/*J. Barnes* ◢ BÜYÜCÜ/*J. Fowles* ◢ GÜNDOĞUMUNA YOLCULUK/*J. Barnes* ◢ OKLUKİRPİ/*J. Barnes* ◢ FISKADORO/*D. Johnson* ◢ HAYALETLERİN GÖÇÜ/*P. Meloille* ◢ ÖLEN HAYVAN/*P. Roth* ◢ SICAK ÜLKELERDEN DÖNEN VAHŞİ SAKATLAR/*To Robbins* ◢ PASTORAL AMERİKA/*P. Roth* ◢ ABANOZ KULE/*J. Fowles* ◢ ARTHUR VE GEORGE/*J. Barnes* ◢ VAHŞET SERGİSİ/*J. G. Ballard* ◢ VİLLA MEÇHUL/*Tom Robbins* ◢ ASKER GRAMAFONU NASIL TAMİR EDER?/*Saša Stanišić* ◢ FARMAKON/*Dirk Wittenborn* ◢ NE KADAR İLERİ GİDEBİLİRSİN/*D. Lodge* ◢ GERİYE UÇAN YABAN ÖRDEKLERİ/*T. Robbins* ◢ BİR SAHTEKÂR OLARAK HAYATIM/*P. Carey* ◢ İNTERNETTE BALIK AVLAMAK/*Nasreen AKHTAR* ◢ LANCELOT/*Walker Percy* ◢ ÖLÜ BİR DİLDE AŞK/*Lee Siegel* ◢ VAHŞİ İNSANLAR/*Dirk Wittenborn* ◢ GÜNEŞİ DURDURACAĞIZ/*F. Bouillot* ◢ SHYLOCK OPERASYONU/*Pbilip Roth* ◢ KAYBEDENLERİN BELLEĞİ/*Micbel Ragon* ◢ SAVAŞ ARTIĞI/*Ha Jin* ◢ YAZAR, YAZAR/*D. Lodge* ◢ B, BİRA/*Tom Robbins* ◢ EVE YÜZMEK/*Rolf Lappert* ◢ HAFİZ DİVANI/*Hafız-ı Şirazi* ◢ KUZEYE GÖÇ MEVSİMİ/*Tayeb Salih* ◢ OEGSTGEEST'E DÖNÜŞ/*Jan Wolkers* ◢ TURİNGİN HEZEYANI/*Edmunda Paz Soldán* ◢ KOVBOY KIZLAR DA HÜZÜNLENİR/*Tom Robbins* ◢ NABIZ/*Julian Barnes* ◢ DANIEL MARTIN/*John Fowles*

Shelby Foote'a

Dört Temmuz

Eyaletler arası yonca yaprağının
güneybatı ucundaki bir çam korusunda
Akşam 5.00 / 4 Temmuz

Şimdi, eski, şiddet dolu, sevgili ABD'nin ve İsa'yı unutan, İsa'nın peşini bırakmadığı, ölüm saçan Batı dünyasının bu son endişe verici günlerinde, taze bir çam korusunda kendime geldim ve aklımdan şu soru geçti: nihayet her şey oldu ve bitti mi?

İki saat daha geçince her şey anlaşılır. Öyle ya da böyle. Ya ben haklıyım ve bir felaket olacak ya da olmayacak ve ben deliyim. Her iki halde de durum pek iç açıcı değil.

Her halükârda, taze bir çam ağacına dayanmış, kurdeşen dökmüş bir halde ve dünyanın sonunu bekleyerek burada oturuyorum işte.

Yine de şu an için burada emniyetteyim; iki yanım, solda bir toprak yükseltisiyle, sağda da bir giriş rampasıyla korunmuş. Karabina kucağımda yatıyor.

Yonca yaprağının hemen altında, harabe halindeki motelde, üç kız beni bekliyor.

Kuşkusuz bir şeyler olmak üzere.

Yoksa bir şeyler oldu ve bitti mi?

Tanrı nihayet ABD'yi kutsamaktan vazgeçti de şimdi hissettiğimiz şey sadece eski, tarihi mekanizmanın tangırtısı mı, zincir bizi kavrayıp sıradan felaketleriyle tarihe geri taşırken, bizi o mutlu ve ayrıcalıklı yüzey kaplamasından dışarı ve yukarı, uçurumun kenarına taşırken, eğlence treni arabalarının ani ileri fırlayışı mı? Ki o kaplamanın içinde inançsızlar bile, Tanrı ABD'yi kutsamıyor idiyse de en azından başımıza büyük bir talih kuşunun konmuş olduğunu ve şimdi o kutsama ya da talih sona erdiğinden, mekanizmanın tangırdadığını, zincirin kavradığını ve arabaların ileri fırladığını kabul etmişlerdir.

Hava hâlâ öğlen sonrası kadar sıcak. Gök, yağmurdan sonra berrak, yıkanmış bir kobalt renginde. Gelişmekte olan ıslak çamlar güneşin ışıklarını çelik örgü şişleri gibi yansıtıyor. Koru tütüyor ve terebentin kokuyor. Uzaklarda, ufukta, hızla hareket eden fırtına bulutu bir trol gibi kamburunu çıkarıyor. Tam yukarıda bir atmaca, yonca yaprağının beton geometrisinden yükselen bir hava sütunu üzerinde dengede duruyor. Hiçbir kıpırtı yok.

Yaslandığım taze çamın bir tümörü var ve ağaç, sırtıma uyacak şekilde bükülüyor. Terliyorum ve cin fizz içmekten kurdeşen dökmüşüm ama bunun dışında oldukça rahatım. Yonca yaprağının güneybatı ucunun alt bölgelerindeki bu nokta dikkatle seçildi. Buradan eyaletler arası karayollarının üç yönüne hâkimim ve menfezin kenarından eğilerek aradan dördüncüye, doğu girişine bakabiliyorum.

Trafik yoğun değil, arada sırada bir süt tankeri ya da ürün römorku geçiyor.

Atmaca yana yatıp uzun, düz bir süzülüşle bataklığa iniyor. Kanatlarının açısından bir bataklık atmacası olduğu anlaşılıyor.

Motelin kiremitlerinden biri düşüp betonun üzerinde kırılıyor.

Howard Johnson motelinin portakal renkli damı, 203, 204 ve 205 numaralı odalardaki üç kızı hatırlatıyor bana. Kızları ve yaklaşan felaketi düşünmek, kafa derimin garip bir duyguyla sızlamasına neden oluyor. Eğer felaket gerçekleşirse, hakkında bildiklerim sayesinde sağ kurtulmak için oldukça büyük bir şansım var. Kızların da öyle. Sizden hoşlanan bir kızla birlikte sağ kalmak pek kötü bir beklenti değil. Ama hepsi de sizden hoşlanan ve her biri diğer ikisinden nefret eden üç kızla birlikte sağ kalmak hem korkunç hem de hoş, kuşkusuz insanın kafa derisini garip bir duyguyla sızlatacak bir şey.

Karıncalanma hissinin bir başka nedeni, kurdeşenin daha da azmış olması. Boynumda ateşli kabarcıklar tomurcuklanıyor. Kafa derim havadar ve pamukla doldurulmuş hissi veriyor ve halatlarını birer birer patlatan bir zeplin gibi, arada sırada bir saç kökü patlatıyor.

Bunlar kötü zamanlar.

Hükümdarlıklar ve güçler her yerde galip geliyor. Ahlaksızlık yüksek makamlarda serpilip gelişiyor.

Ancak daha net ve acil bir tehlike var. Çünkü önümüzdeki iki saat içinde, bu civarda ve belki başka yerlerde de zararlı parçacıklardan oluşan benzeri görülmemiş bir serpintinin çökeceğine inanmak için nedenlerim var. Sebebini ve sonuçlarını... ve önlemini... yalnız benim bildiğim bir felaket bu. Bu şeytani parçacıkların etkileri fiziksel olmaktan ziyade ruhsal. Cildi yakmıyor ve iliği çürütmüyorlar; daha ziyade ruhun gizli hastalıklarını alevlendiriyor ve kötüleştiriyor, benliği bile kendisinden koparıyorlar. Eğer bir adam hiddete yatkınsa öfkeden kuduracak. Eğer korkuyla yaşıyorsa dehşetten titreyecek. Zaten kendinden soyutlanmışsa kendisinden büsbütün kopacak ve İsmail gibi gayesizce dünyayı dolaşacak.

Cebimde, insanları böyle bir olasılığa karşı aşılamanın ya da buna yakalanırlarsa onları tedavi etmenin yöntemi var.

Ancak şimdiye kadar yalnız dört kişi aşılandı: ben kendim ve orada, moteldeki üç kız.

Hemen aşağımda, terkedilmiş alışveriş meydanının bitişiğinde, Saint Michael Kilisesi'nin sarı tuğladan ambar-artı-silosu yükseliyor. Şaşılacak kadar geniş bir cemaatti bu; Monsenyör mertebesinde bir rahibi hak edecek kadar büyüktü. Ama kilise artık boş, beş yıl önce terk edildi. Vitrayları kırılmış. Beton kafesinin deliklerinde kaya kırlangıçları yuva yapıyor.

Buradaki Katolik kilisemiz üç parçaya bölündü: (1) yeni Roma'sı, Illinois'deki Cicero olan Amerikan Katolik Kilisesi; (2) aidiyete inanan ama Tanrı'ya inanmayan Felemenk hizipçiler; (3) arta kalan Roma Katolikleri, gidecek hiçbir yerleri olmayan ufak, dağınık bir topluluk.

Mülkiyet haklarını ve mahallelerin bütünlüğünü vurgulayan Amerikan Katolik Kilisesi, Latince ayini devam ettirdi ve yükseltide Amerikan milli marşını çalıyor.

Bu bölgedeki Felemenk hizipçiler, evlenmek için Roma'dan ayrılan birkaç rahip ve rahibeden oluşuyor. Onlar Felemenk hizipçi Katoliklere katıldılar. Şimdiyse birkaç boşanmış rahip ve rahibe yeniden evlenmelerine izin vermesi için Hollanda kardinalinin başının etini yiyor.

Bu civardaki Roma Katolikleriyse dağınık ve yılgın. Roma'ya sadık kalan ve önemsiz bir vaiz olan tek rahipleri, geçimini sağlayamadı ve yangın bekçisi olarak işe girmek zorunda kaldı. Geceleri yangın kulesine tırmanmak, aşağıda çıkabilecek çalılık yangınlarını ve gökteki işaret ve belirtileri gözlemek onun görevi.

Mesela ben bir Roma Katolik'iyim, her ne kadar kötü bir örnek olsam da. Havarilerce kurulan Kutsal Katolik Roma Kilisesi'ne, baba olan Tanrı'ya, Yahudilerin seçilmiş olduğuna, dünyanın sonuna kadar sürecek olan Kilise'yi ilk vekili Petrus'u esas alarak kuran Tanrı'nın oğlu İsa Mesih Efendimize inanıyorum. Ancak birkaç yıl önce, Aşayi Rabbani'de İsa'yı yemeyi, ayinlere gitmeyi bıraktım ve o zamandan beri düzensiz bir hayat yaşamaya başladım. Tanrı'ya ve tüm o işlere inanıyorum ama en çok kadınları seviyorum, sonra müziği ve bilimi, sonra viskiyi, dördüncü olarak Tanrı'yı; türdeşlerimi ise hemen hiç sevmiyorum. Genellikle canımın istediğini yapıyorum. Aziz Yahya, Tanrı'ya inandığını söyleyip onun buyruklarını yerine getir-

meyen birisinin yalancı olduğunu yazmış. Eğer Aziz Yahya haklıysa, o halde ben yalancıyım. Öyle de olsa, hâlâ inanıyorum.

İki akbaba bir mil yukarıda, kavşağın üzerinde daireler çiziyor. Hayal mi görüyorum, yoksa bir tanesi başını kaldırmış, yiyecek olarak beni mi gözlüyor? Buna güvenme, ahbap!

Yaklaşan felaketin ve üç kızın düşüncesi kafa derimi garip bir duyguyla sızlatıyor. Ya da belki cin fizz içmekten kaynaklanan kurdeşen yapıyor bunu. Ancak bir felaketin herkese aşina gelen hem hoş hem de nahoş tarafları vardır... gerçi hiç kimse hoşluklarını itiraf etmek istemez. Şu anda bu beklenti nahoş geliyor ama tahmin edebileceğiniz nedenlerle değil.

Şunu itiraf edeyim ki beni en çok endişelendiren şey, felaketin bizi, bilimsel makalem yayımlanmadan ve dolayısıyla buluşum bilim dünyasında bir sansasyon yaratamadan yakalaması.

Bilim adamlarının kibri! Makalem son derece önemli, hatta anlamıyla belki de çığır açacak bir makale, bu doğru. Elinde benim küçük icadımla, herhangi bir doktor, ruhun en derin sırlarını araştırabilir, insan umudunun kaynaklarını zehirleyen hastalıkları teşhis edebilir. Bu icat dünyayı kurtarabilir ya da yok edebilir... ve muhtemelen önümüzdeki iki saat içinde ya birini ya da diğerini yapacak... çünkü her doktorun bildiği gibi, bir tedavi ne kadar etkiliyse, yanlış ellerde o kadar da tehlikelidir.

Ama soru hâlâ yanıtlanmadı: hangi beklenti daha nahoş, dünyanın yok olması mı, yoksa başarım duyurulmadan yok olması mı? İtiraf etmeliyim ki ikincisi; çünkü Nobel Ödülü'nün verildiği gün müdürün odasındaki sahneyi hayal edip duruyorum. Ben içeriye giriyorum. Sekreterlerin yüzü kızarıyor. İş arkadaşlarım şakalaşıyorlar. Müdür şampanyayı ve kâğıt bardakları çıkarıyor (aya ayak basıldıktan sonra Houston kumanda merkezinde olduğu gibi). "Şapkalarınız çıkarın, beyler!" diye bağırıyor müdür, en iyi alaycı tarzıyla (onun en büyük övgüsüdür bu). "Yerel Pasteur'ümüze kadeh kaldıralım! Hayır, daha doğrusu, yeni Kopernik'e! Kaldıracını yerleştirip dünyayı baş aşağı değil, baş yukarı döndüreceği yeri bulan çağdaş Arşimet'e!"

Gerçek şu ki bilim adamları diğer insanlardan ne daha çok ne de daha az kibirlidir. Daha ziyade kibirleri, iyi bilinen objektiflikleriyle yan yana göründüğü için daha çarpıcıdır. Sıradan adam bunu bir skandal olarak görür ama skandal, bilim adamının kabahati olmaktan çok, sıradan adamın bilim adamını yüceleştirmesinden kaynaklanır ki bilim adamı asla böyle bir şey talep etmemiştir.

Eğer dua edecek olsa, ki bu pek muhtemel değildir, bilim adamının duası şu olur: Tanrım, buluşumun bilgiyi artırmasını ve diğer insanlara faydalı olmasını lütfet. Eğer bu olmazsa Tanrım, insanoğlunun yok olmasına yol açmamasını lütfet. Bu da olmazsa Tanrım, *Brain** dergisindeki makalemin yok oluştan önce yayımlanmasını lütfet.

Moteldeki 202 numaralı oda benim odam. 206 numaralı oda tavana kadar konserve gıdalarla, çoğunlukla Viyana sosisi ve Campbell marka çorbalarla, on beş kasa Early Times viskisiyle ve Dünyanın En İyi Kitapları'yla dolu. Aradaki odalarda, 203, 204 ve 205'te, sırasıyla Ellen, Moira ve Lola bulunuyor.

Moralim yükseliyor. Pamukla doldurulmuş gibi olan kafa derim bir saç kökü daha patlatıyor. Cin fizzlerin ipeksi albümini, beynimin zarlarını kaplıyor. En kötü ihtimal gerçekleşse bile, dördümüzün birlikte mutluluk içinde yaşayamamamız için bir neden var mı, karanfilli içkilerimizi yudumlayarak, Campbell'ın pirinçli tavuk çorbalarını içerek, uzun yaz akşamlarında Lola'nın çello çalışını dinleyerek ve Early Times kasalarının hemen yanında istiflenmiş Dünyanın En İyi Kitapları'nı yüksek sesle okuyarak? Homer'in ilk sözlerinden başlarız: "Ey Tanrıça, Akhilleus'un öfkesinin şarkısını söyle" ve Freud'un son sözleriyle bitiririz: "ama onlara yardım edemeyiz ve onlar için kendi düşünüş biçimimizi değiştiremeyiz." Sonra birinci cildi, Sevilecek Melek'ten başlayarak Büyük Fikirler'i okuruz. Sonra baştan başlarız... ta ki Campbell çorbaları ve Early Times tükeninceye kadar.

Güneş, çam iğnelerinin perdesi arasından görünüveriyor ve haleler oluşturuyor. Bataklık atmacası, mor fırtına bulutunun önünde yeşil boya gibi duran servi sırasına doğru uzun süzülüşünü sona erdiriyor.

* Brain: beyin. (ç.n.)

İlk bakışta, buralarda her şey normal gibi görünüyor. Ama keskin bir göz, bir iki aksaklığı fark edebilir. Bir kere, eyaletler arası karayolunun geçmek için çoğunlukla kullanılan iç şeritleri bakımsız durumda. Katran şeritler bozulmuş. Yağ lekesinde bir yosun büyüyor. Omuzlarda taze mimozalar filizleniyor.

İkincisi, motelde bir aksaklık var. Kiremitler kırık. Yüzme havuzu mat bir yeşim renginde; havuzlar için kötü bir renk bu. Kırılmış ve ucu suyun içine girmiş olan atlama tahtasının üzerinde büyük bir kaplumbağa güneşleniyor. Yakındaki otoparkta iki araba park etmiş, paslı bir Cadillac ve çürüyen tepesinden asma dalları filizlenmiş, üstü açılabilen bir İmpala.

Arabalar ve alışveriş merkezi, beş yıl önceki Noel ayaklanması sırasında yandı. Motel, yanmadığı halde terk edildi ve odalarında önce âşıklar, sonra serseriler ve nihayet bataklığın yerli sakinleri, sıvacı kuşlar, engerekler, cüce baykuşlar ve rakunlar barındı.

Son aylarda sarmaşıklar cidden filizlenmeye başladı. Ötede, meydanda, keseli sıçan üzümleri Rexall Eczanesi'ni süslüyor. Yeşil misket üzümleri A&P Süpermarketi'ni neredeyse gizliyor. Açıkhava sinemasındaki hoparlör direklerini zehirli sarmaşıklar ele geçirmiş, kısa, silindirik ağaçlardan oluşan mükemmel, gemetrik bir orman oluşturuyorlar.

Moteldeki yemek odasının cam duvarının ötesinde hâlâ Rotary bayrağı asılı:

Bu hakikat mi?
İlgili herkese karşı adil mi?
İyi niyet oluşturacak ve arkadaşlıkları ilerletecek mi?

Ama bayrak, tapınağın örtüsü gibi boydan boya yırtılmış.

Bir iki ay önce, sarmaşıklar cidden filizlenmeye başladı. İnsanlar bu konuda konuşmaktan hoşlanmıyor. Gittikçe sıklaşmış olan vahşetlerden: hiçbir sebebi olmadan yataklarında katledilen ailelerden söz etmeyi tercih ediyorlar, her nedense. "Bir manyağın işi bu!" diye haykırıyorlar.

Geçen pazar bir komşumun, Seattle'dan buraya naklolmuş bir Boeing mühendisi olan Barry Bocock'in evinin önünden geçerken onun, merkebe binmiş iri bir gringo gibi, ufak çim biçme traktörüne binmiş olduğunu fark ettim. Hemen arkasından, beton döşemedeki çatlaklardan filizlenen ve Barry'nin eski bir şeker fabrikasından kurtarmış olduğu antika tuğlaları örtmeye başlayan birçok küçük sarmaşık gözüme ilişti.

Barry sadece ayağa kalkıp yürüyerek traktöründen inmiş oldu.

"Döşemen çatlamış galiba, Barry" dedim ona.

Barry kaşlarını çattı ve bunu duymamış gibi bana, traktörün çimleri ağaçlara zarar vermeden nasıl ta kabuklarına kadar biçebildiğini göstermeye başladı.

Barry Bocock ayrıntılara, özellikle mikropların neden olduğu daha küçük sorunlara çok büyük bir dikkatle eğilen türden bir adam. Son derece temiz bir adam o; avlusunda şortla dolaşır ve eğer temiz, kıllı, adaleli bacaklarında bir çıban ya da sivilce bulacak olsa, onu sonsuz bir özenle inceler, sıkar, cerahatin niteliğini kaydeder. Barry için dünyada, mikropları ve insan çöplerini kontrol altına alarak düzeltilemeyecek hiçbir aksaklık yok sanki. Bir pazar beni arka avlusuna davet edip yeni fosseptiğinin akıntısını bir su bardağına doldurarak gösterdi; su kadar berrak görünmüyordu aslında bu.

Ama döşemesini çatlatan sarmaşıklara dikkatini çektiğimde duymamış gibi göründü ve bunun yerine bana yeni çim biçme makinesini gösterdi.

"Ama Barry, sarmaşıklar döşemeni çatlatıyor."

"Biraz zor" dedi Barry, öfkeyle kızararak. Sonra beni tertemiz Batı Kıyısı bedenine doğru çekerek son vahşeti duyup duymadığımı sordu.

"Evet. Ne düşünüyorsun?"

"Bir manyağın işi bu!" diye haykırdı ve bir merkep boyutundaki traktörüne bindi.

Barry dul; karısı, o Seattle'dan ayrılmadan önce alkolizmden ölmüş. "Günbatımı topunu ateşlemek" demişti onun içki içişi için. "Her gün daha saat birde başlardı." "Neye başlardı?" "Günbatımı topunu ateşlemeye."

Akbabalar daha alçaktan uçuyorlar ve daha umutlular; kanatlarını bir o yana, bir bu yana sallıyor ve aşağısını görmek için boyunlarını uzatıyorlar.

Barry aklıma geldiği zaman, mikroplara, çıbanlara, morluklara, sivilcelere, kabartılara, yara kabuklarına duyduğu yoğun ilgi göz önüne alınırsa, benim değil de onun doktor olmuş olması gerektiğini düşünmeden edemiyorum. Üstelik filizlenen sarmaşıklardan söz ettiğimdeki üstü kapalı ifadesinden, benim kendi dertlerimden haberdar olduğunu ve paniğime bu yüzden aldırış etmediğini anladım. Hekim, sen kendini tedavi et...

Gerçek şu ki hekim olmama rağmen, son zamanlarda sağlığım, özellikle ruh sağlığım çok kötü. Coşku ve depresyon atakları, ayrıca zaman zaman sabahları dehşet nöbetleri geçiriyorum. Birkaç yıl önce karım beni terk ederek bir İngiliz'le kaçtı ve o zamandan beri düzensiz bir hayat yaşıyorum.

Ama zaaflarımı itiraf etmek, ille de buluşlarımı kötülemek anlamına gelmiyor; bunlar, bilimsel kanıtlara göre kendini kabul ettirecek ya da silinip gidecek. Ne de olsa, Van Gogh depresyondaydı ve Beethoven'ın hayatı hiç de iç açıcı değildi. Hatırlarsanız, kâhin Hosea'nın kötü bir ev hayatı vardı.

Söylemeye gerek yok ki en iyi psikiyatrlardan bazılarının kendilerine ait bazı sorunları, küçük garezleri, dehşet duyguları ve bu tür şeyleri vardır.

Benim kim olduğunu merak edebilirsiniz elbette. Size küçük bir dosya vereyim.

Ben bir hekimim, pek de başarılı olmayan bir psikiyatr; bir alkoliğim, depresyonlar, coşkular ve sabah dehşetleri geçiren titrek, orta yaşlı bir adam; ama yine de etrafımızdaki şeylerin gizli nedenlerini gören ve gündelik olay bolluğunu açıklamak için basit hipotezler üreten bir dâhiyim; kötü bir Katolik'im; karısı dinsiz bir İngiliz'le kaçan ve yeni bir yaşama başlamayı, her şeyi taze bir bakışla görmeyi umduğu Cozumel adasında ölen bir dul ve bir boynuzluyum.

Dertlerim bazı hastalarıma çekici geliyor, bazılarına da itici. İnsanlar genelde hoşgörülü. Bazı hastalar, zaaflarımı bildiklerinden,

onlarınkileri anlayacağımı hesaplıyorlar. Western filmlerindeki yaşlı Doc gibi bir şeyim: eğer yaşlı Doc'u ayıkken yakalarsanız, hiç fena değildir vesaire. Hatta bir tür dâhi o, Harvard'a gitmiş olduğunu duydum vesaire vesaire.

Fazla para kazanıyor değilim. Ne de olsa, aklı başında insanların, çalışma saatlerinde karanfilli viski yudumlayan bir doktorla işleri olmaz. O yüzden her türlü hastayı kabul etmek zorunda kalıyorum, yalnız dehşete düşmüş ve depresyondaki insanları değil, bağırsak sorunlarından mustarip insanları, beriberisi ve hepatiti olan esrarkeşleri. Aynasızların vurduğu Bantu'ları, Bantu'ların vurduğu aynasızları.

Ancak, son zamanlarda, icadım üzerinde çalışmak için hastaları geri çevirdim. Paraya ihtiyacım yok. Şansıma, beni terk eden ve daha sonra ölen karım ya vasiyetnamesini değiştirmeyi unuttu ya da değiştirmek istemedi ve böylece bana, babasından miras kalan kırk bin R.J. Reynolds hisse senedini bağışladı.

Çamın yerinden oynamış kabukları, gömleğimin içine işlemeye başlıyor. Kafa derim hâlâ pamukla doldurulmuş gibi, boğazım kurdeşenden ıslık çalıyor... cin fizzlerden kaynaklanan albümin molekülleri beynimin boşluklarında arı gibi vızıldıyor... yine de kendimi oldukça iyi hissediyorum.

Keskin nişancı nerede? Elimle gözlerime gölge ederek arazinin her bir santimini inceliyorum.

Yakındaki tepenin yamacına basamak gibi kazılmış yeşil dikdörtgenin yanında bir bayrak, direğinin üstünde huzursuzca kıpırdıyor. Dini ve vatansever ilkeler üzerine ve zencileri dışarıda bırakmak üzere kurulmuş olan özel okulumuzun, Valley Forge Akademisi'nin futbol sahası burası. Bugünün daha erken bir saatinde –bugün müydü gerçekten?– şampiyon baton çeviricilerimiz, Hıristiyan Kaydetteler, başlarına gelecek korkunç beladan hiç kuşkulanmadan çevirme talimi yaptılar.

Ayağımın altındaki boş alışveriş meydanının ötesinde, Cennet Konakları'nın alçak, yeşil tepeleri yükseliyor. Golf sahalarının oyun parkurları, ağaçların çizgisinde çentikler oluşturuyor. Şirin küplere

ve somunlara benzeyen yeni evler, küp şekerler gibi çamların arasına serpiştirilmiş. Benim evimi seçmek bile mümkün, eski TV vericisinin altında bir benek canlı pembe ve bir cam pırıltısı. Perspektifin bir oyunuyla, verici kulesi, meydandaki eski Saint Michael Kilisesi'nin biçimsiz silosundan yükseliyormuş gibi görünüyor.

Eski günlerde orada kızım Samantha'yla ayine giderdim. Piskoposçuluktan vazgeçmiş Virginialı bir kız olan karım, bu karanlık, zarif, pagan ismin bir şekilde kızımıza ilham vermesini bekleyerek ona Samantha adını koydu; ama Doris için ne yazık ki Samantha tombul, sarışın, sivilceli ve dindar oldu, okuldan sonra orada oyalanmaktan ve Rahibe'nin silgilerini temizlemekten hoşlanan türden bir kız.

En güzel zamanlar, yaz akşamları ayinden sonra Samantha'yla ikimizin menekşe rengi alacakaranlıkta eve yürüdüğümüz zamanlardı; Aşa-yi Rabbani almış olurduk ve sonrasında ben sevinç içinde olurdum; Katolik yoldaşlarımı hiç umursamaz, yalnız kendimi, Samantha'yı ve yuttuğum İsa'yı umursar, onu yemem karşılığında bana ne vaat etmiş olduğunu, içimde hayat olacağını hatırlardım ve olurdu da; kendimi öyle iyi hissederdim ki ta eve kadar, Nuh'un Gemisi'nden önce Kral Davut'un yaptığı gibi şarkılar söyler ve bir aptal gibi davranırdım. Eve vardığımızda, kırmızı ışığını Venüs'ün yanına yükselten ve mor kadife gökte, bir elmasın yanındaki bir yakut gibi görünen TV vericisinin altında kömür briketlerini tutuştururdum. Samantha'yı *Renklerin Harika Dünyası*'nı seyretmek üzere çalışma odama yerleştirirdim (görüntü sadece otuz metre dümdüz aşağı seyahat ettiği için, hayattakinden daha iyi olurdu); briketlere döner, litrelik Early Times'dan dört, beş, altı büyük fırt çeker, dünyanın güzelliğinden duyduğum sevinçle bağırır, *Don Giovanni*'den "Finch 'han dal vino"yu ve "Kutsal Tanrı, Adını Şükranla Anıyoruz"u söyler, Doris'e şiddetli, yürek hoplatan bir arzu duyar, gidip Doris'i getirirdim; o ise teklifime dudak büker ama yine de razı gelir, hatta şimdi aklıma geldiğine göre alabildiğine şehvetli olur, bir kez daha eski haline dönüşürdü: Shenandoah Vadisi'nin şehvetli kızına, Winchester'daki Elma Çiçeği Festivali'nin Elma Kraliçesi'ne. Elinden tutup onu açelyaların ötesine götürürdüm, orada birbirimizin üzerine atılır, bu noktada bir Kerman halısı kadar kalın havlı olan Zoysia çimlerine düşerdik.

Motelin penceresinde beyaz bir dalgalanma. Keskin nişancı mı bu? Dirseğimi karabina kemerine bastırıyorum. Hayır, kızlardan birinin odası bu. Moira'nın. Moira sanki herhangi bir salı günüymüş gibi giysilerini yıkıyor ve kurumaları için dışarıya asıyor. İyiye işaret bu, Moira'nın iç çamaşırlarını yıkaması. Onu hep böyle düşünüyorum, yalınayak, kombinezonuyla lavabonun önünde durmuş, bacakları ayrık ve dümdüz, hatta dümdüzden de öte, öyle ki dizlerinin arkasındaki et parçası dışarı çıkmış ve lastik gibi sert görünüyor; giysilerini Lux'le ıslatırken sarı gözleri dalgın ve odaklanmamış.

Öte yandan Lola'yı hep o Dvorák konçertosunu çalarken görüyorum, dilini dişlerine değdirerek, tıslar gibi melodiyi söylediğini, muhteşem dizleriyle çelloyu iki taraftan kavradığını.

Ellen Oglethorpe ise zihnimde aslında olduğu gibi canlanıyor, sert ama şehvetli, Presbiteryen bir hemşire, yanakları kızarmış, gözleri parlak ve eleştirici. Onu yumruklarını kalçalarına yerleştirmiş olarak düşünüyorum, eskiden dedikleri gibi, eli belinde.

Ön tarafta ortalık sessiz. O, keskin nişancı, arkama dolanmış olabilir mi? Georgia çamının yayılan, alçak dallarının altında siper alarak yavaşça dönüyorum.

Kavşağın tümseğinin ötesinde, neredeyse doktorluk yaptığım kadar uzun bir süre hasta olarak yattığım hastaneyi de kapsayan federal binalar grubu "Fedville" tıp okulu, NASA tesisleri, Davranış Enstitüsü, Geriatri Merkezi ve Aşk Kliniği birer abide gibi yükseliyor.

Kısaca "Aşk" dedikleri klinikte, gönüllüler gözlem aynaları arkasında tek başlarına, çiftler halinde ve grup olarak cinsel faaliyetlerde bulunuyorlar, insanoğlunun insanın cinsel tepkileri hakkında daha çok bilgi sahibi olması için.

Bitişiğinde Geriatri Rehabilitasyon ya da "Geri Rehab" var; hoş, alçak, beyaz damlı, Daytona tipi binalardan oluşan yaygın bir bina grubu bu. Burada, Tampa'dan Tucson'a kadar uzanan bir bölgeden yaşlı insanlar, yaşlılığın hüzünleri ve can sıkıntıları için tedavi görüyorlar. Bugünlerde fiziksel rahatsızlıkları genellikle iyileştirilen, seksen beş, doksan hatta yüz yaşında bile alabildiğine zinde, oynak eklemli, düzgün yüzlü, esnek damarlı olan bu iyi insanlar, yine de

çoğu zaman anlaşılmaz bir biçimde mahzun oluyorlar. Her ihtiyaçlarının karşılandığı, her eğlencenin sağlandığı, her tür hobinin teşvik edildiği, en hoş Yaşlı Yerleşimleri'nde yaşıyor olabilirler; ama yine de birçoğu mutluluklarının içinde umutsuzluğa kapılıyor, disk sürümede ve seramik fırınının önünde boş gözlerle ve isteksizce oturuyor. Balık oltaları, güneşten yanmış, sağlıklı ellerden düşüyor. Golf sopaları paslanıyor. *Reader's Digest*'ler okunmuyor. Birçok yaşlı insan güçten düşüyor ve hatta kara büyü lanetine kurban gitmek gibi bilinmeyen nedenlerden ölüyor. Burada, Geri Rehab'da, bu hüzünlü ihtiyarlar "yaratıcı ve özgeci potansiyel"lerini geliştirmeye teşvik ediliyorlar. Yine de esrarengiz ölümler ve intiharlar da artmaya devam ediyor. Son başhekimin raporu ülkenin bir numaralı katilini "Yaşlı Vatandaş Çözülmesi" olarak adlandırdı; buralarda St. Petersburg hüznü olarak bilinir bu.

Sol tarafımda, servilerin arasında beyaz beyaz görünen, Yoksulların Küçük Rahibeleri'nin eski ahşap binaları var. Hafta içinde Küçük Rahibeler zenci ve beyaz yoksul çocuklar için bir okul çalıştırıyor, onları doyuruyor ve giydiriyor, hafta sonlarında da Hıristiyan halk için dini inziva yerleri düzenliyorlar. Bilim adamları hafta içinde çocuklarla ilgilenmekte rahibelere yardımcı oluyor. Hafta sonlarında Hıristiyanlar inzivaya çekilmek ve komünistlerin dine dönmesi için dua etmek üzere buraya geliyorlar.

Çoğunlukla liberal ve inançsız olan bilim adamları ve çoğunlukla muhafazakâr ve Hıristiyan olan işadamları, Cennet Konakları'nda yan yana yaşıyorlar. Her ne kadar bu ikisi farklılıklarını gözlerinde büyütüyor, birisi "yıpranmış dogmalar ve inançlar"dan, diğeri "ateizm ve ahlaksızlık"tan vesaire vesaire söz ediyor olsa da ben ikisi arasında büyük bir fark göremiyorum. İki tür de genellikle iyi adamlar, bütün gün var gücüyle çalışan, saat beş buçukta sevimli evlerine dönen, karılarını öpen, pembe yanaklı bebeklerini havaya atıp tutan, kömür briketlerini tutuşturan ya da belki ufak çim biçme traktörlerine binen iyi babalar ve kocalar. Önemsiz farklılıklar var. Muhafazakâr Hıristiyan ev kadınları Vadi'den hizmetçilerini almak için arabalarıyla kasabaya indiklerinde, hizmetçileri eski usulde arka koltukta oturuyor. Liberal ev kadınlarıysa hizmetçilerini ön koltuk-

ta oturtuyor. Pazar günleri Hıristiyan işadamları giyinip kuşanıp ailelerini kiliseye götürürler, oysa inançsız bilim adamları en kötü kıyafetlerini giyip kuş izlemeye gitme eğilimindedirler. Davranışçı arkadaşlarımdan birinin dediği gibi, "benim katedralim mavi gökyüzüdür; haccım ise fildişi gagalı ağaçkakanı bulmak içindir" ki bazıları bu efsanevi ve asil kuşun bataklığın emniyetinde hâlâ ikamet etmekte olduğunu söylerler.

Servilerin ötesinde, ufka kadar uzanan, bir güney denizi kadar sisli, engin Bal Adası Bataklığı yatıyor. Savana benzer adaları, leke halindeki tümseklerle benekleniyor. Yüksek bir geçit üzerinden bataklığı geçen eyaletler arası kuzey-güney karayolu, ufukta bir noktada birleşen, cetvelle çizilmiş iki çizgi kadar düz bir biçimde kuzeye doğru uçup gidiyor.

Tümseklerden bir iki ince duman kıvrımı yükseliyor. Ötede, bataklığın emniyetinde, toplumumuzu terk edenler, ondan dışlananlar ve ona başkaldıranlar yaşıyor: bu yabani toprakları hem bir sığınak hem de bataklığın kıyısındaki parsellenmiş araziye ve alışveriş meydanlarına akınlar düzenlemek için bir gerilla üssü olarak kullanan vahşi, siyahi Bantu'lar; uyuşuk, tembel yaşamlar sürdüren, yaban çilekleri, yayın balıkları ve yeşil kaplumbağalarla beslenen ve bütün gün Choctaw* haşişi tüttüren her tür genç, beyaz serseri. Bir zamanlar rakunların ve timsahların uğrak yeri olan ıssız tümsekler, şimdi her tür asi tarafından hayvanat bahçesindeki maymun adaları kadar aşındırılmış: Bantu gerillaları, Tulane ve Vanderbilt, MIT ve Loyola üniversitelerinden ayrılanlar; asker kaçakları, İsveç ordusundan firar edenler, Memphis ve New Orleans'dan gelen, icraatları New Orleans'da bile hoş görülmeyen psikopatlar ve oğlancılar; Papa karşıtı Katolikler, hoşnutsuz Metodistler, Duyular Dışı Algılamacılar, UFO'cular, Aquarian Kilisesi mensupları, eski Ayn Rand hayranları, atalarının avlandığı topraklara geri gelmiş Choctaw Siyonistleri ve hatta Kerouac beat kuşağından birkaç yaşlı, kır sakallı adam, hacı asaları taşıyan, Hindu vecizeleri söyleyen ve dağ keçilerinin çevikliğiyle tümsekten tümseğe atlayan sırım gibi, yaşlı ruh arayıcıları.

* Choctaw: Kuzey Amerika'da yaşayan bir Kızılderili kabilesi. (ç.n.)

Ofisimin yer aldığı kasaba kuzeyde ve sağ tarafımda kalıyor. Kasaba, bataklığa tezat olarak, her tür muhafazakâr insan için bir sığınak haline geldi, Bob Jones Üniversitesi mezunları, Hava Kuvvetleri'nden emekli albaylar, atlanmış Deniz Kuvvetleri komutanları, eski devlet adamları, polisler, vatansever omur tedavi uzmanları, Ulusal Tüfek Derneği'nden iki görevli ve altı muhafazakâr kalınbağırsak uzmanı gibi.

Şimdi yaşadığım Cennet Konakları'ysa başka bir mesele. Tam karşımda, bataklıkla kasabanın arasındaki Konaklar, gün ışığında mücevher gibi parlıyor. Zümrüt rengi oyun parkurları uykulu sazlıkların yanı başında uzanıyor. Burada herkes iyi geçiniyor, dinsizi ve Hıristiyan'ı, Yahudi'si ve Yahudi olmayanı, Kuzeylisi ve Güneyli'si, liberali ve muhafazakârı. Gariptir ama Kenosha, Sheboygan ve Grosse Pointe gibi yerlerden gelen ve çoğu işadamı ve mühendis olan Kuzeylilerin sayısı Güneylilerden daha fazla. Ama onlar, yani Kuzeyliler, Güney'in âdetlerini ördeklerin suyu sevdiği kadar sevmişler. Karanfilli viski ve naneli viski içiyor, mısır unu çörekli balık kızartma şölenleri düzenliyorlar. Ön avlularında küçük, siyahi cokey heykelleri aynalardan balık tutuyor. İnsan boyunda zenci dadı bebekler verandalarına nezaret ediyor. Hemen herkes hizmetkârlarına iyi davranıyor, onları arabalarıyla Mutlu Vadi'den alıp evlerine geri götürüyor, onlara "getir götür ayrıcalıkları" tanıyor ve "Noel hedayeleri" veriyorlar.

Buralardaki zenciler genellikle kötü bir güruh olarak görülür. Daha yaşlı olanları çoğunlukla basit ve işe yaramazdır, genç zencilerse çoban köpekleri kadar saldırgan bir hale gelmişlerdir. Genç olanların hemen hepsi kasabadan ayrılmış, bir çoğu bataklıktaki Bantu'lara katılmıştır. Bu noktada Cennet'in muhafazakârları ve liberalleri aynı fikirdedir. Muhafazakârlar, zencilerin her zaman basit ve işe yaramaz ya da çoban köpekleri kadar saldırgan olmuş olduklarını söylerler. Spor kulübünde muhafazakârlarla tartışan liberaller, evet, zenciler basit ve işe yaramaz ya da çoban köpekleri kadar saldırgan ama nasıl olmasınlar vesaire vesaire, derler. Böyle devam edip gider.

Ancak, Cennet'teki hizmetkârlarımız istisnadır: çocuklarımıza kendi çocuklarıymış gibi bakan sadık siyahi dadılar, eski usulde çalışan ve şapka çıkaran ağırbaşlı bahçıvanlar.

İçinde yaşadığım Cennet Konakları gerçekten de bir cennettir; kargaşa içindeki bir ülkede bir vahadır. Çünkü bizim sevgili ABD'miz kötü durumda. Amerikalılar birbirlerine düşman oldular; ırk ırka, sağ sola, inançlı inançsıza, San Francisco Los Angeles'a, Chicago Cicero'ya. New York'un zencilerin bile yaşamak istemediği kesimlerinde sarmaşıklar filizleniyor. Cleveland'ın merkezinde kurtlar görüldü, Kara Veba sırasında Roma'da olduğu gibi. Bazı Güney eyaletleri Rodezya'yla diplomatik bağlar kurdu. Minnesota ve Oregon'un İsveç'te kendi konsoloslukları var çünkü bu eyaletleri terk eden birçok insan orada yaşıyor.

Eski Cumhuriyetçi Parti, Kalın Kafalılar Partisi haline geldi. Bu adı, Montgomery'deki son Cumhuriyetçi Kurultayı'nda, bir isim değişikliği teklif edildiğinde aldı; ilk öneri Hıristiyan Muhafazakâr Anayasal Parti'ydi ve üzerinde HMAP harfleri bulunan kampanya rozetleri bile basıldı, ta ki Doğu liberali bir yorumcu bunun Sovyet kozmonotlarının giysilerinin sırtlarına basılı baş harflere benzerliğini fark edip bunu yüzyılın en kalın kafalı beceriksizliği olarak niteleyinceye kadar... muhafazakârlar ise, en iyi geleneklerine uygun olarak, bunu kendi avantajları haline getirip bir milyon tane daha "Amerika İçin Kalın Kafalılar" yazılı rozet ve "Vatana Hizmette Ne Kadar Kalın Kafalı Olunursa O Kadar İyidir" diye beyan eden bez afişler bastırdılar.

Eski Demokratlar yerlerini yeni Sol Parti'ye bıraktı. Onlar da kendi icatları olmayan bir lakaba takılıp kaldılar ve bu lakap dillere takıldı: bu kez Sağ'ın uydurduğu ve Sol'un kabul ettiği alaycı bir kısaltmaydı bu, düşmanlarımızın bizi isimlendirmesine izin vermemize, küfürlerini geçerli saymamıza neden olan o tuhaf Amerikan geleneğine uyarak kabul ettikleri bir kısaltma. Bu gelenek belki düşmanlarımıza istedikleri avantajı bağışlama ve yine de onları yenme ihtiyacından, belki de aynı zamanda, onların en kötü taraflarımızı en iyi bilen insanlar olduklarına ve en iyisinin bunları onların söylemesi olduğuna dair gizli bir sezgiden kaynaklanmaktadır. Bu lakap genellikle SOL, sıklıkla SOLBABA, bazen (küçük bir Japon selamıyla) SOLBABASAN oluyor, nadiren de ilk hali SOLBABASANA, ki İngilizcede bu, Sağ'a göre, Sol'un inandığı şeyleri simgeliyor: Özgürlük,

Eşitlik, Kardeşlik, Doğum kontrol hapı, Ateizm, Esrar, Kirlenme karşıtlığı, Seks, Kürtaj, Ötenazi.

Merkez ise dağıldı.

Buna rağmen, Gayrisafi Milli Hasıla yükselmeye devam ediyor.

Sol eyaletler ve Kalın Kafalı eyaletler, Sol kasabalar ve Kalın Kafalı kasabalar var ama hiç merkez kasaba yok (mesela ötede, doğup büyüdüğüm kasaba Kalın Kafalı, arkamdaki Fedville Sol ve şimdi yaşadığım Cennet Konakları da merkeze ait değil... merkez diye bir şey yok... ama nadir görülen bir yer, Kalın Kafalı'nın ve Sol'un –ama siyahinin değil– barış içinde yan yana yaşadığı hoş bir yer); Sol kanallar ve Kalın Kafalı kanallar, Sol filmler ve Kalın Kafalı filmler var. En popüler Sol filmler, açık saçık İsveç filmleri. Öte yandan, gelmiş geçmiş en sevilen Kalın Kafalı filmler arasında *Neşeli Günler*, *Flubber* ve *1981'in Buz Gösterileri* var; hepsi de temiz filmler.

Sinemaya gitmeyi bıraktım. Hangisinin daha dayanılmaz olduğunu söylemek zor, *Neşeli Günler* gibi Kalın Kafalı filmlerin duygusal küstahlığı mı, yoksa yabancılarla bir sinema salonunda oturup devasa, üç boyutlu, Panavizyon bir ekranda başka yabancıların cinsel ilişkiye ve sapıklığa girişmelerini seyretmek mi.

Amerikan edebiyatı en iyi zamanlarını yaşamıyor. Güney'in gotik romanı, Yahudilerin mastürbasyon niteliğindeki romanlarına teslim oldu, bunlar da yerini WASP* eşcinsel romanlarına bıraktı ki onlar da miadını doldurmak üzere. Çoktandır beklenen Katolik edebiyat Rönesans'ı gerçekleşmedi. Ama eski favoriler yaşamaya devam ediyor, Amerikan ev kadınlarının bayıldığı açık saçık, temiz romanları yazmayı sürdüren saygıdeğer Harold Robbins ve Jacqueline Susann gibi. Gore Vidal ise Amerikan yazınının muhteşem eski yazarı.

Her iki siyasi partinin de zaferleri oldu.

Solcular kuruşlardan "Tanrı'ya Güveniyoruz" ibaresini kaldırmayı başardılar.

Kalın Kafalılar siyahi devlet okullarında duayı zorunlu hale getiren bir kanunu yürürlüğe koydular ve Afrika'da, Asya'da ve Alabama'da doğum kontrolü için fon sağladılar.

* WASP: Amerikan toplumunun seçkin sınıfı sayılan beyaz Anglo-Sakson Protestanlar. (ç.n.)

Ama burada, Cennet'te, Kalın Kafalı'yla Solcu yan yana, barış içinde yaşıyor. Çarşamba geceleri biri radikal sağ Birchers Cemiyeti'nin toplantısına gidiyor, diğeri Amerikan Medeni Özgürlükler Birliğine. Pazarları biri kiliseye gidiyor, diğeri asil fildişi gagalı ağaçkakanı aramaya; ama ikisi de golf oynuyor, aynı sazlıkta paten kayıyor ve kulüpte aynı garsonlara "Noel hedayeleri" veriyor.

Ekvador'daki savaş on beş yıldır devam ediyor ve ülkeyi daha da böldü. En iyi savaşımız sayılmaz bu. ABD, çoğunlukla Hıristiyan olan, Tanrı'ya ve bireyin kutsallığına inanan vesaire vesaire Güney Ekvador'un tarafını aldı. Tek sorun şu ki Güney Ekvador İsviçre bankalarında hesapları bulunan doksan sekiz Katolik aileye ait, bir general tarafından yönetiliyor ve ideal demokrasi diyeceğiniz bir rejim değil. Öte yandan, ABD'li birçok liberalin desteklediği Kuzey Ekvador, Maocu-Komünist ve şimdiye kadar komünizmi kucaklamayan liberaller de dahil olmak üzere iki yüz bin sivili katletti. En iyi savaşımız sayılmaz bu ve şimdi on altıncı yılın da.

Yine de çoğu Amerikalının durumu oldukça iyi. Hatta son zamanlara kadar, benden başka hemen herkes mutlu olmaya çalışıyor ve bunu başarıyordu. Benim mutsuzluğum Cennet'in suçu değil. Benim şansım yaver gitmedi. Kızım öldü, karım dinsiz bir İngiliz'le kaçtı ve ben depresyon ve sabah dehşeti nöbetlerine tutuldum, soyut öfkelerden ve yabancılara duyduğum rasgele arzulardansa hiç söz etmeyeyim.

Muamma şu: mutsuz bir psikiyatr, başka herkesin ondan daha mutlu olduğu bir yerde ne yapsın? Hekim, sen kendini...

Şansıma, son zamanlarda başka birçok insan da mutsuz olmaya başladı. Hem Solculardа hem de Kalın Kafalılarda bazı psikolojik bozukluklar baş gösterdi.

Muhafazakârlar, zamansız hiddetlere, komplo kuruntularına, yüksek tansiyona ve kalınbağırsak sorunlarına tutulmaya başladılar.

Liberaller daha ziyade cinsel iktidarsızlığa, sabah dehşetlerine ve benliğin kendisinden soyutlanması duygusuna yakalanma eğilimindeler.

Böylece, doğup büyüdüğüm ötedeki kasaba gibi küçük bir Kalın Kafalı kasabası, yarım düzine kalınbağırsak uzmanını geçindirebiliyor; öte yandan Berkeley ya da Beverly Hills gibi yerlerde her blokta bir psikiyatr var.

Hem liberallerin hem de muhafazakârların sorunlarından, mesela hem sabah dehşetlerinden hem de kalınbağırsak bozukluklarından, aşırı soyutlamalardan ve zamansız hiddetlerden, birbirini izleyen iktidarsızlık ve azgınlıktan mustarip olmak benim talihsizliğim... ve nimetim. Öyle ki aynı anda hem hastalarıma büyük bir anlayış duyuyor hem de oldukça bedbaht bir yaşam sürüyorum.

Ama icadım bütün bunları değiştirdi. Artık nasıl mutlu olunacağını ve başkalarının nasıl mutlu edileceğini biliyorum. Küçük makinemle liberallerin sabah dehşetlerini ve muhafazakârların iç kanamalarını aynı başarıyla teşhis ve tedavi edebiliyorum. Hatta, eğer önümüzdeki bir iki saati atlatabilirsek, bu makine ABD'yi kurtarabilir.

Gözlerime ne oldu? Görüş alanım üstten ve alttan daralıyor. Dünya sanki bir top kulesinin yarığından bakıyormuşum gibi görünüyor. A, tabii! Kurdeşenden gözlerim şişiyor! Ancak çello çalan güzel Lola'mın benim için hazırladığı leziz cin fizzlerden olabilir bu.

Yine de kendimi çok iyi hissediyorum. Cin fizzlerdeki yumurta aklarıyla yağlanan beynim topaç gibi vızıldıyor; o üç kız için –en azından ikisi için– duyduğum aşk acısı yüreğimi dağlıyor (Tanrı kadını ne kadar da güzel yaratmış!). Buna rağmen, kule yarığımdan arazinin her bir ayrıntısını gözlemleyebiliyorum. Eyaletler arası arazi şeridinin yanındaki 12 numaralı oyun parkurunun kum tuzağında bir gece içinde tek bir osuruk otunun filizlenmiş olduğunu fark ediyorum... bu gece şampiyonların, "ark lambaları" altında burada oynayacak olmalarına rağmen.

Uzak kiliselerin çan kuleleri, küre biçimli meşeleri deliyor. Sanki haritalardaki kalemle çizilmiş rüzgârların sürüklediği sıradan, şişman, grimsi bulutlar, kasabanın üzerinde seyrediyor.

Kum tuzağı ve bulutlar bana on yaşında, âşık ve özlemle dolu olmayı anımsatıyor. Bir insanın hatırladığı ilk şey özlemdir ve ölümden önce bilincinde olduğu son şey de aynen o özlemdir. Ölürken özlem duymayan bir insan hiç görmedim. On yaşındayken, bir yaz

sabahı, özlem duygusuyla uyandım. Özlemin yanı sıra, Louise adlı bir kıza âşıktım ve böylece aynı sabah işte bu kum tuzağına geldim; talihin bizi orada bir araya getireceğini umuyordum. Kahvaltı sofrasında, yuvarlak başı, demir rengi saçları ve neşeli, kırmızı yanaklarıyla babama göz attım ve kendi kendime: bir erkek kaç yaşında bu özlemden kurulur? diye düşündüm.

Cevap şu ki kurtulmaz. Babam özlemle öyle şaşkına dönmüştü ki kırlangıçlar için ev yapmaktan başka bir işe yaramaz hale gelmişti.

Benim gibi hekim olan babamın kasabada bir ofisi vardı ve izbe bir yer olmasına rağmen, tıp merkezinde profesör olduktan sonra bile onu muhafaza ettim.

Biz pek seçkin bir aile değiliz. Babam da benim gibi, içki içen, başarısız olmuş bir hekimdi. Orta yaşlarının başında kendini adli tabip seçtirdi ve hemen emekli oldu; seyrek otopsiler arasında ofisinde tek başına oturur ve harikulade kuş evleri yapardı, kırlangıç otelleri ve servi ağacından pirinç aksamlı çitkuşu evleri.

Aslında bizi, "emlakçilik" yapan ve alıcıyla satıcıyı bir araya getirmede çok becerikli olan annem geçindirirdi.

Ailemizin seçkin değilse de müstesna olma konusunda tek iddiası, eşine az rastlanan o soydan, baştan beri Katolik olan ve Katolik kalan Anglo-Sakson Katoliklerden olmamız. Atalarım hem Elizabeth'in onları yola getirmeye çalıştığı Hertfordshire'da hem de Piskoposçuların sonunda onları kapı dışarı ettiği Maryland'de, eski inançlarına bağlı kalmışlar. Hatta Sör Thomas More dolaylı bir atamız oluyor. Zaten adımız More. Ama böyle bir geçmiş şanlı görünse de, son zamanların gerçekleri pek o kadar şanlı değil. Sanki inançlara sımsıkı sarılmak öyle bir hasar yapmış ki başka hiçbir işe yaramaz hale gelmişiz. Maryland'den tahliye edilen atam Kentucky'ye, Bardstown'a taşınmış; orada o ve oğulları bir viski damıtma atölyesi kurmuşlar... ve bunda da başarısız olmuşlar.

Büyükbabam Güney'deki Loyola'da diş hekimliği öğrenimi görmüş, mezuniyetten sonra kerestelik ormanları olan mirasyedi bir Creole* kadınıyla evlenmiş ve hayatında bir diş bile oymamış.

* Creole: Louisiana'da doğmuş Fransız asıllı kimse. (ç.n.)

Bana kadar tüm More'lar iyi Katoliklermiş ve ayine giderlermiş... birkaç yıl öncesine kadar ben de böyleydim. Yabandaki Yahudiler gibi birer gezgin olmuşuz. Çünkü biz Katolik İngiliz-Amerikalılarmışız, oysa diğer İngiliz-Amerikalıların çoğu Protestan'mış ve Katoliklerin çoğu ya Akdenizli ya da İrlandalı'ymış. Sonunda Louisiana'da karar kılmışız, burada dini ve etnik karmaşa yeterince yaygın ve iyi huyludur, öyle ki hiç kimse bu tür meselelerin izini sürmez... her halükârda, Katoliklerden hoşlanmayan Vaftizciler hariç. Atalarım, Kolomb Şövalyeleri'nin kıyafetini giyer, kılıç ve tüylü şapkalar kuşanır, Fransız karides şölenlerine ve İrlanda cenaze yemeklerine gider, Almanlarla dini inzivalara çekilir, İtalyan cenazelerinde tabut taşırlarmış. Buradaki Fransızlar ve Almanlar gibi, kalender birer Louisiana'lı olmuş ve kökenlerimizi kafamıza takmamışız. Eski mavi-ışık* Presbiteryen Stonewall Jackson'la birlikte Beauregard'a karşı savaşmışız ve bu çok doğal gelmiş. Babam sadece üçüncü derece bir Kolomb Şövalyesi'ydi ama o da düzenli olarak Kutsal Ad karides şölenlerine ve Gölün Hanımefendisi mangal partilerine giderdi ve halinden memnundu. Yirmi beş yıl boyunca uzun öğlen sonralarını küçük, loş adli tabip ofisinde oturup otopsiler arasında Early Times yudumlayarak ve mor kırlangıçların seke seke servi ve pirinçten yapılmış şahane oteline gelişini seyrederek geçirdi.

Boş meydanın asfaltı, sıcak temmuz güneşi altında hâlâ fokurduyor. Parıldayan sıcaklığın arasından, meydanın ötesindeki dükkânların kırık cepheleri görülebiliyor. Yeşil bir çizgi kaldırımın üzerinde, havada, Babil'in asma bahçeleri gibi titreşiyor. Ancak, bir serap değil bu. Ne olduğunu biliyorum. Yeşil bir oluşum dükkânların düz damlarında kök salmış.

Bana gelince, zeki bir çocuktum ve yirmi altı yaşımdayken, bizzat Sör Thomas More'dan, o büyük şahsiyetten, İngilizlerin o en azizi, en iyisi, en asili, en keyiflisinden sonra ilk kez ailenin adına şan katacak gibi görünüyordum. Hemen eklemek istiyorum ki benim katkım kutsiyet değil, bilim âlemindeydi. Neden More'un izinden gidemi-

* Mavi Işık: ABD Ordusu Özel Kuvvetleri'nin kurduğu anti-terörist bir grup. (ç.n.)

yorum; kendimi daha az, Tanrı'yı ve diğer insanları daha çok sevip viskiyi ve kadınları rahat bırakamıyorum? Sör Thomas More yaşamda ve ölümde keyifliydi, herkesi sever ve herkes tarafından sevilirdi; şakalaştığı celladı bile buna dahildi. Tezat olarak, ben dehşet ve arzuyla doluyum ve yalnız bir yaşam sürüyorum. Hayatım özlemden ibaret, kadınlara, Nobel Ödülü'ne, viskinin sıcak, gölgeli keskinliğine duyduğum özlem ve adı olmayan başka büyük, yürek burkan özlemler. Tabii Sör Thomas More haklıydı ve ben haksızım. Ama öte yandan, bunlar tuhaf zamanlar...

Ben genç bir adamken, o zamanın sorusu şuydu: Katolik Einstein'lar, Salk'lar, Oppenheimer'lar nerede? Ve cevabı geldi, en azından benim ailemden: eh, işte bir tanesi geliyor, yani ben. Yerel Katolik gazetesi ve *KC* dergisi beni yazdı, tanınmış bazı beysbol oyuncuları, orkestra şefleri ve TV şahsiyetlerinin yanı sıra. Lawrence Welk, Perry Como, Bing Crosby, Stan Musial, Ed McMahon devrinin sonuydu; hepsi iyi Katoliklerdi bunların, iyi adamlar, dürüst aile babalarıydı vesaire vesaire; gerçi çağın aydınları sayılmazlardı pek. John Kennedy buna istisnaydı ve soru şuydu ki onların yerini kim alacaktı, bırakın Einstein mertebesine ulaşmayı.

Katolik Kilisesi'nin ilahi kökeninin bir kanıtı: kendimi Lawrence Welk, Danny Thomas ve tüm o İrlandalılarla aynı kilisede bulup hiçbir tuhaflık hissetmemem.

Olan şuydu: New Orleans'da genç bir hekimken, tesadüfen olağanüstü bir tıbbi buluş yaptım, *Journal of the American Medical Association** için bir makale yazdım, bu da *Time*, *Newsweek* ve gazetelerce yayımlandı. *Time*'daki fotoğrafın alt yazısı: "Psişik Serpinti mi?" *Newsweek*'te: "Doktor Doktorları Elektrik Devresinde Tedavi Ediyor." New York *Daily News*'de başlık: "Güzel Stajyer Doktor Kız Soyunuyor... Doktor, Sebep Serpinti Diyor."

O doktor bendim, çok umut vaat eden bir doktordum hem de. Kaç doktor yirmili yaşlarında şöhrete kavuşur?

Ne yazık ki o vaat gerçekleşmedi. Aksine. Yirmi yıl süren bir sessizlik ve gerileme takip etti bunu. Kızım Samantha öldü, karım dinsiz bir İngiliz'le kaçtı –aslına bakarsanız, yıllardır Hıristiyan bir

* *Journal of the American Medical Association*: Amerikan Tıp Derneği Dergisi. (ç.n.)

İngiliz görmedim– ve ben araştırmalarımı bıraktım, Aşa-yi Rabbani'de İsa'yı yemeyi bıraktım ve onun yerine, Early Times yudumlamayı ve eskiden dedikleri gibi, cins-i latifin arkadaşlığını aramayı âdet edindim.

Karım ve ben iyi bir yaşam sürerdik. Sabahları güzel bir evde uyanır, "kapalı avlu"muzda kahvaltıya oturur, *Bugün* şov programında Barbara Walters'ın cinsel ilişki hakkında konuşmasını izlerdik. Buna rağmen, sabah dehşetlerine kapılır, kahvaltı sofrasında yaprak gibi titrerdim ve mısır lapamın yanında votka içmeye başladım. Liberal endişeler geliştirdiğim sıralarda, ayrıca muhafazakâr öfkelere ve kalınbağırsak sorunlarına da tutuldum.

Ama –ve can alıcı nokta da bu– gerileme dönemim aynı zamanda nadasa yattığım ve bazı garip, kaçamak fikirlerin filizlendiği bir dönemdi. Toynbee, sanırım, Dönüş'ten söz eder, başarısız olan ve uzaklara giden, sürülen, kendisiyle istişarede bulunan, tesadüfen bir şey bulan, gün ışığını gören... ve geri gelip zafer kazanan adamdan.

Önce, okuyucu ve özellikle hekim meslektaşlarım, size referanslarımı sunayım, yirmi yıl önceki mütevazı buluşumu hatırlatayım, ayrıca son zamanlardaki atılımım hakkında bir fikir vereyim.

Yıllar önce New Orleans'da, Şeker Kâsesi Stadyumu'nun tribünleri altında yürütülen Ağır Sodyum deneylerini anımsıyor musunuz? Ve bunları sona erdiren esrarengiz kazayı? Neredeyse sessiz bir patlama olmuş, yırtılan ipek gibi bir hışırtı duyulmuş, birkaç insan ölmüş ve mercek şeklinde acayip, sarı bir bulut bir iki gün Fransız Mahallesi'nin üzerinde asılı kalmıştı.

Şöyle olmuştu. O sıralar Tulane Üniversitesi'nde ikamet eden bir elektroansefalografi uzmanıydım. İşimin bir parçası, öğrencilerin elektroansefalogramlarını çekmekti, o sıralarda üniversitelerin başına bela olmuş olan çeşitli krizlerin ve nöbetlerin, muhafazakâr krizlerin ve radikal nöbetlerin etkisi altında olanları elemek umuduyla. Bir başka vazifem, Şeker Kâsesi'nin altında yürütülen gizli Vieux Carré* projesinde görevlendirilmiş olan fizikçi ekibine asistanlık yapmaktı. Sağlık memuru ve radyasyon denetçisi olarak iki görevim vardı. Fizikçiler, kanser için eski kobalt tedavisinden daha iyi bir rad-

* Fr: Vieux carré: Eski kare. (ç.n.)

yasyon kaynağı bulmak umuduyla bir Ağır Sodyum reaktörünü kurcalıyorlardı. Ağır Sodyum, Ağır Klor iyonuyla birlikte eser element olarak bulunduğu, güney Louisiana'nın muazzam tuz kubbelerinden elde edilmişti. Deney iki nedenle umut vaat ediyordu. Bunlardan biri, Ağır Sodyum radyasyonunun normal dokulara zarar vermediğinin, dolayısıyla X ışını yanıklarına yol açmayacağının düşünülmesiydi. Diğeri, farelerde kanser hücrelerini yok ettiği yolundaki kanıtlardı.

Uzun lafın kısası, reaktör yerinden kurtuldu, iki fizikçiyi öldürdü, acayip, sarı bir bulut çıkardı ve dolayısıyla New York *Daily News*'ün ikinci sayfasında bir manşete layık görüldü, Oak Ridge'de ya da Los Alamos'taki benzer bir kazanın da görülebileceği gibi.

Ancak bunu takip eden haftalarda tuhaf bir şeyin farkına vardım ve böylece tıp yıllıklarına bugüne kadarki tek katkımda bulundum. Bunu ders kitaplarında hâlâ bulabilirsiniz, genellikle "More'un Çelişkili Sodyum Radyasyonu Sendromu" adı altında bir dipnota layık görülmüş olarak. Üslendiğim Tulane Psikiyatri Hastanesi'nde garip bir şey oldu. Bu garip olaylarla sarı bulut arasında bir bağlantı kurmak hiç kimsenin aklına gelmedi. Zekânın göstergesinin, bir şeyi ya da başka bir şeyi değil, daha ziyade aralarındaki bağlantıyı sezmek olduğunu söyleyen John Locke değil miydi?

Her halükârda, hastanedeki insanlarda olağanüstü bir değişikliğin farkına vardım. Bazı hastalar iyileşti ve bazı psikiyatrlar kötüye gitti. Hatta en rahatsız hastalarımızdan birçoğu, intihara meyilli olanlar, çılgınlar, çıplaklar, tepkisizler, kısacası deliler, bir sabah tam olarak giyinik ve aklı başında olarak otururken bulundu. Öte yandan, üniversitede ikamet eden hekimlerden ve personeldekilerden birkaçı, durup dururken akut semptomlar geliştirdiler. Mesela şizofreni konusunda tanınmış bir uzman olan bir doktor, vizite sırasında boğuk bir çığlık attı, bir pencereden dışarı fırladı, setin üzerinden koştu ve ihtişamlı Mississippi'nin sularında gözden kayboldu. Bir diğeri, bir psikolog hanım ve bu arada çok çekici bir insan, radyo ve TV'de az çok tanınan bir şahıs, personel konferansında giysilerini çıkarıp birkaç erkek meslektaşına kaba cinsel tekliflerde bulundu... New York *Daily News*'deki pek de doğru olmayan başlık da bundan kaynaklandı.

Benim gibi üniversitede ikamet eden ve iyi arkadaşım olan üçüncü bir vaka; hem işte hem de eğlencede neşeli, dışa dönük bir insan, belirgin bir kişilik değişimi geçirdi. Hastanede çok soğuk bir tavır takınmaya başladı, düşünceliydi ve laboratuvar verilerine öyle dalmış oluyordu ki hastalarına bir kafesteki kobaylar gibi davranıyordu. İş dışındaki saatlerindeyse son derece edep dışı davranışlar sergilemeye, sarhoş bir denizci gibi tanımadığı kadınlara elle sarkıntılık yapmaya başladı.

Kısa bir süre sonra bir sabah uyandığımda, bu garip olaylarla mercek şeklindeki bulut arasında bir bağlantı olabileceği aklıma geldi. Çünkü etrafta uçuşan batıl inançları ciddiye almamama rağmen –hastanede oda hizmetçisi olan iyi bir kız, sarı bulutun iblisleri deli hastalardan çıkarıp doktorların içine sokmuş olduğunu söylüyordu– yine de bulutun iblislerden başka bir şey içermiş ve bunu serbest bırakmış olabileceği aklıma gelmiyor değildi. Hem aklı başında hastalara hem de deli doktorlara batın kan kimyası testleri yapılmasını istedim. Nitekim iki grubun kanlarında da önemli düzeyde Ağır Sodyum ve Klor bulundu.

O zamanlar bilmediğim ve ancak yirmi yılda çözebildiğim şey, neden bazılarının iyileşip başkalarının kötüye gittiğiydi. Ağır iyonların beynin farklı merkezlerinde farklı etkiler yaptığını artık biliyorum. Mesela Ağır Sodyum radyasyonu, 32 numaralı Brodmann alanını, yani soyut etkinlik ve ilahiliğe eğilim merkezini uyarıyor; Ağır Klor'sa çevreye uyumu ya da benim önyargısızca hayvanilik dediğim şeyi geliştiren talamusu uyarıyor. Bu iki durum birbirini dışlamıyor. Bugünlerde ilahilik-hayvanilikten mustarip hastalar görmek olağandışı bir şey değil. Mesela bir erkek aynı anda hem son derece dalgın hem de hiç tanımadığı güzel genç kadınlara karşı aşırı derecede şehvet dolu olabilir.

Amerikan Tıp Derneği Dergisi'ndeki raporumda işte bunlar yazıyordu; bir bağlantının, teorisi olmayan çıplak bir gözlemi. Şimdi geriye dönüp baktığımda, açıklaması öyle basit görünüyor ki. O zaman, uçurtmasıyla çarpılan ve onu neyin çarptığı konusunda hiçbir fikri olmayan Benjamin Franklin gibiydim. Artık biliyorum.

Kuzeyden daha büyük ve daha yuvarlak ikinci bir fırtına bulutu yaklaşıyor. Bir esinti çıkıyor. Gök gürültüsü yok ama bir şimşek, bozuk bir ampul gibi bulutun içinde kırpışıyor.

En kötü şeyin gerçekleşmesi ve *Brain*'deki makalemin yayımlanamaması ihtimaline karşı, henüz vakit varken size icadımın ne işe yaradığını anlatayım. Bir saat içinde felaket bizi yakalayabileceğinden, bu sözleri bir cep kayıt cihazına dikte ediyorum, hayatta kalan ve bundan yüz yıl sonra Howard Johnson'un enkazını karıştıran insanların, bu olayın tekrarlanmasından kaçınma şanslarının olabilmesi için.

Buluşum, bütün büyük bilimsel atılımlar gibi, son derece basit. Bu kavram aklıma, elektroansefalografi cihazıyla çalışırken geldi; bildiğiniz gibi, bu cihazla kafatasına elektrotlar bantlanıyor ve beyin dalgaları kaydediliyor ki bunlar tümör, felç, kriz ve buna benzer anormallikleri ortaya çıkarabiliyor.

Olay ben hastayken gerçekleşti.

Fırtınalı bir gecede, bir hastane yatağında yatıyor, birbirini izleyen dehşet ve sevinç nöbetlerinin ve ikisi arasındaki, sınırsız bir özlemle dolu dönemlerin ardından yavaş yavaş iyileşiyordum. Benim vakamda bu atakları, olağanüstü zihinsel sükûnet, daha kuvvetli bir algılama yeteneği, sağgörü ve daha büyük bir tümevarım gücüyle dolu dönemler izliyor. Akut hastalar koğuşunun dışında, fırtına kükrüyor ve gümbürdüyordu; yatakta, ellerim iki yanımda, sırtüstü yatıyordum, etrafımda cehennemin iç dairesindeki ruhlar gibi inleyen ve sızlanan diğer otuz dokuz deliyle. Buna rağmen kendimi olağanüstü mutlu hissediyordum. Düşünceler küçük kuşlar gibi beynime üşüşüyordu. Büyük fikrim aklıma işte o zaman geldi. Değerinden o kadar emindim ki fırtınanın doruğunda yataktan fırladım ve diğer hastalara haykırdım:

"Korkmayın, kardeşlerim! Ağlamayın! Titremeyin! Sizi iyileştirecek bir buluş yaptım! İnanın bana, kardeşlerim!"

"Sana inanıyoruz, doktor!" diye bağırdı deliler, gümbürdeyen gök gürültüsünün içinde. Ve inanıyorlardı da. Deliler, İncil'deki meczup ruhlar gibi, ne zaman doğruyu söylediğinizi anlarlar.

Bana zorluk çıkaran, meslektaşlarım oldu.

Fikrim basit olarak şuydu: eğer elektroansefalografi cihazı işe yarıyorsa, neden beynin farklı merkezlerinin elektriksel aktivitesini ölçecek kablosuz bir alet tasarlanmasın? Hiç de radikal bir fikir değildi bu. Ama sorun şuydu: böyle bir makine olursa böyle ölçümler yapılırsa bu ölçümler sonra Batı dünyasının çeşitli dertleriyle, dehşetleriyle, öfkeleriyle ve canice dürtüleriyle ilişkilendirilebilir miydi? Ve eğer bu yapılabilirse son adı geçenler, öncekileri tedavi ederek tedavi edilebilir miydi?

Evet, büyük bir beklentiydi bu ama Edward Jenner'ın çiçek hastalığının kökünü kazıma hayali de öyleydi.

Sonra biraz şansım açıldı. Akut hastalar koğuşundan çıkabildiğimde beni üniversitede ikamet eden elektroansefalografi uzmanının asistanı olarak işe aldılar. Beş dil bilen, Hindu vecizeleri söyleyen ve aynı zamanda elektronikte de çok yetenekli olan şu süper-zencilerden biriydi bu. Colley Wilkes fikirlerimle ilgilendi ve ilk çalışma modelimi kurmama yardım etti. Bir başka fırsat bana sınıf arkadaşım Kino Yamaiuchi tarafından sağlandı; halen Osaka Aletleri'nde çalışan arkadaşım, her türlü formaliteyi atlayıp ilk beş yüz üretim modelini rekor sürede yaptırdı... bana karımın R.J. Reynold hisselerinin 150.000 dolarlığına mal olan küçük bir sipariş.

İcadım, lisenin ikinci sınıfında fizik dersi alan herhangi bir öğrenciye aşina gelecek iki ilkeyi birleştiriyor. Birisi elektriksel endüksiyon ilkesi. Herhangi bir elektriksel aktivite bir manyetik alan yaratır, bu ise alanın içinden geçirilen bir telde bir akım üretir. Diğeriyse üçgenlere bölerek yer bulma ilkesi. Colley ve ben mikro devre teknikleri kullanarak iki minik elektronik "dinleyici" kurduk, elli metre uzaktan bir fısıltıyı duymanızı sağlayan parabolik yansıtıcılar gibi bir şey. Çifte alıcımızı kullanarak, beynin herhangi bir yerinde: kortekste, epifiz bezinde, orta beyinde... herhangi bir yerde iğne başı büyüklüğündeki bir alanın elektriksel aktivitesini "duyabilirdik".

Biz de "dinledik". Colley beyin tümörlerinin ve bu tür şeylerin yerini tespit etmekle ilgileniyordu ama ben daha büyük bir av peşindeydim. Dinledik ve Colley beyin tümörlerini buldu gerçekten. Benim bulduğum şeyse bambaşka bir hikâyeydi.

İtiraf etmeliyim ki Colley ruhun derin huzursuzluklarını ölçme ve tedavi etme fikrime katılmadı. Ne yazık ki tıp mesleğinde yalnız gözle görülen şeylerin gerçek olduğuna dair o gülünç batıl inanç hâlâ sürüyor. Dolayısıyla ruh gerçek değil. Nedensiz dehşet var olamaz. O halde, arkadaş, nasıl oluyor da titriyorsun?

Ama önemli değil. Daha sonra beni profesör yaptılar ve Colley'nin yardımına ihtiyacım kalmadı.

Makineme More'un Nitel-Nicel Ontolojik Sapma Ölçeri adını verdim.

Motelin ön kanadının bir penceresinde, kızların odalarının karşısında, bir perde kıpırdıyor. Bir Bantu orospu çocuğu hâlâ beni vurmaya çalışıyor olabilir mi?

İzin verirseniz, ilk vakalarımdan iki tanesini basit terimlerle aktarayım.

1 numaralı hasta

Sıcak bir yaz günü, öğleden sonra, açık duran arka kapının yanında, babamın eski adli tabip masasında oturmuş, Early Times yudumluyor, kırlangıçların uçuş düzenlerini seyrediyor ve kırk dört yaşında olmanın acayipliğini düşünüyordum; o sırada, esas olarak hastaları uzak tutmak için işe aldığım hemşirem, içeriye bir hasta getirdi.

Bir insanda hiçbir şey değişmiyor, diye düşünüyordum. Kendimi aynen on yaşındayken hissettiğim gibi hissediyordum. Yalnız ikinci derecedeki şeyler değişiyor. Kulaklarınızdan kıllar çıkmaya başlıyor, ayak parmaklarınız dönüyor ve daha çok deri görünüyor.

Hemşirem önce şişeyi ortadan kaldırdı. O, Ellen Oglethorpe adında, güzel ama asık suratlı, dinine mutlak bir biçimde itaat eden bir Georgia Presbiteryen'i. Early Times'ı ortadan kaldırır ve hastanın arkasından kapıyı kapatırken, Cenevre Gölü kadar mavi gözleri zaferle ışıldadı. Çünkü onun düşünce tarzına göre bir taşla iki kuş vurmuştu. İçkiciliğime bir darbe indiriyor ve aynı zamanda bana "iyi cins" hastalardan, parası olan cinsten birini teslim ediyordu. O, parayı dini sebeplerle tasvip eder.

Hasta, Brown-Betterbag Kâğıt Şirketi'nin başkanı P.T. Bledsoe'ydu. Zavallı adam her zamanki berbat, kör edici baş ağrılarını çekiyordu. Ona bir kortizon iğnesi yaptım ve oturup ona baktım.

P.T. Bledsoe altmış yaşında bir adam, namuslu bir vatandaş, cömert bir Kalın Kafalı, iyi bir av arkadaşı, bir kilise müdavimi, bir diyakoz, ailesine bağlı bir eş ve baba, Lions Kulübü üyesi, Kiwanis Kulübü üyesi, 33. dereceden bir Mason; ancak öfke nöbetlerinden ve kör edici baş ağrılarından mustarip ve aleyhinde birkaç komplo olduğuna inanıyor. Bir kere zenciler, dedi bana, fabrikada ona zorluk çıkarıyorlar, terfi edilmek falan istiyorlarmış. Zencilerin ve komünistlerin peşinde olduğundan emindi (aslında, tesadüfen öğrendiğime göre, zenciler gerçekten de peşindeydi); ayrıca "Bildeberger'ler" dediği ve Federal Rezerv sistemini ele geçirdiklerine inanması için elinde geçerli nedenler olan bir Yahudi örgütünün de öyle. Elektrik verilmiş üç metre yüksekliğindeki bir çit, her girişte bir nöbetçi kulübesi ve özel bir devriyeyle korunan Cennet Konakları'nın tam ortasındaki dokuzuncu deliğin yanında yaşadığı halde, biri evin önünde, biri de içinde, iki vahşi Rodezya av köpeği besliyordu. Arzusu Avustralya'ya taşınmaktı. Gençliğinde orada, ıssız topraklarda geçirdiği yılı anlatmaktan hiç bıkmazdı.

"Bak, P.T." dedim nihayet. "Neden Avustralya'ya taşınmıyorsun?"

"Ya" dedi P.T. yüzünü ekşiterek, üstünlük sağlamak için bir hamle olarak algıladığı sözlerimle hayal kırıklığına uğramıştı.

"Hayır, ciddi söylüyorum."

"Emekli olmaya hazır değilim."

"Şirketinin Queensland'de bir milyon hektarı yok mu?"

"Hiçbir şeyi bırakıp gitmeyeceğim."

İçimi çektim. Belki de haklıydı. Sadece son aylarda, işlerin belli bir durumunun her gün biraz daha aşikâr hale geldiğini kabul etmenin, etkili bir terapi kuralı olduğunu düşünmeye başladım: yani bu günlerde çoğu insanın meczup olduğunu, her türlü şeytani nefret, dehşet, şehvet ve kıskançlık beslediğini, hükümdarlıkların ve bazı güçlerin hemen her yerde galip geldiğini ve dolayısıyla bir doktorun hastasına olan ilk görevinin, nefes alacak yer bulmasına yardım etmek ve böylece aklını kaçırmasına engel olmak olduğunu. Eğer P.T.

siyahilere ve Bildeberger'lere katlanamıyorsa, deneyimime göre, yapabilsem bile, bunu yenmesini sağlamak için yeterli zaman yok. Şeytanını da çıkaramam ve günahını da bağışlayamam, eğer bu bir günahsa. O halde neden Avustralya'nın ıssız topraklarına taşınmasın, eğer hoşlandığı buysa ve özellikle eğer etrafındaki yüz millik mesafede tek bir Yahudi ya da zenci olmayacaksa?

Ama bunu daha önce de konuşmuştuk ve şimdi P.T. bezgin bir halde sandalyesinde oturuyordu.

Gözüm, açık duran bir çekmecede icadımın ilk, basit modeline ilişince, aklıma bir fikir geldi. O ana kadar bunu kendimden başka hiç kimse üzerinde denememiştim, orada da tam bir patoloji müzesini açığa çıkarmıştım, Iwo Jima savaş alanının üzerinden bir metal detektörü geçirmek gibi bir şeydi.

Klinik deney serimi neden P.T. Bledsoe'yla başlatmayayım?

Tansiyonu ve diğer fiziksel göstergeleri normaldi. Ben de P.T.'nin arkasında durarak Sapma Ölçer'i kafatasının üzerinden geçirdim; ölçümler yapıyor ve kendimi biraz da bir kafa bilimci gibi hissediyordum.

Korteks ölçümleri normaldi, epifiz kişiliği de öyle. Sonra, bir önseziyle, dördüncü boşluğun tabanındaki kırmızı çekirdek üzerinde odaklanarak ona Bildeberger'leri sordum.

Beni hayrete düşüren bir biçimde ve gözlerimin önünde, ibre ılımlı bir 2.6 mmv'den 9.4 mmv'lik muazzam, çarpıcı bir öfke düzeyine fırladı.

"Başının ağrısı yeniden başlıyor, değil mi?"

P.T. hayretle ve acıdan buğulanmış gözlerle yukarı baktı ve bu aşamada tıpkı bir Brownie kutu kamerasına benzeyen makinemi fark etti.

"O şey baş ağrılarını mı kaydediyor?"

"Bir anlamda."

"Onları geçirebiliyor musun?"

Şimdi heyecanlanma sırası onda, canı sıkılma sırası bendeydi.

"Hayır, henüz değil." O sıralar daha ikinci atılımımı yapmamıştım. O zaman baş ağrısını geçiremezdim. Şimdi geçirebilirim. Ama tuhaf olan şey şu. Yeri belirlemek, deyim yerindeyse hassas noktaya

temas etmek bile kendisini daha iyi hissetmesini sağladı. İkinci bir iğne olmayı reddetti ve oldukça neşeli bir biçimde gitti.

2 numaralı hasta

Aynı günün daha ileriki bir saatinde Ted Tennis'i gördüm; aşırı, kontrolsüzce dalgalanan dehşet duygularından, kimlik bunalımından ve cinsel iktidarsızlıktan muştarip, iyi eğitimli, biraz dalgın bir ihtisas öğrencisiydi bu.

Onu değerlendirmek için makineme ihtiyaç yoktu. Her psikiyatr bu tipi bilir: düzgün konuşan, ince yapılı bir genç adam; semptomlarını titizlikle ve objektiflikle, sanki başka birinin semptomlarıymışçasına bir objektiflikle anlatan ve her şeyden önce büyük bir hevesle, bilirsiniz, sanki hiçbir şey onu semptomunun, düşünün, ilginç olduğunun, ders kitaplarında adı geçecek bir vaka olduğunun ortaya çıkması kadar memnun edemezmiş gibi anlatan bir adam. İzin verin, doğru dürüst bir hastalığım olsun, doktor, diyor bana adeta.

Biz kapı aralığından kurum rengi kırlangıçların sekerek otele doğru gelişlerini izlerken, birbirimize değil de kırlangıçlara bakarsak bazı hastalar daha rahat ediyor, bana dertlerini her zamanki titizlikle, tıbbi terimler kullanarak –benden daha çok tıp kitabı okumuş– bir durum tarihçesi gibi anlatıyor! Her zamanki hikâye: gündüz dehşeti ve gece iktidarsızlığı, karısı Tanya'ya "hatırı sayılır sıcaklık ve şefkat" duyduğu halde (neden basitçe onu sevdiğini söylemiyor?) vesaire. Yine iktidarsızlığının "kökeni"ni merak ediyor. Yüce Tanrım, iktidarsız olmasın da ne olsun? Dehşetle titreyen bir adam karısıyla nasıl sevişebilir?

Ama bugün yeni bir fikri var. Eğer iyi bir psikiyatrın olması gerektiği gibi keskin zekâlı ve küçük ipuçlarına karşı uyanık olsaydım, gözünün büyük alt çekmeceme kayıp durmasından tahmin edebilirdim. Burada örneklerimi saklarım. Herhangi bir çağın çaresiz illetleri, bir doktora gelen bedava örneklerden anlaşılabilir, okuyucum. Çalışma masamın çekmecesinde yüzlerce fitil, dehşet duygusunun tedavisi için binlerce hap ve erkek iktidarsızlığını hafifletmek için düzinelerce reyon "antrenman" organı bulunuyor.

Bunların hiçbiri pek işe yaramıyor.

Kısacası, hastam –ilk defa ve zor duyulan, tereddütlü bir sesle– ona bir reyon organ takılmasını istedi. Eğer kendisi "yeterli bir tepkiye erişemez" ise... neden "sevişmek" demiyor... en azından karısının erişmesini sağlarmış.

Yine alt çekmeceme göz attık, orada gerçekten de her nedense en iyileri New Jersey'deki Bayonne'da imal edilen erkek organlarından oluşan bir cephane vardı adeta.

"Pekâlâ, Ted" dedim, çekmeceyi açıp bir Bayonne reyonu organ değil de icadımı çıkararak.

"O ne?"

"Yeni bir elektroansefalografi tekniği kullanarak kişilik profili çıkarmak istiyorum." Ted'le bu şekilde konuşmak gerekir.

"Ne? Nasıl?" diye sordu Ted, kulak kesilerek. "Yani onunla elektriksel aktiviteyi ölçebiliyor musun?"

"Evet."

"Elektrotsuz mu?"

"Evet."

"Ve ölçümlerle kişilik özellikleri arasında ilişki kuruyorsun, öyle mi?"

"Evet."

"Vay canına."

Gayet istekliydi, tabii. Bunda sihirli bir şeyler görüyordu, bilimsel sihir, kral hastalığı denen sıracayı iyileştirmek için kralın size dokunması gibi. Ama ondan daha fazla bir şey bu. Ona dokunduğum zaman, gariptir ama daha önce P.T. Blesoe'yla da olmuştu bu, anında daha iyi görünmeye başladı. Artık hepimiz o kadar garip bir biçimde yalnızız ki yalnızlığımızı gidermeye en iyi hizmet eden şey, bir yabancının soğuk, klinik dokunuşu oluyor.

"İlginç olacak" dedi Ted, başını eğerek.

Öyle de oldu. Ted, soyutlama aktivitesi merkezi Brodmann 32 üzerinde baş döndürücü bir 7.6 mmv kaydetti. O zamandan beri öğrendim ki 6'nın üzerinde bir ölçüm genellikle bir insanın kendini kendisinden ve etrafındaki dünyadan tamamen soyutlamış olduğu, her şeyi birer kuram ve kendisini bir gölge olarak gördüğü anlamına geliyor, öyle ki tekrar sevimli, sıradan dünyaya giremiyor adeta. Bu-

nun yerine, dünyanın ve kendisinin etrafında, bir yörüngede dönüyor. Böyle bir insan –ve böyle milyonlarcası var– Uçan Hollandalı* gibi insanlık durumuna musallat olmaya yazgılıdır.

Ellen Oglethorpe içeriye bir göz attı ve Ted'le ben iki sevgiliymişiz gibi ketumiyetle tekrar kapattı. Gözleri parlıyordu. İyi bir gün geçiriyordu. Bir günde iki zengin hasta! Ted Tennis'in karısı Tanya, Milwaukee'li bir bira mirasçısıdır ve Cennet'teki evleri benimkinden daha büyüktür.

Sakinleşmiş olmasına rağmen Ted, sinir ağının üzerinde yine de 8.7 mmv'lik gök gürültüsü gibi bir endişe ölçümü verdi. Benimkine değen eli hafifçe titriyordu. Ve birden bire, hayatını nasıl yaşadığını gördüm: büyük kürenin etrafında, yörüngede titreyişini, geri gelmenin bir yolunu arayışını. Bilmez misiniz? Biz onunla aynı cinsteniz; Jüpiter gibi kanatlanır, aşağıdaki güzel genç kızları gözümüze kestirir ve onlara yaklaşmak için kuğu ya da boğa biçimine bürünmek zorunda kalırız. Ancak o, iyi bir dinsiz olduğundan, sadece yeniden kendi karısının içine girebilmek istiyordu. Zina yapan kişi, Hıristiyan olan benim.

"Evet?" diye sordu endişeyle, işim bittiği zaman.

Ben de ona bulgularımı söyledim ve o, son derece yoğun bir ilgiyle dinledi; ama "ilahilik" "ruhsal doruk noktası" vesaire gibi sözcükler kullanma hatasına düştüm ki tüm bunlar benim için sadece teknik terimlerken onun için yanlış çağrışımları vardı. O bir biyolog. Bu yüzden, hayal kırıklığına uğramış gibi göründü.

"Bak, Tom" dedi Ted, sabırlı bir tavırla. "Tek istediğim bir Bayonne reyonu antrenman organı. Acaba sen..."

"Tamam. İstediğini seçebilirsin... eğer." Organların olduğu çekmeceyi açıyorum.

"Eğer ne?"

"Önce benim talimatlarıma uyarsan."

"Eh, pekâlâ."

"Önce, bunları al..." Ona bir reçete yazıyorum. "Şimdi, yarın şunu yapacaksın."

---

* Uçan Hollandalı: Efsaneye göre, sonsuza kadar okyanuslarda gezinmeye mahkûm ve onu görenler için felaket habercisi olan hayalet gemi. (ç.n.)

"Evet?"

"Yarın eve bir arkadaşının arabasıyla gitmek yerine yürü."

"Eyaletler arası karayolunda yirmi beş mil yürüyeyim mi?"

"Hayır, bataklıktan altı mil yürü."

"Bataklıktan." Üzgün üzgün başını salladı, en büyük korkuları gerçekleşmişti.

"Evet. Ne yazık ki bu teşhis atılımıyla eşdeğer bir tedavi atılımı yapıncaya kadar..." icadımı gözünün önünde sallıyorum, "böyle bir bozukluğu iyileştirmenin tek yolu, tecrübeyle oluşmuş ampirik metotlar. Ağrıyan bir dişin üzerine buz torbası koymak gibi. İlahilik hakkında fazla bir şey bilmiyoruz."

"İlahilik" diye tekrarladı Ted, yüzünü ekşiterek. "Demek ilahiliği tedavi etmek için bataklıkta yürünüyor."

"Bayonne reyonu bir organ takmanın utancından daha mı kötü bu?" Ona 32 numaralı Brodmann alanının V. Katman'ı hakkında birkaç teknik ayrıntı verdim. Canlandı. Eğer bilimsel bir şeyse, yapar onu.

"Eh, bir denemeye değer. Tanya'nın hatırı için yapacağım. İlişkimizi her bakımdan düzeltmek için ne gerekiyorsa yaparım."

"Pekâlâ. Bir pusula al ve yarın Maymun Adası'ndaki işinden sonra bataklığın içinden kuzeye doğru yola çık.

Ted araştırmalarını bataklığın ortasında, Maymun Adası'nda yapıyor. Orada, insanın atalarından birinin soyundan gelme, evrim geçirmemiş bir tür olduğu sanılan *Gorilla gorilla malignans* adlı katil maymunların oluşturduğu bir koloni ikamet ediyor. Başka hiçbir maymun türü zevk için öldürmüyor.

Soru şu: insanın kötülüğünü nasıl açıklamalı? Biyologlar her nedense aile ağacında kötü yürekli bir maymun aramayı doğal buluyorlar. Bense maymunların bir kabahati olmadığını ve insanda bir şeylerin ters gitmiş olduğunu farz etmeyi daha mantıklı buluyorum. Bu arada, buralardaki birçok insan, son zamanlardaki vahşet dalgası için kaçak katil maymunları suçluyor. Ancak, bazı Kalın Kafalı beyazlar da siyahi gerillaları suçluyor. Bazı liberallerse beyaz Kalın Kafalıları suçluyor.

Sapma ölçerimle bir maymunun ya da başka herhangi bir insanaltı hayvanın, epifiz aktivitesini ölçerseniz, değişmez olarak I. ve II.

Katmanlarda eşit ölçümler kaydedersiniz. Yani hayvanın benliği, kendisiyle örtüşür. Sadece insanda bir tutarsızlık görülür: I. Katman, yani dış, sosyal benlik, diyelim, canlı bir 5.4 mmv'yle atarken, II. Katman orada öylece yatar; 0.7 mmv, hatta sıfır okumayla ölü gibi!.. bir hiçlik, bir boşluk, sızlayan bir yara. Sadece insanda benlik kendisini tutturamaz, kendisinden *ayrılır* (dolayısıyla *sapma* ölçeri) farz edin! Tesadüfen doğru dozu bulup kırık benliği kaynaştırabildiğimi farz edin! İnsan bir anlamda tekrar cennete girebilse ve orada hem insan hem ruh olarak yaşayabilse, bütün ve eksiksiz bir insan-ruh olarak, benekli bir alabalık kadar som etten oluşan çilli bir şey ama benliğinin farkında olarak!

Ama Ted'den söz ediyorduk. Evet, Ted'e talimat verdim, Ted talimatımı uygulayacağına söz verdi ve bunu yaptı da. Ertesi akşamüzeri saat beşte, Maymun Adası'ndan ayrılıp sımsıkı kapalı, soğutulmuş, üstü saydam bir otomobile binip, eyaletler arası karayolunda süzülerek eve gitmek yerine –ki orada, cam duvarlı, "kapalı avlu"sunda dehşetle titreyerek oturup kendini kendisinden soyutlayacağı ve o noktayı ve o anı yozlaştıracağı muhakkaktı– kot pantolon ve tenis ayakkabıları giydi ve pusulada kuzey-kuzeydoğuyu gösteren bir okuma alarak Bal Adası Bataklığı'nı geçmeye başladı. O altı mili geçmek beş saatini aldı. O gece saat onda sendeleyerek arka avlusuna girip barbekü ızgarasının yanından geçti; yorgunluktan yarı ölü gibiydi; sivrisinekler, sülükler, vampir yarasalar, çeçesinekleri onu ısırmış, timsahlar, engerekler, bakır yılanları ona doğru hamle yapmış, Bantu gerillaları onu kovalamış ve hatta onu bir veli zanneden birinin yanılgısı yüzünden Michigan Eyalet Üniversitesi'ni terk etmiş iki kişi üzerine saldırıp onu tokatlamıştı. Tam da benim umduğum gibi, çok çetin bir deneyim olmuştu.

O zamanlar ilahiliğin, yani benliğin kendisinden aşırı derecede soyutlanmasının tek tedavisi, çetin deneyimlerle benliğin yeniden bulunmasıydı.

İşte böylece Ted, yarı ölü bir halde ve bir yayın balığı kadar pis kokarak iyi karısının kollarına düştü ve gecenin geri kalanında onunla şehvetli bir biçimde sevişti.

Tazeleyen rüzgâr yağmur ve ağaç kokuyor.

Motelin arkasında, bir kuru ot topağı uçarak açık hava sinemasının sarmaşıklarla kaplı direkleri arasından geçiyor. Sinemanın afişi geçen beş yıldır aynı filmi tanıtıyor:

HOMO HIJINKS
ZANY LAFF AYAKLANMASI

Eski Otomobil Çağı'nın son günlerinde insanları sinemaya çekmek zordu. Göz boyamak gerekiyordu. *Homo Hijinks*'te bu, 3D Ektachrome teknolojisiyle, altmış metrelik bir ekranda, iki paraşütçünün serbest düşüş sırasında penis emme eylemi gerçekleştirmeleriyle yapılıyordu.

3 numaralı basta

Cennet'in profesyonel golfçüsü Charley Parker geçen yıl hayat sigortası muayenesi için bana geldi. Muayenede her kategoride iyi sonuçlar verdi; gerçekten de mükemmel bir fiziksel numune ve aynı zamanda sevimli, dışadönük bir kişiydi. Elli yaşında, sarışın, aygır gibi bir adam olan Charley, bir defasında şampiyonlarla kış turu yapmış ve hatta Augusta'da derece almıştı. Ama Charley en çok, önemli bir parkura gece golfünü getiren ilk profesyonel olmakla tanınıyor. Charley Parker sayesinde Cennet Kır Kulübü, akşam serinliğinde "ark lambaları altında" oynanan Güney'in ünlü "Ay Işığı" yaz turunu başlattı. Turnuva golfünde "yeni bir konsept" bu. Charley ucuz elektrik ve ucuz sodyum buharı kullanarak servi ağaçlarına, İspanyol yosunlarının arkasına, yüzlerce lamba gizledi. Hayranlarını golfün romansıyla sevindirme ve aynı zamanda böcekleri uzaklaştırma işini başaran Charley'ydi.

Sapma ölçerimle rutin ölçümler yaptım. Hım, bu da ne? Çok sağlıklı olduğu ve mutlu olmak için her nedene sahip olduğu halde, Charley'nin derin epifizi, yani iç benliğin merkezi, sefil bir 0.1 mmv'yle neredeyse atmıyor gibiydi.

Charley'ye kendini iyi hissettiğinden emin olup olmadığını sordum; herhangi bir uykusuzluk var mıydı, sinirlilik, depresyon, uyumsuzluk ya da gariplik duygusu?

"Şaka mı yapıyorsun, doktor?" diye başladı Charley ve sahip olduğu değerleri sıralamaya başladı: güzel karısı Ramona, MIT'de okuyan bir oğul, on dört yaşında Gençler Koleji turnuvasını kazanan öteki oğul, bir Profesyonel-Amatör turnuvası yapmak üzere şampiyonları Cennet'e getirmedeki başarısı (hemen bu hafta sonu, bu arada); ödül parasını havalı bir milyona yükseltmesi, Optimistler tarafından Yılın Adamı seçilmesi vesaire vesaire.

Ama bunları sayarken duraksadı. "Sinirlilik mi? Gariplik mi? Bunu sorman komik."

"Neden?"

Beklerken, makinem bu sefer yanıldı mutlaka, diye düşünüyordum. Charley hiç bu kadar iyi görünmemişti, güneş yanığı teni göz kenarlarında sağlıklı bir biçimde kırışıyordu; sarışın, neredeyse bir albino gibiydi; kirpikleri gür ve birçok atletinki gibi kumla serpilmişti. Sağlıklı, viskiyle terbiye edilmiş, aygır gibi bir adam o ama küçük çocuklara özgü sevimli bir açıkyürekliliği var: kendini nasıl hissettiğini söylememek aklına gelmez. Charley bir ihtiyaç anında her zaman çıkagelen ve yapılması gerekeni yapan bir adam, bilirsiniz. Belki de en iyi Amerikalı tipi o, dağlardan gelen çavuş-çiftçi, iyi polis-kötü polisten iyi olanı. Kasırga geldiği zaman, kamyonu olan adam: haydi, bu ahaliyi buradan çıkarmalıyız.

Charley kumlu kirpiklerini kırpıştırdı ve elini gözlerinin önünden geçirdi.

"Yani bu sabahki gibi, aynada kendime baktım ve Charley, sen kimsin, Tanrı aşkına? Bütün bunlar ne anlama geliyor? dedim. Garipti, doktor. Bütün bunlar ne anlama geliyor, asıl mesele bu."

"Bütün neler ne anlama geliyor?"

"Ya sen, doktor?" diye sordu Charley, gözlerinde bir pırıltıyla; sinirlilik hakkında sorular sorana bakın, demek istiyordu. Ama beni aynı hızla affetti. "Doktor, formda kalman gerekir. İyi bir yapın var. İhtiyacın olan şey, her gece ark lambalarının altında on sekiz, öteki doktorlar gibi."

Umutlanarak başımı saldım. Haklı olabilirdi.

Hekimlere bir not: hastaların dediklerini dikkatle dinlerseniz, birçok zaman size yalnız ne aksaklıklarının olduğunu değil, ayrıca sizin ne aksaklığınız olduğunu da söylerler.

Altı ay sonra karısı Ramona tarafından Charley'nin evine çağırıldım. Charley akut bir depresyondaydı. Aslında ben de kendimi pek iyi hissetmiyordum. Ayaklarım tutkal içinde hareket ediyor gibiydi. Martın 2'siydi, Samantha'nın ölüm yıldönümü ve aynı zamanda ilk izci kırlangıçların Amazon havzasından dönüş tarihleri. Ofisimin arka kapısında oturup onları beklemiş ve Charley'yi görmeye gitmeyi geciktirmiştim.

Oraya vardığımda saat dörttü. Ramona ve ben orada, katedralin oturma odasında oturup rahatsız bir biçimde dik pozisyona getirilmiş Naugehyde marka ayarlı koltuğundaki Charley'yi izledik. Ramona bir bahçe kulübünün öğle yemeği toplantısından yeni dönmüştü ve şapkası hâlâ başındaydı, parlak mavi ve takım elbisesine uygun olarak kürkle süslenmiş bir şapka. Öğlen sonrasının yoğun, beyaz, tembel ışığı odayı dolduruyordu. Kilerin açık kapısından, yemek artıklarıyla dolu naylon torbasıyla mutfaktan çıkmaya hazırlanan aşçı Lou Ann'i görebiliyordum. Bulaşık makinesi yıkama devresine geçmişti bile... *şak-şak-şak*.

Charley'nin görünüşü sarsıcıyı. Spor giysiler içindeydi ama onları yaşlı bir adam gibi giymişti; Hawaii tişörtü, yüksek belli şort ama iş ayakkabısı ve çorapları vardı üzerinde. Dirseklerinde nasırlar oluşmuştu. Güneş yanığı teninde hafif bir sarılık vardı. Gözlerinin etrafındaki kırışıklar açılmış, beyaz oluklar halinde görünüyordu.

"Beni görmek mi istedin, Charley?"

Duymak için elini kulağının arkasına götürdü. Sağır olduğundan değil ama o odada duymak zordu. Sesler tiz duyuluyordu. Elle şekillendirilmiş taklit kirişlerin kesiştiği kubbe biçimindeki tavan, helezoni bir deniz kabuğu gibi gürüldüyordu.

Charley bana baktı.

"Berbat görünüyorsun, doktor."

"Biliyorum."

"İyi bir yapın var. Formda kalman gerekir."

"Haklısın." Kendimi kötü hissediyordum. Samantha ölmüştü ve kırlangıçlar geri gelmemişti. Kötü, beyaz bir kış günüydü.

"Kendimi garip hissedip hissetmediğimi sorduğunda ne demek istedin?" diye sordu Charley bana, altı ay önceki konuşmamıza devam ederek.

"Ne? Ha. Hatırladığım kadarıyla, rutin bir soruydu."

"Neden kendimi garip hissedeyim, Tanrı aşkına?" Charley'nin tiz sesi bir ağustosböceği gibi yukarıya, kubbeli tavana doğru vızıldadı. Morali çok bozuktu ama benim kendi bozuk moralim onu, bir kolu çekip ayarlı koltukta arkaya yatmaya yetecek kadar canlandırdı.

"Seninle konuşmayı çok seviyor" dedi Ramona yüksek ve monoton bir sesle, sanki Charley konuşmuyormuş, hatta orada değilmiş gibi. Şapkasının hâlâ başında olduğunu fark edince dilini damağında şaklattı ve şapkasının iğnelerini bulmaya çalışarak kalktı ve kilere gitti. Baldırlarının iç kısımları hâlâ Aşağı Piedmont'taki güzel kızların körpe, düz, gelişmemiş hatlarına sahipti, yirmi yıl boyunca oturup kola içen türden kızların. Onun memleketi, Güney Carolina'daki Spartanburg.

Charley kadar aşağı çökmeye izin var gibiydi. Charley ve ben yer hizasında konuşabilir, bu arada Ramona üstteki gürüldeyen havada, sanki orası onun ortamıymış gibi uçuşabilirdi.

Charley depresyondaydı ama neden olduğunu bilmiyordu. Hayatında pek bir değişiklik olmamıştı; sadece oğlu MIT'yi terk etmiş ve bataklıkta yaşamaya başlamıştı ki bu günlerde hiç de olağandışı bir olay değil bu. Ama o ve oğlu hiçbir zaman yakın olmamışlardı.

"Ne olmuş?" dedi Charley. "Benim ihtiyar beni on dört yaşımdayken uzaklaştırdı."

Yani Charley'nin ıstırabı için herhangi bir dış neden yok gibiydi. Aksine. Daha bir hafta önce, şampiyonlar bir kez daha Ay Işığı Yaz Turu'nda, ark lambalarının altında oynamak üzere imza atmışlardı. Yeni Cennet 36 tamamlanmıştı. Golf parkurlarında yeni bir konsept olan bu parkurun kırk milyon tutarındaki nihai maliyeti, başlangıçtaki maliyetiyle aynıydı. Küçük araba filosu, top toplayıcıların elimine edilmesi, her çıkışı bir nem regülatörüyle donatılmış otomatik sulama sistemi ne biçilmesi ne de gübrelenmesi gerekmeyen yeni Tifton 451 Bermuda çimiyle işgücü maliyetleri ortadan kaldırılmıştı.

O halde sorun neydi?

Charley omuz silkti. "Bilmiyorum, doktor. Demek istediğim, ne yararı var? Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

"Evet." Aklıma bir şey geldi. "Oğlunu en son ne zaman gördün?"

"Bunun ne alakası var?"

"Ne zaman?"

"Geçen ay. O, Bal Adası Bataklığı'na giderken."

"Onunla kavga ettin mi?"

"O kan emici ne yapmak istedi, biliyor musun?"

"Hayır."

"O yeni bir mağara ararken üçünü eski odasına yerleştirmek istedi."

"Üçünü mü?"

"Kendisi, küçük Yahudi'si ve şirin küçük piçlerini. İzin bile almadan çıkıp yatmaya gittiler."

"Yahudi mi?"

"Ethel Ginsberg ya da Finklestein olarak tanıştırdı onu."

"Evet?"

"Ne demek istiyorsun, evet? Yani annesine karşı, en azından evlilermiş gibi yapacak kadar düşünceli davranmış olması gerektiğini düşünmüyor musun?"

"Sonra ne oldu?"

"Ne demek istiyorsun, ne oldu? Onu kapıya koydum. Sen olsan yapmaz mıydın?"

"Bilmiyorum."

Yedi yıl önce ölen kızımı düşünüyordum. Bir Ginsberg'le yatmaya gitse, onu kapıya koyar mıydım? Evet. Hayır. Bilmiyorum.

Dengesiz bir biçimde kalkıp burnumu sildim ve sapma ölçerime uzandım. Merak ettiğim şey, heyecanlandığı sırada derin epifiz ölçümünün alçak bir düzeyde kalıp kalmadığıydı. Charley öyle gerilmişti ki bir berber gibi başını taradığımı fark etmedi bile. Bana bir şey söylemek için arkasına dönüp duruyordu. Üç yaşındaki bir çocuğun saçını kesmek gibiydi.

(Ölçüm yükselmişti: deli gibi öfkelenmenin ona yararı oluyordu. Yoksa konuşmamızdan mıydı?)

"Doğru dur, Charley."

Charley sustu. Ama bir şeyler yapması gerekiyordu, böylece o da ayarlı koltuğundaki bir takım düğmelere basmaya başladı. Stereo-V gürleyerek açıldı ve açık kaldı.

Bir dakika içinde Ramona geldi ve onu kıstı. Şapkasını çıkarmış ve saçlarını bir bahçe kulübü aranjmanı gibi kat kat yukarıya toplamıştı.

"Lanet olası bir yalan bu" dedi Charley.

"Yalan olan ne?" Haberlerden mi, yoksa oğlundan mı söz ediyordu?

"Bütün gün yaptığı bu" dedi bana Ramona, sanki Charley orada yokmuş gibi. "Haberler hakkında sızlanıyor ama bir sonrakini duymak için de sabırsızlanıyor. Saat başı haber dinliyor."

"Sızlanmak" Charley'nin öfkesi için yanlış sözcük gibiydi.

Fikrim işte o zaman ilk defa aklıma geldi: epifiz bölgesine elektriksel bir uyarı uygulanabilse ne olurdu?

Ama o günlerde yapabildiğim en iyi şey, o zamanlar "tarihsel terapi" dediğim şeydi: geçmişin ve benliğin yeniden yakalanması.

Charley'de bir tek şey işe yarardı. Öfkesi dindikten sonra (haberlerdeki bir şey –zenciler, solcular, aşk çocukları, fark etmedim– onu deli gibi kızdırmıştı), cam kâğıt tutucuyu elime aldım ve karları havalandırmak için salladım. Kâğıt tutucunun içindeki manzara Gözcü Dağı'nın tepesinde, Bulutların Üzerindeki Savaş'tı. "Bunu ne zaman aldığımızı hatırlıyor musun, tatlım" derdi Charley çoğu zaman. "Evet. Balayımızda, Yakut Şelalesi'nde."

Ama o gün Charley kâğıt tutucuyu fark etmedi ya hâlâ çok kızgın ya da mörali bozuktu.

"Bataklıkta hiç kimse açlıktan falan ölmüyor" diye mırıldandı.

Oğlunu kastettiğini sanarak başımı salladım.

Çabuk kavrayan ve sezgisi kuvvetli olan Ramona hatamı gördü ve düzeltti (kadınlar psikiyatrlardan daha zekidir).

"O", yine orada olmayan *o*, "haberlerden söz ediyordu. Biliyorsun, buralarda da Beauford'daki gibi açlıktan öldükleri söylenen zencilerden."

"Anlıyorum."

Ramona bana bir ipucu daha verdi. "Onu suçladıklarını sanıyor."

"Kimin?"

"Palavra bu" dedi Charley.

"Ona ne dediğini tahmin et" dedi Ramona. "Onun suçu olduğunu söyledi."

Kim? Ona mı? Onun mu? Hangisi Charley, hangisi oğlu ve kimin suçuymuş?

"E, tabii" dedim, biraz belirsiz bir biçimde, "herkes biliyor ki Charley cömert..."

"Hayır! Hayır!" İkisi de bana saldırdı. Henüz işin aslını anlayamamıştım. Kendimi aptal gibi hissettim ama öte yandan, bilirsiniz, bazı evli insanlar, her türlü gizli işaretleri olan altı katmanlı, esrarengiz konuşmalar yaparlar.

Ramona duruma açıklık getirdi. "Tek yaptığı bir golf parkuru kurmak ve ark lambalarını icat etmek olmuşken, insanlar neden Charley'yi suçlasın? Bataklığı dolduran, onun kırk milyon doları değildi ki. Sadece işini yapıyordu. Tifton 451'in işgücünü ortadan kaldırması Charley'nin suçu mu?"

"Evet. Hım" dedim en münasip psikiyatrik üslupla, baştan beri bunu biliyormuşum gibi yaparak. "Yani Chuck'la o kavga mı ettiler?"

"Kavgaymış" dedi Charley. "Kıçına tekmeyi bastım."

"Onları duymalıydın" dedi Ramona. "İkisi de çirkin davrandı." Ramona bunu erkek milletinin olağan aptallığına yormaya çalıştı. Bir ağız dalaşı yapmışlardı. Ama bundan daha fazla bir şeydi. Kavga o kadar ciddiydi ki Charley onu kazanamamasını hâlâ dert ediyordu.

"Ona aynen şimdi sana söylediğim gibi söyledim: küçük Yahudi'ni ve küçük piçini al ve buradan defol."

"Birlikte ava giderlerdi" dedi Ramona, monoton Spartanburg tarzıyla. Ama ağlıyordu. "Güvercin mevsimini hiç kaçırmazlardı."

"Beni neyle suçladı, biliyor musun?" diye sordu Charley bana.

"Hayır."

"Zencileri açlıktan öldürmekle. Bana ne dedi, biliyor musun?"

"Hayır."

"İkiyüzlü orospu çocuğu dedi."

"Aslında tam olarak..." diye başladı Ramona. "Çirkin konuştu ama."

"Sen de, doktor" dedi Charley.

"Ben mi?"

"Sen de dahildin. Burada hepimiz ikiyüzlü orospu çocuklarıymışız."

"Anlıyorum."

"Bana zencilerin geceleri bataklıktan çıkıp yeşil sahalardan soya unu yediklerini kesin olarak bildiğini söyledi. Şimdi, bunun yalan olduğunu biliyorsun."

"Eh, hiç duymadım..."

"Bir kere, geçen yazdan beri soya unu kullanmadık. Tifton 451 için buna ihtiyaç yok. Hatta başımdan atmam gereken koca bir ambar dolusu arttı."

"Anlıyorum."

Kâğıt tutucuyu bir daha salladım ve sonunda Charley'ye bana ilk turunu anlattırmayı başardım; o zaman, Fort Worth'te yarışmaya hak kazanmak için yüz dolar ödünç almak zorunda kalmış çünkü bir top toplayıcı gibi görünmemesi için Ramona son paralarını ona Sears marka spor kıyafetleri almaya harcamış. Ama o zaten bir top toplayıcıymış ve kabaralı ayakkabı yerine spor ayakkabı giymiş.

Bana Augusta'da derece alışını anlattı. Derin epifiz ölçümü 6 mmv'ye yükseldi.

"Doktor, üç Baby Ruth'ta otuz altı delik oynadın mı hiç?"

"Hayır."

"Sence ben ikiyüzlü bir orospu çocuğu muyum?"

"Hayır."

"Peki, sence ben neyim?"

Bence ne mi? Kötülüğün gizemi, sınırlı iyiliğin gizemidir. Charley iyi bir adam. O halde neden işler bu kadar kötü bir noktaya geldi? Ters giden neydi? Kâğıt tutucuyu şöyle bir salladım ve karları Gözcü Dağı'nın etrafında girdap gibi döndürdüm.

Charley zencilerin açlıktan ölüp ölmediğini falan konuşmak istiyordu ama beni ilgilendiren şey ve görevim Charley'nin kendisiydi. Yaşamının nasıl olduğunu ve neye ihtiyaç duyduğunu görüyordum. Charley, GM'nin ünlü Charley Kettering'i gibi, bir kurcalayıcıydı, günün yirmi dört saati uğraşacağı bir fikri olması gereken biri. Bu

olmayınca, patlamıştı. Charley sağlam ve sağlıklı bir durumda emekli olup Florida'ya yerleşen ve altı ay içinde can veren türden bir adam.

Olaylar şöyle gelişti.

Birkaç ay sonra ikinci atılımımı yaptım ve sapma ölçerime iyonlaştırıcıyı ekledim. Bir alanı "dinleme"nin yanı sıra, onu tedavi de edebiliyordum. İşe yarıyordu. Dolayısıyla, birkaç gün önce –ne zamandı? bir gün mü? iki gün mü? yüce Tanrım, ne çok şey oldu– ona bir epifiz masajı yaptım ve kendine geldi, eski haline döndü ve aklına ardı ardına fikirler gelmeye başladı. Fikirlerinden biri: sahanın bakımsız yerlerinin derinliklerinden bile sinyal gönderen, kaybolmayan elektronik bir golf topu. Bir başkası: bir "golfarama" Karayip adalarından birinde bir haftalık golfle En Büyük Profesyonel'i birleştirme konusunda mistik bir fikir... eski Billy Graham takımının bir üyesi, tesadüfen bu hafta sonu Cennet'te olan canlandırma yanlısının ta kendisi tarafından yürütülecek bir canlandırma haftası.

Eyaletler arası karayolu güneşte ter döküyor.

Gözlerim neredeyse kapanacak kadar şişti, nefesim boğazımda ıslık çalıyor ama yüreğim sevgiyle dolu. Ne sevgisi? Kadın. Hangi kadınlar? Bütün kadınlar. Akut hastalar koğuşunda geçirdiğim ilk gece, bir deli bana baktı ve beni Âdem'le karıştırarak, dedi ki: "Senin derdin ne, bilmek ister misin? Sen Tanrı'yı sevmiyorsun, ferç seviyorsun."

Doğru olabilir. Deliler de meczuplar gibi çoğu zaman hakikati söylerler. Her neyse, bir çatlak gibi gördüğüm gün ışığında gözüme bir yüz ilişiyor, 203 numaralı odanın penceresinde belirsiz bir oval. Lola.

Soru şu: eğer en kötü ihtimal gerçekleşirse, yeni, ölü bir dünyada Lola Rhoades'la yeni bir yaşamdan neler beklenebilir? Moira Schaffner ve Ellen Oglethorpe'dan söz etmiyorum bile. Önümüzde yazın sonu ve sonbahar var ama bunlar hayaletlerle dolu mu olacak? Uzun yaz akşamlarının ve sonbaharın pırıltılı günlerinin sıkıntısı buydu: hayaletliydiler. Yürek burkucu olan, ekim ayında çınar ağaçlarında ağustosböceklerinin ötmeye başlamasıydı. Herkes mutluydu ama

mutluluktan kalplerimiz kırıldı. Golf sahaları kendi kendilerini iptal etti. Mutlu çocuklar hayalet görmüş gibi ifadelerle büyüdüler ve buralardan kaçtılar. Artık böyle bir şey olmuyor. Artık meydanda sarmaşıklar filizleniyor. Fletcher Christian* uzaklardaki Pitcairn adasında üç eşle yeni bir yaşama başladı, yemyeşil ve Batı'nın eski hayaletlerinin musallat olmadığı Pitcairn'de. Ben de üç kızımla mutlu olacağım. Yalnız Presbiteryen olan Ellen sorun çıkarabilir.

4 numaralı hasta

Dün gece geç saatlerde, bir aşk çifti sessizce bataklıktan çıktı ve "kapalı avlu"mda belirdi. Sık sık oluyor bu. Psikiyatr olmama rağmen, bataklığın sakinleri sıtma, dang, tenya, parazit, hepatit ve ölüm derecesinde açlık şikâyetleriyle günün herhangi bir saatinde beliriveriyorlar. Başka hiç kimse onları tedavi etmiyor.

Onları yatak odamın penceresinden gördüm. Saat sabahın üçüydü. Her zaman gecenin geç saatlerinde okuduğum kitabı, Stedmann'ın *I. Dünya Savaşı Tarihi*'ni okuyordum. Haftalardır, yarım milyon insanın ölümüne neden olan, bir yıl süren ve muharebe hatlarını değiştiremeyen Verdun Muharebesi'ndeyim. Eski Batı dünyasının, kan kaybı ve intihar yoluyla ölümü burada başlamış: Kafkas ırkından beyaz, Hıristiyan Avrupalıların, duygusal, müziksever Almanlarla akılcı, açık zihinli Fransızların tutkusuz bir biçimde birbirlerini katletmesiyle. "Siperlerdeki adamlar birbirlerinden nefret etmiyorlardı" yazıyordu Stedmann. "Generallere gelince, onlar tam da aynı meslekteki iş arkadaşları gibi birbirlerini sayıyor ya da hor görüyorlardı."

Kapıda bir tıklama. Bu bir gerilla mı, bir esrarkeş mi, bir Ku Klux** üyesi mi, bir Choctaw mı, yoksa bir aşk çifti mi?

Aşk çifti.

Sorun nedir? Anlaşılan bir aşk çocuğu olan çocukları çok hasta. Sizin çocuk doktoru olmadığınızı biliyorum ama öteki doktorlar gelmiyor vesaire. Gelir miyim? Peki.

* Fletcher Christian: 1789'da Britanya Kraliyet Deniz Kuvvetleri gemisi Bounty'de isyan çıkararak yandaşlarıyla birlikte Pasifik'teki bir adaya yerleşen denizci. (ç.n.)
** Ku Klux: zenci düşmanı bir gizli örgüt. (ç.n.)

Çantamı kapıyorum ve açelyaların arasından aşağıya iniyor, kütükten bir sandala biniyoruz; ben sandalın ortasında çömeliyorum, delikanlıyla kız Cajun'lar* kadar ustaca kürek çekiyorlar. Batmakta olan sarı bir ay çırpıntılarda parçalanıyor.

Kendileri hakkında serbestçe konuşuyorlar. Jeb Stuart'ınkine** benzer yelpaze şeklinde görkemli bir sakalı olan, saçları birbirine karışmış sarışın bir delikanlı bu (aksanından buralı olduğunu anlıyorum), altın saçlı, gri kotlu, göğsü ve ayakları çıplak. Kızsa Brooklyn'den (bu yargıya yine aksanından varıyorum) küçük, koyu tenli bir Pocahontas***. Kentten, evden, aileden, meslekten, dinden vazgeçip aşk ve huzurla dolu mükemmel bir yaşam sürmeye gelmişler, bir düzine başka insanla birlikte; bataklığın ortasındaki bir tümsekte, başlangıçta barınak olarak sadece Konfederasyon'a ait terk edilmiş bir tuz madeninde kullanmıştır. Orada, çiki denilen bir tür kulübe inşa etmek ve bataklıkta yabani olarak yetişen, *Cannabis indica*'nın bir türü olan tavşan haşişi tüttürmek gibi nispeten daha hoş Choctaw âdetlerinden birkaçını yeniden hayata geçirmişler.

"Beni hatırlamıyorsun, Dr More." Delikanlı arkamda konuşuyor.

"Hayır."

"Ben Chuck."

"Chuck mı?"

"Chuck Parker."

"Evet, tabii. Babanı çok iyi tanıyorum."

"Zavallı babam."

Nasıl oluyor da çocuklar ebeveynlerinin güzelliğinin toplamından daha güzel olabiliyor? Ramona, Spartanbug'lu, leylek bacaklı, yüksek kalçalı, cilalı saçlı bir bahçe kulübü üyesi. Charley'yse çopur burunlu, yıpranmış, canı çıkmış bir Gene Sarazen****. Ve işte dar kalça-

---

* Cajun: Güneybatı Alabama ve Güneydoğu Mississippi'de beyaz, Kızılderili ve zenci karışımı ahali. (ç.n.)

** Jeb Stuart: Amerikan iç savaşı sırasında Konfederasyon ordusunda general olan Virginia'lı bir subay. (ç.n.)

*** Pocahontas: 1600'lü yıllarda Hıristiyanlığı kabul eden ve beyaz bir adamla evlenen ünlü Kızılderili. (ç.n.)

**** Gene Sarazen: 1920 ve 1930'larda dünyanın en önemli golfçülerinden biri olan Amerikalı profesyonel golfçü. (ç.n.)

lı pantolon giymiş bir Güneş Tanrısı Apollo ya da bir Sör Lancelot gibi görünen, altın saçlı, altın vücutlu Chuck.

Tümseğe vardığımızda, doğudaki gök şafakla hastalıklı ve çekimser bir hal almıştı.

Eski İki Numaralı İmparatorluk'un, Kızıl Nehir kampanyası sırasında Dick Taylor'ı* finanse eden tuz madeninin ağzına yakın bir yerde kamp kurmuşlar. Bir iki kor dışında diğerlerinden hiçbir iz yok. Chuck, servi iğneleriyle esnek hale gelmiş bir gölgelikte, aralıkları mavi sazlık çamuruyla doldurulmuş bataklık çamından bir çiki inşa etmiş.

Vadi çileği dumanından mis gibi kokan çikiye girerken, kahverengi saçlı, uzun boylu bir kız ayağa kalkıyor ve okuduğu kitabın arasına parmağını koyuyor, aynen aile eve geldiğinde Cennet'teki bir bebek bakıcısının yaptığı gibi... ancak, onun okuma lambası mum ağacı ve vadi çileklerinden yapılmış bir mum. Chuck onu durdurup bizi tanıştırıyor. Adı Hester. Gitmek yerine, servi iğnelerinin üzerinde bağdaş kurarak oturuyor.

Daha sonra Chuck onun duyacağı şekilde bana, "Hester'ın kendi çikisi var" diyor.

"Öyle mi" diye cevap veriyorum, başımı kaşıyarak.

Hester'ın, parmağının hâlâ arasında durduğu kitabına göz atıyorum. İnsanları değerlendirmek için iyi bir yol bu. Bekleyebileceğiniz gibi Doğu'yla ya da devrimle ilgili bir şey değil. Şu işe bakın ki Erle Stanley Gardner'ın ilk romanı *The Case of The Velvet Claws*** bu.

Deneyimlerime dayanarak tahmin ettiğim ve hatta çantamı buna uygun olarak hazırladığım gibi, bebek su kaybından mustarip. Bir erik gibi kurumuş. Tedavisi basit ve sonuçlar harikulade. Kafa derisinin damarına bir iğne yerleştir ve mum ağacının bir dalına bir şişe glikoz as.

Anne, bebeğinin gözlerinin önünde iyileşişini, bir kova suya daldırılan solmuş bir ortanca gibi canlanışını seyretti. Bense anneyi seyrettim. Ethel, saç örgüleri, mavi spor ayakkabıları, kot şortu ve sivri, kirli dizleri olan koyu tenli, çevik, küçük bir Pocahontas. Benim ti-

* Dick Taylor: Rolling Stones müzik grubunun ilk bas gitaristlerinden biri. (ç.n.)
** The Case of the Velvet Claws: Kadife Pençeler Vakası. (ç.n.)

pim değil; belli bir tür Smith kızı o, yanağını dizlerine dayayan, birinci sınıflarla konuşmayan, gözlerini odaklamayan ve ani, somurtkan kararlara meyilli olan, sepetli küçük bisikletine atlayıp hiçbir açıklama yapmadan çekip giden zayıf, huysuz bir Smith'li.

(Benim tipim Hester: post-Protestan, post-başkaldırı, post-ideoloji –burada, küçük, ideolojik bir adada Perry Mason okuyor!– en gerilere gitmiş, bir Yunan vazosunda flüt çalan bir çoban kızı gibi tamamen geriye, pagan masumiyete dönmüş o.)

Güneş tümseği aştığında, sazlığın kıyısında, sıcaklığı sırtımızda hissederek oturuyoruz; Ethel bebeği, Chuck'sa ilaç şişesini tutuyor. Hester bağdaş kurmuş, sabit bakışlarla boşluğa bakarak, elleriyle baldırlarını düzelterek oturuyor.

"Şu işe bak" diye mırıldanıyor Chuck, bebeğin kırışıkları kayboldukça. Ne asil bir genç; düzgün, sade bir göğse, sade, geniş, altın rengi kollara ve bacaklara, bir tenis oyuncusunun geniş bileklerine ve yumruk gibi dizlerine sahip.

Artık sabah sisinden ve yaprak dökmeyen meşelerden sıyrılan güneş, çay rengindeki suya ışınlar saplıyor. Kefaller sıçrıyor. Küçük horozlar gibi pençelerini kaldırmış portakal renkli iki ötleğen kuşu, güneşin ışığında uçarak birbirine saldırıyor. Hareketsiz ve kızgın bir tatarcık sürüsü, suyun üstünde bir molekül gibi asılı duruyor. Yeşil bir misket üzümü yiyorum. Etli ve mayhoş bir üzüm bu.

"Burada yaşamak fena olmazdı" diyorum Chuck'a.

"Neden yaşamıyorsun? Gelip bizimle yaşa." Ethel'a dönüyor ama Ethel ona kapalı, Smith'li bakışıyla bakıyor.

"Nerede yaşardım ki?"

"Burada" diyor Hester. "İşte benim çikim."

Onunla yaşamamı mı kastediyor, yoksa yakınına kendi kulübemi yapmamı mı? Ya Massachusetts'li ya da Rhode Island'lı o. Var yerine *va* diyor.

"Ne kaybedersin, doktor?" diye soruyor Chuck.

"Şey..."

Glikoz şişesi boşalmış. Ethel kaşlarını çatıyor ve bebekle şişeyi içeri götürüyor.

"Orada mutlu musun?"

"Mutlu mu?"

"Biz burada mutluyuz."

"İyi."

"Buradaki herkes kusursuz bir özgürlük ve barışla dolu yaşamlar sürüyor."

"İyi."

"Birbirimize yardım ediyoruz. Seviyoruz."

"Çok iyi."

"Yani, Hester dışında herkes. O daha hoşlandığı birini bulamadı. Ha, Hester?"

"Pek emin değilim" diyor Hester, kızarmadan.

Ah şu güzelim, boğuk Holyoke ünlüleri. Hester'ın sesi kilise çanları gibi.

"Burada esas olarak dindarız, doktor."

"İyi."

"Benim Tanrı olduğumu, senin Tanrı olduğunuzu, şu sarı ötleğenin Tanrı olduğunu görmüyor musun?"

"Hayır."

"Daima tam olarak hakikati söylüyoruz. Bana dürüstçe cevap verir misin, doktor?"

"Peki."

"Hayatın nasıl? Mutlu musun?"

"Hayır."

"Sorun ne?"

"Bilemiyorum." Nedense Hester'ın berrak bakışları altında kızarıyorum.

"Ama iyi bir yaşama sahip değilsin."

"Hayır."

"O halde neden onu yaşıyorsun?"

"Bilmiyorum."

"Burada iyi bir hayatımız var."

"İyi."

"Seksin kötü bir tarafı yok, doktor. Onu bastırmamalısın."

"Bastırmıyorum."

"En önemli şey bile değil."

"Değil mi?"

"Bizim için listenin ta aşağılarında."

"Hım." Saatime bakıyorum. "Beni geri götürebilirsin."

"Sana paranı daha sonra versem olur mu? Yoksa biraz Choctaw haşişi mi istersin?"

"Hayır, teşekkürler. Bunu dert etme." Bir süre önce Chuck bir barış çubuğunda Choctaw ya da "tavşan" haşişi yaktı ve şimdi kanguru tarzında, ayakları bitişik olarak hafiften sıçramaya başlıyor. Barış çubuğunu etraftakilere geçiriyor. Hester çubuğu tüttürüyor ve bana geçiriyor.

"Hayır, teşekkürler."

Çikisinden geri gelen Ethel da reddediyor. "Adama parasını ver" diyor Chuck'a. "Parasını almak istediğini anlamıyor musun?"

"Sen iyisin, doktor" diyor Chuck, sıçrayarak. "Seni hep sevmişimdir. Katolikleri hep sevmişimdir. Burada birkaç özgürleşmiş Katolik'imiz var."

"Ben özgürleşmiş bir Katolik değilim."

"Bir icadın mı varmış?"

"Sana baban mı söyledi?" Şaşırıyorum. Belki de Chuck ve babası barışmışlardır.

"Hayır. Annem. Bir mucize yarattığını söyledi. Bir nefes çek, doktor."

"Hayır, teşekkürler."

Onlara kısaca sapma ölçerimden ve yeni atılımımdan, elektriksel işlev bozukluklarını düzelten iyonlaştırıcıdan bahsediyorum. Kafayı bulmaya başladığı halde, MIT'de okuduğu üç yılı ve 800'lük SAT puanıyla Chuck, beni kesinlikle anlıyor.

"Vay canına, doktor! Harika! Çılgın!" diye haykırıyor Chuck, jibiya dansındaki bir Choctaw gibi yerinde zıplayarak. "Kalmak zorundasın! Sapma ölçerinle anakaradaki herkese masaj yaparız ve eski, üzüntülü şeylerden kurtuluruz!"

"Yani kişilik takıntılarını tedavi edebildiğinizi mi söylüyorsun?" diye soruyor küçük Brooklyn Pocahontas'ı Ethel.

"Şey, evet."

"Yanında mı?"

"Aslında yanımda."

"Bize bir ölçüm yap, doktor!" diyor Chuck.

Hester bile bir ilgi kıvılcımı gösteriyor.

"Hester'ı tedavi et, doktor!" diye haykırıyor Chuck. "O hâlâ Springfield'lı bir burjuva. Haline bak! Senden hoşlanıyor, doktor."

"Burası herhangi birisini tedavi edeceğim son yer."

"Neden?" diye soruyor Ethel, kaşlarını çatarak.

"Buralarda çok fazla ağır tuz var." Elime bir külçe kirli Konfederasyon tuzu alıyorum. "Bu maddenin bileşiminde yaklaşık yüzde virgül sıfır yedi ağır tuz var. İyonlaştırıcımı kullanmaya asla cesaret edemem."

Chuck parmaklarını şaklatıyor. "Alt zincir tepkimesi mi demek istiyorsun? Sessiz iç patlama mı? Fissss?"

"Evet!"

"Vay canına! Acayip!" Şimdi Chuck zıplama değneğinin üstündeki bir adam gibi sıçrıyor.

"Ama teşhis kısmını yapabilirsin, öyle mi?" diye soruyor Hester güzelim boğuk sesiyle.

"Evet."

"Benim üzerimde yap" diyor Ethel.

"Doktor, bana doğruyu söyle şimdi" diyor Chuck, hoplayarak ve dirseklerini oynatarak.

"Peki."

"O şeyle sahiden Kalın Kafalıların kalın kafalılığını, bilim adamlarının gülünç objektifliğini ve liberallerin delice spazmlarını kaydedebildiğini mi söylüyorsun bana?"

"Garip bir biçimde ifade ediyorsun ama evet."

"Ve ayrıca bana, onları tedavi edebileceğini, ışınınla onları kızartabileceğini ve onları insan yapabileceğini söylüyorsunuz, öyle mi?"

"Aynı yorumla, evet."

"Ve ayrıca bana orada, ötedeki kaçıkların arasında bir şeyler döndüğünü ve bugün, şanlı Dört Temmuz'da bir şeyler olacağını ve hepsinin birbirlerinin canına okuyacağını söylüyorsun, öyle mi?"

"Şey, tam olarak değil ama..."

"Ve son olarak bazı cihazlarının yanlış ellere düştüğünü ve bütün bataklığın bir Ağır Sodyum tepkimesiyle havaya uçma ihtimalinin olduğunu söylüyorsun, öyle mi?"

"Evet."

"Vay canına! Hurra! Acayip!" Yine keçi dansını yapmaya başlıyor.

"Otursana, seni budala" diye tersliyor Ethel. "Ne oldu sana?"

"Öyle *komik* ki. Ve şu doktor. Doktor, adamım, sen acayip çılgınsın. Doktor, burada bizimle kalmalısın. Orada tüm bu harika, çılgın şeylere kim inanır?"

"Bana inanmıyor musun?"

"İnanmak mı? Tabii ki. Çünkü hepsini küçük düşürüyorsun, bilim adamları da dahil."

"Ben de bir bilim adamıyım."

"Daha iyisisin. Bir şamansın. Bilim adamları her şeyi yüzlerine gözlerine bulaştırdılar."

"Ne olursa olsun, bilim adamları hakikati bulmaya çalışıyor."

"Sana inanıyorum" diyor Hester aniden, berrak, post-Püriten, Holyoke gözleriyle dikkatle bana bakarak.

"Benim üzerimde yap, dedim" diyor Ethel, bana çantamı uzatarak.

"Neden?"

"Çünkü sana inanmıyorum."

"Önemli değil."

"Bence yapmaya korkuyorsun."

"Hayır, korkmuyorum."

"Yapmanı isterdim" diyor Hester, kahverengi topuklarını baldırlarının üzerine çekerek.

"Burada bir teşhis koyabilirim ama tedavi yapamam."

"Yap şunu!"

Omuz silkiyorum. "Pekâlâ."

Standart bir profil çıkarmak üç dakika alıyor. Ethel başını eğiyor, öyle ki Pocahontas örgüleri yanaklarının yanına düşüyor.

"Hım."

"Doktor, beni öldürüyorsun" diyor Chuck.

"Hım. Çelişkili ölçümler veriyor."

"Ne veriyor?"

"Şuraya bak. Şakak lobu Brodmann 28 üzerinde güçlü bir genliği ve yüksek bir mili voltajı var; benim deneyimime göre bu lob, tekil, somut, tarihsel farkındalıkla, canlı çocukluk anılarıyla, bilirsin, ayrıca kişinin geleneklerinin benzersiz olduğu duygusuyla ilişkilidir. Ama bir de şuraya bak: paryetal lob Brodmann 18 üzerinde daha da güçlü bir ölçüm veriyor. Burası tarihsel olmayan ve hem somut hem de soyut olan algıların merkezi. Mükemmel bir sanatçı olmalısın, Ethel."

"Görüyor musun, Ethel! Bu doğru, doktor."

"Cık" diyor Ethel, yüzünü ekşiterek. "Şans kurabiyelerinde de aynı şeyler çıkıyor."

"Yahudi misin, Ethel?"

"Ne? Evet. Neden soruyorsun?"

"Şurada, çelişkili Yahudilik olarak adlandırdığım bir şeyi sergiliyorsun."

"Ne demek istiyorsun, yahu?" Ethel dizlerinin üstünde hızla dönüyor ve ilk defa doğruca bana bakıyor.

"Çünkü aynı anda hem Yahudilerin benzersiz olduğuna hem de olmadığına inanıyorsun. Böylece, bir Yahudi sana Yahudilerin Tanrı tarafından seçilmiş olduğunu söylese alınırsın; ama Yahudi olmayan biri sana Yahudilerin seçilmiş olmadıklarını söylese de alınırsın."

"Duyuyor musun, Ethel" diye bağırıyor Chuck, yine zıplamaya başlayarak. "Daha geçen hafta..."

Ethel sapma ölçerimi eline alıyor. "Dr More'u evine götürsen iyi olur" diyor Chuck'a, gözlerini benden ayırmadan.

"Peki, tatlım ama tüh ya... Bak, üzgünüm doktor..."

"Bir aşağılığın bana Yahudi beynine sahip olduğumu söylemesini dinlemeyeceğim."

"Şey, aslında" diyorum Ethel'a, "ben de aynı ölçümü veriyorum, çünkü hem Tanrı'nın..." Ağzım ardına açılmış olarak duruyorum. "*Dikkat! Atma onu!* Yüce İsa!.."

Ama atıyor ve bunu yaparken adaptörün düğmesine basmış olmalı çünkü ben yakalayamadan sapma ölçer, adaptör aşağıda olmak üzere yavaş bir yay çiziyor. Kıyıdaki kirli tuz etrafa sıçrıyor ve tütüyor.

"Yüce Tanrım, o ne?" diye soruyor Chuck, anında ayılarak.

"Ucuz atlattık." Düğmeyi kapatıp titreyen ellerle sapma ölçeri çantama koyuyorum.

"Evet ama o şey neydi? Düşündüğüm şey miydi?"

"Kükürt, kuşkusuz" diyor Ethel, alaycı bir biçimde.

"Aslında öyleydi."

"Başka?" diyor Ethel.

"Tuzun içindeki sülfür. Endişe etmeyin. Bir zararı olmadı. Artık gitmeliyim."

"Tamam" diyor Chuck, ayık bir biçimde. "Sana teşekkür etmek istiyorum, şey için..."

"Dert etme. Hoşça kal, Hester."

"Hoşça kal. Yine gel."

"Peki."

Bir anda yirmi yaşında bir yabancıya, berrak gözlü, boş, basit bir Massachusetts kızına âşık olabilen ve bu hayatta onun çikisine taşınmaktan başka hiçbir şey arzu etmeyen kırk beş yaşında bir adamın haline ne demeli?

Eyaletler Arası Karayolunda
Akşam 7.00 / 4 Temmuz

Hava kararıyor. Şimşek, şişe şeklindeki bulutun içinde bir cin gibi kırpışıyor.

Neden bu kadar uykum var? Gözlerimi açık tutmak neredeyse imkânsız! Beynimde albümin molekülleri ateşböcekleri gibi çakıyor. Yine de kendimi kötü hissetmiyorum. O halde dikkatini topla! Önümüzdeki birkaç dakika çok kritik.

Şu anda Başkan New Orleans'da konuşmaya başlıyor ve Başkan Yardımcısı birkaç mil ötede, NASA'da kürsüye çıkıyor. İkisi de halkı birlik olmaya çağırıyor. Özgürleşmiş bir Katolik'le evli, bütünleşme*

* Bütünleşme: ABD'de çeşitli ırklara ait okulları ve toplumsal kurumları birleştirme hareketi. (ç.n.)

yanlısı bir Mormon* olan Başkan, Solcuları kanuna ve düzene saygı göstermeye davet edecek. Muhafazakâr bir merkeziyetçiyle evli, Güneyli, Vaftizci bir Kalın Kafalı olan Başkan Yardımcısı ise, Kalın Kafalılardan hoşgörü ve anlayış isteyecek vesaire.

Zavallı ABD!

Zaten artık çok geç ama şimdi bile aslında hiç kimse sonuçta bu işin başarılı olamadığına inanamıyor. ABD başarılı olamadı! Başlangıçtan beri hiç başarılı olamamış olması bile mümkün mü acaba? İşin içinde hep bir kusur, kopacağı bir nokta olmuş olması ve aslında bütün bu zaman boyunca Ekvador'dan ve Bosna-Hersek'ten farklı olmamış, sadece daha zengin olmuş olmamız mümkün mü? Moon Mullins bunun için zencileri suçluyor. Hım. Baştan beri zenci meselesi miydi acaba? Ne kötü bir şaka: Tanrı diyor ki işte bu yeni Cennet Bahçesi ve o sizin çünkü siz benim göz ağrımsınız; çünkü siz, asil Batılılar, Kafkas ırkından gelen ve Yahudi olmayan vahşi Vizigotlar, bana ve o garip Yahudi Olayı'na inandınız, çok uzağında olduğunuz ve haberini yabancılardan almak zorunda kaldığınız halde. Ama inandınız ve ben de hepsini size verdim, size İsrail'i ve Yunanistan'ı, bilimi ve sanatı ve yeryüzünün hâkimiyetini verdim ve nihayet size, sizin için kutsadığım yeni dünyayı bile verdim. Ve tek yapmanız gereken küçücük bir sınavı geçmekti ki sizin için çocuk oyuncağı olmalıydı bu çünkü büyük sınavı zaten geçmiştiniz. Küçücük bir sınav: işte Afrika'daki çaresiz bir adam, tek yapmanız gereken onu ihlal etmemek. O kadar.

Küçücük bir sınav ve başarısız oluyorsunuz!

Tanrım, hep zenci meselesi miydi, şimdi de öyle mi, tıpkı 1883'te, 1783'te, 1683'te olduğu gibi ve baştan beri hep öyle miydi acaba, ilk gözü pek, Tanrı'ya inanan, İsa'ya takıntılı, kurnaz, yıkıcı, zorba, Yahudi olmayan, Batılı Vizigot, ilk siyahi adamla birlikte buraya ilk ayak bastığından beri, biri her şeyi riske atmaya, her şeyi almaya ya da kaybetmeye hazır, diğeri sadece beklemeye ve dayanmaya razı; çünkü bir kez ihlal edildikten sonra tek yapması gereken beklemekti; çünkü diğeri er geç uyanacak ve başaramadığını, yaşadığı yerde bir yalancı olduğunun ortaya çıktığını anlayacaktı ve hiçbir insan bu-

* Mormon: 1830'da Joseph Smith tarafından kurulan bir mezhebin üyesi. (ç.n.)

nunla yaşayamazdı. Ve er geç asil Yahudi olmayan-Vizigot-Batılı-Hıristiyan-Amerikalılar duraksayacak, dağılacak, bir şişedeki akrepler gibi kendi kendilerine saldıracaklardı.

Hayır! Bu adil değil! Bu çirkin! Sınav çok ağır geldi! Bir insandan ne bekliyorsun ki? Yine de buna rağmen az kalsın geçiyorduk. Bir zaman vardı ki... Bizi sınava tabi tuttun çünkü ne kadar kötü olsak da başka hiç kimse yoktu ve herkes, düşmanlarımız bile, bunu biliyordu ve bize bu yüzden küfrediyorlar. Çinlilere kim küfreder? Kim Çinlilerin kutsanmış olduğunu ve dünyayı kurtarmaya talip olduklarını düşünmüştür? Kim onlardan, yaptıklarından başka herhangi bir şey beklemiştir? Ne komik. Rusya'ya ve Avrupa'yı kendinden kurtaracak olan Rus İsa'ya gelince: ha ha.

Başaramadık! Hıristiyan âlemi heba oldu. Rüya sona erdi. Tarihe ve Bosna-Hersek'e dönüyoruz.

Hayır! Bu adil değil!

Ama durun. Hâlâ çok geç değil. Seni kurtarabilirim, Amerika! Bir şey biliyorum! Sorunun ne olduğunu biliyorum! Bir şey buldum, bir atılım yaptım, bir keşifte bulundum! Tanrı'nın kutsamış olduğu korkunç Amerikalıları kendilerinden kurtarabilirim! İcadımla! Beni dinleyin. Vazgeçmeyin. Henüz çok geç değil. Hâlâ son umutsunuz siz. Başka hiç kimse yok. Ne kadar kötü de olsak, başka hiç kimse yok.

Bir gözümü açıyorum. Top kulemin yarığından, kum tuzağının tüttüğünü fark ediyorum. Havaya kumdan kamalar fırlatmakta olan şampiyonlar alevli engelde bir araya geliyorlar.

Başladı.

Mercek şeklinde sarı bir bulut, bataklığın ötesinde, ufkun arkasında, bir zeplin gibi asılı duruyor. Kuzey'den, NASA yönünden, silah ateşinin çatırtısı geliyor.

O halde neden kalkıp aşağıya, motele inerek kızlarla ilgilenmiyorum?

Çünkü o kadar uykum var ki. Azıcık kestirsem...

Bir Temmuz

Evde
Sabah 9.00 / 1 Temmuz

1

Kahvaltı sofrasındayken birisi bana ateş etti.

Şu anda ateş hattının dışında, bir köşede yatıyorum ve kendi kendime, neden burası, aşağısı daha iyi? diye düşünüyorum.

Üç atış yapıldı ve bataklık yönünden geldi bunlar. "Kapalı avlu"mda kahvaltı ediyordum. Önce camın arkasından duyduğum atışın sesi geldi; yakın değil, korkutucu değil, hatta kayda değer bile

değildi bu. Bir tüfek atışıydı kuşkusuz, gerçi sincap sezonu için daha çok erken. Sonra, ikinci atışla aşağı yukarı aynı anda, cam pano paramparça oldu. Aşağı yukarı aynı anda diyorum çünkü ikisi arasında, atışla camın parçalanması arasında bir bağlantı olduğunu tahmin etmedim.

Üçüncü atış daha alçak, daha yakın, daha gürültülüydü. Camda bir delik açtı ve zihnimde, atış delikle ilişkiliydi. Birisi bana ateş ediyor, diye düşündüm, Tang adlı ılık portakal içeceğimi içerken. Başımın tepesiyle bunu mütalaa ederken yüreğimdeki bir şey daha akıllıca davrandı ve henüz düşünürken köşeye dalmakta olduğumu fark ettim. Ekvador'daki on beş yıllık savaşta, Birinci Hava Hücum Birliği'ndeyken öğrendiğim bir refleks beni kurtarmıştı.

Köşe iyi bir seçim çünkü iki yanında, cam panoların üzerine oturduğu iki alçak tuğla duvar var; korunmak için yeterince yüksek ama boynumu uzatırsam üzerinden etrafı görebileceğim kadar alçak bunlar. Ama boynumu uzatmam gerekmiyor. Tuğlaların *arasında* göz hizasında yarıklar var.

Burada Samantha'ya Rikki-Tikki-Tavi'nin öyküsünü anlatırdım, kobranın tuğlaların arasındaki bir delikten sürünerek eve girişini. Samantha keyifle titrer ve deliği gazeteyle tıkardı.

Karımın bir tarifi: ailelerimizde bu isimde hiç kimse olmadığı halde kızımıza Samantha adını verebilecek türden bir kadın.

Plan şekilleniyor. Birkaç dakika bekle, Smith & Wesson tabancayı al, aşağıdaki "orman" kapısını kullanarak evden çık, sumak ağaçlarıyla korunarak avlunun etrafından dolan ve nişancının arkasına geç.

Birisi icadımı ele geçirmeye mi çalışıyor? Boynumu uzatarak holdeki kutuyu, Osaka Cihazları'ndan gelen oymalı güzel sandığı görebiliyorum. More Nitel-Nicel Ontolojik Sapma Ölçeri'nin, ruhun stetoskobunun ilk sevkıyatı bu, fırçalanmış kromdan yüz adet cep boyu kompakt makine. Brownie modelimden beri uzun bir yol kat ettim.

Yerde yatmış, içine iki ördek yumurtası artı elli gram votka artı azıcık acı Tabasco sosu ilave edilmiş ılık Tang içiyorum.

Tang ılık çünkü buzdolabı çalışmıyor. Hiçbir şey çalışmıyor. Evimdeki bütün motorlar suskun: klima, elektrik süpürgesi, bulaşık

makinesi, çamaşır kurutucu, otomobil. Elektrikli ev eşyaları her zamankinden daha şahane ama bozuldukları zaman hiç kimse onları tamir etmiyor. Üç hafta önce A&P Süpermarketi'nde arabam bozuldu ve hiç kimse gelip onu tamir etmeye yanaşmadı, ben de onu orada bıraktım. Cennet, motorları buhar kabarcıklarıyla tıkanmış ya da aküleri bitmiş ve terk edilmiş şahane Pontiac'ların, Oldsmobile'lerin ve Chrysler'lerin paslanmakta olan hurdalarıyla çöplüğe döndü. Bu günlerde insanlar araba alıyor, bozulana kadar kullanıyor, sonra terk ediyor ve bir tane daha alıyorlar. Arkadaşlarımın çoğu, hareketli tek parçası olan Toyota'yı kullanmaya başladı.

ABD'nin Solculuk, Kalın Kafalılık, dinden dönme, pornografi, kutuplaşma vesaire vesaire yüzünden heba olduğunu söylemeyin bana. Bütün bu şeyler olmuş olabilir ama nihayetinde onu parçalayan şey, cihazların artık çalışmaması ve hiç kimsenin tamirci olmak istememesiydi.

Tuğlalar eski cila kokuyor. Bunca yıl sonra hâlâ, perdahtaki küllü oyuklara yapışmış Pledge cilası zerreleri var. Doris tuğlaları haftada bir cilalardı. "Annie Mae" derdi hizmetçiye, "git tuğlaları Pledge'le."

Tang-artı-votka-artı-ördek yumurtası-artı-Tabasco'yu temize havale ediyorum. Kendimi daha iyi hissediyorum.

Kobra deliğinden bir daha göz atıyorum: bataklıkta herhangi bir kıpırtı yok ama bir ışık çakıyor. Birisi teleskopla mı gözetliyor?

Birkaç santim geriye giderek evimin üzerinde durduğu kavisli lös yamacı görebiliyorum. Yanındaki ev terk edildi, döşemesi çatladı ve bataklık tarafından tekrar ele geçirildi, sarmaşıklar ve yıldız biçimindeki acayip kokulu çiçekleriyle anasonlar tarafından. Yabani üzümler garajı beziyor.

Doris'in açelyalarını hanımeliler istila etmiş. Ağır kokulu, salkımlı yaprakları olan özellikle kötücül bir sarmaşık da onun Aziz Francesco heykelini ele geçirmiş ve heykel, kuş havuzunu bu uğursuz yılanlardan yukarıya kaçırıyormuş gibi görünüyor. Bir zamanlar buradan baştankaralar ve kardinalkuşları su içerdi. Aziz Francesco, Doris'in en sevdiği azizdi ama İsa'yı sevdiği için değil, baştankaraları sevdiği için.

Uğursuz sarmaşığın eve kadar ulaşmış olduğunu fark ediyorum. Bir sürgün kobra deliğinden uzanıyor ve yukarı doğru kıvrılarak tutunacak bir yer arıyor.

Durun! Bir şey kıpırdıyor.

Ama sadece bir bataklık kuşu bu, bir serviden aşağıya kanat çırparak Aziz Francesco'nun kuş pisliğiyle badanalanmış başına konan kasvetli, morumsu yeşil bir balıkçıl. Boynunu omuzlarının arasına gömerek, sarı gagasını dimdik yukarıya çevirerek orada tünüyor. Bir çocuk tarafından çizilmiş bir kuş kadar kötü tasarlanmış ve donuk görünüyor.

Artık tabancam yanımda, sürünerek dolaba kadar gidip onu aldım ve geri geldim. Tüfek aşağıda.

Nişancıdan hiçbir iz yok. Gitti mi yoksa?

Başımın hemen üzerinde, üstü camlı kahve masasında, Doris'in en sevdiği kitaplar duruyor, aynen "kapalı avlu"da onları bıraktığı şekilde. Ben üzerine dam yapmadan önceydi bu ve kitaplar eski yağmurlarla şişerek tombul hamur topakları haline geldiler ama hâlâ aynı şekilde dizililer:

Siddharta
Atlas Omuz Silkti
Duyular Dışı Algılama Ve Yeni Ruhsallık

Kitaplar önemlidir. Zavallı karım Doris'i kitaplar mahvetti, kitaplar ve dinsiz bir İngiliz; müstehcen kitaplar değil, temiz kitaplar, edepsiz kitaplar değil, ruhsal kitaplar. Hatırlarsanız, Tanrı insanlarını müstehcen kitaplara karşı uyarmadı. Yüksek yerlere karşı uyardı. Hayata Virginia'lı, neşeli bir Piskoposçu olarak başlayan karım, daha sonra yüksek yerlerin rahibesi oldu. Onu yürekten sever ve yanında yatmaktan hoşlanırdım, bana izin verdiği zaman yatardım ve yatıyordum da; ama en çok sabahleyin kahvaltıda, burada, "kapalı avlu"da, saat dokuz güneşinde yatmaktan hoşlanırdım. Ama kitaplar onu mahvetti. Ayn Rand'le, Buda'yla ve Duke Üniversitesi'nin eski öğretim üyesi Dr. Rhine'la sıkı fıkı olan Piskoposçu kadınlardan sakı-

nın. Belli bir tipteki Piskoposçu kızların gençlikten hemen sonra, İtalyan kızlarının şişmanlaması kadar kesin bir biçimde kapıldıkları bir zaaf vardır. Bilinirci kibre kapılırlar, antikalar almaya ve ezoterik doktrine özlem duymaya başlarlar.

Doris, Meksika'dan getirdiğimiz bu siyah çakılların üzerinde durup bana, beni bırakacağını söyledi.

Samantha birkaç ay önce ölmüştü. Doris, Jersey Adası'na ya da Yeni Zelanda'ya gitmekten söz etmeye başladı; orada kendine gelmeyi, basit bir yerde sakince nefes almayı öğrenmeyi umut ediyordu vesaire vesaire, belki kerpiçten bir duvarın parlak gölgesinde ya da belki kocaman, yeşil bir tepenin altındaki taş bir kulübede. O kötü şeyi burada bırakmak ve gidip her şeye yeniden başlamak istiyordu. Benim için sakıncası yoktu. Gitmeye hazırdım. Ben de o kötü şeyden kurtulmak istiyordum. O zamanlar bilmediğim şey şuydu ki onun için, ben de o kötü şeyin bir parçasıydım.

"Gidiyorum, Tom."

"Nereye gidiyorsun?"

Cevap vermedi.

"Kapalı avlu"nun içine doğru yeni yeni meyletmeye başlayan sabah güneşi, sarı saçlarının tepesine vuruyor, güneş patlamaları gibi ateşli haleler yansıtıyordu. Sabahları onun şahsının ihtişamına hiç alışamamıştım, yeşil ketenler içindeki mis kokulu ve altın tenli, görkemli varlığına. Teni, belirli bir biçimi olmayan, altın renkli bir maddeydi sanki. Kolunun olağan yağ ve kas katmanlarından oluştuğuna inanmak mümkün olsa da bu kaba dokular onda, kızlara özgü kimyasıyla bir şekilde başkalaşıyor, çift X kromozomuyla bezeniyordu. Kısa eteklerin moda olduğu günlerdi ve o, Sabahın Tanrı'sı, uzun bacaklı Merkür gibi görünüyordu. Topukları kanatlıydı. Bacakları uzun ve etliydi, butları yanlarda, üç başlı kasını düzleştiren bir bağ dokusu bandıyla bağlanıyordu. Kahvaltıda kalbimi çarptıran şey, onun hafif erkeksiliği, uzun bacaklılığı mıydı?.. Belki de yüzde onu tunik giyinmiş Merkür'dü onun.

Hayır, aptallık bu. Onu seviyordum, o kadar.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordum yine, mısır lapasına tereyağı koyarak ve Doris'in saçlarının, güneşin tacı gibi alev saçışını seyrederek.

"Kendimi bulmaya gidiyorum."

Yüreğim burkuldu. Bu aslında onun konuşma tarzı değildi. Karşısında savunmasız olduğum tek taktikti bu, onun yeni inançlarının iddialı ciddiyeti. O, sıradan bir sabık Piskoposçuyken, dininden geriye, eski tuğla kiliselere, ormanların azizi Yahya'ya ve İncil'in Kral James versiyonunun muhteşem İngilizce'sine olan düşkünlüğünden başka hiçbir şey kalmamış olan iyi huylu bir Virginia kızıyken ortak noktalarımız vardı.

"Gitme, Doris" dedim, başımın ağırlaştığını ve mısır lapasına doğru çöktüğünü hissederek.

"Gitmek zorundayım. Yapmam gereken tek şey bu."

"Neden gitmek zorundasın ki?"

"Öyle ölüyüz ki Tom. İçimiz ölü. Bir yere gidip kendime gelmeliyim. Innisfree* göl adasına."

"Yüce İsa, göl adasına birlikte gidelim."

"Artık bağlantı kuramıyoruz, Tom."

"Şu anda bağlantı kurmak isterdim."

"Biliyorum, biliyorum. Sen olayı böyle görüyorsun."

"Nasıl?"

"Fiziksel olarak."

"Fizikselin nesi var?"

Doris içini çekti, gözleri gün ışığıyla doluydu. "Fiziksel şeylerin aşkın en küçük ortak paydası olduğu söyleyen kimdi?"

"Bilmiyorum. Muhtemelen bir Hindu. Şuraya oturur musun?"

"Aşkı nasıl da küçük düşüren bir şey, insanın evlilik hakkını talep etmesi."

"Evlilik hakkımı düşünmüyordum. Seni düşünüyordum."

"Aşkın keyifli bir karşılaşma olması gerekir.

"Ben keyifliyim."

Haklıydı. Son zamanlarda onun kederli ruhsallığı içimde en ilkel dürtüleri uyandırmıştı. On saniye içinde moralim yükselmişti. En büyük arzum, onun sarı misket üzümü rengindeki gün ışığında kucağımda oturmasıydı.

---

* Innisfree: William Butler Yeats'in bir şiirinde anlattığı, tek başına yaşamayı ve huzur bulmayı umduğu ada. (ç.n.)

Onu kalçalarından tuttum. Vücudunun bu kısmı Merkür'e kesinlikle benzemiyordu.

Doris ne geldi ne de gitti.

"Ama bağlantı kuramıyoruz" dedi dalgınca, yine de gitmiyordu. Gözleri, baştankaraların üzerine üşüştüğü Aziz Francesco'ya dikilmişti. "İlişkimizde hiçbir gizli anlam, hiçbir nüans, hiçbir yüce kâşane yok. Kendine daha heybetli kâşaneler inşa et, ey ruhum."

"Peki."

"Senin suçun ya da benim suçum değil. İnsanlar gelişirken birbirinden uzaklaşabilir. Ruhsal gelişme hayatın kanunudur. Bizim yükümlülüğümüz, kendimize sadık kalmak ve hayatın bu kanunuyla bağlantı kurmaktır."

"Evlilik bir ilişki değil midir?"

"Bizim evliliğimiz, kendi içine doğru çöken, ışık vermeyen ve ağır mı ağır olan tükenmiş bir yıldız gibi, çökmüş bir fazilet."

Çökmüş fazilet. Hayatın kanunu. Daha heybetli kâşaneler. Bunlar arkadaşı Alistair Fuchs-Forbes'un yankıları kuşkusuz. Birkaç yıl önce Birlik kilisesine katılan Doris, Brahman, Budist, Sih, Zerdüşt gibi çeşitli Doğu inançlarına sahip İngiliz konuşmacılar konuk etmeyi âdet edindi. Doris'in bayıldığı iki şeydi bunlar: İngiliz halkı ve Doğu dinleri. İkisini bir araya getirince, Alistair Fuchs-Forbes BBC aksanıyla *I Ching** okuyunca, Virginia'dan Winchester'lı Elma Kraliçesi zavallı Piskoposçu Doris'in içi gitti.

Doris'in Birlik kilisesinde bir kez konuşma yapmaya gelen Alistair Fuchs-Forbes, tekrar tekrar gelmeye ve daha uzun süre kalmaya başladı. O ve erkek arkadaşı Raymond. Burada, "kapalı avlu"mda, patatesle beslenmiş geniş İngiliz kıçlarının üzerinde oturur ve yüce şeylerden, hayatın kanunundan ve el sanatlarıyla uğraştıkları Meksika'daki sığınaklarının mali ihtiyaçlarından söz ederlerdi. Anlaşılan Batı dünyasının son umudu orada, Cozumel'deydi. Metafizik dinler Batı materyalizmini kurtarabilirdi. Nasıl mı? Yapmakla ve meditasyonla, derin düşünerek ve ellerle bir şeyler yaparak, kil çanaklar gibi basit, iyi, toprağa bağlı şeyler. Aslında fena bir fikir değil –ben onunla Cozumel'e gidip kil çanaklar yapardım– ama işte burada, avlumda

* I Ching: Çin kültürünün temel taşlarından biri olan eski bir kehanet kitabı. (ç.n.)

otururlardı, bu iki sahte İngiliz guru ve ruhsal gelişim kanunundan söz ederler, bu arada viskimi kafaya dikerler ve avlumdaki ızgarada kebap ettiğim üç dolarlık pirzolaları yerlerdi. Hinduların, sığırlar da dahil, yaşama duydukları saygıdan söz ederler ve birer çakal gibi pirzolalarıma yumulurlardı.

Alistair'in, zengin olanın ben değil, Doris olduğunu keşfetmesi uzun sürmedi.

"Çökmüş bir fazilet mi?"

"Gerçekten üzgünüm, Tom."

"Çökmüş bir faziletin ne olduğunu bildiğimden emin değilim."

"İşte bu. Biz anlamı kaybettik. Aramızda anlamlı olan ne var? Bir değirmendeki zavallı hayvanlar gibi sadece kuralları ve alışkanlıkları takip ediyoruz."

"Bu da bir şeydir. Özellikle Samantha öldüğünden beri. Ama neden birlikte bunun üzerinde çalışmıyoruz? Seni seviyorum."

"Ben de seni seviyorum, Tom. Sana çok bağlıyım ve her zaman da olacağım. Ama insanların geliştikçe birbirlerinden uzaklaştığını görmüyor musun? İnsanın bir parçası ölüyor ama geri kalanı gelişiyor ve eski parçayı bir kist içine alıyor. Bölmeli deniz helezonu gibi. Biz ölüyüz."

"Seni ölü olarak da seviyorum. Şu anda."

Kollarım, kalçalarının asil genişliğini ölçen bir çap pergeli gibi. Teslim olmuyor ama gitmiyor da.

"Ölü, ölü" diye fısıldadı başımın üzerinde, güneş ışığında.

"Aşk" diye fısıldadım.

Bataklıkta flüt çalan bir çift orman ardıcı gibi, sakin sabah sesleriyle konuşuyorduk.

"Tanrım, aşktan nasıl söz edersin?"

"Gel buraya, sana göstereyim."

"Buraya mı?" diye tersledi. "Buradayım zaten."

"Buraya."

Samantha'nın ölümünden beri sevişmemiştik. Ben istemiştim ama Doris'in bir başını eğip içini çekme ve matemli görünme biçimi vardı ki beni soğutuyor ve üstelik suçluluk duymama neden oluyordu. Kadınların, erkekleri utandırmak, yalnız onları reddetmek değil, bir de

suçunu onlara yüklemek gibi lanet olası bir yetenekleri var. Bana kendimi ahlaksızca düşünceleri olan liseli bir çocuk gibi hissettirirdi. Daha da kötüsü: "evlilik hakkı" olan bir koca gibi ve en sıcak yüreği bile soğutmaya yeter bu.

Ama bu sabah benimkini soğutamıyor. Kucağımdan peçeteyi alıyorum.

"Buraya gel."

"Ne için?" İçinde eski Virginia'dan, Shenandoah Vadisi'nden ufak bir kıvılcım yeniden alevleniyor: "neden" değil de "ne için" demesi.

"Gel de gör."

Yaptığı şey, uzak ve sabit bakışı, güneşe tapınışı ile sevişme arasındaki en güzel ara çözümdü. Daha yakına geldi ama gözlerini başkaralardan ayırmadı.

"Ama *beni* sevmiyorsun" dedi Aziz Francesco'ya.

"Evet, seviyorum."

Beni dostça dürtükledi (ilk kez yapıyordu bunu) ve aşağıya, bana baktı.

"Cık. Tanrı aşkına!" Yine, eski Shenandoah şakacılığının dirilişi. "Annie Mae geliyor, seni şapşal."

"Perdeleri kapat, o zaman."

"Ben gidiyorum" dedi ama daha da yakında durdu, yine iyi hesaplanmış bir belirsizlikti bu: yakın olmak için mi yakında duruyor, yoksa Annie Mae görmesin diye benimle pencere arasına girmek için mi?

"Gitme" diyorum, umutlanarak.

"Gitmek zorundayım."

O zaman bir hata yaptım ve nereye gittiğini sordum.

Gözleri yine uzaklaştı.

"Güneşin doğusuna ve ayın batısına."

"Ne saçmalık."

Omuz silkti. "Eşyalarımı topladım."

Hatalı olduğumu bile bile ısrar ettim.

"Alistair ve o ibneler çetesiyle mi buluşacaksın?"

Doris zengindi ve Cozumel'deki sığınağı finanse etmesi ve hatta oraya gelip kendisini bütünlemesi konusunda çok konuşulmuştu.

"Ona böyle deme. Benim gibi, arayış içinde o. Ve neredeyse huzuru bulmuş. Bütün o çekiciliğin altında, o..."

"Ne çekiciliği?"

"Çok trajik bir insan. Ama benim gibi, bir arayışçı, bir yolcu."

"Kıçımın yolcusu."

"Biliyor musun ki eline bir dilenme çanağı alıp zamanımızın en büyük fakiri Ramakrishna'nın bir havarisiyle birlikte iki yıl boyunca ıssız yollarda başıboş dolaşmış?"

"O bir fakir pekâlâ. Sahte Hindu İngiliz ibne bir orospu çocuğu o." Neden tam da onu benden uzaklaştıracak şeyi söyledim ki?

Şu noktada rekor kırmıştım: tarihteki tüm boynuzlular arasında, *iki* İngiliz ibne tarafından boynuzlanan ilk Amerikalıydım ben.

"O bu mu?" dedi Doris ciddiyetle.

"Evet."

"Peki, sen nesin, Tom?"

"Bilemem."

Dalgınca başını salladı ama şimdi (!) eli başımdaydı; saçlarımı karıştırıyor ve başımda parmaklarını tıklatıyordu, tıpkı bir zamanlar mutfaktaki formikada yaptığı gibi.

"Hakikate ulaşmış olmakla onu aramak arasında bir seçim sunulsa, aramayı seçerdim, diyen kimdi?"

"Bilmiyorum. Muhtemelen Hermann Hesse."

"Perdeleri kapatsak iyi olmaz mı?"

"Evet. Sen kapat. Ayağa kalkamıyorum."

Altı aydır ilk kez güldü. "Vay canına! Senin aklın karmakarışık."

Yine Virginia'dayız, okulda, elma ağacının çiçekleri altında.

Aşağıya, bana baktı. "Annie Mae seni görecek."

"Benimle gurur duyardı."

"Kabalaşma."

Annie Mae, Doris'in ufak, beyaz bir kep ve kuyruğunda büyük bir fiyonkla Fransız bir hizmetçi gibi giydirdiği iri, güçlü kuvvetli bir siyahi kız.

"Kucağıma otur."

"Nasıl?"

"Şöyle."

"Peki."

"Kolay!"

"Vay canına" dedi, başını sallayarak ve eski tarzıyla altdudağını ısırarak. Eli omzumda, Washington ve Lee Siyah-Beyaz resmi balosundaki kadar hafifçe duruyordu. Lanet olası dinsiz Oryantal İngiliz onu ele geçirmeden önce ne sevimli, komik bir Vadi kızıydı o.

"Senin derdin ne, biliyor musun, Tom?" Her zaman bana derdimin ne olduğunu söylerdi.

"Ne?"

"Hakikat arayışında olan birisi değilsin. Hakikate ulaşmış olduğunu düşünüyorsun; peki, sana ne faydası oluyor?"

"İşte hakikat." Hiç kimse kutsal şeylere kötü bir Katolik gibi saygısızlık edemez.

"Alistair hakkında ne istersen söyle" dedi ve kucağıma yerleşti! "O bir arayışçı ve ben de öyleyim."

"Onun ne aradığını biliyorum."

"Ne?"

"Senin paranı."

"Sen öyle görürsün tabii."

"Ben öyle görüyorum."

"Doğru bile olsaydı, sadece vücudumu istemekten daha kötü mü olurdu bu?"

"Evet. Ama ben sadece vücudunu istemiyorum."

"Ne istiyorsun?"

"Seni."

"Ama gerçek beni değil."

"Yüce İsa."

Ama beni dürtüklüyor, bir dansta, damı olmayan bir erkekler grubunda, aynı kardeşlik derneğine mensup iki arkadaşmışız gibi beni dikkatsizce yumrukluyordu.

"Senin derdin ne, biliyor musun, Tom?"

"Ne?"

"Tamamıyla ruhsal bir ilişkiyi anlamıyorsun."

"Bu doğru."

Doris bir yerlerden aşkın ruhsal bir şey olduğu fikrini edinmişti. Bu yüzden son zamanlarda benim, onun deyimiyle, çılgınlıklarıma ve kırıştırmalarıma, kaba etlerine dostane tokatlarla ve sabahın güzelliğinden duyduğum sevinç çığlıklarıyla, olet onu Zoysia çimlerine yatırmama vesaire tahammül edemiyordu. Şuna gerçekten inanıyorum ki o ibne Alistair'le yaptığı ciddi ruhsal zinayı, kocasıyla sıradan sabah sevişmelerinden bir şekilde daha yüceltici olarak görmeye başlamıştı.

"Bunu hiç kavrayamadın" dedi Doris ama eğilip bana daha da yaklaşarak ve sarılarak.

"O halde şunu kavra."

Sandalyede oturuyorduk ve sıradan bir sandalye değildi bu, olsaydı sorun olmazdı; ama Danimarka stili bez arkalıklı bir sandalyeydi çünkü o günlerde sıradan sandalyeler iptal olmuştu ve üzerlerinde oturulamıyordu. Evli olduğumuzdan ve evlilik de kendi kendini iptal etmeye yüz tuttuğundan, artık yataklar sevişilecek yerler ve sandalyeler oturulacak yerler olmadığından, yatacak ya da oturacak yerimiz yoktu. Gidecek yeri olmayan, sokaktaki umutsuz âşıklar gibiydik.

Ama aşk her şeye galip gelir, Danimarka stili bez arkalıklı bir sandalyeye bile.

"Sevgilim" dedi Doris, bir defalık tüm o aptallığı unutarak.

"Yere yatalım" dedim.

"İyi ama nasıl?"

"Sen kıpırdama. Ben seni kaldırırım."

Kucağınızda altmış dört kiloluk bir Elma Kraliçesi'yle Danimarka stili bir sandalyeden kalkmaya çalıştınız mı hiç?

Ama ben kalktım.

Tuğlaların üzerine yattık, hemen bu noktada. Belki de bu yüzden şimdi burada yatarken kendimi daha iyi hissediyorum. Her halükârda, burada yattık ve son defa seviştik. O gün artık Hermann Hesse'yi düşünmedik.

İki hafta içinde gitmişti. Neden mi? Sanırım Samantha'nın ölümü için beni ve Tanrı'yı asla affetmediğinden.

"Sevgi dolu bir Tanrı'nız var" dedi bana sonlara doğru, ana sinir

göz tümörü Samantha'nın bir gözünü dışarıya ve burun köprüsünün öteki tarafına ittiği ve o, iki gözlü bir Picasso profili gibi görünmeye başladığında. Ondan sonra, Doris kendini ruhsallığa verdi, bense kaba ve düzensiz biri oldum. O, yüksek yolu seçti; bense alçak yolu. Bana, her gece topraktan yukarıya, midesini doldurmak ve karısını düzmekten başka hiçbir düşüncesi olmadan çıkan Polonyalı bir madenciye benzediğimi söylemişti. "Düzmek" ifadesi beni şoke etmişti ve ona yakışmayan bir sözdü. İnancını kaybetmiş olabilirdi ama Virginia'lı Piskoposçu görgüsünü daima korumuştu. Ama son zamanlarda güncel romanlar okuyordu ki o zaman bunlar "düzmek"ten bolca söz ediyorlardı, gerçi doğruyu söylemek gerekirse ben bu ifadeyi hiç duymamıştım. New York'lu roman yazarlarının icat ettiği bir sözcük müydü bu?

2

Nihayet ayağa kalkarak ve pencerelerden uzak durarak, bu sabah sadece ilaçlarla değil, az sonra tarif edeceğim başka nesnelerle dolu olan doktor çantamı alıyorum, tabancayı kemerime sıkıştırıyorum ve bataklıkta pusuya yatan herhangi bir saldırgan tarafından görülmenin imkânsız olduğu, aşağıda, evin arkasındaki "orman" kapısından dışarıya süzülüyorum.

Doris gittiğinden beri kullanılmayan kapı, sarmaşıklarla açılmaz hale gelmiş. İttirerek zorlukla aradan geçip misket üzümü rengindeki sıcak gün ışığına çıkıyorum. Burada çalılar neredeyse eve kadar ulaşmış. Mor salkımlar stereo-V antenini ele geçirmiş.

İki adım atınca bir sumak korusunun içinde kayboluyorum. Siper alıp bataklığın kenarına dolanmak ve etrafa iyice bakmak kolay ola-

cak. Hiçbir kıpırtı yok. Çayırlığın üzerinde beyaz balıkçıllar huzur veren bir biçimde süzülüyorlar. Bir tümsekten ince bir duman yükseliyor. Orada, Michigan Eyalet Üniversitesi'nden bir esrarkeş, uzanmış, Choctaw haşişi tüttürüyor, bu arada kız arkadaşı da yayın balığı kızartıyor.

Gözlerimi ovuşturuyorum. Nişancının atışlarını ben mi hayal ettim? Uzun gece boyunca gördüğüm, Verdun hakkındaki, Fransız piyadelerinin Douaumont Kalesi'ne yaptığı o korkunç saldırı hakkındaki rüyanın ayrılmaz bir parçası mıydı? Hayır. İşte "kapalı avlu"nun parçalanan camı.

Ne yapmalı? İzlenecek en iyi yol: pusudan kaçınmak için yalnız benim bildiğim bir güzergâhtan kasabaya yürümek. İlk telefondan polisi aramak.

Ama arılarla uğuldayan, Şabli şarabı rengindeki yoğun gün ışığında, suikasta inanmak zor. Cam levhamı atıcılık idmanı için kullanan başıboş bir gerillaydı belki.

Her halükârda, benim yapılacak daha önemli işlerim var. Önce Max Gottlieb'le görüşüp ondan bir iyilik istemeyi umduğum Merkez'e, sonra belki Aşk Kliniği'nde Moira'yı görmeye, oradan da Howard Johnson'a, Aşk'taki aşkım Moira'yla gizli bir buluşma yeri, bir aşk randevusu ayarlamaya.

Daha sonra ofisimde uzun bir cumartesi öğlen sonrası için vakit kalır herhalde, bugün hasta yok, hemşire yok, orada Early Times yudumlayıp Milton Cross'un yorumunu içeren, babamın eski *Don Giovanni* kasetini dinlerim.

Böğürtlenlerden korunmak için çantamı kullanarak Cennet'in giriş yolunda, ormanın yola iyice yaklaştığı bir dönemece yöneliyorum.

Artık sarmaşıklardan ve misket üzümlerinden bir mağara haline gelmiş olan okul otobüsü durağında durarak yönümü belirliyorum. Yolun ve on beş metrelik bir açık alanın karşısında, uzun yapraklı bir çam ormanı başlıyor. Yüz metre kadar içeriye girersem, kasabadan kır kulübüne giden eski top toplayıcı patikasını bulabilmem lazım.

Emin olmak için beş dakika bekliyorum. Hanımelilerdeki arıların vızıltısından başka ses yok.

Dışarıya adım atıyorum ve... hay aksi! Tam karşıya geçmeye başladığım anda, dönemeçten bir araba dönüyor. Onu görmememin ya da onun beni görmemesinin imkânı yok. Bir binanın köşesini dönüp birisinin kucağına düşmek gibi oluyor.

Duruyor. Yabancı değil. Ama artık arkadaş görmek istiyor muyum acaba? İnsanlardan başka herkesle iyi geçiniyorum. Psikiyatr, sen kendini...

Dr. George "Tozlu" Rhoades bu, kocaman, siyah bir fincan tabağına benzeyen ve bir cenaze arabası kadar sessiz olan yeni, elektrikli, üstü saydam Toyota'sında.

Arabaya binmemi işaret ediyor. Hım, bir yoldaş olarak pek benim seçeceğim biri değil. Neden mi? Çünkü o, Lola'nın babası ve onu incitmiş olduğumu düşünüyor olabilir, oysa incitmedim. Teklifini kabul edeyim mi? Böyle bir soru sorulmuyor. Arkadaşlığın haşin töreleri hâkimiyeti ele geçiriyor. Tozlu, el sallayarak ve sırıtarak arabanın penceresinden uzanıyor. Daha ne yaptığımın farkına varmadan ben de sırıtıyorum ve son derecede sevinmiş gibi görünerek seke seke kapıya gidiyorum.

"İşte böyle!" diye bağırıyor Tozlu, yıllar içinde aramızda gelişen eksantrik bir selamlamayla. Yenilenen arkadaşlık her şeyi süpürüp götürüyor. Bir kavgadan sonra iki âşık gibi oluyoruz.

Tozlu, kemiklerinizi yoklamayı seven bol çilli elleri ve orta yaşlarında saman rengine dönüşmüş, horozlarınkine benzeyen, kabarık, kızıl bir küme halinde saçları olan iriyarı bir cerrah. Arabasının kumandalarına, kontrol panosunun kadranlarına müthiş bir dikkat göstermek, bu arada bağırarak eksantrik, rasgele yorumlar yapmak onun tarzı. Ameliyat hemşiresine de böyle bağırıyor, biliyorum, cevap almak, hatta duyulmak için bile değil, mesleki bir ses çıkarmak için adeta. "İyi, iyi" diyorum, yerleşerek. Başını sallıyor ve sallamaya devam ediyor.

Tozlu Rhoades, Texas'tan, Tyler'dan gelme muhafazakâr bir kalınbağırsak uzmanı; gerçi başka ameliyatlar da yapıyor. Texas A&M'nin futbol takımında oynamış ve yedek bir Hava Kuvvetleri albayı. Kendi rahatına hiç önem vermeden günde on dört saat çalışan mükemmel bir cerrah ve bir Tavuk Keyfi tezgâhı zincirinin sahi-

bi. Para ona harcayabildiğinden daha çabuk akıyor, Cennet'in en güzel evi Tara'yı ve kızı Lola'ya 80.000 dolarlık bir Guarnerius çello aldığı halde.

Tozlu, eski zamanların azizleri gibi, yorulmak bilmeden kendini başka insanlar için harcıyor, sevgi için değil, derdi kendisi kuşkusuz, hatta para için bile değil çünkü para istemiyor, insanların ona ihtiyacı olduğu ve onu çağırdıkları için hem başka nasıl zaman geçirebilirdi ki? Uyanık olduğu saatler bir iş rüyası içinde geçiyor, başını sallayarak, gülümseyerek, sizi yoklayarak, pek dinlemeyerek. Bunun yerine büyük, çilli elleri, sizi kör bir adamın elleri gibi yokluyor. Ayrıca muhafazakâr ve vatansever bir adam o ama aynı koşuşturan, melodi mırıldanan tarzda. Ofisinde Özgürlük Lobisi'nin broşürleri yığılı. Bir kalınbağırsak sorunuyla geliyorsunuz, baş aşağı sehpaya yatıyorsunuz, endoskop içeri giriyor, ayı ve Tozlu üstünüzde bir yerlerde mırıldanıp duruyor. "Hım, burada bir polip ağzı var. Asıl düşman içerde, değil mi?" Burnunuzun on santim ötesindeki döşemeye bakarak, benim içimde mi, yoksa ABD'nin içinde mi, diye merak ederken, uzun endoskop giriyor içeri. "Aslında sıkıntıyı kimin yarattığını benim kadar iyi biliyorsun, değil mi?" "Şey mi demek istiyorsun?.." "Solcuları ve Komonistleri demek istiyorum, doğru mu?" "Evet ama öte yandan..." Endoskop ta dalağınıza kadar, altmış beş santim içeri giriyor. "Offf, evet efendim."

"Seni gördüğüme öyle sevindim ki seni namussuz!" diye bağırıyor Tozlu, transından çıkıp bana bakarak. Eli kendi yoluna giderek dizimin girintilerini araştırıyor.

Gözümü kırparak akmak üzere olan yaşı durduruyorum. Beni affetmiş! Arkadaş denen bir şey olduğunu niye unutuyorum ben?

Olsa olsa kızı Lola'yı suiistimalim olarak algılamış olabileceği şeyi affetmiş; ve suiistimaldi gerçekten ama başka bir anlamda da değildi. O, Lola'yla beni on sekizinci deliğin kanyon boyutlarındaki derin engelinde birbirimizin kollarında yatarken keşfetti. Lola yirmi altı yaşında, bekâr ve farazi olarak istediği kişiye sarılma hakkına sahipti ama buna rağmen Tozlu'nun rencide olduğunu hayal ettim. Gerçi bunu bana hissettirmemeye dikkat etti; ben de hissetmemiş gibi davranmaya dikkat ettim. Niyetim birisini rencide etmek değildi

elbette. Lola, Texas A&M'de çello dersi veren iri, güzel, yetenekli bir kız. Geçen Noel arifesinde birkaç saatliğine aşka düştük, gerçek anlamda düştük, bir ormandaki yabancılar gibi rastlaştık, birbirimizin kollarında yere düştük ve ertesi gün ikimiz de kendi yolumuza gittik; o Texas'a döndü, bense dev kurdeşenler dökmüş bir halde, sabah dehşetleri ve gece coşkularıyla titreyerek tımarhaneye.

Diğer insanların çok terbiyeli davrandığı Cennet'teki bu suiistimalin sonuçları, kendimi akıl hastanesine teslim etmemle hafifledi. Dolayısıyla, yerel tıp cemiyetinden çıkarılmış olmam mümkün: postayla herhangi bir bildiri gelmedi... ama öte yandan, hastalığım yüzünden bildiriler ertelenmiş olabilir. Soruşturmaya cesaret edemiyorum. Bir sonuç kesindi: postayla anonim bir mektup geldi, Hipokrat yemininin bir kopyasıydı bu ve hekimleri kadın hastalarıyla ilişkileri konusunda uyaran bölümün altı çizilmişti. Ama Lola o sırada hastam değildi.

"Sen evlere viziteye gidiyorsun, ha, doktor?" diye bağırıyor Tozlu.

Sıçrıyorum. "Hayır, hayır. Ben... şey, kasabaya yürümek geldi içimden." Nedense nişancıdan söz etmek istemiyorum.

Tozlu enerjik bir biçimde başını sallıyor, sanki elimde doktor çantamla ormandan çıkmam ona çok normal gelmiş gibi. Ama konuşurken bile gözleri maun kontrol panosunu, pirinç düğmeleri ve kadranları okşuyor. Bugünlerde, arabaların içini Jules Verne taşıtları gibi ahşap ve pirinçten yapmak moda.

El sıkıştığımızda, etli elini bana eski çekimser tarzıyla açıyor, bahşiş alan bir yataklı vagon memuru gibi.

"Keşke senin gibi çalışabilsem!" diye bağırıyor, hızla geçen çam ağaçlarına. "Piyasa işlerini azaltıp araştırmaya ve yazmaya zaman ayırmak disiplin istiyor olmalı."

Ne lütufkâr ve merhametli bir davranış. Tozlu benim hakkımda bilinecek her şeyi, ailevi sorunlarımı, boynuzlanmamı, düzensiz yaşamımı, alkolizmimi bildiği halde, benim hakkımda var olan en iyi efsaneye, "zeki" ama şansız olduğum efsanesine ortak oluyor. İnsanlar merhametli. Trajedi ya da delilik adına sizi bağışlamak onlara kolay geliyor, özellikle zekiyseniz. Doktor arkadaşlarım benim hakkımda iyi konuşmak istedikleri zaman, bazı efsanevi deyişler du-

daklarından kolaylıkla dökülüveriyor ve son zamanlarda benim hakkımda iyi konuşmak istiyorlar çünkü zor günler geçirdiğimi biliyorlar. On yıl önce yaptığım efsanevi, tarihi bir teşhisten söz ediyorlar...

"Hayır, bugün çalışmıyorum" diyorum Tozlu'ya. "Yapacak birkaç işim var, sonra ofisime koşup kendime küçük bir içki hazırlayacağım ve opera dinleyeceğim."

"Evet! Ya! Kesinlikle!" diye bağırıyor Tozlu neşeyle ve eksantrik bir biçimde birkaç yerini dövüyor.

Kontrollerle oynuyor. Birdenbire arka koltukta yüz enstrümanlı bir orkestra gürleyerek En Sevilen Viyana Valsleri'ni çalıyor. Yol bayıra tırmandıkça, parıldayan sıcak çamlar geride kalıyor. Soğutulmuş kuru hava, terimi kurutuyor. *Wienerblut*'un ezgileri bizi kıvrakça çamların üzerine çıkarıyor. Bir Jules Verne gondoluyla, mutlu, eski Avusturya'nın üzerinde süzülüyoruz adeta.

Kendimi daha iyi hissediyorum. Burada harabe yok. Bakımlı avluları olan ışıltılı yeni evlerden geçiyoruz. Ne hoş, sessiz bir araba. Para ne hoş şeyler alabiliyor. Benim param var. Neden harcamayayım? Şu ana kadar Doris'in iki milyonunun bir kuruşunu bile kendim için harcamak aklıma gelmedi. Aşınmış kol ağızlarıma, kirli tırnaklarıma bakıyorum. Neden iyi giyinmeyeyim, kendime çeki düzen vermeyeyim, iyi bir araba almayayım, öğle yemeği için arkadaşlarla, Tozlu gibi iyi adamlarla buluşup onlarla şakalaşmayayım, golfe başlamayayım? Para muhteşem bir şey!

Ama bugün daha önemli işlerim var.

"Beni meydanda bırakabilir miydin?"

"Ne için, Tanrı aşkına?" diye soruyor Tozlu, kaşlarını çatarak. Ama çilli eli düğmeleri ve kadranları karıştırmaya devam ediyor.

"Bir randevum var."

Hastaneden ayrıldığımda, yalan söylememe kararı aldım. Yalan söylemek insanı çevresinden koparıyor. Birisine yalan söylemek, onun gözlerini bağlamak gibi: gözlerini göremiyorsunuz, sizi nasıl gördüğünü anlayamıyorsunuz ve böylece bu iş hakkında kendinizin ne hissettiğinizi bilemiyorsunuz.

"Adamın dediği gibi, orası bir kadını götürmek için berbat bir yer. Bütün o serseriler, kanun kaçakları..."

"Evet, şey... Bence güvenli."

"Onun için mi tabancanı taşıyorsun?"

"Ne?" Tabancamı unutmuştum ve Tozlu'nun ona baktığını görmedim. Tabanca, kemerimin tokasına doğru kaymıştı ve orada haydut Billy the Kid'in altıpatları gibi çıkıntı yapıyordu. "Aslında bu sabah birisi bana ateş etti."

"Sahi mi?" diyor Tozlu, hem inanamamazlık hem de şefkat ifade eden rutin bir hayretle. "Sana gerçeği söyleyeyim, bugünlerde hiçbir şey beni şaşırtmaz."

"Muhtemelen bataklıktaki çatlaklardan birinin yaptığı isabetsiz bir atıştı" diyorum, tabancayı arkaya doğru itekleyerek. Gerçekten de bu güzelim eski tarz Viyana sabahında, bir *nişancı* kadar ihtimal dışı bir şey olabilir mi?

"Dikkatimi çekti sadece. Kulübe gitmiyor musun?"

"Kulübe mi?"

"Profesyonel-Amatör için."

"Ha, tabii!" İçtenlikle gülüyorum. Yılın en önemli olayını nasıl unutmuş olabilirdim, her Dört Temmuz'un hafta sonunda ark ışıkları altında oynanan Cennet Ay Işığı Profesyonel-Amatör turnuvasını? "Ama şampiyonlar bu geceye kadar vuruş yapmaya başlamıyorlar, değil mi?"

"Doğru. İncil Branç'ına gidiyor olabileceğini düşündüm."

"Hayır. Hayır, Merkez'e gitmem gerekiyor."

"Peki. Seni meydana götüreyim."

"Hayır, hayır! Sen kulübe git. Oradan yürürüm. Yürümeye ihtiyacım var."

"Peki" diyor Tozlu, düşünceli bir şekilde kaşlarını çatarak. Çilli eli, yuvasında devriye gezen küçük bir hayvan gibi dolaşıyor. "Biliyor musun, sana böyle rastlamam müthiş bir şey. Gerçekten müthiş bir şey."

"Öyle mi?"

"Ben de seni arıyordum."

"Beni mi arıyordun?" Ona ilgiyle bakıyorum. "Makalemi mi okudun?"

"Makale mi? Şey, daha bitirmedim."

Tozlu'ya atılım makalemin bir kopyasını göndermiştim. O, Amerikan Hıristiyan Kalınbağırsak Uzmanları Cemiyeti'nin seçilmiş başkanı ve NIMH* fonları için başvurduğumda yardımcı olabilir. Tozlu hem Kalın Kafalı hem de Sol çevrelerde çok itibar edilen birisi.

"Aslına bakarsan, yeni modellerden birisi yanımda" diyorum, bir sapma ölçer çıkarıp aramızdaki koltuğa koyarak.

Tozlu birkaç santim geri çekiliyor.

"Tom" diyor Tozlu, biz arabayla Şarap, Kadın ve Şarkı'ya doğru seğirtirken. "Kliniğimi devralmanı istiyorum."

Tozlu, salı ve perşembe günleri, kadınlara binlerce hap dağıttığı ve diyetlerinde onları teşvik ettiği kazançlı bir klinik çalıştırıyor.

Bir bahçe kapısında duruyoruz ve nöbetçi kulübesindeki kırmızı yüzlü Güvenlik albayı bizi Cennet'in iç alanına kabul etmeden önce şöyle bir gözden geçiriyor. Adam, miğferi, ceketi ve sedef kabzalı revolverleriyle, General Patton gibi giyinmiş.

"Tamam, doktor" diyor Albay Ringo, pencereye doğru eğilerek. "İki doktor! Ha ha." Eliyle geçmemizi işaret ediyor.

Sonra yine duruyoruz, bu defa Tozlu'nun evi Tara'nın önünde. Beni orada bırakacağını sanarak kendi yoluma gitmek üzere kapıyı açıyorum. Ama Tozlu'nun gezinen eli dizimi buluyor ve beni sıkıca tutuyor.

"Biliyor musun, hayat çok komik, Tom."

"Evet, öyle."

"Sen parlak bir profesör olduğun halde karını kaybetmen, falan."

"Evet."

"Ve Lola'nın eve dönmesi."

"Eve dönmesi mi?"

"Buraya dönmesi, yani."

"Anlıyorum."

"Kalmak üzere geliyor."

Tara sağ tarafta kalıyor ve Tozlu onu görmek için üzerimden eğiliyor. Benim şahsımdan şaşırtıcı derecede özgürmüş gibi davranıyor ve erkeklerin, Amerikalı erkeklerin genellikle yaptıklarından çok daha yakınıma geliyor. Kahvaltı kokan güçlü nefesiyle üzerime solu-

* NIMH: National Institute of Mental Health: Ulusal Ruh Sağlığı Enstitüsü. (ç.n.)

yor. Aslanlarınkine benzeyen kocaman kafasındaki bir damar atıp duruyor ve Tozlu'nun, sanki güzel evi Tara'nın bu manzarasını onaylıyormuş gibi, ufak, ritmik hareketlerle başını sallanmasına neden oluyor.

"Tom" diyor Tozlu, elini dizimden çekip teybi parmaklayarak. Bir Victor Herbert potpurisi çalmaya başlıyor.

"Evet?"

"Ben eve gidiyorum."

"Peki. Ben ineyim."

Ama bileğini şiddetle dizime bastırarak beni alıkoyuyor.

"Hayır, Texas'a dönüyorum demek istiyorum."

"Anlıyorum."

"Hayır, yaşlı babam öldü ve Tyler dışındaki at çiftliğine dönüyorum."

"Yani emekli mi oluyorsun?"

"Eh, sanırım biraz daha çalışırım..."

"Sanırım çalışmak zorunda kalacaksın."

"Doğru!" Tozlu gülüyor. "Ama kendimi öldürmeden, işleri ağırdan almaya başlayacağım."

"Bunu duyduğuma sevindim." Ama dizime şiddetle bastıran bilek konusunda da endişeliyim.

"Lola gitmiyor. Burada kalıyor. İstediği bu. Ben de ona Tara'yı veriyorum" diyor Tozlu dalgın dalgın, benden öteye bakarak. Kocaman kafa neredeyse kucağımda ve damar attıkça sallanıp duruyor.

"Bu doğru mu? Yani burada tek başına mı yaşayacak?"

"Ya. Temelli eve döndü."

"Öyle mi?"

"Biliyorsun, burası onun yuvası. Ve Doğu tarzında yürüyüşleri olan atları da burada, neden bilmiyorum."

"Evet."

"Ve sana kahrolası gerçeği söylemek gerekirse" diye devam ediyor Tozlu tamı tamına aynı sesle, kapaklı gözleriyle benden öteye, Tara'nın beyaz sütunlarına bakarak ve kahvaltı kokulu nefesiyle üzerime soluyarak, "o kız sana gitgide daha çok deli oluyor, Tom."

"Öyle mi? Eh, o harika bir kız ve ben çok gurur..."

"Hatta annen daha dün söylüyordu" diye sözümü kesiyor Tozlu ve başı birkaç derece dönerek bu defa annemin yandaki sevimli dubleksinin kabarık çatısına doğru sallanıyor. "Dedi ki: biliyor musun, Tom ile Lola birbirleri için biçilmiş kaftan. Anneni bilirsin."

"Evet." Annemi bilirim ve onun basmakalıp, ünlemli tarzıyla, onlar birbirleri için biçilmiş kaftanı deyişini duyabiliyorum.

Her nedense ben de Tozlu'ya uygun bir tempoda başımı sallıyorum. Tozlu'nun bileğinin dizime bastırdığı noktadan her yöne doğru dalga halinde karıncalanmalar yayılıyor.

Şimdi eli dizimi bırakıyor ve gevşek bir yumruk halinde omzuma yerleşiyor.

"Tara'yı Lola'ya veriyorum, Tom."

"Öyle mi?"

"Onun neden burada kaldığını bilmek ister misin?"

"Hayır. Yani, evet."

"Senin için."

"Benim için mi?"

"Sana çok değer veriyor."

"Ben de ona."

"Burada tek başına yaşayamaz."

"Yaşayamaz mı?"

"İmkânı yok. Tom, burayı görüyor musun?"

"Evet?"

"Onu ve küçük kızımı sana teslim ediyorum."

"Öyle mi?"

"Ha ha, bunu uzun uzun düşünmen gerekecek, değil mi?"

"Evet."

"Biliyor musun, ikinizde de akıl yok."

"Yok mu?"

"Sen bir şişeyle yatakta yatıyorsun, sıçan vuruyorsun, tek başına ormanda dolaşıp nişancılardan falan bahsediyorsun. Lola da atla tek başına ıssız yerlerde uzun uzun dolaşıyor, oralarda deli bir zenci kafasına vuracak. Onunla ilgilenmen için sana bel bağlıyorum." Tozlu, beyaz Kentucky çitinin üzerinde oturan kral kuşuna dikkatle bakıyor.

"Peki."

"İkiniz de kahrolası pekâlâ kendinizi toplayıp doğru dürüst yaşayabilirsiniz! Annene sana söyleyeceğimi söylediğim şey buydu ve şimdi söyledim işte." Tozlu nedense yayvan bir Texas aksanıyla konuşmaya başlıyor. Büyük kafasını yarı şakacı, yarı ciddi bir tavırla son bir kez sallıyor. "Beni anlıyor musun, doktor?"

"Evet."

"Anlaştık, o halde." Tozlu içini çekerek geriye yaslanıyor. "Annene yapacağını söylemiştim."

"Ne yapacağımı?"

"Doğru şeyi."

En azından Tozlu'nun muazzam aslankafası göğsümden kalkmış olduğu için rahatlayarak içimi çekiyorum.

Araba yine sessiz bir gondol gibi süzülüyor. Tozlu ani bir ilhamla bir düğmeye basıyor ve bin tane keman Tara'nın tema müziği *Yuvamın Tepeleri*'ni çalmaya başlıyor.

"Bu benim en sevdiğim müzik" diyor Tozlu dalgın dalgın.

"Çok güzel."

"Lola'ya söylerim."

"Ne söylersin?"

"Anlaşmamızı."

"Ne anlaşması?"

"Ha ha, çok şakacısın, Tom. Senin harika bir mizah anlayışın olduğunu düşünmüşümdür hep."

Kulüp binasına yaklaştıkça etrafta daha çok insan görülüyor. Hıristiyan Kaydette'ler okul avlusunda talim yapıyorlar. Güneşten bronzlaşmış golfçüler faytona benzer tuhaf ve hoş arabalarla oyun parkurlarında gidip geliyor, ev malikleri ufak traktörlere biniyor, kahverengi bedenleri sazan balıkları gibi parıldayan çocuklar havuzlarda su sıçratarak oynaşıyor.

"Salı kliniğimi de alacak mısın?"

Kliniğimi de mi? Tara'yı ve Lola'yı almayı kabul ettiğim anlamına mı geliyor bu?

"Teşekkürler, Tozlu. Ama bütün boş vakitlerimi sapma ölçerimi geliştirmek için kullanıyorum. Bir NIMH ödeneği için başvuru yapıyorum. Yardımcı olabilirsin."

"Klinikte kullan onu!" diye bağırıyor Tozlu, eksantrik bir biçimde çeşitli yerlerini tokatlayarak. Son derece keyifli bir halde. "Aletinle ön loblarını oku, sana inanırlar! Sana zaten inanırlar! Biliyorsun, Tom, buralardaki en iyi teşhis uzmanısın. İstesen, şey olabilirdin..." Tozlu omuz silkiyor ve susuyor.

Makalemi okumuş, o halde! Tozlu hiç de aptal değildir. Bir köy çocuğu taklidi yapmasına rağmen, zihni bilimsel bir makaleyi çenesinin bir ısırışıyla yutabilir.

"Makalemi okuduğuna göre, sapma ölçerimin şişman kadınları tedavi etmekten daha önemli kullanım alanları olduğunu biliyorsun."

"E, tabii. Ama şişman kadınları tedavi etmekte ne sakınca var?"

"Hatta" diyorum Tozlu'ya ciddiyetle, "elinde bu cihaz olunca, herhangi bir hekim muhtemel intiharlara, paranoyaklara, iktidarsızlığa, felce, kaygıya ve ilahiliğe/hayvaniliğe erken teşhis koyabilir. Bunun anlamını bir düşün!"

"Cık." Tozlu göz kırpıyor ve dilini dişlerinde şaklatıyor; böylece hem hayranlık hem de ciddiyetsizlik ifade ediyor.

"Bu ülkenin fena hale başı belada, Tozlu."

"Bunu bana söylemen gerekmez."

"Bu cihaz sonucu etkileyebilir."

"Eh, ben sadece bir köy doktoruyum."

"Dün geceki vahşeti okudun mu?"

"Ya."

"Ne düşünüyorsun?"

"Bir manyağın işi."

"Evet ama bir nedeni var."

"Nedeni mi? Bütün deli zencileri tedavi edeceğini mi söylüyorsun?"

"Ve deli beyazları, deli Solcuları, deli Kalın Kafalıları."

"Seni bilmem ama ben pek az Solcu görüyorum, zenciyse hiç görmüyorum."

Kulüp binasına ulaşıyoruz. Çatının ikiz bakır tepelerinden flamalar dalgalanıyor, turnuva zamanında bir şato gibi. Çamların arasına parlak renklerde çadırlar serpiştirilmiş. Erken gelen birkaç profesyonel ve amatör, İncil Brançı için kulüp binasına giriyor. Saçaklara boy-

dan boya gerilmiş bir bez afiş, ilan ediyor: İsa Mesih, En Büyük Profesyonel.

"Haydi, benimle içeri gel" diyor Tozlu ani bir dürtüyle.

"Teşekkür ederim ama gitmem gerekiyor."

"Birçok dindar Katolik geliyor."

"Ben dindar bir Katolik değilim."

"Cliff Barrow Junior vaaz veriyor."

"İyi."

"Lola ve ben bu gece balık kızartma şölenine gelmeni bekleyeceğiz."

Tozlu konuşurken aramızdaki koltukta duran yeni sapma ölçeri eline alıyor ve onu tartıyor.

"Çok derli toplu."

"Evet."

Güzel bir cihaz gerçekten: her yeri fırçalanmış kromdan yapılma, bir ibresi, kadranı ve yeşim taşından yarım dolar büyüklüğünde bir osiloskop ekranı var, tümü iyi bir kamera kadar sağlam. Şimdi görüyorum ki tam da Tozlu'nun hoşuna gidecek bir şey.

"Ölçüm mü yapıyorsun?" diyor Tozlu, cihazı evirip çevirerek. Şimdi sadece iş düşünüyor; büyük, etli eli tartar, dengeler, tanırken kafası vızır vızır çalışıyor.

"Öyle."

"Ne ölçüyorsun?"

Omuz silkiyorum. "Bilirsin. Beyindeki ve beyinaltındaki merkezlerin yerel elektriksel aktivitelerini. Kablosu olmayan, nirengi yapmak için stereo-taktik bir cihazı bulunan bir EEG'den başka bir şey değil."

"Evet, anlıyorum. Şurada mikro-mili-voltlarını ölçüyorsun." Mavi gözlerindeki kertenkele zarları açılmış ve o gözler şimdi burgu gibi aşağıya odaklanıyor. Başparmağı, sanki bir uğurmuş gibi yeşim ekranı ovuşturuyor. "Ve şu da..."

"O, dalga yapılarını sergileyen bir osiloskop, şunla sergiliyor, görüyor musun?.. bir toplama ve depolama cihazıyla. On dalga yapısı depolayabilir ve istediğin zaman geri çevirebilirsin."

"Ölçümlerini yapıyorsun, sonra ne oluyor?"

"Makalede dediği gibi, ölçümleri çeşitli kişilik özellikleriyle, tutumlarla ilişkilendiriyorsun."

"Yani, duygular gibi mi?" diye soruyor Tozlu, kaşlarını çatarak.

"Eh, evet, başka şeylerin yanı sıra."

"Bütün bunlar biraz... sübjektif değil mi?"

"Bir ibre okuması sübjektif midir?"

"Ama yoruma açık."

"Bir elektroansefalogram da öyle değil mi?" Cihazı çeviriyorum. "Burada, arkada, anahtar merkezlerin normal ölçümleri var."

"Evet. Bir ışıkölçer gibi." Cihazı geri alıyor. Çilli eli onu rahat bırakmıyor. Başparmağı yine fırçalanmış kromun dokusunu inceliyor, yeşim ekranı okşuyor.

"Ne kadar sürüyor, bir, ıı, ne? Muayene mi?"

"Bir ölçüm. Üç dakikadan az bir sürede standart bir profil çıkarabilirim." Saatime bakıp kapıyı açıyorum. "Beni getirdiğin için teşekkürler."

"Bana bir tane yap."

"Ne?"

"Hemen şimdi ve burada bir ölçüm yapamaz mısın?"

"Tabii, ama..."

"Ama ne?"

"Bu bir oyuncak değil."

"Ee, lanet olsun, çalışıyor mu, çalışmıyor mu?"

"Çalışıyor."

"Göster bana."

"Düşüncesizce kullanılmaması gerektiğini öğendim."

Tozlu ironili bir ifadeyle başını sallıyor. İkimiz de aynı şeyi düşünüyoruz. Başımı belaya sokan, ilk Brownie modelimi Lola'nın üzerinde kullanmam olmuştu. Altı ay önce, o Noel arifesinde atılımımı yapmış ve ne elde etmiş olduğumu ilk defa sezmiştim. Dalgın, muzaffer, yalnız, sarhoş ve aşkla doluydum ve birdenbire, işte Lola oradaydı; o da muzafferdi (Texas'ta, Tyler'da çok başarılı bir konser vermişti) ve o da yalnız, o da aşkla doluydu. Sapma ölçerim böyle şeyleri ortaya çıkarırdı. Ama âşık olmamızın nedeni değildi. Daha ziyade vesilesiydi.

"Deney serini oluşturmak için standart örneklere ihtiyacın var, değil mi?" diye soruyor Tozlu kurnazca.

"Evet."

"Beni standart bir örnek olarak kullan, o zaman."

"Burada, arabada, benim içime bir endoskop sokmazdın, değil mi?"

Tozlu gülüyor ama bileği dizime bastırıyor. "Desteğimi istiyorsan, nasıl çalıştığını görmek isterim."

"Anlıyorum." Neden kendimi huzursuz hissediyorum? "Ee, pekâlâ. Ceketini çıkar ve uykusu gelmiş bir kamyon şoförü gibi direksiyonun üstüne eğil."

Yedi ölçüm yapmak iki buçuk dakika sürüyor.

Bir sürpriz var. İyi bir epifiz benlik kaydediyor ki bunu bekliyordum; sıfıra yakın bir sinir ağı kaygısı... ne de olsa eski bir futbol oyuncusu ve çok çalışan bir cerrah o, kendisiyle barışık ve endişe duyamayacak kadar meşgul bir adam. Başka bir deyişle: bir şeylerden korkuyor olabilir ama olmayan bir şeyden korkmuyor ki korkuların en kötüsüdür bu. Soyutlama endeksi çok yüksek değil... elleriyle tanıyor ve çalışıyor. Kırmızı çekirdeği, vagus siniriyle bağlantılı bir öfke göstermiyor.

Ama...

Aşk-seks oranı ters.

Başka bir deyişle: "yüksek" ya da bireyler arası ilişkilerin merkezi olan 24. Brodmann Alanı'nın verdiği ölçüm minicik bir 0.5 mmv; oysa organik cinsel aktivitenin merkezi olan hipotalamus, 7.9 mmv'lik çarpıcı bir aygır düzeyi kaydediyor. Bu ikincisinin sergilenen dalgası gayet gelişmiş. Güçlü, sık sık tatmin edilen ama fark gözetmeyen bir cinsel iştahın dalgası bu. Tozlu boşanmış bir adam.

"Ee?" diye soruyor Tozlu, yakasını ilikleyerek.

"Gerçek bir patoloji yok" diyorum, sapma ölçeri cebime atıp altıpatlarımı düzelterek. Kapının mandalını yakalıyorum.

"Yavaş ol, evlatı" diye bağırıyor Tozlu, gülerek. "Bana numara yapma!"

"Ne?"

"Söyle bana, seni namussuz!" Neşeyle bana birkaç eksantrik yumruk atıyor.

"Pekâlâ" diyorum kararsızca, gerçeği söylemek için ettiğim yemini hatırlayarak.

Geriye doğru tıklayarak osiloskopun devresinde depolanmış olan dalga sergilerini ona gösteriyor, aşk-seks oranındaki tersliği elimden geldiğince yaldızlıyorum. Ama Tozlu'nun keskin zekâsını hesaba katmamışım.

"Anlıyorum" diyor nihayet, dümdüz ileriye bakarak, kertenkele zarları gözlerinin üzerine iniyor. "Hemşirelerimle aşna fişne yaptığımı söylüyorsun."

"Böyle bir şey söylemedim. Ölçümleri istedin. Ben de verdim. Kendi yorumunu yap."

"O şey tarafsız mı?" diye soruyor Tozlu aynı sesle ama bir şekilde daha netameli bir biçimde.

"Nasıl yani?"

"Alkolizmi, hıyaneti, tembelliği ve beyaz ayaktakımı ahlakını da ölçüyor mu?"

"Eğer istersen" diye cevap veriyorum alçak bir sesle ama bana böyle sertçe saldırdığı için rahatlayarak.

Çilli el geziniyor. Bir elektrik anahtarı tıklayarak kapıları kilitliyor. Bir daha tıklıyor, açıyor, kilitliyor. Tozlu beni dövmeyi mi düşünüyor?

"İşte kapı, doktor." Tık, açılıyor.

"Pekâlâ. Getirdiğin için teşekkürler."

"Lafı mı olur? Bir tavsiyem var."

"Evet?"

Damar atıp dururken Tozlu yine ritmik bir biçimde başını sallamaya başlıyor.

"Lola'nın sana benden daha çok ihtiyacı var, gerçi eskiden benim de vardı. Kötü bir dönem geçirdiğini biliyorum. Ama birbirimizi anlayalım." Hâlâ dümdüz ileriye bakıyor.

"Peki."

"Lola'ya doğru dürüst davranacaksın, doktor, yoksa canına okurum. Anlaşıldı mı?"

"Evet."

"Hoşça kal, doktor."

"Hoşça kal."

3

Tozlu'nun arabasından ayrılarak İncil Brançı'nın eğlenceli çadırlarının çevresinden dolaşıyorum.

Beton havuz kenarının sıcağı, Sahra Çölü'nün kumları gibi yukarı vuruyor. Güneş başımın tepesine iniyor. Köpükten yapılma su oyuncaklarının parçaları, kirli düğün pastası parçaları gibi otların arasına saçılmış. Havuz boş ve içine yapraklar savrulmuş.

Havuz neden terk edilmiş?

Eski profesyonel dükkânının girişinde bir nefes serin hava kıpırdıyor, deri ve kıymıklara ayrılmış çam döşeme kokusu getiriyor. Gene Sarazen'in yere doğru dalan, kartondan kesilmiş insan boyu bir resmi dışında dükkân da boş. Gene golf pantolonu ve kasket giymiş. Yerden boru yapraklı bir sarmaşık filizlenmiş ve demir uçlu bir golf sopasının etrafına dolanmış.

Profesyonel dükkânı neden boş? Binanın başka bir tarafında yeni bir profesyonel dükkânı mı var?

Ben burada durup Lola'yı öptüğümde boş değildi.

Yayın balığı kızartma şölenine gittim, Lola'ya âşık oldum ve 18 numaralı deliğin (4 vuruş, 275 yarda) böbrek biçimli, çimenlik engelinde onunla aşk eylemini gerçekleştirdim.

Cennet Kır Kulübü'nün barında durmuş, aşınmış deriden poker zarı kupasını sallıyor ve yepyeni, antika görünümü verilmiş, kurt delikli servi ahşabının önüne dizili sıra sıra şişelere bakıyordum ki bir şey dikkatimi çekti. Sarmaşıklar filizlenmeye başlamıştı. Bunu ilk fark edişimdi. Beyazımsı bir sarmaşık sürgünü, belki de duvar sarmaşığı, bir kurt deliğinden filizlenmiş ve bir Southern Comfort şişesinin etrafına dolanmıştı.

"Bana bir bardak Southern Comfort ver" dedim barmen Ruby'ye ve bir terslik olduğunu fark edip etmeyeceğini görmek için onu izledim.

Zayıf, sinsi, Çinliye benzer bir zenci olan Ruby, elinde kopan sürgünü fark etmeden şişeyi aldı.

"O sarmaşık ne zamandır orada?"

"Ne sarmaşığı?"

"Elindeki."

Omuz silkti.

"Birisi Southern Comfort istemeyeli ne kadar zaman oldu?"

"Epey oldu" dedi Ruby, sinsi bir gülümsemeyle. "Noel hedayesi, doktor."

Dalgınca ona bir dolarlık bir banknot verdim.

Ruby'nin yüzü Doğululararınki gibi anlaşılmaz bir hal aldı. Haklı olarak Noel'de daha yüksek bir bahşiş bekliyordu. Doları bir hakaret olarak algıladı. İkimiz birbirimizi sevmeyiz. Dişlerini emdi. Onu ve içkimi bırakarak dışarıya, yayın balığı güruhunun arasına çıktım ve kendimi Lola Rhoades'la birlikte, yapay kurt delikleriyle bezenmiş bir servi ahşabı uzantısının önüne sıkıştırılmış buldum.

Sabah ışığında profesyonel dükkânı kararır gibi oluyor. Gene Sarazen doğruluyor. Bir kaide üzerine oturmuş, elimde yelpaze gibi açılmış bir dizi demir tutuyorum. Odada ürpertici bir serinlik var.

Yaz hızla serin, açelyalı çarmıha gerilme mevsimi ilkbahara dönüşüyor, sonra daha da öncesine, neşeli, ticari, şıngırtılı alışveriş geceleri ve içki partileriyle dolu Noel ayına.

Elinde cin fizzini tutan Lola'yı net olarak görüyorum.

"Seni gördüğüme sevindim" diyor, 1.72 boyunda olan ve yüksek topuklarıyla doğruca gözlerime bakıp içinden geçeni söyleyen Lola.

"Ben de öyle" diyorum, beni gördüğüne sevinen 1.72 boyunda bir kadının var olmasından şaşkınlık duyarak. Kadınlar mitsel yaratıklar. İşlerin sıradan akışıyla, insan başlı atlardan daha fazla bir bağlantıları yok. Onu net olarak görüyorum, bir elinde cin fizz, diğeri avucu dışarı gelecek şekilde kuyruk sokumuna dayanmış, ritmik bir biçimde kendini duvardan öne doğru itiyor. Kadınlar! Müzik! Aşk! Yaşam! Sevinç! Cin fizz!

Noel için Texas A&M'den eve gelmiş. Babasına benziyor ama bu benzerlik hoş bir şaka, babası hakkındaki komik bir yorum gibi. Onun renksizliği, saman rengi saçları, saman rengi teni, kızında sağlıklı bir solukluğa, pembelikten ziyade süt beyazlığına, kandan ziyade lenfe dönüşüyor. Saçları siyah-kestane renginde ama içinde, bazı kızıl saçlılarda bulunan klor yeşili alt tonlarına sahip olmayan tenının görünümünü bozacak kadar çok kızıl yok. Bakışı ılımlı ve içten. İçmesi ya da içmemesi, konuşması ya da konuşmaması, birisinin gözlerinin içine bakması ya da bakmaması onun için fark etmiyor.

İçiyor, dişlerinin arasından tıslayarak bir çello melodisi söylüyor ve kendini duvardan öne doğru itiyor.

Cin fizzler gelip gidiyor. Birbirimizin gözlerinin içine, gözün gözle buluşmasında her zaman bulunan korku ve mahcubiyet olmadan bakabildiğimizi fark ediyoruz. Âşığım.

Ütüsüz Noel Baba kostümleri giymiş zencilerden oluşan bir bando, gürültüyle Noel ilahileri çalıyor. Etrafımızı briç oynayan hanımlar sarmış, briç oynamıyorlar ama çarşamba gününün briç klaksonlarını öttürüyor ve bu sezon moda olan, Yahudiler gibi genizden söylenen *yuk* nidaları seslendiriyorlar.

Lola bana bir şey soruyor. Duyamıyorum ve eğilerek kulağımı ağzına yaklaştırıyorum; bunu yaparken, aralanmış iki sıra kusursuz

diş arasına örülmüş bir tükürük ağından, mücevher gibi yansıyan kırmızı ve yeşil Noel ışıklarının farkına varıyorum.

"Hastanın durumunu sormak istemiyor musun?"

"İyi görünüyorsun. Nasılsın?" Geçen yaz onu, hafif bir depresyon ve bugünlerde çok görülen, sabahları uyanıldığında hissedilen bir yabancılık duygusu için tedavi etmiştim.

"Yeterince iyi" diyor, kuyruk sokumunu duvardan öne itmek için başını eğerek. "Ama sen... tuhaf görünüyorsun."

"Tuhaf mı?" Beyaz bir orkide gibi, kanalında kızıla dönen kulağının içine konuşuyorum.

"Hem mutlu hem de... hüzünlü görünüyorsun."

Doğru. Kadınlar öyle zeki ki. Hakikaten de aynı anda hissedilen depresyon ve coşkudan mustaribim. Ben de ona anlatıyorum: tam da bugün, icadımı mükemmelleştirdiğimi, makalemi bitirdiğimi ve bunların kuşkusuz, Newton'un ilkelerini ve Einstein'ın alan teorisini bulmasıyla birlikte, Hıristiyanlık çağının üç büyük bilimsel atılımından biri olarak, hatta belki de en büyüğü olarak kabul edileceğini çünkü yalnız benim keşfimin, beş yüz yıldır Batı insanının ruhunu bölen, bedenle zihin arasındaki korkutucu uçurumun üzerine bir köprü kurma umudunu verdiğini.

Bana inanıyor. "Neden kendini kötü hissediyorsun, o zaman?"

Semptomlarımı keşfimin terimleriyle açıklıyorum: insanın duygusal durumunun iyi bir göstergesi olan talamus radyasyonu kaydedildiği zaman ya bir yükseliş, bir sinüs eğrisi ya da bir iniş, bir kosinüs eğrisi olarak kaydolduğunu. "Benimki aynı anda ikisini de kaydediyor, sinüsü ve kosinüsü, bir vadinin üstünde bir dağ gibi."

Şaka yaptığımı düşünerek gülüyor.

"Neden öyle oluyor?"

Âşık olduğumdan, onunla birlikte hissedebiliyor, onun kuyruk sokumu duvara çarptığı zaman benimkinin karıncalandığını hissedebiliyorum.

"Şey, kazandım çünkü. Büyük ikramiyeyi kazandım. Ama şimdi Noel arifesi ve ben yalnızım. Ailem öldü. Anlatacağım hiç kimse yok."

"Bana anlat."

"Bu gece ne yapmayı planlamıştım, biliyor musun?"

"Hayır."

"Eve gidip stereo-V'de Perry Como'nun Noel şovunu izlemeyi." Perry Como yetmiş yaşında ve hâlâ zımba gibi.

Lola anlayışla başını sallıyor, başını eğiyor, içiyor ve dişlerinin arasından bir melodi tıslıyor. Dinlemek için eğiliyorum. Dvorák'ın çello konçertosu bu.

Tepsiler geçiyor. Ramos cin fizzlerini bir yudumda içmeye başlıyorum. Bir aralar yumurta akına alerjim vardı ama uzun zaman önceydi o. Bu içkiler ipek gibi ve zararsız geliyor. Garsonlar da Noel Baba gibi giyinmiş. Çarpık duran Noel Baba başlıklarından yana doğru sırıtıyor ve "Noel hediyesi!" diye bağırıyorlar. Onlara para veriyorum, bir dolar, on dolar, her neyse.

"Şunu dinle" diyorum Lola'ya ve kulağına *Don Quijote*'un tema müziğini mırıldanıyorum.

"Çok iyi. Mükemmel bir kulağın var. Ve daha iyi görünüyorsun! Yüzün daha dolgun gibi."

Yüzüme dokunuyorum. Daha dolgun gerçekten.

"İyi hissediyorum. En mutlu olduğum zamanlar, âşık olduğum zamanlardır."

"Âşık mısın?"

"Evet."

"Kime?"

"Sana."

"Hı hı" diyor Lola, başını sallayarak; ama başını sadece kuyruk sokumunu duvardan öne itmek için mi salladığını anlayamıyorum.

"Noel hediyesi!"

Bir siyahi Noel Baba daha geçiyor ve üç tane cin fizz alıyorum. Karıncalanan kuyruk sokumu bir uyarı olmalıydı ama aşk beni mutlu etmişti, aşk ve parıldayan tükürük ağına dizilmiş minik mücevherlerin görüntüsü. Onun bedeninin zarları ışık kadar berrak, vücut sıvıları bir saatin kristali altındaki mücevherci yağı gibi. Güzel, inorganik bir kız.

Onunla arkadaşlık etmek beni dengeliyor. Hâlâ soyutlanmış olmama rağmen, daha alçak bir yörüngedeyim. Eğilerek ona yaklaş-

mak, göğsünün üst bölgelerine yaklaşmak, Kilimanjaro'nun karlı yamaçları üzerinde motorları kapatarak sessizlik içinde süzülmek gibi. Gözlerimi kapatıyorum.

"Gözlerimi kapattığım zaman seni Texas A&M çello dersinde çello öğretirken görüyorum, jimnastik salonuna benzer esintili bir odadasın, çello dizlerinin arasında. Teneffüs olmuş ve sen eşofman giymişsin ve kolunu çellonun üzerine dayamışsın."

"Hı hı." Başını sallıyor. "Orası soğuk oluyor." Söylediğim her şeye inanıyor çünkü doğru olduğunu biliyor.

Lola'ya cin fizzini verirken ona dokunuyorum. Dokunduğum noktadan bir kızartı, minik, kırmızı bir kabarcık fırlıyor, sanki teması sürdürmek ister gibi. Ona dokunmak beni, dedikleri gibi, heyecanla titretiyor.

"Neden doktor çantanı buraya getirdin?" diye soruyor Lola bana.

"Daha eve gitmedim. İçinde sapma ölçerimin ilk çalışan modeli var, onu kaybetmeyi göze alamam."

"Gerçekten insanın en derin benliğini ölçebiliyor musun?"

"Öyle de denebilir."

"Benimkini ölçebilir misin?"

"Elbette."

"Yap o zaman."

"Nerede? Buracıkta mı?"

"Evet."

"Peki... şurada." Elini tutarak onu briç kadınlarının arasından profesyonel dükkânına götürüyorum. Gene Sarazen'in arkasında duruyoruz, ben Brownie'mle onun birkaç şipşak fotoğrafını çekiyorum.

Sıfır endişe kaydı veriyor... müzik onu kurtarıyor! Dünyanın içinden, Schubert'in alabalığı kadar emniyet ve güvenle, düş görerek geçiyor... ama bireysel ilişkiler dalgası iki açıdan dikkat çekici: hem güçlü hem de güdük, Popocatepetl yanardağı gibi tepesinden budanmış.

"Ee?"

"Görüyor musun?" Ona yeşimin üstündeki salyangoz izlerini gösteriyorum, yeşil bir şafaktaki belli belirsiz, kraterli bir Fuji gibi.

"Bu ne anlama geliyor?"

"Yüreğinin sevgiyle dolu olduğu ama onu verecek kimsen olmadığı anlamına geliyor ama bu o kadar da kötü değil çünkü senin için çok önemli olan müziğin var."

"Evet. Kimsem yok. Müziğim önemli. Evet!"

Bu defa sıkıştırma işini yapan o, kuyruk sokumu ateşli ve pamukla doldurulmuş gibi olarak servinin önüne kıstırılan benim. Başım kurt deliklerine sürtünüyor. Saçlarım takılıp kopuyor.

"O neden?" diye soruyor, kahverengi gözleri benimkilerle aynı hizada.

"Ne neden?"

"Neden... kimsem yok?"

"Şey, sen biraz fazlasın, biliyor musun? Çoğu erkeği korkutuyorsun. Ayrıca, müziğinle rekabet etmek zor. Hep şarkı söylediğin duyuluyor." Ona estetik radyasyonunun kıvrak eğrisini gösteriyorum.

"Evet! Anlıyorum! Bu doğru! Aşk da öyle olabilir mi?"

Israrla elimi tutuyor, çello nasırları avucumda fısıldıyor.

"Evet, olabilir, eğer aşk da öyleyse, şarkı söylüyorsa."

"Sen beni öyle mi seviyorsun?"

"Evet."

"Nerden bileceğim?"

Elini öpüyorum. Dudağım teması sürdürmek için atılıyor, bir sivilce halinde kabarıyor.

Lola bunu hissediyor. "Aman Tanrım."

Gülüyor ve birbirimize dokunuyoruz.

"Noel hedayesi!"

Bir garson yaklaşıyor. Dört cin fizz alıyoruz. Keşişlerinkine benzeyen Noel Baba başlığının altında bunun Willard Amadie adında bir zenci olduğunu fark ediyorum. Çok eskiden bir top toplayıcıydı, elektrikli arabalar ortaya çıkmadan önce. Çok kuvvetli, kısa boylu, siyahi bir adam olan Willard, hamle yapmak için oyun parkurunda durur ve ağır torba hâlâ omzundayken tam bir dönüş yaparak bir demirle yoncalara vururdu. Onu görmek benim için sürpriz oluyor. O, yıllar önce Ekvador'daki savaşlara gitti ve duyduğuma göre askerliği meslek edinmiş. Gençken kasvetli bir insan olan Willard, golf

sopasını seçmiş ve sapı öne gelecek şekilde uzatmış, yüzü acı siyah, arılar tarafından sokulmuş, Kızılderililer gibi duruşta beklerdi.

Şimdiyse Noel Baba gibi giyinmiş ve tüyler ürpertici bir biçimde sırıtıyor.

"Noel hedayesi, doktor!"

Ona bakıyorum.

"Neyin var, Willard?"

"Hiçbir şeyim yok, doktor! Sana ve baayana Noel hedayesi."

"Baayana mı?" Gözlerimin dış köşeleri kurdeşenlerle doluyor ve bir prizma oluşturuyor. Willard ve Lola gökkuşaklarıyla çevreleniyor. "Ne diyorsun sen yahu?"

Willard gitmiyor, durup seyrediyor. Gözlerinin akı yumurta sarısı kadar sarı. Nihayet Willard'a on dolar veriyorum ve bunu yaparken kızarıyorum, öfkeden ya da utançtan, hangisi olduğuna emin değilim.

"Teşekkür, doktor!" diyor Willard, aynı zenci köle aksanıyla. "Sana ve baayana daha nice seneler!"

Willard'a bakmayı reddediyorum; bunun yerine, retinamın önünden geçen yol haritasının bölümlerini, karayolu parçalarını, nokta halindeki kasabaları seyrediyorum.

Ama Lola memnun. Willard'ın yaltakçılığını (nesi var onun?) bir onaylama olarak görüyor. Noel onaylanıyor. Aşkımız onaylanıyor. Willard'ın gülünç nezaketi (bir şeyler oluyor, bunu biliyorum sarmaşıkların filizlenmesi gibi ama ne?), şarkı söylemenin, hayata kıvrak bir şarkı söyletmenin bir parçası.

"Dışarıya çıkalım" diyorum, dışarıya çıkmak için ama esas olarak Willard'dan kurtulmak için ve Lola'yı yine elinden tutuyorum, sol elinden, çello çaldığı elinden; nasırlar avucumda fısıldıyor.

Dışarıya çıkıyoruz, alacakaranlığa.

Ilık bir Noel arifesi bu. Bir güney rüzgârı, yeni ayın önünden kalipso çiçeklerine benzeyen tombul, küçük bulutlar sürüklüyor.

Çimenlik engelde öpüşüyoruz. Lola garip bir biçimde öpüyor, dalarak, burularak, aşağı ve dışarı bükülerek, sanki boyu kısalarak. Nefesi kesiliyor. Bana hiç de Texaslı bir kız gibi değil, zeki bir Kuzeyli kızmış gibi geliyor, daima günde on saat çello çalmış olan,

sonra bir gün kendini bir yaz festivalinde ve yirmi bir yaşında bulan ve öpülmesinin zamanı geldiğine karar veren bir deha gibi. Böylece o da tuhaf, utangaç ama çalışılmış bir hareketle dalıyor, Juilliard'ın yaz festivalindeki öpüş tarzı olduğunu tahmin ettiğim bir biçimde.

Şimdi elleri belimin arkasında kenetleniyor. Benim ellerim de onun belinin arkasında kenetleniyor. O, dişlerinin arasından Dvorák söylüyor. Benim sıcak, korkak kanım, albümin molekülleriyle çağlıyor. Onun eli bir boynuz kadar sıcak ve fısıltılı.

Çimenlik engelde yatıyoruz; o, rotalarında dönüp duran kış takımyıldızlarına bakıyor, ben onun dizlerinin arasındaki bir çello gibi şarkı söylüyorum. Ateşli Betelgeuse, güneyde bir topaz gibi asılı duruyor. Açlıkla öpüşüyoruz, ben onu takip ederek bükülüyorum.

"Doris" diye fısıldıyorum, onun Lola olduğunu unutarak. Neyse ki nefesim boğazımda ıslık çalıyor ve o beni duymuyor.

Doris'e benziyor da, Juilliard burgusu ve tuhaf, dışarıya doğru giden, hurma tadındaki öpücükleri dışında. İri, güzel bir kız o, iri, beyaz ve serin-sıcak; sıcak, boynuzlu bir eli olan mermer bir Venüs.

Nasırlı parmak uçları yanlarıma yıldızlar serpiyor. Dokunuşuyla tenimden sıcak aşk kurdeşenleri fırlıyor.

"Senin neyin var?" diye soruyor Lola, şişkinliklerimi incelemek için ayın gölgesinden yana doğru kaçarak.

"Kurdeşen."

"Omzunda sivilceler var" diyor, sivilcelerime bir çocuk gibi dikkatle ve merakla bakarak.

Yana doğru baktığımda, göğün üçgeni daha dar görünüyor.

"Doğru dur, şekerim" diye fısıldıyor; şimdi Texas'lı, Tyler'lı oluyor, Juilliard unutuluyor. "İyi olacaksın. Lola seni sımsıkı tutacak."

"Gitmeliyim."

"Nereye gidiyorsun?"

"Yürüyüş yapmaya. Burada kal, hemen döneceğim."

Yerimde duramıyorum. Neden? Özlem geri geliyor. Neyin özlemi? Bilmiyorum. Doris'in mi? Virginia Vadisi'nin, çınar ağaçlarının ve ekimde kozasından çıkan ağustosböceklerinin mi? Bilmiyorum. Tanrı biliyor.

Şimdi 18. oyun parkuru boyunca koşuyorum, zifiri karanlıkta onu tanıyorum (çünkü "eski" 18, gençliğimin arazisi), vuruşun yapıldığı kum yığınına ve geriye koşuyorum, gözlerim şişmiş ve Çinlilerinki gibi kapanmış bir halde. Engele dönüyorum, kör bir bebek gibi Lola'nın göğsünde yatmaya. Kafamın derisi kabarıyor ve patlıyor. Lenf beni yutuyor. Aşk geri geliyor. Yine Lola'nın dizleri arasında şarkı söylüyorum, bir yarasa kadar kör bir halde.

Git artık, demeye çalışıyorum ona, gitsen iyi olur; ama gırtlağım bir ciyaklamayla kapanıyor.

Adına leke sürülmesini göze alarak hayatımı kurtaran işte o Lola'ydı, o asil çellocu. Gidebilir, beni engelde ölmeye terk edebilirdi, şişip ölmeye ve sisli çiylerin ortasında bir ocak demiri kadar katılaşmış bir halde bulunmaya. Ama gidip kardeşini getirdi, o da Willard Amadie'yi ve ikisi herhalde beni pejmürde bir halde bulup eve götürdüler; çünkü önemli şeylere öncelik veren Lola, sadece hayatımı kurtarmayı düşünüyordu.

Rüyamda mı gördüm, yoksa Willard Amadie'nin üzerime eğilişini mi hatırlıyor muyum, Noel Baba başlığı, Karmel keşişlerininki gibi geriye, omuzlarına atılmış, yüzü artık gülünç değil, ciddi ve şefkatli ama aynı zamanda eski tarzında komik. "Acayip olmuşsun" demedi mi, beni kucağına almak için eğilerek ve sanki aynı hareketle, Tozlu gelmeden önce giysilerimi düzelterek?

Böylece büyük bir skandal bile olmadı, sadece Tozlu'nun rencide olmuş olabileceği ihtimalini doğuracak (ama belki de olmadı) ve tıp cemiyetinin adımı silebileceği ihtimali kadar (ama belki de silmediler). O imzasız Hipokrat yeminini aldım, gerçi. Ama âşıktım ve o zamanlar Lola hastam değildi.

Tozlu hayatımı kurtardı; nefes alamadığımı görünce bana iğneyle bolca epinefrin verdi, Willard'ın beni evime taşımasına yardım etti ve orada burnuma bir tüp takıp kendime gelinceye kadar yanımda kaldı.

İnanması zor ama bütün bunlar bir saatten daha kısa bir sürede olup bitti, ilk cin fizzimi diktiğim andan, Çinli gözlerimi kendi yatağımda açıncaya kadar.

Ondan sonra Noel arifesi planlandığı gibi gitti. Kalan kuvvetimle karyola başlığındaki düğmeye bastım ve sonuç olarak Perry Como'nun Noel şovunu izledim.

Perry çıktı, yetmiş yaşında bir genç ve tepesi karlı ama Aziz Nikolaus'un ta kendisi kadar dinç, hâlâ üzerinde hırkası, rengi biraz bozuk, yüzü turuncu, dudakları mor ama hepsi güzelce üç boyutlu.

Taburesinde oturarak *Sessiz Gece*'yi söyledi.

Ertesi hafta, Noel'le yılbaşı arasında hastalandım; aynı anda depresyonlar ve coşkular yaşamaya, geceleri özlemlerin, şeytanların ve Verdün'ün korkunç top ateşinin, sabahlarıysa kaynağı bilinmeyen dehşet duygularının saldırısına uğramaya başladım. Bir sabah –Noel sabahı mıydı, Perry Como'yu dinledikten sonra?– bileklerim kesilmişti ve kanıyordu. Kanı görünce kendime geldim, kendimi kendim olarak, dünyayı da olduğu gibi gördüm ve hayatı sevmeye başladım. Hım, o halde kanamayı durdursam iyi olurdu. Ne de olsa, neden yaşamayayım? Sonuç olarak her şey hâlâ kötü de olsa, insan kış güneşinde bir kapı eşiğinde oturup serçelerin yaprakları tekmeleyişini seyredebilir. Böylece, kendime sarılıp serseriler gibi iki bileğimi iki koltukaltıma soktum, damarları sıkıştırarak kapattım ve Max'in evine yürüdüm. Max olayı abartmadan esas itibariyle beni dikti, bir tendona dikiş atmak için cerrah getirdi ve benim ricam üzerine federal hastaneye yatmama izin verdi.

4

Max'i görmeye gidiyorum. Nişancı takip ediyor mu?

Klor tozuyla serpilmiş ve kirli köpük oyuncak parçalarıyla çöplüğe dönmüş havuz kenarını geçerken, aklımı başıma toplamaya çalışıyorum; çünkü Lola'yla ilgili anılar ve Tozlu Rhoades'un benim için planladıkları kafamı fena halde karıştırmış. Lola hastanede beni görmeye gelmedi. Ama belki de daha hasta olduğumu öğrenmeden Texas A&M'e dönmüştür.

Bugün yapacak iki iş var... hayır, üç iş: (1) keşfimin değerini bilen Max Gottlieb'i görmek ve ondan, *Brain*'deki makalemi ve fon için NIMH'ye yaptığım başvuruyu destekleme konusunda müdürle konuşmasını rica etmek; (2) ayın dördünde Moira'yla olan randevum için harabe halindeki Howard Johnson motelinde gizli bir buluşma yeri ayarlama işini tamamlamak; (3) ofisime gitmek; orada, hastalar

ya da cadaloz hemşirem tarafından rahatsız edilmeden (bugün cumartesi), makalemin son rötuşlarını yapabilir, bir iki karanfilli viski yudumlayabilir, müzik dinleyebilir ve akşam vakti kırlangıçların yuvalarına dönüşünü seyredebilirim.

En kısa ve en güvenli yol ancak yaya gidilebilecek bir yol. Eski 18'in oyun parkurları üzerinden, bele kadar gelen Johnson çimlerinin arasından, 5 numaranın kıvrımı içindeki, otuzlu yıllardan kalma, çizgili İspanyol sıvalı bir ev olan eski Bledsoe evinin yanından. Bledsoe'lar elli yıl boyunca işte burada, içeriye hapsolmuş bir halde yaşadılar, golf topları avlularında uçuşur, İspanyol balkonlarından ve pencere kafeslerinden sekerken.

Klink klink. Klink klink.

Muazzam bir fırtına bulutu güneşi gizliyor ama oyun parkurları kuru. Karınca yuvaları terk edilmiş, aşınarak birer hücre peteği haline gelmiş.

Klink klink. Klink klink.

Durup dinliyorum.

Birisi beni takip ediyor. Ama çekirgelerin vızıltısından ve çatırtısından başka ses yok.

Klink klink.

İşte yine o: tıpkı şey gibi bir ses... evet, top toplayıcım Willard Amadie'nin vuruşu seyretmek için kıvrımın açısına koşturarak çıkardığı sesin aynısı bu. Bütün gücüyle ve dümdüz koşar, tıngırdayıp daha şimdiden toplarının üzerinde hazır bekleyen vurucuları rahatsız etmemeleri için sopaların başını dirseğine sıkıştırırdı; ama yine de demirlerin yüzü birbirine çarpardı: *klink klink.*

Hiç kimse yok. Küçük palmiyelerle beneklenmiş yüksek, çıplak bir yeşillikte duruyorum. Bayrak direğinde mor salkımlardan bir flama dalgalanıyor.

Şimdi golf sahasının sınırları dışındaki kuru bir dere yatağına ve bataklık sakız ağaçlarının genişleyen, bıçaklı gövdeleri arasına giriyorum. *Klink klink*; ses ileriden geliyor.

Durup hesaplıyorum: burada herhangi birisinin beni vurmaya çalışıyor ya da hatta beni takip ediyor ya da eğer ediyorsa, bir golf torbası taşıyor olması pek muhtemel görünmüyor gerçekten.

Yine de farz et ki öyle. Farz et ki beni görmüş ve beni tanıdığı için nereye gittiğimi biliyor ve beklemek üzere önden gidiyor. Nereye giderdi?

Bir tek yere: vuruşun, boğaz şeklindeki bir bataklık parçasını geçmesi gerektiği, eğlenceli bir delik olan 11 numaranın "ada"sına. Golfçüler bu boğazı, bataklıktaki küçük bir lös yığınını birleştiren iki Çin yaya köprüsüyle geçerler. Merkez'e gidiyor olsam buradan geçerdim ve burada, adada, iki köprüye de hâkim olan pagoda şeklinde bir korunak bulunuyor.

Köprüyü kullanmak yerine kendimi yumuşak yamaçtan aşağı bırakıyorum; yamacın yüzünde yürümek için, ileriye atılan her adım başına kendimi iki adım aşağı bırakmak şeklindeki bir çocuk numarasını kullanıyorum.

Şimdi "Meskenler"in arkasında dolanıyorum. Uzun bir sıra ev bu, bir zamanlar şeker plantasyonu kölelerini barındıran, yumuşak, sıcak tuğlalardan, harabe haline gelmiş bir yapı; sazlığın su seviyesinin hemen üstünde olan bu yer, Cennet'i geliştirenler tarafından bir tür Natchez-under-the-hill* olarak görüldü ve böylece ev hizmetkârları için onarıldı, yeni bir çatı yapıldı, hatta bir şapel eklendi, öyle ki akşamları yukarıya, avlularımıza, eski güzel ilahilerin nağmeleri süzülürdü; ama hizmetkârlar nemli, soğuk ve pis kokulu olmasına rağmen Vadilerini tercih ettiler. Böylece "Meskenler" yeni teneke damıyla beraber yine yabana karıştı.

İlerideki sarmaşıkların arasında bir çatırtı oluyor. Kalbim duruyor: eğer bu bir nişancıysa, onlardan bir ordu var. Duruyorum. Evet, çok şükür. Colley'nin koloni şapkasını ve Gottlieb'in balıkçı kepini fark ediyorum. Muhteşem fildişi gagalının izindeki Audubon Cemiyeti bu.

Sazlığın yosunlu kıyısında, koyu gölgelerin arasında hızla ve ses çıkarmadan hareket ederek adanın şimdi yüksekte kalmış ve kurumuş olan, katmanlı tepesine ulaşıyorum; patikaya doğru yönelerek ve pagodanın damını görmek için gözümü dört açarak, en ılımlı yamaca tırmanıyorum.

* Natchez-under-the-hill: tepenin-altındaki-Natchez: 19. yüzyılda kumarbazlar, fahişeler ve eşkiyalarla dolup taşan, Mississippi'nin Adams kasabasındaki bir yerleşim yeri. (ç.n.)

Pagoda işte orada, hemen yukarıda; ama lapa kadar yumuşak olan lös toprak, pagodaya yakın çeyrek alanda fena halde aşınmış, öyle ki oraya yürüyerek girmek mümkün değil, sarmaşıkların arasından tırmanmak gerekiyor. Gök gürlüyor. Büyük, ekşi bir damla elimde saçılıyor. Rüzgâr ağaç kokuyor. Çeyrek alana tırmanmak, çantayı oturma yerine koymak, tabancayı elime almak, bölmenin arkasını görmek için oturma yerine çıkmak basit iş.

Orada kimse var mı acaba?

Yanlardaki iki çeyrek alan boş. Ya karşıdaki çeyrek alan? Orayı görmek zor çünkü bölmeler arasıdaki açı patates sarmaşığı ve sıvacıkuş yuvalarıyla tıkanmış. Saçaklar ile kesişen çatı kirişleri arasındaki boşluk, kilise kulesi ve tören alanıyla sahilin bir bölümünün görülmesine imkân veriyor. Alanda Kaydette'ler talim yapıyor, güneş parlıyor. Işığın ve mesafenin bir oyunuyla tören alanı, Antlardaki bir çiftlik gibi meyilli görünüyor. Minik şekiller rap rap bir aşağı, bir yukarı yürüyorlar. Dönen batonlar güneşin ışığında gümüş paralar oluşturuyorlar.

Gök gürültüsünün içinde emniyette ve patates sarmaşığıyla sarılmış olarak bekliyorum. Rüzgâr acı yağmur damlaları getiriyor ama fırtına yön değiştirip uzaklaşıyor.

Gök gürlemelerinin arasındaki kısa bir sessizlikte, yakın mı yakınımda, bir adam boğazını temizliyor. Öyle yakında ki sanki adam bana hitap ediyormuş gibi başımın nezaketle eğildiğini hissediyorum. Panik içinde ortadaki direği kavrıyor ve nefesim duyulmasın diye boğazımı genişletiyorum.

"Ne güzel bir manzara." Ses o kadar yakın ki bölmenin kuru ahşabı bir rezonans levhası gibi titreşiyor.

"Resmigeçit yapmaya niyetleri var." İkinci bir ses bu, cümle medeni bir biçimde, bir gözlem olarak telaffuz ediliyor.

"Yapacaklar, hem de nasıl." Üçüncü bir ses, daha da yakın, netameli, ironiden yana zengin.

Gök gürlüyor ve sesleri örtüyor. Kendimi yavaşça aşağı bırakarak açıda oturuyorum; vücutlar yer değiştirdikçe arkamda ahşabın üzerindeki basıncı ve gıcırtıları hissediyorum.

"Ona ne için ihtiyacımız var?" diye soruyor üçüncü ses.

"Victor iyidir. İnsanlarla geçinmesini bilir. Victor kontrat adamımız dedikleri şey." Birinci ses: tanıdık, iki düzeyli bir ses, bir düzeyi anlama hitap ediyor, diğeriyse güldürücü, rutin komikliğe teşvik ediyor: neden komik olmayalım?

"Kontrat mı? Kontak mı demek istiyorsun?"

"Kontrat, kontrat."

Seslerden ikisini tanıyorum ama üçüncüsünü tanımıyorum.

Gök gürlemeleri daha süreksiz olmaya, şimşeklerin arkasından gelmeye başlıyor. Aralıkları sayıyorum. İki saniye, üç saniye. Fırtına geçiyor. Bir sonraki şimşekte dört sayıyorum ve gök gürlediğinde ayağa kalkıyorum.

Patates sarmaşığını perde olarak kullanarak, yaprakların arasından görecek ama görülmeyecek kadar yukarıya uzanıyorum ve sarmaşığın içine sokuluyorum.

Oturma yerinin ucunda, kulübe giden patikaya dönük olarak oturan, Willard Amadie; bunu zaten biliyorum. İleri doğru eğilmiş, kollarını dizlerine dayayarak oturuyor ve bir tek alçak, geniş, çizgili alnını buruşturarak yukarı bakabilir, diğerlerini ve yolu görebilir. Alaca bir bahriyeli tulumu giymiş. Yanında, banka dayanmış, kabzaları yerde, askı kayışı takılmış bir tüfek ve bir çifte duruyor. Demek tangırdayan golf sopaları değil, onlarmış.

Bankın üzerinde, yalnız ön tarafını görebildiğim, başı yere doğru sarkmış, diline toprak bulaşmış genç bir erkek geyik serili duruyor.

"İnsanların geçinememesi için hiçbir sebep yok" diyor birinci ses, tatlılıkla beylik sözler telaffuz eden birisinin tarzıyla.

"İnsanların mı?" Üç numaralı ses. "Hangi insanların? Size doğruyu söyleyeyim, onun neden bahsettiğini hiçbir zaman anlamıyorum."

Ben onun neden bahsettiğini anlıyorum. Böyle düz bir tonlamayla telaffuz edilen *insanlar*, beyaz insanlar anlamına gelir. Başka bir şekilde telaffuz edilince, siyahiler demek olur. Üçüncü bir şekil, genel olarak insanlar anlamına gelir.

"Size şunu söyleyeyim!" diye ünlüyor birinci ses, beylik bir söz haykırarak. "Başka insanlara" –birinci anlam– "zarar vermeye bakan insanlarla" –ikinci anlam– "işim olmaz. Yüce Efendimizin niyeti bu değildi."

"Yüce Efendimiz" diyor üçüncü ses. "Bu herifin nesi var? Tanrım."

"Victor'ın bir şeyi yok. O bizimle. Hatta onsuz yapamazdık" diyor Willard, siyah, çizili alnının altından yukarı bakarak. "O, plana taraftar, okula taraftar, endişe etme. Değil misin, Kardeş?" Bu *kardeş*'i de tanıyorum; gerçi üç numaranın tanıdığından kuşkuluyum. Vaftizci kardeş bu: Victor, Starlight Vaftizci Kilisesi'nde papaz yardımcısı.

"Tabii ki taraftarım! Öğrenim herkes için iyidir ve herkesin ona hakkı vardır!"

"Sana şunu söyleyeyim, Uru" diyor Willard. "Bizim Victor'a, onun bize olduğundan daha çok ihtiyacımız var. İlaçlarımızı nerden alıyoruz sanıyorsun? İnsanlar ona saygı duyuyor." Her türden insan.

"Buralardaki hiç kimseyi anlamıyorum. Bu herif Memphis'ten gelme yaşlı bir amca gibi konuşuyor."

"Memphis'teki o yaşlı amcalar düşündüğünden daha dayanıklı" diyor Willard sırıtarak.

Victor Charles, ayaklarını dümdüz yere yapıştırmış, ellerini dizlerinin üzerine yaymış, Willard'ın karşısında oturuyor. Kuvvetli, ciddi, kalın bacaklı bir adam; teni morumsu siyah ve yaşı belirsiz. Kırk yaşında ve vakurluğundan dolayı daha yaşlı görünüyor olabilir. Altmış yaşında ve işçi olarak geçirdiği hayatından dolayı karnı dümdüz de olabilir. Beyaz branda pantolonu, beyaz gömleği, beyaz stajyer ayakkabılarıyla bir hastabakıcı gibi giyinmiş ve gerçekten de hayvan barınağında bakıcı olarak çalışıyor. Geniş, düz kalçalarını siyah bir kemer çevreliyor, kemerin tokası yanda duruyor ve neden öyle olduğunu anımsıyorum: büyük köpekleri tutarken tokanın yüksek metal masaya sürtünmemesi için.

"Gelmeyecek galiba" diyor Willard bir sessizlikten sonra, bir eliyle yumruk yaptığı diğer elini sıkarak.

Kim gelmeyecek? Ben mi? Kuyruk sokumum bir tirbuşonla sıkıştırılıyor adeta.

"Şimdi nereye gidiyorlar?" diye soruyor üçüncü adam.

Diğer ikisi sahile doğru bakıyorlar.

"Bu akşamki gösteri için kulübe yürüyorlar" diyor Willard. Onda hafif bir kekemelik var. Arada bir sözcükler boğazına takılıyor, o, gözüne dokunuyor ve sözcükler öter gibi dışarı dökülüveriyorlar.

"Peki, şimdi salı günkü rotayı biliyorsun."

"Tabii ki rotayı biliyorum" diye ötüyor Willard.

"Ya buradaki kardeş?"

Willard ve Victor birbirlerine bakıp gülüyorlar.

"Biliyorum" diyor Victor ciddiyetle.

"İşte" diyor Willard, yere eğilerek. Toprağa bir şey sürtünüyor. Willard bir harita çiziyor. "Şurada otobüsü durdur. Kardeş, onları gözlemen için sana güveniyoruz."

"Onlardan daha fazla şey gözlüyor olacağım" diyor Victor, ellerini dizlerinin üzerine yayarak.

"Ne demek istiyor?" diye soruyor üçüncü adam.

"Seni demek istiyor, Uru Kardeş" diyor Willard gülerek.

"Ben işin içinde olduğum sürece kimse kimseye zarar vermeyecek!" diye bağırıyor Victor. "Ama hiç kimse!"

"Bilmiyorum. Hiç bilmiyorum" diye mırıldanıyor üç numara kendi kendine. "Ne biçim lanet memleket burası?"

"Victor onları Bal Adası'na götürecek."

"Bu doğru ve orada da kalacağım."

"Neyi dert ediyorsun, ihtiyar?"

"Seni."

"Beni mi?"

"Hiç kimse o küçük hanımları rahatsız etmeyecek."

"Sen ne diyorsun be..."

Willard ağzını açıyor, gözüne dokunuyor: "Dinleyin!"

Bataklıkta bir çatırtı var, gittikçe daha yüksek ve daha belirli bir hale gelen bir ses. Kuş gözleyicilerin küçük safarisi bu.

"Gördünüz mü? Dedim size" diyor Willard, yumuşak bir sesle. "Her cumartesi, günün bu saatlerinde buradan geçiyorlar ve ayın dördünde, salı günü de aynı şeyi yapacaklar."

"Vay vay vay" diyor üçüncü adam, ilk defa memnun olarak. "İşte öğretmenlerimiz geliyor."

"Öğretmenlerimiz mi?" diyor Victor Charles. "Ne diyorsun? Onlar Merkez'den, yürüyüşe çıkmış doktorlar. Küçük dürbünleriyle."

"Onlar da gidiyor" diyor Willard, sessizce. "Okulda öğretmenlere ihtiyacımız var."

"Yani Bal Adası'na onlar da mı gidiyor!" diye bağırıyor Victor.

"Öyle, Kardeş. En azından bazıları."

"Tanrı Efendimiz. Artık duymadığım bir şey kalmadı."

"Neden olmasın, Amca" diyor üçüncü adam. "Çocuklarımızı doktorların eğitmesinin uygun ve yerinde olduğunu düşünüyorum."

"Herkesin öğrenim görmeye hakkı olduğunu düşünüyorum!" diye ünlüyor Victor, monoton sesiyle.

Safari dik tepenin etrafından dolanırken çatırtı daha da yükseliyor. Biraz sonra, bankın ucunda durarak onları görebiliyorum: Colley ve Gottlieb hâlâ başı çekiyor; Colley koloni şapkası, bermuda şort ve arazi ceketiyle; Gottlieb, Fort Lauderdale'de emeklilerin giydiği türden uzun siperlikli, gözenekli şapkasıyla. Peşlerinden bir düzine kadar davranışçı, hekim, Love rehberi, artı bir iki NASA mühendisi geliyor.

Köşeye dönüyorum, bir rezonans levhası vazifesi gören paravana kulağımı dayayarak duyabildiğimi fark ediyorum.

"Sana bir şey daha söyleyeyim" diyor orta direğin hizasındaki ses, önceli olmayan bir ses bu, evet, siyahi, belki Orta Batılı ama daha ziyade stereo-V, bir sunucunun sesi, Detroit'li bir disk jokeyin sesi. "Bu bir savaş ve sakın unutma bunu. Bazı insanların iyi olduğunu söylemeler, falan. Pek iyiler. Öyle iyi ve nazikler ki siz anneler bilmeden hadım edilmişsiniz."

"Ne diyorsun sen, annem hadım mı edilmişmiş..." diye başlıyor Victor, fena halde alınarak.

"Hayır, demek istediği, Victor" diyor Willard, gözüne dokunarak ve öterek, "şu ki..."

"Boş ver" diyor üçüncü adam tiksintiyle. "Yüce İsa."

"Senin İsa dediğini duyuyorum!" diye bağırıyor Victor.

"Boş ver dedim."

"Ben de Tanrı, İsa'yı kutsasın diyorum!"

"Tamam, tamam."

Tüfekler birbirine çarparak takırdıyor. Yükünden kurtulan tahta gıcırdıyor. Geyik ölüsü sıranın pürüzlü tahtası üzerinden kayıyor. Yük kaldırılırken bir adam homurdanıyor.

"Eh, bugün yemek yiyecekler" diyor bir ses, Willard'ın sesi, uzaklaşarak.

Emin olmak için beş dakika bekliyorum.

5

Kestirmeden hastanenin arka tarafına gidiyorum ve eski koğuşumun gündüz odasından geçiyorum. Kafesli camın arkasından dikkatle bakan bakıcı, konumumu tam olarak anlamasa da beni içeriye alıyor. Profesör müyüm, hasta mıyım, doktor muyum, neyim? Ama beni bir yerden tanıyor, çantamı görüyor, geçmeme izin veriyor. Tabancayı çantaya koymayı unutmadım, değil mi? Hayır.

Bina yeni olduğu halde gündüz odası daha şimdiden bütün gündüz odalarının köhne görünümüne bürünmüş. Aşınmış döşemesi ve yıpranmış, blok biçimli ahşap mobilyalarının bir çocuk oyun evinden farkı yok. Stereo-V'deki görüntü yavaşça kayıyor. Oda aylak insan teni, vücut kepeğiyle ve kurumuş idrarla sertleşmiş pijama kokuyor. Tavan yüksekliğinde muazzam pencereler, dünyayı puslu yeşil ve

nokta nokta bir hale getiren ağır emniyet kafeslerinden, dışarıyı içeriye getiriyor.

Eski arkadaşlarım ve deli yoldaşlarım burada yaşıyor. Onları tanıyorum. Bana bakıyorlar hem tanıyarak hem tanımayarak. Daha önce de görmüş oldukları bir rüya gibiyim. Pencerede duran bir adam parmaklarını hızla kıpırdatarak belirsiz, puslu dünyaya radar ışınları gönderiyor ve onu yanıtlayacak sesleri duymak için kulak kabartıyor. *Oradakiler, siz kimsiniz?* Başka bir adam kafasını koltuğunun altında taşıyor. Sarışın bir genç, Hollanda'dan gelmiş solgun, yakışıklı bir değişim öğrencisi, bana bir tür borcu olduğunu hatırlıyor ve bunu dışkı para olarak, küçük, kuru bir kaka olarak ödüyor ve ben gücenmiyorum; onu mendilime sarıyor ve cebime atıyorum.

Hayatımın en iyi aylarını burada geçirdim. Birkaç gün içinde yüksek-alçak duygu durumlarım bir seviyeye geldi, depresyon-coşkunluk halim beni kaplayan dingin bir uyanıklığa dönüştü. Dehşet-hiddet duygularım –korkakça aslan yürekliliğim ve aslan yürekli korkaklığım– kaynaşarak ılımlı, dengeli bir kararlılık haline geldi. Burada, gündüz odasında ve koğuşta, biz hastalar birbirimizi ancak yoldaş esirlerin ya da sürgünlerin birbirini anlayabileceği gibi anlamaya başladık. Dışarıda, akli dengem yerindeyken, insanlara hiçbir anlam veremiyorum. İçeride deliyken, mezatçılar gibi birbirimize sinyaller gönderiyorduk kâh kırpılan bir göz kâh sallanan bir parmak. Dinliyor ve izliyordum. Dışarıda dinlemeye vakit yok. Noel'den sonraki gün burada, gündüz odasında, çeşitli renklerde kâğıt mendillerle süslenmiş (cam süs yoktu!) uyuz bir çam ağacının yanında, ellerim dizlerimde ve bileklerim bandajlar içinde otururken, stereo-V, Mavi-Gri oyununu gösterir ve şak şak şak diye kayarken, kendimi öyle kötü hissettim ki yüksek sesle inleyerek bir Eski Ahit ağıtını dile getirdim, AAAAİEOOOOOW! ve blok biçimli kanepede yanımda oturan iri, sessiz bir siyahi cevap verdi: "Hakikat değil mi bu, ama."

Ondan sonra kendimi daha iyi hissettim.

En kötü yanlarımızı bilen ve yüzlerini başka tarafa çevirmeyenleri çok severiz. Hasta yoldaşlarımı çok sever ve onları dinlerdim, onlar da beni dinlerdi. Max Gottlieb'i çok severdim. Olayı abartmadan kendi oturma odasında bileklerimi dikti o. Onun evine nasıl mı ulaş-

tım? Yürüyerek, sanırım. Net olarak hatırladığım son şey, Aziz Nikolaus kadar dinç ama yüzü turuncu ve dudakları mor Perry Como.

Max çalışırken, bileğimi hoş bir basınçla karnına bastırıyordu ve onun, boksörünün eldivenlerini bağlayan bir antrenöre benzediğini düşündüğümü hatırlıyorum.

Hafifçe sinirlenerek dilini damağında şaklattı.

"Ne oldu, Max?"

"Cık. Şuradaki tendonu yerleştiremiyorum. Beklemen gerekecek. Üzgünüm."

"Önemli değil, Max."

O antika biri. Sapkın bir Yahudi olan inançsız Max, yaradılışın düzenine inanıyor, enerji ve yardımseverlikle o yönde hareket ediyor. Tüm o Şey'i, Tanrı'yı Yahudileri İsa'yı Kilise'yi yutmuş olan inançlı ben, dünyayı bir tımarhane ve bir tımarhane yurdu olarak görüyorum. Ateist Max ise her şeyi Aquino'lu Aziz Thomas gibi görüyor, sıralı, düzenli, birbirine bağlı.

İşte burada, tam da bu odadaydı ki dikkatli ve öngörülü olan ben, hasta yoldaşlarımın ve aynı zamanda meslektaşlarımın, yorgun, gözleri çökmüş, dalgın doktorların kolayca hissedilen radyasyonlarına ayarlandım ve bütün büyük ilkeler gibi basit, zarif ve aşikâr olan büyük ilkemi yumurtladım. İnsanların en iyi çalışmalarını hapiste ya da sürgündeyken yapıyor olmalarını anlamak zor değil; Dostoyevski, Cervantes, Bonhoeffer, Sör Thomas More, Genet ve ben, Dr. Thomas More gibi insanların. Pascal sanki müebbet hapisteymiş gibi yazdı ve böylece özgür oldu. Hapiste, sürgünde ya da bir akıl hastanesinde insanın izlemeye ve dinlemeye vakti vardır. Benim sorum şuydu: Sen ne durumdasın, hasta arkadaşım? sen ne durumdasın, doktor arkadaşım? Ve ne durumda olduklarını gördüm. Birçok insan bunu yapmıştır, vizyonlar görmüş, düşler kurmuştur. Ama eğer onları ölçemiyorsanız, bilimde işe yaramaz bu. Benim şansım tesadüfen benliğin ta kendisinin uzunluğunu, genişliğini ve hareketlerini ölçmenin bir yolunu bulduğumda açıldı. Küçük makinem ruhun ilk çap pergeli oldu.

Sonra, mayısta bir gün, koğuştan bıktım ve çıkmak istedim. Atılımımı gerçekleştirmiştim. İşimi yapmıştım. Hâlâ koğuşta olmama

rağmen, aynı zamanda personelde de çalışıyor, hatta Kuyu'da öğrencilere vakalar sunuyordum. Ama yine de çıkmak zorundaydım. Dışarıda, noktalar halindeki puslu dünyada durum nasıldı? Büyük buluşum orada işe yarayacak mıydı?

Ben de firari oldum, çıkıp gittim ve bir daha oraya dönmedim. Eyaletler arası karayolundan kasabaya yürüdüm. Bom! İşte dünya oradaydı, bir kaya kadar sağlam, bir kapı tokmağı kadar kalın kafalı. Bankette bir bira kutusu uğursuzca parıldıyordu. Betondaki pürüzler, aydaki kayalar gibiydi. İşte eski dostum, sabah dehşeti, omuriliğimden yukarı burularak geldi. Sevgili Tanrım, beni buradan kurtar, aklımın başımda olabileceği tımarhaneye geri götür. Burada, dışarıda, her şey çok çıplak. İnsanlar bakıyor, konuşuyor, gülümsüyor, kibar davranıyor ve abis ağzını açıyor. Kibarlık insanı dehşete düşürüyor.

Ama yoluma devam edip kasabaya, Küçük Napolyon tavernasına gittim ve orada tavernanın sahibi Leroy Ledbetter'la ve başka eski arkadaşlarla selamlaştım, birkaç karanfilli viski yudumladım ve kısa zamanda kendimi daha iyi hissetmeye başladım. Küçük Napolyon'dan bir tanıdığa, Osaka Cihazları'ndan Dr. Yamaiuchi'ye telefon ettim; onunla yazışıyordum ve aletimin teknik ayrıntıları onda vardı. Ona, bedel tahmininden sonra garantili bir çek göndermek üzere yüz adet sapma ölçer ısmarladım. Küçük Napolyon'daki kumbaralı telefon bana, 25 ve 5 sentlikler halinde 47,65 dolara mal oldu.

Leroy ve dostlarım bu konuşmayı dikkate değer bulmadılar ve bana bozukluk verip durdular: bizim doktor Japonya'yla konuşuyor, bilimsel, tıbbi işler vesaire, para akışını sürdürün, ona bir içki hazırlayın.

Kuş gözlemekten yeni dönmüş olan Max ve Colley, başasistanın ofisinde oturuyorlar. Max beyaz klinik önlüğünü giymiş ama çizmelerini değiştirmemiş. Arazi ceketi ve bermuda şortu hâlâ üzerinde olan Colley, eski püskü, alüminyum bir şezlongda yayılıp oturmuş, akçaağaç şekerinden duman çelenkleri gönderen bir pipo tüttürüyor.

Max beni gördüğüne seviniyor, Colley sevinmiyor. Colley bir süper zenci, gerçek bir siyahi Leonardo. O, baş elektroansefalogram uzmanı, usta bir elektronikçi, bir ornitolog, karatede siyah kuşağı

var, pazar gününün *Times*'ındaki bulmacaları çözer. Alabama'daki Dothan'ın yerlisi, Amherst ve N.Y.U. tıp fakültesi mezunu. Böylece bir Amherst'lü gibi yayılıp oturuyor, alaycı bir biçimde bir kaşını kaldırıyor ve akçaağaç şekerinden çelenkler gönderiyor ya da koridorda, gözleri kaşlarına doğru devrilmiş, ayakkabıları içe basarak ve asfalt döşemede *gırç gırç* ederek, Brooklyn'li bir stajyer gibi koşturuyor. Yine de eğer yeterince heyecanlanır ya da yeterince kızarsa eski Alabama kökeni görünüveriyor. Sesi olağanüstü tiz perdelere çıkıyor ve hatta *asker* yerine *akser* diyebiliyor.

Ben açık koğuştayken ve personelde çalışırken, bana çok iyi davrandı. Yapmaya çalıştığım şeyi hemen anladı ve ilk sapma ölçerimin elektrik donanımını yapmama yardım etti, makalemi okudu ve ortak yazar olarak kendisine paye verilmesini reddetti. "Benim için fazla metafizik" dedi kibarca, piposunu boşaltarak. "Eski usul tümörlerle ve kanamalarla yetineceğim..." ve koridorda *gırç gırç* koşturarak gitti.

Ama birbirimize karşı daima temkinliydik. Gözlerimiz hiçbir zaman tam olarak buluşmadı. Sanki aramızda bir şey var gibiydi, paylaşılan bir sır, ağza alınamayacak ortak bir geçmiş, itiraf edilmeyen bir kandaşlık. Bir şekilde birbirimizin zaaflarını biliyorduk. O benim Güneylilere özgü, davranışları ve hatta deliliği kurnazca ve kendi hedeflerine ulaşmak için kullanma oyunumu tanıyordu. Bense onun, Alabama kökenini cesur, eski Amherst'le kapatma ve Brooklyn'li bir stajyer gibi koşuşturma oyununu biliyordum. Dahası, o benim bildiğimi biliyordu ve ben de onun bildiğini biliyordum. Adlarını değiştirmiş iki Yahudi gibiydik.

Max üzerine mükemmelen oturan beyaz önlüğüyle çalışma masasının arkasında, genç bir prens gibi dimdik, alnının düzlemlerinden ışık yansıyarak oturuyor. Ama ayağa kalktığı zaman, Toulouse-Lautrec gibi, fazla yükselmiyor.

Colley kucağındaki koloni şapkasının üzerinde parmaklarını tıkırdatıyor, safariden sonra Cangıl Jim gibi.

"Vay vay" diyor Max, katıksız bir muhabbetle, ironisi olmayan bir muhabbetle. Beni, hayatımı kurtardığı için seviyor. "Muhterem dönmüş."

"Muhterem mi, muhteşem mi?" diye soruyor Colley, alaycı Amherst'lü bir edayla.

Üçümüz de muhteşemiz. Max muhteşem. Büyük vizitelerdeki performansı ünlü oldu. İşte orada, koğuştaki yatağımın ayakucunda duruyor, küçük, dimdik, genç bir prens, iki yanında yarım daire oluşturmuş profesörler, psikiyatrlar, davranışçılar, Love rehberleriyle ve bana büyüklerini hayrete düşüren genç İsa'yı hatırlatıyor.

Beni iki kez kurtardı o. Bir kez önceki gece, atardamarlarıma dikiş atarak. Ertesi sabah da dehşetime ad koyarak, onu bir yere yerleştirerek, yatağımın ayakucunda durup en kötü yanımı bilerek, sonra onu sıradan sözcüklerle, olağan İngilizce adlarla adlandırarak, gülümseyip bir sonraki hastaya devam ederek.

Kötü bir gece olmuştu. Bileklerim bandajlı ve yatağın raylarına bağlıydı; ben sırayla coşkulu, bunalımlı, dehşet içinde, şehvet doluydum. Alımlı, iriyarı bir hemşire olan Bayan Oglethorpe (şimdi benim hemşirem o) saat on birde nöbete başladı ve bana ne istediğimi sordu. "Sizi istiyorum, Bayan Oglethorpe. Öyle güzelsiniz ki; size ihtiyaç duyuyorum ve sizi seviyorum. Burada benimle yatar mısınız?" Öyle olduğu ve ben de öyle yaptığım için, o güzel olduğu ve ben de ona ihtiyaç duyduğum ve onu sevdiğim için ve o, kadın olduğundan, duyduğu şeyin hakikat olduğunu anladığı için, neredeyse yatıyordu da. Neredeyse! Ama yatmadı tabii ve bunun yerine, hemşireleri kovaladığıma göre vesaire, çok da kötü durumda olamayacağıma dair berbat bir hemşire esprisi yaptı; ama ne kadar iyi bir hemşireydi!

Daha sonra şehvet yerini hüzne bıraktı ve kollarım bir Meksikalı gibi açılmış, gözyaşlarım yanaklarımdan süzülerek dua ettim. Sevgili Tanrım, şimdi görebiliyorum, neden başka zamanlarda göremiyorum, dünyanın güzelliğinde ve bütün güzel kızlarda ve sevgili dostlarda, sevdiğimin aslında sen olduğunu ve bizim birer hacı, yolculuğa çıkmış birer seyyah olduğumuzu ve ne domuz ne de melek olmadığımızı. Neden atam gibi şen ve sevgi dolu, Hanımımız ve kutsanmış Efendimiz ve Kurtarıcımız için müşfik, temiz yürekli bir şövalye olamıyorum? Benim için dua et, Sör Thomas More.

Vesaire vesaire. Cadılar, şeytanlar, tırmıklar, ete batan dikenler, dizlerini kaldırmış kız bacaklarıyla dolu gerçek bir Walpurgis Gece-

si*. Arkadan pişmanlık ve açık görüşlülük. Ve tabii arkadan, eski dostum sabah dehşeti.

İşte orada, yatağımın ayakucunda Max duruyordu, iki yanında eski meslektaşlarımla, sabah güneşi alnının düzlemlerinden yansıyor ve göğüs cebindeki refleks çekicinin ve diyapazonun gümüşünden kıvılcımlar çaktırıyordu. Max gülümsüyor, lekesiz beyaz önlüğünün eteklerini açıyor ve sadece şunu söylüyordu: "Dr. More rahatsız edici bir takım ruhsal dalgalanmalar yaşıyor... hepimiz yaşamıyor muyuz... ama mükemmel bir içgörüsü var, dolayısıyla o izin verir vermez hizmetlerinden yararlanabileceğimizi umuyoruz, değil mi, Tom?" Ve aniden onun, dehşetimin, bir yeri ve adı oldu –ruhsal dalgalanmalar yaşıyordum, tamam, olan buydu– ve doktorlar başlarını salladılar, gülümsediler ve bir sonraki yatağa geçtiler. Ve birdenbire sabah güneşi aynen öyle oldu, sabahın taze, güzelim güneşi. Dehşet kaybolmuştu.

Bu sevgidir, beyler.

Bir hafta içinde neşeyle ayağa kalktım ve işlerimle ilgilenmeye başladım. Bir hafta daha geçti ve ben yatağımda yatarken, öngörü sahibi ve kâhin oldum, bir melek gibi dünyanın etrafında dönmeye ve anında ilahi hipotezler üretmeye başladım. Bir hafta daha geçti ve atılımımı gerçekleştirmiştim.

"Muhterem dönüyor" diyor Max, içten, ironisiz gülümsemesiyle gülümseyerek (Pittsburgh'lu olan Max, Colley ile benim bildiğimiz tüm o karanlık şeyleri bilmiyor, dolayısıyla ironili konuşmuyor). "Bu defa kalmak üzere, umarım."

"Hayır" diyorum hemen, ufak bir korku ışınına maruz kalarak. Çünkü birden yasal olarak hâlâ akıl hastanesinin emanetinde olduğumu ve eğer isterlerse beni alıkoyabileceklerini hatırlıyorum.

"Ya, çok güzel" diyor Colley, coşkusuzca el sıkarak. Aynı anda iki pipo boşaltıyor gibi görünüyor. Duman, Vermont'ta yakılan yaprakların dumanı gibi bir tabaka halinde duruyor.

"Senin için ne yapabiliriz, Tom?" diye soruyor Max, prenslerinkine benzeyen başı ışık saçarak.

* Walpurgis Gecesi: Avrupa'da düzenlenen, ölülerin ruhlarının canlanıp etrefta dolaştıklarına inanılan bir bahar festivali. (ç.n.)

"Bir iyilik isteyeceğim."

"İste."

Nedense kaşlarımı çatıyor ve susuyorum.

"Kuyu için hazırlık yapmaya geldiğini sanmıştım" diyor Max.

"Kuyu mu?"

"Tabii, Tom" diyor Colley, şaşkınlığım üzerine neşelenerek. "Senin sıran pazartesi. Öğrenciler için yılın son vizitesi bu, biliyorsun, yıllık Donnybrook*."

Max aceleyle bana güvence veriyor. "Öğrenciler arasında birçok müridin var, Tom. Belmonte'yle Manolete karşılaşacağına göre, yeni matador sensin."

Düşmanım Buddy Brown, Belmonte olmalı. Aman Tanrım, unutmuştum. Kuyu yarı ciddi, yarı gülünç bir klinik, öğrenciler için doktorlar tarafından sahnelenen şamatalı bir yılsonu şenliği. Belki bilirsiniz, doktorların biraz geri bir mizah anlayışları vardır. Tıp fakültesinde yayaların üzerine kadavralardan parmaklar ve kulaklar düşürürdük. Daha yaşlı doktorlar komik ve satirik manzumeler yazarlar. Ben genç bir adamken, kasabadaki her muhafazakâr doktorun ofisinde, tekme atıp osurarak içinde "LBJ** konuştu!" yazılı bir duman halkası çıkaran bir eşeğin karikatürü vardı.

"Tanrım, unutmuştum. Hayır, Max, senden bir iyilik istemeye geldim."

"İste."

"Ne olduğunu biliyorsun. Müdürle pazartesi günkü randevumdan önce onunla makalem ve sapma ölçerim hakkında konuşmanı istiyorum."

Colley bacaklarını şezlongun iki yanına koyuyor ve ayağa kalkıyor.

"Bekle, Colley. Sana da bir şey söylemek istiyorum."

Omuz silkiyor, yavaşça yerine yerleşiyor, gümüş bir pipo temizleyicisini açıyor.

"Ee, Max?"

---

* Donnybrook: Dublin'de düzenlenen, zaman içinde "vahşi kavga" anlamı alan bir at fuarı. (ç.n.)

** LBJ: o zamanın Amerika Başkanı Lyndon B. Johnson. (ç.n.)

"Tabii, tabii." Max altın-yeşil kafese doğru dönüyor. "Eğer..."

"Eğer ne?"

"Eğer geri gelirsen."

"Hasta olarak mı demek istiyorsun?"

"Hasta-personel. Daha önce olduğun gibi."

"Neden?"

"İyi değilsin."

"Yeterince iyiyim. Geri gelemem."

"Neden o?"

"Bir şeyler dönüyor."

"Ne?"

Yavaşça oturuyorum ve gözlerimi kapatıyorum. "Bu sabah ikiniz de kuş gözlemeye çıkmıştınız, değil mi? Meskenlerin orada."

"Evet!" diyor Max, neşelenerek. Çalışma masasında bir şey arıyor, onu bana veriyor, bir ağaç kabuğu parçası bu. "Şu parçalara bir göz at."

"Peki."

"Ne düşünüyorsun?"

"Bilmiyorum."

"O bir çanaklı meşe ağacından, başlıklı meşeden değil."

"Yani şey mi düşünüyorsun..."

"Colley'ye sor. Ornitolog olan o."

"Hiç kuşku yok" diyor Colley, piposunu burnuna sürterek. "Fildişi gagalı bu. O dışarıda bir yerlerde. Bir düşün, Max."

"Evet."

"Bin dokuz yüz üçten beri hiç kimse onu görmemiş ve o dışarıda bir yerlerde. Bal Adası'nda olduğunu düşünüyorum."

"Evet." Max'in gözleri parlıyor. Onun için, zencilerin bir zamanlar Tanrı Efendimiz dedikleri fildişi gagalı, sihirli bir kuş, ateş kuşu, gençliğin tatlı kuşu. Fildişi gagalının böyle yıllar sonra geri gelmesinin anlamıysa...

Colley farklı. Kuşu aramak onun için iyi niyetli bir arayış değil. Maharet kazanmış olduğu bir şey. Fildişi gagalıyı aramakta maharet kazanmış olduğu için öyle mutlu ki!

(Boş bir analiz değil bu: bir defasında, Colley'yle aramız bozulmadan önce, epifiz bölgesini ölçmüştüm. I. tabakada iyi ölçümleri

vardı, II. tabakadaysa çok küçük ya da sıfır. Teşhis: kendisi olmayan bir benliği başarıyla oynayan bir benlik. Ona bunu söyledim –sordu bana!– ve alındı, gözlerini kaşlarına doğru devirdi ve *gırç gırç* sesleriyle koridorda koşturarak uzaklaştı.)

Max keskin gözlerle bana bakıyor. "Neden soruyorsun? Bizi gördün mü? Neden bize katılmadın? İyi olurdu..."

"Yapamazdım. Kapana kısılmıştım."

"Kapana mı kısılmıştın?"

Colley, Max'le bakışmayı göze alsa mı diye düşünüyor, görüyorum. Gözleri o tarafa doğru kayıyor. Ama ona bakmıyor.

"Evet" diyorum ve onlara, nişancıdan başlayan ve pagodada gizlice üç işbirlikçiyi dinlememle biten, sabahın olaylarını naklediyorum. Fena da anlatmıyorum; hatta Max'in büyük vizitelerde vaka tarihçelerini anlatırken kullandığı kendi abartısız, klinik üslubunu kullanıyorum.

Bir sessizlik çöküyor. Piposunu tekrar yakmış olan Colley, akçaağaç şekerinin dumanına karşı bir gözünü kısıyor. Max'inse yüz ifadesi değişmiyor. Dikkatle, ironisiz dinliyor. Güneş ışığı alnından ilginç bir biçimde yansıyor.

"Seni anladığımdan emin olmak istiyorum" diyor Max nihayet, bir ileri, bir geri sallanarak. "İlk olarak, bu sabah birisinin seni vurmaya çalıştığını söylüyorsun; ikincisi, temmuzun dördü için planlanmış bir komplo olduğunu söylüyorsun, Cennet'in baton çeviricilerini, ayrıca Audubon gezilerine katılan buradaki personel üyelerini kaçırmak için kurulmuş bir komplo, öyle mi?"

"Tam olarak değil. Ateş edildiği bir gerçek. Diğerini sadece duydum."

"Ve Bal Adası'nda Bantu'lar ve Choctaw'lar için bir okul açmayı planlıyorlar" diyor Colley, parmaklarını koloni şapkasının üzerinde tıklatarak.

"Onlar söyledi."

Sessizlik.

Ayağa kalkıyorum. "Bakın. Bunu size iletmeye zorunlu hissettim kendimi. Neye yorarsanız yorun. Belki de aptallık bu. Bana inanmanız da gerekmiyor. Ben sadece..."

"Sana inanmadığımı söylemedim, Tom" diyor Max sevecenlikle. "İnanç. Hakikat değerleri. Bunlar rölatif şeyler. Benim ilgimi çeken..."

"Ya, bana bunları anlatma. Boş ver. Bak, müdürle konuşacak mısın?"

"Elbette. Geri gelecek misin?"

Colley benden önce kapıya gidiyor. "Ben gidiyorum. Max. Tom. İşinin hâlâ açık olduğunu biliyorsun, değil mi?"

"Teşekkürler" diyorum tersçe.

Colley gidince Max dinlenme odasına doğru işaret ediyor. "Yorgun görünüyorsun, Tom. Kötü bir gece mi geçirdin?"

"Evet."

"Kendini nasıl hissediyorsun?"

"İyi, iyi."

"Depresyon yok mu?"

"Fazla değil."

"Ya coşkular?"

"Beraber geliyorlar, sinüs-kosinüs."

"Ne?"

"Yok bir şey. Max, makalemi okudun ve sapma ölçerimi gördün."

"Evet."

"Bir değerleri olduğunu düşünüyor musun?"

"Evet. Son derece ilgi çekici bir şey bulmuş olduğunu düşünüyorum. Bağlantı kurma konusunda büyük bir yeteneğe sahipsin ama burada çok fazla sübjektiflik var ve deney serin çok kısa. Hastaneye dönmen ve bunun üzerinde bir yıl daha çalışman gerek."

"Neyin üzerinde?" diye soruyorum ona kuşkuyla.

"Bunun." Makalemi eline alıyor. "Ve tedavi üzerinde."

"Kimin tedavisi?"

"Senin başka hastaları tedavin ve bizim seni tedavimiz."

"Akıl sağlığımın kötü olduğunu biliyorum ama fazla vakit yok."

"Şu yaklaşan felaket duygusu hakkında konuşalım."

"Boş laf, Max. Müdür konusunda bana yardım edecek misin, etmeyecek misin?"

"Edeceğim. Sen de yeniden işe başla."

"Hangi işe?"

"Eski işine. Aslında, Aşk'tan Kenneth Stryker, yakın zamanda daha önceki makaleni okudu ve ona bundan da biraz bahsettim. Oldukça heyecanlandı ve orada ona yardım edebileceğini düşünüyor."

"Max, anlatamıyorum galiba. Sen burada aynı stantta iş yapmaktan bahsediyorsun. Bense NIMH'nin ve yirmi beş milyon doların söz konusu olduğu hızlandırılmış bir programdan bahsediyorum."

"Hızlandırılmış bir program mı? Ulusal çapta mı demek istiyorsun? Ulusal bir acil durum olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Ondan da fazlası, Max! Hatta mesele ABD bile değil, ŞİMDİ ve BURADA parçalanma sürecinde olan, Batılı insanın ruhu. Yüce İsa, Max, makaleyi okudun. Onu ölçebiliyorum, Max! Birincisi, bu şeyi seri üretime geçirip pratisyen hekimlerin eline vermeliyim; ikincisi, teşhis atılımına eşdeğer bir tedavi bulmalıyım. Aynı fikirde değil misin?"

"Bak, şimdi. Batılı insanın ruhu, bu büyük bir beklenti, Tom. Ayrıca biraz, ıı, metafizik..."

"Metafizik bir sözcüktür, Max. Bu bölgedeki vahşetlerin on katına çıkmasında metafizik bir şey yok. Sarmaşıkların filizlenmesinde metafizik bir şey yok. Bantu gerillalarında ve bu ülkenin, Kalın Kafalılarla Solbabalar arasında bölünmesinde metafizik bir şey yok. Biliyor muydun ki hem Başkan hem de Başkan Yardımcısı bu bölgede olacaklar, dört..."

"Sarmaşıklar hakkında ne demiştin?" diye soruyor Max, bir kulağını bana çevirerek.

"Boş ver" diyorum, kızararak. Sarmaşıklardan söz etmemeliydim.

Max sandalyesinde kıpırdanıyor.

"Tıbba siyaset karışınca, ıı, rahatsız oluyorum. Meleklerden söz etmiyorum bile."

"Pekâlâ."

"Bekle. Şu anki planların nedir?"

"Bugün için mi? Kasabadaki ofisime gideceğim; yolda eski Howard Johnson'a uğrayacağım. Güvenli olduğundan emin olmak istiyorum. Moira'yla benim ayın dördünde orada randevumuz var."

"Moira mı? Aşk'taki küçük taze değil mi o?"

"Evet. Aşk Kliniği'nde sekreter."

"Hem de nasıl. Kare dansında Buddy'yle gördüm onu."

"Buddy mi?" Kaşlarımı çatıyorum.

"Çok çekici bir kız o."

Max bütün çekici genç kadınlara "taze" der. Bir yeni-davranışçı olmasına rağmen, cinsel meselelerde eski kafalıdır, hatta bir saraylı gibidir. Freud'un kendisi gibi hem muhafazakâr hem anatomiktir; bir an kibarca "hanımlara kur yapmak" ya da "bir gönül ilişkisi yaşamak"tan bahsederken, bir an sonra cinsel organlar, boşalma ve benzeri şeylerden söz eder. O ne zaman kadınlardan bahsetse, çıplak bedenleri ve vücudun gizli yerlerini örten tüy etollü ağır, siyah elbiseler canlanır zihnimde.

"O halde geri gelecek misin, Tom?"

"Geri gelmek mi?"

"Hastaneye. Seninle köpek gibi çalışırım."

"Bunu yapacağını biliyorum."

"Ayrıldığında kartları masaya yeni koyuyorduk."

"Ne kartları?"

"Takıntının ne olduğunu bulduk ve seni ondan kurtarmaya hazırlanıyorduk."

"Ne takıntısı?"

"Suçluluk duyguların."

"Ben onu hiç anlayamadım."

"Depresyonunun ve intihar teşebbüsünün cinsel suçluluk duygusuyla bağlantılı olduğunu anladın ama, değil mi?"

"Hangi cinsel suçluluk duygusu?"

"Depresyonunun kır kulübündeki bir tazeyle bir gönül macerasından sonra başladığını söylemedin mi bana?"

"Lola bir taze değil. Bir konser çellocusu o."

"Aa." Max'in yaylı enstrümanlara büyük bir saygısı vardır. "Yine de depresyonun bir gönül macerasından sonra başladı."

"Lola'yla 18 numaranın engelindeki düzüşmemizden mi söz ediyorsun?"

"Düzüşme" diye tekrarlıyor Max, başını sallayarak. "Görüyor musun?"

"Neyi görüyor muyum?"

"Sevişmenin yemek ve içmek gibi doğal bir eylem olmadığını söylemekte olduğunu."

"Hayır, doğal olmadığını söylemedim."

"Ama günahkârca ve suçluluk duygusuyla yüklü olduğunu söylüyorsun."

"Suçluluk duygusuyla yüklü değil."

"O halde günahkârca mı?"

"Yalnız birbiriyle evli olmayan insanlar arasında."

"Olayı senin gördüğün gibi görmeye çalışıyorum."

"Çalıştığını biliyorum."

"Eğer günahkârcaysa neden yapıyorsun?"

"Büyük bir zevk veriyor."

"Anlıyorum. O halde, 'günahkârca' olduğuna göre, zevk verse de arkasından suçluluk duyguları geliyor."

"Hayır, gelmiyor."

"O halde canını sıkan ne, eğer suçluluk duymuyorsan?"

"Canımı sıkan bu işte: suçluluk duymuyor olmam."

"Neden canını sıkıyor bu?"

"Çünkü eğer suçluluk duysaydım, bundan kurtulabilirdim."

"Nasıl?"

"Tövbekârlığın kutsamasıyla."

"Olayı senin gördüğün gibi görmeye çalışıyorum."

"Çalıştığını biliyorum."

"Göremediğim şey şu ki eğer bir maceradan sonra suçluluk duygusu yoksa, sorun nedir?"

"Sorun şu ki eğer suçluluk duygusu, pişmanlık ve düzelme niyeti yoksa, günah affedilemez."

"Bu ne demek, işlevsel olarak?"

"İnsanın içinde yaşam yok demek."

"Yaşam mı?"

"Evet."

"Ama o gece yaşamla pek ilgileniyor gibi değildin. Aksine."

"Biliyorum."

"Her halükârda, depresyonun ve intihar teşebbüsün gerçekten de, ıı, 'günah'ının arkasından geldi."

"Depresyonda olmamın nedeni o değildi."

"Neydi peki?"

"Noel arifesiydi ve ben oturmuş Perry Como izliyordum."

"Beni engelliyorsun."

"Evet."

" 'Düzelme niyeti' ne demek?"

"Bir daha yapmamaya çalışacağına söz vermek ve bunu içtenlikle söylemek."

"Ve bunu yapmaya niyetli değilsin, öyle mi?"

"Hayır."

"Neden peki, eğer günahkârca olduğuna inanıyorsan?"

"Çünkü büyük bir zevk veriyor."

"Anlayamıyorum."

"Biliyorum."

"En azından, inanç ve eylem meselesinde yarı yarıya haklısın."

"Doğru."

"Ama geriye, ikisi arasındaki çekişme kalıyor."

"Öyle."

"Eğer geri gelip Skinner kutusuna girsen, bunu düzeltebilirdik."

"Skinner kutusunun yararı olmaz."

"Şartlanma yoluyla çelişkiyi giderebilirdik. Asla suçluluk hissetmezdin."

"O zaman sahiden hapı yutardım."

"Görmeye çalışıyorum."

"Çalıştığını biliyorum."

"Aşk'taki küçük tazeyle olan randevundan bahsederken, ilişkinin senin görüşüne göre anonim, geçici ve kirli olan niteliğini vurgulayan bir mekânı seçtiğini fark ediyorum."

"Nasıl yani?"

"Sadece bir motel değil, terk edilmiş bir motel, bir harabe, saklı, kıyıda, köşede kalmış bir yer, gizli bir aşk randevusunun mekânı."

"Evet, işin güzelliği de burada, değil mi?" diyorum neşelenerek.

"Hayır. Hayır, hayır. Beni yanlış anlıyorsun. Bu bir olgunluk meselesi..."

"Haklısın, Max" diyorum, elini muhabbetle sıkarak ve koşup gidiyorum. "Sen iyi bir arkadaşsın!" diye sesleniyorum koridordan geriye.

Zavallı Max benim için elinden geleni yaptı. Bir defasında, kendime özgü sorunuma uyarlanmış psikolojik bir test tasarladı.

"Şu iki kapıyı görüyorsun" dedi bir gün bana, aynı çalışma masasında otururken.

"Evet." Gözündeki pırıltıdan ve ışığın alnından ilginç bir biçimde yansıyışından, benim için bir şeyler icat etmiş olduğunu anlayabiliyordum.

"O iki kapının arkasında bir kadın ve bir kaplan değil, iki kadın var."

"Peki" dedim keyiflenerek. Max'in sorunumun mahiyetini bana gösterecek bir test tasarlamak için epeyce çaba harcamış olduğunu görüyordum.

"Şu kapının arkasında" dedi Max, sandalyesinde dönerek, "senden oldukça hoşlanan güzel bir insan var, olgun, iyi eğitim görmüş bir insan."

"Evet?"

"Birçok ortak noktanız var. Çeşitli konularda sohbet edebiliyor, psikiyatriyle ilgileniyor, sana karşı güçlü duyguları var ve sanat alanında oldukça yaratıcı. Dünya Bankası'nı ya da Mazo de la Roche'un bir romanını tartışırken aynı derecede rahat."

"Mazo de la Roche mu? Yüce İsa, Max. Bak, aklında belli birisi var mı?"

"Ve son derece baştan çıkarıcı bir esvap giymiş" –esvap tam da Max'in kullanacağı bir sözcük– "ve onu en pahalı, en zevkli kumaşlarla döşenmiş bir odada, bir kanepeye uzanmış buluyorsun. Burnuna egzotik parfümlerin kokusu geliyor..." Max eksotik diyor, "Konuşuyorsunuz. Kişilerarası ilişkiler spektrumunun her düzeyinde sıcak tepkiler veriyor. Son derece baştan çıkarıcı bir müzik çalıyor..."

"Tam olarak hangi müzik, Max?"

"Ne fark eder? Şehrazat."

"Tanrım, Max, bütün bunlar çok oryantal." Max'in bana bir kız bulma çabasını hem tuhaf hem de sevimli yapan, o kadar eski kafalı

olması. O ve karısı Sylvia, Kent'te, şöminelerinin başındaki Darwin ile Bayan Darwin gibiler. "Öteki kapının arkasındaki kim, Max?"

"A, bir motel odasında bir taze."

"Nasıl birisi?"

"A, alelade. Bir hostes diyelim. Bir defasında uçakla Houston'dan gelirken onunla konuşmuşsun."

"Beni beğeniyor mu?"

"Evet."

"Hangisini tercih ettiğimi mi bilmek istiyorsun?"

"Evet."

"Hostesi."

"Aynen!" diye haykırdı Max muzafferane bir edayla. "Senin deyiminle 'düzüşme'yi, insan sıfatıyla bir başka insan ile anlamlı bir ilişkiye tercih ediyorsun."

"Doğru. Ve sen, diğer durumun düzüşme olmadığını söylüyorsun."

"Evet."

Böylece Max bana kendimi göstermek için özel bir test tasarladı, ben testte başarısız oldum, gerçekten de kendimi gördüm. Ama bu bir şey değiştirmedi.

Hayatımı kurtardıktan sonra, onu iyi bir hayat haline getirmeye çalıştı. Beni Audubon kuş yürüyüşlerine ve Merkez'in kare danslarına davet etti ve hatta beni Grace Gould adında çekici bir davranışçı hanımla tanıştırdı. Birinci kapının arkasındaki kadın bu muydu acaba? Beni evine bile davet etti. Grace ve ben, Max'in oturma odasında otururken Max dışarıda, mangalda kebaplar pişirir ve uzun boylu, kambur duran, bir omzu yukarıda, pembe yanaklı, Pittsburgh'lü bir kız olan karısı Sylvia bize sos tabağını aktarırdı. Siyaset konuşur, Kalın Kafalılara esef eder, Rimski-Korsakov dinler, Scrabble oynar, eğitici stereo-V seyrederdik. Max'in kendisinin tıbbın ve fildişi gagalıyı aramanın yanı sıra birçok ilgi alanı vardı: tropikal balıklar, kare dansı, mücevher cilalama, minyatür ağaç yetiştirme... ve bunlara benim de ilgimi çekmeye çalıştı ama başarılı olamadı. Grace Gould en son ve en iyi çabasıydı. Pasadena'dan gelen Grace gerçekten de çekiciydi, kare dansında bir kedi kadar çevikti, otuz metreden bir Louisiana

ardıçkuşunu tanıyabiliyor ve çeşitli konularda sohbet edebiliyordu. Max'le Sylvia erken yatar, bizi aşağıda kendi halimize bırakırlardı. Gottlieb'ler yukarıda, birer fare kadar sessizce yatar, aşağıda bir şeylerin dönmekte olduğunu umarlardı (çünkü Max beni seviyor ve benim de onun sahip olduklarına sahip olmamı istiyordu). Ancak hiçbir şey dönmüyordu; gerçi Grace ve ben birbirimizden hoşlanıyorduk. Ama içmekten ve duvarlara bakmaktan başka yapacak bir şey yok gibiydi ve ev Cennet'teki yeni evlerden biri olduğu halde, duvarlar içeriden Queens'deki eski bir dubleks gibi karanlık ve vernikli etkisi uyandırıyordu. Kitap raflarında tıbbi, psikiyatrik ve psikolojik metinler, *Reader's Digest*'in bir raf dolusu dördü-bir-arada romanı ve Mazo de la Roche'un tüm eserleri duruyordu. Max'in, evinde bileklerimi diktiği, kopuk bir tendon keşfettiği ve bir cerrah bulmak için dört dönmeye gittiği gece, bir oturuşta *Jalna'nın Beyaz Meşeleri*'ni okumuştum. Grace ve ben işte orada, her konuda anlaşarak oturduk, ta ki ben bir tik geliştirip göz kırpmaya başlayıncaya ve böylece, yüzümün bir yanını başka tarafa çevirerek, onu eve götürünceye kadar.

6

Aşk'a giderken geriatri kulübelerinden geçiyorum. Burada, soğuk, camlı verandalarda, kederli ihtiyarlar oturuyor, huysuzluk, insan sevmezlik, hoşnutsuzluk, münzevilik, yıkıcılık, bedbahtlık... kısacası, St. Petersburg Hüznü yüzünden Tampa'dan ve Tucson'dan sürülmüş yaşlılar.

Her birinin başında iki elektrot var, antenli Marslılar gibi. Yeniden şartlandırılıyorlar; hastanın en çok yatkınlık gösterdiği "eğlence ya da meşgale ortamı"yla... çömlek tornası, golf deliği, seramik fırını ya da kare dansı terapistiyle donanmış oldukça hoş odacıklar olan Skinner kutularına konuluyorlar ve şartlandırılıyorlar. Hasta olumlu tepki verdiği zaman: tornayı döndürdüğü, müzikle hopladığı zaman, olumlu bir biçimde şartlandırılıyor... elektrot A'dan gelerek hoş bir

duygu, nereden geldiği belirsiz bir keyif, hipotalamustan kaynaklanan bir sevinç uyandıran hafif bir akımla. Olumsuz tepki verdiği zaman: tornayı kırdığı, terapisti tekmelediği, köşede oturduğu zaman, olumsuz olarak şartlandırılıyor... elektrot B'den gelerek belirgin ama dayanılmaz olmayan bir keyifsizlik yaratan nahoş bir şokla.

Tepki verenler mi? Eve dönüyorlar, Tampa ya da Tucson'daki Yaşlı Vatandaş yerleşimlerindeki başka mutlu yaşlıların yanına.

Tepki vermeyenler mi? Doğruca Georgia'nın Mutlu Adalar'ına, Federal İyi Vakit Bahçesi'ne gönderiliyorlar. Orada artık yeniden şartlamaya çalışılmıyor, daha ziyade tersi yapılıyor: ne zaman antisosyal davransalar, onlara bir bahtiyarlık haline ulaşıncaya kadar şok veriliyor. Kısa bir süre sonra düğmeye kendileri basmayı öğreniyor, kendilerinden geçip öyle bahtiyar bir halde düşlere dalıyorlar ki yemekleri kaçırıyorlar...

İşte günün en sıcak siyasi konusu: ötenazi. Ötenazi yanlıları çok da mantıksız olmayan bir biçimde diyorlar ki: dürüst olalım, insanlar neden acı çeksin ve başka insanlara acı çektirsin? Önemli olan yaşamın kalitesidir, uzun ömürlü olmak değil vesaire. Her insan hayatını özgürce yaşama ve onu onurla sona erdirme hakkına sahiptir vesaire vesaire. Her şey bir garip arbedeye indirgendi (en büyük teoloji kavgasının *filio*'ya *que*'yi* ekleyip eklememeye indirgendiği gibi): düğme mi, şalter mi? Bir insan sadece kendini uyarma hakkına mı sahip olmalı, bahtiyarlık veren düğmeye, tam da bahtiyar başparmağın gevşeyip düğmeyi bıraktığı ana kadar basma hakkına? Yoksa açık kalmaya devam ederek kalıcı bir sevinç uyandıran bir şalteri açmaya da hakkı var mıdır... yemek yok, uyku yok ve bir hafta içinde mutlu bir ölüm? Düğme mi, şalter mi?

Ve eğer böyle bir hakkı varsa ve yasal olarak şalteri açmaya ehliyetsiz olduğuna hükmedilirse, bir akrabası şalteri onun yerine açamaz mı?

Tartışma şiddetle sürüyor. Ötenazi yanlılarının kendilerine verdikleri adla kaliteciler, Maryland'de, New York'ta ve Hawaii'de kazandılar ve buralarda yasama meclisleri akli dengesi yerinde olan

* Filioque: Latin Kilisesi'nde Kutsal Ruh'un "Baba'dan" mı doğduğu, yoksa "Baba'dan ve Oğul'dan" mı doğduğu konusundaki anlaşmazlığa değiniliyor. (ç.n.)

ihtiyarların, Maryland'de dendiği gibi "sevinçli bir çıkış yolu" ya da Hawaii'de dendiği gibi bir *kawanee-olaua* seçmelerine ve açma şalterini açmalarına izin veren yasalar çıkardılar. Akli dengesi bozuk olanların durumundaysa hem hekimin hem de eşin rızası gerekiyor.

Hop. İleride önlüğünün etekleri uçuşan düşmanım Dr. Buddy Brown gözüme ilişiyor ve tam zamanında Aşk Kliniği'ne dalıyorum.

Onunla yakında, Kuyu'da yapacağımız düello hakkında konuşmak istemiyorum. Ondan korkuyor muyum yoksa?

7

Aşk'taki küçük gözlem odası kalabalık değil. Moira izleme aynasının önünde bir tabureye tünemiş, dizlerinin üzerinde bir steno bloknotu açık duruyor. Kalbim aşkla eriyor. Boğazına hafif bir renk mi yayılıyor yoksa? Kızarıyor! Ben sadece başımla selam veriyorum... yoksa kızarıyor muyum?.. Ve Stryker'la konuşmaya devam ediyorum. Ama onun varlığı güneş ışığı gibi. Ne yana dönersem döneyim, bir sıcaklık ışını hissediyorum kâh yanağımda kâh kürek kemiklerimin arasında. İçimde onun pozisyonuna sabitlenmiş bir sekstant var.

Peder Kev Kevin, vajina göstergeleriyle dolu konsolunda oturmuş, *Commonweal** okuyor. Bugün sadece sabit personel mevcut, ger-

* *Commonweal*: Katolikler tarafından çıkarılan bir Amerikan dergisi. (ç.n.)

çi yukarıdaki amfide öğrenciler olabilir, Aşk'ın personel şefi Dr. Kenneth Stryker, Batı Alman bir kişilerarası jinekoloji uzmanı olan asistanı Dr. Helga Heine, şimdi Aşk'ta rehber olan eski rahip Peder Kev Kevin ve benim biricik aşkım Moira.

Stryker ve Moira beni gördüklerine seviniyorlar. Peder Kev Kevin ve Helga'ysa sevinmiyorlar; gerçi yeterince nazik davranıyorlar. Helga Almanları sevmediğimi düşünüyor. Yahudi olduğumu düşündüğünden de kuşkulanıyorum çünkü hep Gottlieb'le beraberdim ve şanlı atam Sör Thomas More gibi, biraz Yahudi'ye benziyorum.

Peder Kev Kevin, eski mahalle kilisemde, Saint Michael'da papaz yardımcısıydı. O yüzden bana karşı değişken bir tavrı var kâh fazla canlı kâh fazla somurtkan davranıyor. Ona Peder diyebileceğimden korkuyor galiba. Yakışıklı bir İrlandalı o ve yalnız kliniğin dini hizmet görevlisi değil, her işe yatkın birisi: Aşk'ta, sevemeyen insanlara rehberlik ediyor, sev ya da öl diyor onlara, klinik notlar alıyor, vajina konsolunu çalıştırıyor. *Commonweal* okuyan genç, cana yakın, kilise karşıtı bir Pat O'Brien hayal edin.

İzleme aynasının ötesindeki davranış odasında şu anda kimse yok. Orada üzengili bir muayene masası, bir hastane yatağı, bir alet tepsisi, bir tüp kayganlaştırıcı jel ve gözlem odasındaki kayıt cihazlarına giden algılayıcı kablolar için bir raf var.

İçeriye bir denek giriyor, yalnız bir âşık. Her şeye burnunu sokan birisi gibi hissederek ona bakıyorum.

Onu tanıyorum. Lillian bu, Stryker'ın ilk deneği. Freud'un ilk hastası Anna O. gibi tarihte yerini alacağı kesin. Çünkü Stryker'a Nobel ödülünü kazandıran, aşkın "haç biçimli deri dökümtüsü"nü klasik formuyla sergileyen oydu, öğrencilerin ona verdiği adla Yalnız Lil.

Lillian aklı başında gri bir takım elbise ve sağlam, kahverengi, alçak topuklu ayakkabılar giymiş. Kıyafeti, omuz çantası ve ona uygun, içindeki yukarı kıvrılan çemberiyle bir tür bere olan şapkası, bana çocukluğumun eski *Süpermen* çizgi romanlarındaki Lois Lane'i hatırlatıyor. Ancak Lillian çok daha güçlü kuvvetli. Omuz çantasını açıp berrak lusitten küçük uç donatımlarını çıkarmaya ve onları ameliyat tepsisine düzgünce dizmeye başlarken, karmaşık bir hastalığı tedavi etmeye gelmiş bir konuk hemşireden farkı yok.

Ama bir konuk hemşireden farklı olarak, soyunuyor. Akşam banyosuna hazırlanan bir ev kadını kadar enerjik bir biçimde ve sanki kendi tuvalet masasıymış gibi izleme aynasıyla hiç ilgilenmeden ceketini, eteğini, iç çamaşırlarını çıkarıyor –alttaki parça bir tür esnek külot, üstteki korseye benzer bir uzantısı olan bir sutyen– ve nihayet yukarı kıvrılan beresini; sonra, dişlerinde bir firkete tutarak koyu renkli kısa saçlarını sallıyor, herhangi bir kadının yapacağı gibi. Şişman değil ama iri bacaklı ve iri göğüslü; zeytuni teni pigmente kaçıyor. Aramızda cam olmasına rağmen, onun geniş, alçak, çıplak ayaklı sıkletini, giysilerle örtülmüş, pamukla kapatılmış vücut sıcaklığını ve mantar zeminde çıplak ayaklarındaki nasırların sürtünüşünü neredeyse somut olarak hissediyorum.

Şimdi, algılayıcı kablolara lusit uçları takarak –ve yine dişlerinde bir firkete tuttuğu izlenimiyle– onları sırayla vücut deliklerine yerleştiriyor, bir kontak lensi oturtan bir yeni yetme kadar maharetle ve seri bir biçimde.

Kameralar vızıldıyor, bantlar sarsılıyor, iğneler titreşiyor, bilgisayarlar göz kırpıyor ve Lillian kendini uyarmaya başlıyor.

Gözlerim Moira'nın gözleriyle buluşuyor. O kızarıyor ve önüne bakıyor. Burada buluşuyoruz, Lillian'ın kayıt seansında, su çeşmesinin önündeki iki ofis çalışanı kadar utangaç bir biçimde; parmaklarımızı birbirine dokunduruyoruz ve!.. Evet, elim vajina bilgisayarının üzerinde kayıyor, parmaklarımız birbirine değiyor. Eski romanlarda dedikleri gibi, bir heyecan ürpertisi ok gibi yüreğimi deliyor. Âşığım.

Stryker bana sorununu anlatıyor, dikkatle dinliyorum ve gerçekten de bana iş teklif ediyor. Yüksek bir sesle, başkalarının duyabileceği şekilde konuşması ve her zamanki gibi sadakatle işini yapmakta olan Lillian'a hiç aldırış etmemesi canımı sıkıyor. Onu seyretmemek nezaketsizlik değil mi? Stryker işinin tabiatı dolayısıyla kendi şahsının uygunluğunu, hatta ciddiyetini vurgulama gereğini duyan uzun boylu, fidan gibi bir doktor. O yüzden koyu renkli takım elbise, kusursuzca yıkanıp ütülenmiş gömlek ve aklı başında bir kravatla biraz cenaze yöneticisi gibi giyiniyor. Yine de onda hafif bir züppelik havası hissediliyor: yakasında, kravatının düğümünü kaldıran marifetli bir iğne var. Fazlasıyla uzun kol ağızları, mücevherli kol

düğmelerini gösteriyor ve davranış konusuna girmeden önce kimyager olarak geçirdiği yıllar sonucunda parmakları hâlâ buruşuk olan elinin bir kısmını örtüyor. Harika dans ediyor, Merkez'in kare danslarındaki karmaşık figürleri çeviklikle sıçrayarak icra ediyor. Şimdi, gözlem odasında bile, onda bir ayağı hafiflik, göze batmayan bir yerinde duramazlık var, sanki içindeki bir folklor şölenine tempo tutuyormuş gibi. Ayağı öne doğru salınıyor. Yine de gözlem odasında aynı anda hem ciddi hem de hareketli olan güçlü bir hava hüküm sürüyor. Mahcubiyet söz konusu bile değil. Öte yandan, cerrahların temizlenme odasında yaptıkları gibi espriler yapmak da düşünülemez.

Dr. Helga Heine da aynı hareketli ciddiyet havasını kapmış. Neşeli, anaç bir Bavyera'lı jinekolog o, ne genç ne de yaşlı, neredeyse bir *hausfrau**, saçı topuz yapılmış, göğsü dışarı doğru tek bir anaç kıvrıma intibak etmiş. Moira bana Helga'nın, personel üyelerinin ve gönüllü çalışanların doğum günlerini hatırlamaya özen gösterdiğini, pasta getirdiğini ve küçük Bavyera gitarında *Zwei Herzen*'i** çaldığını söylüyor. Merakla onun tombul, pembe parmak uçlarına bakıyorum.

"Senin sayende" diyor Stryker ciddiyetle, ayaklarının eklemleri üzerinde hafifçe yaylanarak, "tüm cinsel davranış alanında atılım yaptık."

"A, ben öyle demezdim..." diye başlıyorum, Stryker gibi bir ayağımı öne doğru sallayarak. Demek makalemi okumuşl Göz ucumda, Moira dinliyor ve gurur algılıyor. Hakkında fazla bir şey bilmeden Bilim'e inanan Moira için zaferim, bir matadorun zaferinin tüm zarafetine ve yetkisine sahip.

"*J.A.M.A.*'daki*** makalen yeni bir kavramı şekillendirdi."

"A, ben öyle demezdim."

Ve demezdim de. Sözünü ettiği "makale" yeni bitirdiğim çığır açan makale değil, ikinci derecede klinik bir not, küçük bir mesele. Yalnız âşıkların alfa dalgasındaki belli bir aykırılığı not ediyordu sadece (Colley'nin asistanı olarak, Aşk'taki bütün sevişenlerin EEG'le-

* Alm: Hausfrau: Ev kadını. (ç.n.)
** Alm: Zwei Herzen: İki Yürek. (ç.n.)
*** J.A.M.A.: Amerikan Tıp Derneği Dergisi. (ç.n.)

rini okurdum). Colley'nin övgüsü, Einstein'ı bir İsviçre saatinin patentini aldığı için tebrik etmek gibi bir şey. Bu övgüyü Moira'nın hatırı için kabul ediyorum.

Moira'nın gözleri parlıyor.

Lillian görevini oldukça hızlı bir biçimde sürdürüyor. Çarklar dönüyor, kalp atışları bir monitörde doruk yapıyor, cildinin iletkenliği hafif bir eğimle yükseliyor. Stryker göstergeleri kayıtsızca izliyor, ara sıra Moira'ya klinik bir not dikte ediyor. Bana yapılan övgüleri duyan Helga ve Peder Kev Kevin surat asıyorlar.

Moira taburesine tünemiş, topuklarını taburenin bir çubuğuna dayamış hem not almayı hem de kısa eteğini dizlerinin altında sıkıştırılmış halde tutmayı beceriyor. Ne güzel bacaklar. Dizkapakları dövülmüş bir bisküvi kadar düzgün ve bronz. O mükemmel küçük bisküvilere öpücükler kondursam, diye düşünüyorum, Stryker bir dans adımı yaparken. Moira ve ben birbirimize tam olarak bakmıyoruz ama yanağım onun yanağının farkında.

Aşkından hiç söz etmedi,
Gizliliğin, tomurcuktaki bir kurt gibi
Gül renkli yanağını kemirmesine izin verdi.

Lillian şimdi hızla devam ediyor.

"İşte eski metodoloji" diyor Stryker, bakmaya zahmet etmeden bir eliyle Lillian'ı işaret ederek. "Sayende, yeni bir iz üstündeyiz."

"Anladığımdan emin değilim" diye mırıldanıyorum, Moira'nın duyamayacağı bir sesle.

"Eskisi de kendi tarzında faydalı olmadığından değil..."

"Faydalı mı!" diye lafa karışıyor Helga ve Peder Kev Kevin. "Nobel alacak kadar faydalı!"

Ama Stryker elini sallayarak onları susturuyor. "Faydalı, evet, bir noktaya kadar. Ama senin alfa dalgası hakkındaki notun olmasa, asla yeni bir yolda yürümeye başlayamazdık."

"Yeni bir yol mu?" diye soruyorum, şaşırarak. Ama Moira'nın tarafındaki yanağım kızarıyor.

Yanağı gül gibi ama zannederim daha da taze,
En güzel kız o, seken çimenlerde.

Zannederim öyle.

Stryker ayak parmakları üzerinde hafifçe yaylanarak daha yakınıma doğru salınıyor. "Bunu öğrenmek ilgini çekecektir, sanırım, Tom. Hazirandan beri bir defada bir denek değil" buruşuk bir parmakla koluma dokunuyor, "iki denek kullanıyoruz."

"İki mi?"

"Evet. Bir erkek ve bir kadın. İşte atılım."

"Atılım mı?"

"Evet. Ve ne oldu, tahmin et."

"Ne?"

"Senin alfa dalgası aykırılığını bertaraf ettik. Haklıydın."

"Çok iyi. Ama aslında sadece EEG'leri okuyordum, gelecekteki teknikler hakkında tavsiyelerde bulunmuyordum, anlıyorsun, değil mi?"

"Ahlaki çekinceler mi, doktor?" diye soruyor Peder Kev Kevin, gözleri ışıldayarak. Orgazm devresini açıyor.

"Belki."

"A, bunun konuyla hiçbir ilgisi yok!" diye bağırıyor Stryker neşeyle. "Söylediğim şey, tek denekler yerine çiftler kullanarak alfa dalgası aykırılığını bertaraf ve haç biçimli deri döküntüsünü muhafaza ettiğimiz. Bilmek istersin diye düşündüm."

"Evet" diyorum kasvetle, Lillian'ı seyrederek. Merakım artıyor. Düşünmeye çalışıyorum. "O halde, durum buysa, sorunun nedir?"

"Evet, mesele şu." Stryker bir tencere kuru fasulyeyi izleyen iyi bir aşçı gibi Lillian'a göz atıyor. Lillian ilerledikçe Stryker'ın daha da ayağı hafif bir hale geldiğini fark ediyorum. Siyah rugan ayakkabıları öne doğru salınıyor. Onun Lillian'ı seyredişi, bir şairin en iyi şiirini okuyuşu gibi. "Sorunumuz, çiftlerimizin düzenli performans göstermemeleri."

"Ted'le Tanya gösteriyorlar ama!" diye itiraz ediyor Helga.

"Son zamanlarda değil. Dört çiftten yalnız biri başarıyla etkileşiyor" diyor Stryker soğukça. "Gözlem için pek yeterli bir temel değil."

"Ted'le Tanya mı?" diye soruyorum, başımı kaşıyarak. Ancak bir tane Ted'le Tanya olabilir. Ted'e verdiğim reçetenin sonuç olarak işe yaramadığı ve buraya gelmiş oldukları anlamına geliyor olmalıydı bu. "Ama bu konuda benim ne yapabileceğimi düşünüyorsun?"

Lillian bana bakıyor sanki. Ama ancak aynayı görebileceğini biliyorum. Kendini seyrediyor. Gözleri odaklanmamış ve dalgın. Kaşları alınmamış, eskiden sınır kadınlarının gümüşlü bakır levha üzerine çekilmiş fotoğraflarında görülen şu kalın, siyah kaşlardan.

"Etkileşmeyen çiftlerimiz üzerinde bazı çalışmalar yapı" diye haykırıyor Stryker. "Özel bir tür EEG geliştirdiğini duyuyorum."

"Tam olarak değil."

"Ekibimize katılı Tam zamanlı bir danışman için yeterli fonumuz bile var."

"Şey, teşekkür ederim, Ken; ama..." Öte yandan, kabul edersem Moira'yı bütün gün boyunca görebilirim.

"Yılda yirmi bin, tam profesörlük ve istediğini yapabilirsin."

"Şey..."

"Kişilerarası alanda bir engele tosladık ve Max'le ben, ikimiz de bunu halledebileceğini hissediyoruz."

"Gerçek şu ki..." Moira'nın yanağı ne diyor acaba, diye merak ediyor yanağım.

"İşte geldik" diyor Stryker rutin bir aceleyle, Lillian'a bakarak. En iyi numarasını sergileyen bir bilim adamının tüm sessiz gururu var onda.

Aşk ekibi hızla harekete geçiyor, her biri kendi görevinin başına.

Lillian ünlü haç biçimli deri döküntüsünü göstermek için dönüyor. Kendine sarılıyor. Solgun kasıkları pembeleşiyor. Stryker, alışkın bir zirveci olarak, rutin bir beceriyle düğmelere basıyor.

"Güzeli" diye mırıldanıyor Helga.

"Kesin teşhis sağlayan bir belirtil" diye bağırıyor Peder Kev Kevin.

Moira notlarının üzere eğiliyor, Stryker dikte ederken bir hışımla çiziktiriyor.

Helga mikrofonu kullanarak Lillian'la konuşuyor.

"Yavaşça dön, canım."

Yukarımızdaki tüneklerinde oturmuş olan görünmez öğrencilere hitap ediyor.

"Kuyruksokumu alanından iki taraflı olarak uzanan haç biçimli, kızamığı andıran döküntüye dikkat edin lütfen..."

Moira'nın kalemi kırılıyor ve onu açmaya gidiyor. Diğerleri Lillian'la meşgul ve ben fırsatı yakalıyorum. Moira'yı, bir bilgisayar ve üzerine tozlu bilimsel dergiler yığılmış portatif bir karyola barındıran, gardırop boyutundaki küçük bir odaya kadar takip ediyorum. Kapıdaki metal yaftada Gözlemci Uyarım Taşma Alanı yazıyor. Tüm Aşk kliniklerindeki standart teçhizat. Öğrenciler arasında daha teklifsiz olarak "tavuk odası" olarak bilinen bu oda, gözlemledikleri davranışlarla ellerinde olmadan uyarılan gözlemcilerin ihtiyacını karşılamak için bulunduruluyor. Çünkü Stryker'ın izah ettiği gibi, her ne kadar gözlemci, bilimsel objektifliğini korumayı umsa da gözlemcilerin ne de olsa gözlemlenenle aynı türe ait olduğu ve aynı "çevresel uyaranlar"a maruz kaldığı unutulmamalı. Gözlemciler gizlice işte buraya, gardıroba çekilebiliyorlar, tek başlarına, çift olarak ya da birkaç kişi birlikte, her birinin kendini ihtiyacına göre rahatlaması için. "Bir doktorun kendine ait bir tuvaletinin olması gibi, *nicht*?" dedi Helga bana, biraz kaba bir biçimde. "*Nicht*" dedim ama tartışmaya girmedim. Yapacak başka işlerim var.

Her ne kadar ahlaki düşüncelerin bilimsel araştırmaya karışmaması gerekiyorsa da yine de "gözlemci uyarım taşması" caydırılıyor. Üstelik Stryker, Palo Alto'da, Berkeley'de ya da Kopenhag'da ne oluyorsa olsun, Cennet Aşk Kliniği'nde bilimsel objektifliğin ihtimamla korunuyor olmasıyla sessizce iftihar ediyor. Hiçbir gözlemci tavuk odasını asla kullanmadı. Gardırop âşıkları değil, tozlu dergileri ve bir bilgisayarı barındırıyor.

Hatta Moira bana kendini Aşk'ta, baş psikologa asistan olarak çalıştığı zamanlardan daha güvende hissettiğini söylüyor.

"Seni bugün işten sonra görebilir miyim?" diye fısıldayarak elini tutuyorum. "*Che gelida manina*. Minik elin buz gibi."

"Bugün yapamam!" diye cevap veriyor fısıldayarak. "Ama ayın dördüne kadar da bekleyemem! Nereye gidiyoruz?" Altın renkli gü-

zel gözleri bana, Müslüman bir kadının gözleri gibi, steno bloknotunun üzerinden bakıyor.

Kaşlarımı çatıyorum. Çirkin bir sızı yüreğimi deliyor. Bugün beni neden göremiyor? Buddy'yla randevusu mu var? İşte aşkın ıstırabı: aslında bugün onu görmek istemiyorum, buna hazırlıklı değildim, başka planlarım var, yine de elimde olmadan bunda ısrar ettiğimi duyuyorum.

"Ama..."

Beni susturuyor, parmağıyla dudaklarımı mühürlüyor ve açık kapıdan kablolarını çıkarmakta olan Lillian'a göz atarak parmaklarıyla dudaklarına dokunuyor, sonra benimkilere dokunuyor.

"Gitsen iyi olur."

"Evet." Ah.

Gözlem odasına dönerek bir sandalyeye çöküyorum ve dalgın dalgın Lillian'ın giyinişini seyrediyorum. Moira'yla sorunum şu. O bir romantik ve ben değilim. O, ender, kusursuz anlar olarak gördüğü şeyler için yaşıyor. Benim onunla paylaşmaya özlem duyduğum şeylerse alelade yaz akşamları, firavuniniciri ağaçlarında ağustosböcekleri.

Arkamda fısıldıyor. "Bu sefer nereye gidiyoruz? Yine Kuru Tortugas'a mı? Itza Tavuk'a mı? Tombstone'a mı?"

Omzumu silkiyor ve gülümsüyorum. O, hayalet kasabaları ve ormandaki harabeleri ziyaret etmeyi seviyor; ben de ona arka avlumuzdakini göstereceğim, harabe halindeki Howard Johnson Moteli'ni. Onun yakın oluşundan zevk alacak. Bir hafta sonu Arizona'daki Gümüş Kent'e uçmuş, terk edilmiş meyhanede durmuş ve kuru ot topaklarının uçarak kapının önünden geçişini seyretmiştik. "Neredeyse eski tangır tungur piyanoyu duyabiliyorsun, değil mi?" diye haykırmış ve bana sıkı sıkı sarılmıştı. "Ya" demiştim, onun romantikliğinin sıradanlığından bile keyif alarak. "Bir kadeh kızıl-göze ne dersin Moira?" "Ah, evet! Hem de nasıl!"

Lillian çabucak giyiniyor, izleme aynasını tuvalet masası olarak kullanarak Lois Lane şapkasını tokayla tutturuyor, çantasını omzuna atıyor, yorgun argın çıkıyor.

Bir sonraki denek giriyor. Hayır, denekler. Bir çift. Birini tanıyorum; kuşkusuz gönüllü olarak para kazanmakta olan bir tıp öğrencisi bu. Adı J.T. Thigpen, kol ağızları bir defa kıvrılmış mavi bir gömlek giymiş, narin yapılı, sivilceli bir genç. Bileğiyle tuttuğu bir yığın mürekkeplenmiş kitap taşıyor. Çizelgenin sadece Gloria olarak tanımladığı partneri, kafasından fışkıran kalın telli bronz saçları olan irice bir sarışın, lekeli önlüğüne bakılırsa bir laboratuvar çalışanı. Aşk'ta gönüllüler bir deneme için elli dolar alıyorlar ki bu da kan vermekten daha kârlı.

"Bu çocuklar bizim öncülerimiz" diyor Stryker bana, her nedense şimdi alçak sesle konuşarak. "Ve bir örnek teşkil ediyorlar. Bir şeyler ters gitti. Oysa onlar ilk ve en iyi etkileşim deneklerimizdi. İki denek kullanmada sorunumuz görselleştirmeydi, tabii. Bir sihirbaz olan Colley, bu sorunu bizim için lusit donatımlarla çözdü. Kıvrımların arkasını, bedenlerin arasını görebiliyoruz, anlarsın. Böylece, eğer Colley mekanik konusunda bize yardım edebiliyorsa senin de kişilerarası çözülmeler konusunda yardım edebileceğini hesapladık. Ne dersin?"

"Şey..."

Gloria ve J.T. soyunuyorlar. J.T. gömleğini çıkarıyor, altından omuz askıları olan eski tarz bir fanila çıkıyor. Buralardan bir köy çocuğu o. Omuzlarına serpilmiş sivilceler, flüoresan ışıkta mora dönüyor. Uzatma bandı olan kol saatini çıkarıyor, bir an duraksıyor, sonra onu hastane yatağının manivela koluna asıyor.

Gloria'nın üzerinde, tombul beyaz dizlerini açıkta bırakan yarım bir kombinezon ve üst yarıları olmayan yarım bir sutyen var.

"Peki, cucuklar!" diye bağırıyor Helga, mikrofonun içine doğru el çırparak. "*Mach schnell*!* Şovu başlatalım!"

"Sahte bir utanma duygusu uyandırılabileceğini keşfettik" diye izah ediyor Stryker bana "ve aynı şekilde, saçmalığa yer bırakmayan canlı bir yaklaşımın mucizeler yarattığını. Helga bu konuda çok başarılı!"

Boğazımı temizliyor ve kapakları ağırlaşmış gözlerimi zorla açıyorum. Burnum bir hortum gibi.

---

* Alm: Mach schnell: Çabuk olun. (ç.n.)

"Gitmem gerek."

Yarı soyunmuş haldeki J.T. ve Gloria, bir otobüs durağında iki yabancı gibi orada duruyorlar. J.T. parmaklarını sivilceli omzunda gezdiriyor. Gloria "dört köşe" duruyor, sanki süt kovaları taşıyormuş gibi kolları kalçalarının iki yanında, dirsekleri dışarıda.

Peder Kev Kevin orgazm devresini açıyor. Bana bakmıyor.

"Gitmem gerek, Stryker."

"Bekle. Onları seyretmezsen takıntıyı nasıl bulabilirsin?"

"Evet. Eh, daha sonra. Çok teşekkür ederim, hepinize. Hım. Geç kaldım bile..." Saatime bakıp kapıya yöneliyorum.

"Bekle! Şimdi sırada Ted'le Tanya var. Onlar en iyi deneklerimiz. Ya da öylelerdi. Bakmak istemiyor musun?.."

"Hayır."

"Ya iş?"

"Sana haber veririm."

"Fonumuz var, dostum! Para geldi!"

"Çok iyi."

Çıkarken gözlerim son defa, askere celp edilmiş çıplak bir erin kendinden geçmiş, düşünceli ifadesiyle porselen duvarlara bakınan, göğsü çıplak ve tüyleri diken diken J.T. Thigpen'e takılıyor.

"*Mach schnell!* Cucuklar..." diye bağırıyor Helga el çırparak.

Oh! Kurtuluş! Kurtuluş ama tam da koridorda düşmanım Buddy Brown'la yüz yüze geleceğim bir anda.

Gülümsüyor, başını sallıyor ve kollarımı yakalıyor, sanki bir sırrı paylaşan iki âşıkmışız gibi. Ne sırrı bu? Kimi bekliyor?

Sürtünerek yanından geçiyorum ve öğrenmek için beklemiyorum. Öğrenmekten korkuyor muyum acaba?

8

Ayın dördünde Moira'yla bir randevu için oda ayarlamaya motele gidiyorum.

Nişancıdan ve ona bakılırsa hiç kimseden bir iz yok. Ama risk almıyorum, Howard Johnson'a, yırtılmış Rotary flamasının beş yıl önceki salı toplantısından beri hâlâ dalgalanmakta olduğu ziyafet salonundan süzülüyorum:

Bu bakikat mi?
İlgili herkese karşı adil mi?
İyi niyet oluşturacak ve arkadaşlıkları ilerletecek mi?

Ve avludan görünmeyecek şekilde iç merdivenlerden doğruca yukarıya çıkıyorum.

En zarar görmemiş oda olan 203 numara, yine de ilk gördüğümüzde karmakarışıktı: duvar yazıları, ışıklandırılmış kıllı cinsel organlar, yere dağılmış kuşkulu gazete parçaları. Yataklar küflü, tuvalet pislik içindeydi. Bir aydır bu oda üzerinde çalışıyorum; klima, TV, kahve makinesi, ışıklar ve yatak vibratörleri için bir jeneratör kurdum, yandaki Esso istasyonundan hortumla su getirdim, bir iki günlük erzak depoladım.

Ve daha bitirmedim. Bildiklerimi bildiğimden, altı aylık erzak, artı Moira için giysiler, kitaplar, oyunlar depolayacağım. Ayın dördünde ortalık cehenneme dönecek ve Moira'yla benim kalacak bir yere ihtiyacımız olabilir. Tarafsız bölgedeki, deyim yerindeyse, cepheler arasındaki bir motelden daha güvenli neresi olabilir?

O yer işte burası. Aslında burayı Moira seçti. O ve ben geçen ay birkaç dakikalığına buraya geldik. O, sapa yolları sever. O hafta sonu Merida'ya ya da Tombstone'a uçmaya vaktimiz yoktu. Biz de bir yürüyüş yaptık. Tam anlamıyla bir harabe burası ve üstelik kötü bir şöhreti var ve insanlar buraya gelmiyor. Ama bence güvenli. Beyazlar buranın siyahi gerillaların elinde olduğunu sanıyor. Siyahilerse beyaz esrarkeşlerin elinde olduğunu. İkisi de birbiriyle muhatap olmak istemiyor, böylece ikisi de uzak duruyor. Galiba.

Moira motele bayıldı. Burada bir tehlike çeşnisi vardı, sadece yeteri kadar. Kolumu yakaladı ve bana sokuldu. Pislik içindeki havuzun yanında durduk. Balkondan İspanyol yosunları uzuyordu. Sığ havuzu timsah otu boğmuştu. Cankurtaran tüneğinin altına kızıl bir suyılanı kıvrılmıştı. Moira 1960'lardan kalma eski bir alacalı gözlük ve kadim bir Coppertone şişesi buldu.

"Pompei gibi!" diye haykırdı.

"Ne gibi? Evet, doğru."

Öpüştük. Harabeler onu tutkulu yapıyor. Hayaletler ona dokunulma isteği veriyor. Çok güzel o; yukarı bakan yürek biçimli diri yüzü ve altın-kahve gözleri, tam olarak gerçek bir keyifle değil, daha ziyade keyif almaya bir gönüllülükle parlıyor. Beni keyiflendirecek misin? Zamanı bu değil mi? Her şey yerli yerine oturmuyor mu? Onu memnun etmek, bu beklentiyi derinlemesine anlamak ve yerine getirmek demek. Yüzü. Elimin sürtünmek için sızladığı, güçlü bir doku-

su olan kısa kesilmiş buğday rengi saçları, dergi yarışmalarındaki Çiz Beni kızı gibi güçlü, basit vuruşlarla çizilmiş, biraz kısa, bronz, mükemmel bacakları. O, fakir; Batı Virginia'daki ailesinden erken yaşta ayrılmış ve geçimini kamu hizmetiyle sağlamış, buraya transfer olmadan önce Bethesda'da NIMH için çalışmış. Onu Washington'da görebiliyorum, akşamları lavaboda giysilerini yıkayışını, bütçe yapışını, kendini kollayışını... Ama kendine has görüşleri ve zevkleri var onun. Ekvador'daki savaşa karşı çıkıyor, ılımlı ölçüde özgürleşmiş, ılımlı ölçüde solcu bir dergi olan *Playgirl*'e abone oluyor ve çantasında, bana yüksek sesle okumaktan hoşlandığı, eski Otomobil Çağı'nın ikinci derecede bir şairi olan Rod McKuen'in cep boyu bir baskısını taşıyor: "Buna bayılmıyor musun?" "Evet." Ama benim bayıldığım, onun buna bayılması, biraz yüzeysel bir biçimde, sevimli görünen şeyleri sevmeyi sevmesi.

Bir kaplumbağa havuza atladı.

"Neredeyse onları görebiliyorsun, değil mi?" diye fısıldadı Moira, bana sokularak.

"Kimi?"

"Tüm o satıcıları ve modaya uygun giyinmiş hoppa kızları."

"Evet."

"Aahı" dedi Moira, onu ortadan yukarıya iten konveks bir kanepeye uzanarak. Ben de biraz dengesiz bir biçimde yanına iliştim.

Yirmi iki yaşında ve tarih bilgisi biraz zayıf olan Moira, Otomobil Çağı'nın büyük motellerinin, şenlikli yirmili yılların satıcılarının ve hoppa kızlarının uğrak yeri olduğunu sanıyor. Oysa altmışlarda ve yetmişlerde burada kalanlar, çok daha büyük bir ihtimalle satıcılar, karıları, çocukları ve steyşınlarıydı, tabii.

Yeşil bir kertenkele Moira'nın kanepesinde şnav çekiyordu ve üfleyerek ağzından kırmızı bir diyafram çıkardı. Moira bir çığlık attı ve kucağıma zıpladı. Öpüştük. Kurabiyeye benzeyen düzgün dizkapaklarını öptüm. Gözlerine şefkatli ve uzak bir bakış geldi. "Bir düşün" dedi.

"Neyi?"

"Her şey gitmiş. Rüzgâr gibi geçmiş."

"Evet."

"Aslan ve kertenkele koruyor / Samson'un böbürlendiği ve içkiler içtiği sarayları."

"Doğru." Aşkla eriyerek onu sıkı sıkı tuttum ve kulağına fısıldadım: "Yabani merkep / Başının üzerinde tepiniyor ama onu uykudan uyandıramıyor."

"İğrenç olma!" diye bağırdı Moira, gülerek ve eski zamanlardaki Miss Clairol* gibi başını arkaya atarak.

"Özür dilerim."

Bir çocuk gibi elimi tutarak beni etrafı keşfe götürdü. Kemerli geçitteki paslanmış kola makinesinde beş yıllık sıcak kolalar bulduk. İki tanesini açtım, yarılarını boşalttım ve şişeleri Early Times'la doldurdum.

"Satıcılar ve hoppa kızlar işte böyle içerlerdi."

"Harika!" Büyük bir yudum aldı.

Sıcak güneş avluda parlıyordu. Pislik içindeki havuzda yüzemezdik. Biz de terliyor ve bir satıcıyla hoppa bir kız gibi kola ve viski içiyorduk. İspanyol yosunu balkonda kıpırdıyordu. Esintiyi almak için yukarıya gittik. Sonra odaları keşfe çıktık, 203 numaradaki çürümekte olan yatakta oturduk ve biraz daha içtik.

"Düşüncelerin için bir peni veririm" dedi Moira, düşünceli bir biçimde.

"Senden hoşlanıyorum. Sen benden hoşlanıyor musun?"

"Evet."

"Haydi yatalım."

"Bunun üzerinde mi? Öö."

"O zaman sandalyede oturalım."

"Bugün değil, Josephine**."

"Neden?"

"Aşk Tanrısı sadağımı getirmedim."

"Neyini?"

"Kesemi, şapşal."

"Anladığımdan emin değilim. Her halükârda, benim için önemli değil."

---

* Miss Clairol: ABD'de, bir saç boyama şampuanı reklamındaki kız. (ç.n.)

** Jacqueline Susann'ın *Every Night Josephine!* (Her Gece Josephine!) adlı romanına gönderme yapılıyor. (ç.n.)

"Benim için önemli."

"O zaman içki içelim."

Yine muazzam bir fırt çekti. Yine öpüştük. Altın gözleri parıldıyordu.

"Öö" dedi yine, duvarlardaki yazıları ve cinsel organları fark ederek. Lanet olsun, neden duvarları temizlemedim? Ama müstehcen resimlerden şoke olmayı reddediyordu. Bunu kanıtlamak için, bir müze turu yapmak zorunda kaldık. Aşk, aşk şimdi nerede? Kalemle çizilmiş zavallı organlara baktık; aynı ve farklı, aynı ve farklı, duvar kâğıdındaki bir figür gibiydiler ve dışarıda kırlangıçlar gökten aşağı cıvıldaşıyorlardı ve haziranın eski, göksü sesleri yukarıya doğru çağlıyordu ve aşk neredeydi?

Böylece el ele yürüdük ve duvar yazılarını okuduk. Moira bir anlambilim kursu almıştı ve müstehcen sözcüklerde bir şey olmadığını biliyordu.

Gideon İncili'nin* üzerinde: *Bedava oral seks için 208 numaralı odayı ara.*

Moira hüzünle başını iki yana salladı. "Bunu ne mutsuz bir insan yazmış olmalı."

"Ya. Yani evet." Ona duyduğum arzu konuşma merkezimi uçurmuştu. "Seviyor, ben, seni."

"Seviyor ben de seni" dedi, ağzı açık, altın gözleri açık, beni öperek.

El ele tutuşarak *Gülen Şövalye*'nin altındaki yazıyı okuduk: *204 numaralı odanın kukusunun üstünde bir akım kesici var.*

"Zavallı adam."

"Evet."

"Akım kesici nedir?"

"Eskiden satıcıların, otomobillerinin susturucularına iliştirmek için kullandıkları bir cihaz."

"Ama nasıl?.. Boş ver. Hım, piknik yapmak için ne iyi bir yer!"

"Evet."

"Çıldırtan kalabalıktan uzakta."

"Bu doğru."

* Gideon: Tanrıların İbranileri kurtarması için seçtiği genç. (ç.n.)

Odayı doğru dürüst hazırlama ve burada bir hafta sonu geçirme fikri işte o zaman aklıma geldi.

"Tom, Merida'daki tuhaf küçük oteli hatırlıyor musun?"

"Evet, hatırlıyorum."

"Küçük bir otel var / Dilek çeşmesi olan."

"Doğru."

"Aşkımızdan sonra çeşmeye attığımız bozuklukları ve dilediğimiz dileği hatırlıyor musun?"

"Evet."

O haklı. Kadınların aşk eylemini bir şey olarak, "aşkımız" olarak düşünmeyi sevdiklerini hatırlamalıyım. Üç kişiyiz, bir aile gibi, Moira, ben ve aşkımız.

"Keşke plili Meksika gömleğini giymiş olsaydın."

"Neden?"

"Tıpkı Rod McKuen'e benziyorsun, daha çok saçın olsa."

"Yaşlı bir adam o."

"Hayır, değil. Bak." Onun, kitabının arkasındaki resmini gösterdi bana, Rod kollarını martılara açmış, bir Kaliforniya kumsalında at koşturuyordu.

"Yirmi yıl önceydi o."

"Burada piknik yapalım."

"Yapacağız."

"Bir testi şarap, bir somun ekmek ve zatıâliniz."

"Evet, zatıâliniz."

9

Bu geçen aydı. O zamandan beri bu oda üzerinde çalışıyorum. Bugün işi bitiriyorum. Hiçbir cennet kuşu aşkı için daha büyük bir dikkatle yuva hazırlamamıştır.

Ağır işler geçen hafta yapıldı: aşağıya bir Delco jeneratörü monte edildi, Esso istasyonunun musluğundan gelerek banyonun penceresinden giren altmış metre hortum döşendi.

203 numaralı odada hâlâ kuşkulu kokular var. Perdeleri geri çek, bir esinti almak için ön panoları ve banyo penceresini açıyorum. Doktor çantasından şunları çıkarıyor ve şifoniyere diziyorum: bir gargara, bir stik deodorant, bir tüp soğuk lehim, bir top tuvalet kâğıdı, *Stanyan Sokağı*'nın kutulu bir hediye nüshası, bir pirinç duş başlığı, bir kavanoz neskafe.

Yarım saat sonra işim bitecek: yerler silinmiş, mantar görünümündeki şilteler ve iğrenç kauçuk köpüğü yastıklar güneşlenmek için balkon parmaklığına serilmiş, kahve makinesi tekrar doldurulmuş, duvardan yazılar silinerek orijinal av ve tazı deseni ortaya çıkarılmış, *Gülen Şövalye* doğrultulmuş, kadim, renkli TV'nin ve yatak vibratörünün fişleri Delco'nun prizine takılmış, duş başlığı Esso istasyonundan gelen hortuma bağlanmış ve denenmiş (sıcak, acı hortum suyu), *Stanyan Sokağı*, Gideon'un yanına yerleştirilmiş olacak.

Vibratörü deniyorum: yatağa oturuyor ve içine bir çeyreklik atıyorum. Vibratör Z-Z-Z-Z-Z diye çalışmaya başlıyor ve birdenbire Moira'yı değil, Samantha'yı, ölen kızımı düşünüyorum ve o, ben ve Doris'in Otomobil Çağı'nda bütün ABD'de seyahat ettiğimiz ve Samantha'nın kaldığımız moteli keşfe çıktığı ve her makinenin içine bozukluklar attığı zamanları. Öncelikle yatak vibratörünü bulur ve içine bir çeyreklik atardı.

Gözlerimden yaşlar fışkırıyor. Çantamdan yarım litrelik bir Early Times çıkararak vızır vızır çalışan yatağa oturuyorum ve birkaç yudum alıyorum.

Arzu neden kedere dönüşüyor ve anılar yüreği dağlıyor?

10

Doğruca kasabaya gidiyorum. Sarı tuğladan bir mandıra ambarı ve silo olan boş Saint Michael Kilisesi'ni ve okulu geçiyorum.

İşte burada, bir adamın olabileceği kadar mutlu bir biçimde, Samantha'yla ayine giderdim, İsa'yı yerdim ve onun sözünü tutmasını beklerdim: beni yersen içinde hayat olacaktır, böylece içimde hayat olurdu. Ayinden sonra, menekşe rengi akşamın içinden eve, Cennet'e yürürdük; akşam yıldızı TV kulesinin kırmızı ışığının yanı başında olurdu, pelüş kadife gökte bir yakutla elmas gibi ve ben mutlulukla seker, Samantha fil fıkraları anlatırken Davut gibi aptalı oynardım; eve gider, briketleri yakar, altı karanfilli viski içer, *Don Giovanni*'den *Tantum Ergo*'yu ve "*Deh vieni alla finestra*"yı söyler ve Samantha İyi Huylu Ben'i seyrederken Doris'i dışarıya, Mobile'in pem-

be ışıklarının altına davet ederdim. O zamanlar Doris bir erkeğin sahip olabileceği en şehvetli ve şen eşti, Shenandoah Vadisi'nden güzelim bir eski Piskoposçu, eski Elma Güzeli. Ah Shenandoah, seni görmeye özlem duyuyorum.

Kaya kırlangıçları Saint Michael'ın önündeki pencereli beton perdede yuvalanıyorlar.

Bu Katolik kilisesinde, merkez ayakta kalamadı. Üçe bölündü: Monsenyör Schleifkopf sağa ayrıldı, Peder Kev Kevin sola ayrıldı, Peder Smith yerinde kaldı. Peder Smith hakkında söylenebilecek fazla bir şey yok çünkü hiçbir şekilde olağanüstü değil o; yirmi beş yıldır, seçkin olmasa da iyi ve sadık bir rahip oldu, yeni doğanları yeni bir hayata vaftiz etti, âşıkları evlendirdi, günahkârların günahlarını çıkardı, hastaları teselli etti, fakirleri ve mahpusları ziyaret etti, ölmekte olanları merhemler sürerek kutsadı, ölenleri gömdü. Kusurları vardı. Renksiz, tutuk bir adamdı. Benim gibi içtiği düşünülüyordu ve ara sıra, her zamankinden sadece biraz daha renksiz ve tutuk görünerek, aklı karışmış rahiplerle ilgilenen, Gulf Coast'taki bir eve postalanırdı. O ve küçük cemaati bir süre bir Pentekost Kilisesi'ni ve daha sonra benim burada, meydandaki bowling alanım olan Cennet Yolları'nı kullandılar, ta ki orası fazla tehlikeli olmaya başlayıncaya kadar, şimdiyse yeni bir ev aradıklarını duyuyorum.

Sıkıntılar sırasında terk edilen ya da yakılan arabaların paslanmakta olan enkazları dışında meydan şimdi boş.

Beş buçuk yıl önce, Noel arifesinde, Cennet Meydanı bataklıktan çıkıp baskın yapan Bantu gerillaları tarafından talan edildi. Dükkânların pencereleri kırıldı, yeni Sears mağazası yağmalandı, bazı dükkânlar yakıldı, polisler Bantu'larca tarandı, Bantu'lar polislerce tarandı. Savaşmayanlar kaçtı: Noel alışverişi yapanlar, dükkân sahipleri, motelde kalanlar, Homo Hijinks'i seyreden açık hava sineması patronları. Monsenyör Schliefkopf kilisenin ön kapısından çıkıp gitti, yanmakta olan Buick'ini ve golf sopalarını garajda terk etti ve bugün hâlâ oradalar. Geçen beş buçuk yılda hiç kimse geri gelmedi, âşıklar, serseriler, esrarkeşler ve sonunda yalnız bataklığın asli sakinleri, baykuşlar, timsahlar ve engereklerden başka.

Belanın gelmekte olduğunu bilmeliydim. Bir gece önce Leroy Ledbetter, Cennet Yolları'nda bowling oynamak isteyen Tougaloo'lu siyahi bir çifti kovmuştu. Hemen o sabah kasabaya yürürken Nellie Bledsoe'yla karşılaştım ve bana, aşçısının işi bıraktığını ve kendisinin "birkaç zenci vurmaya" hazır olduğunu söyledi.

"Ha? Ne? Ne dedin? Tanrım" dedim, "aşçın işi bıraktığı için birkaç zenci vurmaya hazır olduğunu söylemeye çalışmıyorsun herhalde."

"A, evet, onu söylüyorum!" diye bağırdı gülerek, göz kırparak ve kolunu ovuşturarak. "Ne yaptıklarını biliyor musun?"

"Ne?"

"Sosyal yardıma kaydoluyorlar, küçük gayri meşru zenci bebekler doğuruyorlar ve bunun için para alıyorlar, çalışarak kazandıklarından daha fazla para."

"Evet ama şey demek istemiyorsun, değil mi, çıkıp..."

"A, evet, onu demek istiyorum!" dedi Nellie, göz kırparak ve gülümseyerek. "Ha ha HA!"

Aynı sabahın daha erken bir vaktinde, saat altıda, sarılık olmuş genç bir Bantu bataklıktan çıkıp geldi ve karaciğer kurdu için tedavi olmak üzere "kapalı veranda"mda belirdi.

Ona iğnesini yaptıktan sonra, sarı gözüyle o da bana göz kırptı.

"Sana şimdi ödeme yapamam doktor ama bu kadar iyi olduğun için, ateş başladığı zaman seni vurmayacağız."

"Kimi vurmayı planlıyorsunuz?"

"Yolumuza çıkan herkesi."

"Hangi yola?"

"Bu lanet olası mıntıkayı ele geçirmemizin yoluna, doktor" dedi, bir eliyle bir Fanon nüshası çıkarıp diğer eliyle ceketinin altındaki bir çıkıntıya hafif hafif vurarak.

"Tanrım, gerçekten insanları vurmayacaksınız, değil mi?"

"Buraları ele geçiriyoruz, doktor."

"Neden oyla ele geçirmiyorsunuz? Oy hakkınız var ve sayınız bizden fazla."

"Oy vermenin içine edeyim, doktor."

Havada bir şeyler vardı, pekâlâ.

11

Şimdi McArthur Bulvarı'ndayım: ot bürümüş bir arazi parçası ve skadim bir mini golf sahasında sona eren ölü bir gezi yolu burası. L&N üstgeçidine kadar bunu takip ediyorum ve kestirmeden, Mutlu Vadi'den kasabaya yöneliyorum.

Şimdi biraz güçsüz, halsizim ama aç değilim. Early Times yerinde durmuyor.

Fırtına bulutu göğün doğusunu tamamen kaplıyor. Sıcak bir rüzgâr beni okulun asfalt oyun alanının üzerinden ona doğru itiyor. Bir zincir, bayrak direğine çarparak çınlıyor.

Kestirme hataymış meğer. Mutlu Vadi sıcak, havasız bir delik. Güneş lazer gibi aşağıya meylediyor. Midem asitle çalkalanıyor. En son ne zaman yemek yedim?

Barakaların arasında ve tespihağaçlarının altındaki çıplak toprak hiçbir zaman kurumuyor. Güneş vurduğu zaman da toprak buharlanıyor, bulaşık suyu ve tavuk yağı kokuları çıkarıyor. Ağzıma ördek yumurtası tadı geliyor.

Ama burada insanlar mutlu görünüyor. Sokakta göbeği şişkin, mutlu zenci çocuklar oynuyor. Verandalarda, sallanan iskemlelerde yaşlılar sallanıyor. Mutsuz genç adamlar gitmişler. Sevecen yaşlılar nezaketle kasketlerini çıkararak selam veriyorlar. Sarı avlu köpekleri tespihağaçlarına zincirlenmiş, yatıyorlar. Ben geçerken bir kaşlarını kaldırıp hırlıyorlar.

Bugün tahsilat günü. Sokağın bir yanından yukarı, barakaları için kira toplayan Moon Mullins gidiyor. Öbür yanından aşağıda, defin sigortası primleri toplayan yaşlı Bay Jack Bourgeois gidiyor. İkisi de müşterilerine karşı neşeli ve iyi huylu, devam etmeden önce her barakada espriler ve şakalar değiş tokuş ediyorlar. İkisi de tam olarak aynı şekilde para topluyor. Eğer kiracı verandasında oturuyorsa biraz hoşbeş ediyor ve parayı aşağıya, toprakta duran tahsilatçıya uzatıyor. Eğer veranda boşsa, tahsilatçı ayağını ikinci basamağa koyuyor, bir dirseğini dizine dayıyor ve bu arada düşünceli bir ifadeyle yere bakarak parmaklarıyla verandanın zeminine vuruyor. Yaşlı Bay Jack verandaya kalın prim defterini vuruyor.

Tahsilatçılar beni içtenlikle selamlıyorlar.

"Senin için yeterince sıcak mı, doktor!" diye bağırıyor Moon.

"Nasıl gidiyor, doktor!" diye bağırıyor yaşlı Bay Jack.

"Evet, öyle. İyidir" diye cevap veriyorum, biraz yalpalayarak.

Zenciler beni huzursuzca selamlıyor. Avlu köpekleri neden Moon'a ve yaşlı Bay Jack'e hırlamıyor da bana hırlıyor? Hastayım.

Tepeden yukarı, kasabaya nasıl gideceğim? Güneşin lazeri başımın üstünü deliyor ama ayaklarım buz kalıpları gibi. Küçük Napolyon'a bir gidebilsem, karanlık bir köşede oturup midemi yatıştırmak için biraz karanfilli viski içebilirdim.

Tepeye çıkarken, yarı yolda, başaramayacağım belli oluyor. Otların arasında karanlık çiçekler açıyor. Yolda pis kokulu sarmaşıklar filizleniyor. Çetin zamanlarda insanın duaları basitleşiyor. Hiç kimsenin beni rahatsız etmeyeceği ve özellikle Moon'un ve yaşlı Bay

Jack'in beni görmeyeceği mahrem bir yerde bayılayım diye dua ediyorum sadece.

Bir İsviçre sanatoryumu gibi tepenin yamacından çıkma yapan, cam ve betondan, klimalı, blok biçiminde bir bina olan yeni hayvan barınağının hizasına gelmişim.

Dizlerim birbirine çarpıyor.

Ama burası iyi bir nokta.

Kuru bir hendekte, sık dalları aşağı eğilerek mahrem bir yer oluşturan bir tespihağacının altında oturuyorum. Çamların altında tepeden aşağı meyleden köpek koşu yollarının yanında burası. Peki, köpekler nerede?

Hendekte bir şey gözüme çarpıyor. Bir Garret enfiye kutusu bu. Onu yerden almak için öne eğiliyor ve bayılıyorum. Devrilmiyorum, başımı çantama dayayarak rahatça yerleşiyorum. Otlar demir gibi kokuyor.

Köpekler nerede?

12

İşte köpekler. İçeride, serinlikte.

Kendime geldiğimde, hayvan barınağının tedavi odasındaki büyük-köpek masasında yatıyorum. Kendimi iyi hissediyorum ama öyle halsizim ki başımı kaldıramıyorum. Alnımı enfes, soğuk bir hava serinletiyor. Kocaman, mavi bir ameliyat lambası dümdüz aşağıya doğru ışıldıyor. Gözlerim parıltıya alışınca köpekleri fark ediyorum, kafeslerin arkasında oturmuş, ilgili ifadelerle seyreden birkaç düzine parlak tüylü iti. Dışarıdaki koşu yolları bu yüzden boş: köpekler serin esintilerin keyfini çıkarmak için içeriye gelmişler.

Victor Charles, ellerini derinlemesine ceplerinin sokmuş, bozukluklarla oynayarak ve aşağıya, bana bakarak duruyor. Yüzünü görmeden o olduğunu biliyorum. Düz karnı masanın kenarına dayanmış.

Kemerinin tokası yanda duruyor. Beyaz branda pantolon daha önce de gördüğüm yatay bir çizgi halinde kirlenmiş. Artık o çizginin nereden geldiğini biliyorum. Masanın metal kenarıyla çakışıyor.

Kalkmaya çalışıyorum.

"Yavaş ol, doktor." Victor becerikli büyük-köpek ellerini omuzlarıma koyuyor.

Gözlerimi kapatıyorum. Bakım altında olmanın, becerilerin uygulanmasının, güçlü ellerin basıncının, yakınımda başka birinin giysilerinin hışırtısının hoş duygusunu hissediyorum.

Gözlerimi açıyorum. Lamba bakır rengi bir ışık halinde Victor'ın alnından yansıyor. Yüzünün geri kalanı mavi-siyah bir renkte. Göz aklarının topak topak ve kahverengi olduğunu fark ediyorum.

"Ne kadardır buradayım?"

"On beş dakikadan fazla değil, doktor."

"Beni nasıl buldunuz?"

"Ötede oturduğunu gördüm."

"Beni mi seyrediyordun?"

"Seyretmek mi?"

"Ve beni içeri taşıdın, öyle mi?"

Victor başını sallıyor.

Doğru, diye düşünüyorum. Bütün gün seyrediliyor olduğum duygusu vardı bende.

"Çantam nerede?"

"İşte burada, doktor."

"Peki, Victor. Teşekkür ederim. Oturmak istiyorum."

Oturmama yardım ediyor. İyiyim ama halsizim.

"Şunu ye, doktor."

Victor bana bir parça mısır ekmeği ve bir bardak soğuk ayran veriyor. Ekmek sert ve tereyağsız olduğu halde çok lezzetli. Hiçbir şeyin bana bu kadar lezzetli geldiğini hatırlamıyorum. Ayran asidin altına kayıyor.

"Tekrar teşekkür ederim."

"Bir şey değil." Victor masaya dayanıyor ve bozukluklarıyla oynuyor.

"Gitmem gerek."

"Kendine daha iyi bakmalısın, doktor. Ve nerede uyukladığına daha çok dikkat etmelisin."

"Neden?"

"Şimdi her yerde deli insanlar var, doktor."

"İnsanlar mı? Hangi insanlar?"

"İnsanlar. Bilirsin."

"Sen de daha dikkatli olmalısın, Victor."

"Nasıl yani, doktor?" Karnıyla iterek kendini masadan ayıran Victor, masaya tekrar dayanmıyor.

"Yani kiminle buluştuğuna ve nerede buluştuğuna, gerçi benim üzerime vazife değil ama."

"Neden bahsediyorsun, doktor?"

Nedense, her üç sıradaki köpekler de havlamaya başlıyor.

Az sonra Victor bağırıyor: "İyi olacaksın, doktor. Sen burada biraz dinlen. Sana ne lazım, biliyor musun? Sana bakacak birisi. Neden annenin yanına taşınmıyorsun, Bayan Marva'nın? O sana seve seve bakar."

Köpeklerin yatışmasını bekliyorum.

"Eski 18 numaranın üstünde, 11 numaradaydın. Bu sabah."

"Neden bahsediyorsun, doktor?"

"Oradaydım, Victor. Adada. Pagodada."

"Ha, şeyden bahsediyorsun!.." Victor, sanki yeni hatırlamış gibi, bir elini gevşekçe doğuya doğru sallamaya başlıyor.

"Neler oluyor, Tanrı aşkına, Victor?"

"Sana söylediğim gibi, doktor..."

"Bana söylediğin gibi! Bana hiçbir şey söylemedin. Seni gördüm, Willard Amadie'yi gördüm. Üçüncü adam kimdi?"

"Willard bataklık için et getirmişti. Orada insanlar aç kalıyor, doktor."

"Geyiği gördüm. Hepsi bu muydu?"

"Hepsi mi? Nasıl yani, hepsi?"

"Victor, sizi duydum. Pagodada oturuyordum."

"Ha, şeyden bahsediyorsun..." Victor yine doğuya selam veriyor.

"Evet. Üçüncü adam kimdi?"

"O mu? Doktor, onun *kötü huylu* olduğunu söylüyorlar" diyor Victor gülerek.

"Kim?"

"Herkes. Hem de çok kötü huylu ve ahlaksız olduğunu!"

"O halde neden gülüyorsun?"

"Sana, doktor. Sen bir âlemsin."

"Victor, Willard beni vurmaya mı çalışıyor?"

"Seni vurmak! Willard!" Victor geri çekiliyor.

"Yani başka birisi mi beni vurmaya çalışıyor?"

"Doktor, birisi neden seni vurmak istesin, Tanrı aşkına? Sen insanlara yardım ediyorsun. İnsanlara söylediğim gibi, başka doktorlar dışarı bile çıkmazken sen teyzemle kaldın."

"Yani birisi beni vurmaya çalışıyor ve sen onu vazgeçirmeye mi çalıştın?"

"Doktor, bak. Senle ben birbirimizi ne kadardır tanıyoruz?"

"Hayatımız boyunca."

"Sizler için ne kadar çalıştım, önce büyük doktor için, sonra Bayan Marva için arazi temizlemede?"

"Bilmiyorum. Yirmi yıl."

"Peki, teyzem ölmeden önce sen birçok gece onunla kalmadın mı?"

"Evet."

"Ben de senin için aynı şeyi yapmaz mıyım sanıyorsun?"

"Yapacağını biliyorum. Ama..."

"Geçen sene seni hastaneye getirdikleri zaman orada görevli olarak çalışmıyor muydum ve sana bakmadım mı?"

"Evet, baktın."

"Bana, Victor, duvarda sürünen bir şey var, onu buradan çıkar, dediğin zaman, onu dışarı atıyormuş gibi yapmadım mı?"

"Evet."

Victor öyle bir gülüyor ki ben de gülümsemek zorunda kalıyorum.

"Onu göremiyordum ama yine de dışarı attım."

"Evet, attın."

"Sana doğruyu söylemez miyim sanıyorsun?"

"Söyleyeceğini biliyorum."

"O zaman dinle, doktor." Victor yine yaklaşıyor, karnını metal masaya dayıyor. "Bayan Marva'nın yanına taşın. O sana bakar. Hiçbir şey Bayan Marva'nın daha çok hoşuna gitmez. Oraya taşınmana yardım ederim, doktor."

"Neden evimden çıkmamı istiyorsun?"

"Senin için kaygılanıyorum, doktor. Kendine bir bak. Bir hendekte bayılıyor, kendinden geçiyorsun."

"Victor, pagodada kimi bekliyordunuz?"

"Beklemek mi?"

"Willard'ın 'Gelmiyor galiba' dediğini duydum."

"Ha, evet. Willard."

"Beni mi bekliyordu?"

Victor sesini çıkarmıyor.

"Onun ya da üçüncü adamın beni vurmaya mı niyetleri vardı?"

"Seni vurmak! Tanrım, doktor. Sadece seninle konuşmak istiyoruz."

"Eh, buradayım işte."

"Sana onu söylüyorum. Annenin yanına taşın."

"Annemin bu işle ne alakası var?"

Sessizlik.

"Ya öbür şeyler?"

"Hangi şeyler?"

"Kaydette'ler, doktorlar ve okul hakkındaki bütün o şeyler?"

"Doktor, dünyada tek yapmak istediğim şey sana yardım etmek. Bana şunu yap, bunu yap de, yaparım."

Victor eski hali gibi, iyi huylu, ihtiyatlı; çamurlu gözlerinde sadece belli belirsiz bir gülme eğilimi parlıyor.

"Kendini nasıl hissediyorsun, doktor?"

"Başarabilirim, sanırım."

Ama ayağa kalktığım zaman, bir dizim dışarı fırlıyor.

"Hop, dikkat et. Neden daha güçleninceye kadar burada kalmıyorsun? Burada kimse seni rahatsız etmez."

"Tepeye çıkmam gerek."

"Ben de oraya çıkıyordum. Çantanı taşıyayım... tevekkeli değil, Tanrım, bunun içinde ne var? Victor'a tutun sen."

Tepeye yaklaşıyoruz. Victor ona tutunmamı istiyor ama benim içimden gelmiyor.

"Hiç kimsenin sana yardım etmesinden hoşlanmazsın, değil mi, doktor?"

Duruyorum, Victor'a sinirlendiğim için ve halsizlik geri gelmekte olduğu için. Kaldırımda karanlık çiçekler açmaya başlıyor.

Tepenin içine doğru giren terk edilmiş bir Çin bakkal dükkânının tahta basamaklarında oturuyoruz. Yine Victor'ı geri dönmeye davet ediyorum... sadece bana yardım etmek için geldiğini biliyorum. Reddediyor.

"Buralarda yoktun, değil mi, Victor?" diyorum, sinirimi saklamak için.

"İki yıl önce döndüm, doktor."

"Nereye gitmiştin?"

"Boston'da yaşadım ve tersanede çalıştım. Saatte yedi buçuk kazanıyordum."

"Neden döndün?"

"Biliyor musun, doktor? Hiç kimseye güvenmiyorsun, değil mi?"

Hayretle Victor'a bakıyorum.

"Ne demek istiyorsun?"

"Hiçbir şey, doktor. Bana öyle bir soru sorduğun zaman, gerçekten öğrenmek istediğini biliyorum."

Gözlerimi kırpıştırıyorum. "Bana üçkâğıtçılık yapıyorsun, değil mi, Victor?"

"Hayır, doktor. Ne hatırlıyorum, biliyor musun? Neden döndüğümü sordun. Bilmiyorum. Ama bir şey hatırlıyorum. Boston'da hatırladım ve hatırladığım zaman, işin içinde sen de vardın. Karides jübilelerini hatırlıyor musun?"

"Evet."

"Karides akını olduğu haberi gelirdi ve gece herkes sahile giderdi ve sahilin iki tarafına doğru göz alabildiğine, karides yakalayan, çocukları etrafta koşuştururken bütün gece oturan ve piknik yapan insanların gaz lambaları olurdu, hatırlıyor musun? Ve ondan çok önce ben ve sen dişlerimizle tutarak ağ atmayı öğrendik."

"Evet. Güzel günlerdi."

"Senin için değil, doktor."

Pek sık hayrete düşmeyen ben, bir dakikada iki defa hayrete düşüyorum. "Ne demek istiyorsun?"

"Hiç sevmedin... jübileleri bile sevmezdin. Hep şeydin... içine kapalı."

Omuz silkiyorum. "Jübileler nedeniyle mi döndüğünü söylüyorsun bana?"

"Bilmiyorum. Sadece dönmek istedim. Biliyorsun, yirmi yıl Ay Işığı Vaftizci Kilisesi'nde papaz yardımcısıydım."

"Biliyorum."

"Ama Bay Leroy jübileleri çok severdi."

"Yani sen ve Leroy Ledbetter jübileleri seviyorsunuz ve bu yüzden döndün, öyle mi?"

"Tam değil. Ama herkesin jübilelere geldiği zamanları hatırlıyorum. Ama herkesin. Bir gece sen ve Bay Leroy geldiniz; sen ve ailen bir yanımdaydınız, o öbür yanımda."

"Bir kere, artık karides akını olmuyor. İkincisi, olsa bile, Leroy Ledbetter artık yanında olmazdı."

"Bu doğru; ama biliyor musun, doktor?"

"Ne?"

"İnsanlara daha çok güvenmelisin. Yüce Efendimiz'e güvenmelisin; kendine Bayan Doris gibi iyi bir hanımefendi seçmelisin, çocukların ve evinde yanan parlak bir ateşin olmalı, eski arkadaşlarını görmeye başlamalı ve yazın iyi vakit geçirmelisin."

"İsa aşkına."

"Ne diyorsun, doktor?" Biraz sağır olan Victor, bir elini kulağının arkasına koyuyor.

"Beni öldürüyorsun."

"Nasıl?"

"Burada durmuş, benden şikâyet ediyor, sen ve Leroy Ledbetter iyi bir hayatı paylaşıyormuşsunuz gibi davranıyorsun. Lanet olsun, Vaftizci arkadaşın Leroy Ledbetter seni görmek bile istemiyor. Ve bu domuz ahırında yaşıyor olmanın bir nedeni, Leroy'un kurulda yer alması ve konut projesini beş kez geri çevirmiş olması."

"Bu gerçek!" diyor Victor gülerek. "Ve aşağılık bir şey."

"Komik olduğunu mu düşünüyorsun?"

Yirmi yıllık psikiyatrlıktan sonra çıkardığım tek sağlam sonuç şu: hiçbir şey hayattan daha çılgın değil. İşte bir Vaftizci papaz yardımcısı bana, bir Katolik'e, rahatlamamı ve festivallerden keyif almamı söylüyor. İşte siyahi bir Güneyli, ona gün yüzü göstermeyen beyaz bir güneyliyle –bana karşıl– ortak bir davaya girişiyor.

Bu bir şey değil. Bir defasında bir hastamın acısını paylaşıyordum, yaşlı bir adamdı bu, Nazilerden kaçmış Yahudi bir mülteci, kendisi postu kurtarmış ama ailesini Auschwitz'de kaybetmişti, ben de Almanların aleyhinde geleneksel bir şey söyledim. İhtiyar, bir Prusyalı gibi diklendi, beni fena halde tersledi ve Alman üniversitelerinin, Alman biliminin, Alman müziğinin, Alman felsefesinin üstünlüğünden söz etti. Tanrım, eğer Hitler izin verseydi, Alman Yahudileri ona ayak uydurur muydu dersiniz? Hiçbir şey tam olarak gösterildiği gibi değil. Ve hiç kimse de insanlardan daha çılgın değil.

"Eğer bu kadar aşağılık bir şey olmasa, komik olurdu" diyor Victor. Göz ucuyla bana bakıyor. Aklına bir şey geldi. "Bay Leroy'la konuşabilir misin acaba?"

"Ne hakkında?"

"Şey hakkında... Boş ver. Artık çok geç."

"Victor, neler oluyor, Tanrı aşkına?"

Başını iki yana sallıyor. "Öyle aşağılık bir şey ki. O kadar ortak yanları olan insanların, ellerindekini korumayı isteyeceklerini sanırsın."

"Senle Leroy'dan mı bahsediyorsun?"

"Şimdi her şeyin gitmesi gerek ve herkes kaybedecek."

Dengesizce ayağa kalkıyorum. "Herkes mi?"

Victor ayağa fırlıyor, koluma giriyor. "Sen değil, doktor. Tek yapman gereken annenin yanına taşınmak. O sana bakar."

13

Victor beni Küçük Napolyon'a kadar götürüyor. Orada, normalde yapmayacağım bir hata yapıyorum, sonuçları önemsiz olan önemsiz bir hata ama yine de bir hata. Ama garip bir gün oldu bu. Victor'a tutunarak, içeriye girinceye kadar bırakmadım. Ya onu dışarıda serbest bırakmalı ya da daha fazla tutmalıydım. Ama Victor'ı bara ulaşabileceğim bir noktaya gelince bıraktım ve bir saniye erken bırakmışım, öyle ki aynı anda bana doğru dönen Leroy Ledbetter, Victor'ı bıraktığımı görmedi, Victor'ı yanı başımda gördü ve bir ihlal algıladı. Öyle bile değil: sınırsal bir ihlaldi bu çünkü Victor barda bile değildi, henüz bir adım uzağındaydı. Beyaz bakıcı giysileriyle, eğer bana bir adım daha yakın olmuş olsa, bir şekilde benimle meşgul olduğu aşikâr olurdu. Aksi yönde bir iki adım atmış olsa, barın

ucunu geçmiş ve zencilerin sık sık midye, kola ve bu gibi şeylerle dolu çuvallar taşıyarak geçtikleri yükleme trafiğine girmiş olurdu. Bu haliyle, barda değilse de olması gerekenden bir adım daha yakınında duruyor gibi görünüyordu ve Leroy dönerek, Victor gitmeye başlamadan önceki anda, tam Victor geri geri giderken onu gördü ve Leroy, bakışları Victor'ı geçip giderek, hatta tam olarak ona da değil, "Pencere orada" dedi, başıyla sokağa açılan servis penceresini işaret ederek; o zaman bile Victor hakkında hüküm vermiyor ve Victor'ın bir içki içmek için bara gelmekte olduğu ihtimalini aklına bile getirmiyor, yalnızca Victor'ın yarım litrelik köpüksüz misket şarabını almaya gelmiş olduğu ve bir nedenle servis penceresini bilmediği ya da unutmuş olduğu ihtimalini düşünüyordu. Ama konuştuğu anda Leroy öyle olmadığını anlıyor çünkü o anda Victor geriye adım atıyor ve bana dönüyor ve Leroy'un, Victor'ın benimle olduğunu anladığını görüyorum, ben çok geç kalmış olarak, "Tepeye çıkmama yardım ettiğin için teşekkür ederim, Victor" bile diyemeden anladığını. Ve o, yanılgısını davranışlarıyla ifade ediyor: bezini barın üstünde gezdiriyor, bakışları Victor'ı geçip rutin bir biçimde salonun kapısı üzerindeki fırtına bulutuna, sonra yine Victor'ı geçerek geri çevriliyor ve Victor'ın olduğu yere doğru, "Anlaşılan başımıza gelecekler var daha" diyor, neredeyse Victor'a ama tam olarak değil, tam olarak bir ihlal olmadığı ve o yüzden bir ihtarı tam olarak hak etmediği için. Victor başını sallıyor, tam olarak onaylamayarak çünkü tam bir onaylama gerekmiyor; onaylamanın belki yüzde 20'sini esirgiyor (yüzde 2 fazla mı kaçıyor bu?). Yan kapıdan çıkıyor.

Neredeyse bir ihlal, önemsiz bir olay. Olayı izleyen bir yabancı, herhangi bir şeyin olup bittiğini fark etmezdi bile, hele hele iki saniye içinde bir alan belirleme, alanların neredeyse ihlali, ihlale bir dikkat çekme, hatanın üçlü, eşzamanlı bir algılanmasını, düzeltilmesini ve bunun onaylanmasını içeren üç köşeli bir alışverişin vuku bulmuş olduğunu... sadece şu sonuçlara yol açan önemsiz bir ihlaldi bu: Leroy'un şakağındaki bir damar bir saniye atıyor, giderken Victor'ın sırtında bir gerginlik var ve ben boğazımda metalik bir tat duyuyorum.

Sözünü bile etmeye değmeyecek bir şey, Victor durumun icap ettirdiği onaylamanın belki yüzde 2'sini esirgemiş ve sırtı olabilece-

ğinden yüzde 2 daha gergin olmuş da olsa.

"Neyin var, Tom?"

"Şimdi iyiyim. Vadi çok sıcaktı. Başım döndü."

Bana bir karanfilli viski veriyor. Ben bir yumurta soyuyorum.

"Öğle yemeğin bu mu? Bayılmana şaşmamalı. Üstelik doktorsun."

Aynaya bakıyorum. Barın arkasında, minyatür bir katedral, bir mihrap süsü, şişeler için karmaşık bir raf düzeneği, dolaplar, vitray pencereler ve sırı, ilerleyen bir çiçek hastalığıyla, boşluk kümeleriyle ve genişleyen hiçliklerle bozulmuş kocaman bir aynadan oluşan maun bir parça yükseliyor. Küçük Napolyon'un müşterilerinin çoğu uzun zaman önce banliyö barlarına, o şık, buzdolaplı, penceresiz, sıkıca kapalı, asansör müziği çalınan sığınaklara nakloldular; müdavimlerden ve kıdemlilerden oluşan küçük bir takımı burada, ıssızda bıraktılar. Bunlardan bazıları burada, İçki Yasağı boyunca da açılıp kapanmaya devam eden aynı iki kanatlı kapıların üzerinden aynı alacakaranlığa açılan aynı huzurlu loşlukta oturdular ve sokağın karşısındaki ilçe hükümet binasının avlusunda kodaman Huey P. Long'un her erkeği kral yapacağına söz verişini gördüler. Long konuşurken yandaki binada, eski Majestic Tiyatrosu'nda, *Rüzgâr Gibi Geçti*'nin son gösterimi vardı.

Burada sarmaşıklar cidden filizleniyor. Ağaç boyutunda bir gövdesi olan kocaman bir mor salkım, Küçük Napolyon'u köklerin içindeki bir kaya gibi tutuyor. Bina onun pençesinde sıkışıyor ve gıcırdıyor.

Fırtına daha da yaklaşmış, güneş gitmiş ve ortalık alacakaranlıktan daha karanlık. Kırlangıçlar süzülerek bataklıktan geliyor, birer kurum tanesi gibi karanlık, donuk gökten aşağı kayıyor. Biraz sonra çobanaldatan kuşlarının patırtısı başlayacak.

Leroy Ledbetter samimi bir biçimde yanımda duruyor. Benim gibi, yedinci kuşak bir Anglo-Sakson Amerikalı o; ama benden farklı olarak, Protestan, kır hayatına alışkın, iyi huylu. Bilirsiniz, bir hendeğe düştüğünüzde ya da lastiğiniz patladığında size yardım etmeye gelen türden bir adam.

Beş yıl önceki ayaklanmaya kadar ortaktık ve Cennet Bowling Alanı'nın sahipleriydik. Hatta ayaklanma, Leroy Tougaloo Koleji'n-

den çalı saçlı bir Bantu çifte bir oyun şeridi vermeyince başladı. O sırada orada değildim. Leroy daha sonra bana olayı anlatınca, şakağında bir damar attı ve ben boğazımda aynı metalik tadı duydum. Eğer orada olsaydım... Ama öte yandan, orada olmadığıma memnun muydum acaba?

"Öğreticim yanımda olduğu için şanslıydım" dedi Leroy bana.

"Öğreticin mi?" Sonra önkolunun kasıldığını ve yumruğunu sıktığını gördüm. "Yani sen..."

"Onlara öğretmenin tek yolu kafalarının tepesindendir."

"Yani sen?.." Ağzımdaki tat pirinç gibiydi.

Dehşet nereden kaynaklandı? Şiddetten değil, şiddet dehşetten kurtuluşu sağlar. Leroy'un haksızlığından değil; çünkü bütünüyle haksız, kötü ruhlu bir adam olsaydı, mesele basit olurdu ve dehşete neden olmazdı. Hayır, dehşet Leroy'un iyiliğinden kaynaklandı, yardıma ihtiyacınız olsa size yardım edecek, işini gücünü bırakıp bir yabancının yaralarını saracak, dürüst, iyi huylu bir adam olmasından. Hayır, dehşet iyilikten ve onun altında yatanlardan kaynaklanır, ruhun arazisinde, derinde bulunan bir kusurdan, öyle derinde ki üstte her şey yolundadır, kötülük, iyilikmiş gibi sırıtır ama ta derinlerde bir şeyler kesilir ve yırtılır ve hatta toprak, insanın ayakları altında kıpırdanır.

"Ellen seni arıyordu" diyor Leroy, yakına eğilerek ama çok da yakına değil, iyi bir içki arkadaşı gibi. Kendine bir karanfilli viski hazırlamış. "Birkaç hastası var."

"Bu imkânsız. Cumartesi öğleden sonra hasta bakmam."

"Sen doktorsun, değil mi?"

Leroy, Ellen gibi, doğrunun doğru olduğuna ve doğru şeyi yapmaya inanır. Sen doktorsun, o halde bir doktorun yapması gerekeni yaparsın. Doktorlar hasta insanları iyileştirir.

Dehşet, durumun acıklı oluşundan kaynaklanıyor, yanlış yola sapan ve bunun farkında olmayan iyilikten, Güneylilerin tatlılığından ve zalimliğinden; Tanrım, neden burada kalıyorum? Louisiana'da insanlar hâlâ durup yabancılara yardım ediyorlar. Hayatın basit ve her insanın düşmanınız olduğu, dümdüz ileriye bakarak yürüdüğünüz New York'ta yaşamak daha iyi.

Leroy doktorların harikalar yarattığına, kalp nakli yaptıklarına inanıyor, bu iş böyle yapılır, değil mi? Doktorların yapması gereken de bu değil mi? Sapma ölçerimden haberi var, onun yapacağını söylediğim şeyi yapacağına... Batılı insanın ruhundaki derin çıbanı ölçeceğine inanıyor; evet, doktorlar bunu yapar, ne olmuş? O halde yap. Doktorlar hastalara bakar. O halde hastalara bak.

"Ortalık canlanacak gibi görünüyor" diyor Leroy. Karanfilli viski içiyor, yumurta yiyor ve kırlangıçların süzülerek eve dönüşünü, donuk gökten aşağı kayışını seyrediyoruz.

Karanlık aynada, belli belirsiz, çukur gözlü, İspanyol bir İsa var. Çiçek hastalığı yüzüne yayılıyor. Göğsünde boşluklar oluşuyor. Yeni İsa bu, lekeli İsa, kirli İsa, günahkâr İsa. Eski İsa bizim günahlarımız için öldü ama işe yaramadı, bir barışma olmadı. Yeni İsa insanı günahlarıyla barıştıracak. Yeni İsa bir hendekte sarhoş yatıyor. Victor Charles ve Leroy Ledbetter oradan geçiyor ve onu görüyorlar. "Victor, beni seviyor musun?" "Dabii, doktor." "Leroy, beni seviyor musun?" "Kes şunu, Tom, sormayacak kadar iyi biliyorsun." "O zaman bana yardım edin." "Peki, doktor." Gülüyorlar ve dört ellerini birleştirerek bir itfaiyeci taşıtı oluşturuyorlar, yeni İsa'yı kaldırıyorlar. Yeni İsa'yı seviyorlar ve dolayısıyla birbirlerini seviyorlar.

"Şimdi iyi misin?" diye soruyor Leroy, yumurta yiyişimi ve karanfilli viskimi içişimi seyrederek.

"İyiyim."

"Artık oraya gitsen iyi olur."

"Evet."

Neşeyle oradan ayrılıyorum, Ellen'ın gitmiş olması gerektiğini, kapımın girişinde oturup *Don Giovanni* dinlemekte, Early Times yudumlamakta ve kırlangıçların eve dönüşünü seyretmekte özgür olacağımı çok iyi bilerek.

14

Küçük Napolyon'un ve babamın eski ofisinin arka kapıları, bloğun ortasındaki boş arsaya açılıyor. Hava kararıyor. Fırtına bulutu tepemizde. Ekşi bir yağmur damlası burnuma düşüyor. Ağaç kokuyor. Otların arasına serpilmiş tuğla parçaları hâlâ sıcak. Tozlu bir boru sarmaşığı, Sears'in yükleme rampasını ve eski Majestik Tiyatrosu'nun yangın merdivenini ele geçirmiş. Boş arsanın ortasında, beş metre uzunluğundaki bir direğin tepesinde, babamın tek kalıcı eseri duruyor: pirinç ve sedir ağacından, yüz çifte yetecek kadar odası bulunan bir kırlangıç oteli. Başımın üzerinde kırlangıçlar daireler çiziyor ve müzikal vırıltı ve takırtılarını çıkarıyorlar. Bunlar yaz sakinleri. Daha şimdiden yavrularıyla sürüler oluşturuyor, Amazon çanağına uçuşları için hazırlanıyorlar.

Çalışma masamda oturmuş, *Don Giovanni* dinliyor ve açık kapıdan kırlangıçları izliyorum. Masanın, Bayonne reyonundan Skintone marka organların bedava örneklerini de sakladığım alt çekmecesinden, yeni bir şişe Early Times çıkarıyorum.

Ofisim aynen yirmi yıl önce babamın bıraktığı gibi duruyor: bir gecekondu gibi arka arkaya üç oda ama yanında bir koridor; arkada ofisim, ortada tedavi odası ve önde aynı yaylı yeşil hasır koltuklarla ve hatta aynı dergilerle döşeli bekleme odası: *Ford Times*, *National Geographic*, *Kolomb Şövalyeleri* dergileri ve SAE* yıllığı (babam bir SAE idi).

Ofisler karanlık. Hemşirem Ellen'dan hiçbir iz ve bekleme odasında hiçbir hasta yok. Rahatlayarak içimi çekiyorum ve uzun, mutlu bir akşam geçirmeyi planlıyorum.

Ama o kadar şanslı değilim.

Yarım saatlik bir mutluluk, taze, ekşi akşam, toplanan fırtına, sıcak bir karanfilli viski ve *Don Giovanni*'nin çağlayan, Tanrısal, şeytani müziği ve... *güm*.

Önde *güm* diye bir ses oluyor, kapı çarpıyor ve işte Ellen koridordan paldır küldür geliyor.

Anlaşılan bir değil, üç hastam varmış. Gitmişler elbette ama geri gelmişler. Ellen onlara endişelenmemelerini, beni bulacağını söylemiş.

İçimi çekiyor ve kendimi teselli ediyorum: onları otuz dakikada halledebilirim herhalde... ve onlara karşı vazifemi yaparım, Ellen! Leroy! Hipokrat!.. ve araştırmalarıma dönebilirim. İkinci atılımın yakın olduğuna dair çok güçlü bir duygu var içimde, eğer bekler, sakince durur ve dinlersem, icadımı mükemmel bir ilaç haline getirecek olan son rötuşu bulacağıma dair. Çözümün burnumun dibinde olduğu yolunda çok güçlü bir duygum var, fazla yakında olduğunuz için göremediğiniz şu muazzam, basit fikirlerden biri olduğu yolunda.

"Yüce Tanrım, şef, nerelerdeydin? Bütün gün seni aradım."

"Neden?"

"Neden ne?"

"Neden beni aradın? Bugün cumartesi."

* SAE: Sigma Alpha Epsilon: ABD'de bir kardeşlik derneği. (ç.n.)

Sandalyemde geriye yaslanıyorum ve Ellen beşte birlik Early Times'ı alıp organ çekmecesine geri koyarken üzgün üzgün onu seyrediyorum. Sonra karanfilli viski bardağımı çalkalıyor, arka kapıyı itiyor, Mozart'ı kapatıyor, ağzıma bir klorofil tableti atıyor, diliyle başparmağını ıslatıyor ve bir anne gibi kararlı darbelerle kaşlarımı düzeltiyor. Kaşlarımı ıslak ve serin hissediyorum.

Ellen Oglethorpe, Georgia'lı güzel ama despot bir Presbiteryen. Bir şeftali değil, olgun bir Georgia hurması o; keskin olgunluğuyla neredeyse hemşire üniformasının düğmelerini patlatıyor. Evlenilebilir Presbiteryenlikle tomurcuklanıyor. Dinine sıkı sıkıya riayeti, nasıl oluyorsa onu kendi şahsı konusunda özgür bırakıyor. İlkeleri, bir tür iffetli şehvet düşkünlüğünü onun için mümkün kılıyor. Bana dokunuyor, bana yaslanıyor, üstüme tükürük sürüyor. Dehşet dolu bir zevkle ve zevkli bir dehşetle titriyorum. Güçlü dişi dürtülerinin, biri annelik etmek, biri evlenmek, biri bir kız çocuk olup size yaslanmak için duyduğu dürtülerin etkisi altında, düşünceye dalıyor, seyrediyor ve kendini müsrifçe veriyor... bacaklarınızın arasında duran on bir yaşındaki bir kız gibi, gözleri sizin gözlerinizi izleyen, dirsekleri ve dizleri kucağınıza, herhangi bir yerinize bastıran, her dokunuşla içinizde korkunç kız çocuk karıncalanmaları yaratan bir kız. Ne kadar yakın olmanın yeterli olduğunu bilmiyor.

Şimdi, elleri arkasında, önümde duruyor, her zamankinden de daha yakında. Başımı kaldırıp bakmak zorunda kalıyorum. Başı arkaya eğik duruyor; yanaklarının altındaki kemikler kanatlı ve geniş, sanki heykeltıraş çene çıkıntılarını başparmaklarının iki güvenli hamlesiyle yaymış gibi. İnce tüylü, kısa üstdudağının tendonu onu altdudağından ayırıyor. Perspektifle kısalmış yüzü, basit, berrak, ovalanmış ve şeftali gibi alacalı; güzelliği, banyo küvetine eğilmiş ve elinde olmadan yüzüne kan gelmiş bir Püriten kadınınınki gibi tesadüfi.

"Bak, Ellen, bugün cumartesi. Burada ne arıyorsun?"

"Sıradan bir cumartesi değil."

"Öyle mi?"

"Senin doğum günün."

Arkasında sakladığıysa bir hediye. Onu bana veriyor. Biraz sinirlendiğimi hissediyorum. Doğum günüm, bana ihtimam göstermesi,

beni kışkırtması, beni seferber etmesi için sadece bir vesile daha. Evet, bugün doğum günüm. Kırk beş yaşındayım. Ben hediyeyi açarken arkaya dolanıyor, sandalyemin koluna dayanıyor ve üzerime soluyor.

Ancak bir kadının alacağı türden bir hediye bu. Hell-for-Leather tıraş öncesi ve tıraş sonrası losyonlarından oluşan bir hediye seti. Sandalyenin kolundan, vücudunun pervasız ağırlığının itişi hissediliyor. Aralık dudaklarından tatlı soluğu geliyor. Bir şişe açmaktan başka yapılacak bir şey yok. İçindeki losyon karanfil kokuyor.

"Müşterilerimiz var, şef."

O mükemmel bir hemşire ama keşke bana şef, kendine de benim Cuma kızım demese.

Kırk beş. Garip, insan ne kadar az değişiyor. Psikologlar ergenlik konusunda tamamen yanılıyor. Ergenlik hiçbir şeyi değiştirmiyor. Bu sabah aynen on yaşımdayken uyandığımda hissettiğim kozmik cinsel-dini özlemle uyandım. Arızi şeylerden başka hiçbir şey değişmiyor: ayak parmaklarınız dönüyor ve daha fazla deri görünüyor. Vücudunuzdaki her molekül değişmiş ama siz tam olarak aynısınız.

Bilim adamları yanılıyor: insan kendi sıvılarından ibaret değil, bir girdaptan ibaret, sıvılarındaki seyyar bir anafordan.

Ellen bana biraz Hell-for-Leather sürüyor.

"Beğendin mi, şef?"

"Çok" diyorum, karanfilden gözlerim yaşararak.

Ellen sıkı bir kilise müdavimi ve ahlaklı bir kız olduğu halde, Tanrı'ya inanmıyor. Daha ziyade Altın Kural'a ve doğru davranmaya inanıyor. Genel olarak, Tanrı meselesinden mahcubiyet duyuyor. Ama doğru davranıyor. Tanrı'ya ihtiyacı yok onun. Dürüst, çalışkan, iffetli, namuslu, verici vesaire olmanın Tanrı'yla ne alakası var? Öte yandan ben Tanrı'ya, Yahudilere, İsa'ya, bütün o şeylere inanıyorum. Yine de doğru davranmıyorum. Bir Rönesans papasıyım, ahlakı bozuk bir inançlıyım. İkimiz bir olsak, Hıristiyanlığı kurtarabilirdik. Bunun yerine, onu kaybettik.

"Şimdi hazır mısın, şef?"

"Ne için hazır mıyım?"

"İki hastamız var. Daha doğrusu, üç. Ama ikisi beraber."

"Kim?"
"Bay Ives ile Bay ve Bayan Tennis var."
"Tanrım. Bay Ives da kim?"
"Bilirsin. Eski bir hastan."
"Bir dakika. Fedville'deki Yaşlı Rehabilitasyonu'ndan değil mi o?"
"Evet."
"O halde burada ne arıyor?"
"Seni görmek istedi."
"Pazartesi günü Kuyu'ya katılacak olan hasta değil mi o?"
"Evet."
"Yine de buraya nasıl geldiğini anlamadım."
"Seni görmek istedi. Ben getirdim."
"Sen mi?"
"Evet."
"Unutma, şef, eskiden orada çalışırdım."

Çalışırdı da. Hatta akut koğuşunda bana bakmıştı, yatağa gerildiğim, bileklerimden bağlandığım, yine de sonunda bir kuş kadar özgür ve mutlu, sırayla şehvet dolu ve coşkulu olduğum, bir kırlangıç gibi uçtuğum, bilimsel kuramlar oluşturduğum, her şeyi hatırladığım, Gerard Manley Hopkins'den bütün pasajlar aktardığım:

Benekli şeyler için Tanrı'ya övgüler olsun,
Lekeli bir inek gibi çift renkli gökler için,
Yüzen alabalıklara bakkedilmiş gül benler için,
Ve taze korlara düşen kestaneler,

ve onu yatağıma davet ettiğim zamanlar, başka kimse yokmuş gibi *onu*.

Buna rağmen, hastaneden ayrıldığım zaman benimle geldi ve hemşirem olarak kaldı. Bana karşı annelere özgü güçlü Presbiteryen düzeltme içgüdüleri duyuyor.

"Bay Ives gelmek mi istedi, yoksa senin fikrin miydi?"
"Benim fikrim mi?"
"Kuyu'da sahneye çıkmadan önce biraz bilgilenmeye ihtiyacım olduğunu mu düşündün?"

"Cık. Ne demek istiyorsun?"

"Dr. Brown'un beni yeneceğinden mi korkuyorsun?"

"Doktor olarak senin eline su dökemez o."

"Ama korktun, öyle mi?"

"Korkmak mı? Ya, evet, Bay Ives için korkuyorum. Ah, şef, Mutlu Adalar'a gönderilecek mi sence?"

"Bilmiyorum."

"Orada gerçekten şalteri açıyorlar mı?"

"Evet."

"Hayır!"

"Yapmamaları gerektiğini mi düşünüyorsun?"

"Ah, evet, şef!"

"Neden?" diye soruyorum ona merakla.

"Doğru değil."

"Anlıyorum."

"Bence Bay Ives numara yapıyor."

"Ama eğer yapmıyor olsaydı?"

"Ah, şef, o insanlarla ne işin var senin?"

"Hangi insanlarla?"

"O ağzı bozuk öğrencilerle ve o kötü Dr. Brown'la."

"Sadece eğlence olarak yapılan bir şey. Yılsonu olayı."

"Onlarla arkadaşlık edemeyecek kadar ince ruhlusun."

"Hım. Eh, endişe etme. Benim başka işlerim var."

"Yani Kuyu'ya gitmeyecek misin?"

Omuz silkiyorum. "Ne fark eder? Bu arada Brown, Bay Ives'a ne teşhis koymuş?"

Okuyor: "Yaşlılık psikopatisi ve suskunluk."

"Ya tavsiyesi?"

"Georgia'da, Jekyll'deki Kalıcı Ayırım Merkezi. Mutlu Adalar anlamına gelmiyor mu bu?"

Başımı sallıyorum.

"Peki, Coşku Şalter'ini açma?"

"Evet. Ama teşhisin yanlış olduğunu düşünüyorsun, öyle mi?"

"Çünkü sen öyle düşünmüştün."

"Öyle mi düşünmüştüm? Peki, görelim onu."

Ellen tekerlekli sandalyeyle onu içeriye getiriyor. Bay Ives katlanan bir sandalyeye yığılmış, oturuyor; kel kafalı, küçük, maymuna benzer bir adam; parlak maymun gözleri kıvılcımlar saçarak bana bakıyor. Kafa derisi, alçak, kırışık alnının üzerine oturtulmuş, yoğun çilli, düzgün bir deri başlık gibi. Ellerinin üstü karaciğer lekeleri ve güneş yarası kabuklarıyla örtülü. Gözleri adeta hopluyor; ama neyle? Hiddetle mi, yoksa gülme eğilimiyle mi? Öfkeli mi, eğleniyor mu, yoksa düpedüz deli mi o? Çizelgesini karıştırıyorum. Tennessee'de, Sherwood'da doğmuş, bir Hartford sigorta şirketinde kırk yıl denetçi olarak çalışmış, karısını kaybetmiş, emekli olup Louisiana'ya yerleşmiş, bir karavanla ormanda yaşamış, bir Choctaw gömü höyüğünü kazıp çömlek parçaları çıkarmış, hastalanmış, Tampa'daki bir Yaşlı Vatandaş yerleşimine nakledilmiş, orada uslu durmamış ve buraya, Yaşlı Rehabilitasyonu'na gönderilmiş. Onu eski günlerden hatırlıyorum. Çeşitli rahatsızlıklar nedeniyle beni çağırır ve biz karavanında oturup dama oynar, açık kapıdan yaban hindilerinin gelip yemleri yiyişini seyrederdik. Yalnızlık çekiyor ve konuşmayı seviyordu. Şimdiyse suskun.

Kalkıp arka kapıyı açıyorum. Ellen kaşlarını çatıyor.

"Sorun ne, Bay Ives?"

Cevap vermiyor ama daha şimdiden benim öteme, hızla geçen ve konmak için rüzgâra karşı dönen kırlangıçlara bakıyor. Açık kapı girişinden yağmurla acılaşmış sıcak, sert hava esintileri geliyor.

"Ekkk" diyor Bay Ives.

Yaşlı adam konuşamıyor ya da konuşmuyor ama onu muayene etmeme izin veriyor. Fiziksel olarak iyi durumda: göğüs temiz, mide yumuşak, kan basıncı normal, göz tabanında hastalık belirtileri önemsiz. Prostatı bir eltopu kadar yuvarlak ve esnek. Nörolojik belirtiler normal.

Çizelgesine bakıyorum. "...Geçen 5 Ağustos'ta, Flört Gezisi'nde kendini teşhir etti ve dışkıladı." Hım. Yine de yaşlılık bunamasından mustarip olabilir.

Ona bakıyorum. Küçük maymun gözleri kıvılcımlar saçıyor.

"Höyükte dama oynadığımızı hatırlıyor musun?

Gözler kıvılcım saçıyor.

"Beni hiç yenemediniz, Bay Ives." Ben onu hiç yenemedim.

Onda hiçbir hareketlenme yok. Gözleri beni geçip otelin etrafında yuvarlanan ve takırtılı sesler çıkaran kırlangıçlara kayıyor.

"Bana bunak gibi görünmüyor" diyorum Ellen'a. Sapma ölçerimi çıkarıyorum ve korteksten sinir ağına kadar komple bir profil alıyorum. Ben ölçümleri okudukça Ellen kaydediyor.

"Konuşmamasına şaşmamalı" diyorum, dalga biçimlerinin kayıtlarını geriye doğru tarayarak.

"Konuşmamasına mı, konuşamamasına mı?"

"A, konuşabiliyor. Hiçbir organik lezyon yok. Korteksindeki faaliyete bak: tutuşmuş bir ev gibi harıl harıl çalışıyor. Zekâsı senin, benim kadar keskin."

"O zaman neden..."

"Ve şu anda beni anlıyor, değil mi, Bay Ives?"

"Ekkk" diyor Bay Ives.

"Bana onun neden konuşmadığını sordun" diyorum Ellen'a yüksek sesle. "Konuşamayacak kadar kızgın. Kırmızı çekirdeği gerçekten de kırmızı. Şuna bak."

"Yani..."

"Yani ne sana ne bana ne de hiç kimseye güvenmiyor."

"Kime kızgın?"

"Kime kızgınsın?" diye soruyorum Bay Ives'a.

Gözleri kıvılcım saçıyor. Sapma ölçeri kırmızı çekirdeğine odaklıyorum.

"Bana mı?" Değişiklik yok.

"Komünistlere mi?" Değişiklik yok.

"Zencilere mi?" Değişiklik yok.

"Yahudilere mi?" Değişiklik yok.

"Öğrencilere mi?" Değişiklik yok.

"Hım. Sıradan Kalın Kafalı kızgınlığı değil bu" diyorum Ellen'a.

"Seni hiç anlıyor mu, nereden biliyorsun?" diye soruyor Ellen.

"Şunu izle." Brodmann 28'in yakınlarındaki orta şakak bölgesini hedef alıyorum, somut hafızanın merkezini. "On yıl önce, bunun gibi yaz akşamlarında karavanında dama oynadığımızı hatırlıyor musun?"

İbre dönüyor. Gözler kıvılcım saçıyor ama bu defa neşeyle.

"Şef!" diye bağırıyor Ellen. "Başardın!"

"Neyi başardım?"

"Düşünceni kanıtladın!"

"Hiçbir şey kanıtlamadım. Hâlâ konuşmuyor ya da konuşamıyor, yürümüyor ya da yürüyemiyor. Tek yaptığım bir ibreyi hareket ettirmek."

"Ama şef!.. EEG'nin yüz yıl ilerisindesin."

"Kanıtlayamıyorum. Onu tedavi edemiyorum. Bu şey sadece teşhise yarıyor ve onu bile kanıtlayamıyorum." Bay Ives ve ben son kırlangıçların da eve dönüşünü seyrediyoruz. "Kendimi körler vadisinde tek gözlü bir adam gibi hissediyorum."

"Kanıtlayacaksın şef" diyor Ellen güvenle. Bana Robert the Bruce adlı ünlü bir (dediğine göre) Presbiteryen hakkında bir öykü anlatıyor. Bir mağarada umutsuzca oturuyor ve bir örümceğin ağıyla mağaranın bir yanından öbürüne uzanmaya çalışışını seyrediyormuş. Örümcek yedi kez denedikten sonra bu işi başarmış. "Robert the Bruce'u hatırla!"

"Peki. Bundan sonraki hasta kim?"

"Bay ve Bayan Ted Tennis."

"Bay Ives'ı hastaneye geri götürecek misin?"

"Hayır. Onu almaya gelecekler."

"Pekâlâ. Hoşça kal Bay Ives. Endişelenme. İyi olacaksın."

Eski, sırım gibi kavrayışıyla elimi sıkıyor. Neden konuşmadığını anlayamıyorum. Prefrontal korteksi benimki kadar normal.

Bundan sonra Ted'le Tanya var. Doğruca Aşk'tan gelmiş olmalılar. Buraya gelmiş olmaları bana biraz sürpriz oluyor çünkü Ted'in daha önceki iktidarsızlık sorunu benim verdiğim, ara sıra bataklıkta bir yürüyüş yapması talimatıyla hemen hemen çözülmüştü, hatta öyle başarılı bir biçimde çözülmüş ki daha bugün öğrendiğime göre, Ted'le Tanya Aşk'ta yıldız oyuncular haline gelmişler.

Birlikte içeri geliyor ve çalışma masasında karşıma oturuyorlar. Ellen kapıyı kapatıyor, ışıkları açıyor ve ketumiyetle gidiyor. Hım. Böbürlenmeye mi geldiler acaba, bana Aşk Kliniği'nin bataklığa olan üstünlüğünden söz etmeye mi? Ama hayır. Yüzleri asık.

Ama Ted her zamanki gibi, uyanık, genç, kırpık saçlı, dar boyunlu bir Oppenheimer. Tanya ise kemikli bir esmer, biri dışarıya bakan, için için yanan menekşe rengi gözleri ve çingeneler gibi şakaklarında birer lüle saçı var. Ted'le Tanya birbirlerini seviyorlar ve dinsiz oldukları halde, değişmez bir biçimde tek eşli ve sadıklar.

O kadarını biliyorum. Ted de bana son durumu anlatıyor. Bataklık tedavisi bir süre için gerçekten işe yaramış ama birkaç ay sonra etkisi azalmış, Ted'e olabileceğini söylediğim gibi. Bunun üzerine Aşk'ta tedavi olmak için başvurmuşlar; orada bir Skinner kutusuna konulmuşlar ve öyle başarılı bir biçimde şartlandırılmışlar ki yeni "çoklu denek etkileşimi" programındaki ilk gönüllü çiftlerden biri olmuşlar. Bir atılımmış bu program. Stryker'ın, Dr. Helga Heine'nin ve Peder Kev Kevin'in teşvikiyle, orada da fevkalade başarılı olmuşlar.

"Bunu anlıyorum. Anlamadığım tek şey, neden burada olduğunuz." Ellen'ın ön tarafta olup olmadığını kontrol ederek, organ çekmecesini açıyor ve Early Times'ımı geri alıyorum. Ted'le Tanya içmeme aldırmıyorlar.

"Biliyorum" diyor Ted, asık bir suratla.

"Bugün Aşk'ta değil miydiniz siz?" diye soruyorum onlara, bardağıma biraz karanfilli viski koyarak.

"Evet" diye fısıldıyor Tanya, güzel menekşe rengi gözlerinden biri bana odaklanmış, diğeri, sanki ikinci benliğimi, canımı izliyormuş gibi biraz dışarı doğru kaymış olarak.

"Ee?" Bir bankta yan yana oturuyorlar, müdürün odasındaki iki çocuk gibi. "Bugün Aşk'ta işler nasıl gitti?"

Ted'le Tanya birbirlerine bakıyorlar. "Gitmedi" diyor Ted.

"Haftalardır gitmiyor" diye fısıldıyor Tanya.

"Hım. Sanırım şartlandırmanın etkileri de azalıyor, gerçi doğrusunu söylemek gerekirse, iyi sonuçların daha ziyade duygudaş üçüncü katılımcıdan, yani gözlemciden geldiğinden kuşkulanmışımdır hep, şeyden ziyade..."

"Aynen!" diye haykırıyor Ted.

Şaşırarak bekliyorum.

Ted'le Tanya yine bakışıyorlar. "Ona söyleyelim mi, Tanya?"

"Neyi söyleyeceksiniz?"

Ted ileriye doğru eğiliyor; büyük Oppenheimer başı, ince boynunun üzerinde hafif hafif sallanıyor. "Evde hiç başarılı olmadığımızı."

"Yani..."

"Yani Aşk'ta performansımızın zirvesindeyken bile, evde hiç orgazma ulaşamadık, bataklıkta debelendikten sonraki zamanlar dışında; ama onun bile etkisi azaldı."

"Yazık. Bir içki ister miydiniz?"

"Hayır, teşekkürler, Tom."

Sessiz kalıyoruz. Fırtına yaklaşıyor. Gök gürültüsü gümbürdüyor.

İçimi çekerek çekmeceyi açıyorum. "Evet, buraya Bayonne reyonu bir uzuv için geldiniz herhalde."

Ama Ted başını iki yana sallıyor. "Mesele bu değil, Tom."

"Uzuv istemiyor musunuz?"

"Hayır."

"O halde sizin için ne yapabilirim?" Samimi olarak şaşırıyorum.

Ted ileriye doğru eğiliyor. "Tom, gerekli olan şeyin duygudaş gözlemci olduğunu düşünmekte haklıydın."

"Evet?"

"Aşk Kliniği'ndeki gözlemcilerin kusuru aynen bu, fazla klinik olmaları."

"Evet?"

"Belki o kadar klinik olmayan bir ortamda, daha duygudaş bir gözlemci-terapist takımının hizmetlerini seferber edebilirsin diye düşündük."

"Hım."

"İki bileşeni bir araya getirince, arkadaş artı profesyoneli, doğal olarak düşüncelerimiz bu yöne doğru döndü."

"Hangi yöne?"

"Sana ve Bayan Oglethorpe'a."

"Benim ve Bayan Oglethorpe'un şey yapmamızı istiyorsunuz..."

"O harika, kamp tipi eski kanepenin olduğu bekleme odanı kullanabileceğimizi düşündük; sen ve Bayan Oglethorpe kapıyı aralık bırakarak muayene odasında kalabilir ve biraz gözetleyebilirsiniz, gözlemci faktörüne ilginçlik katmak için."

"Bayan Oglethorpe bir Presbiteryen."

"Ne olmuş? Presbiteryen hemşireler hastaları tedavi etmiyor mu?"

"Sanırım eve gitmiştir."

"Hayır, bekleyeceğini söyledi."

İçkimi döküyorum. "Yani bunu ondan istediniz mi?"

"Senin yapmak istediğin her şeyin ona uygun olduğunu söyledi." Ted, Tanya'ya dönüyor. "O kanepe bana neyi hatırlatıyor, biliyor musun?"

"Biliyorum, biliyorum."

"Lansing'de, eski yatakhanedeki verandayı."

"Biliyorum, biliyorum" diyor Tanya, Ted'e bakarak ama dışarıya bakan gözü bana doğru kayıyor.

"Kendimi çocuk gibi hissediyorum, vay canına" diyor Ted, ayağa kalkarak. "Gidip Bayan Oglethorpe'u getireyim."

"Bekle" diyorum.

"Evet?"

"Neden Bayan Oglethorpe? Neden ikimiz? Neden ben değil?"

Ted sabırsızlıkla kaşlarını çatıyor. "Palo Alto'daki çalışmalar, her iki cinsiyetten gözlemciler de bulunduğu zaman, yeniden şartlandırma başarısının yüzde altmış iki arttığını gösterdi."

"Evet. Hım. Ama korkarım ki bugün mümkün değil. İşim başımdan aşkın." Ted'le Tanya'nın sevişmesini seyretme düşüncesi yeterince sıkıntılı ama bana gerginlik veren, Ellen Oglethorpe'un seferber edilmesi. Hatta soğuk soğuk terliyorum.

"Bize yarım saat veremez miydin, Tom?" diye soruyor Tanya, çingene lülelerinden birini düzelterek.

"Korkarım ki hayır."

"Ya çarşamba?" diye soruyor Ted.

"Evet!" diyorum, bu fırsatı yakalayarak. Çarşambaya kadar her şey olabilir. Dünyanın sonu gelebilir. "Yeni bir randevu için Ellen'ı görün."

"Hayatım?" Ted iki elini Tanya'ya uzatıyor, onu ayağa kaldırıyor. Ted gülümsüyor. Tanya'nın yanakları kırmızı kırmızı oluyor. Rudolfo ve Mimi* gibi kollarını birbirlerine dolayarak çıkıyorlar.

---

* Rudolfo ve Mimi: Puccini'nin *La Bohème* operasındaki âşıklar. (ç.n.)

15

Karanlıkta oturmuş, Ellen'ın nerede olduğunu merak ediyorum. Nihayet fırtına patlıyor. Şimşek çaktıkça sapma ölçerim parıldıyor. Keşke... Keşke sapma ölçerim teşhis koyabilmenin yanı sıra tedavi de edebilseydi, o zaman bu maskaralıkların ortasında kalmazdım.

Arka kapı açık. Teyp dönüyor. *Don Giovanni* cehenneme inişine başlıyor. Muazzam bir çatırtıyla bir trafoya yıldırım düşüyor. Kıvılcımlar uçuşuyor. Boş arsa arındırıcı, mavi-beyaz bir ışıkla doluyor. Ağaçlar geriye sıçrıyor. Işıklar kesiliyor.

Ellen çıkacağını ve birisinin daha beni görmek istediğini söylemek için içeriye geliyor.

"Başka hasta görmeyeceğim."

"Bir yedek parçacı galiba. Seni fazla meşgul etmeyeceğini söyledi."

"Ama..."

"Unutma, şef, yarın annen bekliyor."

"Ne? Dur..."

Ama gitti bile. Bir adam şimşeklerin ışığında atlaya atlaya geliyormuş gibi görünüyor. Bir ilaç satıcısı gibi devasa bir evrak çantası taşıyor.

"Bak, yedek parçacılara hafta içi bakıyorum."

Ama o bir yedek parçacı değil.

"Adım Art Immelmann" diyor, masanın üzerinden elini uzatarak. "İşim fon toplamak."

"Çok iyi, Art ama..." Sıkıntıyla, oturmuş olduğunu fark ediyorum. Immermann mı dedi, yoksa Immelmann mı, Almanya'nın olağanüstü yeteneği ve Immelmann dönüşünün mucidi gibi?

"Fon toplamada yeni bir kavram, doktor." Art evrak çantasından kâğıtlar çıkarırken fırtınayı bastırmak için bağırıyor. Açık kapıya kaşlarını çatıyor ama canım onu kapatmak istemiyor.

Onu daha iyi görmek için ışıkları açmaya çalışıyorum ama cereyan kesik. Ancak şimşekler neredeyse arka arkaya çakıyor. Tuhaf görünümlü bir adam bu, garip bir biçimde eski tarzlı. Gerçekten de eski usul, tepesi düz saç kesimi, göstermelik kol düğmeleri bile olan kısa kollu beyaz gömleği ve düzgün, koyu renkli pantolonuyla, eski Otomobil Çağı'ndaki kasabalı bir işadamına benziyor, eskiden her salı günü Rotary öğle yemeği için Howard Johnson'a giden elli yaşlarındaki şu sırım gibi yaşlı-gençlere, belki bir Southern Bell müdürüne. Yüzü hem genç hem de kırışık. Tepesi düz saç kesimi, kafatasının üstüne teğet geçiyor ve Katolik papazlarının saç kesimini andırıyor. Erken kelleşme mi, yoksa fazla kısa bir kesim mi?

El sıkışmak için masanın üzerinden eğildiğinde, sıkışan hava bana doğru geliyor ve burnuma ağır, karmaşık bir koku getiriyor, güçlü bir deodorantla nötralize edilmiş girift, bastırılmış bir ter kokusu.

"Pek güzel bir küçük hanım, doktor" diyor yabancı, başıyla kapalı kapıyı işaret ederek.

"Kim? Nasıl?" diyorum sertçe, sinirle kaşlarımı çatarak. Bana göz mü kırptı, yoksa şimşeğin etkisi mi?

"Çok ilkeli ve verimli, yine de son derecede çekici. Son derecede. Onu elinden almak isterdim."

"Bu ne!.. Ne demek istiyorsun sen yahu?" Söyleyecek söz bulamayarak –az kalsın, Bu ne cüret? diyordum– sandalyeden fırlıyorum.

"Alınma! Sakin ol, doktor! Ha, ha, seni yerinden sıçrattım, değil mi?"

"Ne istiyorsun?"

"Sadece hemşirene hayran olduğumu ve kendi araştırmalarımda bu kadar iyi bir asistanım olmuş olmasını dilediğimi söylemek istedim. Ne derler: Aşkta, savaşta ve aşçı tutmada her şey mubahtır?"

"Bir şey mi satıyorsun?" Saçlarım garip, neredeyse zevkli bir antipatiyle diken diken oluyor.

"Bugün satmıyoruz, doktor. Veriyoruz." Bunun üzerine başvuru formu gibi görünen bir şeyler uzatıyor. "Endişelenme!" İçtenlikle gülüyor. "Önceden dolduruldu."

Dikkatlice dinlemiyorum. Kâğıtlar şimşekte ileri geri zıplıyormuş gibi görünüyor. "Bunlar ne için?" (Neden onu dışarı atmıyorum?)

"İhtiyacın olan para için."

"Para mı? Kimi temsil ediyorsun, Art?"

"Washington'daki şu irtibatçılardan biriyim."

"İrtibat mı? Kimler arasında?"

"Kamu sektörüyle özel sektörler arasında."

"Bu ne demek?"

"Ha ha, sorman doğal." Genç-yaşlı yüzünün gülüşler arasında derhal ciddileştiğini fark ediyorum. "Bu vakada, kamu sektöründeki Ulusal Akıl Sağlığı Enstitüsü'yle özel sektördeki Ford, Carnegie ve Rockefeller vakıfları arasında."

"İyi."

"Kulağa etkileyici geliyor, değil mi?"

"Öyle demedim."

"Aslında, ben yüceltilmiş bir elulağıyım."

"Öyle mi" diyorum kasvetle, saatimi okumaya çalışarak.

"Biz NIMH mensupları ve..."bir an için, sesi bir yıldırımın gürültüsünde kayboluyor, "zamanımızın en önemli bütünleyici tekniğini bulmuş olabilirsin."

"Nasıl?" diye soruyorum dikkatsizce. Bir bürokrat gibi konuşan ama çalışkan bir yedek parçacı gibi görünen... ve kokan bu adama ne anlam vermeli? "Hangi teknikten bahsediyorsun?"

"More Nitel-Nicel Ontolojik Sapma Ölçeri'nden" diyor Art Immelmann gülerek. "Bir ağız dolusu bu. Ofiste herkes ona MONOS diyor. Kulağa yerdeki bir delik gibi geliyor, değil mi?"

Karanfilli viskimi masaya bırakıyorum. Hafif ve titrekmiş gibi hissettiğim elim havaya kalkıyor. Onu cebime sokuyorum.

"Şaşırdın, ha, doktor?"

Bir dakika sonra, bir içki hazırlamaya karar veriyorum. Elim bana normalmiş gibi geldiği halde, bardağı iki elimle tutmaya karar veriyorum.

"Anlamadığım şey, bunu nereden bildiğin."

"Bir dakika düşün, doktor, anlayacaksın."

Bir sonraki şimşekte anlıyorum. Ya müdür makalemi onaylamış ya da *Brain* onu kabul etmiş ya da her ikisi. Ve biri ya da her ikisi haberi NIMH'e sızdırmış.

"Kazandın, doktor" diyor Art ciddiyetle. El yine masanın üzerinden bana doğru geliyor. El sıkışıyoruz. Yine o girift, bastırılmış terve-deodorant kokusu geliyor.

Kazandım.

Şimdi Einstein'ın ne hissettiğini anlıyorum, İngiliz astronomlar aceleyle Venezuela'dan, Arcturus'un ışığının güneşin yanından geçerken gerçekten de küçük bir sapma yaptığı haberini ulaştırdıkları zaman.

Zafer.

Arkama yaslanıyorum ve kesintisiz yağmuru, boş arsada seslerini akort eden kurbağaları dinliyorum. Şimdi ne yapmalı? Amcamın nasihatini hatırlıyorum: kibrini hüznünden sakın. Bunu nasıl yapmalı? Küçük Napolyon'a gidip Leroy Ledbetter'la birlikte bir içki içerek.

"Hakikaten yenilikçi olan tekniklere fon sağlamakla ilgileniyoruz. Seninki hakikaten yenilikçi."

"Evet."

"Kendi doğal lojistik faktörün var. Üstelik sonuçlar aşamalı."

"Evet." Neden bahsediyor bu? Önemli değil. Kazandım.

"Bunun ulusal imalarının farkındasın, değil mi?"

"Evet, farkındayım."

"Davranış bilimleri ilk defa ulusal dokuyu parçalamakta olan ve şimdiye kadar ölçülemeyen ve kavranamayan streslerle başa çıkmak için bir araca sahip oldu."

"Evet."

"Dr. More." Art yine ayağa kalkıyor, tekrar el sıkışmak için değil, umarım; hayır ama yine o ağır, yumuşatılmış protein kokusu geliyor.

"Evet?"

"Disiplinlerarası bir özel görev kuvveti için fon sağlamaya ve bir yıl içinde ABD'deki her hekimin ve sosyal bilimcinin eline bir MONOS verecek hızlandırılmış bir programı yürürlüğe koymaya hazırız."

"Öyle mi?" Neden heyecan duymuyorum? Gözlerim kırpışmıyor.

"Benden daha iyi bildiğin gibi, MONOS'unun çok-düzeyli bir kapasitesi var. Davranışsal, siyasi ve felsefi düzeylerde etkin olabilir. Hatta şunu söyleyecek kadar ileri gidebilirim, doktor..." Art balgam çıkarmak ve ustalıklı, karmaşık bir dokunuşla pantolonunun ağını düzeltmek için duraksıyor.

"Neyi, Art?"

"Eğer şu bizim ABD önümüzdeki yıl hapı yutmazsa senin MONOS'un sayesinde olacak bu."

"Şey, ben öyle demezdim ama..."

Son şimşekte, burnumun dibinde, yasal boyutta, mavi kaplı bir doküman beliriyor ve göğüs kemiğime bir dolmakalem doğrultuluyor.

"Bu nedir, Art?"

"Bir ayrıntı. Bürokratik bir ilk adım, ha ha." Art şipşak kahkahasıyla gülüyor ve anında bir cenaze levazımatçısı kadar ağır başlı oluyor.

"Hey, patent haklarının transferi için bu."

"Hazır klişe, doktor. Özel sektörle yapılan herhangi bir sözleşme için standart prosedür. Ve kazancına bak!" Ustalıkla sayfaları çeviriyor. "Yüzde yetmiş beş!"

"Evet ama demek istiyorum ki lanet olsun, Art!.." diye başlıyorum ama Art Immelmann bembeyaz kesiliyor ve bir adım geri gidiyor.

"Özür dilerim. Sadece paranın beni ilgilendirmediğini kastettim." Art bir Kutsal Ad'cı ya da katı bir Vaftizci olmalı.

"Onlara böyle diyeceğini söylemiştim. Ama bu konuyu dert etmeyelim. Önemli olan MONOS'un dağıtımını zamanında yapabilmek."

"Eh, elimde yüz adet üretim modeli var zaten."

"*Nerede?*" Art neredeyse masanın üzerinden aşıyor.

Şaşkınlıkla arkama yaslanıyorum. "Güvenli bir yerde. Merak etme."

"MONOS gibi bir şeyi ortalıkta bırakmak istemezsin, doktor."

"Biliyorum." Ona planlarımdan, pazartesi günü müdürle olan randevumdan, makalemi *Brain*'e sunduğumdan söz ediyorum. "Patent haklarımı devretmemin gerekliliğini anlayamıyorum."

"Hayal kırıklığına uğrayabilirsin, biliyorsun, doktor" diyor Art düşünceli bir biçimde; ama içim rahatlayarak görüyorum ki başvuru formlarını çantasına geri koymaya başlıyor.

"Eh, ben umutluyum."

"İnsanların gerçekten radikal olan bir yeniliğe nasıl direndiğini bilirsin."

"Evet ama bu şey işe yarıyor, Art."

"Biliyorum. Bak sana ne söyleyeceğim, doktor" diyor Art neşeyle, evrak çantasını hızla kapatarak. "Gelecek hafta uğrayayım."

"MONOS'un kontrolünü devretmeden fon ayarlanamaz mı?"

"Kuşkusuz. Ama bir iki gün içinde seni görmeye geleceğim. Her ihtimale karşı."

"Ne ihtimali?"

"Bir pürüzle karşılaşma ihtimalin. İnsanları hiç bilemiyorsun, doktor" diyor Art esrarengiz bir biçimde.

"Çok doğru" diyorum, sadece ondan kurtulmak ve herhangi bir fırtınada sıcacık ve samimi bir sığınak olan Küçük Napolyon'a gitmek için sabırsızlanarak.

Art'ın arka kapıdan çıkıp, karanlık boş arsadan karşıya geçmekte olduğunu fark edinceye kadar birkaç saniye geçiyor. Omuz silkiyorum. Hâlâ bazı seyyar satıcıların ve yedek parçacıların kaldığı eski Southern Oteli'ne gitmek için kestirmeyi kullanıyordur belki.

Ama kestirmeyi nereden bilecek?

İki Temmuz

Annemin Evi
Sabah 10:00 / Pazar, 2 Temmuz

1

Pazar günleri annemle yemek yerim. Ama bugün özel bir gün. Dün doğum günümdü. Bugünse Mülkiyet Hakları Pazarı. Mihrap cemiyetinin ve ayrıca İş Ve Meslek Kadınları'nın başkanı olan annem, evrensel bir delegasyonu Saint Pius XII Kilisesi'ne (A.K.K.) götürüyor (A.K.K.= Amerikan Katolik Kilisesi).

Şampiyonların Yaz Ay Işığı Turu son hızla devam ediyor. Balık Kızartma Şenliği bu öğleden sonra yapılacak. Bu sabahın ilerleyen saatlerinde Hıristiyan Kaydette'ler baton-çeviriciler grubu bir göste-

ri yapacak. Salı günü Mississippi'ye, Oxford'daki ulusal yarışmalara gidiyorlar.

Anlaşılan annemle kiliseye gitmeye söz vermişim... doğum günüm olduğu için, Mülkiyet Hakları Pazarı olduğu için ve benim "Kilise'ye dönmemi" istediği için.

Golf sahalarına bakan bir terasta oturuyoruz ve annemin küçük siyahi uşağı Eukie bize doyurucu bir kahvaltı servisi yapıyor. Beyaz ceketi bakılamayacak kadar göz kamaştırıyor. Dumanı tüten mısır lapası yığını da beyaz renkte ve sabah güneşinde parıldıyor. Daha şimdiden sıcak Tang artı ördek yumurtası artı votkamı içmişim ve nabzım neşeli bir hızla koşturuyor. Hem uyanık hem de titreğim.

Burada her şey güzel ve huzurlu. Açelyalarda ispinozlar ıslık çalıyor. Golfçüler faytona benzeyen tuhaf arabalarıyla oyun parkurlarında vızır vızır gidip geliyorlar. Neden bu kadar diken üstündeyim?

Öte yandan, sarmaşıklar sinsice etrafı istila ediyor. Annemin avlusu fark edilir derecede küçülmüş.

Sandalyem öyle yerleştirilmiş ki yüzüm bitişikteki Tara'ya dönük olarak oturuyorum, Tozlu Rhoades'un, Louisiana'yı idare eden New Orleans'lı gangster Vince Marsaglia'dan satın aldığı çiftlik evine.

Görüyorum ki annem benim için çeşitli projeler tasarlamış. Diyor ki:

"Hayalimde senin ve Lola'nın ay ışığında bir aşağı, bir yukarı yürüdüğünüzü görebiliyorum; bu arada içeriden güzelim eski-dünya müziğinin nağmeleri geliyor."

"Lola Rhoades mu?"

"Ho ho, anneni kandıramazsın! İkinizin arasında neler döndüğünü biliyorum."

"Öyle mi? Neler dönüyormuş?"

"Daha memnun olamazdım. O senin için çıldırıyor, Tom! Ne harika bir kız!"

Başımı kaşıyorum: bu garip. Şimdiye kadar annemin Lola'yla pek bir işi olmaz, onun Texas'lılara has bir biçimde kaba ve at gibi olduğunu düşünürdü. Lola'nın çelloyu bacaklarının arasına alması, anneme bir şekilde hanımefendiliğe aykırı gelirdi. Sanırım Tozlu'yla konuşmuş olmalı.

"Sen bir Yengeçsin, o bir Boğa. Daha iyisi olamazı"

"Belki, anne ama gerçek şu ki ben pek..."

"Koç'tan ve Terazi'den sakın."

"Peki, anne ama..."

"Senin o küçük hemşiren Koç değil mi?"

"Kim? Ellen mı? Yüce Tanrım, hiçbir fikrim yok, anne. Her halükârda, Ellen'la benim hiçbir..."

"Senin o küçük solcu ufaklığın da Terazi değil mi?"

"Kim? Moira mı? Tanrım, anne, bunu nereden biliyorsun sen? Her halükârda, neden 'senin' diyorsun?"

"O sana göre değil, oğlum."

"Evlilikten mi bahsediyorsun? Moira'nın benimle evlenmeye niyeti yok."

"O halde ilişkiyi kesmek için daha da çok nedenin var. Ama aslında o konuda endişelenmiyorum. Zihnimi meşgul eden şey şu."

"Evet?"

"Yengeç olmak, son derecede hassas olduğun ve aile içi çekişmelerin sana çok acı çektirdiği anlamına geliyor. Tanrı biliyor ki senin durumunda bu doğru."

"Öyle gerçekten."

"Ginger Rogers ve Red Skelton birer Yengeç'ti."

"Bunu bilmiyordum."

"Ayrıca ayın hâkimiyeti altındasın ki bu da duygusal bakımdan dengesiz olduğun ve birden fazla sevgiliyle yanıltıcı ilişkiler kurmaya meyilli olduğun anlamına geliyor."

"Bu doğru."

"Sana söylemek istediğim şuydu ki bu hafta, temmuzun ilk haftasında, bazı şeyleri açıkça görmeye başlayacağına ve bir takım önemli kararlar alacağına inanıyorum; ama..."

"Buna ben de inanıyorum."

"Ama!.. Ayın sonlarına kadar herhangi bir emlak transferi yapma. Tozlu'ya ve Lola'ya da aynı şeyi söyledim."

"Emlak transferi" diyorum, başımı kaşıyarak.

"Tozlu'ya ve Lola'ya söyledim, sana da söylüyorum: hepiniz ne planlar yapmış olursanız olun, şu anda bir şey satmayın ve şu anda bir şey almayın." Başıyla anlamlı bir biçimde Tara'yı işaret ediyor.

"Bir şey satmak mı? Anne, Lola'yla benim hiçbir planımız yok. Tozlu sana ne söyledi?"

"Ho ho ho. Bir şeyler biliyorum. Ve Lola'nın harika bir kız olduğunu da biliyorum."

Bu doğru. İri, güzel bir çellocu olan Lola harika bir kız. Geçen Noel'de, 18 numaranın çimenlik engelinde, birbirimizin kollarında yattık ve yaz takımyıldızlarının rotalarında dönüşünü seyrettik... ben aşktan, bilimsel zaferden ve beynimdeki kurdeşenlerden aklımı kaybetmiş bir haldeydim; o ise aşkla ve müzikle dopdolu, kulağıma çello melodileri tıslıyordu. Cesur bir kız o, şöhretini tehlikeye atarak hayatımı kurtardı; ben engelde yatmış, aşktan ve kurdeşenden ölürken, babasını getirmeye gitti.

Annemin anlamadığı şey şu ki biz bir geceliğine birbirimizi sevdik ve orada bitti. Bir gece, o, dönen takımyıldızları seyrederken, ben antik bir çello gibi bacaklarının arasında şarkı söyledim. Mükemmel bir karşılaşmaydı ama onu tekrarlayabileceğimiz düşünülmemeli.

Ama yine de –işte aşkın kerameti– tam da ben parıldayan mısır lapası yığınının üzerine eğilirken, aşk yeniden canlanıyor! Aşk her zaman mümkündür, burada, kırk beş yıllık yaşamımın küllerinde bile. Bir şey kıpırdanıyor, bir Zümrüdüanka. İşler çok kötü de olsa, belki tam da böylesine kötü oluğu için, neden bu öğleden sonra balık kızartma şenliğine gidip Lola'yı yeniden görmeyeyim, bir iki cin fizz içmeyeyim?

"Doris sana göre değildi, Tom" diyor annem. "Tanrı biliyor ki harika bir insandı ama sana göre değildi. Bir Oğlak'tı, senin tam zıddın. Sana söylemiştim!"

Hayır, söylememişti. Gerçek şu ki başta Doris'i çok tutuyor, onu Virginia'lı bir aristokrat olarak bağrına basıyordu. Oysa öyle değildi, güzel bir Shenandoah Vadisi kızıydı sadece.

"Doris sana göre değildi, Tom!" diyor annem, bacaklarını kızgınlıkla sallayarak.

"Belli ki değilmiş."

Anneme bak! Aramızdaki farka bak! Ben kırk beş yaşında, titrek, dermansız bir adamım; o ise altmışlı yaşlarında, bir serçe kadar çevik

ve dünyayla barışık. O dimdik oturuyor, düzgün bacakları üst üste atılmış, naylon naylona sürtündükçe hışırdıyor, bir eli güzel vücudunu vurgulamak için beline derince bastırılmış. Bu sabah saatlerdir ayakta, bahçesini eşeleyip duruyor, yardımcılara emirler yağdırıyor, planlar yapıyor... o bir "emlakçi" yılda kırk bin kazanıyor, babamın hayatının en verimli çağında olduğundan daha başarılı.

Sağlıktan ışıldıyor ve kendisiyle uyum içinde. Ben mi? Ben kendimden iki metre ilerideyim, dehşetle coşku arasında mekik dokuyorum. Ayak parmaklarım dönüyor. Açık hava bana uygun değil. Kendimi Florida'da, Jacksonville'deki bir parkta oturan tohuma kaçmış ve kırık dökük Henry Miller gibi hissediyorum. Annem tabağındakileri silip süpürmüş. Bir amele gibi yiyor ama alabildiğine biçimli bir vücudu var; cildi iyi, gözleri net görüyor. Ne bağırsak var onda! Ne yazık ki benim bağırsaklarım babama çekmiş, muhafazakâr öfkelerden ve liberal dehşet duygusundan mustarip.

"Tom" diyor annem, sesini alçaltıp gözlerini devirerek. "Bir şeyin olmak üzere olduğunu hissediyorum. *Onlar* bir şey yapacaklar."

"Bende de aynı his var" diyorum, merakla onu seyrederek. "Ama böyle düşünmenin nedeni ne?" Annem ne zaman sesini alçaltsa ve gözlerini devirse, *onlardan*, zencilerden bahsedecek demektir.

"Onları gördüm" diye fısıldıyor annem. "Etrafta dolaşıyorlar, bakıyorlar."

"Kim, Bantu'lar mı, yerliler mi?"

"İkisi de. Ama esas mesele o değil."

"Esas mesele ne?"

"Geçen pazar, içinde bir şey kıvrılan siyah bir bulutun Prag'ın Bebek İsa'sının üzerinde dolaştığını gördüm."

"Bunu yakında burada bir şey olacağının işareti olarak mı aldın?"

"Geçmişte hep haklı çıkmadım mı?"

" 'Kıvrılan şey' neydi?"

"İç organlar. Bu da Bantu'ların işareti. İç organları inceleyerek gaipten haber veriyor ve kehanette bulunuyorlar. Gülünç olduğumu düşünüyorsun."

"Bir şeyin olacağı konusunda haklı olduğunu düşünüyorum."

Buralarda annemin bir falcı ve kâhin olarak şöhreti vardır. Aslında Katolik bir bilinircidir o. Tanrı'ya inandığı halde, kristal küresine, işaretleri görme ve gizli anlamları sezme yeteneğine de güvenir... gerçekten de içine baktığı bir kristal küresi vardır. Ama bu konuyu pek abartmaz, medyum havaları takınmaz, seanslar ve o tür şeylerle alakası yoktur. İleriyi görme gücü daha ziyade iş dünyası ve siyasetle ilgilidir. Mayıs ayında Aslan burcundan birisiyle iş bağlamaz. Önsezilerinin ve rüyalarının çoğu Solcuların Kalın Kafalılara karşı kurduğu komplolar hakkındadır. Son beş suikastın dördünü önceden bilmiştir.

"Nasıl olduğunu sormayın bana!" diye çıkışır hayranlarına. "Oluyor işte. Bir Oğlak'ı bir Yengeç'e satacağıma, aya giderim. Çünkü bunu yaparsam ne olacağını biliyorum. Hem satışı kaybederim hem de depozitoyu." Satıcıyla alıcının astrolojisinden söz ediyor. "Ayrıca, nasıl olduğunu bilmiyorum ama dokuz günlük bir ayinin üçüncü gününde, onlu tespih duasının üçüncüsünü okurken ve üçüncü boncuğa geldiğimde, bir şey göreceğimi de biliyorum. Neden olduğunu sormayın bana!" diye haykırıyor, kendine gülerek.

Görmek derken, bunu samimi olarak söylüyor. Geçen yıl Prag'ın Bebek İsa'sının üzerinde, ayrıntılı olarak söylemek gerekirse, Bebek İsa'nın elinde tuttuğu küçük kürenin üzerinde, bir ayıyla boğuşan bir ejderhanın hayalini gördü. Ertesi hafta Rusya'yla Çin arasında savaş patlak verdi.

Ünü yayılıyor. "Marva, Tanrı'nın bir armağanı bu" diyor ona arkadaşları. "Neden bunu dünyayla paylaşmıyorsun?"

Gördüğü hayalleri yorumlamıyor bile, bunu başkalarına bırakıyor. Ama arkadaşları bu hayallerin anlamlarını açıkça görüyorlar ve çoğu zaman bunların siyasi imaları oluyor, muhafazakârlar için kötü şeylere, liberaller içinse iyi şeylere delalet ediyorlar. Mesela son genel seçimin arifesinde, tespih duasının üçüncüsünün üçüncü boncuğuna geldi ve Eski İhtişam'ın, yani ABD bayrağının, yavaş yavaş Büyük Tuz Gölü'nün sularına gömüldüğünü gördü. Arkadaşları anladılar. Yeni başkan, Tuz Gölü Kenti'nden bir entegrasyon yanlısı.

Annem, ancak öğleden sonra, daha önce bana bir telefon gelmiş olduğunu söylüyor. Yüzünü buruşturuyor. Arayanı onaylamıyor.

"Gidip onu görmeni söyledi. Acil dedi. Mesajı yorum yapmadan iletiyorum.

"Kim, anne?"

"Arkadaşın, Roma Katolik rahibi."

"Roma mı?"

"*Peder* Smith" diyor, *Peder*'i istihzayla vurgulayarak.

"Ne istedi?"

"Bana söylemedi. Sadece gidip onu görmeni söyledi."

"Nerede?"

"Asla tahmin edemezsin."

"Ee?"

"Köle Meskenleri'nde olacağını söyledi. Belli değil miydi bu?"

"Ne belli değil miydi?"

"Sonunda oraya düşeceği."

"Ne demek istiyorsun?"

"Bilirsin" diyor annem, elini beline derince bastırarak ve kamburunu çıkararak. "Bence onlarla birlikte o."

"Kimlerle?" diye soruyorum. "Gerillalarla mı demek istiyorsun?"

"Ben de en tatlı sesimle ona senin buraya geleceğini ve benimle kiliseye gideceğini söyledim. Cesareti varsa ayinimizde bir sorun olduğunu söylesin diye meydan okudum ona."

"Ondan hoşlanırdın." Hoşlanırdı da. Hanımların gözdesiydi o. Zarif bir tavrı vardı; çevik bir rahip rolünü oynayan ve şöyle sözler söyleyen bir Ricardo Montalban'a benzerdi: "Çan konusunda endişelenmeyin, çocuklarım. Tanrı çanı sağlayacaktır" vesaire. "Şimdi nesini beğenmiyorsun?" diye soruyorum anneme.

"Seninle olmayan sana karşıdır" diyor annem, karanlık bir edayla. Gözleri pırıldıyor. Kötü bir düşman o.

"Evet. Şey... hım." Güneş ışığında titriyorum. Sarmaşıkların etrafı istila etmekte olduğunu fark ediyorum. Bir sürgün annemin dövme demirden antika Singer masasına dolanmış.

Daha biz kiliseye gitmeden, Dr. Tozlu Rhoades çalı çitin üzerinden atlayıp geliyor. Eukie ona bir fincan kahve koyuyor.

Tozlu'yla annemin gayet iyi anlaştıklarını fark ediyorum. Tozlu bana göz kırpıyor ve kemiklerimi yokluyor. O halde bana hiçbir garezi yok. İkisi de benimle dalga geçiyor.

"Marva" diyor Tozlu, anneme ama aynı anda büyük, çilli eliyle omzumu araştırıyor. "Tom bizim gibi beyaz ayaktakımını yukarıya, büyük eve davet eder mi sence?" Şimdi muhabbet dolu, buğulu gözlerle Tara'ya bakıyor.

"Ha? Ne diyorsun?" diye soruyorum.

"Etse iyi olur, yaramazı" diye haykırıyor annem.

"Hangi büyük ev?" diye soruyorum onlara. İkisi de neşeyle gülüyor. Ben de sırıtmakta olduğumun farkına varıyorum.

Ama Tozlu aniden ciddileşiyor. Büyük, aslan kafasını yavaş yavaş iki yana sallıyor.

"Bir hafta içinde Texas'a gidiyorum, biliyorsun. Ve Lola'yı orada tek başına bırakacağım için kendimi kötü hissediyorum. Bir haftadır hizmetçimiz olmadığını biliyor musun? Küçük zencin olduğu için ne kadar şanslı olduğunu bilmiyorsun."

Annem gözlerini deviriyor ve parmağını dudaklarına götürüyor. "Eukie bir hazine."

Eukie bir işe yaramıyor ama canımı sıkan bu değil.

"Ben gittiğimde küçük Lola'ma kim bakacak, tahmin et" diyor Tozlu arkama doğru. O ve annem başımın üzerinden türlü bakışlar değiş tokuş ediyorlar.

"Keşke çocuk yanıma taşınsa." Yine göz mesajlarıyla tekmil bir iletişim.

"Tara'dan ayrılmaya yanaşmaz" diyor Tozlu dalgın dalgın. "Köklerinin orada olduğunu söylüyor."

"Bu sabah orada onu görmeliydin, atlarını besliyordu, yeşillikler ekiyordu..."

"Şimdi Lola nerede?" diye soruyorum onlara.

"Bugün öğleden sonra balık kızartma şöleninde onu göreceksin, her şey ayarlandı" diyor annem. "Ama onu görmeliydin; orada, o eski bahçede duruyordu, elleri simsiyah, yüzü ışıl ışıl. Hiç bu kadar güzel ve bu kadar kararlı görünmemişti."

"Yine de onu orada tek başına bırakmak hoşuma gitmiyor" diyor Tozlu, başını hızla iki yana sallayarak.

"Scarlett'ın*, toprakları hakkında ne dediğini hatırlıyor musun?" diye soruyor annem. "Yoksa *The Good Earth*** müydü?"

"Evet" diyor Tozlu, kocaman çene kaslarını çıkartarak.

Annem elimi sıkıca tutuyor. "Bu akşam dörtlü yapıyoruz, Tommy" diyor, tuhaf, yumuşak bir sesle, kadınların ciddi olaylarda, cenazelerde ve düğünlerde kullandıkları türden aceleci, alçak perdeli, heyecan verici bir sesle. "Sen, ben, Tozlu ve Lola."

Hım. Annemle Tozlu arasında bir şeyler mi dönüyor? Ve benimle Lola arasında bir şeyler mi döndürüyorlar? Beynimde uyarı sinyalleri çakıyor. Gözünü dört aç! Çöpçatanlık yapıyorlar. Ama yine de. Ama yine de her şeye rağmen, aşk alevleniyor. Ne de olsa Lola güzel bir kız. Ve cesur bir kız. Ve güzelim dizlerinin arasına sıkıştırılan Guarnerius ne güzel sesler çıkarıyor. Ne de olsa, daha kötü hayatlar da var, Tara'nın verandasında oturup... Tara'ya bakıyorum, sahte bir tepedeki o abes, sahte eve: tepe bile sahte, Louisiana eyaleti onu Vince Marsaglia için bataklıktan toplamış. Tara'da Lola'yla yaşamanın abesliği bile beni aşkla tutuşturuyor. Evet, Lola yeşillikler diker ya da *Don Quijote* çalarken ya da biz el ele tutuşur, çelloyla nasır bağlamış parmakları avucumda fısıldarken, verandada oturup Early Times yudumlamak. Güzelim Lola.

Soru şu: Lola'yla evlenmemeye nasıl dayanabilirim? Tanrı neden kadını böylesine güzel ve erkeği böylesine sevgi dolu bir yürekle yaratmış?

"Ayin vakti" diyor annem, canlılıkla ayağa kalkarak. "Bizimle gelmez misin, Tozlu?"

Ama Vaftizci olan Tozlu mazeretlerini sunuyor, neşeli-eksantrik tarzıyla kendine bir tokat aşk ediyor ve çalı çitten atlayıp gidiyor.

* Scarlett: Margaret Mitchell'in *Rüzgâr Gibi Geçti* romanında güneydeki bir çiftliğin sahibi olan kadın kahraman. (ç.n.)

** *The Good Earth* (İyi Dünya): Pearl S. Buck'ın bir romanı. (ç.n.)

2

Saint Pius XII kilisesine yürüyoruz. Amerikan Katolik Kilisesi tarafından tanınan son papa olan Aziz Pius'a, Illinois'deki Kutsal Cicero Koleji tarafından azizlik payesi verilmişti. Anaheim'ın yerlisi ve San Diego Piskoposu olan, A.K.K.'nin şimdiki "Papa"sı, Pius XIII adını aldı.

Mülkiyet Hakları Pazarı, A.K.K.'de belli başlı bir ziyafettir. Haçın yanındaki mavi bir flama, Mesih'i iki elinde tahta bir çiti olan tipik bir Amerikan evini tutarken gösterir.

Annem diğer İş ve Meslek Kadınları'yla birlikte önde oturuyor. Bense arkada, teşrifatçıların yanında gizleniyorum, bir ayağım kilisede, bir ayağım girişte. Her an gidebilirim çünkü anneme, randevuma

gitmek zorunda olduğumu ve kiliseden sonra onu göremeyebileceğimi söyledim.

İstediğim her an gidebilirim ama içeride enfes bir serinlik var. Buradaki mükemmel havalandırma düzeni bana hep A.K.K.'nin vatansever bir jest olarak yeniden benimsediği eski Latince ayinin sözlerini hatırlatır: "Sana yalvarırız bize bahşet bir *locum refrigerii*..."*

Monsenyör Schleifkopf, Matta İncili'nden, zengin bir adam olan Arimathea'lı Yusuf'un İsa'ya inanışını ve kabrini ona verişini anlatan parçayı okuyor. Yine varlıklı birisi olan Lazarus'un dirilişi konusunda vaaz veriyor.

"Çok Sevgili Cemaatim: en iyi yorumcular bize Lazarus'un yoksul bir adam olmadığını, sahibi olduğu evde kız kardeşleriyle birlikte rahat bir yaşam sürdüğünü hatırlatıyorlar. Anımsayın ki Efendimiz de bir sosyal reformcu değildi, köleleri azat etmekle ilgili hiçbir şey söylememişti ve biz bunu yapmak zorunda değiliz."

Vaazdan sonra Monsenyör Schleifkopf muzafferane bir edayla bu hafta cemaatin, yeni kilisenin, havalandırma düzeninin, beş mil öteden duyulabilen elektronik çanın ve yeni kilise okulunun borçlarını kapatmış olduğunu bildirdi.

Teşrifatçı olan Moon Mullins girişte beni selamlıyor. Gerçek bir teşrifatçı tarzıyla, balgam çıkararak ve yumruğunu avucuna indirerek, oralarda oyalanıyor.

Monsenyör Schleifkopf dua ediyor, Kuzey Ekvador'a karşı zafer kazanmamız için, İsa'ya inanan kardeşlerimizin ve Latin Amerika'daki mülk sahibi kardeşlerimizin refahı için ve "tüm zamanların en büyük profesyoneli" adına, Şampiyonların Ay Işığı Turu'nun başarısı için.

Aklımdan iffetsiz düşünceler geçiyor. Daha önce sebepsiz olarak güm güm çarpmakta olan yüreğim, şimdi Lola Rhoades'un aşkıyla ve hemen bu akşamüzeri onu görme ve daha sonra onu alacakaranlığa davet etme beklentisiyle çarpmaya başlıyor.

Cemaat amentü için ayağa kalktığında, bunu fırsat biliyor ve dışarıya süzülüyorum.

---

* L: Locum refrigerii: Tazeleyici bir yer. (ç.n.)

İsa bana merhamet etsin. Sör Thomas More benim için dua etsin. Tanrı Moon Mullins'i kutsasın, iyi bir adam o, benden daha iyi bir adam. Efendimiz zavallı kilisenize merhamet etsin.

Hoşça kal, Pius XII. Merhaba bebeğim Lola, iriyarı, güzel çellocu. Alacakaranlığa çıkalım, birbirimizin kollarında yatalım ve rotalarında dönen takımyıldızları seyredelim.

3

Peder Rinaldo Smith köle meskenlerinin ufak şapelinin teneke damlı verandasında oturuyor. Kolları yukarıya kıvrılmış gömleğiyle Ricardo Montalban'a her zamankinden çok benziyor. Ufak cemaatini bekliyor herhalde. Roma Katolikleri bir kalıntının kalıntısı halinde.

Basamaklarda oturuyoruz.

"Bize ne lazım biliyor musun, Tom?" diye soruyor bana, içini çekerek.

"Neymiş o, Peder?"

"Bir çan."

"Doğru, Peder. Ve nerede bir tane bulabileceğim hakkında bir fikrim var benim."

"Fevkalade" diyor Peder Smith, bir ak yılanı basamaklardan aşağıya tekmeleyerek.

Peder Smith iyi bir rahip; yirmi beş yıldır yeni doğanları vaftiz ederek yeni bir yaşama başlatmış, günahkârların günahlarını çıkarmış, hastalara merhem sürerek kutsamış, ölenleri gömmüş olan namuslu ve mütevazı bir adam... ama onun da sıkıntıları oldu.

Bir defasında akut hastalar koğuşunda benim yatağımın yanındaki yatakta beliriverdi. Anlaşılan saat ondaki ayinde garip davranışlar sergilemiş ve müminler arasında paniğe neden olmuş. Bölünmeden önce, yüzlerce müminin eski Saint Michael Kilisesi'ni hınca hınç doldurduğu bir zamanda olmuş bu. Duyuruları yapmak ve vaazını vermek üzere kürsüye çıktığında, konuşmak yerine... sessizliğe gömülmüş. Sessizlik belki otuz saniye sürmüş. Otuz saniye çok uzun bir sessizliktir. Konuşma beklendiğinde, hiçbir şey sessizlik kadar rahatsızlık verici olamaz. Sıralarda insanlar öksürmeye ve kıpırdanmaya başlamışlar. Uğursuz bir şey olacağı duygusu hüküm sürüyormuş. Uzatılan sessizlik dehşet yaratabilir. "Beni bağışlayın" demiş nihayet "ama kanallar sıkışık ve sözler bana ulaşmıyor." Rahiplerin hep yaptığı gibi dalgınca mikrofona üflemeye ve vurmaya başladığında, müminler hoparlörden bahsettiğini sanmış ve rahat bir nefes almışlar. Ama Peder Smith ayine devam etmemiş. Bunun yerine, cübbesiyle papaz evine yürümüş, kasvetli bir keder içinde Monsenyör'ün koltuğuna oturmuş ve kâhya kadının dediğine göre, "haberlerin sıkışması"yla ilgili bir şeyler mırıldanmaya başlamış... bunun üzerine, TV'yi kastettiğini sanan kadın onu açmış (gariptir: insan ne söylerse söylesin, bu ne kadar korkunç, karışık, uyuşmaz bir şey olursa olsun, onu duyan her kimse, bir şekilde onu uyuşturur). Monsenyör Schleifkopf daha sonra diğer vaiz Peder Kev Kevin'e şöyle demiş: "Golf oynamayan, dostça bir iskambil oyunundan keyif almayan ya da *Lawrence Welk Şov*'u dinlemeyen rahiplerden sakın... er ya da geç yakalarını tersine çevirip kravat takacaklardır." Peder Kev Kevin, Rahibe Magdalene ile evlenip Aşk'taki vajina bilgisayarının başına geçmeden önceydi bu.

Böylece Peder Rinaldo Smith yanımdaki yataktaydı işte, tahta gibi kaskatı kesilmiş, elleri iki yanına yapışmıştı, gözleri ne sağa ne sola bakmıyordu.

"Sorun nedir, Peder?" diye sordu Max; dolmakalemleri, el feneri ve refleks çekici yeleğinin cebinde elmas gibi pırıldıyordu.

"Hava dalgalarını sıkıştırıyorlar" diyor Peder Smith, dümdüz ileri bakarak.

"İletişimde kesintiye neden oluyorlar, ha, Peder?" diyor Max derhal. Hastayla hemen özdeşleşiyor.

"Devreye bir cin koymuşlar" diyor Peder Smith.

"Ha, iletişimdeki kesintiye bir tür perinin ya da cinin neden olduğunu mu söylemek istiyorsun?"

"Hayır, hayır, Max!" yandaki yataktan sesleniyorum. "Onu kastetmiyor." Max'in anlamadığı şey şu ki Peder Smith amatör radyolarla oyalanmaktan, diğer amatör radyo operatörleriyle konuşmaktan hoşlanan ve böylece onların kullandıkları oldukça tuhaf ve neşesiz jargona ağzı alışan birçok rahipten biri. "Devrede bir cin olduğunu söylediğinde, sadece ters giden bir şey olduğunu kastetti, buna neden olan bir, ıı, peri ya da cin olduğunu değil." Rahiplerin amatör radyolara ve sismolojiye zaafları vardır. Yalnız yaşamlar sürdüklerinden ve Güney Dakota'da.Pierre ya da Bronx ya da Georgia'da Waycross gibi yerlerde izole edilmiş olduklarından, dünyanın her tarafındaki yalnız insanları dinler ya da yeryüzünün kendisine kulak kabartırlar.

"Evet, sıkıştırıyorlar" diyor Peder Smith.

Ben konuşunca, Max ve diğer doktorlar eleştiren gözlerle bana bakıyorlar. Benimle işleri bitmiş, benim yatağımı geçmişlerdi. Eşini başka birisi devralan ama oradan ayrılmayan bir dans partneri gibiyim.

"Onlar mı?" diye soruyor Max. "Onlar kim?"

"Onlar kazandı, biz kaybettik" diyor Peder Smith.

"Onlar kim, Peder?"

"Prenslikler ve otoriteler."

"Prenslikler ve otoriteler, hım" diyor Max, başını yana çevirip kulak kesilerek. Şakağının düzlemlerinden ışık yansıyor. "Şeytanların hiyerarşilerinin ikisinden bahsediyorsun, değil mi?"

Psikiyatrların ve davranışçıların gözleri duygudaş bir ilgiyle ışıldıyor.

"Evet" diyor Peder Smith. "Onların taktiği galip geldi."

"Şimdi şeytanlardan bahsediyorsun, değil mi, Peder?"

"Doğru."

"Şimdi, senin deyiminle, hangi taktik galip geldi?"

"Ölüm."

"Ölüm mü?"

"Evet. Ölüm kazanıyor, yaşam kaybediyor."

"Ha, savaşları, suçu, şiddeti ve bu tür şeyleri kastediyorsun, öyle mi?"

"Yalnız o değil. Yaşayanları da kastediyorum."

"Yaşanları mı? Yaşayanlar ölü mü demek istiyorsun?"

"Evet."

"Nasıl olabilir, Peder? Yaşayanlar nasıl ölü olabilir?"

"Ruhlarını kastediyorum, tabii."

"Ruhlarının ölü olduğunu kastediyorsun" diyor Max, son derecede canlı bir duygudaşlıkla.

"Evet" diyor Peder Smith, monoton bir sesle. "Etrafım ruhların cesetleriyle çevrili. Bir ölüler kentinde yaşıyoruz."

"Şeytanlar da burada mı, Peder?" diye soruyor Max.

"Evet. Ama siz çocuklar çoğundan daha güvendesiniz."

"Nasıl, Peder?"

"Çünkü işin aslını bilmiyorsunuz" diyor rahip, birdenbire neşelenerek. Gülüyor. "Gerçeği bilmek ister misiniz?"

"Gerçeği her zaman bilmek isteriz" diyor Max ciddiyetle.

"Bence Tanrı'nın iradesini siz doktorlar yerine getiriyorsunuz, ona inanmamanıza rağmen. Siz hayatı temsil ediyorsunuz. Burada bize yardım etmeye çalışıyorsunuz, iyi adamlarsınız, Tanrı hepinizi kutsasın. Hayat..." diye başlıyor rahip ve güldüğü kadar ani bir biçimde, bu kez yüzünü elleriyle kapatıyor ve hüngür hüngür ağlamaya başlıyor.

Doktorlar sessizce başlarını sallıyorlar, yatağın ayakucuna hafif hafif vuruyorlar ve sonraki hastaya geçiyorlar.

Ama bugün, Tepenin-Altındaki-Natchez'de, rahip eski haline dönmüş, tamamen giyinik ve aklı başında oturuyor, Ricardo Montal-

ban gibi düz, kıllı önkolları olan, gri yüzlü, gri saçlı, gri bir adam. Kol saatine bakıyor ve günah çıkarma odacığına girme vaktinin geldiğini izah ederek kalkar gibi yapıyor.

"Benim için gitmeyin, Peder" diyorum, etrafta başka tövbekâr görmeyince.

"Öyle mi?" İçini çekerek tekrar oturuyor.

"Özür dilerim, Peder ama bana tövbekârlık andını verdiremezdiniz. Unsurlardan biri eksik."

"Hangisi?"

"Pişmanlık. Ciddi bir ıslah olma amacından söz etmiyorum bile."

"Anlıyorum. Senin için dua edeceğim."

"İyi."

"Şey, sen de benim için dua et."

"Son zamanlarda pek dua etmedim. Ama izninle, Peder."

"Evet?"

"Bir konu hakkında beni görmek istediğini sanmıştım."

"Seni görmek mi? Ha, evet. Doğru. Geçen gün aklıma geldi" diyor rahip, saatinin bandını futbolcu bir İspanyol atletin bileğine benzeyen geniş, kıllı bileğine geçirerek. "Evinden taşınmanın iyi bir fikir olacağını düşündüm."

Merakla ona bakıyorum. "Bunu neden yapayım?"

"Sana nedenini söylemekte özgür değilim."

"Yani günah çıkarma odacığının mührü altında birisi sana bir şey mi söyledi?"

"Sadece sana oradan ayrılmanın daha iyi olacağını söylüyorum. Şimdi. Bugün."

"Bir şey mi olacak, Peder?"

Rahip omuz silkiyor.

"Peder, eğer hayatım tehlikedeyse, bana söylemekle yükümlüsün bence."

"Taşınmalısın. Bak, neden buraya, yanıma taşınmıyorsun? Biliyorsun, burası gayet serindir." Başıyla, restore edilen köle meskenlerine doğru işaret ediyor, daha şimdiden sarmaşıklara ve bataklık mersinlerine gark olmuş olan uzun, tuğla sıra eve.

"Ama Peder..."

Ayağa kalkıyor. Cemaatinin üyeleri gelmekteler. Garip bir taife bu, bir kalıntının kalıntısı, kırık dökükler, arta kalanlar, bir muharebeden sonra başıboş kalan ve dağılan askerler gibi. Çoğunu biliyorum. Beni tanıyorlar ve bunu çekimser selamlarla belirtiyorlar. Ben de onlardan biri miyim?

Bunlar:

Üç eski tarz Roma Katolik'i, ne olursa olsun Roma'daki papaya bağlı kalacak olan türden –Papa'yı alkışlayın!– Kolomb Şövalyeleri tipinde, Seven-Up içen, Kutsal Ad'ı zikreden, Batı arabaları kullanan ihtiyatlı insanlar ve karıları, tavuklu bamya pişiren ve mihrap cemiyetine üye olan iyi, sağlam hanımlar.

İrlandalı müstehzi bir davranışçı; bu tiplerde ironi, ironi üzerine öyle yığılmış, şakalar, şakalar üzerinde öyle kabuk bağlamış, göz kırpmalar, dürtmeler ve özel şakalar öyle karmaşık bir hale gelmiştir ki laiklik, laiklik karşıtlığı olmuş, aşırılığa kaçmış, şeriatçılık olarak geri gelmiş ve başladığı yere, Roma tarafına yerleşmiştir.

Yaşlı bir şirret, yetmiş yaşındaki bir kilise hademesi, kâhin Anna'dan beri tapınağın gölgeleri arasında gizlenmekte olan tiplerden.

Bataklıktan gelen, paçavralar ve deniz kabukları giyinmiş bir aşk çifti; özgür bir yaşam sürmüş, mantralar terennüm etmiş, Choctaw haşişi tüttürmüş, altın-yeşil dünyada yan yana yatarak hayaller kurmuş, çocuk peydahlamış ve doğurmuş, bir tuz madeninde ikamet etmiş olan bu çift... bir gün bir Konfederasyon İncili'ne tesadüf etmişler, hayal edilebilecek bu en çılgın, en olanaksız doktrini sanki daha önce hiç okunmamışmış gibi okumuşlar, ona inanmışlar, evlenmeye ve çocuklarını vaftiz etmeye karar vermişler.

Son zamanlarda Jackson'dan transfer olmuş sıradan bir Kalın Kafalı çift; erkek, Dost Finans'ın yeni müdürü; yerel Katolik Kilisesi'nin yerini sormuşlar ve belki de şaka olarak, buraya yönlendirilmişler; şimdiyse ortalıkta duruyor, gözlerini kaşlarına doğru devirerek merakla düşünüyorlar: bu doğru kilise olabilir mi, bir dikenli funda tarhındaki bu teneke damlı kulübe? diye. Yanlış yerdeler.

İki özgür-jack, açık tenli, koyu, iri gözlü siyahiler, diğer zencilerin "Creole" da dediği ama ataları New Orleans Muharebesi'ndeki

hizmetleri için Andy Jackson tarafından azat edildiğinden beri genellikle özgür-jack denilen adamlar.

Ya evlenmeyi ya işi bırakmayı ya da yalnız beyazlara eğitim veren Kalın Kafalı okullarda öğretmenlik yapmayı reddeden ve böylece gidecek yerleri olmayan iki rahibe.

Üç ilahiyat fakültesi öğrencisi, iki gürbüz beyaz adam: gürbüz Notre Dame tipleri, terli Hanımımız madalyalarını sallayarak basketbol kortlarında bir aşağı, bir yukarı koşan türden adamlar ve yüzü geleneksel bir dindarlık içinde sabitlenmiş, bana, aklından asla saf olmayan bir düşünce geçmeyişiyle ünlü Cizvit çocuk aziz Aloysius Gonzaga'yı hatırlatan zarif bir siyahi genç.

Merkez'den iki sekreter, o tipi bilirsiniz, otuz bir, otuz iki yaşında ve pek de göz kamaştırıcı olmayan iyi Katolik kızlar, biri tıknaz ve ablak yüzlü, diğeri bir Safinaz.

Herkes şaşkın şaşkın ortalıkta duruyor, birbirini süzüyor ve doğru yerde olup olmadığını merak ediyor. Aşk çifti, yumruklarını avuçlarına indiren Kolomb Şövalyeleri tiplerine bakıyor. Dost Finans çifti özgür-jacklere bakıyor ve siyahi mi, yoksa beyaz mı olduklarını merak ediyor.

Peder Rinaldo Smith içini çekiyor ve basamaklardan çıkıyor. Diğerleri sessizce onu takip ediyorlar.

"Geliyor musun, Tom?" diye soruyor.

"Bugün değil."

"Müminleri çağırmak ve duaya başlanacağını haber vermek için iyi, eski bir çanımız olsa harika olmaz mıydı?"

"Evet. İyi bir eski plantasyon çanının nerede bulunabileceğini biliyorum galiba."

"Şahane."

4

"Kapalı veranda"mdayım.

Balık kızartma şenliğini atlayıp öğlen sonrasını karanfilli viski yudumlayarak ve Stedmann'ın Verdun öyküsünü okuyarak geçirmeye karar veriyorum.

23 Mayıs 1916 sabahı, saat altıda, Fransız Otuz Dördüncü Piyade Birliği Douaumont'taki kaleye saldırmış. Almanların 2.200 adet topu varmış ve bunlardan 1.730'u ağır topmuş. Fransız tümeni her beş askerinden dördünü kaybederek kaleye doğru ilerlemiş. Sağ kalanlar kalenin damına ulaşmış ama içeriye girememişler. Kısa bir süre içinde top ateşiyle ölmüşler.

Verdun'daki katliam, on dokuzuncu yüzyıla göre bir ilerlemeymiş. O zamanlar, mesela Grant, Cold Harbor'da kırk dakika içinde

Lee'nin ordusu karşısında, çoğu Smith, Jones ve Robinson adında beyaz Anglo-Saxon Protestanlar olan 8.000 asker kaybetmiş. Lee'nin ordusu da ekseriya Smith, Jones, Robinson ve Armstrong adında Anglo-Saxon, beyaz Protestanlardan oluşuyormuş.

Muamma şu. Peder Smith yaşamdan söz ediyor. Yaşam, ölümden iyidir. Fransızlar ve Almanlar şimdi yaşamı seçiyorlar. 1916'da, Verdun'da, Fransızlar ve Almanlar ölümü seçmişler, 500.000 tanesi. Soru şu, kimde yaşam var, yaşamı seçen ve hiçbir şey için ölmeye razı olmayan şimdiki Fransız'da mı, yoksa ölmeyi seçen o zamanki Fransız'da mı? Ne için ölmeyi seçmişti? Unutuyorum.

Yoksa bir Pennsylvania'lıda mı? Bu öğleden sonra, Douaumont Kalesi'ne yapılan saldırı sırasında, bir spor spikerinin gelecek sezonun futbol güçlerini saydığını duydum. Listesinin birinci sırasında Pennsylvania Eyalet Üniversitesi'nin Nittany Aslanları vardı. Nittany Aslanları hakkında konuşulduğunu duymaya hevesli değilim. Ama Pennsylvania'da yaşamak ve hayatınızın her günü spor spikerlerinin Nittany Aslanları'nın geleceği hakkında konuştuğunu duymak nasıl olurdu acaba?

Sapma ölçerimle yaşamın endeksini ölçebiliyorum, ölümde yaşamın ve yaşamda ölümün. Verdun'da ölüyorken canlı olmak ve Nittany Aslanları'nın bir destekçisi olarak canlıyken ölüyor olmak mümkün, sanırım.

Ölümde yaşamın bir örneği: Verdun Muharebesi'nden sonra elli yıl boyunca, Fransız ve Alman gaziler her yaz oraya döner, 1916 yazını geçirdikleri siperi arayıp bulurlarmış. Neden tam da ölümün ikamet ettiği yeri seçmişler? Orada hayat mı varmış? Daha sonra Kutsal Yol üzerindeki bir kahvede saatlerce otururlarmış.

Ama davamı kanıtlamalıyım. Ölenlerin canlı olduğu ve yaşayanların ölü olduğu koşullarda sapma ölçerimle hazır bulunmalıyım. Gözlemlemek, ölçmek, doğrulamak: işte bilim adamının işi.

"Kapalı veranda"nın dışında, Doris'in Meksika'dan getirdiği siyah çakılların arasından ayrık otları filizleniyor. Onun Hammacher-Schlemmer'den ısmarladığı 500 dolarlık kurşun Aziz Francesco heykelini Virginia sarmaşığı ele geçirmiş. Aziz Francesco'nun elinde tuttuğu kuş banyosu ve yemliği boş. Baştankaralar için sert bir lokma.

Pazar gecesi: sabahın beşine kadar uyuyamıyorum. Stedmann'ın Verdun'unu okuyorum, bataklıkta bir bebek gibi ağlayan cüce baykuşu dinliyorum, ifritlerin, gece coşkularının, sabah dehşetlerinin saldırısına uğruyorum; on iki karanfilli viski yudumlamışım.

Ama neden korkayım? Yarın... bugün... müdürle buluşacağım ve sapma ölçerim hakkındaki utkulu haberi duyacağım, ruhun ilk çap pergeli ve ünlü filozof Descartes bedeni zihinden kopardığından ve ruhun ta kendisini, kendi evine musallat olan bir hayalete çevirdiğinden beri, Batılı insanın ruhunu bölmüş olan korkunç uçurumun üzerine bir köprü kurmak için bu ilk umut hakkındaki haberi.

Üç Temmuz

Makalem ve icadım hakkındaki iyi haberi
duymak üzere müdürün odasında
Sabah 11.00 / 3 Temmuz, Pazartesi

1

Randevuma daha otuz dakika var. Oldukça gerginim. Ama neden? Makalem kendini ispatlıyor. Kanıtlar orada. İcadım işe yarıyor.

Bir an için aşkım Moira'yı görme umuduyla Aşk Kliniği'nden geçen dolaylı yoldan gitmeye vakit var.

İçeride, vajina bilgisayarının başında oturmuş, *Tanrısız Hıristiyanlık* adında bir kitap okumakta olan Peder Kev Kevin'den başka hiç kimse yok.

"İyi mi?"

"Ne? Ha. Evet, işin özü burada."

Ayağa fırlıyor ve beni kuşkulu bir samimiyetle selamlıyor, yakışıklı Pat O'Brien sırıtışını çakarak ve elimi, tıpkı Kolomb Şövalyeleri'nin özel rahibiyken yaptığı gibi, iki eliyle sıkarak. Kötü haberleri var herhalde. Evet, öyle.

"Bayan Schaffner'ı mı arıyorsun?"

"Evet."

"Korkarım ki o artık bizimle değil" diyor Peder Kev Kevin, eski rahipçe tarzıyla topuklarının üzerinde arkaya doğru sallanarak.

"Nerede, peki?"

"Geriatri'de Dr. Brown'la çalışıyor."

"Çok iyi" diyorum ama kalbim çirkin bir biçimde yana doğru hopluyor. Ama gerçekten, neden kıskanayım? Buddy Brown şehvet düşkünü bir adam ama Moira bunu biliyor. Onun ilgisini çeken ve yardım etmek istediği kişiler, o talihsiz yaşlı insanlar kuşkusuz.

"Teşekkür ederim. Hoşça kal, Peder" diyorum dalgınca.

Peder Kev Kevin kaşlarını çatıyor ve vajina bilgisayarının başına dönüyor. Aynı anda Yalnız Lil klinikten içeri giriyor, Lusit donatımlarını masaya diziyor ve kaliteli gri takım elbisesini çıkarmaya başlıyor.

Holde Buddy Brown'a rastlamak durumu düzeltmiyor. O beni daha da coşkulu bir biçimde selamlıyor.

"Bu öğleden sonra Kuyu'da görüşürüz" diyor, yaklaşıp yan tarafımı sevecen bir nefretle çimdikleyerek.

"Kuyu'da mı?"

"Saat ikide. Sen ve ben. Onlara gerçek bir şov verelim, ne dersin?"

"Evet. Ama şu anda müdürle bir randevum var."

"İyi bir vaka. Onu önce sen gördün, sonra ben gördüm. İkimiz de onun içini dışını biliyoruz."

"Hangi vaka? Ha, Bay Ives."

"Hangi vakaymış! Ho ho." Buddy yan tarafımı rahatımı bozacak kadar büküyor. "Bu sefer avucuma düştün, oğlum."

"Belki. Sence onun nesi var?"

"Ben nesi olduğunu biliyorum."

"Ve onu Mutlu Adalar'a gidecekler listesine yazdın."

"Sen olsan onu ne yapardın?"

"Bilmiyorum." Aşağıya, Buddy'nin bronzlaşmış kel kafasına ve İspanyol köpeklerininkine benzeyen parlak gözlerine bakıyorum. Çene kemikleri sağlıklı cildinin altında bir yelpaze gibi yukarı doğru yayılıyor. Moira ondan hoşlanıyor olabilir mi? Sağlığı, kuvveti, zekâsı ve temizliği onu övgüye değer yapıyor. Çok temiz bir insan o. Tırnakları saat kristalleri gibi. Yumuşak, beyaz gömleği ve kolalı doktor önlüğü, maun rengi berrak cildinin üzerinde kar gibi parlıyor. Saat bandının ağır, altın halkalarının arasından, sürtünmeyle perdahlanmış kıllar fışkırıyor.

Buddy bana göz kırpıyor. "Anladığım kadarıyla Bay Ives'da, ıı, herhangi bir patoloji teşhis etmemişsin."

"Evet."

"Yani onun bir şeyi olmadığını mı düşünüyorsun?"

"Evet."

"O halde nasıl oluyor da yürüyemiyor ve konuşamıyor?"

"Bilmiyorum."

"Sen ve ben kapışacağız."

"Tamam."

"Bu sefer açık verdin."

"Bunu nereden çıkarıyorsun?"

"Çünkü bilimsel olmayan kaygıların muhakemeni etkilemesine izin verdin."

"Bilimsel olmayan kaygılar mı?"

"Dini kaygılar."

"Ben mi? Dini mi? O nasıl oluyor?"

"Doğruyu söyle. Prensip olarak Mutlu Adalar'a ve Coşku Şalteri'ne karşısın."

"Evet."

"Ve Bay Ives'ın oraya gönderilmesini istemiyorsun."

"Doğru."

"Neden?"

"Neden ne?"

"Neden onaylamıyorsun?"

Sessiz kalıyorum.

"Tom, sen ve ben farklı düşünmüyoruz" diyor Buddy, içten, dostça bir sesle.

"Düşünmüyor muyuz?"

"Önemli olan yaşamın kalitesi."

"Evet."

"Ve bireyin kendi bedenini kontrol etme hakkı."

"Şey–"

"Ve her şeyden çok, bir insanın kendi kaderini seçme ve kendi potansiyelini gerçekleştirme konusundaki kutsal hakkı."

"Şey..."

"Kendi annenin acı çekmesine izin verir miydin?"

"Evet."

"Sana inanmıyorum. Seni çok iyi tanıyorum ve insani değerlere üstün bir değer verdiğini biliyorum."

"Evet."

"Aynı şeylere inanıyoruz, sadece onlara ulaşmanın en iyi yolu konusunda uyuşamıyoruz."

"Öyle mi?"

"Kuyu'da görüşürüz!"

Son bir çimdik, artık iyi arkadaşız... ve beyaz eteklerini uçurarak gidiyor.

Kuyu garip bir kurum, Ortaçağ münazaralarının ve doktorların eşek şakalarına, satirik şiirlere, kaba klinik şakalara ve bu tür şeylere olan özleminin bir kalıntısı. Ayda bir, öğrenci amfiteatrında, dört yüz küsur öğrenci, profesör, hemşire ve personelin karşısında klinik-patolojik bir konferans düzenlenir. Yerel hekimler davet edilir ve bazen de gelirler, sırf Solbabasan psikiyatrların ve davranışçıların neler karıştırmakta olduğunu görmek için de olsa. Bugünkü Kuyu, on aylık çetin okul yılının büyük finali. Kuyu'nun sıraları dik bir eğimle Pamplona'daki boğa güreşi ringinin bir minyatürü olan küçük, çukur

bir arenaya iniyor. Kuyu öğrenciler arasında popüler çünkü Herr Professor'ların alenen birbirlerini aptal durumuna düşürmeye çalıştıkları ve öğrencilerin taraf tutabilecekleri tek vesile (belki de Anglo-Sakson bir kurumdur bu: hiçbir Alman Herr Professor böyle bir şeye tahammül etmez). Öğrenciler alkışlayabiliyor, tezahürat yapabiliyor, yuhalayabiliyor, başparmaklarını aşağı çevirebiliyor, ayaklarını betona sürtebiliyorlar. Yarışan hekimler teşhislerini sunuyor ve savunuyorlar. Rakipler birbirleriyle alay etmekte, hatta birbirlerine hakaret etmekte özgürler. Bir doktor, aslında Buddy Brown'ın ta kendisi, "Lupus'un tipik kırmızı kelebek döküntüsü" teşhisi koymuş olan bir rakibini, onun, rakip doktorun renk körü olduğunu kanıtlayarak bozguna uğratmıştı.

Buddy "havarilerim" olduğunu söylerken abartıyor. Kuyu'daki tek küçük başarım, tanınmamış bir matadorun iyi icra edilmiş tek bir *estocada*'sına* benzetilebilir. Cinsel soğukluktan ve sabah dehşetlerinden mustarip olan ve fazlasıyla katı Metodist ebeveyni tarafından kötü şartlandırılmış olduğu söylenen bir hanımefendinin aslında, neredeyse mükemmel olan hayatından dehşete düştüğünü kanıtlamayı başarmıştım, tüm ihtiyaçlarının karşılandığı ve tek yapması gerekenin golf ve briç oynamak ve kulüp binasında oturup yüzme yarışmalarını ve Hıristiyan baton-çeviricileri seyretmek olduğu Cenet'teki yaşamından, aslında yaşam içindeki ölümünden dehşete düştüğünü. Her sabah uyandığında mükemmel bir koca, mükemmel çocuklar, mükemmel bir hayatla karşılaşıyordu... ve sabah dehşetleriyle yaprak gibi titriyordu. Onu bir Skinner kutusunda baştan şartlamak için gösterilen tüm çabalar başarısız oluyordu. Ben durumu ters anladıklarını, soğukluğunun dehşetten kaynaklandığını düşündüm, tersine değil. Dehşetle sarsılan bir hanımefendi kocasıyla nasıl sevişebilir? Kuyu'da sapma ölçerimi ilk defa ortaya çıkardım... evet, öğrenciler icadımdan haberdarlar ama ciddi bir teşhis aracı mı, yoksa bir tiyatro donatımı mı olduğundan emin değiller. Sapma ölçer hem erotik hem de kişilerarası bölgelerde normal ölçümler kaydetti. Hanımefendinin sevgi dolu bir yüreği vardı. Ah ama bu konuda ne yapılmalıydı? Kuyu'da bunu nasıl kanıtlamalıydı? Aklıma bir fikir geldi. Zihnimde

* İsp: estocada: Kılıç darbesi. (ç.n.)

onu tartarak, kolayca etkilenen biri olduğunu kaydederek –gri gözleri sizin farkınızda olan, daha kendiniz bile bilmeden ne istediğinizin farkında olan ve sizin önderliğinizi takip etmeye gönüllü olan şu çevik, ince, küllü sarışınlardandı: mükemmel bir dans partneri– kumar oynayıp hızlı bir hipnoz yaptım, onu uyuttum ve aklına, endişelenecek bir şeyi olmadığına, en kısa zamanda bir mazeret uydurarak gidip kocasını araması gerektiğine dair, hipnoz sonrası için bir öneri yerleştirdim. Bunun üzerine de öyle yaptı; uyandı, aralık dudaklarla ve pembeleşmiş yanaklarla ayağa kalktı, saçının arkasını düzeltti ve saatine bakarak, "Aman Tanrım, geç kaldım. Harry'yle buluşmalıyım. Bu onun izin günü ve eğer acele edersem, şekerlemesini bitirmeden evde olurum" dedi. Kızarmış yanaklarla çıkıp gitti. Öğrenciler tezahürat yaptılar ve "Harry'ye Deli Oluyorum" şarkısını söylediler.

Küçük zaferim tıbbi olmaktan çok teatraldi, tabii. Çok iyi bildiğiniz ve Freud'un uzun zaman önce kanıtladığı gibi, tıbbi meslektaşlarım, hipnozun kalıcı bir faydası yoktur.

2

On bire beş var. Erkekler tuvaletine son bir ziyaretin zamanı geldi. Neden bu kadar gerginim? Müdür benden yana olmalı. Yoksa Art Immelmann'ın icadımdan nasıl haberi olurdu?

İti an, çomağı hazırla. Bir adam yanımdaki pisuarı kullanıyor, oysa altı tane pisuar var ve benimki en sonda. Kaşlarımı çatıyorum. İşte pisuar kullanımı konusunda erkekler arasındaki zımni kuralların ikinci derecede bir ihlali. Eğer altı pisuar varsa ve bir adam ilkini kullanıyorsa, ikinci adam münasip bir biçimde altıncısını ya da belki beşincisini, olabilir ki dördüncüsünü, tahammül edilebilir bir biçimde üçüncüsünü kullanır ama ikincisini değil.

Ancak, bu adam standart usulde balgam çıkarıyor, fermuarını çekip malum yerini düzeltiyor ve lavaboya geçiyor, yine yanımdaki

lavaboya. Aynada onun Art Immelmann olduğunu fark ediyorum, Rockefeller-Ford-Carnegie vakıflarından, uyuşturucu satıcısına benzeyen adam.

"Vay vay, doktor."

Konuşmak üzere döndüğüm zaman, bir başka önemsiz tuhaflığın daha farkına varıyorum. Görüntüleri tersine çeviren aynada hiçbir aksaklık yoktu. Ama Art pantolonunu düzeltirken, yanlış tarafta "giydiğini" fark ediyorum. Terzilerin dediği gibi, sağ tarafta giyiyor, oysa herhangi bir terziye sorun, bin Amerikalı erkekten biri bile öyle giymez. Hatta Amerikan pantolonları solda giymeye göre yapılır. Doğru, küçük bir tuhaflık ama gözlemci için biraz rahtsız edici, şaşı bir adamla konuşmak gibi.

"Evet, doktor" diyor Art, sıcak suyu açarak, "küçük teklifimizi düşündün mü?"

"Söz konusu bile olamaz."

"Neden, sorabilir miyim?"

"İcadımın yanlış ellere düşmesini istemem. Hayli tehlikeli olabilir."

"Ulusal Zihin Sağlığı Enstitüsü'ne ve Ford, Carnegie ve Rockefeller vakıflarına güvenmiyor musun?"

"Hayır. Ayrıca, icadım henüz mükemmel değil. Onunla işim bitmedi."

"Ne mükemmel değil?" Art mambo stilinde dizlerini büküyor ve saçlarını bir denizci gibi, tarağın ve elinin birbirini izleyen hızlı darbeleriyle tarıyor.

"Alıcılarım ciltteki melanin pigmentine işlemiyor."

"Hım." Art tarağını ıslatıyor. "Yani MONOS'un koyu renklilerde işe yaramıyor, öyle mi?"

"Evet, yaramıyor." Ona hayretle bakıyorum. Koyu renkliler mi?!

"Başka bir aksaklık var mı?"

"Evet. Henüz bir tedavi unsurum yok. Bu haliyle, cihazım bir teşhis aracı, o kadar."

"Biliyorum." Art tepesi düz kesimli saçlarını ıslak bir tarakla dalgalandırmaya devam ediyor. Onları yatırmaya mı çalışıyor? Bazı saçlar, ıslak bir av köpeğinin saçları gibi havaya dikiliyor. "İcadının her

iki unsur için de kapasitesi bulunduğunu ve iki yönde de gelişebileceğini söylesem ne derdin, doktor?"

"Ha?"

"Hem melanin sorununun hem de tedavi sorununun çözümlerinin burnunun dibinde olduğunu söylesem?"

"Nerede?"

Art gülüyor. "Ben sadece ne işe yararım, biliyor musun, doktor? Ben bir koordinatörüm. Büyük fikirler sende. Ben ufak işlerle uğraşırım. Hatta elimde cihazına uyacak küçük bir aletim var..."

"Özür dilerim. Geç kaldım. Şey yapmam lazım..."

"Bir takım olurduk, doktor! Tek yapman gereken fon başvurusunu imzalamak!"

"Hayır."

Ama oldukça nazik bir biçimde vedalaşıyor ve el sıkışıyoruz. Onun eli garip bir biçimde cansız, sanki el sıkışma hakkında bütün bildiklerini, başkalarının el sıkışmasını izleyerek öğrenmiş gibi. Deodorantla nötralize edilmiş ağır bir ter kokusu burun deliklerimi zorluyor.

Art elimi gereğinden bir saniye daha uzun tutuyor. "Doktor. Herhangi bir şeyin ters gitmesi ihtimaline karşı, buralarda olacağım."

"Ne ters gidebilir?"

"Her ihtimale karşı!"

Ben ondan ayrılırken, pencerenin pervazında evrak çantasını açıyor. Postanede iş yapan bir seyyar satıcıya benziyor.

Zafer saatim yakın.

3

Müdürün dış ofisinde daktilolar başlarını kaldırmıyorlar ama sekreter nazik davranıyor. Başıyla bir bankı işaret ediyor. Ofiste personelden hiçbir eleman yok. Koğuşların aşina ipli elbiselerini giymiş bir dizi hasta, ellerini dizlerine dayamış, bankta oturuyorlar. Bana ifadesiz gözlerle bakıyorlar. Banktan başka oturacak yer yok.

Müdür ortalığı telaşa vermemekle çok doğru bir iş yapmış! Yine de hastalardan birinin benden önce çağırılması canımı sıkıyor. Aldırmıyorum. Art Immelmann'la karşılaşmam beni düşüncelere daldırdı. Bana bir şey mi anlatmaya çalışıyordu?

Benim sıram geldiğinde, müdür, biraz belirsiz bir tavırla da olsa, sıcak bir biçimde beni kapıda karşılıyor. Omzunun üzerinden gözü-

me çarpan ilk şey... evet!... çalışma masasında yan yana konmuş *Brain* makalem ve sapma ölçerim oluyor.

"Hayal gücün çok geniş!" diye haykırıyor müdür, eliyle bana karşısındaki bir sandalyeyi göstererek.

"Teşekkür ederim." Ne demek istiyor?

Müdür çetin bir ihtiyar, saman gibi gür beyaz saçları ve buruşuk, esmer yanağında tek bir kompas çizgisi olan zayıf, sert bir onursal emekli davranışçı. Akciğerinde onu alt etmekte olan bir kanser olduğu rivayet ediliyor ama insan urun onun bedeninin hayati olmayan kısımlarıyla, yağlarıyla ve vücut sıvılarıyla beslenmekte olduğuna, kendisininse Don Quijote kadar keskin, tozlu ve dayanıklı olmaya devam ettiğine kolayca inanabilir. Hastalığının tek belirtisi, dolu dolu bir öksürük ve ustalıkla kullandığı, bir peçete kadar düzgün bir biçimde balgamının üzerine katlayarak kol ağzından yukarıya ya da beyaz önlüğünün yarıklarına soktuğu mendilleri.

Bir davranışçı olmasına ve dolayısıyla "ontolojik sapma ölçer" gibi yeni fikirlere karşı pek iyi niyetli olmamasına rağmen, iki durum bana cesaret veriyor: bir, onun onurlu bir bilim adamı olması ve bu sıfatla, gördüğü bir delili tanıması; iki, ölüyor olması. Ölmekte olan bir kralın, sağlıklı bir kraldan daha bilge olması muhtemeldir, demiş Sör Thomas More. Ölmekte olan bir davranışçı iyi bir davranışçı olabilir.

Müdür dolu dolu öksürüğüyle öksürüyor. Gözleri dışarı fırlıyor. Mendiller ceplerinden bir içeriye, bir dışarıya girip çıkıyor.

"İzninle, Tom, *Haftalık Rehabilitasyon*'da projen hakkında bir makale yazacağız."

"*Haftalık Rehabilitasyon* mu?"

"Evet. Bir hayli hayal gücü göstermiş olduğunu düşünüyoruz."

"Efendim, *Haftalık Rehabilitasyon* hastaların teksir edilmiş dergisi."

"Biliyorum" diyor müdür, gözleri dostane bir biçimde dışarı fırlayarak.

Bel kemiğimde bir aşağı, bir yukarı titreşmekte olan huzursuzluk, ense çukurumdaki bir ısı havuzuna dönüşüyor. Gariptir ama sadece onun adına hafif bir mahcubiyet duyuyorum.

"Efendim" diyorum az sonra. "Belki de beni yanlış anladınız. *Haftalık Rehabilitasyon*'da çalışmalarım hakkında bir makale yazma plan-

ları olduğunu söylüyorsunuz. Pekâlâ. Ama makalemi size teslim edişimin nedeni, onu *Brain*'e teslim etmeden önce onayınızı ve desteğinizi almaktı."

"Evet, biliyorum" diyor müdür, öksürerek.

"Ayrıca fon için NIMH'e başvurum konusunda tasdikinizi almam da gerekiyor."

"Evet. Tutarı da..." Müdür teklifimin değil, tıbbi çizelgemin sayfalarını çeviriyor!

"Yirmi beş milyon" diyorum, şiddetle kızararak. Neden bu kadar mahcup oluyorum? Yirmi beş milyonda utanç verici ne var?

"Anlıyorum." Müdür başını yana yatırıyor, gözleri düşünceli bir biçimde dışarı fırlıyor. "Hasta-personel statüsündesin."

"Teknik olarak öyle ama..."

"Doktor, böylesine, ıı, büyük bir girişimi başlatmadan önce taburcu oluncaya kadar beklemenin daha iyi olabileceğini düşünmüyor musun?"

"Taburcu olma mı?"

Çizelgeyi çalışma masasının üzerinden bana doğru kaydırıyor. "Kayıtlarımıza göre hâlâ A-4'teki bir hastasın. Ki bu da personel görevleri yaptığın halde, henüz açık bir koğuşa ulaşmamış olduğun anlamına geliyor."

Ellerimi dizlerime dayamış, saygıyla başımı salladığımı fark ediyorum, bir hasta gibi! Pantolonuma bakarak gözlerimi kırpıştırıyorum. İpli elbisem nerede?

"Efendim, hastaneden beş ay önce ayrıldım."

"Ayrıldın mı?" Perdahlı gözler dışarı fırlıyor, sayfalar hızla çevriliyor. Çizelgenin bir yerlerinde beni kaybetti. "İşte. Hâlâ A-4'tesin."

"Hayır efendim."

"Hâlâ hasta-personel statüsündesin."

"Evet, efendim, teknik olarak."

"Bunu hatırlıyorum. Yaşantımda ilk defa A-4'teki bir doktor-hasta, hasta-personel konumuna getiriliyor. Dikkat çekici. Yeteneklerine büyük saygımız var, doktor. Bakalım, elektroansefalografidesin, Dr. Wilkes'le birlikte. Nasıl gidiyor?"

"Colley Wilkes'le birlikteydim. Beş ay önce."

"Bugün Kuyu'ya katılacağını fark ettim, heh heh heh. Seni daha önce de bir kez gördüm, doktor. Harika, heh heh heh. Bugünkü ne olacak, yüksek tıp mı, şenlik mi, yoksa her ikisi de mi? Biliyor musun doktor, eğer ruhsal dalgalanmalarının üstesinden bir gelebilsen, gerçekten büyük bir katkıda bulunabilirsin. Hım" yine çizelgeyi karıştırıyor, "Skinner kutusunun kaygılara ve coşkunluk-depresyona karşı daha faydalı olmamış olması çok yazık. Elektrot yerleştirmeye geçsek daha iyi olmaz mıydı acaba..."

"Efendim, bağışlayın. Sanırım anlıyorum. Daha ziyade, bir yanlış anlaşma var. Siz benim bir hasta sıfatıyla, dışarıdaki diğer hastalarla birlikte, size aylık ziyaretim için burada olduğum izlenimi altındasınız. Doğru, unutmuşum, pazartesi hasta kabul günü."

"Bu bana hatırlatıyor." Saatine danışıyor. "Korkarım süremizi biraz aştık. Ama kaygılanma. Her zaman seni gördüğüme sevinirim. Yakında A-3'e ve kalıcı personele geçmeyi başaracağını tahmin ediyorum. Şimdilik, olduğun yerde sıkı dur."

"Colley Wilkes'le."

"Müthiş bir insan! Bir Rönesans adamı."

Ayağa kalkıyoruz. Aramızda, çalışma masasının üstünde, sapma ölçerim bir köpek dışkısı gibi yatıyor. Ona bakmaya dayanamıyorum. Müdür de öyle.

"Ama efendim..."

"Dr. More, bana gerçeği söyleyin."

"Evet, efendim."

"İyi olduğunuzu düşünüyor musunuz?"

"Hayır, efendim, iyi değilim."

"Ee?.." Ellerini iki yana açıyor.

Aman Tanrım, haklı. 25.000.000 dolar. Bir ontolojik sapma ölçer. Ben zırdeliyim.

Ama müdür birdenbire kendini çok daha iyi hissediyor ve bir iyi niyet patlamasıyla sahiden makineme bakıyor ve hatta kalemiyle onu dürtüyor.

"İnanılmaz! Ne işçilik ama. Baksana, neden bugün Kuyu'da onu kullanmıyorsun, heh heh heh. Nerede imal ettirdin onu?"

"Japonya'da" diyorum dalgınca. "Dr. Yamaiuchi'yi hatırlarsınız."

"Japonlar inanılmaz, öyle değil mi?"

Japon işçiliğinin son zamanlardaki mükemmelliği hakkında düşünüyoruz.

"Bu şeye ne ad veriyorsun, doktor?" diye soruyor müdür, cihazı kalemiyle araştırarak.

"Sapma ölçer." Gözlerimi onun kuvvetli, kahverengi çiftçi ellerinden ayıramıyorum.

"Adı ilgimi çekiyor."

"Evet efendim?"

"Bir sapma ya da düşüş ima ediyor, anladığım kadarıyla."

"Evet" diyorum, monoton bir sesle.

"Bir masumiyet halinden düşüş belki de?"

"Belki." Ayağım canlılıkla sallanmaya başlıyor. Onu durduruyorum.

"Düşüşün, ıı, derinliğini ölçüyor mu bu?"

Ayağa kalkıyorum.

"Efendim?"

"Evet, doktor?"

"O halde ne *Brain*'e göndereceğim makaleyi ne de NIMH'den fon başvurumu onaylamaya niyetiniz olmadığını mı kastediyorsunuz?"

"O köprüyü gelecek ayki toplantımızda geçeceğiz. Şu anda Kuyu'daki şenlikle daha çok ilgileniyorum, heh heh. Ve A-4'te uzun bir süre kalacağından endişe etme. A-3'e hazır olduğuna inanıyorum. Aramızda olduğuna memnunum. Bugünlerde personeli tutmak ne kadar zor, bilemezsin. Oysa Boston'daki eski hastanede..."

"Efendim?"

"Evet?"

"Anlamadığım bir tek şey var."

"Neymiş o?" On dakikamı aştım. Müdürün perdahlı gözleri dışarı fırlayarak saatine bakıyor.

"Neden Art Immelmann'a başvurumu onaylamış olduğunuzu söylediniz?"

"Kime?"

"Art Immelmann'a."

"Adını hiç duymadım."

"NIMH'yle fonlar arasında bir bağlantı adamı o."

"Aman Tanrım, şu adamlardan. Onlar kötü haberdir. Hepsi aynı şeyleri söyler: Ekvador'daki savaş parayı tüketti."

"Ford, Carnegie ve Rockefeller'ın bana fon sağlamaya hazır olduklarını söylüyor."

"İyi!" Bana inanmıyor.

"Ama onu tanımıyorsunuz, öyle mi?"

"O adamlardan uzak dururum!" Her nedense müdür ölçüsüzce gülüyor ve bu da onu bir öksürük krizine sokuyor.

"O halde hiç kimseye icadımdan ya da makalemden bahsetmediniz?"

Mendiller bir içeriye, bir dışarıya girip çıkıyor. Yüzü hâlâ kırmızı olan müdür başını iki yana sallıyor ve arkama doğru bakıyor. Başka hastaları var!

Kapının ağzında bir sonraki hasta yanımdan geçiyor, ipli elbise giymiş hüzünlü, kızgın bir adam bu ve titreyen işaret parmağıyla saatine vurarak bana öfkeyle bakıyor. Yanağı hiddetle titriyor. Onun zamanını gasp ettim. Hiddetten bir av köpeği gibi sarsılıyor. O şeytanın beni de ele geçirdiğini hatırlıyorum. Bir defasında, bir başka hastanın söylediği bir söz üzerinde iki gün kara kara düşündükten sonra, sıkılmış yumruklarla onun yanına gitmiştim. "İki gün önce söylediğin o söze içerliyorum. Hatta artık buna katlanamıyorum. Sözünü geri al!" "Peki" demişti adam ürkerek ve sözünü geri almıştı.

4

Ayaklarım yere sürtünerek asansörlerin yanından geçiyorum, ellerim ipli elbisemin ceplerini arıyor.

Nereye gidiyorum? Koğuşlara mı dönüyorum?

Merkez dağılıyor.

Nereye gidiyorum? Sert şiltesi ve davul kadar sıkı gerilmiş bürümcük örtüsüyle A-4'teki dar yatağıma: üzerine yatabildiğim ve bir kırlangıç gibi kanatlanabildiğim sihirli bir halı o.

Neden deli olduğumda kendimi daha iyi hissediyor, her şeyi daha net görüyor, daha çok insana yardım edebiliyorum? Deli olmamak, aklı başında bir dünyada aklı başında olmak, en delice iş.

Asıl yapmak istediğim şey, A-4'teki yatağımdan doktorluk yapmak, çivili yatağındaki bir Hindu gibi, yatağımda mutlu ve kaskatı

yatmak ve en deli dünya olan aklı başında dünyadaki aklı başında insanları ve aklı başında doktorları tedavi etmek.

Neredeyim? Aşk'tan geçiyorum. Koridordaki bankta gönüllüler J.T. Thigpen, Gloria ve Ted'le Tanya oturuyorlar. J.T. tırnaklarıyla aknesini okşuyor. Gloria tombul bacaklarının üstünde açık duran bir ders kitabını okuyor. Elmas biçimli pencereden, vajina konsolunda *Commonweal* okuyan Peder Kev Kevin gözüme ilişiyor.

"Çarşamba görüşürüz!" diye fısıldıyor Ted.

"Nasıl? Ha."

Alt seviyede Buddy Brown ve Moira tekerlekli sandalyedeki Bay Ives'ın yanında duruyorlar. Moira başını eğiyor. Buddy beni iyi bir düşmanın içtenliğiyle selamlıyor.

"Tam zamanında geldin, Tom!"

"Ne için?"

"Bay Ives'ı gözden geçirmek için. Buyur."

"Hayır, teşekkür ederim."

"Şuna bak." Cebinden bir refleks çekici çıkararak hızlı, ustalıklı darbelerle Bay Ives'ın diz tendonuna hafif hafif vuruyor.

Bay Ives sandalyesinde adeta dans ediyor; bu arada yumuşak, mavi bakışıyla beni seyrediyor.

"Üst-motor-nöron hasarı değil mi bu, doktor?" diye soruyor Buddy bana.

"Sanmıyorum."

"Kendin dene." Bana çekicini uzatıyor; parıldayan sapı ve Kızılderililerin savaş baltasına benzeyen kırmızı lastik başıyla görkemli bir alet bu.

"Hayır, tefekkürler."

"Ne? Ha. O halde birazdan görüşürüz."

"İgi."

İyi konuşamıyorum. Kaybettim. Ben bir hastayım. Ama Buddy farkına varmıyor. Tüm düşmanlar gibi, hasmını en iyi şekilde yorumluyor. Ama Moira bir terslik olduğunu anlıyor. Başını eğiyor.

"Bir terslik mi var?" diye soruyor alçak sesle.

"Ben igigim." Alt seviyeden Kuyu'ya giden tünelin önünde beklediklerini fark ediyorum.

"Howard'ı unutma" diyor Moira.

"Kim? Ha." Howard Johnson. "Yok."

"Howard kim?" diye soruyor Buddy.

"Artık gidebiliriz" diye fısıldıyor Moira. Uçurumu görüyor ve beni kurtarmaya gönüllü.

"Sen ne zaman gireceksin?" diye soruyor Buddy.

"Evel zaman içimde" diye cevap veriyorum.

"Peki. Kısa bir zaman içinde" diyor Buddy, bana beni temize çıkarmaya gönüllü olarak. "Tuvalete gidiyor" diyor Moira'ya, bana bir anlam vermeye çalışarak.

"Zoğru" diyorum.

"İgi fanslar."

5

Böylece tekrar tuvalete gidiyorum.

Lavaboda arkamdan bir ayak sesi geliyor. Merhemlerle örtülmüş yağ ve terin aşina kokusu.

"Merhaba, Art." Nereden çıktı bu? Bir kompartımanda yaşıyor olmalı. Şimdi de kravat takmış ve ceket giymiş, sanki önemli bir vesile için giyinmişmiş gibi. Ama kravatla ceketi nereden buldu? Yıllar önce popüler olan bir stilde, omuzlarının altında küçük vatkalar olan, "sırtı körüklü" dar, gabardin bir ceket bu.

"Nasıl gidiyor, doktor?"

"Pek iyi değil."

"Bazen kazanırsın, bazen kaybedersin, ha?"

"Ne? Evet."

Aziz Yakup'un mektubundaki adam gibi, aynada yüzüme dikkatle bakıyorum. Görüntü retinada tersyüz oluyor ve bir delik açılıyor. Çantamdan Early Times şişesini çıkarıp iki uzun fırt çekiyorum.

"Şimdi nereye, doktor?"

"Bilmiyorum. A-4'e döneceğim."

"Bir hasta olarak."

"Herhalde."

"Bu kadar kolay mı pes ediyorsun?"

Omuz silkiyorum.

"Küçük teklifimize ne diyorsun?"

"Hangi teklif?"

"MONOS'una bir bakayım."

"Memnuniyetle." Cihazı çantamdan çıkarıp kullanılmış havlu kutusuna doğru kaldırıyorum.

Art onu yakalıyor, bir kuruş bulmuş bir sokak çocuğu gibi gömleğinin önüne sürtüyor.

"İnançlı olmalısın, doktor."

"İnançlı mı?"

"Bir dakika beni dinle."

"Neden?"

"Şuraya otur."

Kolumu tutup beni ayakkabı boyatma sandalyesine götürüyor. Alt tablada oturuyorum. Art üst tablaya atlıyor ve ayakkabılarını ayaklıklara yerleştiriyor. Viski midemi bir dişli gibi kavrıyor. Kendimi daha iyi hissediyorum, kenetlenmiş gibi.

"Ve her şeyi daha da kötü yapan" diyor Art neşeyle, "birisi senin sevgilinle tempo tutuyor." Tempo tutmak. Bu deyimi çocukluğumdan beri duymadım.

"Ne istiyorsun?" diyorum, midemdeki hoş, kenetlenmiş dişlinin etrafına çökerek.

"Sana bir şey göstermek istiyorum." Üzerimden atlıyor, hâlâ pencere pervazında açık duran evrak çantasını karıştırıyor. Bir adaptör halkası takılı, telefoto objektifine benzer kısa bir silindir çıkarıyor. Bunu sapma ölçerime takıyor.

"Hayat komik, doktor."

"Öyle."

"Ormana, ağaçları göremeyecek kadar yakın olmak diye bir şey var."

"O şey nedir?"

"Aslında senin keşfin bu. Prensip sana ait. Bu sadece bir teferruat. Eğer bir dipnotta adımı anmak istersen, ha ha..."

"Ne için bu?"

"Doktor, icadındaki sorun, teşhis koyabilmen ama tedavi edememen olmuştu her zaman, değil mi?"

"Bu doğru."

"Artık tedavi edebilirsin." Sapma ölçeri bana fırlatıyor.

"Nasıl?"

"Bilmiyor musun? Bunu yirmi yıl önce keşfettin."

"Ne?.."

Bir davranışçı çişini yapmak için içeri geliyor. Art tarağını ıslatarak ve dizlerini mambo stilinde bükerek yine saçını taramaya başlıyor. Davranışçı ellerini yıkıyor, bana selam veriyor ve çıkıyor. Art çeviklikle ayakkabı boyatma sandalyesine zıplıyor.

"Doktor, Ağır Sodyum serpintisinin etkilerini keşfettiğini hatırlıyorsun, değil mi?"

"Evet." Eğer iki yudum Early Times bana kendimi iyi hissettiriyorsa, üç yudum daha da iyi hissettirmez mi, diye düşünüyorum.

"Cevabı bulmuştun. Görmüyor musun?"

"Neyi?"

"Kişilik bozukluklarını Ağır Sodyum'la ve Klor'la tedavi etme olasılığını."

"Kanseri tedavi etmek için New Orleans'ın üzerinde bir kobalt bombası patlatmak gibi olurdu bu."

"Mesele de bu, doktor. Kobalt radyasyonuyla kanseri nasıl tedavi edersin?"

"Bunu düşündüm. Ama sodyum radyasyonunun iki yüzü keskin bir kılıç olduğunu biliyorsun, tabii. Ön lobdaki dehşeti hafiflettiğin anda, aynı zamanda kırmızı çekirdekteki hiddeti arttırma ihtimali var."

"Aynen!" Art'ın ayakları başımın üstündeki ayaklıklarda adeta dans ediyor. "Ve bundan nasıl kaçınılacağını tüm insanlar arasında en iyi sen biliyor olmalısın."

"Nasıl?"

"Bununla."

"O nedir?"

"Bir diferansiyel dokunum stereo-taktik emisyon iyonlaştırıcısı. Ağır Sodyum iyonunda da Klor iyonunda da ışın yayar. Senin prensibini kullanarak."

"Nasıl?"

"Görmüyor musun? MONOS'unu kıpırdatmıyorsun bile. Kırmızı çekirdekte bir ölçüm yaptın ve artı beş mili voltluk bir patoloji buldun diyelim. Tek yapacağın, ibreni eksi beşlik bir Klor yüküne getirmek ve iyonize etmek."

"Peki, bu ne yapacak?"

"Kırmızı çekirdekteki hiddeti sakinleştirecek."

"Tabii."

"Bana inanmıyor musun? Nereye gidiyorsun?"

"Bir içki içmeye."

"Mesele de bu, doktor. Bu içkiyi içersen, bir daha asla içki istemeyeceksin. Sana bir şey göstereyim."

"Ne?"

"Şuraya otur."

Ben alt tablaya otururken, Art makineyi başıma tutuyor. Bir berber makası duygusu veriyor.

"Şimdi, senin teşhis devreni kullanarak, kaygı skalasında artı üç kaydettiğini gözlemliyorum. Biraz yüksek ama modern yaşamın temposu göz önüne alınırsa, olağandışı değil. Şimdi MONOS'u yerinde tutup ibreyi artı ikilik bir iyon emisyonuna çevirdiğimi farz et. Kendini biraz daha kötü hissedersin."

Makine başımda bir diyapazon gibi uğulduyor.

Titremeye başlıyorum. Omuzlarım büzülüyor ve kucağımda birbirine kenetlenmiş olan ellerime bakıyorum. Nihayet başımı kaldırıyorum. Korkunç, beyaz bir ışık buzlu pencereden süzülüyor ve pisuarların parıldayan porselen çanaklarına düşüyor. Bu Dehşet ama dayanılır bir ölçüde. Duvara monte edilen türden olan pisuarlar kafatası biçiminde. Damlayan su, bir kuyunun dibindeki su gibi boğuk bir ses çıkarıyor.

"Şimdi. Tersine çevireceğiz ve sana eksi yedilik bir Klor dozu vereceğiz ki bunun da seni eksi ikilik bir anti-kaygıya götürmesi gerekiyor."

Başım ayaklığın metal dayanağına yaslanmış. Makine yine uğulduyor.

Gözlerimi açtığımda, önce soluğumun farkına varıyorum. Diyaframımda bir şey gevşiyor. Kırk beş yıldır akciğerlerimin tepesinden soluk almış olduğumu anlıyorum. Şimdiyse diyaframım bir piston gibi iç organlarıma doğru hareket ederek akciğerlerimin tabanına kocaman nefesler çekiyor.

Sonra boynumda dayanağın serin metalinin farkına varıyorum.

Sonra da dizimin üzerinde yumruk olmuş elimi fark ediyorum. Onu yavaş yavaş açıyor, bir o yana, bir bu yana çevirerek her bir gözeneği ve kırışığı inceliyorum. Ne güzel, güçlü bir el! Bu tendonlar! Bu kemikler! Ama bir yabancının eli! Daha önce hiç görmedim onu!

Bir adam kırk beş yılı nasıl kendine yabancı olarak geçirebilir? Başka hiçbir yaratık böyle bir şey yapmaz. Hiçbir hayvan yapmaz çünkü safi organizmadan ibarettir. Hiçbir melek de yapmaz çünkü safi ruhtan ibarettir.

"Kendini daha iyi hissediyor musun, doktor?"

"Evet."

"Esaslı bir cihaz, değil mi?"

"Evet."

"Ama müdür onu takdir etmiyor, değil mi?"

"Evet."

"Şimdi." Art yine başımda; orayı, burayı kurcalıyor, kemikli çıkıntılara bastırıyor, soğuk, metal bir santimetre cetveliyle kafatasımın belli başlı noktalarını ölçüyor. Ölçülmek hoş bir duygu. "İlgileneceğini düşündüğüm bir şey göstereceğim sana. Brodmann 11'i hafifçe uyaracağım. Onun ne olduğunu biliyor musun?"

"Evet ama senin ne olduğunu düşündüğünü duymak isterim."

"Alın-şakak oluğunda yer alıyor, tabii, alnın soyutlama alanlarıyla şakağın somut işitsel radyasyonunun arasında; ne biri ne öbürü. Müzikal-erotik şeylerin alanı."

"Hım, bunlar benim terminolojim değil."

"Ama ne demek istediğimi anlıyorsun. Burada, soyut şeyler somut bir biçimde, somut şeylerse soyut bir biçimde algılanıyor. Kadınları al, mesela. Bu noktada bir erkek bir kadını ne bir birey olarak, kendisi için ve sadece bu nedenle, sadakatle seviyor ne de bir köpeğin bir kancığı sevdiği gibi, organik olarak seviyor. Hayır, bir kadını hem kendisi için hem de bir kadın olarak, kadın sınıfının bir üyesi olarak seviyor. Öte yandan, bir kadını soyut olarak değil, belli bir örnekte seviyor, bu kadın olarak. Sadakatsizce ama hakikatle seviyor."

"Hakikatle mi?"

"İnsanın müziği sevdiği gibi seviyor. Bir kadın somut bir şeydir ama soyut olarak algılanır, kadınlar olarak. Müzikse soyut bir şeydir ama somut olarak algılanır, yani ses olarak."

"Ee?"

"Hah! Senin için yeni bir şey değil, ha, doktor? Ama hepsi bu kadar değil. Görmüyor musun? Bu alanı uyardığın zaman hem bilim adamını hem de âşığı uyarmış oluyorsun ama ikisi de diğerinden bir şey eksiltmiyor. Bilim adamı-âşığı uyarmış oluyorsun."

"Anlıyorum."

Ama ilgimi çeken, Art'ın kendisi. Eski Otomobil Çağı'nda prezervatif satıcılarına hizmet veren türden bir adama benzeyen Art, bunu nereden biliyor?

"Öyle ki insan bilimde zafer kazandığı anda, aynı zamanda aşkta da zafer kazanıyor. Ve hepsi de insanoğlunun iyiliği için! Tüm erkeklere yardım için bilim ve kadınlara yardım için mutlu, sevinç dolu bir aşk. Burada mutluluktan, sevinçten, müzikten, içtenlikten söz ediyoruz, anlıyorsun. Neyse ki temiz aşka karşı lekeli aşk, günaha karşı erdem ve buna benzer mutsuz şeyleri geride bıraktık. Bu aşk karşılığını bilimsel bilgide buluyor: ahlaki olarak tarafsız, soyutlayıcı ve Tanrısal bir aşk..."

"Tanrısal mı?"

"İnsanın özgürlüğüyle ve sonsuz bilgisiyle bir Tanrı gibi olması anlamında."

"Beni şaşırtıyorsun, Art."

"Kıpırdama, doktor."

Soğuk çelik kafatasımda yine bir diyapazon gibi uğulduyor.

Diyapazonun tonu müziğe dönüşüyor: önce, hüzünlü bir flüt sesi, mutlu perilerin yüksek bir çayırdaki dansı; flüt seğirtiyor, duraksıyor, yine hızlanıyor ve güzelliği de işte burada, o tutulma, kekeleme ve yine başlamada. Sonra özelde erkeğin genelde kadın için duyduğu aşkın müziği geliyor: mutlu, sadakatsiz, baştan çıkarıcı bir müzik: Mayıs şarabından, gün ışığı gibi gün ışığından ve yaz günlerinde pamuklu elbiselerden oluşan bir köpük içinde dans eden, kamçılayan, kandıran, fışırdayan kemanların koşusu ve ani duruşu.

Ben kimim?

Ben sevenim. Ben âşığım. Ben seviyorum.

Kimi seviyorum?

Seni?

"Sen" kim?

Bir kız.

Hangi kız?

Herhangi bir kız. Sen.

Bu nasıl olabilir?

Çünkü bütün kızlar sevimlidir ve ben hepsini seviyorum. Seni seviyorum. Seni mutlu edebilirim, sen de beni.

Seni bir tek şey mutlu edebilir ve bu o değil.

Beni aşk mutlu ediyor. Bilmek mutlu ediyor.

Aşk Tanrı'dır çünkü Tanrı aşktır. Tanrı'yı bilmek her şeyi bilmektir.

Aşk, Tanrı değildir. Aşk müziktir.

"Kiminle konuşuyorsun, doktor?"

"Ne?"

"Otursana."

"Ne yapıyordum?"

"Önemli değil, kendini iyi hissettiğin sürece."

Art buzlu camı yukarı kaldırıyor. Pencereden altın-yeşil manzaraya bakıyoruz. Şişman, beyaz bulutlar, haritalardakine benzeyen rüzgârlarla sürükleniyor. Kırlangıçlar dalıyor. Ağustosböcekleri *zriiii-ii* diye ötüyor.

"İyi görünüyorsun, doktor. Kendine bir bak. Oldukça yakışıklısın. Daha gençsin; kendine baksan, iyi bir yapın var. Haydi, yüzünü

soğuk suyla yıka ve saçını tara." Bana cep tarağını uzatıyor. "Kıllı bir cüce gibi görünmenin bir âlemi yok, değil mi?" Bir anda bir cep makası çıkarıyor, burnumun ve kulaklarımın içindeki kılları ve kaşlarımı kesiyor. "Cık, tırnaklarını!"... ve oracıkta bana manikür yapıyor. İki dakika içinde tırnaklarım Buddy Brown'unkiler gibi parlak saat camlarına dönüşüyor. Art yaklaşıp kokluyor: "Pardon, doktor ama biraz ağır kokuyorsun, biliyor musun? İşte bir erkek deodorantı. Şimdi!"

Art bana bakıyor. Ben altın-yeşil yaza bakıyorum.

"Nasıl hissediyorsun, doktor?"

"Gayet iyi."

"Kendini iyi hissetmek, kötü hissetmekten daha iyi değil mi?"

"Evet."

"Mutlu olmak, mutsuz olmaktan daha iyi değil mi?"

"Evet."

"Onlardan daha mutsuzsan, mutsuz hastalara nasıl bakabilirsin? Hekim, sen kendini tedavi et."

"Evet."

"Dehşet duygun kayboldu, iyi nefes alıyorsun, kalınbağırsağın hayli gevşek ve pırıl pırıl olmalı. Nasıl peki?"

"Hayli gevşek ve pırıl pırıl."

"Peki, doktor, şimdi ne olacak?"

"Bilmiyorum. Ne?"

"Eh, demokratik bir toplumda hayatın amacı nedir?"

"Demokratik bir toplumda mı?" diye soruyorum ona gülümseyerek.

"Elbette. Bir insanın potansiyelini olabildiğince geliştirmesi değil mi?"

"Herhalde."

"Senin potansiyelin nedir?"

"Bilmiyorum, ne?"

"Doktor, senin iki büyük potansiyelin var: birinci sınıf bir akıl ve sevgi dolu bir yürek."

"Evet."

"Peki, bunlarla ne yaparsın?"

"Bilmiyorum, ne?"

"Bilirsin ve seversin, başka ne olabilir?"

"Evet."

"Ve her ikisinde de kazanırsın."

"Kazanmak mı?"

"Muzaffer ve mutlu olmanın yanlış bir tarafı var mı? Hastaları tedavi etmenin, bilimi ilerletmenin, kadınları sevmenin ve onları mutlu etmenin?"

"Hayır."

"Yeteneklerini kullan, doktor. Ne yapacağını biliyorsun?"

"Bunu kullanmasını biliyorum." Sapma ölçeri elime alıyorum.

"Onunla ne yapabilirsin?"

"İnsanları mutlu edebilirim."

"Kimi seviyorsun, doktor?"

"Kadınları, bilmeyi, müziği ve Early Times'ı."

"Hazırsın, doktor. Son bir şey..."

"Evet?"

"MONOS sandığın nerede?"

"Güvenli bir yerde."

"Onları bana ver. Durum kritik ve onları en kısa zamanda doğru ellere ulaştırmalıyız bence."

"Hayır. Bunu yapmasam daha iyi olur. Anlaşmamızın bir parçası değil bu."

"Neden?"

"Tehlikeler var. Çok dikkatli olmalıyım."

"Ne tehlikesi?"

"Fiziksel ve siyasal tehlikeler."

"Ne demek istiyorsun?"

"Ne demek istediğimi biliyorsun bence. Eğer bunlardan biri yanlış ellere düşerse, buralardaki Ağır Sodyum yataklarında zincirleme bir reaksiyona ya da Kalın Kafalılarla Solcular arasında siyasal bir patlamaya yol açabilir. Başkan'ın ve Başkan Yardımcısı'nın yarın burada olacaklarının farkında mısın?"

"Farkında olmak mı! MONOS'larını neden istediğimi sanıyorsun?" Bana yaklaşıyor, cüzdanını açıp kapatarak bana metal bir şildi gösteriyor.

"FBI mı?"

"Biraz daha yüksek. Zaman zaman güvenlik raporları veriyorum diyelim sadece. İşte bu yüzden icadının doğru ellerde kalmasını garantiye almakla ilgileniyoruz."

"Ruh sağlığı ve fonlarla ilgili çalışmalarından biraz uzak görünüyor bu."

"Artık her şey disiplinlerarası oldu, doktor. Üçüncü kuşak olmanın yanı sıra. Anlıyorsundur."

"Hayır. Ama icadım için kaygılanma."

"Peki, doktor. Şimdi. Şurayı imzala." Başıyla pencere pervazının üzerindeki kontratı işaret ediyor. Bir tükenmezkalem eline sıçrıyor, çıt ediyor ve göğsüme doğru geri geri geliyor.

"Pekâlâ." Onun işyeriymiş gibi görünen pencere pervazında durarak mavi kapaklı kontratı imzalıyorum.

"Pişman olmayacaksın, doktor." Bir tek hareketle tükenmezkalemi ve kontratı alıyor, çıt diye tükenmezkalemi kapatıyor, ikisini de iç göğüs cebine tıkıştırıyor. Her zamanki gibi fazla yakınımda duruyor ve ceketini iliklediğinde, ceket ağır bir soluk veriyor. "Artık yeteneklerini insanoğlunun yararı ve bilginin artışı için kullanabilirsin. Tek yapman gereken, asla geriye bakmamak ve asla pişman olmamak, anlaşmaya göre."

"Hangi anlaşmaya göre?" diye soruyorum belirsizce, kaşlarımı çatarak. Ama kalın bağırsağım huzur içinde ve kalbim Mozart'a uygun tempoda atıyor.

"Artık iş ortağıyız, doktor."

"Ya. Bir içki içelim."

"Ne? Ha. Eh..."

Early Times şişesi aramızda gidip geliyor. Viski mideme tutunuyor, dişli dişliye kenetleniyor. Art'ın nefesi kesiliyor, gözleri yaşarıyor.

"İyi bir nevale bu" diyor Art, gözlerini kırpıştırarak. Bunun ilk içkisi olduğuna yemin edebilirim.

"Evet" diyorum gülerek.

Kendimi yeniden Charlottesville'de, baharda, eski Saint Anthony Binası'ndaki bir dansta, erkekler tuvaletindeymiş gibi hissediyorum.

6

Kuyu bir velvele halinde. Öğrenciler amfiteatrın dik eğimlerinde tavuklar gibi tünemişler, günün vakasını tartışırken gıdaklıyor ve beyaz önlüklerini uçuşturuyorlar. Bahislere giriliyor, doktorlar saldırıya uğruyor ve savunuluyor. Sağ kanada mensup Kalın Kafalı Hıristiyan öğrenciler sağ taraftaki sıraları, Solcular sol taraftaki sıraları işgal ediyorlar.

Daha aşağıdaki alanlar, profesörlere, asistanlara, danışmanlara ve ziyaretçi hekimlere ayrılmış. Mesela müdür, dirseklerini yüksek istinat duvarına dayamış, ön sırada oturuyor, haç biçimli kepeksi aşk döküntüsünü ilk tanımlayan, kendisi gibi Nobel ödüllü Dr. Kenneth Stryker'ın yanında. Gottlieb hemen arkalarında, genç bir prens gibi dimdik oturuyor, alnından ışık yansıyor. Gözleri soran, şaşırmış bir

ifadeyle benim gözerimi arıyor, bir şey anlatmaya çalışıyor ama ne olduğunu anlayamıyorum. Aynı sırada, Batı Alman kişilerarası jinekolog Dr. Helga Heine, süper-zenci elektroansefalografi uzmanı Colley Wilkes ve açık renkli bir davranışçı ve kuş gözlemci olan karısı Fran, Ted'le Tanya ve Cennet'ten iki ziyaretçi kalınbağırsak uzmanı oturuyor: eski dostum Dr. Tozlu Rhoades ve son zamanlarda Birmingham'dan gelen, son derece muhafazakâr ise de hayli marifetli olan uzman Dr. Walter Bung.

Bir hentbol sahasının yarısı büyüklüğünde ve kavisli, yüksek bir duvarla çevrili çukur bir alan olan kuyunun kendisinde, Dr. Buddy Brown, tekerlekli sandalyedeki hasta Bay Ives ve arkasında, Winnie Gunn adında, çorapları dizlerinin altına kadar yuvarlanmış iri kıyım sarışın bir hemşireden başka kimse yok. Moira nerede? Ha, görüyorum: giriş tünelinde, neredeyse görüş alanı dışında oturuyor; güzel, tunç gibi bacaklarından başka hiçbir yeri görünmüyor. Benden kaçıyor mu?

Tünelden değil, tepeden giriyorum; sol yedek oyuncu sahasından uzun yürüyüşüne başlayan bir yedek atıcı gibi sıralar arasındaki dik yoldan aşağı iniyorum. Öğrencilerin oturduğu sıraların yanından geçtikçe, sol tarafta bir takım göz kaçırmalar ve favorisi olmayan kişiyle karşı karşıya gelen hayranlara özgü ironi dolu ifadeler görülüyor. Bunlar genel olarak Buddy'nin hayranları ve çoğunlukla ötenazi yanlıları.

Sağdansa, şuradan buradan kısık sesli bir tezahürat ve küçük zaferimi hatırlayan ve aynı kanaatleri paylaştığımızı hayal eden bir öğrenciden enerjik bir baş sallama ve canlı, destekleyen bir bakış geliyor.

Sağa ya da sola pek aldırış etmiyorum.

Gerçeği söylemek gerekirse, öğrenciler kötü bir taifedir. Toplu haldeyken, bir sürü kadar dönektirler; buna tenezzül eden herhangi bir profesör onları istediği gibi idare edebilir. Üstelik kendini keşfetmişliğin tüm ısrarıyla, sıkıcı hakikatleri ve eski yalanları tekrarlamaya sonsuz bir kapasiteleri vardır. İster sağ, isterse sol olsun, hiçbir şey öğrencilerin ideolojilerinden daha sıkıcı değildir. Buradaki öğrencilerin yarısı, yaşlı devlet adamı ve Amerikan Hıristiyan Kalınbağırsak

Uzmanları Cemiyeti'nin onursal başkanı Dr. Spiro Agnew'e hürmet eder; diğer yarısıysa Hermann Hesse'ye, Skinner şartlandırma kutusunun mucidi Dr. B.F. Skinner'a ve 100.000.000 kürtajın yapıldığı başarılı bir programda ve bir o kadar da üretken olmayan, mutsuz ihtiyarın acısız bir biçimde "sona erdirilmesi"nde danışman olarak hizmet ederek Hindistan'daki yaşam kalitesini yükselten ünlü ötenazi yanlısı müteveffa Yargıç William O. Douglas'a hayrandır.

İnsanlar "çocuklar"ın geçmişteki çocuklara kıyasla ne kadar harika olduğundan çok söz ediyorlar. Benim kanımca tek fark, şimdiki çocukların neleri bilmediklerini bilecek kadar akıllarının çalışmaması.

Öte yandan, benim kuşağım daha da büyük bir dert.

Anlaşılan bugün Kuyu'da, Hıristiyan Kalın Kafalı ötenazi karşıtı fraksiyonun favorisiyim; ama onlardan, Hesse-Skinner-Douglas hayranı ötenazi yanlılarından daha fazla hoşlandığımdan emin değilim.

Ama genel olarak kendimi kötü hissetmiyorum. Kalınbağırsağım pırıl pırıl, karın boşluğumdaki damar ağı kanla dolu. Kaygı kuyruk sokumumda oynaşıyor ama Dehşet değil bu, daha ziyade faydalı ve orantılı bir huzursuzluk. Korktuğum şey hiçbir şey değil (ki Dehşet bu demek), belli bir şey, yani Moira'nın önünde Buddy Brown'a yenilmek. Bunun dışında kendimi gayet iyi hissediyorum: kalbim aşkla dolu, zihnimse deneyimin ham malzemesini alıp düzgün, dilim dilim ilkeler çıkarmaya hazır bir kıyma makinesi gibi.

Kuyu'ya inerken yarı yolda, yapmam gereken şeyin, hastayla ve onun rahatsızlığıyla ilgilenmek ve gerisini unutmak olduğu aklımdan geçiyor.

Kuyu'nun kendisinde, teklifsiz bir hava yaratmaya çalışılıyor. Bay Ives'ın maymunsu, parlak gözleri şimşekler çakarak bana bakıyor. Buddy Brown yüksek duvara abanarak Müdür'le konuşuyor; o ise elini kulağına koymuş, ileri doğru eğiliyor. Tekerlekli sandalyenin arkasında duran hemşire Winnie Gunn bana kocaman bir gülücük gönderiyor ve ağırlığını öbür ayağına geçirerek kalçasını altı derece sancak tarafına meylettiriyor. Ya Moira? Onun yüzü tünelin karanlığında yüzüyor. Gözleri açık mı, yoksa kapalı mı?

Velvele yeniden başlıyor. Doktorlar, dürüstçe ya da alçakça, herhangi bir yöntemle birbirlerini attan düşürmekte serbestler. Öğren-

ciler de yuhalamakta ya da tezahürat yapmakta serbestler. Geçen ay zavallı bir adamcağız, bir vakayı paranoya olarak teşhis etmiş olan bir psikiyatr, Buddy Brown tarafından hezimete uğratıldı ve Kaptan Queeg gibi kendi ağzıyla kendini lanetledi; Buddy Brown onu öyle bir noktaya getirdi ki bütün öğrencilerin ve aynı zamanda öğretim üyelerinin de ona kin beslediğine ve onu haklamaya çalıştığına kani olduğunu itiraf etti. Sağdan soldan, büyüklerinde zaafa tahammül edemeyen öğrencilerden alaylı yorumlar yükseldi.

Tepede kapı açılıyor, Art Immelmann aheste adımlarla giriyor ve arka sıraya tünüyor. Aynı sırada ama pek yakın olmayan bir yerde, iki kadın oturuyor. Bu iki kadın –aman Tanrım!– *benim* iki kadınım, Lola Rhoades ve Ellen Oglethorpe. Neden beraberler?

Tahmin yürütmeye vakit yok. Velvele yatışıyor ve Buddy Brown, maymunsu gözleri bu defa boş bakan ve önündeki duvara dikilmiş olan, başı huzurla sallanan, ipli elbisesi içinde omuzlarını sarkıtmış oturan Bay Ives'ın başının üzerinde tuttukları çizelgeyi karıştırarak söze başlıyor.

Buddy tıbbi geçmişi, fiziksel muayeneyi ve laboratuvar bulgularını sunuyor. Sevecenlikle Bay Ives'a bakarak rahatça duruyor.

"Diferansiyel teşhisim: ileri derecede damar tıkanıklığı, bunama psikozu, psikopatça ve toplum karşıtı davranışlar, beyin ve damarları etkileyen bir kazayı takiben yarım felç ve konuşma yitimi."

Öğrencilerden mırıltılar ve baş sallamalar.

"Doktor." Buddy gösterişli bir hareketle çizelgeyi bana uzatıyor.

Early Times midemde bir dişli gibi dönüyor. Yine elime bakıyorum. Ne el ama.

"Doktor?"

"Evet. Ha. Bu arada, Dr. Brown. Herhangi bir tedavi önerisinde bulunmadınız."

Buddy parmaklarını yayıyor, abartılı bir Galya tarzıyla omuz silkiyor (o kısmen Cajun'dur ve Thibodeaux'ludur).

"Hiçbir öneriniz yok mu?"

"Sizin var mı, Dr. More?"

"O halde onu nakletmeyi planlıyorsunuz, öyle mi?"

"Evet."

"Nereye?"

"Mutlu Adalar Ayırım Merkezi'ne."

Öğrencilerin de beklediği buydu.

"Coşku şalteri! Coşku şalteri!" diye bağırıyor ötenazi taraftarları.

"Düğme! Düğme!" diye bağırıyor sağ taraftaki sıralardakiler. "Georgia'ya değil!"

"Siz onu nereye gönderirdiniz, doktor?" diye soruyor Buddy alaycı bir tavırla.

Ağır, sıcak dişli midemde dönüyor. Elim bir yabancının eli. Müzik hâlâ çalıyor. Müzikle salınmış olmalıyım çünkü Winnie Gunn her iki eliyle ön kolumu yakalamış.

"İyi misiniz, doktor?" diye fısıldıyor.

"Gayet iyiyim."

"Hâlâ teşhisinizi bekliyoruz, Dr. More" diyor Buddy, zaferin nezaketiyle.

"Ben önemli bir patoloji bulmadım."

"Daha yüksek!" sesleri geliyor arka sıralardan. Müdür elini kulağına götürüyor.

"Önemli bir patoloji bulmadım dedim."

"Önemli bir patoloji bulmadınız" diyor Buddy, Hamilton Burger'ı bininci kez yenen Perry Mason kadar nazik bir biçimde. "Peki, öneriniz nedir, doktor?"

"Onu taburcu etmek."

"Onu taburcu etmek" diye tekrarlıyor Buddy. "Yürüyemiyor ve konuşamıyor ve eğer bunları yapabilse, tahminen daha önceki iğrenç davranışlarına dönerdi. Ama yine de onu taburcu etmek istiyorsunuz. İyileşti diyerek mi, doktor?"

"Eğer gerçekten de herhangi bir aksaklığı var idiyse."

"Hiçbir aksaklığı olmadığını mı düşünüyorsunuz?"

"Hayır. Yani, evet."

"O halde burada, bir tekerlekli sandalyede ne işi var?"

Kıkırdamalar.

Omuz silkiyorum.

"Dr. More, felcinin iyileşmesi ihtimali nedir sizce?"

"Felç geçirmiş olduğunu farz edersek, demek istiyorsunuz."

"Pekâlâ. Felç geçirmiş olduğunu farz edersek."

"Çok düşük."

"Ve eğer iyileşecek olursa, daha önceki davranış tarzına dönmesi ihtimali nedir?"

"Çok yüksek."

"Daha önceki davranışlarını hatırlıyor musunuz?"

Sesimi çıkarmıyorum.

"Hafızanızı tazelememe izin verin, doktor." Buddy yine çizelgeyi tarıyor. "Bunlar" diye izah ediyor amfiteatra, "hastanın Tampa'da, Altın Yıllar Yaşlı Vatandaş Yerleşimi'ndeki ikameti sırasında verilmiş gelişme raporları. Okuyorum:

" 'Denek yalnız çeşitli eğlence, eğitim, yaratı ve grup etkinliklerine katılmayı reddetmekle kalmamış, zaman zaman toplum karşıtı ve yıkıcı davranışlarda da bulunmuştur. Şunları reddetmiştir: disk sürmece turnuvası, yaşlı beysbolu, Altın Yıllar atletizm yarışması, babalar mini golfü, eşek beysbolu, Oğlanlar ve Kızlar dans yarışması, balık tutma turnuvası ve büyükbabalar golfü. Şunu reddetmiştir: yolculuk için kendi camiası tarafından seçildiği halde, Art Linkletter III'ün "genç-yaşlılar"ına katılmak üzere Los Angeles'a bedava yolculuk.

"İki defa Şen Dul promenatı sırasında Flört Gezisi üzerine dışkılamıştır."

"Ohio Günü kahvaltısında, iyi dilekler saati sırasında ve mikrofon ona geçirildiğinde, Ohio'lulara kaba hakaretler ve edebe aykırı sözler telaffuz etmiştir ki bunların en ılımlılarından biri, defalarca tekrarladığı, 'Tüm Ohio'luların üzerine işeyeyim!'dir."

" 'Elli Eyalet Bahçesi'nde gerçekten de Ohio'nun üzerine idrarını yapmıştır."

" 'Az Bekle Sazlığı'ndaki komşuları tarafından bir kürekle avludaki mini golf sahasını hiddetle kazarak bozarken görülmüştür. Ne bulmak için kazdığı sorulduğunda, gençlik çeşmesi, diye cevaplamıştır.' "

Yine öğrenci tüneklerinden kıkırdamalar.

Buddy devam ediyor:

" 'Hasta Skinner kutusunda uzun uzadıya yeniden şartlandırılmasına rağmen, toplum karşıtı davranışlar sergilemeye devam etmiştir.

Bu davranışlar' " diye aceleyle ekliyor Buddy, " 'geçen ay felç geçirmesinden önce vuku bulmuştur.' "

"Eğer felç geçirdiyse" diyorum.

"Eğer felç geçirdiyse" diye teslim ediyor Buddy, asık bir suratla. "Evet, doktor?"

"Evet ne?"

"Onu ne yapardınız?"

"Taburcu ederdim."

"Bir otuz yıl daha acı çekmesi için mi?" diye soruyor Buddy gülümseyerek. "Başka insanlara acı çektirmesi için mi?"

"En azından bir şansı olurdu."

"Ne yapmak için?"

"Sizin onu Georgia'ya paketlemenizden kaçınmak için; çünkü orada başına elektrotlar gömecekler ve cenaze salonunun bekleme odasından başka bir şey olmayan o serada onu bir havuç gibi dikecekler. Sonra da Coşku Şalteri'ni açacaklar..."

"Doktor!" diye sözümü kesiyor müdür sertçe.

"Aaah!" *Cenaze* sözü üzerine öğrencilerin yanakları kızarıyor. Kızlar etekleriyle dizlerini kapatmaya çalışıyorlar.

Buddy öfkeyle kızarıyor.

Müdür daha da öfkeleniyor.

"Doktor!" Bana titreyen bir parmak doğrultuyor, sonra onu kıvırarak beni çağırıyor. Boynunu aşağı doğru uzatarak kulağıma viyaklıyor. "Hastanın burada olduğunu ve seni anlayamadığının garantisi olmadığını çok iyi biliyorsun."

"Beni bağışlayın, efendim ama beni anladığını umuyorum... hatta buna inanmak için nedenlerim var."

Müdür bir öksürük nöbetine tutuluyor. Gözleri cam gibi parlayarak dışarı uğruyor. Mendiller önlüğündeki ceplerden bir içeri, bir dışarı uçuyor. Öğrenciler velvele halinde. Kalın Kafalılardan alkışlar, Solculardan yuhalamalar.

"Bu kadarı fazla!" Müdür iki elini de havaya kaldırıyor. Şimdi de beni yakalıyor, pençeleriyle kadim denizci* gibi kancalıyor. "Benim

* Kadim denizci: Samuel Taylor Coleridge'in şiirinde bir düğünden çıkan bir konuğu esir alarak başından geçen olağanüstü olayları anlatan denizci. (ç.n.)

hatam, doktor" diye viyaklıyor. "Seni hasta-personel statüsüne getirişim. Özür dilerim. Hastalığının görevini yapmana izin vermediği çok açık."

"Görevimi yapabilirim, efendim" diyorum ona, muazzam, kıllı, helezoni kulağının içine doğru konuşarak. "Göreceksiniz."

"Dikkatli ol, doktor!" Güçlü, yaşlı eller uyarı olarak kolumu sıkıyor. "Devam et!"

Bay Ives'ın parlak, maymunsu gözleri yine kıvılcımlar saçmaya başlamış.

"Tekrar ediyorum" diyorum arka sıralara. "Eğer Bay Ives bir ötenazi tesisinden başka bir şey olmayan Georgia Mutlu Adaları'na havale edilecekse, bunu bilmeye ve kendini buna göre hazırlamaya hakkı var. Ve celladının kim olduğunu bilmeye de hakkı var."

"Seni uyardım, doktor!" Müdür ayağa kalkmış, bağırıyor. "Belki de koğuşa, A-4'e dönsen daha iyi olacak."

"Evet, efendim" diyorum. Belki de haklı.

Donakalan öğrenciler bana bakıyor, birbirlerine bakıyor.

"Efendim!"

Buddy bu, ellerini arkasında kavuşturmuş, bana doğru ilerliyor. Velveleyi susturmak için bir elini kaldırıyor. Öteki eli hâlâ arkasında. "Efendim!" müdüre, yüksek sesle. "Yanıldığınızı onayınıza sunuyorum, efendim!"

"Ha?" Müdür elini kulağına götürüyor.

"Efendim, hem Dr. More'a hem de kendi klinik muhakemenize haksızlık ediyorsunuz!"

"Ha? Nasıl?"

"Dr. More hakkındaki ilk kararınız tamamen doğruydu. Ona olan güveniniz yerinde. Hastalığı görevini yapmasına hiç engel olmuyor. Kısacası, efendim, bugünkü garip davranışlarının hiç de hastalığına atfedilemeyeceğini onayınıza sunuyorum. Gerçek şu ki..." Buddy bir kedi çevikliğiyle arkama geçiyor, bir koluyla bana sarılıyor, diğer saklı eliyle yüzüme bir maske yapıştırıyor. Beni demir gibi bir kuvvetle kavrıyor. Kıvranmaktan ve en nihayet nefes nefese kalmaktan başka yapabileceğim hiçbir şey yok. Üç, dört, beş saniye geçiyor ve Buddy bir öküze binerek onu ehlileştirmeye çalışan bir kovboy gibi

bir kolunu yukarı savuruyor. Kadranı herkesin görebilmesi için havaya kaldırıyor, öküzün kulaklarıymışçasına müdüre sunuyor. "Yüzde sıfır virgül üç etil alkol. Gerçek şu ki Dr. More zilzurna sarhoşl"

Öğrencilerden rahatlamış kahkahalar... kesilen nefeslerin yanı sıra. Bunda en azından aşina bir maskaralık havası görüyorlar.

Müdür bile elinde olmadan rahatlamış görünüyor.

"Eğlence eğlencedir" diye ilan ediyor ortaya. "Ama Kuyu biraz kontrolsüz bir hale geliyor olabilir."

Moira tünelin daha da derinlerine çekilmiş.

Doktor çantamı açarak tadil edilmiş sapma ölçerimi çıkarıyorum. Buddy kolumu dostça sıkarak bana yol açıyor, güven verici bir gülümsemeyle beni hastaya iletiyor. *Görüyorsunuz*, diyor gülümsemesi öğrencilere, *bütün bunlar Kuyu ruhu içinde. Dr. More ve ben birbirimize delice kızgın değiliz.*

"Sizin hastanız, doktor." Sizin tanığınız, Bay Burger. Yirmi yılda Ham Burger hiçbir dava kazanmadı.

"Teşekkür ederim, doktor ama hastayı istemiyorum. Sizi istiyorum."

Arı kovanı gibi bir uğultu. Buddy iki elini yukarı kaldırıyor.

"Sorun değil!" diye bağırıyor gülümseyerek. "Fikrinden dönmek adilce bir oyundur. Dr. More bana teşhis koyacak. Neden olmasın? O benim kanımdaki alkolü değil, metafizik statümü ölçecek. Orada, elinde tuttuğu cihaz, yanılıyorsam düzeltin doktor, More Nicel-Nitel Ontolojik Sapma Ölçeri'dir."

Soldan kahkahalar.

"Nitel-Nicel" diye düzeltiyorum.

Soldan biraz daha kahkaha. Sağdaki sıralardan şaşkınlık. Meslektaşlarımdan sert bakışlar. Ama müdürün perdahlı gözleri tatlılıkla dışarı fırlıyor, en azından havanın kabul edilebilir, tıbbi-gülünç bir niteliğe bürünmesi onu rahatlatıyor.

Moira neredeyse görülmüyor. Onu kayıp mı ettim yoksa?

"Buyurun, doktor" diyor Buddy, kel kahverengi başını bana sunarak.

Buddy kollarını kavuşturmuş, ironi dolu bir hazır olda dururken, korteksinden beyin sapına kadar teşhis amaçlı hızlı bir tarama yapı-

yorum. Başının üstünden, sıraların arasındaki koridorda, Dr. Helga Heine'nin üst üste atılmış çıplak bacakları gözüme ilişiyor; çok yukarıda, gölgelerde de iki kanatlı kapının önünde bir mübaşir gibi durmakta olan Art Immelmann. Şimdiyse Buddy'nin beyin sapından yukarı doğru çıkarak ön serebrumun üzerine ılımlı kısıtlayıcı dozlar odaklıyorum ve işi orada bırakarak geri çekiliyorum. Kısıtlayıcı merkezleri kısıtlayarak Buddy'nin kendisi gibi davranmasına izin vermenin yeterli olduğunu hesap ediyorum.

Buddy kıpırdamıyor. "Bu kadar mı, doktor?" diye soruyor, yayvan sahne sesiyle. Metafizik ontolojim nasıl? Yoksa ontolojik metafiziğim mi demeliyim?"

Kıkırdamalar. Bekliyorum. Sessizlik. Boğazlar temizleniyor. Yanılıyor olabilir miyim?

Müdür yine huzursuzca kıpırdanıyor. Kaba teatral gösterimiz onu sessizliğim kadar rahatsız etmiyor.

"Doktor" diye başlıyor sabırla ve dolu dolu öksürüyor. "Lütfen devam edin."

Helga üst üste atılmış olan bacaklarını indiriyor.

"Doktor, gerçekten eğer..." diyor müdür, gözleri telaşla dışarı uğrayarak.

"Noel'i görüyorum" diyor Buddy, Helga'nın eteğinden yukarısını gözetleyerek.

"Ne o?" diye soruyor müdür, ileri doğru eğilerek.

"Noel'i görüyorum."

"Ne dedi?" diye soruyor müdür Max'e, elini kulağına götürerek.

Max omuz silkiyor.

"Hemşire!" diye bağırıyor müdür sertçe. "Bu kadarı fazla. Hastayı götürün. Bu kadının nesi var?" diye soruyor Max'e çünkü şimdi Winnie Gunn tünelin girişinde donakalmış bir halde duruyor. Ne kadar uğraşsa da hızla ona doğru dönmüş olan Buddy Brown'dan gözlerini ayıramıyor.

"Winnie'nin bir şeyi yok" diyor Buddy bana, göz kırpıp dirseğiyle kaburgalarımı dürtükleyerek. "Büyük beyaz balina hakkında ne derler bilirsin: işte orada püskürüyor ama çıktığı ilk gecede değil."

"Ha?" diyor müdür.

"O kadar bağırma" diyorum Buddy'ye huzursuzlukla. Hayretten ağızları açık kalan ve birbirlerini susturmaya çalışan öğrencilerin ne kadarını duyabildikleri belli değil.

Ama Buddy aldırış etmiyor. Önkolunu dimdik yukarıda tutarak dirseğini terbiyesiz bir Cajun hareketiyle büküyor. "*Voilà** Ha, Winnie?"

Öğrenciler arasında velvele. Doktorlar birbirlerine bakarak gözlerini kırpıştırıyor. Sadece Art Immelmann herhangi bir terslik görmüyor. Nasıl oluyorsa, onu seyretmediğim halde her hareketini hissediyorum. Balgam çıkarıyor, yutkunuyor ve pantolonunun onu rahatsız eden, sağa doğru giyilmiş bacağını düzeltiyor. Şimdi de iki kanatlı kapıdan çıkıp içeriye bir karton kutu sürüklüyor. Sapma ölçerlerim! Onları nasıl ele geçirdi?

"Şu kadının bacağına bakın" diyor Buddy ve sazlıklarda yaygın olan bir başka kaba Cajun hareketi yapıyor. "*Ça va*** Ne diyorsun, yaşlı kara kıçlı?"

"Sorun yok, Buddy" diyorum ona.

"Bence" diyor müdür, ayağa kalkıp saatine bakarak, "bugünlük bu kadar yeter..."

"Efendim..." diyorum ya çok yüksek ya da çok acil bir sesle, öyle ki herkes susuyor. "Vakaya devam edebilir miyim?"

"Keşke etseniz, doktor!" diye bağırıyor müdür hararetle, birkaç cebinden mendiller kaparak.

Öğrenciler gülüyor ve arkalarına yaslanıyorlar. Yanlış işitmiş olduklarını düşünüyorlar.

"Giydir onlara, kardeş!" Buddy bana cesaret vermek için başını sallıyor ve bir tabureye oturuyor. "Haydi!"

Winnie Gunn gözlerini yukarı devirmiş, vurdumduymazlıkla tekerlekli sandalyenin arkasında duruyor.

Bay Ives hareketsiz mi hareketsiz oturuyor ama yine de her nasılsa hareketsizliğinin içinde cıvıldıyor. Maymunsu gözleri kıvılcımlar saçıyor. Dar yüzünde çocuksu ve işlek bir şeyler var. Yetmiş yaşında papyon takan ve atölyelerinde ufak tefek işlerle uğraşan, Boeing'deki şu genç-ihtiyar mühendislere benziyor.

---

* Fr: voilà: İşte. (ç.n.)

** Fr: Ça va: İyi gidiyor. (ç.n.)

"Bay Ives'ın bir aydır yürümediği ve konuşmadığı çok doğru" diyorum, arka sıradaki Art Immelmann'ın beni duyabileceği kadar yüksek sesle. "Dr. Brown'un saydığı patolojilerin bazılarından mustarip olduğu da doğru. Dr. Brown damar tıkanıklığı konusunda çok haklı."

"Seni yaşlı hergele" diyor Buddy şefkatle, bana Cajun kol hareketini yaparak. "Günlerini göster onlara."

"Ancak, felçli olduğunu ya da konuşma yitimine uğramış olduğunu reddediyorum. Epifiz benliği ve başka beyin merkezleri sapasağlam."

"Bize metafizik anlatma, doktor" diyor müdür, sözünü sakınmadan. "Bir adamın konuşabildiğinin en iyi kanıtı, onun konuştuğunu duymaktır. Ve yürüdüğünü."

"Evet, efendim" diyorum, müdürün sertliğine duyduğum hayranlıkla başımı sallayarak. Sert bir yaşlı kerata o, hastalıktan temel yapısına kadar erimiş, bir sopanın üstündeki bir önlük haline gelmiş. "Efendim, burada konuşmanın ve hareketin bir sorun olmadığına sizi temin edebilirim. İlginç olan, benliğinin hem Tampa yerleşimindeki diğer yaşlı vatandaşlarla hem de buradaki bilim adamlarıyla ilişki kurarkenki yapısı."

"Metafizik yok!" diyor müdür, öksürerek. "Ben basit bir adamım. Göster bana."

"Konuşma isteriz! Konuşma isteriz!" diye bağırıyor öğrenciler.

Omuz silkiyorum. Eğer isteseydi, Bay Ives işi daha fazla uzatmadan konuşabilirdi. Ama garantiye almak için kırmızı çekirdeğine (yani öfkesinin kaynağına) hafif bir klor nemlendirmesi ve ön kıvrımındaki konuşma bölgesine ılımlı bir sodyum masajı uyguluyorum.

Bay Ives gözlerini kırpıştırıyor, bir kürdan çıkarıyor ve emmeye başlıyor.

"Bay Ives, emekli olmadan önce mesleğiniz neydi?"

"Bunu benim kadar iyi biliyorsun, Dr. More" diyor Bay Ives, canlı, maymunsu başını dikerek. Kelimeleri uzatarak, derin bir sesle konuşuyor!

"Biliyorum ama söyle onlara."

"Hartford Yolcu Sigortası Şirketi'nde denetçiydim. Huzur içinde yatsın, karım Myrtle ölünceye kadar kırk yıl Connecticut'ta yaşadık. Sonra huzursuzluk duymaya başladım."

"Bay Ives, Tampa'daki Altın Yıllar Merkezi'nde yeri kazarak ne arıyordunuz?"

"Ne aradığımı biliyorsun."

"Gençlik çeşmesini mi?"

"Doğru."

"Onu buldunuz mu?"

"Buldum."

"Görüyorsunuz!" diye bağırıyor, iyonlaşması geçmeye başlayan Buddy. Gözlerini kırpıştırıyor ve bir İspanyol köpeği gibi silkiniyor.

"Gençlik çeşmesi" diyor müdür, eski huysuz-kibar tarzıyla. "Neden ondan biraz içmediniz? Ya da daha iyisi, yanınızda biraz getirmediniz?"

Birer ruhsal pezevenk olan öğrenciler, işlerin tekrar yoluna girdiğine ve gülmenin yeri geldiğine kani olarak gülüyorlar.

"Bay Ives" diyorum, kahkahalar yatışınca, "Hartford'da yaşarken meşgaleniz neydi?"

"Dilbilim."

"Peki, özellikle neye ilgi duyuyordunuz?"

Bay Ives yanaklarını şişiriyor. "Son yirmi yıldır, Ocala efrizini çözümleyebileceğime dair bir önsezim var."

"Ocala efrizi nedir?"

"Bir seramik; Yale kazısında keşfedilen ve temel Creek kültürüne ait bir sanat eseri. Bunda şimdiye kadar çözümlenememiş bir sıra oyma var."

"Devam edin."

"Temel Creek dilinin, asıl Narvaez keşif heyetinde olan Fray Bartolomeo adında birisi tarafından derlenmiş bir sözlüğünü buldum."

"Onu nasıl buldunuz?"

"Salamanca'daki Fransiskan dosyalarını karıştırırken."

"Orada ne yapıyordunuz?"

"Sözlüğü arıyordum."

"Oymaları çözümledi mi bu?"

"Hayır ama temel Creek dilinin bazı anahtar sözcüklerinin İspanyolcasını verdi bana."

"Ama bu yeterli değildi."

"Hayır."

"Başka ne gerekiyordu size?"

"Oymaların ve İspanyolca sözcüklerin bir iki doğrudan eşleşmesi şifreyi çözebilirdi."

"Böyle bir eşleşme buldunuz mu?"

"Evet."

"Gençlik çeşmesinde mi?"

Bay Ives kesik kesik gülüyor ve tekerlekli sandalyenin ayaklıklarını tekmeliyor. "Tabii!"

"Böyle bir çeşme var mı?"

"A, tabii. Gençlik çeşmesi değil, de Leon da değil; ama Narvaez'in, başında Osceononta'yla müzakerede bulunduğu bir çeşme ya da en azından büyük bir kaynak *vardı*. Tampa yakınlarındaki Oneco kireçtaşı kaynaklarının civarında olduğu biliniyordu. Yoksa neden o timarhanenin etrafında dolaşayım ki?"

"Yani bir önsezi duydunuz?"

"Eskiden orada bir kaynak ve buldozerle düzlenmiş bir tümsek bulunduğunu biliyordum. Etrafı araştırıyordum. İlk sefer değildi bu. Yıllardır zaman zaman oraları kazıyorum."

"Herhangi bir şey buldunuz mu?"

"Yeteri kadar?"

"Ne için?"

"Şifreyi çözmek için."

"Efrizi çözümlediniz mi?"

"A, tabii. Gelecek ayın Vakayiname'sine bakın."

"Ne buldunuz?"

"Bunu." Bay Ives eğiliyor ve elini cebine sokuyor.

"Onu buraya getirebilir miydiniz?"

Sendeleyerek sandalyesinden kalkıp çarpık bacaklı bir denizci gibi yalpalayarak Kuyu'yu geçiyor ve onu elime bırakıyor; çevresi erimiş on dolarlık bir altın parçaya benzeyen kaba bir sikke bu.

"Ne bu?" Sandalyesine dönmesi için ona yardım etmeyi teklif ediyorum ama elini sallayarak reddediyor ve yalpalayarak geri gidiyor. Öğrenciler tezahürat yapıyorlar.

"Narvaez-Osceononta müzakeresi için İspanyolların hemen oracıkta bastığı şipşak bir madalya bu. Yaptıkları şu: bir yüzünde bir semender bulunan kendi madalyalarından birini alıp arka yüzüne temel Creek dilinden bir oyma yapmışlar. Benim hipotezim, oymanın balık anlamına geldiğiydi. Doğru çıktı."

Onu müdüre veriyorum, o da yukarı kaldırıyor. Öğrenciler yine tezahürat yapıyorlar.

Bay Ives gergin bir halde seyrediyor. "Dikkatli olun. Ondan başka yok."

Müdür madalyayı dikkatle inceliyor.

"Onu geri istiyorum" diyor, müdürün onu başkalarına geçireceğinden korkan Bay Ives.

Müdür madalyayı bana geri veriyor. Ben de Bay Ives'a veriyorum.

"Bay Ives" diyor müdür. "Bir soruya cevap verir misiniz?"

"Tabii."

"Neden diğer emeklilere karşı o kadar kötü davrandınız, size bir zarar vermek istemediği kesin olan insanlara beddualar ettiniz ve..." öksürerek, mendiller kaparak, "şeyin üzerine dışkıladınız, neydi? Flört Gezisi'nin?"

"Doktor" diyor Bay Ives, hantalca sandalyesine oturarak ve maymunsu gözleri parıldayarak, "size Nobel ödülü kazandıran Skinner kutusuyla yaptığınız deneylerin en kritik zamanında, bir takım kuş beyinli Ohio'lular tarafından aralıksız taciz edilmek hoşunuza gider miydi? Disk sürmece oynayalım, büyükbaba golfü oynayalım, Oğlanlar ve Kızlar dans yarışması yapalım. Airstream karavanlarımıza atlayıp başka Ohio'lularla buluşmak için iki yüz mil gidelim; peki, oraya varınca da ne hakkında konuşalım... Airstream karavanlarımız hakkında mı? O adamlar beni rahat bırakmıyordu."

"Bilimsel çalışmaları, emekli insanların hak edilmiş eğlence etkinlikleriyle kıyaslamak adil mi?"

"Efendim, emekli insanların yaptıklarının mutlaka bilim adamlarının çalışmalarından daha önemsiz bir şey olması gerektiğini mi ima ediyorsunuz? Yani emekli bir insanın kendi yoluna gitmemesi ve bir takım kuş beyinli Ohio'lular tarafından rahatsız edilmeyi reddetmemesi için herhangi bir neden var mı?"

"Beni bağışlayın." Müdürün arkasında yavaş yavaş ayağa kalkan Stryker bu. "Ben şoven bir adam değilim. Ama Batı Rezervleri Üniversitesi'nin bir mezunu ve Toledo'nun yerlisi olarak, Atkestanesi eyaletinin yerli halkından tekrar tekrar 'bir takım kuş beyinli Ohio'lular' olarak söz edilmesini protesto etmek zorundayım."

"Alınmaya gerek yok, efendim" diyor Bay Ives, elini sallayıp onu başından savarak. "Fevkalade Ohio'lular da tanıdım. Ama Florida'da bir grup emekli Ohio'luyu bir araya getirin... bilirsiniz, Miami'deki Yahudilerden kaçmak için batı kıyısında toplanırlar. Ama size lanet olası gerçeği söyleyeyim, bana göre bir çeşitten altı kişi çıkar, ötekinden de yarım düzine."

"Bir dakika" diyor Max, bir yükseltiye çıkarak. "Bir neden göremiyorum, etnik konuların burada..."

"Siz nerelisiniz?" diye soruyor Stryker, Bay Ives'a.

"Aslen mi? Tennessee."

Stryker, Max'e dönüyor. "Yani, aman Tanrım, Tennessee."

"Evet ama mesele bu değil, Ken" diyor Max, hâlâ rencide olmuş bir halde. "Etnik göndermeler için hâlâ bir neden göremiyorum."

"Ama bizden bir takım kuş beyinli Ohio'lular olarak söz etmesine bir itirazın yok, öyle mi?"

"Asıl meseleyi kaçırıyorsun."

"Size bir rakam aktarayım!" diye bağırıyor Bay Ives, Stryker'a, gittikçe olaya ısınarak. "Güney'de üç bin elli bir TV ve radyo sunucusu olduğunu, bunlardan iki bin iki yüzünün Ohio'lu olduğunu ve bu iki bin iki yüz sunucunun her birinin 'o ve ben arasındaki fark' dediğini biliyor muydunuz? Yirmi yıl sonra hepimiz öyle konuşuyor olacağız."

Ama hâlâ tartışmakta olan Max ve Stryker aldırış etmiyorlar.

Öğrenciler hem kendilerini kaptırmış hem de rahatsız olmuş bir haldeler. Dudaklarını kemiriyor, burunlarını karıştırıyor, kalemleriyle oynuyor, bir bana, bir Bay Ives'a göz atıyorlar. Kimin haklı olduğunu kim söyleyebilir onlara? Öğrenciler kararsız, dogmatik bir güruhtur. Ve ne kadar "özgür"lerse, o kadar dogmatiktirler. Yürekte totaliterdirler: ya tam dogmatik özgürlük ya da tam dogmatik anti-özgürlük isterler ve onları mutsuz eden tek şey, ikisinin arası bir şeydir.

Art Immelmann da sabırsız görünüyor. Tepedeki basamakta kıpırdanıp duruyor. Elleri ceplerinde, "sırtı körüklü" ceketinin eteklerini topluyor ve benimle göz göze gelmekten kaçınıyor. Şimdi ne halt ediyor? Yeni sapma ölçerlerden birini karton kutudan çıkarmış, bir öğrenciye gösteriyor.

Doktorlar da mutsuz. Davranışçılar Bay Ives'ın amatör olarak bilimle uğraşmasından hoşlanmıyorlar, biliyorum. Ziyaretçi kalınbağırsak uzmanları görmekte oldukları hiçbir şeyden hoşlanmıyor. Colley Wilkes eski bir Alabama duruşuna bürünüyor; pantolonunu siyah, tüylü baldırlarından yukarı sıvamış, ileriye eğilerek dirseklerini iyice ayrılmış dizlerine dayayıp ellerini kavuşturuyor. Dilini damağında şaklatıyor ve başını iki yana sallıyor. "Adamım, nedir bütün bunlar?" dediğini hayal ediyorum.

Moira gölgelerden çıkmış ve Bay Ives'ın sandalyesini, şimdi tünelde, görüş alanının dışında olan Winnie Gunn'dan devralmış. Moira bana gülümsüyor!

Buddy Brown öfkesini toparlamaya çalışıyor ama hâlâ kendinde değil. Ona ne olduğunu anlayamıyor.

Ellen Oglethorpe, Kuyu'ya olan antipatisiyle benim zaferim gibi görünen şey arasında kalmış. Ama bir zafer mi bu? Parmaklarını yanağına bastırmış, bana sıcak, anaç bakışlarla, karışıklık çıkaran öğrencilereyse sert, Calvinci bakışlarla bakarak sıkıntılı bir halde oturuyor.

Lola Rhoades olayı dikkatle takip etmiyor. Dudakları aralanmış, Brahms tıslayarak kendi müziğiyle salınıyor. Brahms, sevgili Brahms! Yaz geceleri yine senin müziğinle şarkı söyleyeceğiz.

Lola koltuğunun her santimini harikulade varlığıyla dolduruyor. Kolları koltuğun her iki kolluğunu da kullanıyor, muhteşem dizlerini öndeki koltuğa bastırıyor.

"Bay Ives, son bir soru."

Müdür konuşuyor.

"Geçen ay boyunca neden tek bir adım yürümediniz ve tek bir söz söylemediniz?"

Bay Ives başını kaşıyor ve gözlerini kısarak meyilden yukarı bakıyor. "Peki, efendim, size söyleyeyim." Fakir beyaz köylü tarzını be-

nim .zevkime göre biraz fazla abartıyor. "Sizi bir Skinner kutusuna atarak tepkilerinizi kontrol altına almak isteyenlere verilecek tek bir tepki var."

"Peki, neymiş o?" diye soruyor müdür hırçınlıkla, cevabı bildiğinden.

"Herhangi bir tepki vermeyi reddetmek."

"Anlıyorum." Müdür bezgin bir halde bana dönüyor. "Doktor, tedavi için önerilerinizi bize lütfedin ve bu işi bitirelim."

"Evet efendim. Hastayla biraz görüşebilir miyim?"

"Elbette."

"Bay Ives, planlarınız nedir? Eğer plan yapmakta özgür olsanız, demek istiyorum."

"Bu tımarhaneden çıkabilirsem, evime gitmeye niyetliyim."

"Eviniz neresi?"

"Tennessee'de Sherwood. Cumberland Platosu'nun bir koyunda küçük bir köy orası. Çiftliğimin adı Kayıp Koy."

"Orada ne yapacaksınız?"

"Bir kitap yazacağım, tepelere bakacağım, ölünceye kadar yaşayacağım."

Öğrenciler gözlerini kaçırıyorlar.

Müdür saatine bakıyor. "Dr. More?"

"Bay Ives'ın Georgia'daki Ayırım Merkezi'ne gönderilmek yerine, derhal serbest bırakılmasını ve Tennessee'ye, Sherwood'a kadar ona ulaşım sağlanmasını öneriyorum."

"Tennessee'ye!" diye haykırıyor bir öğrenci.

"Tennessee'ye! Tennessee'ye!" diye katılıyor ona hem sağ hem de sol sıradakiler.

Bir alkış kopuyor. Bu bana biraz teselli veriyor, her ne kadar öğrenciler kötü bir güruhsa, fahişeler kadar döneklerse ve hiçbir profesörün onların onayından keyif almaması gerekse de.

"Durun!" diye bağırıyor kendini toparlamış olan Buddy Brown. Beyaz önlüğünü uçurarak uzun adımlarla bir ileri, bir geri yürüyor. "Bu iyi bir şov olabilir ama bilim olarak lanet olası esef edilecek bir şey. Dr. More iyi bir hipnozcu olduğunu kanıtladı ama metafiziksel makinesine gelince..."

"Tennessee'ye!" diye bağırıyor öğrenciler.

Art arı gibi çalışıyor.

Bazı öğrencilerin Art'tan sapma ölçerler edinmiş olduklarını ve bunları kamera gibi boyunlarına asmış, birbirlerine nişan alıp odaklamakta olduklarını fark ediyorum. Şimdiyse Art Immelmann yenilerini sağlamak için sıraların arasındaki koridordan yukarı fırlıyor. Telaşla onları dağıtıyor; ayarları açıklamak ve kafatasının topografyasını göstermek için bir öğrencinin yanında çömeliyor. Kolunun altından koyu renkli bir ter lekesi yayılıyor.

Yukarılardaki bir öğrenci yanındaki kıza dönüyor, atkuyruğunu kaldırıyor ve MONOS'un ağzını onun başının arkasına yerleştiriyor.

"Bekle! Hayır!" diye haykırıyorum bütün gücümle ve irkilen müdürün yanından geçerek basamaklardan yukarı fırlıyorum. "Hayır, Art!"

Ama Art duyamıyor ya da duymak istemiyor. Sapma ölçerleri bir düzine kol saati takmış bir karaborsacı gibi koluna dizmiş.

Dr. Helga Heine bir sapma ölçerle Stryker'ın beyninin orta ön bölgesine nişan alıyor.

"Bekle, Helga!" diye haykırıyorum. "O şey bir oyuncak değil! Kuyu için bir dekor parçası değil! O gerçek! Hayır, Helga!"

"Ama *liebchen**, sadece senin önerdiğin şeyi yapıyoruz" diyor Helga, Stryker kendi sapma ölçerini onun kişilerarası beyin oluğuna doğrulturken.

"Evet ama Tanrım, neye ayarlı? Bakayım. Yüce Efendimiz, iyonlaştırmayı artı ona ayarlamış!"

Her yerde sapma ölçerler arı kovanı gibi vızıldıyor. Öğrenciler, doktorlar, hemşireler ya başlarını eğiyor ya da yeni saç kurutma makinelerini komşularının başlarına doğru vızıldatıyor.

"DURUN, YALVARIRIM!" diye haykırıyorum bütün gücümle.

Ama müdürden başka hiç kimse aldırış etmiyor, o ise önlüğümün kolunu çekiştiriyor.

"Bütün bunlar gösterinin bir parçası değil mi, doktor, hah hah. Neden korkuyorsunuz ki?" diye soruyor ve velvelenin içinde beni duyabilmek için elini kulağına götürüyor.

---

* Alm: Liebchen: Sevgilim. (ç.n.)

"Lanet olsun, efendim" diye bağırıyorum yaşlı, kıllı kulağına. "Size daha önce de söylediğim gibi, bu cihaz bir oyuncak değil. Son derece ciddi psişik rahatsızlıklar doğurabilir."

"Ne gibi?"

"Eğer beynin bazı ön bölgelerine ya da benliğin merkezi olan epifiz bezine odaklanacak olursa, şiddetli ilahiliğe, benliğin kendisinden soyutlanmasına ve Lucifer sendromu dediğim şeye yol açabilir: yani cisimlenmiş hale imrenilmesine ve sonuçta bedensel iştahların bir karikatürüne."

"Ha? O ne? İlahilik mi? Epifiz bezi mi? Benliğin merkezi mi? Lucifer mi? A, anlıyorum. Hah hah hah. Çok iyi. Güzel şov, doktor. Ama gerçekten, korkarım Kuyu kontrolden çıkıyor."

"Efendim, anlamıyorsunuz. Demek istediğim..." Ama Helga beni itekliyor.

Saçını çözmüş ve Brunhilde* gibi omuzlarına dökmüş. Elini memesine koyarak Stryker'a: "Her şey ruhtur. *Alles ist Geist*" diyor.

"Doğru." Stryker başını sallıyor ve elini Helga'nın öbür memesine koyuyor.

"Dur" diyorum Stryker'a ve müdüre dönüyorum. "Efendim, bu göründüğü gibi değil."

Birisi güçlü bir kavrayışla kolumu yakalayarak beni kuvvetle doğrultuyor. Kendimi iki kalınbağırsak uzmanının, Tozlu Rhoades ile Dr. Walter Bung'ın arasında buluyorum. Yoksa onlar da?.. Evet, Dr. Bung omzuna asılı bir sapma ölçer taşıyor.

Oysa keyifleri gayet yerinde gibi. Birbirlerine baş sallayıp göz kırpıyor, bana bir müttefik olarak sahip çıkıyor ve tamamen onaylıyormuş gibi görünüyorlar.

"Hayatınızda hiç" diyor Dr. Walter Bung, bizi yakına çekerek, "bu kadar çok gomonisti, ateisti, atalı ve homoyu bir çatı altında gördünüz mü?"

"Bağışlayın, Dr. Bung" diyorum, sapma ölçerimi hazırlayarak, "ama gerçek şu ki ne onlar ne de siz pek kendinizde değilsiniz."

"Nasıl yani, evlat?"

---

* Brunhilde: İskandinav mitolojisinde bir valkür (atlı ve silahlı genç ve güzel bakire). (ç.n.)

"Kırmızı çekirdeğinizin şu anda anormal derecede aktif olduğuna sizi temin edebilirim. Bir ölçüm alabilir miyim?"

"Ne zırvalıyorsun, çocuk, *kırmızı*..."

"İkinizin de bu kadar altüst olmanızın nedeni şu" diyorum ikisine de; ama o anda birisi, belki de onlardan biri, beni sertçe itiyor ve arkaya, Kuyu'ya doğru tökezleyerek neredeyse kafatasımı çatlatıyorum.

Moira donakalmış bir halde Bay Ives'ın sandalyesinin arkasında duruyor.

"Howard Johnson'a gidelim" diye fısıldıyor, ben ayağa kalkmaya çabalarken, üzerime doğru eğilerek.

"Hastayı buradan çıkar" diyorum ona.

Moira duraksıyor, ağzını açıp kapatıyor. Bay Ives ayağa kalkıyor ve onun koluna giriyor.

"Ben onunla ilgilenirim, doktor" diyor.

"Teşekkür ederim."

"Onu nereye götüreyim?"

"Howard Johnson'a gidiyor muyuz?" diye soruyor Moira, yakınıma gelerek.

"Evet."

"O zaman önce odama gideyim."

"Onu odasına götürürüm" diye güvence veriyor bana Bay Ives.

"Teşekkür ederim."

Bay Ives gerçek bir Tennessee centilmeni gibi ona eşlik ediyor ve tünelin içinde gözden kayboluyorlar.

Colley Wilkes, Kuyu'dan dolanarak karısı Fran'e ulaşmaya çalışıyor. Ama Buddy Brown yoluna çıkıyor.

"Kimi itekliyorsun?" diye soruyor Buddy.

"Yolumdan çekil."

"Tahammül edemediğim bir şey varsa, o da ukala bir marsıktır."

Buddy yanlış adamı seçti. Çünkü ukala olsun, olmasın, Colley sıradan bir zenci değildir; beş dil bilmenin ve elektronikte bir dâhi olmanın yanı sıra, karatede Siyah Kuşak sahibi olan bir süper zencidir.

Colley parmaklarını tahta gibi kaskatı tutarak elini doğruca Buddy'nin boğazına saplıyor. Buddy, Bay Ives'ın tekerlekli sandalyesine oturuyor ve nefes almaya çalışıyor.

Ellen ve Lola'yla ilgilenmeliyim.

Sıraların arasındaki koridorda, yarı yolda, iki öğrenci bir kız için kavga ediyorlar. Birinin J.T. Thigpen olduğunu fark ediyorum. Kızsa hiç de güzel olmayan, üzerinde hâlâ kirli laboratuvar önlüğü bulunan, pirinç rengi saçları bir ucube gibi daire şeklinde havaya dikilmiş olan Gloria. İkinci öğrenci Trasker Gluck adında bir Kalın Kafalı. Trasker'la Gloria'yı bir arada görünce, birden kardeş olduklarını anlıyorum.

Trasker'la J.T., delikanlıların kavga ederken hep yaptıkları gibi, dirseklerini birbirlerinin boynuna dolamış, homurdanıyor ve küfür ediyorlar.

"Durun, çocuklar." Onları durdurmaya çalışıyorum.

"Kız kardeşimden uzak dur, seni orospu çocuğu" diyor, sırık atıcı Bob Richards gibi, düzgün bir yaşam süren, atletik, Vaftizci bir tip olan Trasker.

"Bizimki anlamsız bir ilişki ve senin itiraz edeceğin bir şey değil" diye homurdanıyor J.T. "Başarılı bir performans için elli papel alıyoruz. Bırak beni, o paraya ihtiyacım var. Bırak beni! Hemen Aşk'a gidebilirsek, kesinlikle başarabileceğimizi hissediyorum. Bırak beni! Aramızda bir şey yok. Kız kardeşine sor."

"Seni orospu çocuğu, işi daha da kötüleştiriyor bu" diyor Trasker, büyük yumruğunu dosdoğru J.T.'nin burnuna indirerek.

"Bir şey yapın, Dr. Morel" diye yalvarıyor Gloria. "Onu seviyorum!"

"Kimi?"

"J.T.'yi!"

"Bağışlayın" diyorum, yandaki koridorda Ellen'ı ve Art Immelmann'ı görünce.

Ted'le Tanya sıraların altında yatıyorlar. Neredeyse Ted'in sırtına basıyorum.

"Tom, harikaydın" diyor Tanya, Ted'in omzunun üzerinden.
"Teşekkür ederiz."
"İcadın işe yarıyor! Sevebiliyoruz. Seviyoruz!"
"İyi. Pardon." Üzerlerinden atlıyorum.
"Tek korktuğumuz, korkunun kendisiydi."
"Biliyorum."
"Bizimle kal! Sevincimizi paylaş!"
"Şu anda yapamam. Pardon."

Belime sıcak kollar dolanmış. Kendimi Lola'nın kucağında oturur buluyorum.
"Merhaba, tatlım!"
"Merhaba, Lola."
"Vay canına, büyük, yakışıklı bir çocuksun sen!" Bana sarılıyor.
Arkaya uzanıp ben de ona sarılıyorum. Omuzlarımdan baldırlarıma kadar bütün arkamı ısıtıyor.
"Lola'yı seviyor musun?"
"Evet, seviyorum." Seviyorum da.
"Lola seni yakaladı."
"Sahiden öyle."
"Ne zaman Lola'yı görmeye geleceksin?"
."Yarın. Hayır, bu akşam."
"Lola sana cin fizzler yapacak ve ay ışığında yürüyüşe çıkacağız."
"Kesinlikle. Ama şimdi eve gitsen iyi olur. Sana bir zarar gelmesini istemem."
"Peki, tatlım" diyor Lola, beni son bir defa kuvvetle kucaklayarak.

Tozlu, kocaman eliyle omzumu kavrayarak kemiklerimi oyun zarı gibi sağa sola oynatıyor.
Yüzü hemen yakınımda duruyor, nefesi aslanlarınki kadar berbat kokuyor.
"Dinle beni şimdi, doktor."
"Evet, Tozlu?"
"Evlilik çanları çalmadan kızıma bir kez daha bulaşırsan, son kez bulaşmış olursun. Beni anlıyor musun?"

"Evet."

"Sen fena değilsin, çocuk" diyor Tozlu ve bir koluyla Dr. Walter Bung'ı, bir koluyla da beni sararak üçümüzü bir araya getiriyor.

Ellen öfkeyle Art Immelmann'a bağırıyor; o ise havai bir edayla kollarını sallayarak ve Orta Otomobil Çağı'nın bir orkestra şefi olan Vincent Lopez'in piyano teması *Nola*'yı yüksek sesle ve hatasız bir biçimde ıslıkla çalarak kuyuyu gözden geçiriyor.

Ellen'ı yakalayıp çekiyorum.

"Ondan uzak dur."

"Şef, sapma ölçerlerini aldı!" Ellen hiddetle, hıçkırarak ağlıyor.

"Biliyorum."

"Ne yapacağız?" diye soruyor Ellen, ellerini ovuşturarak. "Bir bak şuraya."

Aşağıda kuyu bir engerek yılanı yuvası gibi kıpırdanıyor. Arada sırada yumruğu sıkılmış bir kol kalkıyor ve birisine bir darbe iniyor. Çıplak bacaklar havaya dikiliyor.

"Dinle." Ellen'ın kulağına fısıldıyorum. "Ben Art'la konuşurken, kutudaki geri kalan sapma ölçerleri al ve arabana koy. Yarın seni ararım."

"Peki, şef. Ama gidiyor musun?"

"Ortalıkta gezenleri toplamam gerek."

"Sensiz gidecek değilim!"

"Seni orospu çocuğu" diyorum Art'a. "Neden bu numarayı çevirdin ki?"

"Ben orospu çocuğu değilim" diyor Art, şaşırmış görünerek. "Sakin ol, doktor." Her zamanki gibi mesafe duygusu yok, fazla yakınıma geliyor ve yüzüme Sen-Sen üfürüyor.

"Sapma ölçerlerimi rahat bırakmanı sana özellikle söyledim."

"Cihazlarını kullanmadan, cihazlarının denemesini nasıl yapacağız?"

"Deneme mi! Buna deneme mi diyorsun?"

"Doktor, bir denemeyle etkileşimleri sınamadan ulusal boyuta geçemeyiz. Standart bir şey bu, doktor."

"Kıçımın standardı. Lanet olsun, yaptığın şeyin tehlikelerini bilmiyor musun? Bir Ağır Tuz yatağının üstünde oturuyoruz, yarın Başkan geliyor, peki sen ne yapıyorsun? Artı ona ayarlanmış sapma ölçerlerimi ortaya salıyorsun."

"Doktor, sana siyasi bir şey gibi geliyor mu bu?" Başıyla âşıkları ve yumruk yumruğa dövüşenleri işaret ediyor. "Bu siyasi bir şey değil. Bu senin, vagus siniriyle bağlantılı öfke ve soyut şehvet hakkındaki hipotezlerinin sınanması, herkesten daha iyi bilmen gerektiği gibi. Ve zincirleme bir reaksiyonun tehlikelerine gelince, buranın üç mil çevresinde hiç Ağır Tuz yok."

"Seninle işimiz bitti, Art. Kontratı iptal ediyorum."

"Yarına turp gibi olursun, doktor. Sadece hatırla: müzik, aşk ve yazı düşlemek."

Max Gottlieb ve Ellen, her biri bir dirseğimde, beni sıkıca tutuyorlar.

"Eve gidelim, dostum" diyor Max. "Harikaydın."

"Bir dakika. Burada bana ihtiyaç var, Max."

"O haklı, şef. Yorgun düştün."

"Tüm sapma ölçerleri toplayıncaya kadar gitmiyorum."

"Onları toplarım senin için" diyor Max. "Sen eve git ve bu gece iyi bir uyku çek. Ya da daha iyisi, A-4'e dön."

"Lanet olsun, Max, neler olduğunu anlamıyor musun?"

"Korkarım anlıyorum. Cihazın toplu bir isteriyi tetikledi. Orta Çağlar'daki Aziz Vitus'un dansı gibi. Bunlar garip zamanlar."

"Beni dinle, Max. Birincisi, sapma ölçerim işe yarıyor. Sen de gördün. İkincisi, yanlış ellere düştü. Üçüncüsü, buradaki etkisi esas olarak erotik ama siyasi de olabilirdi, kolaylıkla. Dördüncüsü, yarın Başkan ve Başkan Yardımcısı bu bölgede olacak. Beşincisi, seni kaçırmak ve Bal Adası'nın vahşi arazisinde tutsak etmek için planlar yapıldı. Altıncısı, Kuzey Amerika'daki en büyük Ağır Tuz yatağının üzerinde oturuyoruz."

"Vay canına" diyor Max, Ellen'a.

Ellen kaşlarını çatıyor. O bana sadık.

"Sana inanıyorum, şef. Ama eğer dediklerin doğruysa, yarın bütün kuvvetine ihtiyacın olacak."

"Bu doğru. Ama şu anda da kendimi gayet iyi hissediyorum." Ne kadar güzelsin, Ellen. Ter damlaları kısa üstdudağının tüylerinde elmas gibi pırıldıyor.

"Ne dedin, şef?" diye soruyor Ellen hemen. Sesli olarak mı söyledim yoksa? Ellen kızarıyor ve kolumu çekiştiriyor. "Haydi, amal" Aynı anda öteki koluma bir iğnenin battığını hissediyorum. Max önlüğümün kolundan bana bir iğne yapmış.

"Bu gece iyi bir uyku çekeceksin. Ellen seni eve götürür. Yarın sabah uğrayıp seni yoklayacağım." Şefkatle elimi tutuyor. Bileğimdeki yara izlerine baktığını görüyorum. "Kendine iyi bak."

"Kendimi gayet iyi hissediyorum, Max." Gerçekten iyi hissediyorum. Hâlâ müzik duyuyorum.

"Tünelden çıkalım, şef. Arabam arkada."

Müdüre veda ediyorum ama o genç bir tıp öğrencisiyle meşgul. Carruthers Calhoun bu, köklü bir Güneyli ailenin evladı, yakışıklı, pembe yüzlü bir delikanlı.

Müdür kolunu dostane bir biçimde oğlanın omuzlarına dolamış, "Sokrat değil miydi" diyor, "Güzel bir kadın hoş bir şeydir, hakikat daha da hoştur ama güzel bir genç hepsinden daha güzeldir, diyen?"

"Hayır, efendim" diyor, Sewanee'de klasik bir eğitim alarak mezun olan Carruthers. "O Juvenal'di ve tam olarak öyle söylememiş."

Dört Temmuz

Howard Johnson'da
Moira'yla buluşmaya
Sabah 8.30 / 4 Temmuz

1

Bataklıkta, bebeklerinin bağırsakları bozulan aşk çiftine yaptığım gece ziyaretinden sonra ancak üç saat uyudum.

Soğuk bir duş ve sıcak Tang-votka-ördek-yumurtası-Tabasco'dan oluşan bir kahvaltıdan sonra normale dönmüş bir haldeyim, yani tahammül edilebilir bir derecede bunalımlı ve dehşet içindeydim.

Sabah dehşetinin ilk belirtisinde, tadil edilmiş sapma ölçeri hatırlıyorum ve buruna benzeyen takma parçasıyla garip görünüşlü olan bu şeyi çantamdan çıkararak kendime hafif bir beyin masajı yapıyorum.

Dehşet kayboluyor! Anında coşkuyla doluyorum! Kemanların koşusu ve akışı. Asla sarhoş değil, daha ziyade basiretli, öngörülü, müzikal bir halde, aynı anda hem soyutlanmış, her şeyi özüne uygun olarak gören hem de aynı zamanda engin bir dünyada günün maceralarına hazır bir vaziyette, görkemli bir boşaltma yapmayı başarıyorum ve kalınbağırsağım pırıl pırıl olarak güne başlıyorum. Beden sakin durur ama kan başıboş gezer.

Sıcak, sakin, altın-yeşil bir Dört Temmuz. Yaprak kıpırdamıyor. Kızılcıkları tırmalayan hiçbir sincap, çınarları kemiren hiçbir alakarga yok.

Servi Bahçesi 36'nın yapımından beri aslında eski olan "yeni" 18'den geçiyorum. Hm. Bir terslik var. Bugün Dört Temmuz ama golf sahalarında bir Tanrı'nın kulu yok. Profesyonel-Amatör turnuvası Servi Bahçesi'ni kullanmakta olduğuna göre, "yeni" 18'in hınca hınç olması gerekir!

Oyun parkurlarında ayrık otları filizleniyor. Çimlerin biçilmediği bölgelerde böğürtlenler büyüyor. Yağmur sığınakları, yapraklarla dolu yeşil mağaralara dönüşmüşler.

Birisi beni takip ediyor. *Klink-klink*. Durup dinliyorum. Ses yok. Yürümeye başlayınca işte yine geliyor: *klink-klink, klink-klink*. Bir önceki vuruşun yapıldığı yerden, vuruşa yetişecek şekilde dönemece varabilmek için koşturan top toplayıcıların çıkardığı ses bu; hani gürültüyü önlemek için ellerini sopaların üzerinde tutarlar ama yine de bir iki sopanın yüzü birbirine çarpar ya, *klink-klink*.

Ama görünürde kimseler yok.

Şimdi de şey sesi geliyor... havai fişek mi? Okulun olduğu yerden geliyor.

5 numaranın dönemecinde bir uğultu ve çatırtı var. Ormanın çıkıntısını dolanarak ve birdenbire seslerin ne olduğunu anlayarak, onu görüyorum: Bledsoe İspanyol misyon evi için için yanıyor. Yangın, her pencerede harıl harıl yanan neşeli, şamatalı bir alev yumağı,

yirmi pencere ve gürüldeyen yirmi şömine; tombul çam kirişler cana yakın bir biçimde patlıyor ve görünürde bir Tanrı'nın kulu yok. Ne itfaiye ne seyirci; durgun gün ışığında alevlerin telaşlı alışverişinden başka hiçbir şey yok.

Bir sığınağın yeşil mağarasından seyrediyorum. Orada, o çizgili sıva yapılmış evde otuz yıl boyunca çocuksuz Bledsoe çifti yaşadı, golf topları duvarlardan geri teper, pencereleri ve damdaki kiremitleri kırar, avluda sekerken.

Ev sessizlikte gayretle gürüldüyor ve çatırdıyor. Alevler dil gibi demir kafeslerden dışarı ve kararmış sıvadan yukarı çıkıyor.

Ev yapılırken, ben bir çocuk olarak işte bu ormana gelir, yeni, bakır baca eteklerinden üçgen parçalar, alüminyum kırpıntıları, beşe onluk kirişlerden taze biçilmiş bloklar toplardım: Tanrı'nın biraz hantal elişinden insanın şekillendirdiği mükemmel geometriler. Burada, o ilginç marangoz döküntülerinin arasında, parlak bakırı okşar, çam göbeğini koklar, müstehcen şeyler düşünür ve kaba inşaat halindeki banyoda, tıkalı tesisat uçlarının üzerinde kendimi kirletirdim; durgun bir yaz akşamında, on üç yaşındaki bir çocuğun yalnız, dörtnala aşkı.

Göğsüm vızıldıyor. Ah, bir kalp krizi bu kuşkusuz! Gömleğimi çekiştirerek köşeye büzülüyorum. Kalbimin acınası atardamarında yerinden oynayan ve oyun zarları gibi tıngırdamakta olan kalsiyum bu kuşkusuz. Zavallı Thomas! Kırk beş yaşında kalp krizinden öldü! Rastlanmayan bir şey de değil bu, özellikle burada, Cennet'teki Kalın Kafalı çevrelerde: birçok iyi Hıristiyan ve sevgi dolu baba, aile erkeği ve kilise müdavimi, otuzlu yaşlarında nalları dikmiştir. Göğüs kemiğimin altında bir mengene sıkışıyor ve onunla birlikte, geç kalmış bir nedamet geliyor. Tanrım, ölmeme izin verme. Daha yaşamadım ve önümüz yaz ve müzik ve bilim ve kızlar... Hayır. Kız yok! Artık şehvetli düşünceler yok! Artık komşularımın karılarını ve kızlarını arzulamak yok! Yabancı kadınların hasretini çekmek yok! Artık saçmalamak yok! Artık büyük, dörtnala, şehvetli gündüz özlemleri, güzel kulaklara fısıldamalar, gardıroplarda gizli buluşmalar, hemşirelere dostane bir biçimde arkadan çarpmalar, engellerde ve kum tuzaklarında gece maceraları, Texas'lı kızları dışarıya, alacakaranlığa davet etmeler yok: "Benim adım Thomas More. Çok sevimlisiniz ve

sizi seviyorum. Aşkla dolu bir yüreğim var. Alacakaranlığa çıkabilir miyiz?" Artık yok.

Göğsüm vızıldayıp duruyor.

Mebzul, yağlı, soğuk terler dökerek gömleğimi çekiştirdiğimde, ona rastlıyorum, vızıldayan kutuya. Oh. Neyse. Kalbim değil, beni aramakta olan çağrı cihazım bu, gömleğimin cebine tutturulmuş ve sırf golf sahalarındaki doktorlara ulaşmak amacıyla tasarlanmış olan çağrı cihazım.

Oh. Arkama yaslanarak ve gözlerimi kapatarak bırakıyorum vızıldasın. Kalp krizi değil idiyse de insana kalp krizi geçirtmeye yeterdi.

Arayan Ellen Oglethorpe. Vızıltıyı kapatıyorum ve yangının sıcaklığından kurtulmak için yeşil mağaranın gölgeli bir tarafına geçiyorum.

Şimdi bir köşede dinleniyor, Ellen'ı dinliyor ve kendime bir beyin masajı daha yapıyorum. Bir Early Times da fena olmazdı.

"Ne var, Ellen?"

"Ah, şef, nerelerdeydin? Aklımı kaçırıyordum! Bilemezsin! Bütün gece neredeydin?" diye geliyor böcek sesine benzeyen küçük ses, cebimdeki öfkeli bir cırcırböceği gibi.

"Sorun ne?"

"Hemen buraya gelmen gerekiyor, şef."

"Neredesin?"

"Ofiste."

"Bugün Dört Temmuz ve verilmiş bir sözüm var."

"Verilmiş sözünü külahıma anlat. Randevu demek istiyorsun. Beni kandıramazsın."

"Tamam, seni kandıramıyorum."

"Kiminle ve nerede randevun olduğunu biliyorum, merak etme."

"Peki, etmem."

"Şef..."

"Ellen, beni dinle, itfaiyeyi aramanı ve onları Cennet'e göndermeni istiyorum. Bledsoe'ların evi yanıyor."

"Şaka mı yapıyorsun?"

"Ha? Seni pek duyamıyorum." Kulağımı göğsüme doğru eğiyorum.

"Oradakiler telefonlara cevap vermiyorlar ne polis ne de hiç kimse. Bu yüzden senin için o kadar endişelendim."

"Neden bahsediyorsun?"

"Orada bir tür kargaşa var. Bataklıktan gelen ayak takımı, galiba."

"Saçmalama. Burada bir Tanrı'nın kulu yok."

"Oradaki herkes kasabaya gelmiş. Burası silahlı bir kampa döndü, şef. İnanamazsın."

"Neler oldu?"

"Dün geceki vahşetle başladı... tam senin olduğun yerde. Bledsoe'ların evinde."

"Vahşet mi?"

"Bayan Bledsoe o barbekü şeyiyle öldürüldü. Bay Bledsoe kayboldu. O da ölmüştür kuşkusuz. Manyakların işi."

Bayan Bledsoe. P.T.'nin kebap şişiyle şişlenmiş.

"Şef, oradan uzaklaşsan iyi olur."

"Burada kimse yok" diyorum dalgınca.

"Ha, bir de bir oda dolusu hastamız var."

"Dört Temmuz'da mı?"

"Yeni asistanın onları tedavi ediyor."

"Kim? Yüksek sesle konuş, Ellen, seni duyamıyorum."

"Daha yüksek sesle konuşamam, şef. EEG odasında saklanıyorum. Dr. Immelmann'ın bir oda dolusu hastası var dedim ve çok da acayipler doğrusu."

"Dr. Immelmann! O ne halt ediyor orada?"

"Sapma ölçerinle hastaları tedavi ediyor. Senin anlayacağını, ortaklık antlaşmanızın bir parçası olduğunu söyledi. Ama şef, burada bir terslik var."

"Ne?"

"Kavga ediyorlar. Bekleme odanda ve sokakta."

"Kim kavga ediyor?"

"Bay Ledbetter ve Bay Tennis kavgaya tutuştular ve..."

"Art Immelmann'la konuşayım."

"Az önce ayrıldı. Sokakta, gittiğini görebiliyorum."

"Peki, Ellen, şöyle yapacaksın. Sapma ölçerler hâlâ orada mı?"

"Şey, sadece yarısı. O da onları sakladığım için."

"Nereye sakladın onları?"

"Bayonne-reyonu antrenman uzuvlarının bulunduğu bir ambalaj sandığına."

"Aferin kızıma. Şimdi şöyle yapacaksın. Sandığı arabana götür. Bagaja kilitle. Evine git. Seni sonra arayacağım."

"Ne zaman?"

"Kısa zamanda. Önce ilgilenmem gereken bir şey var."

"Ne olduğunu bilmiyorum sanma."

"Peki, sanmam."

Ellen azarlamaya başlıyor. Çağrı cihazını çıkarıyorum ve kirişlere, sıvacı kuşların arasına asıyorum. Ellen vızıldayıp dururken, küçük bir fırt Early Times çekiyorum ve Brodmann 11'e, yani müzikal-erotik bölgeye artı dörtlük bir Sodyum şoku uyguluyorum.

Şimdi, Ellen Oglethorpe kirişlerin arasında minik, öfkeli, Presbiteryen bir cırcırböceği gibi cırlayıp dururken, Şarap, Kadın ve Şarkılar'ın müziğiyle vals yapıyorum.

"Şef" diyor böcek sesine benzeyen ses. "İçindeki en iyi şeylere yakışır bir hayat sürmüyorsun."

"En iyi şeyler mi? Mutluluk bedbahtlıktan daha iyi değil mi?"

"Çünkü içindeki en iyi şeyler öyle mükemmel ki."

"Teşekkür ederim." Ormanın kenarından, yangının sıcaklığının yeşil misket üzümlerine vurduğu yerden, şarapsı bir koku geliyor.

"Öyle insanlar sana layık değil, şef."

"Nasıl insanlar?" Ellen'ın o tonla telaffuz ettiği *insanlar* sözcüğünün dişil bir cinsiyeti var. Dişi insanlar.

"Kimi kastettiğimi biliyorsun."

"Emin değilim. Kim?"

"O Bayan Schaffner ve Bayan Rhoades gibi insanlar."

"Kıskanıyor musun?"

"Kendine iltifat etme, doktor."

"Pekâlâ." Vals yapıyorum.

*Wien Wien, du du allein**

* Alm: Wien Wien, du du allein: Viyana Viyana, sen, yalnız sen. (ç.n.)

"Ah, şef, içki mi içiyorsun?"

Yüksek sesle şarkı söylüyor olmalıyım.

"Hoşça kal, Ellen. Evine git ve benden haber alıncaya kadar sıkı dur."

Kirişlerin arasındaki cırcırböceğini kapatıyorum ve çağrı cihazını kalbimden uzağa, bir yan cebime sokuşturuyorum.

Yine havai fişek patlamaları. Ses güneyden geliyor. Çamların karanlığında siper alarak gövdelerin arasından 475 yardalık, beş vuruşluk, 5 numaralı oyun parkuruna bakıyorum. Yeşil alanın ötesinde, özel okulun yayvan binaları var. Havai fişekler oradan geliyor. Okul arazisinde hiç kimseler yok ama bir pencerede bir ateş kıvılcımı beliriyor, sonra çat diye bir ses geliyor. Birisi ateş mi ediyor? Önde iki sarı okul otobüsü park edilmiş. Şimdi de tam bir yaylım ateşi başlıyor, her pencerede kıvılcımlanmalar, sonra bir dizi Çin fişeği gibi bir çatırtı. İnsanlar otobüslere koşuyor, bando liderleri ve amigo kızlar, gümüş rengi üniformaları güneşte ışıldayarak birinci otobüse koşuyorlar. Anneler arkadan geliyor, bir elleri şapkalarına sıkı sıkı yapışmış, diğer ellerinde büyük el çantaları sallayarak gayretle ilerliyorlar. Önden bir polis arabası gidiyor, otobüsler onu takip ediyor, arkadan bir motosiklet geliyor. Küçük resmigeçit gözden kaybolur olmaz, ateş kesiliyor.

Havai fişek miydi onlar, yoksa binanın içindeki insanlar, görünmeyen bir düşmana koruma ateşi mi yöneltiyorlardı?

2

Howard Johnson'da.

Moira bana Coppertone güneş yağı tadında tutkulu bir öpücük veriyor. Kirli havuzun yanında güneş banyosu yapıyor. Eski tarz iki parçalı bir bikini içindeki mükemmel küçük vücudu, plastik bir şezlongda yüzükoyun yatıyor. Omuz askıları aşağı kaydırılmış olduğu halde, iffetliliğini abartıyor, sutyenini sıkıca göğsüne tutuyor, anladığım kadarıyla kızların eski günlerde yaptığını hayal ettiği gibi.

"Şampiyona bir öpücük" diyor.

"Kime?"

"Buddy'yi yendin."

"Ha."

"Zavallı Buddy. Vay canına, ne bomba patlattın ama. Tam bir keşmekeş. Öyle mi planlamıştın?"

"Keşmekeşi mi?"

"Kuyu'da, şapşal."

"Evet. Kuyu'da. Evet. Hayır, tam olarak öyle planlamamıştım." Kuyruksokumunun her iki köşesinde, çevrim şeklinde ince tüyler bulunan birer gamze olduğunu fark ediyorum.

"Müdürün Dr. Stryker'a, seni kaydetmesini ve ne pahasına olursa olsun burada tutmasını söylediğini duydum."

"Bu ne demek sence?"

"Harvard ya da MIT seni kapmadan, şapşal."

"Ben o kadar emin değilim. Bu sabah oradan ayrıldığında neler oluyordu?"

"Mezar gibi sessizdi. Herkes plajlara gitti."

Kolundaki altın rengi, ince tüyler şaşılacak kadar sık. Kolunu kaldırıyorum ve kanının bir ardıçkuşunun boğazı gibi attığı nefis, tuzlu çukuru öpüyorum.

Havuzun yanında iki yılan gözüme ilişiyor ve bir vakumlama hortumu parçasını alarak havuzun etrafından koşuyor, onları kovalıyorum ve avluda yankılanışını duymak için *Louisiana Lou* şarkısını söylüyorum.

"İşi alacak mısın, Tom?" diye soruyor Moira doğrularak. Şezlong, butlarının ön tarafında bir elmas deseni bırakmış.

"Ne işi? Ha. Şey, buralarda bir takım karışıklıklar çıkacak, korkarım. Bu sabah olağandışı bir şey fark etmediğinden emin misin?"

"Olağandışı mı? Hayır. Dün sana yardım eden o komik küçük adama rastladım gerçi."

"Yardım eden mi?"

"Donatımını dağıtmaya yardım eden. Vay canına, nasıl yaptın o işi?"

"Bana yardım etmiyordu. Şey yapıyordu... boş ver. Bu sabah ne yapıyordu?"

"Hiçbir şey. Bana bir taşıma kutusu verdi."

"Ne büyüklükte?"

"Acayip büyük."

Kaşlarımı çatıyorum. Normalde *acayip büyük* diyen kızlardan hoşlanmam.

Kutu. Eyvah. Dehşet kıpırdanıyor. Bir içki içiyorum.

"Çok kibar davrandı, adımı biliyordu, falan. Hatta sana selam gönderdi. Seni göreceğimi nereden biliyordu? Ona söyledin mi?"

"Tabii ki hayır."

"Bana şundan biraz sür, Tommy." Bana Pompei'den kalmış gibi görünen kadim Coppertone güneş yağı şişeciğini uzatıyor.

"Peki. Ama havuza giremeyeceğini biliyorsun."

"Öö" diyor havuza bakarak. "Giremem. Ne yapacağım?"

"Sana gösteririm. Ama önce seni ovalayayım."

Her şeyi öngörerek, daha önce bir mazeret uydurup yukarı, odaya koşmuş, jeneratörü çalıştırmış ve havalandırmayı açmıştım.

Şimdiyse, Moira tere, yağa ve sıcağa doyduğu zaman, elinden tutup onu balkona götürüyorum. Betonun yakıcı, beyaz sıcaklığından, loş, serin bir mağaraya giriyoruz. Bir havalandırma cihazının titreşen teneke levhası, soğuk hava dumanları üflüyor. Yatağın başucundaki sarı lamba, temiz çarşafları aydınlatıyor. Bir teyp, kadim Mantovani müziği çalıyor... çok da sevdiğim bir müzik değil ama Moira, Mantovani'nin "klasik" olduğunu düşünüyor.

Moira el çırpıyor ve beni kucaklıyor.

"Ah harika, harika, harika! Ne kadar mükemmel! Kimin odası bu?"

"Bizim" diyorum, *Dilek Kuyusu Olan Küçük Bir Otel Var*'ı mırıldanarak.

"Yani burayı bu hale sen mi getirdin?"

"Elbette. Nasıl olduğunu hatırlıyor musun?"

"Tanrım. Çarşaf bile var. Havalandırma. Bunu neden yaptın?"

"Aşk için. Hepsi aşk için. Sana şunu göstereyim."

Ona "duş"u gösteriyorum: diğer ucu yandaki Esso benzin istasyonunun gres yağı sehpasındaki musluğa bağlı olan altmış metre bahçe hortumuna vidalanmış, tabanca kabzası biçiminde bir başlık.

"Sabun da var! Havlular da! Git şimdi, duş yapacağım."

"Peki. Ama şunu yapayım." Altmış metre sıcak suyu akıtmak için başlığı açıyorum.

Moira duş yaparken, yatakta yatıyor, *Gülen Şövalye*'ye ve duvar kâğıdındaki Maryland av sahnesine bakıyorum. Mantovani çalıyor, duş akıyor, Moira şarkı söylüyor. Bir karanfilli viski hazırlıyor, onu göğsümde durduruyor ve Doris'i düşünüyorum, dinsiz bir İngiliz'le Cozumel'e kaçan ölmüş karımı.

Eski Otomobil Çağı'nda, Samantha doğmadan önce, Doris ve ben karayollarında yolculuk yapardık; büyük eyaletler arası yollarda gürleyerek günde yedi yüz mil yapar, Tennessee'nin yeşil tepelerinde ya da ta hayaletli New Mexico'da kurulmuş, alacakaranlıkta kırpışıp duran, pırıltılı, kayıp bir motele gider, havuzda yüzer, buharlı banyolar yapar, birçok karanfilli viski hazırlar, kocaman biftekler yer, tekrar odaya koşar, kahkahalar atarak ve haykırarak birbirimizin üzerine atılır ve sonrasında, ta oralarda, Nevada'nın avize çiçekleriyle dolu kayıp düzlüklerinde, geç saatte yayımlanan Japon bilim kurgu filmleri seyrederek ve hayaller kurarak birbirimizin kollarında yatardık.

Pazar sabahları onu bırakır ve ayine giderdim. İşte bu hepsinden daha da garip bir deneyimdi! Eyaletler arası yolların kesişme noktasında, motelin koordinatlarından ayrılarak, standart kapıları ve halıları ve tesisatı olan motelden ayrılarak, her yöne doğru sonsuzca uzanan eyaletler arası yollardan, apsisten ve ordinattan ayrılarak, ayın yüzeyine benzeyen bir kırlıktan geçip bir... kasabaya inerdim! İnsanların tüm bu yıllar boyunca yaşamakta olduğu bir kasabaya iner ve tam da on buçuktaki ayine yetişecek şekilde, bir ara sokaktaki hazin, küçük bir Katolik kilisesine gider, sanki geçen yirmi yıl boyunca her pazar günü bunu yapmışmışım gibi verandaya çıkardım ve işte elinde kupasıyla, kırık dökük rahip dalgınca gelirdi (burada ne işim var? derdi şaşkın ifadesi); ki onun başına eller konulmuş ve bu diğer başın üzerine başka eller konulmuş vesaire; çünkü burada, I-51'in kenarında, labirentteki ipliğe dokundum ve rahip hindi piyangosunu ve çarşamba günü oynanacak tombalayı duyurdu ve vaaz verdi ve bana İsa'yı yedirdi...

... Sonra motele dönerdim, coşkulu olurdum... neden? İsa'yı yediğim için mi, yoksa en beklenmedik bu yerde, Holiday Hanları'ndan

ve eyaletler arası yollardan oluşan bu geometride, o müstesna ipliği keşfettiğim için mi? Dönüp Doris'in yanına yatardım; onunsa teni pembeleşmiş, yanağında kat izleri oluşmuş, uykudan gevşemiş ve ağırlaşmış olurdu; bir gözünü aralar, kollarını açar ve gülümserdi.

"Kilisede ne yapıyorsun ki sen, Tanrı aşkına?"

O, ruhani bir insan olduğu ve dini ruh olarak gördüğü için, anlamadığı şey şuydu ki beni ruhlar dünyasından, Lucifer ve melekler gibi dünyanın etrafında, yörüngede dönmekten kurtarmak için din gerekiyordu; beni yeniden fani bir insan yapmak, kendi bedenimde yaşamamı ve sabahleyin onu sevmemi mümkün kılmak için en azından, puslu eyaletler arası yolların kenarında ipliğe dokunmam ve İsa'nın ta kendisini yemem gerekiyordu.

Moira bir havluya sarınmış, başka bir havluyla kısa sarı saçlarını ovalayarak çıkıyor.

"Dokun bana."

Kolunun teni soğuk-sıcak; soğuk, pürüzsüz cildinin altında, kanının sıcaklığı ancak hissediliyor.

"Ben de kalkıp bir duş alayım." Moira kucağımda oturuyor. Kalkmıyor; ben de onunla beraber kalkıyorum ve onu çocuk gibi kollarımda tutarak dolaşıyorum.

"Yapma" diyor Moira.

"Ne yapmayayım?"

"Duş alma."

"Neden?"

"Kokunu seviyorum. Bud Amca gibi kokuyorsun."

"Bud Amca da kim?"

"Parkersburg'de bir tavuk çiftliği var onun. Pazar sabahları onu görmeye gider, kucağında otururdum; o da bana gazetenin mizah sayfasını okurdu. Viski, ter ve bürümcük kumaş kokardı hep."

"Bud Amca'ya mı benziyorum?"

"Hayır, Rod McKuen'e benziyorsun."

"O biraz yaşlı."

"Ama ikiniz de şiirsel görünüyorsunuz."

"Sana onun şiirlerini getirdim."

"Hangilerini?"

"Martılar hakkında olanları."

"Her şeyi düşünmüşsün."

"Sen güzel bir kızsın" diyorum, onu tutup okşayarak, tıpkı büyüme sancıları çektiği zamanlarda Samantha'yı okşadığım gibi.

"Beni seviyor musun?"

"Ah, evet."

"Ne kadar?"

"Seni yiyecek kadar" diyorum ve diz kapağını yemeye başlıyorum.

"Benimle evlenecek kadar mı, peki?"

"Ne?"

"Beni evlenecek kadar seviyor musun?"

"Ah, evet."

"Her zaman ne istemişimdir, biliyor musun?"

"Hayır."

"Birkaç tavuk yetiştirmek."

"Peki."

"Altın renkli Çin tavukları. Ne, biliyor musun?"

"Ne?"

"Klinikteki o iş bir sürü saçmalık. Sen ünlü araştırmalarını yaparken evde kalıp altın renkli Çin tavukları yetiştirmeyi çok isterdim."

"Peki." Uzun, çevrimli, ince tüylerle kaplı kolunun soğuk-sıcak tenini emiyorum. Tüyler ağzıma geliyor ve Gulliver'ı bağlayan minik ipler gibi bir yumak oluşturuyor.

"Cennet'te yaşayabilir miyiz?"

"Elbette."

Onu yerken hayalimde, "kapalı veranda"mda sabah güneşinde topaz gibi parıldayan altın renkli horozlar görüyorum.

"Ne zaman?"

"Ne ne zaman?"

"Bunu ne zaman yapacağız?"

"Ne zaman istersen" diyorum, onun büyük küçüklüğüne hayranlık duyarak. Kollarım onda gizli bir genlik ölçüyor. Küçük ama ağır o.

"Hayır, gerçekten. Ne zaman?"

"Buradan ayrıldığımız zaman."

"O ne zaman olacak?"

"Bir hafta, bir ay. Belki daha fazla."

"Tanrım" diyor Moira, yere indirilmek isteyen bir çocuk gibi kollarımda doğrularak. "Ne demek istiyorsun?"

"Korkarım bir süre buradan ayrılmamızı imkânsız hale getirecek bir şey olacak bugün; hatta şu anda oluyor. En azından ben ya Cennet'te ya da Merkez'de emniyette olacağımızdan emin oluncaya kadar."

"*Ne* demek istiyorsun? Bu sabah ben ayrıldığımda, orası bir ölü kadar durgundu."

"Bir kere, isyan çıkmış olabilir. Bal Adası'ndan gelen gerillaların Cennet'te olduğuna dair bir rapor var. Bugün Fedville yakınlarındaki siyasi rallide karışıklık çıkacağından da korkuyorum."

"Beni burada tutmak için bu kadar uğraşman gerekmez, biliyor musun?"

"Sana bir şey göstereyim."

Onu pencereye taşıyorum, o da perdeyi açıyor. Dondurma restoranının turuncu kiremitlerinin yukarısındaki yeşil bayırdan beş duman sütunu yükseliyor.

"Daha önce ben oradayken sadece bir yangın vardı."

"Bu ne demek?"

"Eski 18'in üzerindeki evleri yakıyorlar."

"Aman Tanrım."

"Ama en kötüsü bu değil. Korkarım icadım yanlış ellere düştü."

"Bu ne demek?"

"İki şey. İç savaş ve Ağır Sodyum yataklarında zincirleme bir reaksiyon."

"Ama burada kalamam." Moira yine kollarımda doğruluyor.

"Neden?"

"Giyecek hiçbir şeyim yok! Yanımdaki tek giysi üzerimdekiler... içeridekiler yani."

"Sana bir şey daha göstereyim. Üst çekmeceyi aç."

Açıyor onu. "Bu da ne?" Üst çekmecede iç çamaşırları, bluzlar, kombinezonlar var. Diğer çekmecelerde de etekler, elbiseler, şortlar vesaire var.

"Bunlar kimin?" diye soruyor Moira, kaşlarını çatarak.

"Senin."

"Karının mıydı bunlar?"

"Hayır. O senin iki katın ederdi."

"Vay canına." Moira diz çöküyor, alt çekmeceyi açıyor, parmaklarını Gideon İncili'nin üzerinde tıklatarak oturuyor. "Peki neyle yaşayacağız? Aşk mı?"

"Sana göstereyim."

Onu gardıroba götürüyorum. Tavana kadar istif edilmiş kasalara ve karton kutulara bakıyor, Campbell'ın pirinçli tavuk çorbası, Underwood jambon, Sunmaid kuru üzüm kutularına, Early Times ve (Moira'nın sevdiği) İsviçre Kolonisi İspanyol şarabı kasalarına. Ve yanında istiflenmiş Büyük Kitaplar serisine.

"Küçük bir orduya yeter bu."

"Ya da uzun bir süre iki kişiye."

"Bütün bu kitapları kim okuyacak?"

"Yüksek sesle birbirimize okuruz."

Bir düşünün: eski I-11'in kenarında, eski Howard Johnson'da, sonbaharın başlarında Moira'yla Aeschylus okumak.

"Ya Rod McKuen?"

"Orada. Gideon'un altında."

"Tencere, tava yok" diyor Moira aniden.

"Küçük mutfak yan tarafta."

"İyi geceler, dadı."

"Sana bir şey daha göstereyim." Yatağa oturuyoruz. "Şu çeyrekliği oradaki deliğe at."

Yatak vibratörü çalışıyor ve yayları hafifçe titreştirmeye başlıyor.

"Yo, hayır!" Moira'nın gözleri açılıyor. "Buna ihtiyaçları vardı sanırım."

"Kimin?"

"Satıcıların."

"Evet."

"O zavallı, yalnız adamlar. Bir düşün."

"Evet."

"Böyle bir yerde, evlerinden uzakta sevişmek ve ölmek."

"Ölmek mi?"

"Satıcının Ölümü."

"Doğru. Gel, Bud Amca'nın kucağına otur."

"Peki. Tatlım?"

"Evet."

"Çocuk yapalım."

"Peki." Ne tuhaf. Moira'yla benim bir çocuk sahibi olmamız fikri dünyanın en tuhaf şeyi. Ama neden? "Önce kendimize birer içki hazırlayalım."

"Peki."

Kucağıma oturuyor ve içki içiyoruz. Hoppa kızlar ve satıcılar viski içtiğinden, İspanyol şarabından ziyade onda ısrar ediyor.

"Knott'un Çilek Çiftliği'nden daha iyi bu" diye fısıldıyor.

"Evet."

Moira'yla karım Doris arasındaki bir fark, Doris'in ıssız yerlerde, mesela Montana'nın çorak arazilerinde, I-89'la I-23'ün kesişme noktasındaki otellerden hoşlanmasıydı. Oysa Moira, Texas Üzerinde Yedi Bayrak gibi, ilgi çekici noktalara yakın motellerden hoşlanıyor.

Şimdi uğuldayan yatağın üzerinde, birbirimizin kollarında yatıyoruz. Sözünü ettiği Çin tavukları kadar biçimli ve çevik o. Güneşten bronzlaşmış, kolları ve bacakları ağaçlara tırmanmaktan güçlenmiş Batı Virginia'lı bir erkek Fatma.

Üzerimize soğuk hava dumanları esiyor, Mantovani, Jerome Kern çalıyor. "Klasik müziğe bayılıyorum" diye fısıldıyor Moira. *Gülen Şövalye* bize gülümsüyor, Maryland'li yüzlerce avcı duvarlarda aynı çitten atlıyor.

Birbirimize kenetlenmiş bir halde, eski Louisiana'nın puslu yeşilliğinde fırıldanarak, yaz rüzgârında yavaşça dönerek ve süzülerek gidiyoruz. Mükemmel biçimli kollarını ve bacaklarını ne kadar cömertçe kullanıyor ve onlara ne kadar az önem veriyor.

Şimdi gözleri açık, sert küçük tırnağını dişinde tıklatarak dirseğimin çukurunda yatıyor. Küçük beyni dört bucakta geziniyor. İleriyi düşünüyor, kuşkusuz planlar yapıyor, oturma odamı yeniden düzenliyor. Bir kez onu oraya götürmüştüm ve mutsuz bir olaydı; Moira

başını kaldırmamış, kaşlarının arasından yukarıya, Doris'in, duvarlarda Şiva'nın yedi ruhu gibi atlayıp zıplayan muazzam, soyut emaylarına bakmıştı.

"Saçımları uzun seviyor musun?"

"Şimdi buna uzun mu diyorsun?"

"Evet."

"Evet."

Kızım Samantha lisede birinci sınıftayken, ilk randevusunu almıştı. Hazırlık Balosu için tanışıksız bir randevuydu bu; Saint Aloysius'taki delikanlılar bir şapkadan Saint Mary'deki kızların isimlerini çekmişlerdi. Samantha ve ben oturup delikanlıyı beklemiştik; ben ona odadan ayrılıncaya kadar ön kapıyı açmaması için talimat vermiştim, öyle ki o zaman, önlüklü mavi eteği tombul dizlerinin altına sıkıştırılmış olan kızım, kapıyı bir nebze geç açmış olabilecekti. Beklerken *Gunsmoke*'u* seyrettik. Delikanlı gelmedi. *Gunsmoke*, yerini Bayan Amerika yarışmasına bıraktı. Bert Parks çeviklikle geri geri adım atarak etrafta dolaşıyor, mikrofonun kablosunu bir yılan gibi yolunun üstünden savuruyordu. Samantha'nın aknesi kaşınmaya başladı.

"Bunu kaçırmak istemezdim, baba" dedi Samantha, biz Bayan Nebraska'nın yetenek yarışmasında "Eğer"i okuyuşunu izlerken. Ama kendini tırmalayarak kaşınıyordu.

"Ben de."

Ben de kaşınmaya başladım ve ihtiyacım olan tek şey, bir çömlekle bir gübre yığınıydı. Tanrı'ya lanet olsun, dansı organize ettikleri için rahibelere lanet olsun, o küçük Kelt-Katolik piçlerinin, o küçük, Akdenizli, kaba, Fransız-İspanyol dölü hödüklerin Tanrı belasını versin. Anglo-Sakson Presbiteryenler daha terbiyeli davranırdı, Tanrı'ya inanmasalar bile.

"Neden ağlıyorsun?" diye soruyor Moira bana, sırtımı canlı bir biçimde ovalayarak. Kalkmak istiyor.

"Ağlamıyorum."

"Gözlerin ıslak."

"Sevinç gözyaşları."

* Gunsmoke: 1955-1975 yılları arasında ABD'de gösterilen popüler bir TV dizisi. (ç.n.)

Ama sözlerime dikkat etmeyen Moira, aynada kendini görebilmek için bir dirseğine dayanarak doğruluyor.

"Birbirini seven iki insanın sevişmesinde yanlış bir şey yok" diyor Moira, saçını görmek için başını çevirerek. "Buddy diyor ki suçluluk değil, sevinç..."

"Buddy diyor ki!" Öfkeyle ondan uzaklaşıyorum. "Bunun Buddy'yle ne alakası var, lanet olsun?"

"Demek istediğim..."

"Peki, o orospu çocuğu tam olarak ne zaman söyledi bunu? Aynen bunun gibi bir vesilede mi?"

"Bir konferansta" diyor Moira hemen. "Her neyse..." doğruca gözlerime bakıyor, "seni o kadar farklı yapan ne?"

"Farklı mı? Ne demek istiyorsun? Yani sen... yani o?.. Söyleme bana."

"Söylemem. Çünkü doğru değil."

Ama kendi inlememden onu duyamıyorum. Neden bu kadar kıskanıyorum? Mesele o değil ama. Moira'nın nasıl kendini bu kadar hafife alabildiğini anlayamıyorum bir türlü. Neden lütuflarına aynen benim verdiğim sonsuz değeri vermiyor? Onunla beraberken kendimi kırk kıratlık bir elmasla etrafta koşuşturan bir çocuğu seyreden bir adam gibi hissediyorum. Kendine karşı umursamazlığı bana ter döktürüyor.

"Sadece..." diye başlıyorum ki kapı vuruluyor.

Uzun bir dakika boyunca Moira ve ben birbirimizin gözlerini araştırıyoruz, sanki vuruş oradan gelmişmiş gibi.

"Bantu'lar" diye fısıldıyor Moira.

"Hayır" diyorum ama oldukça paniklemiş ve dağılmış bir halde ayağa kalkıyorum. Marat gibi bir banyo küvetinde öldürülmek korkulacak bir şey.

Moira banyoya kaçıyor. Ben karanfilli viskimi bitiriyor ve saçımı fırçalıyorum.

Kapı yine vuruluyor, içi boş kapıda hafif bir tıklama. Her nasılsa, daha elim kapının tokmağına değmeden, kim olduğunu biliyorum.

Ellen bu, tabii, üniformasını giymiş, endişeli, yanakları kızarmış, çenesini biraz kaldırmış, öyle ki yanağının kıvrımı, buzlu bir Cenev-

re gölü maviliğinde olan gözlerini kısmış. Hava her zamankinden daha sıcak ama mor bir fırtına bulutu Ellen'ın arkasında kule gibi yükseliyor. Üniforması gıcır gıcır. Sıcağın tek belirtisi, dudağındaki koyu renkli, ince tüylerin arasında parıldayan ter damlaları.

"Gel, gel, gel."

Ellen gayet ciddi ve telaşlı, bir ev ziyareti yapıyormuşçasına canlı. Çantasını yere koyduğunda, ellerinin titrediğini fark ediyorum.

"Ne oldu?"

"Birisi bana ateş etti" diyor, hiçbir şey görmeden, gergince Gideon'un sayfalarını karıştırarak.

"Nerede?"

"Kilisenin yanından geçerken."

"Belki de havai fişekti."

İncil'i hızla kapatıyor. "Çağrı cihazına neden cevap vermedin?"

"Onu kapattım sanırım."

Gün ışığından hâlâ gözleri kamaşmış bir halde olan Ellen, odada dalgalanan bulanık sis yığınlarına kararsızlıkla bakıyor. Onu yatağın ayakucuna götürüyorum. Ben de karşıdaki yatağa oturuyorum.

"Şef, bence ofise geri gelsen iyi olur."

"Neden?"

"Dr. Immelmann sapma ölçerlerin durduğu kutuyu buldu."

"Biliyorum."

"Biliyor musun? Nasıl?"

"Moira onu gördüğünü söyledi bana."

"Ah, şef, onları insanlara dağıtıyor."

"Ne tür insanlara?"

"Çok acayip bazı insanlara."

"Evet, hım." Gergince giyinme odasını gözlüyorum. Moira orada dolaşıyor ama Ellen dikkat etmiyor.

"Bir adamı NASA'ya, başka birini de Boeing'e gönderdiğini duydum."

"Ciddi görünüyor."

"Kavga başladığında oradan ayrıldım."

"Ne kavgası?"

"Bay Tennis'le Bay Ledbetter arasında."

"Ted Tennis mi o, Chico?" diye bağırıyor Moira, giyinme odasından fırlayarak. "A, merhaba!" Ellen'a parlak bir şekilde gülümsüyor ve ellerini ona satın aldığım mavi keten bermudanın ceplerine daldırarak odada geziniyor. Bermuda bedenine uymuş. "Bu gerçekten bedenime uydu, Chico" diyor, hızla dönerek.

Chico mu? Onu da nereden buldu? Sonra hatırlıyorum. Merida'da, dilek kuyusu olan küçük otelde kaldığımız zaman, bir iki kez bana Chico diye hitap etmişti.

"Evet. Ha, siz kızlar birbirinizi tanıyor musunuz?"

"A, evet!"

"Hem de nasıl!"

Sonra Ellen, sanki Moira odaya girmemiş gibi benimle konuşmaya devam ediyor.

"En kötüsü de bu değil, şef."

"Öyle mi?"

Ellen ve ben hâlâ ayrı yatakların ayakucunda oturuyoruz. Moira *benim* arkama uzanıyor. İki kız da beni geriyor.

"O iki adama sürenin saat beşte dolacağını söylediğini duydum."

"Süre mi?"

"Ne demek istediğini ben de anlamadım. Ona sorduğumda, senin büyük deneyinin hangi yöne gideceğini o zaman anlayacağımızı söyledi. Bununla ne demek istedi?"

"Emin değilim."

"Senin anlayacağını söyledi. Eğer en kötü ihtimal gerçekleşirse, senin bizi koruma yöntemine sahip olduğunu ve ne demek istediğini anlayacağını söyledi."

"Anlıyorum."

"Bu ne demek sence, Chico?" diye soruyor Moira, ayak parmağıyla sırtımı dürterek. Keşke bunu yapmasa. "O yüzden mi burada kalmak zorundayız?"

"Şey, onunla ilgisi olabilir."

"Bana bir çeyreklik ver."

"Peki" diyorum dalgınca.

Moira çeyrekliği deliğe atıyor. Yatak vibratörü altımda titreşmeye başlıyor. Ayağa fırlıyorum.

Ellen titreşen yatağı görmezden gelmeyi başarıyor.

"Şef, saat beşte ne beklemen gerektiğini bileceğini söyledi."

"Tamam" diyorum hevesle. Bir felaketin beklentisi hoşuma gidiyor. "Üç şey olabilir: bir gerilla saldırısı, zincirleme bir reaksiyon ya da söylev verilecek yerde siyasi bir karışıklık."

"Hadi ya" diyor Moira, tavana bakarak. "Hiçbir şey olacağını sanmıyorum. Boş söylentiler."

Gözlerimi deviriyorum. Moira hayatında hiç *hadi ya* dememiştir. Birilerinden duymuş olmalı.

"Bana ateş eden, bir söylenti değildi" diyor Ellen, sanki o sözleri ben söylemişim gibi kırgınlıkla bana bakarak. Henüz Moira'ya hiç bakmadı.

"Herhalde" diyorum, kaşlarımı çatarak. Keşke şiltenin titreşmesi kesilse. Kendimi kapıya yönelmiş buluyorum. "Etrafa bir baksam iyi olur. Sizlere bir Dr. Pepper içeceği getireceğim."

"Bekle, Chico." Moira elimi tutuyor. "Seninle geleceğim. Unutma, bana harabeleri, dondurma dükkânını, tüm o satıcıların birbirlerini sıcak bir biçimde karşıladığı toplantı odasını gezdireceğine söz verdin." Hızla arkasına dönüyor. "Sizi tekrar görmek güzeldi, Bayan Ii..."

"Ben de kaçayım" diyor Ellen, kapıya bizden önce vararak.

"Hayır, Ellen." Koluna giriyorum. "Korkarım gidemezsin."

"Neden?"

"Etrafın güvenli olduğundan emin olmalıyım."

"Pekâlâ, şef."

Ellen omuz silkip hâlâ uğuldayan yatağa tüneyerek beni şaşırtıyor.

"Bizimle gelmek ister misin?"

"Hayır hayır. Siz çocuklar gidin, haydi. Ben kaleyi korurum. Görüyorum ki yiyeceğiniz var. Siz yokken sandviç hazırlarım."

"Her şeyin nerede olduğunu sana göstereyim, tatlım" diyor Moira. İkisi piknik sepetinin üzerine eğiliyorlar.

A ama harika kızlar bunlar. Oh. Geçindiklerini görmek beni nasıl da rahatlatıyor! Yiyecek hazırlamakla meşgul iki kadından daha güven verici bir manzara yoktur. Kadınların kinci olması gerekmez! Belki biz üçümüz burada mutlu olabiliriz.

"Geri geleceğiz, Ellen!" diye bağırıyor Moira, beni hızla arkasından çekerek. "Eğer işler kesat giderse, Gideon var."

Şimdi bunu söylemesi şart mıydı?

"Yani Aşk'tan el kitabını getirmedin mi?" diye gülüyor Ellen, el sallayıp bizi uğurlayarak.

"Ha ha, çok iyi, kızlar" diyorum, ölçüsüz bir biçimde gülerek. Onlar harika kızlar ama. Oh. Yine de ikisi arasına kapıyı kapatmak ve yolumuza koyulmak beni rahatlatıyor.

3

Moira hiç bu kadar sevgi dolu ve sevimli olmamıştı. Sırayla oyunbaz, şefkatli, mahzun, geveze, suskun oluyor, bir bal arısı gibi ileri fırlayarak bu mütevazı harabenin mütevazı zevklerini tadıyor.

"Tehlike var mı sence, Chico?" diye sesleniyor geriye.

"Etrafta insan olduğunu sanmıyorum."

"Ya Ellen'ın nişancısı?"

"Şey..."

"Kolay korkuyor, ha?"

"Hayır. Aksine."

"Ondan hoşlanıyor musun?"

"Çok iyi bir hemşire o."

"Ama ondan hoşlanıyor musun?"

"Hoşlanmak mı?"

"Ya da senin dediğin gibi, onu canın çekiyor mu?"

"Hayır. Seni canım çekiyor."

Resepsiyonun arkasına geçiyor, oradan çoktan ayrılmış olan konukların isimlerini okuyoruz; bunların satıcılar değil, Körfez Sahili'ne, Smoky Dağları'na ya da Yedi Bayrak'a gitmekte olan aileler, ana, baba ve çocuklar olduğunu fark ediyorum.

Şimdi de karanlık ziyafet salonunda, çürümekte olan Rotary flamasının altındayız; kol kola ve geçen yaz ABD'nin Hayalet Kasaba'sında olduğumuz kadar sessiz duruyoruz. Moira flamayı okuyor.

Bu hakikat mi?
İlgili herkese karşı adil mi?

Moira'nın esnek, kemerli, kaba ketenli belini sıkıyorum. Keten bana Doris'i hatırlatıyor. Bunun için mi aldım onu?

"Biraz burada kalalım." Onu flamanın arkasına çekiyorum. Kırk beş yaşında ve âşık olmak ve yüreğinde aynen on altı yaşındaki özlemin sızısını duymak ne tuhaf bir şey.

Moira gülüyor. "Gidip bir Dr. Pepper içeceği alalım."

Bir yeraltı mezarlığı kadar loş ve serin olan kemerli geçitte, sıra halindeki otomatik satış makinelerinin önünden sekerek çikolata almak için kolları çekiyor. Balesine ara vererek paslanmış bir su soğutucusunda eğiliyor ve içer gibi yapıyor.

Ben de Tanrı'nın neden erkeğe böylesine bir kalp ağrısı verdiğini merak ederek onun üzerine eğiliyor, onu sarmalıyorum.

"Sen çok güzel bir kızsın" diyorum.

Kuuuuuurengİİİİİİİİİİ. Kulağımın hizasındaki cüruf briketi patlıyor ve fırlayıp kemerli geçit boyunca vınlayarak gidiyor. Galiba gözlerimi kırpıştırıyor, bloktaki oyuğa bakıyor ve yirmi sivrisinek tarafından ısırılmış gibi olan yanağımı yokluyorum.

KuuuuuuRANK. Blok vınlamıyor. Ama yalağın ağzında, metalin bir kenarlık halinde ikiye katlandığı yerde, bir deliğin belirmiş olduğunu fark ediyorum. Moira'nın üzerine düşüyor, onu soğutucuyla buz makinesinin arasındaki boşluğa sıkıştırıyorum.

"Seni deli ahmak! Kalk üstümden! Beni öldürüyorsun!"

"Kes sesini. Birisi bizi öldürmeye çalışıyor."

Moira sessiz, küçük ve sıcak bir hal alıyor, oyunda herkesin üzerine çullandığı küçük bir çocuk gibi. Başımı yukarı uzatınca, soğutucunun yalağının ağzındaki deliği görebiliyorum ama aradan üst deliği göremiyorum. İkinci kurşun sekmedi. Kurşunun kemerli geçide belli bir açıda ve daha yüksek bir yerden girdiğini hesaplamak mümkün. Havuzun karşı tarafındaki balkonlu bir odadan geldi kuşkusuz. Belki de Ellen'ın olduğu odanın tam karşısından.

Ayaklarımın açıkta kaldığını hissediyorum, sanki bir yatağın ucundan taşıyorlarmış gibi. Kollarım, ağırlığımı Moira'ya vermemek için gösterdiğim çabadan titriyor.

Üçüncü bir kurşun atılmıyor.

"Şöyle yapacağız" diyorum Moira'ya, hâlâ üzerini örterek. "Buz makinesinin arkasından sürünerek ateş hattının ötesinde dışarıya çıkabiliriz sanırım. Önce sen git."

Moira hiç sesini çıkarmadan başını sallıyor ve titremeye başlıyor. Neler olduğunu daha şimdi anlıyor.

"Şimdi!"

Onu takip ediyorum. Kola makinesiyle buz makinesi arasında bekliyoruz.

"Şimdi!"

Fırlayarak kemerli geçidin uzak ucuna ve motelin arkasına kaçıyoruz.

Esso benzin istasyonundan gelen su hortumumun geçtiği ot bürümüş irtifak alanına çıkıyoruz. Mürverler omuz boyunda. Eğilerek hortumu takip ediyoruz. Duvardan kıvrılarak banyonun penceresine çıkıyor.

Yapay ferforje panodan yukarı tırmanmak kolay ve kocaman, oval Esso tabelasının arkası oldukça güvenli.

"Önce ben çıkacağım" diyorum Moira'ya, "etrafa bakıp sana işaret vereceğim."

Tırmanıp pencereden içeri giriyorum ve yataktan bir şeyler bağırmakta olan Ellen'a bir göz bile atmadan dolaptaki tabancama koşuyorum.

"Kapıyı sürgüle, Ellen."

Ağzını açmış, mürverlerin arasından doğruca yukarı bakmakta olan Moira'yı korumak üzere banyoya dönüyorum. Yukarı gelmesi için ona işaret ediyorum.

Havalandırmayı kapatıyorum.

Üçümüz giyinme odasında yere oturuyoruz. Dışarıda hiç ses yok. Moira fısıltıyla Ellen'a olanları anlatmaya başlıyor. Ben düşünüyorum. Şimdiden hava daha sıcak.

"Hepimizi öldürecek" diyor Ellen biraz sonra. Kamp ateşinin başındaki bir kız gibi bağdaş kurmuş, eteğiyle dizlerini örtüyor. "Bir manyak olmalı."

"Çok, çok hasta bir insan" diyor Moira, kaşlarını çatarak.

Yanılıyorlar. Daha da kötüsü, diye düşünüyorum. Muhtemelen bataklıktan beni öldürmeye ve kızları almaya çıkmış bir Bantu. Kafama dank ediyor: orospu çocuğu beni öldürmeye ve kızları almaya çıkmış sahiden!

Biraz sonra kızlar rahatlıyorlar. Ben ön pencerede durmuş, karşı balkonu gözlüyorum.

Perde kıpırdıyor mu?

Ama hiçbir şey görülmüyor, tüfek namlusu falan.

Ellen ülkenin dört bir yanındaki Howard Johnson motellerini gösteren bir rehberi karıştırıyor. Moira başparmağının çelik gibi tırnağıyla başka bir tırnağını tıkırdatıyor.

Hop! Tabancada bir terslik var gibi. Silindiri döndürüyorum. Bir terslik var. Tabanca dolu değil. Ümitsizliğe kapılıyorum. Ne yapmalı? Gidip karabinamı getirmeli. Ama kızları bırakmak demek oluyor bu. O zaman nişancıyı yanımda götürmem gerek.

Aklıma bir şey geliyor.

"Arabanı nereye park ettin, Ellen?"

"Restoranın ilerisine."

"Çitin yanına mı?

"Evet."

"Pekâlâ. Dinleyin, kızlar. Burada böyle kalamayız... dışarıda o varken. Günlerce ya da haftalarca kalamayız."

"Haftalarca!" diye bağırıyor Ellen. "Ne demek istiyorsun?"

"Şöyle yapacağız. Kim tabancayla ateş edebilir?"

"Ben değil" diyor Moira.

Ellen boş tabancayı alıyor. Kendilerini daha iyi hissetmelerini sağlar bu.

"Horozu kalkık ve emniyeti açık. İçeriye girmek isteyeni vur. Eğer bensem, ispinoz gibi ıslık çalacağım. Şöyle. Şimdi arkamdan banyo penceresini kilitle. Hortumu sökmem gerekecek."

"Ne yapmayı düşünüyorsun, şef?" diye soruyor Ellen, büyük bir ciddiyetle. O yine benim Cuma kızım. Ayrıca Moira'ya göre üstünlük sağlıyor.

"Karabinamı alacağım. Ayrıca annemi yoklamam gerek. Doğrusu burada hiç kimsenin sizi rahatsız edeceğini sanmıyorum. Birisinin hâlâ buralarda dolaşıyor olması ihtimaline karşı bolca gürültü yapacağım ve beni takip edeceğini düşünüyorum. Günlerdir beni takip ediyor zaten. Ellen, çağrı cihazlarını kontrol edelim. Haberleşiriz. Neler olup bittiğini öğrenmeye çalışın. Havalandırma için özür dilerim ama yağmur yağacak galiba."

Kızlar çok ciddi görünüyorlar. Early Times'dan bir fırt çekiyorum ve mataramı dolduruyorum.

4

Ot bürümüş irtifak alanında, dondurma dükkânını geçip Ellen'ın, paslı bir Cadillac hurdasıyla şasisi kırık, sarmaşıklarla kaplı bir Pontiac'ın arasına park edilmiş zarif, küçük, elektrikli Toyota'sına ulaşmak basit iş. Pencerelerde herhangi bir kurşun deliği yok.

Mümkün olduğu kadar büyük bir gösteri yaparak doğruca meydanı geçmeye başlıyorum: arabanın kornasına basıyor ve dümene zikzak yaptırıyorum... yanlamasına oturur, dümeni çalıştırır ve küçük bir yelkenli gibi seğirtirsiniz. Ellen'ın arabası hem Japon hem Presbiteryen; ekonomik, derli toplu, randımanlı, bakir. Aslına bakarsanız, Ellen Japonya'da, Georgia'lı Presbiteryen misyoneri bir ana babadan doğmuş.

Takip eden yok. Sonra gerisin geriye dönüyor, eski Saint Michael'ın etrafını dolaşıyor, Bermuda çanını gürültüyle çalıyorum ve çamlara yöneliyorum.

Birisinin beni takip etmesi gerek.

Şimdi kavşakta, çocukların bisikletlerini park edip okul otobüsünü yakaladıkları bisiklet hangarında bekliyorum. Yollardan biri bayırdan yukarı kıvrılıyor, diğeri oyun parkurlarının yanından geçip kulüp binasına gidiyor. Biraz yağmur yağmaya başlıyor. Büyük, tozlu damlalar su sıçratarak ön cama düşüyor.

İşte o geliyor.

Bir şey geliyor, en azından. Lastik tabanlar asfaltta uğulduyor. Kavşakta duraklıyor. Bir sızı: iz mi bıraktım? Hayır. Yavaş yavaş yanımdan geçerek kır kulübü yoluna giriyor; tellerle gövdeye tutturulmuş ve fayton saçaklarına benzeyen saçakların altından bağlanmış sac levhalarla acemice zırh giydirilmiş büyük bir Cushman golf arabası bu. Sürücü görünmüyor. Sahalarda bir bokböceği gibi ağır ağır ilerliyor ve çamların arasında gözden kayboluyor.

8 numaranın çimeninden soya ezmesi kazımakta olan bir zenci çocuktan başka görünürde kimseler yok.

Neden bayır yoluna girip arabayı doğruca evime sürmeyeyim?

Hiç kimseyle karşılaşmadan bunu yapıyorum ve servis kapısından girip kocaman bir açelya kümesinin altında gözden kayboluyorum. Sonra eskiden çimenlik olan sumak tarlasından geçerek alt "orman" kapısına geliyorum. On yıllık evlilik hayatı evin eski kanadını iptal ettikten sonra Doris'in eklediği yeni kanadın arka, alt kat kapısı bu.

Doris gittiğinden beri eve bu kapıdan girmemiş olduğum aklıma geliyor. Mor salkımların sıkıştırmış olduğu kapıdan zorlukla giriyorum. Yabancı bir eve girmiş gibi oluyorum.

İçerideki yeşil karanlık, eski hamak ve masa tenisi ağı kokuyor. İşte Doris'in fikri olan, silah dolabı, bakır lavabo, bar, dondurucu, bilardo masası, gerçek boyutlarda stereo-V, rahat koltuklar, Audubon basma kumaşlarla donatılmış "av" odası. Doris sağlıklı av arkadaşlarıyla çıkacağım epik avlardan sonra buraya geleceğimi hayal ediyordu, lavaboda kanlı, küçük kuş cesetlerinin bağırsaklarını çıka-

racağımı, ağır Abercrombie bardaklara on altı yıllık viski dolduracağımı ve pipom, arkadaşlarım ve av köpeğimle erkekçe sohbetler yapacağımız ve futbol izleyeceğimiz uzun bir kış akşamı geçirmek üzere yerime yerleşeceğimi. Buraya hiç gelmedim tabii, hiç av köpeğim olmadı, arkadaşa ihtiyacım yoktu ve avlanmak yerine Cennet Bowling Salonu'na takılmayı ve partnerim Leroy Ledbetter'la birlikte Dixie birası içmeyi alışkanlık haline getirdim.

Karabina hâlâ dolapta. Ama gitmeden önce üst tarafa çıkıp araziyi kontrol etsem iyi olur. Spiral bir merdivenin tepesinde Doris'in odası var; sekiz yanından birinde eve iliştirilmiş bir tür kameriye bu. Örümceksi beyaz demirlerden narin bir şekerlemeye, dondurmadan bir nakşa benzeyen oda, uzun yapraklı çamların fısıltılı tepelerindeki bir ağaç ev gibi havada duruyor. Bir güneş huzmesi, bulutlardaki bir aralıktan süzülüp tel kapıdaki yağmur damlalarını yakalayan altın renkli garip bir ışık veriyor.

Doris, Alistair ve onun arkadaşı Martyn'le işte burada otururdu; itiraf edeyim, Alistair'in arkadaşına, bizim gibi *n*'yi yutarak, *Mart'n* diye değil, doğru dürüst Britanya vurgusuyla, *Mar-tyn* diye hitap etmesi hoşuma giderdi. Hatta bana dudaklarını yuvarlatarak, o zarif *o*'suyla hitap edişini duymak bile hoşuma giderdi, bizim dediğimiz gibi Taam değil, Toom: "Baksana Toom, bana şu tek kelimeyle müthiş cin fizzlerinden hazırlamaya ne dersin? İşte sana iyi bir çocuk." Nerede? diye sormak isterdim ama yine de İngilizce'si hoşuma giderdi; çünkü benim İngilizcem, Ohio nehrinin kıyılarında bir yerlerde ya da ta Kentucky'nin viski renkli tepelerinde gevşemiş, yayılmış, bulanmıştı; böylece ben de ona ve Martyn'e cin fizz hazırlardım.

Alistair: hasır kanepeye uzanmış, sarımsı kahve tenli, sarımsı kahve gözlü, Budist madalyonu ve zinciri, Cozumel el dokuması giysilerinin içinde yarı gizli, gümüş ve türkuvaz bileziği (halkaları motor dişlileri kadar ağır ve yağlı olan sahici bir takı) bileğinden aşağı, Michelangelo'nun Tanrı'nın eline dokunan Âdem'i kadar zarif bir biçimde esnetmesini bildiği altın renkli eline doğru kaymış.

Mar-tyn: dar, kırışık alnının üstünde kuru, tel gibi, kocaman bir saç yığını bulunan, pek de temiz olmayan, Liverpool'lu pörsümüş

bir genç; Mar-tyn ki Alistair'le "birlikte" olduğu aşikâr olduğundan, kendine konuşmama hakkı tanırdı; cazibesizliğiyle Doris'i hayrete düşürür ve ağır bir Abercrombie bardağında ona cin fizzini verdiğimde, bana her zaman aynı ironili bakışla bakardı: "Teşekkürler, ahbap."

Ama Mar-tyn'e rağmen, Doris mutluydu. Burada, narin kameriyesinde, her şey sonunda yerli yerine oturmuş gibi gelmişti ona. Hayat kuşkusuz böyle yaşanırdı: Alistair'in onunla İngilizlere özgü Doğu özlemini paylaşması ve otantik anadilde yaşama saygıdan ve insanın kendi elleriyle sade şeyler yapmasından söz etmesiyle; teknolojik artıklarından arınmış, hakiki bir toplum yaşamından, basit buluşmalar ve selamlaşmalardan, ruhsal paylaşımlardan, bir elin dokunuşundan vesaire vesaire.

"Modern kültürümüzde birbirimize dokunmaktan korkuyoruz" demişti Alistair, altın rengi Âdem elini uzatıp bana dokunarak.

"Kesinlikle öyle" demiştim, geri çekilerek.

Doris'le gelecek konferansını tartışır, "banliyölerin kayıtsızlık zırhı"nı delmenin en iyi yolu konusunda ondan öğüt isterdi.

Doris dinler ve nefes nefese öğüt verirdi. Yaz evinin havası bile anlam yüklüymüş gibi gelirdi ona. Olasılıklar, altın renkli ışıkta toz zerreleri gibi uçuşurdu. Alistair sutra'lardan* alıntı yaparken, uzun bacakları ve yeşil keten giysileriyle güzel mi güzel, nefes nefese oturur ve çoğu zaman dinlerdi. Winchester Lisesi'nde ezberlediği İngiliz şairler kulağına, çamların yeni, yeşil filizleri kadar taze gelirdi:

Dünya her an bizimle, geç ve erken,
Kazanarak ve harcayarak, güçlerimizi tüketiyoruz.

demişti Alistair, cin fizzini fışırdatarak.

"Ne kadar doğru!" diye solumuştu Doris.

"İlahilik bütünlüktür" demişti Alistair, tel kapıya çarpmış olan bir başlıklı ötleğeni avucunda tutarak.

"Bu öyle doğru kil" demişti Doris.

* Sutra: Hindu vecizesi. (ç.n.)

Beni dışlıyor değillerdi, Alistair, parası olanın ben değil, Doris olduğunu keşfettikten sonra bile. Alistair iyi huyluydu ve arkadaş olmak istiyordu. Başka koşullar altında olabilirdik de: o bir serseriydi ama sevimli bir serseri. Mar-tyn Liverpool'lu bir sokak serserisiydi ama Alistair sevimli bir serseriydi. Oldukça iyi geçinirdik. Pazar sabahları Birlik kilisesinde hayata saygı ya da zihin gücü hakkındaki konferansını verir, Samantha ve ben ayine giderdik ve sonra yaz evinde buluşurduk.

Onlar aşağılık adamlardı. Ne sürpriz ama. Hiç kimse İngilizlerin aşağılık olacağını düşünmez (Yunanlılarla, Türklerle, Lübnanlılarla, Çinlilerle kıyaslayın). Hayır, Tanrı'ya ihtiyaçları olmayan İngilizler, yeryüzündeki en dürüst insanlardır. Neden mi? Çünkü Tanrı'yı başlarından attılar. Tanrı'yı iki yüz yıl önce başlarından attılar ve ona ihtiyaçları olmadığını kanıtlamak için olağanüstü dürüst oldular. On beşinci ve on altıncı yüzyılın Şen İngiltere'siyle kıyaslayın. Kabadayılardan ibaret bir ulus.

"Katolik ayinine son derecede hayranım" derdi Alistair.

"İyi."

"Bütün dinlerin geçerliliğini kabul ediyorum."

"Ben etmiyorum."

"Yazık."

"Evet."

"Baksana, Toom."

"Evet?"

"Birbirimize paha biçilmez hizmetlerde bulunabiliriz, biliyor musun?"

"Nasıl oluyor o?"

"Psikiyatrideki bilimsel uzmanlığınla zihin gücü hakkındaki çalışmalarımıza yardımcı olabilirsin. Materyalizme karşı mücadelede aynı taraftayız. Birlikte, modern bilime deli gömleği giydiren materyalizmin kanunlarına karşı gelinmesine yardımcı olabiliriz."

"Ben o tür kanunlara inanıyorum."

"Bilimin doğurduğu nesnellik ülküsüne karşı çıkabiliriz."

"Ben o tür nesnelliği destekliyorum."

"Kilisenize sonsuz bir hayranlık duyuyorum."

"Keşke ben de sizinki için aynı şeyi söyleyebilsem."

"Biliyor musun, Kilisenizin en büyük doktorlarından biri, Origen, bizden biriydi. Reenkarnasyona inanırdı, biliyor musun?"

"Hatırladığım kadarıyla, onu kapı dışarı ettik."

"Evet. Ve zavallı adam o kadar suçluluk yüklüydü ki kendi uzvunu kesti."

"Ben de senin için aynı şeyi yapabilirim."

"Tuhaf bir adamsın, Toom."

Mar-tyn yegane gülüşüyle gülmüştü: "Arr arr arr. Lanet olası aletini kesti, öyle mi?"

Doris'in buna hiç tahammülü yoktu ne Katolik bayağılığına ne de Liverpool bayağılığına ve Alistair'la o, yaşama saygı konusuna dönerler, bu arada ben, spesiyalitem olan ve sığırlara duyduğu saygıya rağmen Alistair'in en sevdiği yemek olan mangalda pirzola ızgara ederdim.

Olanlar Alistair'in suçu değildi bile. Olan şuydu ki Samantha öldü, ben içmeye başladım ve bir yıl sarhoş kaldım... ve üzüntü yüzünden bile değildi bu. Samantha'nın ölümü içmek için sadece bir bahaneydi. İçmeden de aynı derecede üzülebilirdim. Olan şuydu ki Doris ve ben birbirimizi affetmemeyi seçtik. Benim içmem kadar rasgele bir karardı bu. Alistair sadece doğru zamanda ortaya çıktı.

Zavallı adam, istediği parayı bile alamadı. Doris'i aldı ki onu istemiyordu bile. Doris öldü. Doris'in ne istediğiniyse Tanrı bilir. Anglikan tarzıyla yaşanan narin bir tür Güneyli Oryantal yaşam belki. Bunun yerine, öldü.

Sonuçta Alistair benim dini hoşgörüsüzlüğümü onaylamamakta haklı çıktı. İnancın savunucusu olarak ben, onun kadar büyük bir sahtekârdım ve üstelik onun kadar çekici değildim. Belki de Origen'i, o zavallı adamı örnek alsam daha iyi olurdu.

Açlıktan kendimi biraz halsiz hissederek eski kanattaki daireme dönüp Worcestershire sosu ve votkayla kendime bir ördek yumurtası kokteyli hazırlıyorum. Telefonu kontrol ediyorum. Kesik. Çağrı cihazıyla Ellen'ı arıyorum. Hat zaten bağlı. Ellen'ın dediğine göre,

çağrı cihazı operatörü bir şeyden korkup gitmiş. Ama motelde ortalık sakinmiş. O ve Moira iskambil oynuyorlarmış.

Güzel iki kız onlar, alabildiğine farklı, biri Hıristiyan, öbürü dinsiz, biri erdemli, öbürü değil ama her biri kendi tarzında güzel. Ve bir Bantu şeytanı onları benden almaya çalışıyor. Onun çaresine bakmak lazım.

Av odasına dönüyor, dolaptan 30.06'lığı alıyorum. Hâlâ yağlı ve dolu. Cebime fazladan bir şarjör atıyorum. Revolver için 38'likler alıyorum.

5

Toyota'yı golf sahalarına çıkarıyor, ormanın kenarındaki golf arabası yollarını kullanıyor, parkuru geçip annemin arka avlusuna gidiyor, onun dağ gibi Formoza açelyalarının altına girip gözden kayboluyorum.

Arka kapı kilitli değil. Buralarda her şey normal görünüyor. Annemin küçük uşağı Eukie mutfakta oturmuş, gümüş parlatıyor ve Art Linkletter III'ün Glendale'den bir takım okul çocuklarıyla yatığı röportajı seyrediyor.

"Eukie, Bayan More nerede?"

"Yukarda, banyoda."

"Buralarda neler oldu?"

Eukie, beyaz ceketini giyip annemin briç arkadaşı olan hanımlara kokteyl servisi yapmaktan başka hiçbir işe yaramayan beceriksiz, küstah küçük bir siyahi.

Telefonu kontrol ediyorum. Kesik.

Annem gerçekten de banyoda, giyinip süslenmiş, mavi-beyaz Hadassah saçlarını kıvırmış, naylon çoraplarıyla ellerinin ve dizlerinin üzerine çökmüş, yerdeki fayansları ovalıyor. Hatırlıyorum, ne zaman işler ters gitse, bir satış suya düşse, şansı kötü giden babam koltuğuna çöküp *I Love Lucy*'nin* gündüz yeniden gösterilen bölümlerini seyretse, annem eteğini yukarı toplar, banyonun yerlerini ovalardı.

"Ne oldu, anne?"

"Şu işçiliğe bak!" Yer fırçasıyla fayanslarla küvetin arasındaki bir çatlağı işaret ediyor. "Evimde hamamböceği olmasına şaşmamalı. Bana şu macunu ver!"

"Anne, seninle konuşmak istiyorum." Onu ayağa kaldırıyorum. Küvetin kenarına oturuyorum. O da klozetin kapağını kapatıp üzerine oturuyor. "Şimdi. Buralarda neler oluyor?"

"Saçmalık, işte olan bu."

"Seni rahatsız eden oldu mu?"

"Beni kim rahatsız edecek?"

"O halde neden en iyi giysilerinle banyonun yerlerini ovalıyorsun?"

"Arabam çalışmıyor ve taksi çağıramıyorum. Telefon kesik."

"O kadar mı?"

"Daha ne olsun?" Dimdik oturmuş, belini kalçasına doğru düzeltiyor, dizinin üzerindeki muhteşem baldırını sallıyor.

"Yani, olağandışı bir şey fark ettin mi?"

"Başı kesilmiş tavuklar gibi etrafta koşuşturan insanlar. Kasırga geliyor sanırsın."

"Hangi insanlar?"

"Yolun ilerisindeki Bocock'lar. O ve çocuklar giysilerini tekneye attılar ve binip gittiler."

"Tekne mi? Ha, karavan demek istiyorsun. O kadar mı?"

---

* I Love Lucy: Lucy'yi Seviyorum. (ç.n.)

"Daha ne olsun? Sonra bir ayaktakımı, Bocock'ların evine bir kamyon yanaştırdı."

"Ayaktakımı mı? Hangi ayaktakımı?"

"Beyaz ayaktakımı. Siyahi ayaktakımı. Sarı cübbeler giymiş, silahlı siyahi adamlar."

"Yani oraya taşındılar mı?"

"Bana sorma!"

"Yoksa bir şeyler alıp gittiler mi?"

"Fark etmedim."

Küvetin üzerine oturmuş, düşünüyorum. Annem fırçayı Clorox'a batırıyor.

"Anne, buradan gidiyorsun."

"Gitmek mi? Neden gidecekmişim?"

"Korkarım burada tehlikedesin."

"Mahallede bir Tanrı'nın kulu yok. Her halükârda, Eukie var."

"Eukie bir halta yaramaz."

"Gidemem. Arabam çalışmıyor." Korktuğunu ve gitmek istediğini görebiliyorum.

"Benim arabamı al. Daha doğrusu, Ellen'ın arabasını. Eukie'yi yanına al ve kasabada Minnie teyzenin evine git, benden haber alıncaya kadar da orada kal. Arka yoldan, benim evimin yanından git."

"Pekâlâ" diyor annem dalgınca, buruşmuş, Clorox bulaşmış parmak uçlarına bakarak. "Ama önce Cennet'teki ofisten geçip bir satış işlemi yapmalıyım."

"Satış işlemi! Neden bahsediyorsun sen?"

"Sonra geri geliyorum, sen de Lola'yla kal. Lola gitmiyor."

Annem bana, daha önce Tozlu Rhoades'un uğradığını, iki kadınla tartıştığını, acil bir telefon gelince de gittiğini söylüyor.

"Yani şimdi Lola orada mı?"

"Gitmeyi reddediyor! O çok hoş bir kız, Tommy."

"Biliyorum."

"Ve çok hoş bir ailenin kızı."

"Öyle mi?"

"Tam sana göre bir kız o. Bir Boğa."

"Biliyorum."

"Ellen sana göre değil."

"Ellen! Ellen'dan söz eden oldu mu? Geçen sefer Moira hakkında endişeleniyordun."

"Aristokrat Oglethorpe'lardan değil o. Araştırdım. Babası bir postacıymış."

"Tanrım, anne, neden bahsediyorsun sen? Oglethorpe'lardan hiçbiri aristokrat değildi ki. Lütfen gidip eşyalarını al."

Sör Thomas More'la bağlantımıza hiç mi hiç değer vermeyen annem sık sık, bir namussuz ama aynı zamanda dediğine göre, bir aristokrat olan atası Sieur de Marigny'den bahseder.

Eukie'ye babamın, yirmi beş yıllık tek bir kurşun yerleştirilmiş on iki kalibre pompalı tüfeğini veriyorum.

"Eukie, sen çifteyi kullan."

"Evet efem!" Eukie bu oyundan çok keyif alıyor.

"Birisi Bayan Marva'yı durdurmaya çalışırsa, vur onu."

Eukie bana bakıyor. "Vurayım mı? Kimi vuracağım?"

"Bilmiyorum." Eukie çifteyi bir asker gibi omzuna vurmuş, annemin karşısında oturuyor. "Boş ver."

Dümenin iki tarafında birbirlerine dönük oturmuş, Toyota'yla çıkıp gidiyorlar.

6

Lola kot pantolonu ve damarlı dokuma gömleğiyle Tara'daki bahçesini çapalıyor. Bir ekin sırasının ucundaki düz arkalıklı bir sandalyede 45'lik bir otomatik tabanca ve sedir ağacından bir kovada buzlu su ve maşrapa duruyor. Gömleğinin etekleri önden bağlanmış ve belini çıplak bırakıyor. Omurgasının derin oluğu pırıldıyor.

Karabinamı sandalyeye dayıyorum.

"Ne ekiyorsun?"

"Hardal." Lola ayağa fırlıyor ve bana sıkıca sarılıyor. "Öyle zekisin kil"

"Zeki mi?"

"Dün. Bir dâhi olduğunu bilmiyordum."

"Dâhi mi?"

"Kuyu'da. Lola seninle öyle gurur duyuyor ki." Bana bir daha sarılıyor.

"Burada tek başına olman doğru mu sence? Tozlu nerede?"

"Hiç kimse Lola'ya bulaşamaz."

"Anlıyorum." Sessiz kalıyorum.

"Beni mi görmeye geldin?"

"Evet."

"Ee? Mesele nedir?"

"Evet. Şey, burada kalmaman gerektiğini düşünüyorum." Nerede kalması gerektiği konusu beni duraksatıyor. Lola bunu anlıyor.

"Peki, tam olarak nereye gitmemi öneriyorsun?"

"Kasabaya."

Tekrar çapalamaya başlıyor. "Hiç kimse Lola'yı kendi yerinden kaçırtamaz. Ayrıca, herhangi bir tehlike olduğundan kuşkuluyum. Tek gördüğüm, birkaç büyücü doktor ve bir iki esrarkeş."

"Dün gece bir vahşet daha yaşandı."

"Nellie Bledsoe mu? Herhalde P.T. sarhoş oldu ve kebap şişiyle ona girişti."

"Son bir saat içinde bana iki defa ateş edildi."

"Tommy!" diye haykırıyor Lola, çapayı elinden düşürerek. Elimi çellodan nasır tutmuş, sıcak parmaklarının arasına alıyor. "Yaralandın mı?" diye soruyor, her tarafımı yoklayıp delik arayarak.

"Hayır. İsabet ettiremedi."

"Tanrı aşkına, kim..."

"Bilmiyorum. Bir Bantu olduğunu sanıyorum."

Lola öfkeyle bacağını tokatlıyor. Gözleri ateş saçarak, kollarını iki yana açıp yumruklarını kalçalarına dayıyor. Kararlı bir biçimde başını sallıyor. "Bu iş burada biter."

"Hangi iş?"

"Sen burada Lola'yla kal."

"Bunu yapamam."

"Neden?"

"Başka, ıı, sorumluluklarım var." Bir motel odasındaki iki kız gibi mesela; ama bunu ona söyleyemem.

"Ne gibi?"

"Annem."

"Pekâlâ." Gözlerimi araştırarak bekliyor. Ondan benimle kalmasını istememi bekliyor. Ben bunu yapmayınca omuz silkiyor ve çapayı eline alıyor. "Lola'yı merak etme. Lola kendine bakabilir."

"Neden gitmiyorsun?"

"Bebeklerimi bırakamam." Başıyla ahırları işaret ediyor.

"Yani atlar mı? Serbest bırak. Onlara bir şey olmaz."

"Onun yanı sıra, daha yeni bin adet New Hampshire civcivi koydum kümese."

"Tavuklar, hardal otları. Ne için plan yapıyorsun?"

"Uzun bir kış olacağını sanıyorum ve burada geçirmeyi planlıyorum."

"Neden öyle diyorsun?"

Omuz silkiyor ve Kalın Kafalılarla Solbabalar, siyahilerle beyazlar vesaire arasında toplumsal karışıklıklar olması ihtimalinden söz ediyor. "O yüzden dünyadaki en güvenli yerin tam burada, kendi işime baktığım Tara'da olduğunu düşünüyorum."

Başımı sallıyorum ve ona yakın gelecek hakkındaki korkularımdan bahsediyorum, sapma ölçerlerimin başına gelenlerden ve bunun sonucunda gerçek bir felaketin vuku bulması tehlikesinden.

Lola dikkatle dinliyor. Yağmur çiselemeye başlıyor. Birdenbire bir boynuz kadar sıcak olan eliyle elimi tutarak ve tabancasını alarak, fevri bir hareketle beni evin muazzam, kemerli salonuna götürüyor ve burada zincirlerle tavandan asılı tahta bir salıncağa oturuyoruz.

"Tommy" diyor heyecanla, "burası harika değil mi? Şu yağmura bak."

"Evet."

"Tozlu buradan ayrılıyor. Haydi, sen ve ben burada kalalım ve bu iş her ne ise, sonuna kadar dayanalım."

"Bunu isterdim elbette."

"Hakikatte neye inandığımı biliyor musun?"

"Neye?"

"Eninde sonunda, emin olabildiğimiz tek şey topraktır. Toprak seni asla yüzüstü bırakmaz."

"Bu doğru" diyorum, oysa bunun ne demek olduğunu hiç anlamamışımdır. Gümüş renkli yağmurun arasından, altı hektar Saint Augustine çimine bakıyoruz.

Yer yer tuğlaların görüneceği şekilde yapay olarak soyulmuş olan alçı kaplı muazzam sütunlar bana, örgütlü yasadışı faaliyetlerin patronu Vince Marsaglia'yı hatırlatıyor. O, Tara'yı "orijinal planlar" dediği şeylerden, yani Las Vegas'ta oğlunu tanımış olduğu, David O. Selznick'in sahne tasarımcısının çizimlerinden inşa etmişti. Bir defasında, doktorluk yapmaya başlamamdan kısa bir süre sonra, Vince'e kara çıban tedavisi yapmak üzere Tara'ya çağırılmıştım. Neşterle çıbanları yardıktan sonra kendini çok daha iyi hisseden Vince, adamlarıyla birlikte tam burada, kemerli salonda oturmuş, hep birlikte en az on metre mesafeden bir şapkanın içine iskambil kâğıtları fırlatmışlardı ve bunu olağanüstü bir beceriyle yapıyorlardı. Üniversitede dostluk derneğine üye olduğum dört yıl boyunca başarısızca aynı tekniği mükemmelleştirmeye çalışmış olduğumdan, onları saklamadığım bir hayranlıkla izlemiştim. Çayırda otlayan safkan atlara da hayran olmuştum.

"O at hoşuna mı gitti, doktor? Senin olsun" demişti Vince, ihtilafsız bir cömertlikle.

Şimdi salıncak, uzun zincirlerinin ucunda neredeyse düz bir yay çizerek ileri geri sallanıyor. El ele tutuşarak oturuyor, gümüş renkli yağmurun oluşturduğu perdeleri seyrediyoruz. Lola'da tırnaklarının altındaki taze toprağın ve kadın terinin hafif, eter gibi buğularının kokusu var.

Çellodan oluşan nasırları elimde fısıldıyor. Çizdiğimiz her yayın sonunda, güçlü sırtının salıncağın tahtalarını ittirişini hissediyorum.

"Bak, şöyle yapacağız, Tom Tom" diyor Lola, salıncağı hareket ettirmek için başını hızla eğerek. "Lola sana büyük bir içki hazırlayacak. Sonra tam şurada oturacağız ve Lola sana çello çalacak."

"Ne kadar sürecek bu?"

"Sıkıntı geçene kadar."

"Bu haftalar sürebilir... eğer o zamana kadar geçerse, tabii."

"Peki. Lola seninle ilgilenecek. Bahçede çalışırız ve akşamları burada otururuz, içki içeriz, müzik çalarız ve çılgın dünyanın geçip gidişini seyrederiz. Kulağa nasıl geliyor?"

"Gayet iyi" diyorum, akşamları bu şekilde, Lola çelloyu muhteşem dizlerinin arasında kavrayıp Dvorák çalarken burada, salıncakta karanfilli viski yudumlayarak geçirme düşüncesinden elimde olmadan hoşlanarak.

"Tom Tom Lola'ya şarkı mı söylüyor?" diye soruyor ve *Don Giovanni*'den "*Là ci darem*"i mırıldanmakta olduğumu fark ediyorum. Müzikal-erotik bölgem Brodmann 11, hâlâ bir kuş gibi şakıyor.

30.06'lığı elime alıyorum. "Önce halletmem gereken bir şey var."

Lola 45'liği kot pantolonunun cebine sokuşturuyor. "Lola da seninle gelecek."

"Hayır. Lola benimle gelmeyecek."

Ben ne olduğunu anlayıncaya kadar, 45'liğini çıkarıyor ve bir erkek gibi, kolunu yanlamasına uzatarak nişan alıp sütundaki yeşil bir kertenkeleye ateş ediyor ve onu düşürüyor. Neredeyse salıncaktan fırlıyorum. Boş kemerli salonda bu atış, küçük bir vadide şimşek çakması gibi duyuluyor. Duvarlardan gök gürültüsü gibi yankılanıyor. Yerlere tuğla tozu çöküyor.

Gitmek üzere ayağa kalktığımda hâlâ kulaklarım çınlıyor.

"Sevgili Tom Tom" diye fısıldıyor Lola, tabancayı cebine sokup beni göz göze, omuz omuza, kalça kalçaya kucaklayarak. "Tara'ya geri gel. Lola bekliyor olacak. Geri gel ve Lola'yla birlikte kök sal."

"Pekâlâ. Dinle şimdi. Herhangi bir şey olursa Bantu'lar istila ederse ya da garip, sarı bir bulut görürsen, aynen sana söylediklerimi yapmanı istiyorum."

"Söyle Lola'ya!"

"Eski meydana gel. Howard Johnson'a. Orada olacağım. Anlıyor musun?"

"Peki" diyor Lola, beni kucaklayıp kalçama oldukça sert tokatlar indirerek. "Ama Lola'yı düşündüğünden önce görürsen şaşırma." Göz kırpıyor.

Kaşlarımı çatıyorum. "Sakın peşimden gelme, Lola. Seni menediyorum, lanet olsun."

"Tom Tom, Lola'ya hükmediyor, öyle mi? Lola'nın hoşuna gidiyor bu. Howard Johnson. Vay." Bana karabinamı uzatıyor. "Tara'ya geri gel."

7

Cennet'in kapısındaki nöbetçi kulübesinin penceresinde, Albay Ringo'nun başı dış hatlarıyla görünüyor. Güven verici bir görüntü. Hm, işler o kadar da kötü olamaz. Albay'ın zırhlı Datsun'u nöbetçi kulübesinin önüne park edilmiş.

"Dur! Kim var orada!" diye haykırıyor albay, kapı aralığında çömelip tabancasını bana doğrultarak.

"Benim, albay!" Karabinayı başımın üzerine kaldırıyorum.

"Parola ne? Ha, sensin, Dr. More." Albay tabancasını kılıfına koyuyor ve beni hızla içeri çekiyor. "Ateş hattındasın."

"Parola ne?"

"Yemli olta; ama gir şuraya, evlat."

"Neler oluyor, albay?"

Bir daha bakınca, onun çok da iyi durumda olmadığını fark ediyorum. Gümüş rengi kaşları çarpık duruyor ve yıllardır yana doğru kayan gözü doksan derece dışarı dönmüş. Al ve krem rengi üniformasında ter lekeleri var.

"Son otuz dakikadır buraya ateş açılıyor." Başıyla öteki uçtaki pencerenin paramparça olmuş camını işaret ediyor.

"Ateş mi? Nereden, albay?"

"Belirleyebildiğim kadarıyla profesyonel dükkânından" diyor, bir dürbünle uzaktaki kulüp binasını tarayarak.

"Bir süre önce buradan geçen bir golf arabası dikkatini çekti mi?"

"Hayır ama buraya daha yarım saat önce geldim. Onun için buradayım, gerçi."

"Ne için?"

"Onlar golf arabalarını ve yüzücülük kupalarını dışarı çıkarıncaya kadar bir artçı koruma hareketi başlatmak için. Ötedeki ambarda bulunan melas kalıpları ve soya fasulyesi unları için de endişeleniyorum." Saatine bakıyor. "On beş dakika içinde devriyenin gelip beni alması gerekiyor. Sen de buradan gitsen iyi olur."

"Albay, neler oluyor?"

"Bantu zencileri Cennet Kır Kulübü'nü işgal ettiler, evlat."

"Ama albay, ben hiç Bantu görmedim."

"O halde bana kim ateş ediyor, lanet olsun, tenis komitesi mi?" Albay omuzlarını sarkıtarak duvara yaslanıyor. "Üstelik Rudy ve Al da ellerinde."

Albayın ellerinin titrediğini fark edince, ona mataramdan bir yudum almasını teklif ediyorum.

"Teşekkür ederim, evlat" diyor albay minnetle. "Bana arkandan bir meyveli gazoz uzat. Kabloları kestiler ama buz kutusu hâlâ soğuk."

Albay yarım litremin esaslı bir miktarını kafaya dikiyor, arkasından meyveli gazoz yuvarlıyor, içini çekiyor. Biraz sonra, yanakları yoğun bir duyguyla esmerleşmiş, kolumu tutuyor. Bir gözü dışarı kayıyor.

"Doktor, her şeyden çok değer verdiğin nedir?"

"Şey..." diye başlıyorum ve kendi içkimi hazırlamak için duraksıyorum.

"Sana benim neyi aziz tuttuğumu söyleyeyim, doktor."

"Peki" diyorum, içkiden bir yudum alarak ve viskinin güzel, sıcak, gölgeli ısırığını hissederek.

"Hemen burada, Cennet'teki Güney kadınlığı! Tamam mı?"

"Evet" diye cevap veriyorum, Cennet'teki kadınların yüzde 90'ı Orta Batı'dan gelme olduğu halde.

"Ve sana bir şey daha söyleyeyim!"

"Peki."

"Tam da bu uğurda canını feda etmiş olabilecek iki beyefendiden bahsediyor olabiliriz."

"Kim onlar?"

"Rudy ve Al!"

"Ne oldu onlara?"

"Gördüğün en acayip şey" diyor albay, bez sandalyesine yerleşerek ve sağlam gözünü kulüp binasına nazır bir çatlağa yerleştirerek.

Sabırsızlıkla saatime bakıyorum ve sonra kırık pencereyi inceliyorum. Bunu bir mermi yapmış olabilir mi? Belki ama albay bugün biraz çılgınca davranıyor. Risk almayarak kapının eşiğinde oturuyorum ve ağır pervazı kendimle kulüp binası arasına alıyorum, her ne kadar bina en azından dört yüz metre uzakta olsa da.

Albay içkiden bir yudum daha alıyor. "Hiç böyle bir şey görmedim, evlat, Ekvador'da Alabama Ulusal Muhafızları'nda olduğum zamanlardan beri." Albay Montgomery'lidir.

Albayın tutarsız, neredeyse anlaşılmaz anlatımından çıkarabildiğim kadarıyla, bu sabahın daha önceki saatlerinde aşağıda anlatacağım olaylar vuku bulmuş. Bunların doğruluğundan kuşku duymak için bir neden yok. Bir kere, bu sabah golf sahalarındaki hadisenin başlangıcına ben de tanık oldum.

Albay, Hıristiyan Kaydette'ler grubunun güvenliğinden ve ulusal baton çevirme yarışması için Mississippi'ye, Oxford'a nakillerinden sorumluymuş. Kaydette'ler erken saatlerde Profesyonel-Amatör İncil kahvaltısı için bir gösteri sunmuşlar, hemen arkasından da Mississippi'ye gitmek üzere iki okul otobüsüne binmişler. Birincisi kızları, ikincisi de annelerini götürüyormuş, kızlarının hünerleriyle ilgili olarak daha şimdiden bozuşmuş ve otobüse ağır el çantalarını

sessizlik içinde taşıyarak binmiş olan göz korkutucu bir hanımefendiler güruhunu (O günün erken bir saatinde tanık olduğum işte buydu, otobüslere binişleri). Havai fişekler atılmış (sandığım gibi tüfekler değil). Otobüslerin üzerindeki bez afişlerde DAYTON'U YEN yazıyormuş; Ohio'daki Dayton, ev sahibi olan şampiyonlarmış. Albay Ringo zırhlı Datsun'unda öncü olarak gidiyor, peşinden Kaydette'leri taşıyan otobüs, onun peşinden Farhad Grotto motosikletiyle Rudy, onun da peşinden, her biri Cennet karate okulundan mezun otobüs dolusu anne geliyormuş. En arkadan, eksiksiz bir iletişim sistemiyle donatılmış zırhlı bir kamyonet olan özel polis arabasıyla, daha önce bir Washington D.C. polisi, şimdiyse CASKAD'ın (Cennet Anglo-Sakson Kültür Mirası Derneği) başkanı olan Al Pulaski geliyormuş.

Ne kadar abes de olsa, tüm Kaydette grubunu kaçırıp Bal Adası Bataklığı'nın yanaşılmazlığında kayıplara karıştırmak için bir komplo kurulmuş olduğuna dair rivayetleri kulak ardı etmeyen Albay Ringo, küçük konvoyun Mississippi Karayolu Polisi'ne devredileceği Mississippi eyalet sınırına gidiş yolunu dikkatle tasarlamış. Aşikâr pusu yeri olduğunu düşündüğü eyaletler arası yolu eleyerek, 22 numaralı eski eyalet karayolunu seçmiş. Bal Adası Bataklığı'nın, Kaçakçı Sazlığı'nın oluşturduğu bir çıkıntısı üzerindeki tahta köprüye ulaşıncaya kadar her şey yolundaymış. Öncü olarak giden albay bir önsezi duymuş ("Ekvador'da pusuların kokusunu almayı öğrendim" dedi bana). Buna rağmen, köprüye yaklaşınca herhangi bir terslik görmemiş. Ancak köprünün ortalarına geldiği, açılan yerine yaklaştığındaymış ki aksaklığın ne olduğunu anlamış; aynı anda iki şey görmüş ve hangisinin daha kötü olduğunu söylemek zormuş: birincisi, asma köprünün kulübesinde turuncu cüppeli bir köprü bekçisi varmış –Bantu!– ikincisi, köprü kalkmaya başlıyormuş. İki saniyelik bir süre içinde, üç şey yapmış: gaz pedalına basmış, otobüsleri uyarmak için sirene basmış ve taret silahıyla ateş etmeye başlamış ("Refleks olarak ateş etmen gerek, evlat; ben de o taret silahıyla bir tüfek gibi, kalçadan ateş edebilirim").

Köprü kalkmadan geçebilmiş, iki üç santim kadar düşerken hafif sarsıntıyı hissetmiş ve taret silahıyla kulübeyi havaya uçurmuş; Bantu'yu vurduğundan eminmiş. Kızlar da geçmeyi başarmışlar, gerçi altmış santimlik düşüş onları çok sarsmış.

"O kızların her birini Mississippi'ye ulaştırdım, evlat" diyor albay, bir yudum daha içerek. Mataramı endişeyle gözlüyorum. "Nasıl da korkmuşlardı ama... bir okul otobüsünün virajlı bir yolda saatte seksen mil yaptığını gördün mü hiç? Ama başardık."

"Ama albay, diğerlerine ne oldu?"

Albay dilini damağında şaklatıyor ve boynunu büküyor. "Tek kötü tarafı bu."

Bir kez köprüyü geçtiğinde, arkaya bakacak fazla zamanı olmamış. Ama yeteri kadarını görmüş. Bantu köprü bekçisi hizmet dışıymış, ölmüş ya da köprüden uçmuş; ama köprü kalkmaya devam ediyormuş. Farhad Grotto Harley-Davidson'unun üzerindeki Rudy, karşıya geçemeyeceğini anlamış ve fren yapıp dönerek durmaya çalışmış. Albay onu son gördüğünde ("öleceğim güne kadar hafızama kazınmış bir manzara"), turuncu ve yeşil motosiklet üzerinde Rudy havada uçuyor ve Kaçakçı Sazlığı'nın timsah dolu sularına dalıyormuş.

Anneler mi? İkinci otobüs, köprünün açılan yerine gelmeden hemen önce durmuş; Al Pulaski de kamyonetiyle onların arkasındaymış.

"Yani Bantu'lar anneleri ele mi geçirdi?" diye soruyorum.

Albay çok ciddi görünüyor. "Tek yapabileceğimiz, umut etmek." Devam ederek iki olumlu faktör olduğunu söylüyor. Al, kamyonetiyle oradaymış. Ve anneler kendileri, ağır çantalarında her zamanki piştovları, Mace tabancalarını ve alarmları taşımanın yanı sıra, çoğunlukla karate mezunu ve Yeşil Kuşak sahibiymişler.

"O kızları ele geçirinceye kadar birçok Bantu yere serilecek" diyor albay, karanlık bir ifadeyle.

"Şey, yani, saldırıya geçen herhangi bir Bantu var mıydı? Hiç gördünüz mü? Belki otobüsün dönüp geri gitmeye vakti olmuştur."

"Ben hiç görmedim ama en kötüsünü varsaymalıyız."

Günün olağandışı olaylarını düşünerek samimi bir sessizlik içinde oturuyoruz.

Biraz sonra albay yakınıma eğiliyor ve kaburgalarımı dürtüklüyor. "Sana lanet olası hakikati söyleyeceğim, evlat."

"Nedir o, albay?"

"Kırk yıl geçse ben o hanımlara bulaşmazdım. Haaayt" diyor albay ve Early Times'ımdan üç santim daha çekiyor. Gülüyor.

"Ha, ha, ben de öyle, albay" diyorum, gülerek. "Onlara bir şey olmayacağından eminim."

Birdenbire çatlaktan albayın gözüne bir şey ilişiyor. Ayağa fırlayıp sendeleyerek kapı aralığına gidiyor.

"Dur, hırsız!" diye bağırıyor, boğuk bir sesle.

"Ne oldu, albay?"

"Yine geldiler, küçük marsıkları!" diye bağırıyor kıpkırmızı bir yüzle, etrafa saldırıp miğferini, revolverini ve binici kırbacını toplayarak. "O diken kafaların hakkından geleceğim!"

"Dur, albay! Nişancı!"

Ama beni geçip gitti bile. Pencereden bakınca, kollarını melas kalıplarıyla doldurmuş, koşarak ambarlardan çıkan bir düzine kadar küçük zenci ve daha büyük birkaç çocuk görüyorum. Büyük çocuklardan biri, bir yem çuvalını çekiştiriyor. Albayı durdurmak için artık çok geç. Güçlükle bir engelden yukarı çıkarak onları kovalıyor. Çelik miğferi ve revolveriyle, büyük popolu bir General Patton'a benziyor. Ateş püskürerek üzerlerine gelen öfkeli, kırmızı yüzlü albayı gören suçlular, gayri meşru olarak elde ettikleri malları yere atıp ormana kaçıyorlar... yalnız biri, yem çuvalını taşıyan çocuk hariç. Albay onun yakasına yapışıyor, kırbacıyla birkaç defa vuruyor ve kulübeye sürükleyerek, yanımdan köşeye fırlatıyor. "Siz buna göz kulak olun. Ben öbürlerinin peşinden gidiyorum."

"Bekle, albay!.." Onu yakalıyorum. "Nişancıyı unuttun."

"Hayır, Tanrı şahidim olsun! Ben emir aldım ve onu yerine getiriyorum."

"Emir mi? Ne emri?"

"Melas kalıplarını ve soya fasulyesi unlarını korumak için."

"Evet ama albay..."

Elimden kutuluyor. "İşte geliyorum, sizi komonist Bantu diken kafaları!" diye bağırıyor albay, engele saldırarak ve revolverini ateşleyerek. "Alabama kıçınızı ele geçirecek." Yukarı çıkıyor ve "Oof!.." aynı hızla sendeleyerek geri geliyor. Tökezliyor ve kapının eşiğinde sertçe popo üstü oturuyor. Aynı anda kulüp binası yönünden şiddet-

li bir çarpmanın, çok gürültülü bir tüfek atışının sesi geliyor. Genç, köşesine büzülüyor.

Aşağıya, albaya bakıp ona neyin çarptığını anlamaya çalışıyorum. Sağlam görünüyor.

"Ne oldu, albay?" diye soruyorum, onu ateş hattının dışına çekerek.

"Mahrem yerimden vurdular beni" diye inliyor albay. "Ne yapacağım?"

"Bakayım."

"Pearline'a ne diyeceğim?" diye soruyor, ileri geri sallanarak.

"Pearline kim?" diye soruyorum standart, tıbbi bir tonla, onu muayene ederken dikkatini başka tarafa çekmek için ve ayrıca meraktan çünkü karısının ismi Georgene.

"Ah, güzel Tanrım."

Nihayet onu yere uzandırmayı başarıyorum. Krem rengi pantolonunda bir kan lekesi var. Gencin çakısını ödünç alıp apış arası kapağını kesiyorum.

Albay şanslı bir adam. Kurşun, erbezi torbasının bir kıvrımını delmiş, bacaklarının arasından geçmiş ve yoluna gitmiş. Temiz bir mendil çıkarıyorum.

"Bir şeyin yok, albay. Bir çizik sadece. Evlat, bana soğuk bir meyveli gazoz uzat."

"Peki, efem, doktor."

"Albay, bu şişeyi şurada tut ve bacaklarını onun etrafına elinden geldiği kadar sıkı kapat. Turp gibi olacaksın."

Şimdi de duygudaş sesler ve albayın yarasının mahiyeti karşısında bir şaşkınlık ünlemi çıkararak ("*Unonunhi*") bana çok yardımcı olan siyahi genci incelemeye vaktim oluyor.

"Sen Elzee Acree değil misin?"

"Evet efem!"

Şimdi tanıyorum onu; gözünde şaşılık olan zayıf, alaca kahve bir genç bu, bir ebe ve değerli bir kadın olan Ellilou Acree'nin oğlu.

Albayın miğferini başının altına yerleştirerek onu olabildiğince rahat ettiriyoruz. Bacaklarının arasında aile boyu meyveli gazozla, Ufak kulübenin uzunluğu boyunca serilmiş yatıyor.

"Elzee, ne halt ediyorsun burada?"

"Hiçbir şey, doktor!"

"Hiçbir şey! Ne demek istiyorsun, hiçbir şey?"

"Ambarı boşaltmak için yardıma ihtiyaçları olduğunu duydum."

"Sen de onlara yardım etmek için birkaç çuval çıkarıyordun, öyle mi?"

"Doğru, doktor. Kamyon toplasın diye onları şu ağacın altına yığıyordum."

"Boş ver. Dinle Elzee. Bir şey yapmanı istiyorum." Ona beş dolar veriyorum. "Burada kal ve devriye, albayı almaya gelinceye kadar onunla ilgilen."

"Burada olacağım! Sen merak etme, doktor. Ama devriyeye ne diyeceğim?"

"Devriye seninle uğraşmaz. Albay ona yardım ettiğini söyler onlara, değil mi, albay?"

"Tabii. Ben Elzee'yi tanırdım; iyi bir çocuk o. Bana bir meyveli gazoz getir, Elzee."

"Evet efem!"

"Şimdi boyun kısmını boşalt ve üstünü doktorun şuradaki şişesinden doldur."

Karabinayı alarak, mataraysa boşalmış, bir dakika kapı aralığında durup aklımı başıma topluyorken: *dank ka-POV!* Burnumun on santim ötesinde kapının pervazından kıymıklar uçuşuyor. Albayın yanına oturuyorum.

"Ya, o orospu çocuğu hepimizi öldürmeye çalışıyor!" diyorum.

"Sana demiştim!" diye bağırıyor albay.

"*Unh unh cık*" diyor Elzee, pek de mutsuz olmayan bir biçimde. "Ordakiler berbat insanlar."

"O adam üç gündür peşimde" diye söyleniyorum.

"Sahi öyle görünüyor, doktor" diye mırıldanıyor Elzee ve albaya içki katılmış meyveli gazozu uzatıyor.

"Onlar hakkında ne biliyorsun, Elzee?" diye soruyorum, keskin bir bakışla ona bakarak. "Orada kimler var?"

"Bilmiyorum, doktor ama onlar çok kötü zenciler, sen hiç merak etme" diyor Elzee gururla.

"Yani bir kişiden fazla mı?"

"Öyle olmalı."

"Yoksa sadece bir kişi mi var?"

"Demin bir tanesinin geçtiğini gördüm ve onu tanımıyordum."

Ona tiksintiyle bakıyorum. "Elzee, sen neden bahsettiğini bilmiyorsun, lanet olsun."

"O Elzee iyi bir çocuk ama" diyor albay, bir yudum içkiden sonra kendini çok daha iyi hissederek. "Değil mi, çocuk?"

"Evet efem! Bu albayı tanırdım ben!"

"Susun ya" diyorum ikisine de tiksintiyle. Onlar aralarında kadim, sahte bir arkadaşlık tutturdular ve ikisinden de bıktım. Gideyim buradan. Çatlaktan kulüp binasına bakıyorum. Güneş çıkmış. Golf parkurları yağmur damlalarıyla pırıldıyor. Profesyonel-Amatör turnuvası için kurulan çadırlardan flamalar dalgalanıyor ama ortalıkta bir Tanrı'nın kulu yok. Bez afişin üzerindeki yazı, 'İsa Mesih, En Büyük Profesyonel' bu mesafeden pek okunmuyor.

Nişancının arkasına geçmenin bir yolu olmalı.

Bir drenaj hendeği, ahırın arkasındaki daha yüksek araziden, kulüp binasının yoluna doğru uzanıyor ve sazlığın kenarındaki orman şeridine girmeden önce kırılarak iki golf parkurunu geçiyor.

"Elzee, şuradaki ağacın yanındaki o toplama hendeği ne derinlikte?"

"O hoplama hendeği en az üç metre derinliğinde, doktor!" diye haykırıyor Elzee.

Karabinamı omzuma atarak sarhoş albaya ve lütufkâr Elzee'ye veda ediyorum.

8

Hendek, nöbetçi kulübesinin hemen önündeki bir sığır sığınağının altından yolu geçiyor. Buradaki tehlike, kapıyla hendek arasındaki on metrelik açık arazi. Daha iyi bir yol var. Nöbetçi kulübesinin kuzey penceresi, sık yaprakları kenarlarda aşağı sarkan, ağır dalları dirsek gibi yere dayanan bir yaprak dökmeyen meşe korusuna açılıyor. Hendek, korunun uzak çevresinden dolanıyor. Mesafe bir otuz metreyi bulsa da en az yirmi beş metresi koruyla örtülü.

Kendimi pencereden aşağı bırakıyor, üç uzun adım atıyor ve koruya dalıyorum. Ateş edilmiyor. Bir kez meşelerin arasına girince, gidiş kolay. Toprak hâlâ kuru. Bir sirk çadırında yürümek gibi; tozlu, alacakaranlık boşluk, ormanın yer değiştiren örtüsündeki aralıklardan sızan gün ışığıyla pırıldıyor.

Elzee her zamanki gibi yalan söylemiş. Hendek ancak bir buçuk metre derinliğinde ama kuru, tıkanık değil ve eğilerek yürünebilecek gibi. En kötü yeri, parmaklığın yarım metre yakınına kadar yükseldiği, sığır sığınağına yakın yeri. Karabinayı Ekvador stilinde dirseklerimin içinde tutarak, dört ayak üzerinde yaban güllerinin arasından geçiyorum.

Ormana ulaşmak on dakika sürüyor.

Bir kez daha koyu bir gölgedeyim ve yürüyebilirim; servilerin köklerindeki yuvarlak çıkıntılarla beneklenmiş küçük, çıplak gölgeliklerden ve oyuklardan geçiyor, bu arada yavaş yavaş suya yöneliyor ve yükseltilmiş makadam yoldan uzaklaşıyorum. Hedefim, nehrin üzerinde, kulüp binasından altmış metre kadar yukarıda bulunan marina. Yüzüm, dirseklerim ve dizlerim çizik içinde ama kendimi kötü hissetmiyorum.

Sazlıkta, hatırladığım kadarıyla kıyının dışarı doğru kıvrıldığı ve rıhtımların nehrin aşağısındaki ucuyla buluştuğu bir burnu hedef alıyorum.

Şansım biraz açılıyor: tam karşıda parıldayan bir beyazlık var. Sarışın bir baş gibi nehre doğru uzanan söğütlerin altında çökelmiş taze beyaz kum bu. Çamur bulmayı beklediğim bu yerde hem siper hem de basabileceğim bir zemin var.

Dizlerim, sadece üstü ıslak olan keskin, serin, kaygan kumda müzikal sürtünme sesleri çıkarıyor. Fena değil: marinanın ucunu sadece birkaç metreyle kaçırdım ve aşağı rıhtımların dördüncü iskele arasına çıktım. Rıhtımın bu ucu çatısız ve alçak; kikler ve kanolar için tasarlanmış. İskele aralarının önünde timsah çiminden bir resif uzanıyor. Kefaller sıçrıyor. Siyah suyun üzerinde altın rengi tozlar yüzüyor. Sazlık bir güney rüzgârıyla dalgalanıyor. Nehrin yukarısında yatlar ve hız tekneleri palamarlarının arasında hafif hafif sürükleniyor. Gün ışığı kare biçimli kıçlarında cıva gibi dağılıyor.

Söğütlerin kenarında yatıp seyrediyorum. Nehrin iki yüz metre yukarısında, bir burunda, kıyının dışarı kıvrılan yerinde, iki adam oltalarla balık tutuyor. Huzurlu bir manzara... ama bir tuhaflık var. Kasketleri, Orta Batılıların giydiği uzun siperlikli, üstü file olan türden, aşağı indirilmiş, yüzlerini gölgeliyor. Ama zenci usulü balık tu-

tuyorlar, kıyıdan dışarı doğru, oltaları yatay tutarak. Burada bir terslik var: Michigan'lılar böyle balık tutmaz ve zenciler böyle kasketler giymez.

Kıyının dışarı doğru kıvrıldığı yerde durdukları noktadan, sazlığın iki bölgesine hâkim olduklarını hesap ediyorum.

Bir sonraki ve son iskele arasında, eğrilmiş kontrplaktan bir çocuk sandalı duruyor. Kilitli değil ve kuru. Yanında, küreği olan kilitli bir kano yüzüyor.

Timsah çiminin yüzeyinden daha aşağıdan giderek sandala ulaşıyor, sırtüstü yatarak ve iki elimle kürek çekerek nehirden aşağı süzülüyorum. Şimdi de çimlerin oluşturduğu resifin yanından geçiyorum ama altı oyulmuş ve çürümüş olan ve suya doğru meyleden mersin ve huş ağaçlarının siperindeyim. Kök ve yeni bellenmiş toprak kokuyor.

Bir kez dirseği döndükten ve balıkçıların görüş alanından çıktıktan sonra, oturup doğruca kulüp binasının arkasındaki nehir girişine kürek çekmek oldukça güvenli... ama hayır! Şimdi de nehrin aşağı tarafında, bir sonraki burunda, bir çift balıkçı daha oturuyor, yüzleri gölgeli, oltaları dümdüz ileri uzatılmış!

Beni gördüler mi? Zor; çünkü kulüp rıhtımının uzunluğu boyunca bağlanmış olan ve tam da benim aradan süzülebileceğim kadar, altmış santim kadar açıkta duran Humble yatının arkasına girdim bile. Yukarıda, normal olarak beyaz ceketli garsonların Humble kodamanlarına buzlu içecekler servis ediyor olacakları kıç tarafını göremiyorum. Ama bugün suyun şıpırtısından başka hiç ses yok. Yatın boş olduğu hükmüne varıyorum çünkü lombar kapakları kapalı ve havalandırma çalışmıyor. Kamaralar fırın gibi olmalı. Şimdi de kulüp binasının giriş katının altında uzanan karanlık kayıkhaneye doğru dönüyorum.

Sandalı rıhtımla yüksek seviyeli su arasına sıkıştırarak ve balıkçılara dikkat ederek yukarı tırmanıyorum. Ama yat tüm kayıkhanenin önünü kapatıyor. Zaten burası beni göremeyecekleri kadar karanlık.

Çok az kullanılan ama mutfakla erkekler barı arasındaki bir tür kilere çıktığını bildiğim beton servis merdiveninden çıkıyorum (İnşaat Komitesi'ndeydim). Eğer nişancı hâlâ profesyonel dükkânındaysa ve

binanın geri kalanı boşsa, yerleri ayaklarındaki kabaralardan korumak için profesyonel dükkânındaki golfçülere servis yapılan barın arkasındaki panoyu kaydırarak açmak mümkün olmalı (İnşaat Komitesi'ne tek katkım olmuştu bu bar).

Sorun, sessizlik, yani onu korumak. Merdivenlerin tepesindeki kapı biraz aralık. Sahanlıkta durup dinliyorum. Mutfaktan hiç ses gelmiyor. Sabah her mutfakta olduğu gibi, bu mutfak da sessizlikten gürlüyor ve tıkırdayıp duruyor. Herhangi bir motor çalışmıyor. Damda bir kuş hopluyor.

Kapı gıcırdayacak mı? Evet. Ama onu eğrilterek, bir elle yukarı itip diğer elle aşağı çekerek, sessizce açılabildiğini keşfediyorum. Kiler karanlık, Sazlık Bar'dan daha karanlık çünkü iki yana açılan kapıdaki pencere, baklava biçiminde soluk, gri bir ışıltı yayıyor. Kapıya dokunmadan en geniş açıyı kullanarak, önce bir taraftan, sonra öbür taraftan içeriye bakıyorum. Bar boş ama ana salona açılan karşıdaki kapı açık. Portekiz balık ağı tavandan sarkıyor; camları loş ışıkta sabun köpüğü gibi parıldayarak asılı duruyor.

Gıcırdıyor mu diye iki yana açılan kapıyı kontrol ediyorum. Yirmi beş santime kadar gıcırdama yok. Yirmi beş santim yeter.

Barın menteşeli kısmına kadar oyuklu servi duvar boyunca süzülüyorum. O kısmı kaldırmıyor, altından geçiyorum... lanet olsun! Takılıyor ve neredeyse düşüyorum. Yerde, barmenin ayaklarını kurtarmak için yapılmış olan arduvaz döşemenin yükseltisini unuttum. Döşeme gıcırdayacak mı? Evet. Çivili ek yerlerini deniyorum. Gıcırdamıyor. Burada sessizliğin niteliği farklı. Daha kalabalık, insanlı bir sessizlik, geçen Noel Arifesi partisi kadar yoğun. Belki de şişelerin akustik etkisindendir.

Profesyonel dükkânına açılan pano kapalı. Karabinayı indirip barın yastıklı kenarına dayamak için tam bir dakika harcıyorum. Durup gözlerimi kırpıştırıyor, onları ışığa alıştırıyorum.

Dinliyorum.

Aşınmış, terden ve palmiye yağından kararmış deri zar kupası yerinde duruyor. Artık şişeler görülüyor, ön sıradakilere ölçü için şişe ağızlıkları takılmış. Yapay tahtakurdu deliklerinden beyazımsı sarmaşık sürgünleri filizlenmiş ve şişelerin boyunlarına dolanmış. Göz-

lerimi kırpıştırıyorum. Bir terslik var. Ama ne? Sonra anlıyorum. Terslik şu ki hiçbir terslik yok. Şişelere el sürülmemiş ve içilmemiş.

Birisi boğazını temizliyor, öyle yakınımda ki nefesim kesiliyor. Boğazımı açıyorum ve nefesimi dikkatle veriyorum.

Ses arkamdan, panonun arkasından geliyor.

Yine o balgam çıkarma sesi: daha rahat nefes alıyorum. Alışkanlık haline gelmiş, dikkatsiz bir ses bu, şişirilmiş yanaklarla boğazın derinlerinden gelen ve yankılı bir ses, bir süredir yalnız olan bir adamın sesi.

Bir sandalye gıcırdıyor. Bir şey –sandalyenin ön ayakları mı?– yere çarpıyor.

Dinliyorum... ikinci bir adam olup olmadığını anlamak ve birincisinin yerini bulmak için. Eğer bir adamı tanıyorsanız, boğazını temizlemesinden kim olduğunu anlayabilirsiniz.

Hatırlıyorum, tabana kadar uzanan iki kanatlı pencereler profesyonel dükkânından bir atış alanına açılıyor. Ötede, makadam yol kıvrılarak golf sahalarının içinden geçiyor ve anayolla birleşiyor. Yüz metre ileride bahçe kapısı ve nöbetçi kulübesi var.

Pano çerçevesine nasıl oturuyor? Kanal biçiminde yataklarda mı kayıyor? Parmağımı parmak girintisine sokarak nasıl çalıştığını deniyorum. Panel basit olarak tahta bir yarığa oturuyor. Yanal hareketini deniyorum: hafif bir sürtünme sesi var. Onu yağlamak gerek. Neyle? Tükürükle mi? Hayır, Benedictine ile. Likör 40 derece kıvamındaki bir yağ gibi akıyor. Tekrar deniyorum. Pano, hafif, sümüksü bir gıcırtıyla üç milim oynuyor.

Yine balgam çıkarmalar ve boğaz temizlemeler. Sesi tanımıyorum. Uzun bir balgam çıkarmayı bekliyor ve panoyu altı milim kaydırıyorum. Ama pano çerçeveden ancak bir çatlak kadar ayrılıyor: parlak bir ışık çizgisi beliriyor ama herhangi bir şey göremeyecek kadar dar.

Bir balgam çıkarma daha, bir altı milim daha.

Onu görebiliyorum ama yanlış adam bu: golf pantolonu giymiş ve kırk beş derece yere meyletmiş Gene Sarazen. Burnuma kabaralardan zedelenmiş çam döşeme ve terden ıslanmış deri kokusu geliyor. Gün ışığı parlıyor. Açık pencereyi duyuyorum.

Yine balgam çıkarma sesi geliyor ama şimdi yutkunan boğaz adalelerinin sıvı sesini de duyabiliyorum ve hatta dilden kurtulan küçük dilin hafif şaklamasını.

Ihım.

Düşünüyorum: karabinayı sonra değil, şimdi hazır etsem iyi olur. Şimdi sorun denge ve duruş, raflarda dirseklerime yer açmak. Onun, görüş çizgimin üç dört metre solunda oturduğunu ve karabinayı bu açıya getirmek için panoyu beş on santim açmak gerektiğini hesaplıyorum.

Açayım o halde: karabinanın kabzasını sol dirseğimin içinde tutuyor ve işaret parmağımı geri çekerek sağ elimi kullanıyorum. Panoyu onu görünceye kadar açıyorum. Beş dakika sürüyor bu.

İşte orada. Okyanusun derinliklerinden çıkan bir dalgıç gibi, yüzerek görüş alanıma giriyor.

Onu tanımıyorum.

Pencerede oturuyor, arkası dönük ama belli bir açıyla onu görüyorum. Bir yanağı ve bir gözünün kenarı görünüyor. Ayaklarını alçak pencere pervazına dayamış –hatırladığım gibi tabana kadar uzanan iki kanatlı bir pencere değilmiş bu– ve yönetmen koltuğunun ön ayakları havaya kalkmış. Ayakları hafifçe yaylanarak koltuğu oynatıyor. Tüfek sağ elinin altında, yerde yatıyor. Bir M-32 bu, ordunun uzun namlulu, uzun menzilli nişancı tüfeği. Onunla bana nasıl isabet ettiremedi? Kötü bir nişancı olmalı.

Bir *inyanga*, yani şifacı olarak giyinmiş: bir *monkbu* giymiş, kaba kotondan turuncu ve gri çizgili bir tünik. Kemerinden bir *izinkhonkwani* sarkıyor, aslen şifalı otlar ve yeşil dallar taşımak için kullanılan ama şimdi kuşkusuz 0,380 milimetrelik mermilerle dolu olan deri bir çanta. Pervaza dayalı ayaklarında fakir mahallelerde görülen kirli Ked'lerden var, profesyonel futbolcuların dalaşma için kullandıkları türden. Tıraşlı başı, sallanışlarıyla uyumlu olarak hafifçe eğilip kalkıyor. Tüfeğin üstünde sarkan sağ elinin bileğinde, metal bantlı iri bir altın saat var.

Eskiden ya da halen bir profesyonel olduğuna hükmediyorum. Yanlardaki boyun kaslarının sütunları, çenesinden omuzlarının derin kemerine doğru piramit halinde genişliyor. Tüniğin altındaki çıplak

bacağı kemikli ve keskin hatlı, bir devekuşunun bacakları kadar güçlü ve adaleli. Boynunun cildi kömür kadar kara. Işığı yok ediyor. Ona vuran ışık tükeniyor; bir delik o. Gevşekçe bükülmüş elinin bileğinde, cildi siyahtan kiremit rengine ve avucunda somona dönüyor.

Karabinamın ön nişangâhı, onun art kafa tümseğinde. Benedictine'in tatlımsı kokusu burun deliklerimi dolduruyor. Onu vurmalıyım. Bir ışık görecek, bir renk parıltısı ve o kadar.

O halde vur onu.

O seni üç defa vurmaya çalıştı ve şimdi de olsa vururdu. Daha da kötüsü, kadınını almak istiyor, kadınlarını.

Nefsi müdafaa için öldürme konusunda Aquino'lu Aziz Thomas: Soru 21, Madde 4, Bölüm I, *Summa Theologica** Ama arkadan vurma hakkında bir şey söylemiş miydi?

Sportmenlik konusunda dedem (dedemin Aziz Thomas'tan eksiği, Zane Grey'e üstünlüğü vardı): Asla yerdeki bir bıldırcını ya da suyun üzerindeki bir ördeği öldürme.

O halde şimdi ne yapayım, Tanrı aşkına, onu ürkütmek için ayaklarımı yere vurup kaçarken mi vurayım?

Ya da Stereo-V Western usulü mü yapayım: Davran, yabancı?

Hayır. Onu vurayım gitsin. Orospu çocuğu bana seslenmedi ki.

O halde vurayım onu.

Yaralayayım mı?

Hayır, öldüreyim.

Sorun şu ki dirseğim rahat değil.

O halde rahatlatayım.

Şimdi.

Ama şunu düşün: Aslan Yürekli Richard, Selahaddin'i arkadan vurur muydu, o bir putperest olduğu halde?

Sorun şu ki dedem, Thomas More'dan çok, Sör Walter Scott'a değer verirdi.

Thomas More olsa ne yapardı? Kuşkusuz...

"Kıpırdama, doktor."

Hem sohbet eder gibi hem de titrek olan ses, hemen arkamdan geliyor.

---

* Lat: Summa Theologica: Teolojinin Esasları. (ç.n.)

"Peki."

"Tüfeği yavaşça yere bırakıver."

"Bırakırım."

"Zaten yapmayacaktın, he mi, doktor?"

"Bilmiyorum."

"Yapmayacaktın. Seni izliyordum. Şimdi arkana dön."

"Peki."

Victor Charles bu. İçini çekiyor ve başını iki yana sallıyor. "Doktor, bunu yapmamalıydın."

"Yapmadım işte."

Victor tek namlulu çifteyi tabanca gibi bir eliyle tutmuş, bar kapısının bir kanadına dayanıyor. Holden gelen zayıf ışık, beyaz branda kıyafetinde ve beyaz stajyer ayakkabılarında parlıyor.

Çifte tam orta yerime doğrultulmuştu ama şimdi yana çevriliyor. Victor mecbur kalırsa beni vurur, biliyorum. Ama eski bir görgünün, silahını bana doğrultmamasını gerektirdiğini seziyorum.

"Doktor, doktor, doktor. Bu sefer sahiden kalkıp bu işi yaptın, he mi?"

"Evet."

"Doktor, neden sana dediğimi yapmadın, annenin yanına taşınıp kendi işine bakmadın ki?"

"Neden olduğunu söylemedin bana."

"Buraya gelmek zorunda mıydın ki?"

"İçerideki o adam beni öldürmeye çalışıyordu."

"Peki, doktor. Şimdi buradan çıkıp ön tarafa gidiverelim."

Tuhaf: aramızdaki başlıca duygu, mahcubiyet. Her birimiz diğeri adına mahcubiyet duyuyor. Birbirimize pek bakamıyoruz.

Victor öne geçmemi beklerken karabinayı alıyor ve arduvaz döşemenin altına itekliyor!

Dönüp profesyonel dükkânına gidiyoruz. Kapıda duraksıyor, *inyanga*'nın beni vurup vurmayacağını merak ediyorum. Victor bunu kavrıyor ve sesleniyor: "Bir şey yok, Uru. Doktorla ben geldik sadece."

Uru sandalyesini bize doğru döndürmüş. Tüfeği hâlâ yerde, elleri başının arkasında kenetlenmiş. Çok genç olduğunu fark ederek şaşı-

rıyorum. Hoş, geniş yüzünde kasvetli bir ifade var. Bir kaşından bir lezyon ya da yara izi iniyor ve kaşını aşağı çekerek ona bir Çinli görünümü veriyor.

"Vay vay vay. Av, avcıyı suçüstü yakalıyor."

"O halde av bendim." Ona merakla bakıyor, onu kavrayabilmek için başımı hafifçe yana kaydırıyorum. Ne tür bir adam bu?

"Onu nerede buldun, Victor?"

"Oradaydı." Victor başıyla panoyu işaret ediyor. "Kendine içki hazırlıyordu. Kokusunu almıyor musun?"

Victor'ın karabinamdan bahsetmemesi ve Uru'nun kendininkini yerden almaması bana biraz umut veriyor. Belki de beni vurmayacaklardır.

"Orada ne yapıyordun, doktor?" diye soruyor Uru, kenetlenmiş ellerini başına bastırarak.

"Doktor bir iki şişe alıyordu" diyor Victor, başını iki yana sallayarak. "Doktor küçük karanfilli viskisini pek seviyor."

"Sana sormadım. Ona sordum."

Uru O'larını çift ünlü gibi, uzatarak söylüyor ve R'lerini söylerken dilini kıvırıyor. Michigan'lı olduğuna hükmediyorum. Sandalyesinde yayılarak oturuyor, tıpkı Michigan Eyalet Üniversitesi'nde, sınıfta yayılarak oturan ve İngilizce öğretmenine küstah bakışlarla bakan siyahi bir atlet gibi.

"Demek bizim Chuck* kendine parti verecekti" diyor Uru tembel tembel. Bana dönüyor. "Chuck, parti günlerin sona erdi."

"Öyle mi?"

"Pekâlâ, Victor. Onu sen buldun. Sen hallet."

"D-D-Doktor iyidir!" diye bağırıyor Victor. Victor'ın kekelemesi beni Uru'nun kindarlığından daha fazla endişelendiriyor. "Doktor insana söz verdi miydi, sözünü tutar. Doktor, Uru'ya buradan ayrılacağını ve geri gelmeyeceğini söyle."

"Evinden ayrılıyor musun?"

"Aslında ayrıldım bile. Evden taşındım."

---

* Chuck: bu ad aynı zamanda "şekerim, tatlım, sevgilim" anlamında bir lakap olarak kullanılır. (ç.n.)

"Demek şimdi doktorun sözüne inancağız" diyor Uru yayvan yayvan, Victor'ı taklit ederek. Kaşlarını çatıyor. Sandalyenin ayakları yere çarpıyor. "Victor, sen kimden emir alıyorsun?"

"Senden; ama sana bu doktordan bahsedeceğim" diyor Victor, aceleyle konuşarak ki bu korkutucu bir şey. Benim için korkuyor. "Bu doktor, hasta olduğunda insanın evine gelen tek kişidir. Bir keresinde bütün teyzemle gece oturdu."

Uru geniş geniş gülümsüyor, çok hoş bir yüzü var aslında. "Demek bizim Chuck bütün teyzenle gece oturdu." Gözlerini Gene Sarazen'den tavana doğru deviriyor. "Bilmiyorum. Hiç bilmiyorum."

"Sana bir şey sorabilir miyim?" diye soruyorum Uru'ya.

"Çabuk olsun, Chuck."

"Hepinizin buralarda yapmayı düşündüğünüz şey tam olarak nedir?"

"Doktor" diyor Victor, yine hüzünlenerek. "Sana bunu söyleyemeyeceğimizi biliyorsun."

"Neden ona söyleyemeyelim? Chuck hiç kimseye söylemez, değil mi, Chuck?"

"Hepiniz Cennet Konakları'nı ele mi geçiriyorsunuz?"

"Hayır, değil" diyor Uru, herhangi bir Yanki gibi.

"Başta değildi, doktor" diyor Victor sabırla. "Tek istediğimiz bayırdaki evlerdi, zaten boş olduklarına göre; seninkinden başka hepsi boştu ama sen gitmiyordun. Evini almamız gerekiyordu."

"Neden?"

"TV kulesi, doktor."

"Ne?" Bir gözümü kısıyorum.

"Vericiyi almamız gerekiyordu, Chuck" diyor Uru, neredeyse sabırla.

"Sen de altında oturup duruyordun." Durumun esef edilecek hali Victor'ı sarıyor. "Neden Bayan Marva'nın yanına taşınmadın ki?"

"O halde beni korkutup kaçırmak için mi ateş ediliyordu?"

Uru, Victor'a bakıyor.

"Ya adam kaçırmalar?"

Victor omuz silkiyor. "O sadece garanti içindi. Siz bizimle beraber kâğıtları imzalayana kadar küçük hanımları Bal Adası'nda tutaca-

ğız sadece. Hiç kimse o küçük hanımlara zarar vermeyecek, doktor! Hatta şu anda öbür teyzem orada, onlara bakıyor. Onların yarısını o büyüttü, Bayan Ruthie ve Bayan Ella Stone gibi."

"Bilmiyorum" diyor Uru, Gene Sarazen'e. "Hiç bilmiyorum. Bana buraya gelmekten bahsettiler." Silkiniyor ve bir çabayla bana bakıyor. "Victor haklı, Chuck. Başta tek istediğimiz buydu. Ama şimdi bütün 'chuck'lar ve züppeler oradan ayrılmış gibi görünüyor. Yani: evleri kullanabiliriz."

"Yürümez. Orayı ne kadar tutabileceğinizi sanıyorsunuz?"

"Siz kadınlarınıza değer verdiğiniz sürece."

Düşünüyorum: anneleri mi kastediyor ve Kaydette'lerin ele geçirilmediğini biliyor mu?

Sandalyenin ayakları yine yere çarpıyor. Uru dimdik bana bakıyor.

"Sana tam olarak nasıl olduğunu söyleyeceğim, doktor. Sıra siz 'chuck'lardaydı ve iyi şeyler yapmadınız. Kötü şeyler yaptınız doktor ve artık işiniz bitti. Şimdi sıra bizde ve size göstereceğiz. Victor'ın dediği gibi, kıçınızı kovacağız, hem de nasıl."

"Ben öyle bir şey demedim" diyor Victor. "Ben ayıp konuşmam."

"Yürümez" diyorum.

"Doktor, orada, yanımızda kimler var, bilmiyorsun" diyor Victor. "Ve hiç kimsenin bizi rahatsız etmeyeceği kadar çok insan tutuyoruz elimizde."

"Onu demek istemiyor" diyor Uru, asık bir suratla. "Değil mi, doktor?"

Sesimi çıkarmıyorum.

"Demek istediği, Victor, kazansak bile yürümeyecek. Öyle değil mi, doktor?" Uru'nun gözünde bir ışıltı var.

Sessiz kalıyorum.

"Bizde o yetenek yok, demek istiyor. A, seni ve teyzeni seviyor. İyi ve sadıksınız ve o size yardım eder. Değil mi, doktor? Aslında bizde o yeteneğin olmadığını düşünüyorsun, değil mi?" Uru hafif hafif şakağına vuruyor.

"Bilmiyorum."

"Haydi, doktor, bize gerçeği söyle."

"Doktor hep gerçeği söyler kil"

"Kapa çeneni, Victor. Doktor?"

"Ne demek istediğini tam olarak anlayamadım."

"Her zaman gerçeği söyler misin?"

"Evet."

"Şimdi de söyle, o zaman."

"Peki."

"Aslında bir işe yaramadığımızı düşünüyorsun, değil mi?"

"Nasıl yani, işe yaramak?"

"Büyüklükten bahsediyorum, doktor. Ya da sizin büyüklük dediğiniz şeyden. Beşinci Senfoni'den, *Principia Mathematica*'dan, Uranüs güdüm sisteminden bahsediyorum. Neden bahsettiğimi gayet iyi biliyorsun."

"Evet."

"Ee?"

"Şey, siz..."

"Bana müzikten ve ritimden ve bütün o şeylerden de söz etme."

"Peki." Sesimi kesiyorum.

"Şöyle söyleyeyim, doktor. Ne yapacağımızı biliyorsun. Hemen burada yeni bir toplum kuracağız. Tamam mı? Yalnız sen bunu yapabileceğimize inanmıyorsun, değil mi?"

Omuz silkiyorum.

"O ne demek?"

"Eh... yapmadınız."

"Ne yapmadık, doktor?"

"Şimdiye kadar pek iyi şeyler yapmadınız."

"Devam et. Ne demek istediğini duyalım."

"Ne demek istediğimi biliyorsun bence."

"Şimdi Victor'la konuşmuyorsun. Siyasal bilimlerde doktorası olan birisiyle konuşuyorsun. Yalnız ben kara kıçlı, pipo içen bir profesör olmayı seçmedim."

"Sen bir zamanlar Detroit takımında ofans oyuncusu değil miydin?"

"Konuyu değiştirme."

"Sen Elijah Washington değil misin?"

"Bizde Yahudi-Hıristiyan isimleri yoktur, hele de Washington. Ben Uru'yum. Soruma cevap vermedin."

"Ne sorusu?"

"Bizim pek iyi şeyler yapmadığımız hakkında."

"Liberya uzun süredir sizin elinizde."

"Ee?"

"Liberya'ya bir bak. Haiti daha da uzun bir süredir sizin elinizde."

"Ee?"

"Haiti'ye bir bak."

"Sen bir şeyler biliyorsun, Chuck. Bilgiçlik taslıyorsun. Muhtemelen size, sizin Kızılderililere yaptığınızı yapacağız."

"Bir içki içmemin sakıncası var mı?"

"Biz kullanmıyoruz."

"Sana bir içki hazırlarım, doktor" diyor Victor.

"Hayır, hazırlamayacaksın" diyor Uru, ilk defa öfke belirtisi göstererek. "Onun lanet olası uşağı değilsin."

"Biliyor musun, benim de adım Washington" diyor Victor, Uru'ya. "George Washington Carver'ın adını vermişler."

"Yüce İsa Mesih" diyor Uru, Gene Sarazen'e.

"Tanrı İsa'yı kutsasın" diyor Victor.

"Bak ona ne yaptınız" diyor Uru bana.

"Bana ne yaptılar!" diye bağırıyor Victor.

"İyi bir iş çıkardınız, doktor. Dört yüz yılınızı aldı ama gerçekten iyi bir iş çıkardınız. Sana bir şey sorayım."

"Peki."

"Benim yerimde olsaydın, bu konuda ne yapardın? O dört yüz yıl ve şu Victor konusunda yani?"

"Victor'ın nesi var?"

"Ne demek istediğimi biliyorsun. O dört yüz yıl konusunda ne yapardın?"

"O konuda kaygılanmayı bırakır ve işime devam ederdim. Sana gerçeği söylemem gerekirse, o dört yüz yılı dinlemekten bıktım ben."

"Bıktın."

"Evet."

"Peki, karar verme hakkı sende olsaydı?"

"Karar verme hakkı bende olsaydı, işime devam ederdim. Haiti'den daha iyisini yapabilirdim."

"Biz de onu yapacağız, doktor" diyor Uru, değişmiş bir sesle. Tüfeğini yerden alıyor ve ayağa kalkıyor.

Victor kolumu yakalıyor. "Onu ben hallederim, Uru. İstediğin gibi." Beni hızla kendine doğru çekiyor. "Lanet olsun, doktor, sende hiç akıl yok mu?"

Uru ayağa kalkmaya devam ediyormuş gibi görünüyor. Boyu en az iki metre var. "Peki, Chuck. Gidelim."

"Pekâlâ; ama sana bir tek şey söylememe izin ver lütfen."

Çabucak onlara icadımdan, onun yanlış ellere düştüğünden ve bir felaketin vuku bulması ihtimalinden bahsediyorum. Tehlike işaretlerini tarif ediyorum. "Bu yüzden, pigmentiniz sizi bir dereceye kadar koruyabilirse de öyle bir bulut gözünüze ilişecek olursa siper almanızı tavsiye ederim."

Uru ilk defa gülüyor. "Doktor, Victor haklı. Sen sahiden bir âlemsin. Atom bombası düşeceğini ve kara kıçlarımızı bataklığa geri götürmemizin iyi olacağını söylüyorsun bize, öyle mi?"

"Doktor palavra atmıyor" diyor Victor.

Uru ileriye doğru bir adım atıyor. "Al onu, Victor. Sen almazsan, ben alacağım."

"Gidelim, doktor."

"Nereye gidiyoruz?"

"Karargâha."

"Sorularına cevap verme be adam" diyor Uru hiddetle. "O ne zaman senin sorularına cevap verdi? Başına ne geleceğini biliyor."

Victor yine beni kendine doğru çekiyor. "Merak etme, doktor. Seni rehin tutacağız. Öyle değil mi, Elij... yani Uru?"

İkisi uzun uzun birbirlerine bakıyorlar. "Doktor bizim için çok değerli, Uru."

Uru ironiyle başını sallıyor. "Pekâlâ. Ama sizinle beraber geliyorum. Onu serbest bile bırakırsın sen... ona bir karanfilli viski hazırladıktan sonra."

"Doktora bir şey hazırladığım yok ama kendime bir şişe alabilirim" diyor Victor, holde gözden kaybolarak. Hayretle arkasından bakıyorum. Victor içki içmez.

Uru tüfeğiyle önünden gitmemi işaret ediyor.

Victor zırhlı Cushman golf arabasında bizi bekliyor. Kolunun altında bir şişe var. Sırtındaki golf çantasında, demirlerin arasında, iki tüfek namlusu görünüyor, onun tüfeğinin... ve benimkinin! Victor bana bakmıyor. Uru da dikkat etmiyor.

9

Başka yer kalmamış gibi, meydanda, eski Saint Michael'ın terk edilmiş papaz evinde kurulmuş olan "karargâh"a götürüyorlar beni. İyi bir seçim: yapısı sağlam ve savunulacak penceresi yok.

Zırhlı golf arabasıyla Cennet'in içinden geçiyoruz; ben Uru'nun arkasında çömeliyorum ve Victor çanta çukurunda duruyor. Arabayı Victor sürüyor. Uru beni gözlüyor.

Uru kendini iyi hissediyor. "Chuck, kabul etmelisin ki şu Victor olağanüstü bir adam. Hâlâ siz 'chuck'larla geçinebileceğini, oturup meseleleri konuşabileceğini sanıyor."

"Doğru!" diyor Victor tumturaklı bir biçimde. "İnsanlarla konuşabilirsin! Çoğu insan doğru şeyi yapmak istiyor!"

"Ihı" diyor Uru. "Sana gerçekten hakkını vermişler, Victor. Elli yaşına gelmişsin ve hâlâ köpek boku kürüyorsun. Willard'a da. ABD

ordusuyla on yıl Ekvador'da kalmış ve onu kulübe komi olarak alacak kadar nazik davranmışlar. Hakkın nereden geldiğini söyleyeyim sana... onlar biliyor, Chuck biliyor, yalnız sen bilmiyorsun." Uru hızla M-32'nin namlusunu Victor'ın boynuna dayıyor.

"Heç kimse bana tüfek felan doğrultamaz" diyor Victor, kaşlarını çatarak ve namluya vurup onu indirerek.

"İşte orada senden daha akıllılar, Victor. Onların silaha ihtiyacı yok. Silah olmadan da sana istediklerini yaptırdılar ve hoşuna bile gitmesini sağladılar. Şu doktor gibi, öyle nazik davranarak, teyzenle oturarak. İşte orada seni yeniyorlar, Victor, tatlı İsa'yla."

"Neden bahsediyorsun sen?"

"Bu 'chuck'lar Tanrı Yehova'yla ve tatlı İsa'yla yıllardır seni kandırıyorlar."

"Kimse beni kandırmıyor."

"Ve o kadar lanet olası komik olan da sen onlardan daha İsacı oldun."

"Ne demek istiyorsun?"

Uru bana göz kırpıyor. "Bizim doktor ne demek istediğimi biliyor, değil mi, doktor?"

"Hayır."

"Şakayı biliyor pekâlâ ve bu şaka sana yapılıyor, Victor. Ya başının belada olduğu ya da bir zırnığının olmadığı bütün bu yıllar boyunca, sana tatlı İsa'dan söz ettiler. Şimdi onlardan daha yüksek sesle, tatlı İsa diye feryat etmiyorsan ne olayım. O kadar komik olan şu ki onlar artık buna inanmıyorlar bile. Doktora sor. Onlardan daha İsacı oldun, Victor; o kadar komik olan da bu. Ve doktor bunu biliyor."

"Bak şimdi, bizim doktor Katolik'tir" diyor Victor. "Ama benim için fark etmez. Bazı insanlar gibi Katoliklere karşı garezim olmadı hiç."

"Doktorla ikinizin dini farklılıklarınızı uzlaştırmış olmanıza çok sevindim" diyor Uru sırıtarak.

"Bir adam nasıl Tanrı'ya inanmadığını söyleyebilir, anlamıyorum" diyor Victor. "Aptal insanlar, yüreklerinde Tanrı'nın olmadığını söylerler. Bense yirmi yıl Ay Işığı Vaftizci Kilisesi'nde papaz yardımcısıydım."

"Yüce Mesih, ne devrim ama" diye homurdanıyor Uru, yanan bir evi gözleyerek.

O ve Victor din konusunda tartışırlarken, bir şeyin farkına varıyorum: ara sıra evlerin yan avlularından görünen bir atlı. At, evlerin arasındaki golf sahalarının kenarında uzanan atlı yolundan gidiyor olmalı. Rahat tıris yürüyüşü, bizim arabaya ayak uyduruyor. Bu!..

...Lola! Doru kısrağı Sarı Gül'ün üzerinde. Sanki sabah gezintisine çıkmış, eyerinde dimdik oturuyor, eli bacağının üzerinde, yüzü kumral saçlarının arasında saklı. Akılsız, fevri, yürekli kız! Beni takip ediyor, kuşkusuz, beni kurtarmaya çıkmış ve muhtemelen kendini yakalatacak, öldürtecek ya da daha kötüsü. Kaygılanacak bir şey daha çıktı; ama kaygılansam da kaygılanmasam da ve içinde bulunduğum nahoş ve kasvetli duruma rağmen, bu muhteşem Texas'lı kıza ani ve şiddetli bir sevgi duymadan edemiyorum.

Çamların arasından çıkıp terk edilmiş meydandan doğruca karşıya yöneldiğimizde, rahat bir nefes alıyorum. Lola görünürde yok. En azından kendini göstermeyecek kadar aklı eriyor. Ama neler karıştırıyor?

Çağrı cihazı göğsümün üstünde vızıldıyor. Bir öksürük krizi tutmuş gibi yaparak onu kapatıyorum. Uru farkına varmamış gibi görünüyor. Ellen çağırıyor! Bir şekilde ona ulaşmalıyım. En azından bir şeyi yok. Ve Moira, aşkım! Bantu'ların üstümü aramaması ve çağrı cihazımı almaması için dua ediyorum. Lola'yı ve Moira'yı düşündüğüm zaman yüreğim aşkla eriyor ve beyin kıvrımlarımın müzikal-erotik oluğu şarkı söylüyor. İnsan kızı ne kadar da güzel! Eğer hayatta kalır ve Moira'yı seversem, Lola'yı kim sevecek ve buna nasıl dayanırım? Lola-Moira için de aynı şey geçerli. Ve her iki durumda da Ellen buna göz yumacak mı? Tek bir çözüm var: her üçüyle birlikte yaşamalıyım.

Victor, kiliseyle papaz evi arasındaki kemerli yürüyüş yolunda park ediyor. Merdivenlerden çıkarken, beton kafes işlemenin arkasında konuşlanmış olan ve Uru'yu saygıyla selamlayan, kirli, beyaz, kemerli bir *kwunghali* giymiş Bantu nöbetçinin yanından geçiyoruz (haftalardır burada mı bu?). Beline tutturulmuş bir Sten tabanca taşıyor.

Howard Johnson'a çabucak göz atmaya vaktim var: ortalık sakin. Balkonda hiç kimse yok.

Papaz evinin ön holünden girip at kılından yapılma burun gıdıklayan kadim mobilyalar bulunan salondan geçiyoruz. Uru, *izinkhonkwani*'sinden bir anahtar zinciri çıkarıyor, Monsenyör Schleifkopf'un ofisinin kapısını açıyor ve lafı uzatmadan beni içeri itekliyor... basketçilere özgü bir kalça vuruşuyla.

"Terle bakalım, Chuck" diyor Uru, kapıyı kapatarak.

"Üzgünüm, doktor" diyor Victor, kapının mandalı yerine otururken.

Elektrik anahtarını deniyorum. Cereyan yok, tabii. Pencere de yok ama tavanın altındaki bir sıra cam tuğla, bir mahzenin penceresi gibi, temmuz güneşini yumuşatarak zayıf, sulandırılmış bir ışık haline getiriyor.

Sorun şu ki oda bir tavan arası kadar sıcak ve havasız.

Gözlerim karanlığa alışırken, Ellen'ı arıyorum. O ve Moira hâlâ moteldeler, sağ salim ama gerginler.

"Şef" diyor Ellen, kontrollü bir sesle. "Haberler kötü. TV'de seyrettik. Karayolunda çatışma var."

"Yani gerillalar o kadar ilerlemiş mi?"

"Hayır, şef. Kasaba halkı federallerle çatışıyor. Buradan iki mil ötede. Ve şef" diyor Ellen, sesini alçaltarak. "Sözde arkadaşın konusunda bir şeyler yapsan iyi olur."

"Arkadaş mı? O da kim?"

"Bayan S. Biraz isterik bir hale geliyor."

"Nerede o?" diye soruyorum, korku içinde.

"Banyoda. Hiç kimsenin banyoya bu kadar çok gittiğini görmemiştim."

"Hm. Oralarda kimseyi gördünüz mü?"

"Bir Tanrı'nın kulunu bile görmedik. Ama şef, buraya gelsen iyi olur bence. Her şey dağılıyor."

"Şu anda meşgulüm. Belki daha sonra. Düşünüyordum da..."

"Evet?"

"Belki de en iyisi kasabaya dönmenizdir."

"Şef, arabam sende!"
"Öyle ya." Ne yaptım onu? A, evet, anneme verdim.
"Zaten burasıyla kasaba arasında çatışma var."
"Eh, yerinizden kıpırdamayın."
"Peki. Ama burası öyle *sıcak* ki."
"Burası da. Ama gürültü yapmayın."
"Pekâlâ, şef."
"Tamam."
"Tamam, kapatıyorum."

Gözlerim karanlığa alıştı. Monsenyör Schleifkopf'un yönetici koltuğunda arkama yaslanarak odayı gözden geçiriyorum. Belli ki burayı Bantu'lar kullanmış. Şapka askısında sarımsaktan yapılma iki tane tören kolyesi asılı. Bozuk para sayacının üstünde bir Coleman gaz sobası duruyor. Çikolata ambalajları ve tüketilmiş TV yemekleri duvardan duvara halıyı çöplüğe çevirmiş, çalışma masasına kıvırcık lahana parçaları saçılmış.

Arkamda, ofise bitişik olan mahzenin kapısı hızla açılıyor. Bir köşede pazar zarflarıyla dolu bir yığın kutu duruyor, aynen yıllar önce, ben burada Kutsal Ad toplantılarına katıldığım zamanlarda durdukları gibi. İyi ve kaba adamlardı onlar, Kutsal Ad'cı adamlar. Ayda bir buluşur ve boğuk sesli, mahcup dualar mırıldanırdık, Kutsal Peder'in niyetleri adına ve ayrıca küfretmeyi, sevgili Efendimizin adını boş yere anmayı ve genel olarak murdar konuşmayı bırakabilmemiz için.

Dört duvarda, Monsenyör Schleifkopf'un memleketinin Alplerine ait kocaman Kodacolor duvar resimleri asılı. Ufak kasabalar, dar, yeşil vadiler boyunca dizili duruyor. Muazzam, karlı tepeler, kobalt renginde mükemmel bir göğü çentikliyor. Ön planda, yol kenarında, kaba bir haç yükseliyor.

Aşırı bir biçimde terliyorum ve ağzımdan nefes alıyorum. Su kaybediyorum ve burada su yok. Beni yakında serbest bıraksalar iyi olur. Ya da ben buradan çıksam.

Oda akışkan bir sıcağın içinde yüzüyor. Alplerin birinden ince, yırtık pırtık bir bulut parçası uçuyor. Buz kristalleri. Ama böylesine sıcak olmasına ve kendimi bu kadar kötü hissetmeme rağmen, gözlerim odanın içinde dolaşarak yapısını değerlendiriyor. Hatırlıyorum,

papaz evi Ekvador savaşlarının başlarında inşa edilmişti, bomba korkusu ve sığınaklar hakkında bolca konuşma varken. Papaz evi bir saldırı durumunda bomba sığınağı olarak kullanılacaktı. Ev penceresiz, çift duvarlı ve yedek elektrik sistemleriyle donatılmış. Evet, cemaatte jeneratörün maliyeti konusunda biraz huzursuzluk çıktığını hatırlıyorum; son model ve çok verimli bir jeneratördü bu... bakımını yapacak bir Tanrı'nın kulu olmadan ilanihaye çalışabilecek türdendi. Samantha, herkes öldükten sonra onun otuz yıl daha harıl harıl çalıştığını hayal etmekten hoşlanırdı. Evet, Monsenyör Schleifkopf'un, rahiplerin sahip olmadıkları şeyler için geliştirdikleri o özel mülkiyet duygusuyla kontrol panosuna nezaret edişini hatırlıyorum. İşte bu garip bir olguydu: ruhani sınıftan olmayanların her şeye sahip oldukları son günlerde hiçbir şeye pek önem vermemeleri, oysa çok az şeye sahip olan ya da hiçbir şeye sahip olmayan bazı rahiplerin sıradan nesnelere şiddetli bağlılıklar geliştirmeleri... bir zamanlar bir keşiş tanımıştım, hiçbir şeye sahip değildi, İsa için hepsini başkalarına vermişti ama yine de manastırın daktilosuna kıskanç bir aşkla tamah eder, başka bir keşiş ona dokunduğunda çileden çıkardı.

Alpler sıcağın içinde yüzüyor. Dilim şişiyor ve damağıma yapışıyor. Bayat, sıcak, viski kokulu nefesim burnumda ıslık çalıyor.

Monsenyör Schleifkopf panonun üzerinde dikilir, bir eli metali okşar, diğeri bir bomba pilotu gibi hızla anahtarları açıp kapatırdı...

Kontrol panosu. Bekle. Gözlerimi kapatıp düşünmeye çalışıyorum. Kaşlarımın arasından ter süzülmeye başlıyor. Hatırlıyorum. Arkamdaki, ofise bitişik mahzende. Monsenyör Schleifkopf değerli şeyleri burada saklardı, altın kadehleri, ayinlerde içine ekmek konulan madeni tepsileri, pazar günü toplananları, tombala parasını ve evet, bataklıktan gelen esrarkeşler onu kırıp içindekileri almaya başladıktan sonra, günlük olarak yoksul kutusunda birikenleri.

El yordamıyla içeriye giriyorum. Mahzenin kapısı açık ama cam tuğlalara doğru açılıyor ve içerisi karanlık. Pano ufak antredeydi, değil mi? Tombalada verilen bir sincap kafesine takılıyorum. Duvarları yokluyorum. Evet, işte burada: saten gibi parlak bir metal konsolda sıra sıra anahtarlar, ışıklar için, havalandırma için, elektronik çanlar için. Bazıları yukarıda, bazıları aşağıda. Yukarıda açık mı demek?

Gözlerimi kapatıp hatırlamaya çalışıyorum (İnşaat Komitesi'ndeydim). Papaz evi günün hangi saatinde boşaltılmıştı? Noel Arifesi ayaklanmaları öğleden sonra başlamış ve Monsenyör canını zor kurtarmıştı... o gece.

Karanlıkta kesik kesik nefes alıyor ve terliyorum. Kafamın içinde bir yerlerde iki fikir birbirini bulmaya çalışıyor ama burası fazla sıcak... Koltuğa dönüyor, alpa ve buz kristallerinden flamaya bakıyorum. Yüksek alp vadisinin panoraması, yol kenarındaki haçın yanında duvara yerleştirilmiş büyük bir metal ızgarayla bozuluyor. Havalandırmanın ana giriş deliği bu.

Ona bakıyor, terliyor, kesik kesik nefes alıyor ve alnımı yumruklayarak zaten bildiğim o şeyin ne olduğunu düşünmeye çalışıyorum.

Ama tabii.

En azından bir şans bu. Ve o şansı denemek gerek. Buradan çıkmalıyım.

Düşün.

Kompresör garajda. Dolayısıyla kirli su borusu duvarın dibinden, mahzenin yanından, iç duvarı garajın arka duvarının devamı olan, olması gereken, mutfağın yanından geçiyor olmalı. Evet. İnşaat Komitesi'ndeydim.

Yere oturuyorum. Burası biraz daha serin. Izgaranın metal çerçevesini yokluyorum. Phillips vidalar. Hm, on sentlik işe yaramaz. Etrafa bakıyorum. Ötede, bir kaidenin üstünde, Aziz Mikail duruyor: biraz kadınsı, bronz bir baş melek, gayet şık, Kraliçe Victoria gibi giydirilmiş ama elinde aslına benzeyen bronz bir kılıç var. Ki bunun, azizin elinde gevşek durduğunu biliyorum çünkü Kutsal Ad toplantılarında onunla oynardım.

Onu kaydırarak bronz elin arasından alıyorum, otuz santim uzunluğunda bir kâğıt kesici bu ve hatırladığım gibi, küt. Bir Phillips vidayı döndürecek kadar küt.

Izgarayı çıkarıp dikkatle halının üzerine koyduktan sonra, başımı boruya sokuyorum. Sürünerek gitmek için bol yer var. Gözlerimi kapatıp kompresörün garajın arka duvarına dayalı mı, yoksa biraz açıkta mı durduğunu hatırlamaya çalışıyorum. İkincisi olsa iyi olur. Ayrıca: garajın papaz evinin yanında oluşturduğu çıkıntı, köşeyi aşı-

yor ve kilisenin önünden görünüyor mu; çünkü orada, beton kafesin arkasında, bir nöbetçinin konuşlanmış olduğu neredeyse kesin. Hatırlayamıyorum.

Mahzenin girişindeki konsola dönüyorum. Mesele, dikkati dağıtacak bir şey oluşturmak; garajdan, bir panoyu tekmeleyerek çıkarmamı ve bir sürü gürültü yapmamı gerektirecek olan çıkışımı örtmeye yetecek kadar şamata yaratmak. Sorun şu ki burada kaç tane Bantu nöbetçi olduğunu ve nerelerde konuşlandıklarını bilmiyorum. Sadece öndeki mi var?

Tekrar anahtarları yokluyorum. Bazıları yukarıda, bazıları aşağıda ama hangi konum açık? Acil çalıştırma düğmesi işte burada. Monsenyör Schleifkopf –imal edilmiş şeylere, onların donanımları, takımları ve tezyinatına, iyi Buick'lere, golf kralı Arnold Palmer'a ait sopalara olan sevgisi için Tanrı onu kutsasın– paranın satın alabileceği en iyi nikel-kadmiyum bataryayı almıştı, on yıl garantili, kendi kendini şarj etme özelliği olan 500 dolarlık bir parça.

Dört hoparlörlü elektronik çan, silo kulesinin üzerinde oturuyor, buradan en az iki yüz metre uzakta, garajdansa daha da uzak. Çanı çaldırabilseydim, bir kargaşa yaratırdı ve nöbetçiler sorunu burada değil, sesin olduğu yerde ararlardı kuşkusuz. Ama çanın anahtarı hangisi? Bilmek imkânsız. Yapılacak tek şey, risk alıp bütün anahtarları yukarı çevirmek –yukarısı açık demek kuşkusuz– ve bütün düğmeleri sağa çevirmek.

Bütün anahtarları yukarı çeviriyorum.

Sırf alışmak için bir saniye çalıştırma düğmesine basıyorum. *Rrr* yapıyor, tıpkı bir kış sabahında çalışmaya başlayan eski bir Dodge'un sesi gibi.

O halde hazırlanayım. Haç çıkarmak için duyduğum bir dürtüye karşı koyarak düğmeye basıyorum.

Rrr-rrr-rrr ve sonra BRRRRRRUUM.

On iki silindirli motor çalışmaya başlıyor, Tanrı General Motors'u kutsasın.

Işık yanıyor.

Havalandırmanın kompresörü ve üfleyicisi çalışıyor.

Çan çalıyor...

...çığlık gibi bir ses. Çan, *Ey Küçük Bethlehem Kasabası* adlı ilahinin, beş yıl önce Noel Arifesi'nde yarım bıraktığı cümlesinin yarısından devam ediyor:

...ne kadar durgun yattığını görüyorum.

Kalbim deli gibi çarparak Aziz Mikail'in kılıcıyla ofisin içinde koşturduğumun farkına varıyorum. Ses ve ışıklar bende panik yaratıyor. Bu ses bir alarm, ışıklar yanıyor ve işte hırsız, yani ben, suçüstü yakalanıyorum. Yapmam gereken şey buradan çıkmak, diyorum kendi kendime, Alplerin etrafında uzun adımlarla yürüyerek. Sıcak hava yavaş yavaş dışarı çıkıyor.

Şimdi düşünüyorum: şunu yap, vidaları cebine at, giriş deliğinin içine zıpla ve arkandan ızgarayı yerine çek. Eğer vida görmezlerse, farkına varmazlar.

Burası sıkışık ama bir iki metre gidince kendimi, kiliseden gelerek birbirine yaklaşan borulardan oluşan bir lağımda buluyorum. 100 tonluk soğutucuya doğru gürleyen hava (İnşaat Komitesi'ndeydim) daha şimdiden serinliyor.

Aniden, şu an için tamamen güvende olduğumu idrak ediyorum. Neden bu karanlık, serin yerde, sert dağ rüzgârlarıyla uğuldayan bu alp geçidinde yatıp küçük bir şekerleme yapmayayım? *Indulgeas locum refrigerii:** soğutma cennetin vasıflarından biri olmalı.

Şimdi on, on beş metre ilerledim ve ayağa kalkabiliyorum. Rahim kadar kara, rüzgârlı bir mağaradayım ama düzeneğin yanına gelmişim; metal filtre ağıyla kaplanmış, mırıldayan, muazzam bir hayvan bu.

Sağımdaki panoya bastırıyorum. Hesabıma göre garaj burada. Metal eğiliyor ve aralıktan ışık görünüyor. Gün ışığı, üstelik. En azından garaj kapısı açık. Bir şey görmeye çalışıyorum. Göremiyorum. Bir şey duymaya çalışıyorum. Üfleyicinin ve kompresörün gürlemesinden ve yukarılarda süzülen, *Beyaz Noel*'in tiz fon müziğinden başka bir şey yok:

* Lat: Indulgeas locum refrigerii: () (Roma Kilisesi'nin ayininden) bize serin bir yer bahşet. (ç.n.)

Günleriniz şen ve parlak olsun...

Panonun kenarını yokluyorum. Sac, beş-on santim aralıklarla ve dışarıdan vidalanmış. Aziz Mikail'in kılıcını atıyorum. Bir kenarı iterek kurtarmaya çalışıyorum. İşe yaramıyor.

O halde, yere yatıp omuzlarımı karşı panoya dayayarak (bu pano betona dayanıyor) *Beyaz Noel*'in son majör akordunu beklemekten ve her iki ayağımla tekmelemekten başka yapacak bir şey yok.

Pano insanın yüreğine inen bir çatırtıyla yerinden çıkıyor, metal, betona çarpıyor, metal, araba metaline çarpıyor –beni bulacaklarını biliyorum artık– ve ayaklarım önde çıkıyorum, yeniden doğmuş gibi, sıcak, parlak, tehlikeli bir dünyaya fırlıyorum; bir şekilde ileriye doğru yuvarlanarak iç duvarla, Monsenyör Schleifkopf'un canı çıkmış Buick'inin, paslanmış metal ve çürümekte olan döşemelerden oluşan bu hurdanın, tamponu arasına sıkışıyorum. Tamponla ızgara arasındaki kanalda mantarlar büyüyor. Bir eğreltiotu, motor yağlığından baş aşağı filizleniyor.

Müzik, diyorum kendi kendime, kilisenin öteki ucundaki silodan geliyor ve buraya kimse gelmez.

Bir dakika bekleyerek izliyorum. Buick'in altında bir hamamböceğinin görüş alanına sahibim.

Üç arabalık geniş garaj, meydana açılıyor. Görünürde hâlâ kimseler yok! Böyle bir şamatayla nasıl olabilir bu? Çok yüksek sesli bir gürültüyle ilgilenmek gerekir. Birileri bu konuda bir şeyler yapmalıdır ve kuşkusuz yapacaktır da. İlgilenilmeyen bir patırtı korkutucu bir şeydir.

Temmuz güneşi alev alev yanıyor, meydandaki katran kabarcıklaşıyor, dükkân vitrinlerinin tepesinde büyüyen yeşillikler parıldıyor ve altlarında gök gözüküyor, Babil'in Asma Bahçeleri gibi.

Trampetçi Çocuk,
gümbede-güm-güm,

toplarını gümbürdetiyor ve Neşe Açık Hava Sineması'nın dev perdesinden yankılanıyor.

Sorular şunlar: Papaz evinin arkasında konuşlanmış bir nöbetçi var mı? Eğer varsa, ses başladığında o ve papaz evinin önündeki nöbetçi siloya yöneldiler mi? Umudum, Bantu'ların kontrol panosunun nerede olduğunu bilmiyor olmaları ve yaramazlığın kaynağının kilisede olduğuna hükmetmeleri.

Şimdi sürünerek Buick'in yanından karşı duvara geçiyorum; duvarın dibinden, şimdi tavanın hizasına gelmiş olan kapıyı çevreleyen hafif çıkıntıya kadar gidiyorum. Yavaş yavaş çıkıntının etrafından dolaşıyorum –bütün meydanda hâlâ hiç kimse yok– ve garajın dış köşesini dönüyorum: evet, işte garaj kapısının tam hizasında biten beton kafes ve...

Neredeyse daha onu görmeden hızla geri çekiliyorum, *beni* ona görünmez kılmak için sihirli bir hareketle ona karşı gözlerimi kapatıyorum, köşenin etrafından ve girintinin etrafından doğruca garaja çekiliyorum ve orada, karanlık köşede, onun retinamdaki imgesine danışıyorum: aynı kirli *kwunghali*'yi giymiş aynı Bantu nöbetçi, o halde çıkışımın çatırtısını duymuş olmalı, iki metre ötede ve arkası dönük duruyor, yüzü profilden görünüyor ve Sten tabancasını dört hoparlöre doğrultmuş: kötü adamlar onlar!

Gariptir ama sonradan, hatta ancak şimdi onun imgesine danışırken, kim olduğunu anlıyorum. Kırk yıl boyunca A&P Süpermarketi'nde torba taşımış olan Ely bu. Ne dönüşüm ama! Sert bir herif haline gelmiş. Kırk yıl boyunca A&P'de çok sevilen, ev kadınlarının arabalarına torba taşıyan, bahşişlere karşılık selam veren çocuk, şimdi Sten tabancayla gözünü kırpmadan beni zımbalarmış gibi görünüyor.

Tabancası bana lazım, yolumdan çekilmesi lazım, bu yüzden bana kendime ait bir silah lazım. Buick'in bagajı açık, kilidi zorlanmış, lastiği aşırılmış. Kuyruğunun üzerinden başımı uzatarak bir İngiliz anahtarı arıyorum. İngiliz anahtarı yok, Monsenyör Schleifkopf'un çürümekte olan golf torbasından başka hiçbir şey yok, onu da rezene ve çanak otu bürümüş, cepleri yırtılmış, bütün sopalar gitmiş, hayır, sadece bir tanesi kalmış, belki de beş yıl önce bile eskiliği ve köhneliği yüzünden kaale alınmamış antika bir hafif vuruş sopası.

Çıkıntının arkasında kendimi göstermeden kulübe ulaşmak mümkün.

Şu bakire anne ve çocuğunun etrafında...

Hafif vuruş sopasının kurşun bir bıçağı ve ceviz bir sapı var. Onu elimde tartıyorum.

Binanın kanadı etrafında santim santim ilerliyorum.

O daha yakında, menzilimde. Hâlâ arkaya, siloya doğru bakıyor. Bir adım atıp onu öldürmemeye dikkat ederek hafif vuruş sopasının topuğuyla ona vurmak basit iş, kuşkusuz. O halde adımımı atayım.

Üzgünüm, Ely... ve kafasının arka kısmına, en sert kafatası plakasına nişan alıyor, hem de kısa bir darbe indiriyorum. Ama fazla dikkatli davranıyorum ve o aniden hareket ediyor, daha yakına geliyor ve kötü bir darbe oluyor, sopanın sapı sanki bir golf topuna vurmuşum gibi titriyor. Acıdan ziyade şaşkınlıktan ve hiddetten sendeleyerek, anında hızla bana doğru dönüyor ve Sten'in namlusunun, gemilerin sereni gibi yavaşça bana doğru döndüğünü görüyorum; çıkıntının iç köşesine büzülüyorum ve kapı mekanizmasının çeliğine dokunuyorum, sanki maç yapıyormuşuz ve köşeye ulaşmışım gibi: güvendeyim! Beni vuramazsın artık! Ama beni vuracak, bunu görebiliyorum. Bütün mesele tabancayı bana doğru çevirmekte.

Birbirimize bakıyoruz. Bazı zencilerin kelleştiği gibi kelleşmekte olduğunu fark ediyorum –yüksek, çalışkan, kızıl kahve alnı, fark ettirmeden aynı renk saçlarına geçiyor– ve Duke Ellington'ın eski halindeki gibi, ortasında özenle bırakılmış bir boşluğu olan bir bıyığı olduğunu. Birbirimize bakıyoruz, ben onu tanıyorum, o da beni tanıyor ve hatta bunu belli ediyor ama tek derdi Sten'i bana doğru çevirmek, yüzü bu çabayla büzülmüş ve birdenbire, tek düşündüğünün bu işi doğru yapıp yapamayacağı olduğunu, tıpkı olası bir Nazi'ye karşı Brighton plajında devriye gezen orta yaşlı bir Britanya sivil savunma muhafızına benzediğini görüyorum ve gerçekten de işte bir Nazi geliyor. Tanrım, diye düşünüyor, işte OLDU! İşte bu gerçek bir şey! İşte kanlı canlı bir Nazi! Bu işi doğru yapabilecek miyim? Neden her şey yavaş çekimdeki gibi hareket ediyor?

Ateş ediyor, çok erken!.. Bense sakınıyorum ve köşeye dokunuyorum; oyunun kurallarına uygun değil bu! Çelik, kazan saçına vurulmuş bir çekiç gibi çınlıyor. Vurdu beni. Ama gözlerimi açtığımda,

hızla başka tarafa dönüyor. Beni nasıl ıskaladı ya da ıskaladı mı ya da daha iyisi, kurşunlar dirseğimdeki çelik I-profilinin *dışına* nasıl isabet etti?

Kim ateş ediyor? O değil.

"Bekle!" diye haykırıyorum, bir an için, yanlamasına sıçrayan kızıl kahve sağrı gözüme ilişince. "Onu vurma! O Ely!.." hafif vuruş sopasını yanlamasına ve sol elimle savuruyorum ve nişan almaya vaktim olmuyor; tabii böylece Ely'yi usulüne uygun biçimde kafatasının yan tarafından yakalıyorum. Şimdi Sten başka tarafa ve aşağı dönüyor ve Ely onunla birlikte dönerek yere iniyor.

Onu garaja sürüklüyorum, nabzını ve gözbebeklerini kontrol ediyorum. Bir şeyi yok. Doru kısrağı çekerek ve otomatik tabancasını kot pantolonuna sokarak içeriye giren Lola'ya bakmaya hâlâ vaktim olmadı.

"Az kalsın Ely'yi öldürüyordun" diyorum ona.

"Ama seni öldürmeye çalışıyordu, seni lanet budala."

"Biliyorum. Teşekkür ederim. Burada olduğumu nereden bildin?"

"Sarı Gül ve ben oradan izliyorduk." Başıyla Neşe Açık Hava Sineması'nı işaret ediyor. "Senin gürültüyle duvardan çıktığını gördük. Çılgın Tom Tom! Lola'sız ne yapardın sen?"

"Bilmiyorum. Çıkalım buradan." En yüksek ses şiddetinde beş millik bir yarıçap garantisi olan çanın gürültüsünde sesimizi duyurabilmek için haykırmamız gerekiyor.

Biz Şark'ın üç kralı...

"Nedir bütün bunlar?" diye soruyor Lola, yüzünü buruşturarak.

"Noel ilahileri."

"Ha" diyor Lola, temmuz olduğu halde, bunu kabullenerek. "Nereye gidiyoruz?"

"Şuraya, arkaya. At nerede?"

Sarı Gül çıkıp gitmiş. Lola parmaklarının arasından kulak tırmalayıcı bir ıslık çalıyor ve işte kısrak üzengilerini uçurarak geliyor. Üstüne zıplıyorum.

Lola da arkama atlıyor ve bana sıkı sıkı sarılıyor. "Ah, Tommy, seni öyle merak ettim ki!"

"Merak etmeye devam et."

En yakın siper, kule gibi perdesi ve orman haline gelmiş hoparlör direkleriyle Açık Hava Sineması; ama arada en az iki yüz metre açık meydan var ve bunun büyük bir kısmı kilisenin önünden net bir biçimde görünüyor. Kaç tane Bantu kaldı?

Hızla çıkıyor, kemerlerle çevrili avlunun etrafındaki beton kafesi geçiyoruz, bacaklarım serbestçe sallanıyor çünkü üzengiler çok kısa. Kafesin deliklerine yuva yapmış yüzlerce kırlangıç ürküp havalanıyor.

Birçok kırlangıç var ama ateş yok, bağırış çağırış yok, Bantu yok. Hepsi kilisede, çanı neyin başlattığını keşfetmeye mi çalışıyor?

İlk Noel'de
Melekler şarkı söyledi...

Nefes nefese, dev Pan-a-Vision perdeyi bezeyen keseli sıçan üzümünün sarmaşıkları arkasına ulaşıyoruz.

"Düş bari" diyor Lola, Tyler Texas konuşmasına dönerek.

Bir bacağımı geçirerek aşağı kayıyorum. Muhteşem kız bana bakıyor, iki eli kalçasında, göğsü inip kalkıyor, yanakları kızarmış.

"Şimdi ne olacak?"

En iyisinin motele yollanmamız olduğunu, gerçekten de gidecek başka yer olmadığını izah ediyorum.

"Vay be!" diyor Lola ama hemen kaşlarını çatıyor. "Ya Gül?"

Omuz silkiyorum. "Gül'ü daha ileri götüremeyiz."

"Merak etme!" Kuşağı çözüyor ve kısrağın sağrısına bir tokat atıyor. "Tara'ya dön! Eve gidecektir. Biz de kısa süre sonra onu takip ederiz, değil mi, Tom?"

"Olabilir."

Gerçekten de kısrak, bize mukayyet olmaya niyetliymiş gibi ara sıra başını geriye savurarak doğruca meydanın karşı tarafına, çamlara doğru yola çıkıyor.

Kısrak banka şubesinin arabayla yanaşılan penceresine ulaştığında, ateş edilmeye başlıyor. Uçan toynaklarının etrafında küçük katran gayzerleri fışkırıyor. Lola inliyor ve yanaklarına vuruyor. "Başardı"

diyerek onu yatıştırıyorum. Üzüm yapraklarını aralayarak kilisenin verandasında, biri diz çökmüş ve her ikisi de ateş etmekte olan iki Bantu'yu görüyorum. "Aşağıda kal."

Ama Lola yine otomatik tabancasını çıkarmış. "Ne?.." Arkamda ne gördüğünü görmek için dönmeye başlıyorum.

Victor bu!... Pan-a-Vision perde düzeneğinin girişinde duruyor. Perde, içinde ofisler barındıracak kadar kalın bir levha.

"Ateş etme!" Lola'nın önüne atlıyorum.

"Neden?"

"Victor bu."

"Neden Victor'a ateş etmeyeyim? Silahı var." Ama otomatik tabancasını indiriyor.

"Al, doktor" diyor Victor ve bana karabinamı atıyor. "Bu, anneni koruyabilmen için. İnsanları vurmayacağını biliyorum."

Ötede, dev perdedeki şu Duke Wayne gibi karabinayı yakalıyorum.

"Teşekkürler, Victor."

"Şimdi siz hepiniz buradan çıkıp gidin. Buraya gelen insanlar var. Kasabaya gidin. Bu küçük hanıma da iyi bak."

"Peki."

Lola gerçek Victor'la sahte Willard arasındaki farkı anlayamıyor. Sevinçle ellerini çırpıyor. "Victor harika değil mi! Tom, haydi Tara'ya gidelim!"

"Hayır." Elini yakalıyorum.

Çiçek açmış hoparlör direklerinden oluşan geometrik ormanın içinden çömelerek koşuyoruz; geçen beş uzun yıldır, o talihsiz Noel Arifesi'nden beri, boş ve sessiz perdenin önünde park edilmiş olarak duran, hurdası çıkmış Thunderbird'lerin, şişmiş Cougar'ların, kaportası çökmüş Jaguar'ların yanından geçiyoruz. Âşıklar, çıkış yolunu gerillalar tarafından kapatılmış bulup arabalarını terk etmek ve açık hava sinemasından yürüyerek çıkmak zorunda kalmış olmalılar. Bazı arabalarda hoparlörler hâlâ pencerelerin kenarlarına bağlı ve kablolara dolaşmamaya dikkat etmeliyiz.

Artık ateş edilmiyor ve Howard Johnson restoranının arkasındaki ayrıkotlarının siperine ulaştığımızda, görülmeden kaçabildiğimize

bir hayli emin oluyorum. Ama neden risk alalım? Dolayısıyla, motelle çit arasındaki irtifak alanını takip ediyoruz. Banyo penceresinin hemen altında Lola'yı kolundan tutuyorum ve ona, beni motel odasını donatmaya ve aylarca yetecek kadar erzak depolamaya iten koşulları izah ediyorum... Moira dışındaki bütün koşulları, yani. "Gerçek bir felaketin vuku bulması tehlikesi var" diyorum ona.

"Sevgili Tom!" diye bağırıyor Lola, kollarını boynuma dolayarak. "Merak etme! Burada o kadar uzun süre kalacağımızı sanmıyorum ama çok güzel vakit geçirebilirizl Lola seninle ilgilenir. Müzik yaparız ve bırakırız dünya kulaklarımızın etrafında parçalansın. Tanrıların alacakaranlığı! Gidip çellomu alabilir miyim?"

"Tara'ya dönemeyeceğimizi söyledim sana."

"Hayır, Merkez'de demek istiyorum. On beş dakikada dönebilirim."

"Nerede?"

"Merkez'de. Hatırlamıyor musun? Dün öğrenciler ayaklanmadan önce bir resital verdim. Öyle çok kargaşa vardı ki yapılacak en iyi şeyin çelloyu orada güvenli bir yere bırakmak olduğunu düşündüm."

"Dün mü?" Gözlerimi kapatıp hatırlamaya çalışıyorum. "Şimdi nerede?"

"Ken onu kliniğine kilitleyeceğini söyledi bana."

"Ken mi?"

"Ken Stryker, şapşal. Düşün, Tommy. O süre boyunca inimize çekileceğiz ve Lola sana acılı Batı Texas margaritası pişirecek ve her gece Brahms çalacağız."

"Çok iyi. Senin için çelloyu alacağım ama hemen şimdi değil. Şimdi gidip, ıı, ötekilere katılsam iyi olur bence."

"Ötekiler mi?"

"Evet. Buraya başka insanlar da sığındı. Onları reddedemezdim." Tanrı'ya şükür ki yukarıda bir değil, iki kız var.

"Reddedemezdin, tabii. Kim onlar?"

"Hemşirem Bayan Oglethorpe ve bir meslektaşım, Bayan Schaffner adında birisi."

"Ken'in araştırma asistanı mı?"

"Öyleydi."

"Samimi olacak."

"Bir sürü oda var."

"Tahmin ederim."

"Yukarı çıkmaya hazır mısın?"

"Sabırsızlanıyorum."

İşareti veriyorum, alçak sesli bir ispinoz ıslığı. Yukarıda pencere açılıyor.

10

Kızlar fena halde keyifsiz, biraz korkudan ama sanırım daha ziyade sıcaktan. Kurşun yağmurundan sonra, nişancı oralarda olabilir diye, havalandırmayı açmaya cesaret edememişler. Oda fırın gibi.

Moira'ysa sıcaktan bunalmış, terlemiş, huysuz, dırdır eden bir çocuk gibi.

"*Neredeydin* sen, Chico?" Gömleğimi çekiştiriyor. Boynunun kıvrımları arasında kir boncukları var.

Ellen düz arkalıklı sandalyede dimdik oturmuş, parmaklarını çalışma masasında tıkırdatıyor. Gözleri Cenevre Gölü kadar serin. Tek sıcaklık belirtisi, dudaklarının üzerindeki koyu renkli, ince tüylerdeki ter damlaları.

"Anneni alacağını sanıyordum" diyor soğukça, Lola'ya bakmadan.

"Evet. Annem. Doğru. Ama bilirsin, annemin kendine has düşünceleri vardır ha ha. Annem kasabada ve güvende. Lola, Tara'daydı ve yalnızdı. Onu gelmeye zorladım." Ayağa fırlayıp havalandırmayı açıyorum. "Kilisedeki o gürültüyle, herhangi birisinin bunu duyabileceğinden şüpheliyim." Yatağın ayakucuna çöküyorum. "Bir içki iyi olurdu. Bana ateş ettiler, kilitlediler, itip kaktılar."

Ellen derhal yanıma geliyor, arkama oturuyor, hoyrat, annece parmaklarıyla kafamın derisini yoklamaya başlıyor. "Yaralandın mı, şef?"

"Bir şeyim yok" diyorum, Lola'nın, başparmaklarını kot pantolonunun ceplerine takmış, beni ironiyle süzdüğünü fark ederek.

"Burada esaslı bir yerin varmış, Tommy" diyor.

"Evet. Eh. Şimdi durumumuz şu, kızlar" diyorum, ayağa kalkıp yorgun bir halde volta atarak. Sahiden de yorgunum ama yorgunluk bazen işe de yarar. "Korkarım başımız dertte" diyorum onlara ciddiyetle, bu doğru olduğu için ama ayrıca ciddiyet bazen işe de yaradığı için. Bu üç kız beni geriyor. "Sanıyorum ki hepiniz biliyorsunuz, bugün öğleden sonra ulusal çapta, hatta belki de dünya çapında bir felaketin vuku bulması ihtimali kuvvetli. Annemi sordun, Ellen. Şöyle oldu."

Herkes ciddileşiyor ve kendini daha iyi hissediyor. Havalandırma odaya soğuk sisler üflüyor. Ellerim derinlemesine ceplerimde, gözlerim halıda, volta atıyor ve onlara kötü haberi veriyorum; bir CBS yorumcusu kadar ağırbaşlı, açık seçik, vahiy niteliğinde, teselli edici cümlelerle günün olaylarını naklediyorum. Şimdi de bir sandalyeyi hızla çevirerek ona ters oturuyor ve kızlara uzun uzun, dimdik bakıyorum. "Ve hiçbir şekilde işin en kötü yanı değil bu. Hayır" diye tekrarlıyorum, duruma uzun vadeli bir görüşle bakan Arnold Toynbee kadar kasvetli bir biçimde. "Ayrıca sanıyorum ki her biriniz şunu da biliyorsunuz, Bantu isyanı dertlerimizin en küçüğü olabilir."

"Sapma ölçerinin yanlış ellere düşmesi tehlikesinden bahsediyorsun, şef" diyor Ellen.

"Evet."

"Korkarım ki zaten oldu bu, şef" diyor, benim kadar ağırbaşlı bir biçimde.

"Korkarım ki öyle."

"Ve korktuğun şey hem fiziksel hem de psişik bir reaksiyon; bölgedeki Ağır Tuz yatakları bakımından fiziksel ve aşırı siyasi görüşlerde olan insanlar üzerindeki etkisi bakımından psişik."

"Bu doğru, Ellen."

Oda, havalandırmanın tıkırtısı dışında sessiz. Dışarıda, uzaktan gelen top sesleri gibi, *Trampetçi Çocuk*'u duyuyorum yine.

Gümbede-güm-güm...

Lola öteki yatağın ucunda oturmuş, otomatik tabancasını temizliyor. Moira onun arkasında, dizlerini kıvırmış, tavana bakarak sırtüstü yatıyor.

"Sana bir içki hazırlayacağım, Tom. Malzemeler nerede?" diyor Lola.

"İçerde." Başımla giyinme odasını işaret ediyorum.

"Korkarım benim de kötü bir haberim var, şef."

"Neymiş o?"

"Dr. Immelmann'dan aldığım son mesaj. Siz gelmeden hemen önce. Çağrı cihazından. Şef, çağrı cihazını nasıl kullanabilir o? Vericisi yoktu ve frekansımızı bilmesi mümkün değil."

"Boş ver" diyorum aceleyle. "Ne istiyormuş?"

"Sana söylememi istedi... şimdi bunu doğru dürüst anlatayım." Ellen not defterine bakıyor. "Programın iki cephede de üçüncü-nesil ve işlevsel olduğunu, daha şimdiden siyasi spektrumun iki ucu arasında tatmin edici, aşikâr etkileşimler elde ettiğini ve yakında ikna edici bir sunum için yeterli veriye sahip olacağını söylememi istedi. Bir anlam ifade ediyor mu bu?"

"Korkarım ki ediyor" diyorum karamsarlıkla. "Bu kadar mı?"

"İyi haberi sona sakladım, şef" diyor Ellen, barda içki hazırlamakta olan Lola'ya kaşlarını çatarak. "Sana şunu da söylememi istedi –ve bunu kelime kelime yazdım– her üyesini şahsen tanıdığı, Stockholm'deki Nobel Ödülü komitesiyle temas halinde olduğunu, onları

çalışmalarının mahiyeti hakkında bilgilendirdiğini ve onların bu konuda çok heyecanlı olduklarını. Şef, büyük olanı Barış Ödülü değil mi? Her neyse, telgrafla onlara şu anki sunumun bir özetini gönderiyormuş ve ekimde ödül ilan edildiğinde, kendini ilginç bir habere hazırlamış olman gerektiğine dair esrarengiz bir sözle bitirdi. Bunların herhangi biri bir anlam ifade ediyor mu, şef?"

"Evet" diyorum, kaşlarımı çatarak. "Ama ekim! Ekime kadar herhangi bir şey kalacağını nereden çıkarıyor? Lanet olası budala her şeyi yok edecek." O halde neden bacaklarımın arkasından aşağı doğru hoş bir karıncalanma hissi yayılıyor diye düşünüyorum.

"İşte en sevdiğin, Tom Tom." Lola bana bir içki uzatıyor.

" 'Tom Tom' mu dedi?" diye soruyor Moira, Ellen'a.

Bunun cin fizz olduğunu idrak edinceye kadar biraz gergin bir biçimde bütün içkiyi yuvarlıyorum. Eh, neyse, yanımda anti-alerjik haplar var. İçki, albüminden dolayı enfes bir biçimde serin ve kaygan.

"Ne yapacağız?" diye hayıflanıyor Moira, idrarını tutan küçük bir kız gibi elleriyle bacaklarını açıp kapatarak.

"Neden banyoya gitmiyorsun?" diye öneriyor Ellen.

"Gideceğim" diyor Moira, ayağa fırlayarak. "Hayır, daha yeni gittim. Eşyalarımı almak için Merkez'e gitmeliyim."

"Doğru" diye ona katılıyor Lola derhal. "Ben de çellomu almalıyım."

"Hayır, hayır" diyorum aceleyle. "Gidemezsiniz. Moira, burada ihtiyacın olan her şey var. Yani herkesin var. Senin için çellonu alacağım, Lola."

"Ama benim Aşk Meleği Sada..." diyor Moira, yaklaşarak.

"Evet!" diye bağırıyorum, aynı anda hem gülüp hem konuşup hem de balgam çıkararak.

"Onun Aşk Meleği nesi?" diye soruyor Lola.

"Geri kalanımız gibi, Moira da" diyorum Lola'ya, "burada kısılıp kalacağımızı bilmiyordu."

"Ve ayrıca, getirdiğin şeyleri giyemem ki ben!" Moira gözyaşları içinde ve her şey söyleyebilir.

"Hangi şeyler?" diye soruyor Lola.

"Kötü şeyler olacağından kuşkulanmaya başlar başlamaz, ıı, bazı malzemeler istifledim."

"Bir motelde mi?" Lola'nın yumruğu yan tarafına gömülüyor.

"Acil bir durum için mantıklı bir sığınak burası" diyor Ellen, "çünkü kasabaya, Merkez'e ve Cennet'e yakın." Ellen beni savunuyor!

"Doğru" diyorum, balgam çıkararak ve her nedense, Ken Stryker gibi dans ederek. Boş bardağımı Lola'ya uzatıyorum.

"Bir öneride bulunabilirsem, şef" diyor Ellen canlılıkla. "Herhangi bir şey yapmadan önce, tam olarak neler olup bittiğini öğrenmeliyiz."

"Kesinlikle doğru!" Ellen bir pırlanta.

Ellen eski Philco'yu açıyor. "Kötü bir rengi var ve iki boyutlu ama yerel kanalı alıyor, senin evinin üstündekini, şef. Bir dakika sonra haberleri verecekler."

Lola bardağımı bara götürüyor.

Hiç kimsenin Ellen'dan daha iyi bir hemşiresi olmamıştır.

11

Yeşil bir göğün altında, yeşil bir sahadaki yeşil insanların titreşen, balıksırtı görüntüsü geliyor. Bir platform, bayraklar ve bir konuşmacı var. Konuşmacının da bir gölgesi var. Kalabalık, etrafta huzursuzca geziniyor. "Hm, bir Dört Temmuz kutlaması" diyorum kızlara, ta ki birdenbire yeri tanıyıncaya kadar. Kasabanın kenarında, buradan ancak üç mil mesafedeki lise futbol sahası bu!

Kamera kalabalığın arasında geziniyor. Orada, burada bazı tanıdık yüzler görüyorum: muhafazakâr bir kalınbağırsak uzmanı, bir omur tedavi uzmanı, emekli bir Hava Kuvvetleri albayı, küskün bir Boeing yöneticisi, bir Texaco satıcısı, özel okulun Okul Aile Birliği'nden bir küme anne, tek tük birkaç Kalın Kafalı Katolik ve platformda oturan Vaftizci bir vaiz. Konuşmacıysa tanınmış bir Kalın Kafalı olan vali.

Hemen herkes küçük birer bayrak sallıyor. Kalabalık sabırsızlanıyor.

Bir muhabir, Junior Trosclair adında iyi bir çocuk olan şerif yardımcısıyla röportaj yapıyor.

"Bu ahaliyi daha fazla alıkoyamayız" diyor Junior muhabire.

"Ne yapmaktan alıkoyamayız?"

"Federal binalara yürümekten bahsediyorlar."

"Bunu neden yapıyorlar, Sayın Şerif Yardımcısı?" diye soruyor muhabir, şimdiden bir sonraki sorusunu düşünerek.

"Bilmiyorum" diyor Junior, başını üzüntüyle iki yana sallayarak. "Tek bildiğim, onları daha fazla alıkoyamayacağımız."

"Efendim" diyor muhabir, yanından geçen birisini, iki şapka giymiş olan ve eski bir M-1 tüfeği taşıyan, cana yakın görünümlü, yeşil yüzlü bir adamı durdurarak. "Efendim, burada planların ne olduğunu söyleyebilir misiniz bana?"

"Nasıl?" diye sesleniyor adam, velvelede duyabilmek için elini kulağının arkasına tutarak. Yüzünde bir konvansiyon delegesinin dostane ama şaşkın ifadesi var.

Muhabir soruyu yineliyor.

"Ha, evet. Eh, tavrımızı koyacağız, olan bu" diyor adam biraz dalgınca ve bir arkadaşını görerek ona el sallıyor.

"Nasıl, efendim?" diye soruyor muhabir, mikrofonu uzatıp mühendise yüzünü ekşiterek.

"Ne? Ha, gidip onları oradan çıkartacağız."

"Nereden?"

"Fedville'den." Adam görünmeyen arkadaşına eliyle işaretler gönderiyor ve başını sallayarak, gülümseyerek uzaklaşıyor.

Muhabir kolunu yakalıyor.

"Kimi çıkartacaksınız, efendim? Efendim!"

"Ne? Evet. Şey, hepsini."

"Kimin hepsini?"

"Bilirsiniz, komonistler, ateist bilim adamları, Yahudiler, sapıklar, esrarkeşler, kara kıçlılar..."

Muhabir, sanki bir yılana dönüşmüşmüş gibi, adamın kolunu bırakıyor. "Yorumunuz için teşekkür ederim" diyor, kameraya doğru gelerek. "Şimdi sizi tekrar..."

"Size bir şey daha söyleyeyim" diyor adam, ilk defa konuya ısınarak. Hızla yürüyen muhabire yetişiyor. "Zenciler orada, Cennet'te yuvalanmış olabilirler ama emirlerini nereden alıyorlar, biliyor musunuz?"

"Hayır, efendim. Şimdi bir mesaj aktarıyoruz..."

"Beyaz Saray'dan, Pennsylvania Caddesi'ndeki namı diğer Tel-a-Viv Hilton'dan."

"Evet, efendim! Sen devral, David!"

Bu alışveriş sırasında, gölgesiyle birlikte kalabalığın arasında dolaşan vericili ve sırt çantalı bir başka muhabiri izliyorum. Ama hayır. Bu... Art Immelmann, yeşil bir Art artı Art'ın yeşil bir gölgesi. Hiç kuşku yok. İşte eski moda alabros kesim ve alnına V şeklinde inen saçlar. Ve bir mikrofon değil, benim sapma ölçerimi taşıyor. Ve röportaj yaparmış gibi görünüyor sadece: cihazı yalnız ona bakarlarken insanların ağzına tutuyor; bunun dışında, onu başlarının üzerinden geçiriyor ya da enselerine bastırıyor.

"Dr. Immelmann bu!" diye bağırıyor Ellen, ayağa fırlayıp titreşen ekranı işaret ederek; ama o anda haber yayını sona eriyor ve akşamüstü sineması yeniden başlıyor, *1981 Buz Revüleri* olduğunu fark ettiğim çok temiz bir filmin yeniden gösterimi.

"Onu gördün mü, şef?"

"Ona benziyordu gerçekten."

"Elinde de senin icadın vardı."

"Öyle görünüyordu."

Moira ovalanmış bir yüzle banyodan çıkıyor.

"Ben gidiyorum" diye ilan ediyor ve kararlı bir biçimde kapıya yürüyor.

"Bekle!" Kapının önüne atlayarak yolunu kesiyorum. "Oraya çıkamazsın!"

"Aşk Meleği Sadağı'mı ve kendi giysilerimi alacağım. Yani geri gelirsem."

"Neyini alacakmış?" diye soruyor Lola.

"Şu anda gidemezsin. Çok tehlikeli."

"Kendi giysilerimi almalıyım."

"Ne demek istiyor, kendi giysileri?" diye soruyor Lola, kaşlarını çatarak.

"Uzun süre burada olabiliriz, Lola" diye izah ediyorum ciddiyetle.

"Evet" diyor Moira. "Chico ve ben sadece hafta sonu kalmak için plan yapmıştık."

"Hafta sonu mu? Chico mu?" Lola yavaş yavaş ayağa kalkıyor ve bir yumruğu belinde, kalçasını tehditkâr bir biçimde yana eğerek duruyor.

"Ha ha" diye gülüyorum gergin bir biçimde. "Herkesin Dört Temmuz planları bozulmuştur, eminim. Bak ne diyeceğim" diyorum Moira'ya çabucak. "Bana anahtarını ver, senin yerine gideyim."

Şimdi de kapıya yönelen Lola oluyor. "Yolumdan çekil, Chico. Ben de gidiyorum. Çellomu almam ve atlarıma bakmam gerek. Bir ata güvenebilirsin."

"Senin çellonu da alırım, Lola. Aşk'ta, değil mi; bana öyle demiştin."

İki kız da karşıma çıkıyor.

"Ee? Yoldan çekilecek misin, Tom?" diye soruyor Lola.

Omuz silkiyor ve kenara çekiliyorum.

Çıkıp gidiyorlar, "Geri gelmeyebilirim" diyor Moira omzunun üstünden ve sanki şiddetli bir rüzgâr onları içeriye savurmuş gibi arkaya doğru sendeleyerek geri geliyorlar. Kapıyı çarparak kapatıyorlar ve avuçlarını ahşaba yapıştırarak, gözlerini devirerek duruyorlar. Hakikaten iki kız gibi ve çok genç görünüyorlar.

Lola yutkunuyor. "O orada."

"Kim?"

"Bir Bantu."

Perdelerin arasından gözetliyorum. *Kwunghali*'sinin içinde, Sten tabancasıyla karşı balkonun gölgesinde duran Ely bu. Duke Ellington'ınkine benzeyen zarif alnı tanıyorum. Sağa, sola bakıyor ama yukarıya bakmıyor.

"Ben giderim, tamam mı?" diyorum bezgince, Moira'nın anahtarını almak için elimi açarak. "Lola, otomatik tabancanı çıkar ve buraya otur. Ellen, revolverimi al ve şuraya otur."

Moira yatağa çökmüş, orada dizlerini açıp kapayarak yatıyor.

"Neden banyoya gitmiyorsun, canım?" diyor Ellen.

Moira itaat ediyor. Tek kelime söylemeden bana anahtarını veriyor.

Çıktığı zaman, banyonun penceresini açıyorum. Lola beni takip ediyor.

"Çellomu o pencereden nasıl sokacaksın?"

"Aşağıda güvenli bir yere koyarım."

"Ya Bantu?"

"Eğer balkona çıkarsa, vur onu."

"Pekâlâ, Chico" diyor Lola alaycı bir ifadeyle. "Sen sadece çelloma dikkat et... Chico."

Havalandırmayı kapatıyorum. "Üzgünüm, kızlar."

"Dikkatli ol, şef" diye fısıldıyor Ellen, pencereden çıkmama yardım ederek. Dalgınca diliyle parmak uçlarını ıslatarak güçlü, annece düzeltişlerle kaşlarımı düzeltiyor.

Gitmeden önce, her bir kıza Brodmann 32 ve 1. Epifiz Tabakası üzerinden hafif bir masaj yapıyorum... onları bir Ağır Sodyum serpintisine karşı aşılamak için. Önümüzdeki birkaç saatte pek muhtemel bir olay değil bu ama kim bilir? Tedaviden sonra her kız öyle huzurlu hem uyanık hem de hülyalı bakışlı, uyanmakta olan bir çocuk gibi uykulu ve tetikte görünüyor ki kendime de aynısını yapıyorum.

12

Asi Sol öğrencilerden oluşan bir güruh, Davranış Enstitüsü'nün ana bahçe kapısında geziniyor. Bazıları golf toplarına çiviler sokuyor. Başkaları kola şişelerini gazla dolduruyor. Beni görünce kaşlarını çatıyorlar. Buddy Brown'un fraksiyonunun birkaç üyesini fark ediyorum.

Harvard'dan ödünç alınmış ünlü bir bilim adamı olan Profesör Coffin Cabot, bir elinde bir tel kesme makası ve diğer elinde Kuzey Ekvador bayrağıyla ortalarında durmuş, yol gösteriyor, öğüt veriyor ve öğrencilere, bir golf topuna çivi sokulduktan sonra başının nasıl kesileceğini gösteriyor.

"*Sen* niye buradasın, More?" diye soruyor, yüzü kararark.

"Benim burada olmamın ne sakıncası var?"

"Askeri-endüstriyel-akademik bileşke için yeteri kadar pis iş yapmadın mı?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Ne demek istediğimi gayet iyi biliyorsun. Şirin küçük oyuncağının Maryland cephaneliğine, salgın basilleri ve öldürücü gazlardan ibaret hazinesinin yanına eklendiğini bilmiyordun herhalde."

"Hayır, bilmiyordum. Kim yaptı bunu?"

"Faşist arkadaşın Immelmann."

"Arkadaşım değil o. Ama ne yaptığınızı sorabilir miyim?"

"Ekvador'da barış ve özgürlük için şiddet içermeyen bir gösteri düzenliyoruz."

"Şiddet içermeyen mi?" diye soruyorum, yığın halindeki çivili golf toplarına bakarak.

"Yaratıcı, şiddetsiz şiddet uyguluyoruz, yani şiddetsizliğe hizmet eden şiddet. Bu bir niyet meselesi."

Profesör Cabot bir anlambilimci.

"Ne zaman gerçekleşecek bu?"

"Bu öğleden sonra. Kasabadaki sözde Dört Temmuz hareketine karşı yürüyoruz."

"Sözde mi?"

"Evet. Biz yalnız Jorge Rojas'ın paraşütle Güney Ekvador dağlarına indiği günün onuruna yapılan Beş Temmuz hareketini tanıyoruz."

"Jorge Rojas mı?"

"Elbette. Ekvador'un George Washington'ı o, kuzeyde de güneyde de sevilen ve ülkeyi birleştirebilecek olan tek adam."

"Ama onu sevmeyen birkaç yüz bin Ekvadorluyu öldürmedi mi?"

"Evet ama onlar ya faşist ya rejimin köpekleri ya da Amerikalı emperyalistlerin uşaklarıydı. Zaten bu soru akademik bir hale geldi."

"Nasıl yani?"

"Çünkü geri kalanlar onu seviyor."

Başımı kaşıyorum. "Neden o bayrağı taşıyorsun?"

"Çünkü Kuzey Ekvador, barışı ve özgürlüğü simgeliyor."

"Ama sen Amerikalı değil misin?"

"Evet ama Amerika, demokratik uluslar camiasında bir kanser. Bu arada More, geçen ay bu konuda Stockholm'deki konferansım, Harvard'dakinden daha da çok alkış aldı."

"Eğer öyleyse, neden İsveç'te ya da Kuzey Ekvador'da yaşamıyorsun?"

Profesör Cabot bir kola şişesine fitil takarken inanmayan gözlerle bana bakıyor.

"Şaka yapıyor olmalısın, More."

"Hayır."

Ayağa kalkıyor, sağına soluna bakıyor ve alçak sesle, "Cambridge'de ne götürüyorum, biliyor musun?"

"Hayır."

"Yılda yüz bin artı kendi enstitüm için iki yüz bin. Ve Berkeley bana daha fazlasını teklif etti. Ne diyorsun buna?"

"Çok iyi" diye cevap veriyorum duygudaşlıkla, her insan gibi paraya çok değer verdiğim için.

"Baksana, neden bize katılmıyorsun, More?" diye soruyor Coffin Cabot, bir dürtüyle.

"Hayır, teşekkürler. Gidip bir, ıı, çelloyu almalıyım." Her nedense yanaklarım kızarıyor.

Cabot sırıtıyor. "Anlaşıldı. Roma yanarken keman çalacaksın, ha?"

"Hayır. Gerçek şu ki orada, motelde, üç kız var..."

"Ne?"

"Boş ver." Tam ona icadımın kötüye kullanılmasının tehlikelerinden söz edeceğim ki onu görüyorum! O olamaz; ama o. Orada, Coffin Cabot'un omzunun üzerinde, elinde sapma ölçerimle öğrencilerin arasında dolaşıyor... Art Immelmann!

"İzninle" diye mırıldanıyorum ama Cabot daha şimdiden bir sonraki parti golf topuyla meşgul ve Art'ın farkına varmıyor.

Immelmann'ı izliyorum.

Kısa sürede anlaşılıyor ki Art Immelmann cihazımı Kuyu'nun ünlü sahte donatımı olarak öğrencilere gösteriyor, bunun saçmalığına gülüyor ve başını iki yana sallıyor, en son sahtekârlığın maskesini düşürmekte olan bir doktor gibi. Öğrenciler gülüyor. Ama bunu yaparken, cihazı öğrencilerin başlarının üzerinden geçiriyor.

Beni gördüğü anda, icadıma el koyuyorum ve çekip ondan alıyorum.

"A, doktor!" diye bağırıyor, gerçekten sevinmiş gibi görünerek. "Tam da aradığım adam!"

Hayretle ona bakıyorum. "Buraya nasıl geldin?"

"Ne demek istiyorsun, doktor?"

"Daha on dakika önce seni TV'de gördüm ve kasabadaydın."

Art omuz silkiyor. "Belki de banttı."

"Bant falan değildi." Sapma ölçeri inceliyorum. "Bu şeyin ön beyin soyutlama merkezleri seviyesinde artı onluk bir doza ayarlanmış olduğunun farkında mısın?"

"Sadece gösteri amacıyla."

"Bunun bir insana, özellikle bir öğrenciye ne yapacağının farkında mısın?"

"Biliyorum" diyor Art, iyi huylulukla gülümseyerek. "Ama senin söylediğini duymak hoşuma gidiyor."

"Kendinden tamamen soyutlanmasına, somut dünyaya tamamen yabancılaşmasına neden olur ve onu öyle bir ilahilik haline sokar ki ona önerilecek ilk soyut kavramın kurbanı olur ve yoluna çıkan herkesi öldürür, işkence yapar, idam eder, toplulukları bütünüyle ortadan kaldırır ve bütün bunları da en iyi gerekçelerle ve en iyi niyetlerle, hatta barış, özgürlük vesaire adına yapar."

"Evet, doktor!" diye bağırıyor Art sevinçle. "Senin bu MONOS'un en kanlı beklentilerimi de aşıyor. Daha şimdiden spektrumun her iki ucundan olumlu etkileşimler elde ettim..."

"Lanet olsun be adam, ne dediğinin farkında mısın?"

Art ürküyor ve sapsarı kesiliyor. Onu hızla kendime doğru çeviriyorum.

"Sana icadımı gerginlikleri artırmak için değil, azaltmak için kullanma yetkisi verdim. Sözleşmede yazıyor bunu."

"Evet ama doktor, bu sunum. Sunum, sorunu masaya yatırmak gerek. Sonra, pilot tamamlandığı zaman..."

"Siktir sunumu" diye haykırıyorum, öfkeden kendimi kaybederek.

"Nasıl yani, doktor?" diye soruyor Art, hayretler içinde. "Bu nasıl mümkün olabilir?"

"Boş ver. Sana anlatmaya çalışmanın yararı yok. Bu sapma ölçeri alıyorum ve çaldıklarının geri kalanını da istiyorum. Nerede onlar?"

Art kederli görünüyor. "Çok üzgünüm, doktor ama hepsi disiplinlerarası görev kuvvetinin elinde..."

"Dinle, seni orospu çocuğu, şu andan itibaren anlaşmamız iptal olmuştur."

"Beni bağışla, doktor." Art pişmanlıkla başını iki yana sallıyor. "Bir kere, annem hakkındaki suçlamanı anlamıyorum, aslında ben şeyken... ama şimdi bunun hiçbir alakası yok. İkincisi, korkarım sözleşme tek taraflı olarak hükümsüz kılınamaz."

"Çekil yolumdan" diyorum, aniden 203 numaralı odadaki üç kızı hatırlayarak.

"Sen hiç merak etme, doktor!" diye el sallıyor Art neşeyle. "Nobel Ödülü'nü de merak etme. Listedesin."

Hiddetle fırlayıp gidiyorum ama kuyruk sokumuma hoş bir karıncalanma yayılıyor. Nobel beklentisinden mi, yoksa cin fizzin etkisinden mi?

13

Aşk Kliniği'nde vızır vızır bir faaliyet olduğunu görünce şaşırıyor ve yılgınlığa düşüyorum. Stryker, "terapide yeni bir kavram"dan heyecana kapılan öğrencilerin, araştırmayı tamamlamak için tatilden feragat ettiklerini izah ediyor.

Ama acemice açıklamalar yapmadan çelloyu nasıl almalı?

Peder Kev Kevin vajina konsolunda oturmuş, *Commonweal* okuyor.

Ama davranış odasındaki manzarayı görünce gözlerimi kırpıştırıyorum. Hiçbir şey aynı değil. Basit, beyaz, klinik odacık, Erken Amerikan tarzında döşenmiş ve dışbükey bir ayna, bir tamirci tezgâhı, bez kilimler ve iki portatif yatakla donatılmış.

"Neler oluyor?" diye soruyorum, bir ayağı bir tango adımıyla dışarı doğru açılarak, kayar gibi yanıma yaklaşan Stryker'a.

"Senin herkesten daha iyi bilmen lazımı"

"Neden ben?"

"Bu atılımı senin sayende yaptık."

"Ne atılımı?"

"Vekâleten başka eşlerin kullanılması."

"Neyin kullanılması?"

"Ha ha, mütevazı olma, doktor! Ortağın bana başka türlü söyledi."

"Ortağım mı?" diye soruyorum, umutsuzluğa kapılarak.

"Dr. Immelmann."

"Ne dedi?"

"Evlilikte aşkın sıklıkla sıkıntıdan ve teorik bir orgazm mükemmelliğine ulaşma çabasından tökezlediğini örneklerle açıkladığın çalışmanı gösterdi bize."

"Ama böyle bir şey önermedim..."

"Önermene gerek yoktu. Biz sadece senin düşünceni tamamladık."

"Neyle?"

"Vekâleten başka eşlerin kullanılmasıyla! Yeni bir başlangıç!" Stryker bir emprezaryo gibi eliyle zarif bir biçimde izleme aynasını gösteriyor.

Her zamanki tek denek ya da en fazla iki denek yerine dört denek var, her yatakta iki kişi, J.T. Thigpen, Gloria ve Ted'le Tanya. Ama Gloria, Ted'le bir yatakta ve J.T., Tanya'yla diğerinde. Çiftler esas olarak giyimli: kadınlar Mistress Goody elbiseler, erkeklerse Cotton Mather kısa pantolonlar giymiş.

"Gördüğün gibi Tom, soyut ve kişisellikten uzak bir ortam konusundaki uyarılarını da kullanıyoruz. Âşıklarımızı belli bir somut, tarihsel dekora yerleştiriyoruz."

"Ama ben böyle bir şey önermedim..."

Dr. Helha Heine aniden müziğin sesini yükseltiyor; ancak müzik Erken Amerikan müziği değil, Viyana valseri.

"Peki, cucuukları" Boş eliyle tempo tutarak bir mikrofona konuşuyor. İriyarı olmasına rağmen ayakuçlarında hafif hafif yaylanıyor.

"*Zwei Herzen!* Şimdi... portatif paravanlar yukarı!"

"Durun!" diye bağırıyor vaiz, vajina konsolundan. "Alıcıları yerleştirmediler! Oyunbozanlar!" Helga'nın mikrofonunu yakalıyor. "Durun, cucuklar! Portatif paravanlar aşağı! Alıcıları yerleştirin!"

Ama artık çok geç. Çiftler dinleyemeyecek kadar birbirlerine dalmışlar. Stryker ve Helga da itiraz etmiyorlar.

"Önemli olan, bu atılım" diyor Stryker bana. "Nicelendirme daha sonra yapılabilir."

"Haydi bastırın, cucuuklar!" diye bağırıyor Helga, mikrofonu geri alıp olduğu yerde vals yaparak.

"Canını sıkma, Kev." Stryker perişan olan vaizi yatıştırmaya çalışıyor. "Film elimizde olacak ve veri toplamak için başka seanslar da yapılacak."

"Cıkı!" Vaiz ayağını yere vuruyor ve *Commonweal*'ini yırtıyor. "Keşke birisi bana, bu insanlara niye para verdiğimizi söylese!"

Ama Stryker, Helga'nın yanında duruyor ve ikisi âşıkları seyrederken aniden sessizliğe gömülüyorlar.

"Vay be" diyor Stryker, ağzı hafifçe açılmış bir halde.

"Hem de nasıl" diyor Helga.

Birbirlerine bakıyorlar.

"Sen de benim düşündüğüm şeyi mi düşünüyorsun?" diye soruyor Stryker, Helga'nın dirseğine dokunarak.

"Tavuk odası?" diye soruyor Helga yumuşak bir sesle, gözleri ışıldayarak. Kelimeyi *zavuk* olarak telaffuz ediyor.

Kol kola girerek Gözlemci Uyarım Taşma Odası'nın girişinden geçip gözden kayboluyorlar.

Ama dur! Çello orada!

Artık çok geç. Kapı kapanıyor. Peder Kev Kevin ve ben yılgınlık içinde seyrediyoruz.

"Oradan bir çello almam gerekiyor" diyorum vaize, söyleyecek daha iyi bir şey bulamayarak.

"Ne yapacağız?" diye soruyor vaiz telaşla, ellerini ovuşturarak ve bir konsola, bir tavuk odasına doğru hamle yaparak. Aşırı derecede terliyor.

"Seni bilmem ama ben o çelloyu almak zorundayım."

"Hay aksi!" diye bağırıyor Peder Kev Kevin. "Ne kadar varoluşçu bir karar bu!.. Kenneth, nasıl yaparsın!" Yüksek sesle inliyor ve beni kenara iterek odacığa girip gözden kayboluyor.

Bir kararsızlık anından sonra, onun arkasından koşturuyorum.

Durumun acilliğine rağmen, nazikçe kapıyı tıklatıyorum. Cevap gelmiyor. Tokmağı deniyorum. Kapı kilitli değil. Hm, mümkün olduğu kadar sessizce içeri süzülmek, çelloyu bulmak ve dışarı süzülmekten başka yapacak bir şey yok.

Ben de öyle yapıyorum, elimden geldiği kadar olağandışı bir şey yokmuş gibi davranmaya çalışarak; ama çello karşı köşede, duvara dayalı duruyor ve ona ulaşmak için portatif karyolanın üzerinden eğilmem gerekiyor.

"Pardon" diye mırıldanıyorum, gözlerimi kaşlarıma doğru devirerek.

Ama geniş, pembe bir kaba eti görmemek mümkün değil. Stryker, Helga'ya yumulmuş, Peder Kev Kevin de Stryker'a yumulmuş ama Helga aynı zamanda vaizi okşuyor, sanki istenmediğini hissetmemesi için ona güvence vermek ister gibi. Üçü ısınmaya çalışan kaybolmuş çocuklar gibi birbirlerine sarılıyorlar.

Kutusunun içindeki çello, bir lahit kadar hacimli. Tutamağı yok ve karyoladaki kalabalığa çarpmadan onu üzerlerinden geçirmek bir cehennem azabı.

"Pardon."

Oflayıp puflayarak nihayet başarıyorum. Oh!

Gönüllü âşıklara bakmaya zahmet etmeden hızla gözlem odasından geçiyorum. Sahipsiz kalan tekerlekler vızır vızır dönüyor, ibreler titreşiyor.

Şimdi de Moira'nın odasını, Aşk Meleği Sadağı'nı ve iç çamaşırlarını bulmam gerek, sonra hemen çıkıp gideceğim!

14

Motele döndüğümde yine yağmur yağıyor. Bantu muhafız Ely ortalarda yok. Çelloyu Rotary yemek salonuna yerleştirip banyo penceresinden yukarı çıkıyorum.

Yokluğumda Moira duş yapmış ve güzel görünüyor ama Lola'yla o bozuşmuşlar. Kavga ederlerken dönüşümün farkına varmıyorlar bile. Lola çellosunun sağ ve salim olduğu haberine karşılık bile vermiyor.

Ellen bana bir salamlı sandviç ve bir bardak acı hortum suyu getiriyor. Onu fark eden Lola bana bir cin fizz hazırlıyor. Yemeden önce cin fizzi içmeye karar veriyorum.

"O Aşk Kliniği denen yerde neler olup bittiğini bilmediğimi sanma" diyor Lola, ironi dolu bir gülümsemeyle.

"Peki, ne olup bitiyormuş?" diye soruyor Moira.

İki kadın da gülümsüyor ve Ellen'a doğru konuşuyor ama aslında Ellen vasıtasıyla birbirleriyle konuşuyorlar. Kavgada, ikisinin de hâlâ gülümsediği ama diğerini görmeye tahammül edemediği bir aşamaya gelmişler.

"Araştırma maskesi altında ahlaksızlığı teşvik eden o ateist psikologları herkes biliyor" diyor Lola, Ellen vasıtasıyla Moira'ya.

Moira yatakta bağdaş kurmuş, tırnaklarını yapıyor. Üniversiteli bir kıza benziyor. "En azından ikiyüzlülük yok, oysa kır kulübü takımı denen insanlar arasında dönenler için bu kadarı bile söylenemez."

"Ne mesela?"

Şimdi de bana bakıyorlar!

"Haydi, haydi, kızlar" diyorum onlara. "Beni almaya gönderdiğiniz her şeyi getirdiğimi duymak hoşunuza gider, herhalde."

"Mesela geceleri golf sahalarında olup bitenler ve havuzda çıplak yüzmeler" diyor Moira bana, göz kırparak.

"Galiba birimiz kız dergileri okuyor, Tom" diyor Lola, bana.

"Evet. Eh, doğrusunu söylemek gerekirse..."cin fizzi yudumluyor ve tam anlamıyla bitkin bir halde gözlerimi kapatıyorum, "beni bağışlamalısınız. Böyle meselelere odaklanamam. Korkarım dışarıdaki durum çok daha kötüleşmiş." Merkez'e yaptığım yolculuktaki olayları naklediyor, sadece Aşk'ta olanlardan bazılarını atlıyorum. Felaket bazen işe de yarar. "Burada düşündüğünüzden daha uzun süre kalabiliriz. Korkarım uzun bir akşam var önümüzde."

"Nasıl yani, şef?" diye soruyor Ellen ciddiyetle. Yanıma bir sandalye çekiyor ve dalgınca pantolonumun bacağına yapışmış olan tohumları topluyor.

"Eğer büyük bir şiddet patlaması olacaksa, bu akşamın bir vaktinde olacağını hesap ediyorum. Hepimizin biraz kestirmesini ve kötü geçebilecek bir geceye hazırlanmasını öneriyorum."

Bu vahim haber Lola'yla Moira'yı ancak kısmen sakinleştiriyor. Lola kalçasını çıkarıyor ve kızarmış yanaklarla için için yanıyor. Moira sırtüstü yatağa uzanıyor, gizlice dudağını ısırıyor ve iki eliyle güzel bacaklarından birini yukarı kaldırıyor.

Ellen boğazını temizliyor ve eliyle işaret ederek beni giyinme odasına çağırıyor. "Şef, sandviçini yel" diye azarlıyor ve biz içeriye

girer girmez, "O ikisi konusunda bir şeyler yapsan iyi olur" diye fısıldıyor.

"Evet" diyorum, Ellen'ın ilk defa eğlenmekte olduğunu fark ederek.

"Sen yokken ne yaptılar, biliyor musun?" diye soruyor, bu defa kol ağzıma yapışmış olan tohumları kazıyarak. "Neredeyse birbirlerini tırmalamaya başlıyorlardı. Resmen aralarına girmek zorunda kaldım. Aynı odada kalmayı reddettiler, ben de iki oda daha hazırladım. Buna mecbur kaldım! Biri 204'te ve öteki 205'te. Birkaç çarşaf ve Körfez spreyi buldum, böylece şiltelere sprey sıktık ve yatak hazırladık."

"O halde neden buraya geri geldiler?"

"Yastık kılıfı alıyorlar!" Ellen beni dürtüyor. Sesinin tonu, hastaların antikalıklarını tarif ederken kullandığı tonun aynısı.

Balkonda dikkatli bir keşif yaptıktan sonra kızlara diyorum ki: "Ortalık sakin. Şöyle yapacağız. Şimdi hava serin, böylece herkes odasına gidip biraz kestirebilir. Ben nöbet tutacağım. Ellen, sen bu odada kal."

"Peki, *onun* odası nerede?" diye soruyor Lola, *Gülen Şövalye*'ye.

"Merak etme, bir sürü boş oda var!" diyorum içtenlikle.

"O zaman zahmet olmazsa çellomu alır mısın?" diye soruyor Lola, bana bakmadan.

"Ben de kesemi alayım" diyor Moira, gerinerek ve esneyerek.

"Tabii!" diyorum gülerek. Neden gülüyorum ki?

15

Moira'yı ve Lola'yı odalarına götürüyorum. Ortalık sakin. Döndüğümde Ellen huzursuz görünüyor. Halıda volta atıyor.

"Ellie teyzeyle konuştuğumu söylemedim sana, çağrı cihazı bozulmadan ve operatör Mississippi'ye gitmeden önceki son mesaj."

"Bayan Ellie esaslı bir kadın."

Ellen'ı büyüten Bayan Ellie Oglethorpe, esaslı bir kadın. At gibi yüzü, kıskaçlı gözlüğü ve geniş bağrıyla, iri göğüslü bir Başkan Wilson'a benziyor. Namuslu ve çalışkan bir kadın o; kasabanın kütüphanecisi olarak geçimini sağladı, Ellen'ı büyüttü ve okuttu ve Ellen'ın annesiyle babasının Nijeryalı aşiret fertleri tarafından öldürüldüğü yerdeki Afrika misyonuna hâlâ para gönderiyor.

"Burada yalnız kalmamı istemiyor, şef."

"Yalnız değilsin."

"Eğer bu gece dönmezsem, buraya gelmek istiyor."

"Yüce Tanrım, bunu yapamaz."

"Güvenliğim için endişe ediyor."

"Burada son derece güvendesin. Ayrıca, sana bir şey olmasına izin vermem."

"Tam olarak o değil. Burada nezaretsiz kalmamı uygun bulmuyor."

"Yüce Tanrım, şu anda dert edilecek şey mi bu?"

"Ellie teyzeyi bilirsin."

"Evet."

Bir tane daha cin fizz mi hazırlayayım, bir şeyler mi yiyeyim, kestireyim mi, yoksa duş mu yapayım, diye düşünüyorum. Dalgınca bir cin fizz hazırlıyorum.

"Ellie teyze müthiş, değil mi?"

"Evet, öyle."

"Kendimi bildim bileli bana ne diyor, biliyor musun?"

"Hayır."

"İnanmazsın."

"Öyle mi?"

"İşte yirmi dört yaşıma geldim ve hâlâ beni kenara çekip, 'Ellen, kendini gelecekteki kocan için muhafaza ettiğin bir hazine olarak düşün.' Böyle bir şey hayal edebiliyor musun?"

"Hayır. Evet."

"Yıllarca, çamaşır dolabında kilitli duran, annemin gümüş servis takımından bahsettiğini sandım."

"Sahi mi?" Kafa derimde hafif bir pamuklanma hissederek kurdeşene karşı bir hap alıyorum. "Eh, o haklı, Ellen. Ve o şanslı erkeğe gıpta ediyorum."

"Teşekkürler, şef."

"Burası senin odan, bu arada."

"İki kız arkadaşın ne der?"

Omuz silkiyorum. "Onları merak etme. Şimdi. Sen biraz kestir. Senin için sakıncası yoksa bir duş alacağım, temiz bir kıyafet giyece-

ğim ve hazırladığın sandviçleri yiyeceğim. O zaman kendimi daha iyi hissedeceğimi sanıyorum."

"Sende bunlara katlanamıyorum" diyor Ellen, çözülmüş yaka klapalarımı ilikleyerek.

Yatağa yatıp püsküllü kadife örtüyü çaprazlanmış ayak bileklerinin üzerine atıyor. Kadife ona hiç yakışmıyor! Yazın bu odayı gizli bir buluşma yeri olarak donatma çabalarımı düşününce yanaklarım kızarıyor. Ellen bütün bunların ne kadar da süfli görünmesine sebep oluyor!

Bir duş alıyorum. Başta su sıcak, motelle Esso istasyonu arasındaki altmış metrelik hortumun acı, sıcak suyu, sonra aniden soğuyor.

Sertçe kurulanıyorum. Bugün bir Early Times alacağım. Ellen'ın sandviçlerini yiyeyim mi? Hayır, iki cin fizz içiyorum.

Parmak uçlarıma basarak, aralanmış dudaklarla uyuyan Ellen'ın yanından geçiyor, gidip sapma ölçeri alıyorum.

Şimdi aynanın karşısında sapma ölçeri, Brodmann 11'e, ön beyindeki müzikal-erotik merkeze oldukça sert bir masaj yapmak üzere ayarlıyorum.

Makine bir diyapazon gibi şarkı söylüyor. Başım da onunla birlikte söylüyor, IV. Tabaka'nın nöronları da aynı tempoyla dans ediyor.

Albümin molekülleri mırıldanıyor.

Herkes bana bir şeyler diyor,
Söyledikleri tek bir sözcüğü duyamıyorum,
Tek duyduğum aklımın yankıları.

Bir insan ne için yaşar ki bir sevgiliye sahip olmaktan, aklını kullanmaktan, mesleğini icra etmekten, bir içki içmekten, bir kitap okumaktan, kırlangıçların Amazon'a gitmek üzere kanatlanmalarını ve ekimde üç parmaklı taşkıran yapraklarının kırmızıya dönmelerini seyretmekten başka?

Art Immelmann haklı. İnsanlar acı çekmek için, gece terlemeleri ve sabah dehşetleri için yaratılmamıştır.

Hekim, sen kendini tedavi et, diyorum ve Brodmann 11'e son bir küçük masaj yapıyorum.

Kendimi çok daha iyi hissediyorum; müzikal-erotik şefkatle, cin fizzlerle ve viskiyle doluyum ama aynı zamanda tazelenmiş, temiz ve kurt gibi açım. Ellen'ın sandviçlerinden birkaç tane daha yiyorum.

Rotary yemek salonundan Lola'nın çellosunu alma vakti.

Motelde bir Tanrı'nın kulu yok gibi. Boş meydanda hâlâ gümbürdemekte olan ilahilerden başka, kilisede de hiçbir hareket yok:

Armut ağacında bir keklik...

Temmuz olduğu halde, hepsi geri geliyor, eski, hoş, bir ay süren, Noel-Babalı-dükkân-vitrinli Noeller. Çok da kötü değildi aslında, ticari Noel, bir ay boyunca hep Noel Arifesi olması, her gece açık olan dükkânlar, herkesin kendini iyi ve cömert hissetmesi ve serbestçe para harcaması, kaydedici kasaları şıngırdatan güzel, mutlu Amerikalılar, Kutsal Gece ve her yerde yumuşak gözlü, sevimli kızlar...

İlahi, cümle ortasında kesiliyor. Nihayet birisi kontrol panosunu buldu.

16

Yağmur perdeler halinde Lola'nın odasının camlarına çarpıyor. Küçük bir tropik fırtına bu. Lola, Dvorák'ın bir Slav dansını çalıyor ve onun kıvraklığı, durması, kekelemesi ve yeniden başlamasına uygun olarak başını eğip kaldırıyor.

Odadaki tek temiz yer, Körfez spreyi sıkılmış ve köşelerinden geçirilip davul derisi gibi gerdirilmiş lastikli bir çarşafla örtülü olan şilte.

Çoraplı ayaklarımla davul derisi çarşafın üzerinde yatıyor, karanfilli viskiyi göğüs kemiğimde dengeliyorum.

Elveda sabah dehşeti ve akşamüstü hüznü. Merhaba aşk ve Anton Dvorák.

Fırtınanın gümbürtüsü üzerinde ve sıcak viskiyle Körfez spreyinin kötü kokusunda, Dvorák, Bohemya'nın güneşli kırlarının ve alacakaranlık ormanlarının şarkısını söylüyor.

Lola çalarken gözlerini kapatıyor. Güçlü, çıplak dizleri çellonun belini kavrıyor, parmak uçları reçineye sürtündükçe gıcırtılar çıkarıyor, omuz kası şişiyor, tellere basan elinin titreşerek uçuşması, bir atmacanın kanat çırpışına benziyor.

Üç Fransız tavuğu, iki üveyik
Ve armut ağacında bir keklik,

diye feryat ediyor çan, fırtınadaki bir rüzgâr gibi. Lanet olası bir budala onu yine başlatmış. Lola gülüyor ve çelloyu bir kenara koyuyor.

Gergin çarşafın üzerinde, birbirimize dolanmış yatıyor, hurma tadında öpüşüyoruz; Lola o eski Juilliard burgu tarzıyla, aşağı bükülerek ve dönerek öpüyor. Seviştiği zaman, yatıyor bile olsa, insanın üzerine eğiliyormuş gibi hissediliyor. Çello sustu ama müzik devam ediyor. Öpüşmediğimiz zamanlarda, Lola'nın dili dişlerinin arka tarafına yapışıyor ve oğlanların ıslık çalma tarzıyla çello melodileri tıslıyor, gazete dağıtan bir oğlanın rotasında giderken dişlerinin arasından tıslayarak ıslık çalışı gibi.

Sıcak, nasırlı parmak uçları böğrüme yıldızlar serpiyor. Kafa derim biraz pamuklanıyor, bir iki saç kökü patlatıyor. Ama yeterince iyi görüyorum. Haplarım nerede?

Lola hem ağır hem de narin.

Şimdi de o geri zekâlı, çanın kontrolleriyle oynuyor, teybi geriye, sonbahardaki futbol müziğine sarıyor. Fırtına gürlüyor ama onun da üzerinde, beş yıl önce, Tulane, Carolina Tarheels'le oynadığı zaman çalınan Tarheel okul marşını duyuyorum:

Tarheel'lilerin seslerini dinle,
Berraklık ve sadakatle çınlayan.

Gözlerimizi kapatıp fırıldak gibi gerilere, o eski, hayaletli sonbaharlara, o mutlu-hüzünlü, acı-tatlı, sarhoş ekimlere dönüyoruz. Akıldan çıkarılması gereken şey, geçmişin dayanılmaz duygululuğu, kaybolup giden, yası tutulan ve asla bir anlam verilemeyen geçmiş. Müzik bizi geçmişten serbest bırakır, af ilan eder, eski bilmeceleri parantez içine alır ve bir kenara koyar. Yeni bir şarkı söyle. Yeni bir yaşama başla, bir sevgili bul, onun gölgeli gözlerinin içine bak, gülümse. Lola bana bir karanfilli viski hazırla da Tara'nın verandasında oturalım, bir melodi çal da akşam oluşunu, mor çayırlarda ateşböceklerinin göz kırpışını seyredelim.

Başlarımızı birbirimizin kollarına koymuşuz. Elim, onun zaafının ve gücünün yumuşak birleşme noktasını, doğanın şakacılığının bir parçasını, kaburgaların, omurganın yanlarındaki masif, gizli adale kolonlarından yayılışını araştırıyor.

"Tara'da yaşarız" diyor Lola kolumun yanından, yarının yemeklerini planlayan bir kadının yavan, hesapçı sesiyle. "Ben atları gösterir ve konser verirken, sen araştırmalarını yapabilirsin. Garsoniyeri laboratuvar olarak kullanabilirsin."

Yanağım onun pazısının sıcak eğimine dayalı yatarken, kendimi onun beni gördüğü gibi algılıyorum, H.G. Wells öykülerinden çıkma hoş bir on dokuzuncu yüzyıl bilim adamı tipi, Tara'nın güzel müştemilatında "araştırmalarını yapan" belki bir zaman makinesi üzerinde çalışan ve büyük mucitlerin yaptığı gibi, zamanı unutan bir adam, öyle ki onun bana yemek yemeyi hatırlatması gerekir, laboratuvara bir tepside kıvırcık lahana ve mısır ekmeği getirir. "Sevgilim, bütün gün bir şey yemedin!" Ben de ikinci atılımıma ve ikinci Nobel'ime ara verip yemek yerim.

Daha sonra verandada otururuz, Lola bana karanfilli viskiler getirir ve müziği tek bir hüzün gölgesine müsamaha etmeyen o mutlu Haydn'ı çalar.

Sonra yatmaya gideriz, takımyıldızların rotalarında fırıldanışlarını seyretmek üzere golf sahasındaki engele değil, yukarıya, dört dikmeli kocaman yatağa, Rhett Butler ile Scarlett'ın* kullandığı ve

* Rhett Butler ve Scarlett: *Rüzgâr Gibi Geçti* romanının ve bu romandan çevrilen filmin başkahramanları. (ç.n.)

1970'te, M-G-M'nin dekor mezadında, Vince Marsaglia'nın satın aldığı yatağa.

Belki geceleri bile çalışırım. Ne mutlu gece yarısı, bir salı günü, sonbaharda, hayaletlerden kurtulmuş, aşk ve tüm geçmiş ekimlerin müziği tarafından kötü ruhlardan arındırılmış olarak bilim yapabilen adama. Cadılar Bayramı'nda Lola'ya sarılıp uluyarak sarı ayı kovan, sonra da laboratuvara gidip büyük, basit hipotezler üreten adama.

Yağmur hafifliyor ama Howard Johnson'un turuncu kiremit damında hâlâ biteviye davul çalıyor.

"Öyle *zekisin* ki" diyor Lola, bana sarılarak.

"Sen de esaslı bir kızsın." Onun pazılarının tatlı, ağır eğimine konuşuyorum. "Ne hoş, güçlü bir sırtın var. Burada olmak güzel, değil mi?"

"Çok hoş."

"Sen çok iyi bir kızsın ve çok iyi çalıyorsun."

"Gerçekten iyi olduğumu düşünüyor musun?" Başını kaldırıyor.

"Evet" diyorum, onun Texas'a özgü rekabetçiliğini uyandırmış olduğumu fark edip kaşlarımı çatarak. Daha önce bana, Batı Texas'ta yöresel çello yarışmaları kazanmaktan söz etmişti.

"Ne kadar iyi?"

"Müzikte mi? En iyisisin" diyorum, bu konuyu ona unutturmayı umarak ve parmaklarımı sırtının çukurunda, o derin, harikulade gölgelikte kenetleyerek.

Ama zihni geleceği hesaplarken nasırlı parmak uçları dalgınca omurgamda eski bir İspanyol dansının müziğini çalıyor.

"Galiba ne yapacağım, biliyor musun?"

"Ne?"

"Sarı Gül'ü Dallas şovuna sokacağım."

"İyi." En azından müzik yarışmaları konusunu bıraktı.

"Sonra Billy Sol'un kış turnesi fikrini benimseyeceğim."

"Hakikaten muhteşem bir sırtın var. Ne sırt ama. Son derece güçlü."

"O bir şey değil, şuna dokun."

Böyle diyerek bir okul çocuğunun erotiklikten uzak güreş hamlesiyle bacaklarını belimin etrafında kenetliyor ve bastırıyor.

"Yüce Tanrım" diyorum, gözlerimdeki buğulanmayı temizlemek için onları kırpıştırarak.

"Buna ne diyorsun?"

"Şaşılacak bir şey."

"Hiç kimse herhangi bir şeyde Lola'yı yenemedi."

"Sana inanıyorum." Bazen yalnızca erkeklerin tek amaç güden âşıklar olduğunu, sevmek için sevdiklerini, kadınlarınsa kazanma ya aşkta ya çello çalmada ya da başka bir şeyde kazanma düşüncesiyle sevdiklerini düşünüyorum. "Billy Sol mu? Kış turnesi mi?"

"Evet, sevgilim. Lola'nın müziğine devam etmesini istiyorsun, değil mi?"

"Elbette."

"Lola'nın büyük fırsatı bu." Bir boynuz kadar sıcak olan parmaklayan eli, bel kemiğimde bir aşağı, bir yukarı gidip geliyor.

"Ne yapma fırsatı?"

Anlaşılan Billy Sol, Texas A&M Üniversitesi'nin müzik bölümünden Billy Sol Simpson'muş ve Lola'ya başlangıç olarak "hazırlık okulu turu"nu önermiş. Texas'ın kırk, elli civarında olan üniversite hazırlık okullarına yapılan bir turneymiş bu ve kendisi, Billy Sol, Lola'ya eşlik edecekmiş. Ondan sonra da kim bilirmiş? Belki son sınıf öğrencileri için yapılacak bir tur: Baylor'a, T.C.U.'ya, S.M.U.'ya ve buna benzer üniversitelere.

"Şey, bilmiyorum" diyorum, o Billy Sol denen adamın Beaumont Vaftizci Üniversitesi'nde ve Pecos'taki Batı Texas Üniversite Hazırlık Okulu'nda Lola'ya kavalyelik ettiğini düşünerek. Onu Texas A&M'den bir piyaniste emanet etmeli miyim?

"Hey, Billy Sol'u görmelisin. Koca bir züppe o ama gerçekten iyi bir çocuk. Bana harika davrandı."

"Sevindim."

"Sen böyle davranma ama... seni yine sıkıştırmamı mı istiyorsun?"

"Hayır."

"Zaten sen de bizimle geliyorsun. Araştırmalarına bir ara vermeye ihtiyacın olacak."

"Evet!" Birdenbire kendimi yine mutlu hissediyorum.

Aslında kulağa hiç de kötü gelmiyor, tüm o kayıp, ıssız Texas kasabalarında turlamak, alacakaranlıkta, yürek durduran o muazzam, boş göklerin altında mücevher gibi ışıldayan Alamo Plaza motellerinde konaklamak. Birkaç karanfilli viski içip LBJ Anma Oditoryumu'nun arka sırasında otururum, parlak gözlü, temiz enseli, kısa saçlı, Tanrı'ya inanan, Protestan kızlar ve oğlanlarla dolu sıraların arkasında, birçoğu aptal ama birçoğu da zeki olan çocukların, kendisi de Texas'lı olan, her dersten A alan ve Moskova'da ödül kazanan Van Cliburn'ün zeki olduğu gibi zeki olan çocukların arkasında otururum; bu arada koca züppe Billy Sol, Steinway'i tıngırdatır ve Lola dizleriyle çelloyu kavrayarak Tanrı'nın hüküm sürdüğü muazzam Texas gecesine gürül gürül bizim Brahms'ın müziğini gönderir.

... Ve sonra büyük bir biftek yer, birkaç karanfilli viski daha içer, sevişir, geç saatte yayımlanan üç boyutlu Japon bilim kurgu filmleri seyrederim. (Sevgili Tanrım, umarım Lola kazanma konusunda, at şovlarını ve müzik yarışmalarını kazanma konusunda bir saplantı geliştirmez, Doris'in antikalara, İngiliz erkeklerine ve Hindu dinine müptela olduğu gibi.)

Başımı iki yana sallıyor olmalıyım çünkü Lola da başını kaldırıp bana bakıyor. "Ne?"

Ama ona söylemiyorum. Bunun yerine, bu öğleden sonra en kötü ihtimal gerçekleşirse, herhangi bir at şovu ya da Texas'ta hazırlık okulu turu olmayabileceğini hatırlatıyorum ona.

"Ha. Haklısın" diyor, ciddiyet taklidi yaparak. Amerika'nın ya da en azından Texas'ın başına kötü bir şey gelebileceğine inanmıyor aslında.

Parmaklayan parmakları sırtımdan aşağı kayıyor. Uyudu. Nefesi boynuma güçlü ve tatlı geliyor, doru kısrağının nefesi kadar samantatlısı.

Dikkatle onun gevşek, ağır-narin bedeninden sıyrılıyorum.

Ne güçlü, esaslı bir kız. En kötü ihtimalle, o ve ben çıplak ellerimizle Tara'yı yeniden inşa edebiliriz.

17

"Şef, haberler daha kötü." Ben iki cin fiz hazırlarken Ellen beni seyrediyor. "Günbatımı topunu biraz fazla erken ve fazla sık ateşlemiyor musun sence?"

"Şimdi ne oldu?"

"New Orleans'da ve burada ayaklanmalar var. Öğrenciler Ulusal Muhafızlarla çatışıyor, Solcular Kalın Kafalılarla çatışıyor, siyahiler beyazlarla çatışıyor. Yahudilere zulmediliyor."

"Hıristiyanlar ne yapıyor?"

"Hiçbir şey."

"Televizyonu aç."

"Açık. İstasyon yayından çıktı."

"O halde vericiyi ele geçirmişler" diyorum, kendi kendime konuşur gibi.

"Ne dedin, şef?"

"Hiçbir şey."

"Konser hoşuna gitti mi?"

"Ne konseri? Ha, evet."

"Dr. Immelmann yine aradı."

"Nasıl aradı?"

"Çağrı cihazıyla."

"Cihazın bozuk olduğunu söylediğini sanıyordum."

"Bozuktu. Anlamıyorum."

"Ne dedi?"

"Sana 'o'nun bu öğleden sonra olacağını söylememi istedi."

"O mu?"

"Ne demek istediğimi anlayacağını söyledi."

Cin fizz iyi geliyor. Daha şimdiden küçük albümin molekülleri beynimde vızıldıyor. Boynum şişmeye başlıyor. Kurdeşeni önlemek için bir hap alıyorum.

"Başka ne dedi?"

"Eğer bir şey olursa, burada kalmamızı söyledi. Seninle güvende olduğumuzu çünkü sapma ölçerinle bizi koruyabileceğini, gözlemen ve beklemen gerektiğini söyledi."

"Neyi gözlemem gerekiyormuş?"

"Senin bileceğini söyledi. İşaretleri ve belirtileri, dedi. Geri gidip mantomu almamamı söyledi bana."

"Hm. Burada ne kadar beklememiz gerektiğini söyledi mi?"

"Aylar sürebileceğini söyledi."

"Teyzeni ve annemi sordun mu ona?"

"Onlara bir şey olmayacağını söyledi. Şef, neler olacağını biliyor musun?"

"Hayır. En azından, emin değilim."

"Ne yapacaksın?"

"Şu anda Moira'nın nasıl olduğuna bakmalıyım."

"E, kusura bakma!"

"Ne oldu?"

"Açıkçası, ikisinde de ne bulduğunu anlamıyorum."

"İkisi de esaslı kızlar. Onlardan çok hoşlanıyorum. Sana söyleyeyim, bari. Yeniden evlenmeyi düşünüyorum."

"Tebrikler. Ama elinde fazladan bir kız yok mu?"

"Önümüzdeki birkaç hafta işler çok karışık olacak" diyorum belirsizce.

"O ne demek?"

Omuz silkiyorum.

Ellen üst üste atılmış bacaklarını indiriyor ve ileriye eğiliyor. "Ee, ne demek istiyorsun? İkisiyle de evlenmek istediğini mi söylüyorsun?"

"Şu anda üçünüzden de sorumluyum."

Kafa derim pamuklanmaya başlıyor.

Ellen gözlerini kırpıştırıyor. "Seni anladığımdan emin değilim."

"Bir onur meselesi bu."

"Onur mu?"

"Bir erkeğin bir kızla oynamaması gerektiğine inanıyorum."

"Eh, evet; ama!.."

"Ancak, eğer bir erkeğin niyetleri onurluysa..."

"Ama..."

"Yani bir erkek bir kızla evlenmeye niyetliyse..."

"Ama şef, onlardan *iki* tane var."

"Yine de niyet meselesi" diyorum, kafa derimde bağdokularının patladığını hissederek.

"Yani ikisiyle de mi evleneceksin?"

"Bunlar garip zamanlar. İbrahim'in birkaç karısı vardı."

"İbrahim mi? İbrahim kim? Tanrım, tek bir eşle başa çıkamadın."

"Boş ver" diyorum sertçe. "Gerçek şu ki her üçünüzden de sorumluyum."

"Ho ho. Beni dışarıya dahil et!"

"Buna rağmen!.."

"O ikisi varken..." başıyla duvarı işaret ediyor, "bana mı ihtiyaç duyuyorsun?"

"Öyle."

"Bir şeye ihtiyaç duyduğun kesin. Şef, sana neler olduğunu anlamıyorum. Dünyaya sunacak öyle çok şeyin var ki. Sende iyi olan

birçok şey var. İyi bir doktorsun. Ve Tanrı biliyor ki dünyanın şimdi sana her zamankinden çok ihtiyacı var. Buna rağmen, yapmak istediğin tek şey üç kadınla aylarca burada, bu motelde yaşamak."

"Evet!" gülüyorum. "Sen ve ben yazı Calvin ve Aquino'lu Thomas okuyarak geçireceğiz ve bırakacağız o iki kadın dalaşsın."

"Ben değil, koca çocuk! Bu öğleden sonra gidiyorum."

"Gidemezsin. Art'ın ne dediğini duydun."

"Beni buradan Art alacak."

"Ne?"

"Dr. Immelmann bana iş teklif etti."

"Ne işi?"

"Gezici sekreteri olarak."

"Bu ne demek, lanet olsun?"

"Senin MONOS programını koordine etmek üzere İsveç'e gidiyor."

"Sen ve Art Immelmann İsveç'te!"

"Bunda ne var?"

"Duyduğum en lanet olası şey bu."

"Küfürlerinin duruma faydası olmuyor."

"Onunla gitmek istemezsin."

"Hayır, istemiyorum, şef" diyor Ellen usulca. Çalışma masasında dimdik oturuyor, sabah nöbetindeki bir başhemşire kadar resmi, gözleri Cenevre Gölü kadar mavi.

"Benimle kal, Ellen. İşler yoluna girecek. Tekrar çalışmaya başlayacağız. Birilerinin işleri toparlaması gerekecek."

Ellen sesini çıkarmıyor.

"Ee?"

"Eğer kalacaksam, bazı temel değişiklikler olması lazım" diyor nihayet.

"Değişiklikler mi? Ne gibi değişiklikler?"

"Sen anla, şef."

Ne demek istiyor, diye düşünüyorum, kendime müzikal-erotik merkezi, ayrıca epifiz benliğini güçlendirecek hafif bir sapma ölçer masajı yaparken.

Daha iyi bir soru: neden üç kadını da istiyorum? Çünkü gerçekten öyle. Bir tekini bile kaybetme düşüncesine dayanamıyorum! Birisi kızlarımdan birini almaya nasıl cüret eder?

Gümüşi yağmura çıktığımda, Neşe Sineması'nın perdesinin tepesine bağdaş kurmuş, bir dürbünle Merkez'e doğru bakan bir Bantu'nun farkına varıyorum.

Çan tekrar Noel'e atlamış.

Sessiz gece,
Kutsal gece.

18

Moira yatağa oturmuş, *Cosmopolitan* okuyor. Lanet olsun, keşke okumasa! Howard Johnson'daki hafta sonumuz için Rod McKuen ve birkaç ev dekorasyon dergisi getirdim ama hayır, o kalkıp *Cosmopolitan* getirmek zorunda. Neden mi? En sevdiği yazar Helen Gurley Brown yüzünden. Şimdi de Helen'ın bir makalesini okuyor, "Yetişkinler İçin Zina." Lanet olsun! Helen yıllardır kızlara, hoşlandıkları herkesle düzüşmekte bir sakınca olmadığını anlatıyor.

Ama ya Moira, Buddy Brown'dan hoşlanıyorsa?

Ona *House and Garden*'ı* uzatıyorum. "Öyle şeyleri okumamalısın."

"Neden?"

"Çünkü ahlaksızca."

* *House and Garden*: Ev ve Bahçe adlı dekorasyon dergisi. (ç.n.)

Omuz silkiyor ama *House and Garden*'ı alıyor. "Daha önce okumama aldırmazdın."

"O daha önceydi."

"Şimdi okumamın ne sakıncası var?"

"Her türlü sakıncası var."

"Ne farkı var?"

"Niyet meselesi" diye başlıyorum ama beni dinlemiyor. *House and Garden*'daki bir şey dikkatini çekmiş.

"Hangisinden daha çok hoşlandığıma karar veremiyorum, yeni görüntü mü, yoksa Vermeer görüntüsü mü?"

"Vermeer görüntüsü nedir?"

"Bilirsin... tepesi açık Hollanda kapıları, her şey hafif ve havadar, seramikler."

"Çok iyi."

"Ben kendim her zaman dış mekân-iç mekân görüntüsüne meyilli olmuşumdur, mutfakta yeşil yapraklar, ağaç tepelerine açılan bir yatak odası."

"Bizde o vardı." Yatağın ayakucuna oturuyorum.

"Şu mutfak çok hoş, değil mi?"

"Evet."

Moira biraz kestirmiş olmalı. Her halükârda, pembe yanaklı ve sakin görünüyor, kendi eski, kuvvetli hali gibi. Bağdaş kurarak oturmuş, altdudağı kalın bir taçyaprağı gibi dışarı kıvrılmış. Kusursuz, oval yüzünün, incitilmemiş, yaralanmamış, kırışmamış, üzüntü ya da sevincin iz bırakmamış olduğu yüzünün üzerinde, kısa kesilmiş buğday renkli saçlarının havı, insanın elini dokusunu hissetmeye davet ediyor. Elimi onlara sürtüyorum. Yüreğim kanatlanıyor. Âşığım.

O, hayalimizdeki kız, Amerikalıları Ekvador'un tropik ormanlarında eziyet çekerken kalbimizde sakladığımız kızın ta kendisi. Öyle! İki büklüm olmuş ve kamburunu çıkarmış bir halde otururken, kendine rağmen güzel o; topuğunun üzerindeki baldırı bir yoga hareketiyle şişmiş, bir dirseği dayalı, diğeri bir akbabanın kanadı gibi açılmış ve hiç umurunda değil. Kendi mükemmelliğinde cömert, dudağını ısırmış, kalemle başını kaşıyor. Kendini hiç önemsemiyor, altınlarını saç tokasıymış gibi ortalıkta bırakıyor.

Boğazım şefkatle tıkanıyor.

Bir ev planlıyor o; *House Beautiful*'un* sayfa kenarlarına işaretler koyuyor. Kendisi de güzel. Uzuvları biraz kısa, kabul ediyorum, dirseğiyle omzunun arası ancak benim bir karışım kadar... ama kısalırken mükemmelleşmiş adeta. Altın rengi omuz kası, tek bir güçlü kavis halinde içeri kıvrılıyor, bağlandığı yer helezon biçiminde ince tüylerle işaretli. Şimdi bir sayfa çeviriyor ve derginin sırtını önkolunun içiyle destekliyor: tendonu, dirseğindeki çukura dalıyor. Tatlı çukur. Onu öpüyorum.

"Konfor minderlerindeki desenin duvar seramiklerindeki papatyalarla nasıl uyum sağladığını görüyor musun?"

"Evet. Evde benim birçok konfor minderim var."

"Teklifsiz yaşamı seviyorum."

"Ben de."

"Bütün evi baştan düzenleyebilir miyiz?"

"Hangi evi?"

"Senin evini."

"Elbette."

"Galiba Shaker sofra takımları toplayacağım. Şunlara bak."

"Çok iyi. Ama tavuk yetiştireceğini sanıyordum."

"Yetiştireceğim. Ama büyük büyükbabam kötü yola sapmış bir Shaker'dı ve evlendi."

"Öyle mi?"

"İşte çok sevdiğim bir şey daha: basit elişleri."

"Ben de çok seviyorum."

Dergiyi bırakıyor, kalkıp geriniyor, kucağıma oturuyor.

"O kadar tatlısın ki seni yemek istiyorum" diyorum ve diz kapaklarını yemeye başlıyorum, tatları dövülmüş bisküviye benziyor. Ateşli kafa derimde bağdokuları patlamaya başlıyor.

"Aynı Bud amcam gibisin" diyor Moira, yüzünü boynuma gömerek.

"Biliyorum."

"Ama seni daha çok seviyorum."

"Sen çok güzel bir kızsın."

---

* *House Beautiful*: Güzel Ev adlı dekorasyon dergisi. (ç.n.)

"Kulüpte tenise başlamama ne dersin?"
"Tenis kıyafetiyle çok güzel görünürsün."
"Bir kitap kulübüne de katılmak istiyorum."
"Cennet'te bir şiir kulübü var."
"Şiire bayılırım" diyor ve bir şiir okuyor.

Portland'da bir kız vardı
Kış soğuklarından önce
Flört ederdik ikimiz
Ekim Tepesi'nde.

"Çok güzel."
"Bunun benim için hep özel bir anlamı olmuştur."
"Neden?"
"Çünkü eskiden Batı Virginia'da, Portland'da yaşardık."
"Seni Ekim Tepesi'ne götürmek isterdim."
"Aynı Rod McKuen'e benziyorsun ama daha kuvvetlisin."
"Hem daha gencim."
"Bir dakika bekle, Chico."
"Nereye gidiyorsun?"
"Yandaki odaya. Kesemi almaya."
"A. Hm. Aslında şey yapmıyorum, niyetim öyle değildi... ben..."
"Merak etme. Savaş baltasını kandırırım."
"Savaş baltası mı?" diyorum merakla.
Kapıda dönüyor ve yanakları gamze gamze oluyor.
"Ahh" diyorum hafifçe. Retinamdan bir yol haritasının bölümleri geçiyor, kavşaklar, karayolu parçaları, malikâneler.
Omuzlarımı öne sarkıtmış ve şiirsel bir biçimde, Rod kadar zarifçe oturuyor ve kış soğuklarından önce Moira'yı bekliyorum.
İhtiyacım olan şey biraz kestirmek, diyorum kendi kendime ve derhal uykuya dalıyorum. Ben uyuklarken Moira'nın gelip gittiğini mi duyuyorum?

19

"İşten ayrılıyorum, Dr. More" diyor Ellen. "Şimdi. Şu andan itibaren. Artık senin için çalışmıyorum."

"Keşke yapmasan." Bir karanfilli viski hazırlıyor, yatağa yatıyor, vibratöre bir çeyreklik atıyor ve gözlerimi kapatıyorum.

"Ne utanmazca bir gösteri."

"Kim?"

"Sen değil. Seni onlar kadar suçlamıyorum hiç."

"Suçlamıyor musun?" Cesaretlenerek bir gözümü açıyorum.

"Şef" diyor Ellen endişeyle, "gözüne ne oldu?"

"Bilmiyorum. Ne?"

"Neredeyse kapanmış."

"Kurdeşen herhalde."

"Tanrım! Berbat durumda."

"Boğazım da kapanıyor."

"Bekle, şef! Çantamda bir doz epinefrin var."

"İyi."

O bana iğne yaparken bir gözümle seyrediyorum.

"En azından, şef, niyetlerin onurlu olduğu için sana saygı duyuyorum."

"Öyle mi?"

"Bence kafan karışık ve bitkinsin."

"Bu doğru."

"Zaten, erkeklerden çok kadınları suçlarım."

"Bunu duyduğuma sevindim."

"Kendini daha iyi hissediyor musun?"

"Evet."

"Gözün açılıyor. Şimdi, şef."

"Evet."

"Bir iki konuyu açıklığa kavuşturmalıyız."

"Tamam" diyorum neşelenerek. Onun düzenli zihni bana her zaman keyif vermiştir.

"Önce. Evlenmeye niyetin var mı?"

"Evet."

"Kiminle?"

"Bilmiyorum."

"Sahiden bilmiyor musun?"

"Sahiden bilmiyorum."

"Seninle kalmamı istiyor musun?"

"Evet."

Onun sorularını cevaplamaktan neden bu kadar keyif alıyorum? Aklıma Samantha geliyor; okuldan eve, soru-yanıt çalışmalarını su gibi öğrenmiş olarak gelir ve yine de onu dinlememi isterdi.

"Tanrı seni niye yarattı?" Ve cevap verirdi, duraksıyormuş gibi yaparak ve gerilimi ölçmek için yan gözle bana bakarak. Benim sormam ve kendisinin cevap vermesinden hoşlanırdı. Söylemek bilmekten farklıdır.

"Tekrar işe başlayacak mıyız?" diye soruyor Ellen.

"Evet."

Saatime bakıyorum.

Ellen nemli bir elbezi alıyor ve sert, annece ovuşlarla ağzımı ovalıyor.

"Cık, ne utanmaz aşüfteler." Dudaklarıma acımadan onları annece-sertçe ovalıyor. "Şu işe bak!" Gömleğimi yakalıyor.

"Şimdi ne oldu?"

"Gömleğinin eteğini bile çekip çıkarmışlar." Gömleği dört yandan sertçe içeri sokuşturuyor.

"Teşekkür ederim." Karanfilli viskinin içindeki şeker beni canlandırmaya başlıyor.

"Şimdi. Planlar nedir?"

"Planlar şöyle. Beş dakika içinde, içkimi bitirir bitirmez, yonca yaprağının yüksek arazisine gidiyorum. Karabinayı alıyorum ve bu balkonla bu pencerelerin görüş alanı ve menzili içinde olacağım. O noktadan bataklığı, Merkez'i, kasabayı ve Cennet'i de görebilirim. Neyi gözlemem gerektiğini biliyorum. Muhtemelen saat yedi civarında olacak. Eğer burada bana ihtiyacın olursa, pencerede şu mendili salla. Ve içeri girmeye çalışan başka herkesi vur."

"Tamam, şef."

"Ben gittikten sonra, ötekileri toplayıp buraya getirebilirsin."

"Merak etme. Burunlarını silip yatırırım onları. Biz daha kötü şeylerle de başa çıktık, öyle değil mi?"

"Evet." Ona bakıyorum. "Ve Ellen."

"Evet?"

"Bana söylemeden gitmezsin, değil mi?"

"Hayır. Ama bekle."

"Neyi?"

"Gücünü koruyabilmen için yanında götürecek bir sandviç yapacağım sana."

"Neredeler?"

"Kim?"

"Kızlar."

"Yan odada... Bayan, ıı, Rhoades'un odasında. Birdenbire sıkı fıkı oldular."

"Hm" diyorum huzursuzca. Aralarında neler çeviriyor bunlar?"

Eyaletler arası yonca yaprağının
güneybatı ucundaki bir çam korusunda
Akşam 7.15 / 4 Temmuz

Uyanığım ve yine kendimdeyim, yani tetikte, depresyonlu-coşkulu ve ılımlı bir derecede dehşet içinde.

Bacağım uyuşmuş. Bir gözüm ya uykudan ya da kurdeşenden kapanmış. Albümin molekülleri beynimde dans ediyor.

Hava hemen hemen kararda ama gök hâlâ aydınlık. Servilerin koyu renkli tepeleri gökte Afrika bozkır ağaçları gibi yamyassı görünüyor. Bir duman bulutu ufukta asılı duruyor ve karanlık yeryüzünü göğün aydınlık çanağıyla birleştiren ışıltılı mor çizgiyi ihlal ediyor.

Akşamyıldızı, vericinin yakut rengi ışığının yanında bir elmas gibi parıldıyor.

Nişancıdan iz yok.

Howard Johnson'da üç pencere aydınlık. O halde kızlar sağ ve salim beni bekliyorlar.

Daha yakında, nispeten küçük bir duman sütunu yükseliyor. Eyaletler arası yolun arazi şeridini çevreleyen çit boyunca uzanan 12 numaralı golf parkurunun kenarındaki bir engelden geliyor bu. Golf sahalarının ışıkları yanıyor, parkura tekinsiz bir ışık veren ve sahanın bakımsız dış kısmına büyük, sürünen gölgeler düşüren, servilerde ve İspanyol yosunlarında gizli sodyum buharlı ark lambaları.

Girişte iki polis arabası park edilmiş. Engelin etrafında küçük bir kalabalık toplanmış, aşağıya bakıyorlar.

Bacağımı unutarak karabinayı omzuma alıyor, eğimden aşağı inmek üzere ayağa kalkıyor ve düşüyorum. Yukarı sıvanmış pantolonumla aşağı düşmüş çoraplarım arasında görünen bacağım bir hortlağın bacağına benziyor ve ayın yüzeyi gibi çukurlu. Dokunuyorum. Ele buzdolabındaki bir et parçası gibi geliyor.

Karıncalanma gelip geçinceye kadar bekliyorum.

Duman, engelin altındaki kum tuzağından geliyor. Profesyonel golfçü Charley Parker durmuş, bir hortumla kumu suluyor.

PGA* görevlileri, Charley ile kamera ekipleri ve projektörlerin de bulunduğu resmi kule arasında bir ileri, bir geri koşuşturuyorlar. Oyuncular golf arabalarından seyrediyorlar. Bir oyuncu, kum takozunu sallayarak engelin yanında duruyor.

Merkez'den ve kasabadan insanlar var. Aralarında Max Gottlieb'i, Stryker'ı, Dr. Billy Matthews adlı Vaftizci bir omur tedavi uzmanını, bir eyalet polisi olan Mercer Jones'u, Dr. Mark Habeeb adlı bir Merkez psikiyatrını, bir Humble jeologu ve ılımlı Piskoposçu bir Kalın Kafalı olan Elroy McPhee'yi, Katolik bir gecekondu ağası ve bir Pontiac satıcısı olan Moon Mullins'i fark ediyorum.

"Ne diyorsun, doktor" diyor Charley, sıradan bir Pazar sabahında vuruş yapıyormuşuz gibi. Ama elinin titrediğini ve çene kaslarının dışarı fırladığını fark ediyorum.

* PGA: Profesyonel Golf Birliği. (ç.n.)

"İyidir, Charley. Ne yapıyorsun?"

"O lanet olası PGA görevlisinin bana ne dediğini duyuyor musun?"

"Hayır."

"Kitapta bunu kapsayacak bir kural olmadığını, o yüzden ateşi söndürmem gerektiğini söyledi."

"Neyi kapsayacak bir kural?"

"Yanan bir kum tuzağındaki bir topu."

"Oyunu geciktiren bu mu?"

"Orospu çocuğunu söndürmek zorundayım!"

"Ben olsam öyle yapmazdım."

"Ne yapmazdın?"

"Üstüne su koymazdım. Durumu daha da kötü yapar bu."

"Söndürmek zorundayım. Kum yanıyor."

"Kum nasıl yanabilir? Ağır Sodyum tepkimesi bu, Charley."

"Peki, sen olsan ne yapardın?"

"Bölgeyi boşaltırdım. Dumanda Ağır Sodyum buharı var ve çok tehlikeli olabilir, özellikle rüzgâr çıkarsa."

Charley bir ses çıkarıyor. Boştaki elinin baş ve işaret parmaklarıyla gözlerinden bir şey fırlatıp atıyor... gözyaşı mı?

"Neyin var, Charley?"

"Neyim var" diye tekrarlıyor Charley. Hortumdan gelen suyu, tuvalete çişini yapan bir adam gibi tembel ve düşünceli bir biçimde içine yönelttiği kum tuzağına kederli kederli bakıyor. "Bu kasabanın, bu eyaletin başına gelen en büyük olay, Profesyonel-Amatör turnuvası, finallere geliyor, stereo-V'den kırk milyon insan seyrediyor, tüm zamanların en çok para kazanan ve kalabalıkları en çok memnun eden on kişisinden dokuzu burada, ödül parası olarak yarım milyon toplandı, misyoner takımı geldi, Başkan'ın kendisi yarın bir tur oynamayı planlıyor... ve ne oluyor? Lanet olası engeller tutuşuyor."

"Yani başka da mı var?"

"Hepsi, dostum!"

"Anlaşılıyor" diyorum dalgınca. "Charley, yanan kum değil ve su sadece..."

"Kumun yanmadığını söyleme bana!" diye bağırıyor Charley, baş ve işaret parmaklarıyla gözlerinden gözyaşı fırlatarak. "Bak!"

Neyse ki kuzeyden gelen canlı bir esinti dumanı doğruca bataklıktan dışarı üflüyor.

"Mercer, arabanda megafon var mı?" diye soruyorum eyalet polisine.

"Megafonu ne yapacaksın, doktor?" diye soruyor Mercer hem acil bir durumda sakin hem de seyircilerin yapabileceği herhangi bir aptallığa hazırlıklı olan deneyimli bir polisin rahat ama ihtiyatlı edasıyla.

"Bu insanları dumana karşı uyarmalıyım. Bölgeyi boşaltmama yardım eder misin?"

"Bunu neden yapmak istiyorsun?" diye soruyor Mercer, dikkatle başını bana doğru eğerek.

"Çünkü zararlı sodyum zerreleri ihtiva ediyor ve eğer rüzgâr yön değiştirecek olursa, bir felaketle karşı karşıya kalabiliriz."

"Duman solunmasına karşı oksijenimiz var, doktor." Mercer bana yan yan bakıyor. Sarhoş olup olmadığımı merak ediyor.

Ağır Sodyum serpintisinin semptomlarını sayma dürtüsünü bastırarak, görev başındaki bir polisle karşılaşan bir polis dostunun makbul tavrını takınıyor ve buna uygun olarak onun yanında sıraya giriyorum.

"Bu akşam işler oldukça sakin, öyle mi, Mercer?"

"Aşağı yukarı."

"Başka herhangi bir, ıı, acil durum oldu mu?"

Polis omuz silkiyor. "Merkez'de bir hadise. Kulüpte biraz toplumsal kargaşa."

"Bantu'lar Cennet'i ele geçirmedi mi?"

Mercer boğazını temizliyor ve hoşnutsuzlukla dikiliyor. İşte: yine aynı şeyi yaptım.

"Ben olsam öyle demezdim."

"Ne derdin?"

"Eski kulüp binasında Vandalizm yapıldığına dair bazı bildirimler oldu, birkaç kurşun atıldı, eski 18'in üzerinde ve uçurumun orda bir iki ev yandı." Mercer bana gergin yanağını çeviriyor. Bana cevap vermesini ancak uzun tanışıklığımız sağlıyor. Konuşmamız şart mı, doktor?

İçimi çekiyorum. "Bir soru daha, Mercer; sonra seni rahat bırakacağım. Başkan ve Başkan Yardımcısı hakkında bir haber var mı?"

"Haber mi?" diye soruyor Mercer, yanağı gerilmiş bir halde.

"Yani, herhangi bir sui... Herhangi bir hadise olmuş mu?"

Mercer'ın gözleri bana, sonra beni geçip unutmuş olduğum karabinaya doğru kayıyor. Aklından şunlar geçiyor: bu çılgın doktor silahla ne yapıyor ve şey yapacak kadar budala mı dersin... hayır. Ama bir başka parlak, dengesiz doktor olan Dr. Carl Weiss, Huey Long'u vurmadı mı?

"Öyle bir şey duymadım. Tavşan mı avlıyordun, doktor?"

"Evet."

"Otuz sıfır altıyla mı?"

"Aslında, son iki gündür bir nişancı bana ateş ediyor."

"Sahi mi!" diyor Mercer, cana yakın, monoton bir sesle ve kollarını sallıyor. "Sana doğruyu söylüyorum hah hah hah!.." sanki nişancılar sadece bu sıkıntılı zamanların bir başka musibetiymiş gibi.

Max Gottlieb, Ken Stryker, Colley Wilkes ve Mark Habeeb elleri ceplerinde, çitin üzerine abanarak duruyorlar; Habeeb dışında hepsinin üstünde hâlâ beyaz önlükleri var. Dikkatleri araştırmalarından başka tarafa çekilmiş olan ve sokaktaki bir kazayı seyretmek için pencere pervazlarına abanan çalışkan bilim adamlarındaki tatil havası var üzerlerinde.

Aşağıya, hâlâ engeli sulamakta olan Charley Parker'a bakıyorlar. Charley bir yandan Cliff Barrow'un misyoner takımının bir üyesiyle, diğer yandan bir Amvet'le* görüşüyor. İlki bir İsa-Mesih-En-Büyük-Profesyonel kol bandı, ikincisiyse askeri kepine iliştirilmiş bir Amerikan bayrağı taşıyor.

Bilim adamları beni nezaketle selamlıyor ve konuşmalarına devam ediyorlar. Onların hemen arkasında, Moon Mullins ve Dr. Billy Matthews sessizce duruyorlar. Onları görmek bana huzursuzluk veriyor.

"Haç ve bayrak" diyor Ken Stryker.

* Amvet: American Veteran: Amerikalı II. Dünya Savaşı gazilerinin kurduğu bir birlik. (ç.n.)

Colley başını sallıyor. "Çekirdek değerlerin ve simge sistemlerinin, ekonominin yardımına gelmesinin güzel bir örneği."

"Gösterge bilimimizdeki en etkili değerlendirici işaretler" diyor Dr. Mark Habeeb.

Colley ona soruyor: "Ted'in *Gorilla gorilla malignans*'da işaretlerin tersine çevrilmesi konusundaki çalışmalarını biliyor musun? Bir Habeş maymununun kuyruk sokumundaki mor parçaya saldırganca tepki veren bir katil maymunu alıyorsun. Lysergin-B kullanarak onu, aynı işarete saldırgan olmayan, hatta sevgi dolu bir tepki vermeye şartlandırabiliyorsun."

"Barışı" diyor Habeeb gülerek. "Belki burada elektrotlar kullanabilirdik, Max." Başıyla engeldeki üçlüyü işaret ediyor.

Ama Max sadece omuz silkiyor. Aklı başka yerde.

"Değil mi, Tom?" Habeeb bana dönüyor.

"Bilemem."

"Haydi, Tom." Habeeb başıyla kalabalığı işaret ederek ısrar ediyor. "Senin sezgilerin kuvvetlidir."

"Sezgilerim mi? Senin ilahilikten mustarip olduğunu seziyorum" diyorum dalgınca.

"Kes şunu, ha ha. Oradaki davranışlardan söz ediyordum."

"Ben senden söz ediyordum."

"Benden mi?"

"Soyutluyor ve yargılamaktan kaçınıyorsun."

"Ben bir bilim adamıyım. Biz davranışları yargılamayız, gözlemleriz."

"Bu yeterli değil." Biraz sendeliyorum. "Ne olsun olursa."

"Ha? Nasıl?"

"Yani ne olursa olsun ama şey değil..." Yol haritasının yine dağılmakta olduğunu fark ediyorum. Karayolu parçaları kopuyor, gökte uçuyor.

"Sen iyi misin?" diye soruyor Mark, koluma girerek.

"Tom?" Max öteki taraftan yaklaşıyor, kolunu bana doluyor.

Ne iyi çocuklar.

"Ben iyiyim, Max. Ama işte oldu."

"Ne oldu?"

"Gayet iyi biliyorsun."

"Pek emin değilim..."

"Bu." Tütmekte olan kumu işaret ediyorum.

"Colley bunun kükürt yatağındaki bir yangın olduğunu düşünüyor."

"Yavaş bir sodyum tepkimesi bu ve sen de biliyorsun."

"Ha." Max kolunu indiriyor.

"Ve tehlikeyi biliyorsun, Max."

"Ne tehlikesi?"

"Tanrım, Kuyu'da olanlardan sonra, bunu nasıl sorarsın?"

Kuyu'nun bahsi geçince, diğer üçü büyük bir iyi huyluluk ve şefkatle bana gülümsüyorlar.

Ken bir kahkaha atıyor. "Müthiş bir şeydi... yılın en iyisi! İhtiyarın hezeyanlarını gördünüz mü, ha ha!" Bunu hatırlayınca hepsi gülüyor, Gottlieb dışında hepsi. Colley, onda nadir görülen bir şey yapıyor, bana iltifat ediyor. "Sen müthiş bir şeysin, Tom."

"Neden bahsediyorsunuz?"

"Kuyu'da yaptıklarından, bizim Buddy'ye, herkese!"

"Peki, tam olarak ne yaptığımı sanıyorsunuz?" diye soruyorum dördüne. "Max?"

Max'in yüzü gölgede.

"Evet, Max?"

"Her zaman hipnozla tedaviye bir yeteneğin olmuştur, Tom."

"Tanrı aşkına, onları hipnotize ettiğimi mi sanıyorsun?"

"Yıl sonunda dört yüz yorgun, stresli, gergin öğrenciyi alıyorsun..." Max cümlesini yarım bırakıyor.

"Ya icadım?"

"Son derece etkili bir bağlaşık amaç olduğunu düşündüm" diyor Ken samimiyetle.

"Kıçımın bağlaşık amacı." Max'e dönüyorum. "Max, sana başvuruyorum. Bu bölgeyi derhal boşaltmama yardım etmezsen, seni sorumlu tutacağım."

"Önce söyle bana, Tom. A-4'e geri gelme konusunda bir karara vardın mı?"

"Hasta olarak mı?"

"Hasta-terapist olarak."

"Bunu konuşuruz, Max. Ama tam burada neler olduğunu görmüyor musun?"

"Sana neler olduğunu görüyorum." Max karabinama, çam reçinesiyle yapış yapış olmuş, ruj bulaşmış giysilerime bakıyor.

"Charley, dinle beni. Fena halde ters giden bir şeyler var."

"Tabii ki ters giden bir şeyler var, lanet olsun. Profesyonel-Amatör turnuvası berbat oldu ve muhtemelen gelecek seneki Kamelya Açık'ı kaybedeceğiz. Lanet olası kum da hâlâ yanıyor."

"Moon, belki sen ve Dr. Billy Matthews bana yardım edebilirsiniz. Şu anda harekete geçmezsek, sonuçlar ulusal boyutta olabilir ve her şey için çok geç olur."

"Sonuçlar zaten ulusal boyutta ve zaten her şey için çok geç oldu" diyor Dr. Matthews, omzuyla itiştirip aramıza girerek. Omuzları ve kolları, mesleğinde elleriyle omurgaları tedavi etmekten güçlenmiş, uzun boylu, iriyarı, kel, gençten bir adam bu. Kalın gözlüklerine yukarı kaldırılabilen güneş mercekleri takılmış ve şu an yukarıda duruyorlar.

"Ne demek istiyorsun?" diye soruyorum korkuyla. Sapma ölçerim başka yerlerde de hasara mı neden olmuş?

"Ülke düşmanlarımız tarafından ele geçirildi ve ne Tanrı'ya ne de vatana saygı kalmadı" diyor Dr. Matthews, tehditkâr bir edayla. "Geçen pazar birkaç zenci kilisemize girmeye çalıştı. Şimdi de bu."

"Şimdi ne?"

"Şu herifler" diyor omur tedavi uzmanı, yüksek sesle ve doğruca dört bilim adamına. "Hem haça hem de Amerikan bayrağına karşı saygısızlık öğretiyorlar."

"Aslında maymunlarla yaptıkları bir deneyden bahsediyorlardı."

"Ben de onu diyorum! Maymunlar! Ve şuradaki adamın komünist olduğu biliniyor" diyor daha alçak bir sesle, başıyla Dr. Habeeb'i işaret ederek.

"Bundan cidden kuşkuluyum" diyorum, Dr. Habeeb'in kısa bir süre önce, Dr. Billy Matthews'un karaciğer kanserine karşı kocasına omurga tedavisi uygulanan bir kadın tarafından mahkemeye verildiği bir davada şahitlik yaptığını hatırlayarak.

"Senin bu konudaki tavrın nedir, doktor?" diye soruyor Dr. Matthews, beni şüpheyle gözleyerek.

Moon huzursuzca kıpırdanıyor. "Bizim doktor konusunda endişelenme. O yüzde yüz bizimle beraber. Değil mi, doktor?"

"Hangi konuda?"

"Tanrı ve vatan konusunda."

Sesimi çıkarmıyorum.

"Tanrı'ya ve vatana inanıyorsun, değil mi, doktor?"

"Evet."

"Doktorla benim lisede olduğumuz zamanı hatırlıyorum" diyor Moon omur tedavi uzmanına. "Doktor, Kolomb Şövalyeleri için, bilimle din arasında gerçek bir çelişki olmadığı konusunda ödül kazanan bir makale yazmıştı. Ekmek ve şarabın İsa'nın etine ve kanına dönüşmesi konusunda ne dediğini hatırlıyor musun, doktor?"

"Evet."

"O dönüşüm Roma papalarının icadıdır" diyor Dr. Billy Matthews, yukarı kalkık merceklerini her nedense aşağı indirerek. "Cahilleri kandırmak için uygulanan bir sihirdir ve İncil'de bir temeli yoktur."

"Hop, dur bakalım, Billy!" diye bağırıyor Moon. "Sen ne dediğini bilmiyorsun. İsa, 'Bu benim bedenim' demiş. Değil mi, doktor?"

"Evet" diyorum ve bir inilti çıkarıyorum.

"İtaliyan çevirisi o" diyor Dr. Billy Matthews. Güneş mercekleri indirilince bir köstebek kadar kör görünüyor.

"Hayır, öyle değil, değil mi, doktor? Söyle ona."

"Sonra. Tanrım. Ben ne yapacağım?" diye soruyorum onlara, gömleğimi yırtarak. "Ya rüzgâr çıkarsa?"

Gözlerim yine şişmeye başlıyor. Dünya bir top taretindeki yarıktan görünüyor.

"Max, fena halde ters giden bir şey var."

"Tabii ki var, lanet olsun. Ekvador girişimimiz sayesinde gelecek yılki NIMH fonumuzu kaybettik."

"Hayır, ondan çok daha ters bir şey, demek istiyorum."

"Hasta görünüyorsun, Tom."

"Çok yorgunum ve gözlerim şişiyor ama içimde kendimi gayet iyi hissediyorum. Hatta yürek dolusu aşk var bende, Max."

"Aşk mı?"

"Max, ben şanslı bir adamım. Beni bekleyen üç harika kız var."

"Üç kız. Bak, şuraya, çimenlere otur da seni kontrol edeyim. Tam da düşündüğüm gibi. Yine alerjik şoka giriyorsun. Bu sefer neler yedin?"

"Cin fizzler."

"Yo, hayır. Yine mi? *Neden?*"

"Bilmiyorum. Lola bir tane hazırladı bana. Çok güzel bir kız o." Kendimi çok yorgun hissederek, engelin kenarındaki kadifemsi Tifton 451 Bermuda çimine yatıyorum. "Ama canımı sıkan o değil."

"Canını sıkan ne?"

"Sen. Ve onlar. Daha doğrusu, siz dördünüz ve şu ikisi." Başımla hâlâ dönüşüm hakkında tartışmakta olan Moon'la Dr. Billy Matthews'u işaret ediyorum.

"Bize ve onlara ne olmuş?"

"Hem haklı hem de haksızınız."

"O ne demek?"

"Yani artık durum neredeyse umutsuz. Buhardan bir nefes çekerseniz birbirinizi öldürürsünüz."

"Benim bu konuda ne yapmamı istiyorsun?" diye soruyor Max soğukça.

Bir şey söylemek için ağzımı açıyorum ama ağzımdan tek kelime çıkmıyor. Max eğilip mavi dumanın arasından dikkatle bana bakıyor ve aniden tersliğin ne olduğunu anlayarak ayağa fırlıyor. "Hemen geliyorum."

"Merak etme..." diye başlıyorum, halsizce elimi kaldırarak ve sonra kendimden geçiyorum.

Deodorantla karışmış terin aşina kokusu geliyor burnuma.

Gözlerimi açıyorum.

Koku, kum tuzağının kenarında oturan Art Immelmann üzerime eğilirken ve körüklü ceketi açılıp kapanırken oluşan hava akımından geliyor.

"Sana demiştim demeyeceğim, doktor."

"Ne demiştin?"

"Onlara göstersen bile kimsenin inanmayacağını söylemiştim. Bu dünyada sadece iki kişi sana inanıyor."

"Kim?" Max bana iğne mi yaptı? Gözlerim kolayca açılıyor.

"Ben ve mükemmel hemşiren."

"Onu bu işe karıştırma. Seni ilgilendirmez o."

"O halde ona göz kulak olsan iyi olur."

"Ne demek istiyorsun?"

"Motele dön, doktor."

"Neden?"

"Çünkü burada yapabileceğin hiçbir şey yok ve orada yapabileceğin çok şey var."

"Ama bu insanlar neler olduğunun farkında değil."

"Ve sen onlara anlatamazsın."

"Zarar görecekler."

"O yüzden kendini ilerideki uğraşılara saklasan iyi olur."

"Bundan bir şekilde senin sorumlu olduğunu düşünüyorum, senin ve lanet olası vakıflarının."

Art irkiliyor ve başını iki yana sallıyor. "Doktor, biz hiç ihlal etmediğimiz temel bir prensiple çalışırız. Asla hiç kimseye bir şey 'yap'mayız. Sadece insanların yapmak istedikleri şeyleri yapmalarına yardım ederiz. Etkenleri ayırt etmek için sosyal etkileşimi kolaylaştırırız. Eğer insanlar belli bir biçimde etkileşme eğilimi gösterirlerse güvenilir veriler elde etmek için bu etkileşimi kolaylaştırırız."

"Ve bu arada insanlar birbirlerinin boğazını keserlerse sizin kabahatiniz değildir."

"Doktor, biz kendimizi bireyin kendi kaderini seçme ve kendi potansiyelini geliştirme özgürlüğüne adadık."

"Ne palavra" diye mırıldanıyorum.

"Palavra mı? Palavra." Art hafızasını yokluyor. "Anladığımdan emin değilim... ama boş ver. Artık gidecek kadar iyi hissetmiyor musun kendini?"

"Nereye gidecek kadar?"

"Motele, üç hanıma göz kulak olmaya. Sapma ölçerin hâlâ burada. O üçünü ve kendini bunun herhangi bir talihsiz küçük yan etki-

sinden koruyabilirsin." Her zamankinden daha yoğun olan duman sütununa bakıyor. "Üç ay orada kalın."

"Üç ay mı?"

"Senin görevin bu. Onları ve kendini kurtararak, daha sonra milyonlarca insan kurtarabilirsin."

"Üç ay boyunca ne yapacağız?"

"Kitaplarınız, yiyeceğiniz, içeceğiniz ve müziğiniz var. Ama her şeyden önemlisi, yükümlülüğün var."

"Kime?"

"O üç hanıma."

"Peki, üç ay boyunca üç kadınla ne yapmamı öneriyorsun?"

Art yakınıma eğilirken ceket yine açılıp kapanıyor. Ten yağı ve deodorant kokusuyla kuşatılıyorum.

"Sev onları, doktor! İnan bana, o üçünü ve kendini de mutlu etme gücüne sahipsin. Tanrı bizi buraya mutlu olmamız için koymadı mı? Mutluluk, mutsuzluktan daha iyi değil mi? Sev onları! İcadın üzerinde çalış. Müzikal-erotik merkezini uyar! Dehanı geliştir. Hepimiz potansiyelimizi geliştirmekle yükümlü değil miyiz? İş! Aşk! Müzik! Bir adamı mutlu eden bunlardır."

"Doğru."

"O halde yola koyulsan iyi olur."

"Biraz sonra. Azıcık kestireyim" diyorum, geleceğin düşüncesiyle gülümseyerek gözlerimi kapatırken.

Aklım biraz karışık. Geçmişin anlamını ve geleceğin ne umut vaat ettiğini meydana çıkarmak için ceplerimin içerini inceliyorum. İçerik: 12 adet Phillips vida ve katlanmış, temiz bir mendilin içindeki küçük, kuru bir kaka. İkincisini hatırlıyorum ama birincisini değil. 12 Phillips vida...

Bir el hafifçe omzuma dokunuyor. Ellen bu. Üniformasını dizinin altına sokuşturmuş, topuklarının üzerine çömelmiş.

"Sen iyi misin, şef?"

"Gayet iyiyim. Sadece kestiriyorum."

"İyi olacaksın. Dr. Gottlieb sana iğne yaptı."

"Burada ne arıyorsun?"

"Orada kalmam için bir neden yoktu."

"Moira ve Lola neredeler?"

"İki küçük tazen kümesten uçtular."

Taze. Max'le konuşmuş belli ki.

"Ne oldu?"

"Bayan Rhoades tabancayı kot pantolonuna sokup çelloyu omzuna asarak çıkıp Tara'ya gitti. Bayan Schaffner'ıysa son gördüğümde, meydanda Dr. Brown'un arabasına biniyordu."

"Buddy Brown'un mu? O nasıl oldu?"

"Çağrı cihazı çalışıyor. Dr. Brown'u aramamı istedi."

"Anlıyorum."

"Şimdi, haydi bakalım. Eve gidiyoruz."

"Eve mi?"

"Senin evine."

"Bantu'lar ne oldu?"

"Ortadan kayboldular."

"Biraz burada kalsam iyi olur bence."

"Haydi. Hayatına kaldığın yerden devam edeceksin. Dr. Gottlieb yanılıyor. Hastaneye gitmeye ihtiyacın yok. Tek ihtiyacın, doğru dürüst, sıkı çalışma ve bir..." Duraksıyor.

"Hayır. Şimdi gidemem."

"Neden?"

"Buradaki tehlike çok büyük. Elimden geleni yapmalıyım. Sapma ölçerimi getirdin mi?"

"Evet, şef. Ama önemli olan, seni tekrar iş başına döndürmek."

"Tehlikeyi anlıyor musun?"

"Evet. Sana yüzde yüz inanıyorum. O yüzden buradan çıkmanı istiyorum."

"Ya sonra?"

"Eve gidip biraz uyu. Yarın ofiste görüşürüz. Çok işimiz olacak."

"Ona dönmeyeceğim."

"Neye?"

"Eski hayatıma."

"Senin görevin bu, şef" diyor Ellen ve bunu içtenlikle söylüyor.

"Yine de yapamam."

"Neden yapamayacakmışsın? Yapabilirsin. Sana yardım ederim. Birlikte yaparız."

Eski hayatımı düşünüyorum: Pazartesi, salı, çarşamba uyanıp kendimde olmamak, Tang'le kahvaltı ve "kapalı veranda"da dehşet duygusu, perşembe cuma akşamüzerleri esrarengiz bir özlem. Eski hayatım, hafta içinde yararsız bir özlem, geceleri I. Dünya Savaşı ve her hafta sonu sarhoşluktan ibaretti.

"Sen burada bekle, şef. Arabamı getireyim. Annen Eukie'ye onu meydana getirtti. Annen iyi. Bantu'lar kontrol altında. Gerçek bir sorun olmadı. Bütün sorunu birkaç yabancı ve bazı taşkın bataklık fareleri çıkardı. Beyaz olsun, siyahi olsun, buradaki çoğu insan, işlerin şimdiki halinden memnun."

"Ben değilim."

"Olacaksın. Burada bekle. Ben arabayı getireceğim."

Engelin kenarından üç çift bacak sarkıyor, bir yanımda iki, diğer yanımda bir çift. Altın bukleleri, Jeb Stuart özentisi sakalı ve istiridye kabuğundan kolyesiyle Chuck Parker'a ve koyu tenli, küçük, Smith'li Pocahontas Ethel'a ve öbür yanımda Hester'a ait bunlar.

"İyi misin?" diyor Hester, güzelim, garip, yayvan New England ünlüleri ve yan ünsüzleriyle.

"Gayet iyiyim." Biraz çabayla dirseklerimin üzerinde doğrularak yanına oturuyorum. İnsanın gözlerini kaçırmasına neden olan türden herhangi bir sır ya da gizlilik barındırmayan berrak, ela gözlerine bakıyorum. Orada sadece berraklık var, geçmişten hiçbir gölge yok. Hepsi gitmiş, sadece eski Priscilla*-Püriten başlangıçlar değil, daha sonra gelen ve ona karşı çıkan şeyler de: Priscilla yok, anti-Priscilla yok, Püritenlik yok, aşkıncılık yok, hiçbir -lik yok, hatta anti-lik bile, Ethel gibi Pocahontas'lığa dönmek bile yok, sol yok, sağ yok. Hepsi gitmiş, geçmişini silmiş o ve şimdi yabanda oturup tekrar tekrar *Kadife Pençe Vakası*'nı okuyor. Bir şey bekliyor.

"Ne manzara ama, değil mi, doktor?" diyor Chuck, beni görmek için dışarı eğilerek. "Burada olduğuma, bunu görmüş olduğuma memnunum."

* Priscilla: Roma Katolik'i bir azize. (ç.n.)

"Neyi görmüş olduğuna?"

"Sonu. Ona bakıyorsun, doktor. Oyun bitti." Chuck kolunu sallayarak tüten engeli, hortum tutan babasını, profesyonelleri, amatörleri, golf arabalarını, görevlileri, bilim adamlarını, kameralarıyla stereo-V kulesini, sodyum ark lambalarını gösteriyor. "Uygun bir son, sence de öyle değil mi, doktor?"

"Neyin sonu?"

"Her şeyin! Zavallı babama bak. Aklı uçmuş ve neden, biliyor musun? Küçük bir topun ve paranın söz konusu olduğu bir oyun yüzünden. Para, doktor!"

"Aslında para meselesi değil bu."

"Ona bak! Aklı almıyor. Kumun yandığını sanıyor. Ama sen ve ben öyle olmadığını biliyoruz, ha, doktor? Niye tüttüğünü ve neler olacağını biliyoruz, vay canına! Doktor, sen bambaşka bir şeysin, sen ve senin kıyamet günü makinen. Onlar için ne müthiş bir ölüm şekli, engellerin tutuştuğu bir golf oyununda ölmek, hi hi hi. Bunu sen düzenledin, değil mi, doktor? Hepsini sen ayarladın, yalnız babamı değil, diğerlerini de."

"Hangi diğerlerini?"

"Hepsini. Bak onlara, bilim adamlarına, dalaverecilere, öznellik katillerine; onların da işi bitti ve bunu bilmiyorlar bile. Ve şunların da Hıristiyan bayrak sallayıcılarının ve ikiyüzlülerin ve hepsi de senin sayende... kırk beş yaşında olabilirsin ama bizden birisin."

"Evet, şey..."

"Böylece artık gidiyoruz ve sen de bizimle geliyorsun."

"Sizinle mi?"

"Hester çikisinde onunla yaşamanı istiyor."

Hester'a bakıyorum. O da bana bakıyor. Gözlerinin berrak derinliklerinde gizlilik yok, mahcubiyet ya da arsızlık yok. Gülümsüyor ve başını sallıyor. Ne kızarıyor ne de kızarmıyor. Çıplak, kahverengi bacaklarına bakıyorum; onlarda yara izi yok, şişman değiller, zayıf değiller, butları gençliğinin verdiği bir sadelik ve derinlikte. Hortlağa benzeyen, ayın yüzeyi gibi çukurlu kendi baldırlarıma bakıyorum. Acaba mümkün mü...

"Gelir misin, doktor?" diye soruyor Chuck.

"Benim mesleğim var."

"Uygula onu. Sana ihtiyacımız var. Yeni bir dünyada yeni bir hayata başlayacağız. Serpinti durduncaya kadar Konfedere numara 2'de yuvalanacağız... kıyamet günü makinen bizi korur, vay canına, hey, sen bizim şamanımızsın, doktor; sonra barış anlamına gelen Pontchatalawa Sazlığı'nda yaşayacağız ve birbirimizi seveceğiz, mevsimlerin gelişini seyredeceğiz, akşamları biraz haşiş tüttüreceğiz, hi hi hi ve yayın balığı, Kızılderili mısırı ve üzümle besleneceğiz ve iyi, tatlı, masum çocuklar yetiştireceğiz."

"Şey..."

"Bana doğruyu söyle, doktor."

"Peki."

"Hayatını yaşadın mı hiç?"

"Yaşamak mı?"

"Tam anlamıyla ve anı yaşamak, bir sarı ötleğenin kutsal ateş çakarak yaşadığı gibi?"

"Pek sık değil."

Chuck gülüyor. "Hurra! Ne demek istediğimi anlıyorsun, değil mi, doktor?"

"Evet."

"Hester, doktorun gelip çikinde seninle yaşamasını istemiyor musun?"

Bacaklarına sarılmış ve yanağını dizlerine dayamış olarak bana dönük oturan Hester, cevap kabilinden ileri geri ve hafifçe bana dokunarak sallanıyor.

"Tamam. Durum şu, doktor" diyor Chuck. "Uru'yu görüp biraz mısır tohumu ve bu kış tavşan avlamak için cephane almalıyım. Sen gidip malzemelerini al, ilaç falan ve bir kitap –hepimizin birer kitabı var– ve bir saat sonra köle meskenlerinin yanındaki iskelede bizimle buluş. Hangi kitabı getireceksin?"

"Stedmann'ın *I. Dünya Savaşı*" diyorum dalgınca.

"A, evet! Vay canına! Onu hepimiz okuyacağız, o eski, kötü günler hakkındaki bütün o şeyleri... ve yeni hayatımızı yaşayacağız!"

Hafif bir esinti çıkıyor ve duman sütununu burgaç gibi döndürüyor. Burnuma kükürt kokusu geliyor.

Şimdi de beynimin yanında bir diyapazon vınlıyor. Art arkamdan fısıldıyor. "Sadece küçük bir aşı, doktor. Anlarsın."

"Diğerlerini aşıladın mı?"

"Kesinlikle."

"Ellen senin yalan söylediğini söylüyor."

"Sana inanmıyorum. O çok hoş bir insan. Eğer sen Bal Adası'na gidersen, onu işe almak isterim."

"Ondan uzak dur, seni piç kurusu."

"Ben gayri meşru değilim."

"Eğer diğerlerini aşıladıysan, nasıl oluyor da böyle davranıyorlar?"

"Normalde de öyle davranıyorlar."

Dr. Billy Matthews, belki artık dayanamadığı için, belki de buharlar vagus sinirinin çekirdeğini tahrik etmiş olduğu için, bir hışımla çimenlik tepecikten yukarı çıkıyor ve orada bilim adamlarının karşısına dikiliyor.

"Siz alçakların ne dediğinizi duydum!" diye bağırıyor.

"Ne dediğimizi duydun?" diye soruyor Stryker sakince.

"Birleşik Devletlere, Amerikan bayrağına ve İsa Mesih'e hakaret ettiniz!"

"Ne zaman yaptık bunu?" diye soruyor Colley, o da gülümsüyor ama sesi titriyor. Yumrukları sıkılı, kel kafası sodyum ışığında kötücül bir biçimde parlayan, güneş mercekleri siyah göz maskeleri gibi yerine oturtulmuş, iriyarı omur tedavi uzmanının görüntüsü bilim adamlarını şaşkınlığa düşürüyor.

"Sizlerin ne olduğunuzu bilmediğimi sanmayın" diyor küplere binmiş omur tedavi uzmanı, sırayla bilim adamlarının yüzlerine bakarak.

"Neymişiz?" diye soruyor Max.

"Ben biliyorum!"

Dr. Habeeb gözlüklerini düzeltiyor ve Dr. Billy Matthews'a dikkatle bakıyor. "Mükemmel bir *Homo Americanensis politicus paranoicus* örneği, sence de öyle değil mi, Max?"

"Kavga etmeyin!" diye bağırıyorum engelden. "Billy iyi bir adamdır. Bir keresinde, o ve ben Ekvador'dayken..."

"Şunu bir daha söyle" diyor onur tedavi uzmanı Mark Habeeb'e.

"Yoksa onu kara kıçlı ya da rençper olarak sınıflandırmak daha mı doğru olur?" diye soruyor Mark, Max'e.

Billy Matthews için hangisinin daha büyük bir hakaret olduğunu söylemek zor, Cajun'lar için kullanılan aşağılayıcı bir terim olan kara kıçlı mı, yoksa Kuzey Louisiana'lılara yönelik, aynı derecede yerici bir terim olan rençper mi?

"Yahudi!"

"Aslında Suriyeliyim."

"Ateist!"

"Kara kıçlı!"

"Komünist!"

"Çılgın dindar!"

"Bu doğru değil. Güney Vaftizciyim."

"Yüce İsa, bu daha da kötü."

"Amerikan olmayan!"

"Klux'çı!"*

"Tek Dünya'cı!"

"Irkçı!"

"Zenci aşığı."

"Kalın kafalı!"

"Liberal!"

Her nedense, listedeki en ılımlı sıfatlar olan bu son ikisi, bardağı taşıran damlalar oluyor. İkisi, öfke içinde ama yine de neredeyse mutlulukla, yumruklar savurarak birbirlerine girişiyorlar. Birbirlerini yakalıyor, bir gümbürtüyle yere düşüyor ve kum tuzağına yuvarlanıyorlar.

"Hayır!" diye haykırıyorum, ayağa kalkıp etrafta sendeleyerek. "Kavga etmeyin!"

"Oraya atlama" diyor Max, kolumu yakalayarak.

Kükürt kokusu şimdi daha kuvvetli. Dumanlar aramızda burgaç gibi dönüyor. Zararlı buharlardan en çok Stryker etkileniyor, görüyorum. Gözleri boş bakıyor ve odaklanmıyor. Ağır Sodyum iyonları benliğin merkezi olan epifiz bezine bir giyotin gibi iniyor ve benliği

* Klux: Şiddete başvuran zenci düşmanı Ku Klux Klan. (ç.n.)

ebediyen benlikten ayırıyor, o sıradan benlikle, o huzursuz, sızlayan, gündelik benlikle, rüyalarda, şiirde, büyük sıkıntı zamanlarında, mutlu yolculuklarda keşfedilen gizli benliği... "İşte, gerçek benliğim bu!" Sonsuza kadar, kendi içinde ikamet eden bir hayalet gibi yaşayacak. Sonsuza kadar dünyanın etrafında dönecek, gündüzleri ibre okuyacak, veri kaydedecek, kuramlar uyduracak, geceleriyse hayvanların biçimine bürünerek ve doğal olmayan yöntemler uygulayarak, tekrar yaratıklar âlemine girmeye çalışacak.

Hatta ruhunun gidişini gördüğümü bile hayal ediyorum, kadim tahta basmalarda ruhun resmedildiği gibi, tirbuşona benzer bir buhar kıvrımı halinde başının tepesinden çıkarak bedeninden ayrılışını. Yoksa engelden gelen bir kıvrım duman mıydı o sadece?

"Buraya, doktor."

"Ne? Kim o?"

Gözlerimi açıyorum. Bataklıktan bir sis akın etmiş olmalı. Sodyum ışıkları yumuşak, karmaşık toplara dönüşmüş. Karayolundan sesler geliyor ama engelde hiç kimse yok.

"Buraya gel, doktor."

Victor'ın sesi bu. Sesi takip ederek ormana giriyor, fincan tabağı biçiminde bir düzlüğe çökmüş olan bir yer sisi çukurunun içine sendeliyorum.

"Sen misin, Victor?" diyorum, servi kadar uzun boylu bir gölgeye.

"Hayır" diyor boğuk ve monoton başka bir ses. "Victor gitti. Seni almaya gönderdim onu. Otur."

Uru bu. Bir ağaç kütüğünü işaret ediyor. Karbondioksitten oluşan bir Transilvanya sisi kadar yoğun ve beyaz olan bir sis havuzunun içine oturuyorum.

"Ne istiyorsun, Uru?"

"Makineni istiyorum."

"Neden?"

"Burada neler olduğunu bilmiyorum ama Victor ve Willard senin bir şey bildiğini ve makinenin işe yaradığını söylüyorlar. Ver bakalım."

"Üzerimde yok."

"Eh, evinde bir tane bulurum."

"Sana bir faydası olmaz. Nasıl kullanacağını bilmezsin."

"Ona biz karar veririz." Uru da başka bir ağaç kütüğüne oturuyor. *Monkhuo*'sının içinde kamburunu çıkarmış otururken, yedek oyuncu bankındaki panço giymiş bir profesyonele benziyor. Yüzü karanlıkta kalıyor.

"Eğer bunu atlatabilirsek, sapma ölçeri istediğin yere getirir, halkını test eder ve ihtiyaçları varsa onları tedavi ederim."

"Biz kendi insanlarımızla ilgilenebiliriz."

"Pekâlâ. Ben gidiyorum."

"Sizden tek istediğimiz, sırtımızdan inmeniz."

"Pekâlâ. Oldu bil."

Uru, İskoçların kürk kaplı para kesesi gibi bacaklarının arasından sarkan *izinkhonkwani*'sini tutup yana doğru atıyor.

"İstediklerimizi alıp istemediklerimizi yok ediyoruz ve sizi istemiyoruz."

"Victor öyle mi diyor?"

"Victor'ın bu konuda söyleyecek bir şeyi yok. Sana bir şey söyleyeyim." Uru ağaç kütüğünün üstünde ileri eğiliyor. Vasıtalarda işe gidip gelenler gibi diz dize oturuyoruz ama yüzünü hâlâ seçmiyorum. "Sadece bu kasabadan iki yüz Bantu'muz var ve hiçbirinin, birinin bile Victor'a ya da tatlı İsa'ya ihtiyacı yok."

"Yani?"

"Yani yapacağımız şey için ne senin ne de Victor'ın yardımına ihtiyacımız yok."

"O halde beni neden çağırttın?"

"Komik olan ne, biliyor musun, doktor?"

"Hayır."

"Siz 'chuck'lar Victor'a tatlı İsa'yı satmanız ve Victor'ın sizden daha İsacı çıkması. Onu İsa'yla dövdünüz ama öyle kötü dövdünüz ki sonunda sizden daha İsacı oldu ve sizi yalancı çıkardı ve katlanamayacağınız tek şey buydu. Yani sonunda Victor kazandı."

"Victor bunun komik olduğunu düşünmezdi."

"Hayır, düşünmezdi ama Victor'ın önemi yok artık ne sizin ne de Victor'ın. Önemli olan bizim yapacaklarımız."

"Neymiş o?"

"Dediğim gibi. İhtiyacımız olanı almak, olmayanı yok etmek ve barış ve kardeşlik içinde yaşamak."

"Barış ve kardeşlik." Harita geri geliyor, eğri büğrü kılcal kır yolları ve dümdüz eyaletler arası arter parçaları. "Eh, bir konuda haklısın. İzin verseniz bile artık size yardım edemezdim. Biz aynı şeyden bahsetmiyoruz. Farklı türde sıkıntılardan bahsediyoruz. Önce gittiğiniz ya da gittiğinizi sandığınız yere varmanız gerek, gerçi bundan daha iyisini yapacağınızı umarım çünkü ne de olsa en kolay yol budur, bir şeye karşı olmak, başka bir şeyi yıkmak ve barıştan, kardeşlikten bahsetmek... bu tür konuşmaların barış ve kardeşlikle sonuçlandığını görmedim hiç ve bundan daha iyisini yapacağınızı umarım çünkü yapılacak daha iyi ve daha zor şeyler var. Ama her iki durumda da size yardım edebilmem için önce gittiğiniz yere varmanız gerek."

"Ne yapmamıza yardım edeceksin?"

"Sana söylememin bile bir yararı yok çünkü doktorun olsa da olmasa da neden bahsettiğimi anlamazdın. Bizim bulunduğumuz ya da bulunduğumuzu sandığınız yere varmanız gerek ve bunu yapabileceğinizden bile emin değilim."

"Sana söylediğim gibi, doktor, yapabiliriz, hem de senin yardımın olmadan."

"İyi şanslar, o halde." Ayağa kalkıyorum.

"Ona da ihtiyacımız yok."

"Evet, var."

"Geri gitsen iyi olur, doktor, gidebiliyorken."

"Baba, inancını mı kaybettin?"

"Hayır."

Bu soruyu bana Samantha sormuştu, ben yatağının yanında dururken. Nöroblastoma, bir gözünü dışarı ve burun köprüsünün öteki tarafına doğru itmişti, öyle ki o, bir Picasso profili gibi görünüyordu.

"O zaman neden artık ayine gitmiyorsun?"

"Bilmiyorum. Belki sen benimle gelmediğin içindir."

"Baba, sen annemden daha tehlikeli bir durumdasın."

"O nasıl oluyor?"
"Çünkü Yenilmez Cehalet onu koruyor."
"Bu doğru" dedim gülerek.
"Ancak o kadarını biliyor."
"Öyle."
"Sen daha iyisini biliyorsun."
"Evet."
"Bir tek şey için söz ver bana, baba."
"Neymiş o?"
"Bağışlanması olmayan tek günahı işleme."
"Hangisi o?"
"Tanrı'nın lütfuna karşı olanı. Eğer Tanrı sana, ona inanmayı ve onu sevmeyi lütfeder ve sen reddedersen, bu günahın bağışlanmaz."
"Biliyorum." O zaman bile hâlâ bir okul çocuğunun eli gibi kirli ve tebeşir tozuyla kaplı görünen elini tuttum.

Düşünüyorum: Samantha öldüğü zaman kalbim kırıldı mı? Evet. Hatta daha o hayattayken bile o bilinç ve ön bilinç vardı bende, o yaşadığı sürece, hayatın hâlâ aynı kendine özgü geçiciliğe sahip olduğunun çünkü insanların her zamanki gibi rasgele, hedef tutarak ve hedefi kaçırarak yaşadığının, bu arada şimdiki zamanın uğuldayarak geçtiğinin bilinci ve o öldüğü anda, pişmanlığın geleceğinin ve geçmiş zamana o acı, aldatıcı bütünlüğünü vereceğinin ön bilinci. Keşke... Keşke bu yeknesak, uğuldayan şimdiki zamana yenik düşmeseydik ve onu kaçırsaydık, kendimizi kaçırsaydık, her şeyi kaçırsaydık. Daha o hayattayken o ön bilinç vardı bende. Yine de şimdiki zaman uğuldayarak geçiyordu. Sonra o öldü ve göğse saplanan bir bıçak gibi, tatlı pişmanlık geldi.

Ama aynı zamanda bir telafi yok mu bunda, onun ölümünden alınacak gizli bir tatmin duygusu, trajedinin hazzı, bir içme ruhsatı, ikisinin de tat uğruna tadılması?

Doğru olabilir. En azından, Doris öyle olduğunu söyledi. Doris aptaldı ama benim kusurlarımı okuyabiliyordu! Samantha'yı Lourdes'a götürmeyi reddettiğim zaman söyledi bunu. Doris onu götürmek istiyordu! Alexis Carrel'ın yazıları ve Londra Psişik Derne-

ği'nin yaptığı bazı deneyler yüzünden vesaire vesaire. Gerçek şuydu ki Samantha, Lourdes'a gitmek istemiyordu ve ben de onu götürmek istemiyordum. Neden mi? Samantha'nın nedenlerini bilmiyorum ama ben onun iyileşebileceğinden korkuyordum. O zaman ne olacaktı? Tanrı'dan bir mucize istediğinizi ve Tanrı'nın, evet, pekâlâ dediğini farz edin. Hayatınızın geri kalanı nasıl yaşarsınız?

Samantha, beni affet. Acı çektiğin ve öldüğün için üzgünüm, kalbim kırıldı ama bundan zevk alacak kadar alçaldığım zamanlar oldu.

Ölümden beslenmeden yaşamak mümkün mü?

Art ve Ellen ayağa kalkmama yardım ediyorlar.

"Hazır mısın, şef?"

"Nereye gidiyoruz?"

"Arabam şurada."

"Dr. More, Bal Adası'na gidiyor" diyor Art.

"Karar vermedim" diyorum, kaşlarımı çatarak.

"O halde sen ve ben Danimarka'ya gidebiliriz" diyor Art.

"Danimarka!" diye tekrarlıyorum hayretle. "Neden?"

"Buradaki işimiz bitti." Art her zamankinden daha çok tüten engele bakıyor. Charley Parker'ın hortumundan hâlâ su geliyor ama Charley gitmiş.

"Neden Danimarka?"

"Birincisi, orası benim ana üssüm. İkincisi, Nobel Ödülü komitesine yakın. Üçüncüsü, orası medeniyetin öncüsü. Dördüncüsü, orada sana bir iş bulabilirim."

"Ne tür bir iş?"

"Nobel'den sonra kendi istediğin yöne gidebilirsin, tabii. Bu arada, sana Kraliyet Üniversitesi'nde baş elektroansefalografi uzmanı pozisyonu teklif edildi."

Art sapma ölçeriyle bana doğru geliyor. Kıpırdayamıyorum.

"Seninle gitmiyor!" diye bağırıyor Ellen.

"Bence bunu istiyor" diyor Art sakince. Bir an için diyapazon kafatasımda vınlıyor. Ona vurarak uzaklaştırıyorum.

"Ondan uzak dur!" diye uyarıyor Ellen.

"Müzikal-erotik merkezine küçük bir masaj yaparsam turp gibi olur" diyor Art.

Üzerime eğiliyor. Rüyada gibi onu izliyorum.

"Bir dakika." Ellen onun gömleğine dokunuyor. Kaşlarımı çatıyorum ama kalkamıyorum. "Şuraya gel."

Ellen, Art'la kol kola geri geliyor. Bana araba anahtarlarını uzatıyor. "Artık gidebilirsin, şef."

Dumanın arasından dikkatle Art'a bakıyorum. Güvence veren bir tavırla başını sallıyor. "Doğru söylüyor. Evine gidebilirsin, doktor."

"Sen nereye gittiğini sanıyorsun?" diye soruyorum Ellen'a.

"Dr. Immelmann'la gidiyorum."

"Ne demek istiyorsun?"

Omuz silkiyor. "Bir işe ihtiyacım var ve belli ki senin bana ihtiyacın yok. Yeni bir şey değil bu. Dr. Immelmann seni görmeye geldiği ilk gün bana iş teklif etti."

"Ne işi?"

"Onun gezici sekreteri olarak."

"Bu alçakla hiçbir yere gezmiyorsun." Elini yakalıyor ve onu sertçe Art'tan uzaklaştırıyorum. "Seni fesat düşünceli orospu çocuğu" diyorum Art'a.

"Neden bana bu olağanüstü isimlerle hitap ediyor, anlayamıyorum" diyor Art havaya.

"Çık git buradan" diyorum huzursuzca çünkü şimdi Art sapma ölçeriyle üzerimize doğru geliyor, *benim* sapma ölçerimle.

Cihazı omzuna asarak iki elini de uzatıyor. "Siz ikiniz benimle geleceksiniz."

"Gitmek zorundayız" diye fısıldıyor Ellen, yanıma sokularak.

"Hayır, değiliz."

"Eğer ikimiz de gidersek belki her şey yoluna girer, şef."

"Hayır, girmez" diyorum, kolları New Orleans'da, Sacre Coeur'deki* İsa gibi iki yana açılmış olarak duran Art'tan gözlerimi ayırmadan.

"Hepimiz Kopenhag'da mutlu olacağız" diye mırıldanıyor Art.

Güzel, güzel Kopenhag.

---

* Fr: Sacre Coeur: Kutsal Yürek. (ç.n.)

"Şarkı söyleyelim, doktor!"

Korkutucu olan, güvence veren gülümsemesi. Sapma ölçere bile ihtiyacı yok!

"Gidelim, çocuklar" diyor Art. Bir eli Ellen'a dokunuyor.

"Dokunma ona!" diye haykırıyorum ama kıpırdayamıyorum. Gözlerimi kapatıyorum. *Sör Thomas More, kandaş, aziz, İngilizlerin en iyisi, en kıymetlisi, en şeni, bizim için dua et ve bu orospu çocuğunu buradan uzaklaştır.*

Gözlerimi açıyorum. Art ağır ağır arkasını dönüyor, yavaş çekimdeymiş gibi çevriniyor; gözlerinde, yüzüne bir tokat yemiş gibi şaşkın, incinmiş bir ifade var.

"Galiba duygularını incittin" diye fısıldıyor Ellen titreyerek.

"Nasıl?"

"Ona söylediklerinle."

"Ona ne söyledim?"

"Orospu çocuğu."

"Sahi mi?" Yüksek sesle dua etmediğimden emindim.

"Başka neler mırıldanıyordun? Bir azizle ilgili bir şeyler mi?"

"Hiçbir şey."

"Bir aziz olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Hayır." Demek Ellen öteki Thomas More'u hiç duymamış.

"Bak, gidiyor."

"Gerçekten de öyle."

"Şey yapsak..."

"Hayır." Onu sıkıca tutuyorum.

Art engelin ötesinde burgaç gibi dönen dumanın içinde kayboluyor.

"Şimdi ne olacak?" diye soruyor Ellen.

"Bir içki içeceğim sanırım."

"Hayır, içmeyeceksin. Eve gidelim" diyor, kaşlarıma tükürüp onları düzelterek.

Beş Yıl Sonra

Köle Meskenlerinde
Sabah 9 / Noel Arifesi

1

Mutfağımın bahçesinde kıvırcık lahanaları çapalıyorum. Güzel bir aralık günü. Hava soğuk ama kış güneşi duvarlarla çevrili bahçeye akıp onu dolduruyor.

Bir sıra çapaladıktan sonra, güneşli bir köşede oturuyor, bacaklarımı uzatıyor ve çizmelerime bakıyorum. Avlanmaya, balık tutmaya ve kasabaya yürümeye uygun, yumuşak, yağlanmış deriden şahane

bir çift yeni çizme. İlk defa Konfederasyon askerinin hep söylediği şeyi anlıyorum: iyi bir çift çizme bir erkeğin sahip olabileceği en iyi şeydir.

Yoksul bir adam iyi çizmelere değer verir. Ellen ve ben yoksuluz. Çocuklarımızla birlikte eski Meskenlerde yaşıyoruz. Artık yıpranarak sünger gibi gözenekli bir hale gelmiş ve köşeleri yuvarlanmış köle tuğlalarından inşa edilmiş olan binalar, kışın şaşılacak kadar sıcak, yazınsa serin oluyor. Kiralık İngiliz evleri gibi yapılmışlar, sazlığın kenarında sıra halinde yüz bina; her birinin bir verandası, oturma odası ya da (benim evimde olduğu gibi) kütüphanesi, iki yatak odası, mutfağı, bahçesi var, hepsi arka arkaya.

Bekliyor, dinliyor, çizmelerime bakıyorum.

Bu çağla öncekinin arasındaki bir fark şu. Şimdi çalışırken aynı zamanda izliyor, dinliyor ve bekliyorsunuz. Öncekinde projeler planlar yapar ve geleceği hesaplardık. "Hedeflere ulaşmak" üzere yola çıkardık. Bir önceki toplantının tutanaklarını dinlerdik. Aralarda tatil yapardık.

Açık kapı girişinden, ocağın başında, bir gün ışığı parçasında duran Ellen'ı görebiliyorum. Mısır lapasını karıştırıyor. Işık ve hava, kolunun etrafında akıyor, Velasquez'in dokumacı kızı gibi. Yarım önlüğü, karnının hafif şişkinliğinin üzerinden bağlanmış.

Kaşığı tencerenin içine atıp düz, siyah kaşlarını eğerek çocukları dinlemek için başını dikiyor. Bir yalıçapkını çınlayarak sazlıktan aşağı uçuyor.

Meg ve küçük Thomas More hâlâ uykudalar.

Tespihağacının meyveleri teneke damdan sekiyor.

Sırtımı dayadığım tuğlalar ısınmaya başlıyor. Duvarın köşesinde bir bahçe örümceği ağını salıncaktaki bir çocuk gibi bir ileri, bir geri pompalıyor.

Hastam az. Ama sağlığım daha iyi. Daha az titreme, depresyon ve anormal coşku yaşıyorum. Her sabah altıda kalkıyor ve sazlığa oltalı balık ağımı atıyorum. Bütün fark suda! Mistik unsur su! Şafakta siyah sazlık, beyaz bir buğu salıyor. Kürekler birbirine çarpıyor, servi serviye; ama boğuk bir ses bu, pamuğa sarmalanmış gibi. Balık ağını yavaş yavaş salarken, kıyı hızla kayboluyor, sandal ade-

ta yükseliyor, küresel ve beyaz yeni bir unsurda asılı duruyor. Sessizlik çöküyor ve buğulu derinliklerden yukarıya yüzerek muazzam yeşil kaplumbağalar, mavi yayın balıkları, muhteşem levrekler geliyor.

Gariptir: şimdi daha yaşlıyım ama sanki daha çok zaman var, seyretmek, beklemek, düşünmek, çalışmak için daha çok zaman. Bir erkeğin ihtiyacı olan yegâne şeyler, zaman, arzu ve kendi egemenliğini hissetmek. Kodaman Huey Long'un eskiden hep söylediği gibi: her erkek bir kraldır. Ben yoksul bir adamım ama kral gibiyim. Eğer ister, bekler ve çalışırsanız, sahip olabilirsiniz.

Geçmişin aksaklıklarına, özellikle beş yıl önceki fiyaskoya rağmen, hâlâ sapma ölçerimin dünyayı kurtarabileceğine inanıyorum... eğer onu doğru düzgün yapabilirsem. Çünkü dünya parçalanmış, bölünmüş, ortadan yarılmış, benlik benlikten koparılmış ve insan, yarı melek, yarı hayvan olan ama asla insan olmayan mitsel bir canavar olarak tekrar bir araya getirilmiş. Şimdi bile teşhis koyabiliyorum ve bir gün tedavi de edeceğim: yeni vebayı, modern Kara Ölüm'ü, ruhun güncel çift eşeyliliğini, yani: More sendromunu ya da ruhu bedenden ayıran ve onu soyutluğun tini olarak koca dünyanın etrafında yörüngeye oturtan kronik ilahi-hayvaniliği; ki ruh bu soyutluk tininden, hayvanların, kuğuların ve boğaların, kurt adamların, kan emicilerin, Bay Hyde'ların biçimini alıyor ya da kendi mekanizması içine hapsolmuş zavallı, yalnız bir hayalet olarak kalıyor.

Eğer ister, çalışır ve beklerseniz, sahip olabilirsiniz. Her erkek bir kraldır. İstediğim artık Nobel değil, ödüllerin canı cehenneme, sadece bulmuş olduğum şeyi anlamak. Bir gün adamın biri ofisime bir hayalet, bir hayvan ya da bir hayalet-hayvan olarak girecek ve insan olarak çıkacak, yani egemen bir gezgin, asil bir sürgün, bir çalışan, bekleyen ve seyreden olarak.

Erkeğin mutluluğu kadın değil, bilmektir, demiş Sör Thomas More.

Bugünlerde ilim ve bilgelik geriliyor. Zaten her şeyi bilen gençler bilimden nefret ediyor, laboratuvarları bombalıyor, profesörleri öldürüyor, kütüphaneleri yakıyorlar.

Daha şimdiden keşişler yeniden kitap toplamaya başlıyorlar...

Yoksul olsam da kendimi Tanrı'nın şımartılmış çocuğu gibi hissediyorum. Olabilecek en iyi adaya konulmuş Robinson Crusoe'yum, bir kütüphane, bir laboratuvar, canlı, Presbiteryen bir eş, sevimli bir ağaç ev, bir fikir ve dünya kadar zamanla birlikte.

Ellen kapı girişinden sesleniyor. Kahvaltı hazır. Çamdan yapılma basit bir masaya benim için bir tabak dumanı tüten mısır lapası ve domuz pastırması koyuyor. Çoğu iyi aşçı gibi, kendi pişirdiklerini canı çekmiyor. Onun yerine, bayat bir çöreğin üzerine bal döküyor.

Güneş ışığında, mutfak sandalyelerinde oturuyoruz. Ellen kırıntıları dalgınca bir eliyle diğerinin içine süpürüyor. Elinin sert avucu çamın damarları üzerinde fısıldıyor. Önlüğünü çıkarmıyor. Oturduğu zaman, sandalyenin yürek şeklindeki oyuğunu tam olarak dolduruyor. Yukarı toplanmış saçları birkaç tel dışında ensesini çıplak bırakıyor.

İkinci karımda, kandaşım Thomas More'dan daha şanslıyım. Bir defalık olsun ondan baskın çıktım. Onun ikinci karısı somurtkan, yaşlı ve çirkindi. Benimki somurtkan, genç ve güzel. İkisi de iyi eş oldular. Sör Thomas More'un karısı benim gibi kötü bir Katolik'ti; Tanrı'ya inanır ama insanın düzenini bozması, hele hele hezeyana kapılması için bir neden göremezdi. Ellen ise Tanrı'ya pek ihtiyacı olmayan ama doğruyu yapmaya inanan ve öyle de yapan bir Presbiteryen.

Güneş ışığı masanın üzerinde sürünerek gidiyor, çamın ovulmuş, parlak çıkıntılarını birer rölyef gibi gösteriyor. Mısır lapasından yükselen buhar, altın ışık huzmesindeki zerrecikleri kıpırdatıyor. Hafifçe titriyorum. Sabah hâlâ günün en iyi zamanı değil. Sabahın söz konusu olduğu kadarıyla, durumun pek değiştiğini söyleyemem. Değişen, benim onunla baş etme biçimim. Artık Tang, votka ve ördek yumurtası içerek ellerimin ve dizlerimin üstünde sürünmüyorum.

Midem açlıkla hopluyor. Mısır lapası, domuz pastırması ve mısır çubukları yiyorum.

Kahvaltıdan sonraysa yüreğim aşkla hopluyor.

"Gel, kucağıma otur, Ellen."

"Şey..."

"Haydi ama. Gel."
"Ah, Tanrı aşkına."
"Evet. Haydi."
"Şimdi olmaz."
"Bana bir öpücük ver."
"Yıldızlarım."
Ağzı bal tadında.
"Cık. Şimdi olmaz" diye fısıldıyor.
"Neden?"
"Çocuklar geliyor."
"Çocuklar kendi başlarına..."
"İşte Meg."
"Görüyorum. Öp beni."
"Meg'i öp."

2

Cennet'te otobüsü yakalamak için kayalıktan yukarı yürüyorum.

Turuncu ve beyaz Bantu çizgili tenteleriyle golf arabaları, oyun parkurlarında bir aşağı, bir yukarı gidip geliyorlar. Golfçüler vuruşlarını yapmak için arabalardan iniyorlar, siyahi yüzleri kasketlerinin siperlikleri altında anlaşılmaz görünüyor.

Son zamanlarda Bantu golfçüler diz altı golf pantolonlarını ve kaşlarına kadar indirdikleri ve tam yatay olarak taktıkları İngiliz golf kasketlerini yeniden keşfettiler. "İleri!" diye bağırıyorlar ama pek doğru anlamamışlar bunu, bir uyarı olarak değil, vuruşu yapmadan önceki bir tören nidası, bir karate bağırışı olarak haykırıyorlar.

Şimdi İngiliz golf profesyonelleri revaçta, bir zamanlar Avusturyalı kayak hocalarının olduğu gibi. Charley Parker Avustralya'ya taşındı.

"İleri!" diye bağırıyor bir sürücü, görünürde kimseler olmadığı halde ve girişiyor.

"İyi vuruş!"

"Aferin, ihtiyar!"

"Bana demir topuzlu sopamı ver."

Cennet artık yüzde 99 Bantu. Bantu'lar nasıl mı galip geldi? Devrimle değil. Hayır, devrimleri başarısız oldu, beş yıl önceki Kargaşa'da yenildiler ve bataklığa geri çekildiler. O halde nasıl mı galip geldiler? Mülkiyet haklarını kullanarak!

Neden olmasın? Yirmi yıl bataklığa yerleşerek, yerleşmeci hakkıyla ona sahip oldular. Bunun üzerine de eski tuz yataklarında petrol bulundu. Texaco, Esso ve Good Gulf, siyahi ellere para sıkıştırdı. İyi, yaşlı Bantu amcalar, eskinin Oklahoma Kızılderilileri gibi 100 dolarlık banknotları tutuşturdular.

Böylece bataklıktan çıktılar ve Cennet'teki evleri satın aldılar. Neden olmasın? Benimkini 700.000 dolara sattım ve başka birçok çatlak doktor gibi parayı icadıma yatırarak batırdım.

Willard Amadie, Tara'yı satın aldı ve belediye başkanı seçildi.

Güney'in usullerinden şaşkına dönen Uru, tiksintiyle buradan ayrıldı, Ann Arbor'a döndü ve tekrar hayatın daha basit olduğu Manitoba Üniveritesi'ndeki Siyahi Bilimler bölümüne katıldı.

Başkaları buradan ayrıldılar. Öfkeden kendini kaybeden, zararlı parçacık yağmurundan aklını oynatan birçok Kalın Kafalı, San Diego, Cicero, Hattiesburg ve New Rochelle'deki güvenli Kalın Kafalı sığınaklarına gitti. Dehşetle titreyen ve soyutlanarak aklını kaybeden birçok Solcu, Berkeley'e, Cambridge'e, Madison'a ve Columbia Bölgesi liberallerinin yaşadığı, Virginia'daki Fairfax Vilayeti'ne çıkıp gitti.

Bazıları kaldılar, çoğunlukla başka hiçbir yere uyum sağlayamayan eksantrikler. Ben kaldım çünkü burası yuvam ve buranın kalender yaşam tarzını, din karmaşasını, ırk keşmekeşini, sisli yeşil ormanlarını ve uykulu sazlıklarını seviyorum. İnsanlar hâlâ durup hırsızların saldırısına uğramış olup ya da sadece düpedüz sarhoş olduklarından hendeklerde yatan yabancılara yardım ediyorlar. İyi huy çoğunlukla galip geliyor, düşmanlar arasında bile. Louisiana'da de-

dikleri gibi: bir orospu çocuğu olabilirsin ama benim orospu çocuğumsun.

Artık tek bir kadınım var, canlı, keskin dilli bir Presbiteryen; ama bir tane yetiyor. Moira, Buddy Brown'la evlendi ve Phoenix'e taşındı; Buddy orada Büyük Ağıl adındaki Güneybatı Yaşlı Vatandaş Sonlandırma Merkezi'nin müdürü. Güzel, güçlü sırtlı, muhteşem dizli çellocu Lola, temiz Batı-Sahili mühendisi Barry Bocock'la evlendi ve Georgia'ya, Marietta'ya taşındı; Barry orada Lockheed için çalışıyor, Lola'ysa Koloni Kadınları'nın başkanı, üç ayrı yürüyüş biçimi olan atlar sergiliyor ve Atlanta Senfoni Orkestrası'nda çello çalıyor.

Cennet'in yüzde 99 Bantu olduğunu söylüyorum. Annem geri kalan yüzde 1'i oluşturuyor. O burada kaldı ve beyazlar kadar batıl inançlı olan Bantu'lara astrolojik araziler satarak ikinci bir servet kazandı. Daha genç ve zeki olan Bantu'ların çoğu, doğruyu söylemek gerekirse, sadece ismen Bantu; mutat olarak gittikleri Sarmaşık Ligi üniversitelerinde* inançlarını kaybetmişler.

* Sarmaşık Ligi: Amerika'nın sarmaşıklarla kaplı eski binalara sahip olan en iyi üniversiteleri. (ç.n.)

3

Otobüs durağının yakınındaki bir tüpten bir gazete ödünç alıyorum. VAHŞET OLAYLARI HALLEDİLDİ diyor manşet.

Golf sığınağının güneşli tarafında haberi okuyorum. Hm. Görünüşe göre, geçen on yıl boyunca bu bölgede terör estirmiş olan katillerin ne siyahi gerillalar ne de beyaz Kalın Kafalılar olmayıp bataklıktaki bir aşk topluluğu olduğu ortaya çıkmış. Liderleri ailesinin aşka, çevreye ve bireyin özgürlüğüne inandığını söylemiş.

4

Otobüs gelmeden, yeni, turuncu bir Toyota beni almak için duruyor. Süper-Bantu Colley Wilkes bu. O ve açık tenli karısı Fran, Noel kuş sayımı için Bal Adası'na gidiyorlar. Aralarındaki *Times* pazar gazetesinin üzerinde bir dürbün ve kocaman telefoto objektifli bir fotoğraf makinesi duruyor. Bir teyp Rudolf Friml çalıyor. Wilkes'ler spor giysiler giymişler. Fran beni görebilmek için bir bacağını altına almış, çaprazlama arkaya dönük olarak oturuyor.

"Bizi dalganın tepesinde yakaladın" diyor bana. "Üç metre yukarıdayız. Aklımız uçtu."

"Nasıl yani?"

"Söyle ona, Colley."

"Onu bulduk, Tom" diyor Colley azametle. "Vallahi bulduk onu."

"Kimi?"

"O yaşıyor! Geri gelmiş! Bunca yıl sonra!"

"Kim?"

Bu sabah kocaman, sınıflandırılmamış, hayvani boyutlarda bir balığı yukarıya çekerken, dünya sona erdiğinde İsa'nın yeniden geleceğini düşündüm ve nasıl olup da her çağda, sonun belirtilerini görmenin insanlara çekici geldiğini ve bunu bildiğim halde, yine de yeni çağın ruhu, seyretme ve bekleme ruhu olduğuna göre, şeye inanmak için bazı nedenler olduğunu...

Colley'nin sağ eli teybin üzerinde geziniyor. Ensesinin köpekbalıklarınınkine benzeyen düzgün derisi, ufak bir kurabiye kalıbıyla delinmişçesine mükemmel, dairesel çukurlarla dolu.

"Geçen Pazar saat 6.55'te" diyor Colley sakince, "Bal Adası'nın tam dört mil batısında... bir... fildişi... gagalı... ağaçkakan... gördüm."

"Öyle mi?"

"Hiç kuşkum yok."

"Olağanüstü bir şey bu."

"Bunun ne anlama geldiğinin farkında mısın?" diye soruyor bana Fran.

"Hayır. Evet."

"1903'ten beri fildişi gagalıyı görüp bunu doğrulatan olmamış. Bir düşün."

"Peki."

"Müthiş bir şey olmaz mıydı, yani" diyor Fran dalgın dalgın, dürbününün üzerine soluyarak, "normal bir Noel listesini teslim etmek, bilirsin, altı baştankara, yirmi çam ötleğeni, iki bin mersin ötleğeni ve en sonda, bir fotoğraf iliştirilmiş olarak: bir fildişi gagalı ağaçkakan? Bunu okurken Audubon kodamanlarının yüzlerini hayal edebiliyor musun?"

"Evet."

"Tabii onu tekrar bulmamız gerek. Bize şans dile."

"Evet. Diliyorum."

Colley nezaketle ailemi, işlerimi soruyor. Ona ailemin iyi ama işlerimin kesat olduğunu söylüyorum, geceleri, şişmanları tedavi eden bir klinikte ikinci bir iş yapmamı gerektirecek kadar kesat olduğunu. Hatta bu öğlen Bantu Kır Kulübü'nde şişman hanımlarımla buluşacağımı.

Fran dürbün parlatışının yumuşattığı bir infialle başını iki yana sallıyor. Colley bir düğmeye basıyor. Teypte, yüz ünlü senfoninin, balenin ve operanın iyi kısımlarının bulunduğu Dünyanın En Güzel Müzikleri Antolojisi çalıyor. Colley müzikleri biliyor ve arabayı sürerken tempo tutuyor, başını eğip kaldırarak, çenesini oynatarak melodi parçalarını öngörüyor.

"Anlamıyorum, Tom" diyor Fran, şimdi de bir tereyağı tabağı büyüklüğündeki telefoto objektifin üzerine soluyarak. "Herkes senin olağanüstü bir teşhis kabiliyetin olduğunu biliyor."

"Çok basit" diye cevap veriyorum, başımla Çaykovski'nin *Romeo ve Juliet*'inin iyi kısmına tempo tutarak. "Yerel Bantu Tıp Cemiyeti beni almıyor ve bu yüzden hastaneyi kullanamıyorum."

Bunu, rahatsız edici bir sessizlik takip ediyor ama neyse ki müzikteki aşk teması güçleniyor.

"Eh" diyor Colley biraz sonra. "Roma bir günde yapılmadı."

"Bu doğru."

"Bu işler zaman alır, Tom" diyor Fran.

"Biliyorum."

"Ama bazılarımızın bu konuda çaba gösterdiğine emin ol."

"Peki."

Anvil Korosu çalmaya başlıyor. Colley yumruğuyla direksiyona hafif hafif vurarak tempo tutuyor.

"Bir şeyi hatırlamalısın" diyor Colley, yumruklamaya devam ederek. "Bazen ortalığı karıştırmayarak daha çok şey başarabilirsin."

"Ortalığı karıştırmıyordum. Bana bir soru sordun."

"Dostlar arasındasın, Tom" diyor Fran. "Bantu Audubon Cemiyeti'ni karma hale getirme savaşına kim önderlik etti sanıyorsun?"

"Colley."

"Doğru!"

Colley çenesini bana doğru kaldırıyor. "Peki, fakir beyaz köylü çocuklar için kim bin adet Noel sepeti hazırladı sence?"

"Fran."

"*Longbuo* sepetleri, tatlım" diye düzeltiyor onu Fran. *Longbuo*, Bantu'ların kış gündönümü tanrısı.

"Söyle bana, Tom" diyor Colley muzipçe-Amherst'lüce, *Fındıkkıran*'dan 'Çiçeklerin Valsi'nin iyi kısmıyla aynı tempoda salınarak. "Hâlâ şeyinin üzerinde çalışıyor musun, ıı..."

"Sapma ölçerimin mi? Kesinlikle. Artık şeytani bir biçimde kötüye kullanılması tehlikesi olmadığına göre, gelecek parlak görünüyor."

"Şeytanı.." Colley, *Fındıkkıran*'ın temposunu kaçırarak kaşlarını çatıyor. Sorduğuna pişman.

Ama Noel coşkusuyla dolu ya da fildişi gagalı konusundaki zaferiyle... ve biraz sonra, sanki iyi niyetini kanıtlamak ister gibi, bu konuya dönüyor. "Bir gün hepsini oturtacaksın" diyor, eldivenli parmağıyla *Barcarole*'yi idare ederek.

"Neyin hepsini oturtacağım?"

"Cihazını. Korteksin motor ve duyu bölgelerinin stereo-taktik araştırmasında doğru yolda olduğun kanısındayım. İşin püf noktası burada."

"İşin püf noktası hiç de burada değil" diyorum, ikisinin arasına doğru eğilerek. "Motor ve duyu bölgeleriyle ilgilenmiyorum. Beni ilgilendiren ilahilik, hayvanilik ve ruhun diğer rahatsızlıkları."

"Ruh. Hm, evet, şey..."

"Beş yıl önce burada tam olarak ne oldu sanıyorsun?" diye soruyorum, delikli bir bilgiişlem kartına benzeyen düzgün ensesine.

"Beş yıl önce mi?"

"Kargaşa'da. İnsanların dehşet ve öfkeden akıllarını kaçırmalarına ve birbirlerine saldırmalarına neden olan şey neydi sence?"

Fran, Colley'ye bakıyor.

"Her zamanki nedenler, sanırım" diyor Colley kederli kederli. "İnsanların farklılıklarını çözmek için demokratik süreçler kullanmak yerine şiddete başvurmaları."

"Zırvalık, Colley... özür dilerim, Fran... ya sarı bulut?"

"Doğru. Evet, işte geldik!" Colley kaldırıma yanaşıyor ve kapımı açmak için baş dayanağının arkasından uzanıyor ki bu da pek kolay bir iş değil.

"Mutlu Noeller" diyorum dalgınca ve beni getirdikleri için teşekkür ediyorum.

"Mutlu *Longhu*ı" diyor Fran, gülümseyerek ama kararlı bir bakışla.

5

Ellen'sız ofiste yalnızlık çekiyorum. Çoğu zaman benimle gelir ama cumartesi şişmanlar kliniği günüm ve burada sadece bir iki saat kalırım. Ellen çocukları Noel Baba'yı görmeye götürüyor. Bugün Noel Arifesi ve biraz paraya ihtiyacım var. On doların bir zararı olmaz.

Yalnız kalmak hoş oluyor ama. Boş arsaya açılan arka kapıyı açıyorum. Kırlangıç otelini İngiliz serçeleri ele geçirmiş.

Ayağımı Bayonne reyonu uzuvların durduğu çekmecenin üzerine uzatınca, bana içki içmeyi hatırlatıyor bu. Çekmeceyi kapatıyorum. Altı ay içki yok. Bir nedeni, irade. Diğeri, Ellen'ın beni öldürecek olması.

Boş arsanın karşısında Bayan Prouty, Sears mağazasının yükleme rampasına çıkıyor. Bana gülümsüyor ve cilalı çelik boru korkuluğa yaslanıyor.

Ben de ona gülümsüyorum. Çoğu cumartesi şakalaşırız.

Yeni çizmeler ve Ellen'ın Noel hediyesi için, alerjik olmayan, vücuda uyumlu şiltesi ve poliüretan köpük bazasıyla Sears'in en iyi yatağı olan büyük boy (150 cm.) pirinç bir yatak için verdiğim siparişi Bayan Prouty yazdı. Bütün bunların maliyeti: 603,95 dolar.

Çoğu şişmanlar kliniğimden olmak üzere, bir yıl boyunca biriktirdiğim para buna gitti. Hiçbir Noel hediyesi için bu kadar düşünülmemiş ve bu kadar plan yapılmamıştır. Nakliye için bile entrika çevirmek gerekti. Bir yatağı bir ev kadınının yanından nasıl geçirirsiniz? Ev kadınının, çocukları Noel Baba'yı görmek için meydana götürmesini istersiniz (Bantu'lar da Noel Baba'yı Hıristiyanlar kadar çok seviyor).

Yatak işi oldu mu acaba? Bayan Prouty'ye sorar gibi başımı kaldırıyorum. O ise başını sallıyor ve başparmağını kaldırıyor. Yatak yolda, geliyor.

Biz, Ellen ve ben, şimdiye kadar eski evimden gelme tek kişilik yataklarda yattık. Doris'in kaprisi olan ve o zamanlar çok değer verilen bu yataklar "manastır" yatakları, yani doğru dürüst tek kişilik yatak bile değiller; daha dar ve daha kısalar. On üç yıldır ayaklarım ayakucundan taşıyor: beş yıl Doris'le, üç yıl yalnız, beş yıl da Ellen'la. Rahibeler kısa boylu olmuş olmalı. Beyaz demirden, sade, garip, yarım tenteli olan bu yataklar, eski zamanları hatırlatıyordu ve dolayısıyla Doris'in sıradanlığa karşı açtığı savaşa elverişliydiler; çünkü o zamanlar SIRADAN YATAKLAR'da yatmak imkânsızdı.

Bayan Prouty bana göz mü kırptı? Ayrıkotlarının iki tarafından birbirimize bakıyor, gülümsüyoruz. Zeytin rengi kollarıyla kendini sarmalıyor. Naylonlu kalçası bir boru parçasını cilalıyor. Bayan Prouty güzel görünüşlü, iyi huylu bir hanımefendi. Ne zaman yan taraftaki Küçük Napolyon'dan bir şişe aldığımı görse, "Birimiz parti yapacak. Ben de gelebilir miyim?" derdi. Şehvetli görünüşü, neşe dolu gözlerinden ve zeytin kadar berrak ve düzgün cildinden geliyor sanırım.

Pirinç yatağı ısmarladığım zaman, standının üzerinde duran katalogu kapattı, üstüne abandı ve kalemini hafif hafif tezgâha vurdu.

"Ben olsam Noel'i nerede geçirirdim, biliyorum, ha, doktorcuğum?"

"Ne? Ha" diyorum, daha ne demek istediğini anlamadan gülerek. Doktorcuğum mu dedi, tontoncuğum mu?

Çizmeleri ısmarladıktan sonra, yine katalogun üstüne abandı.

"Bunlar rahatlıkla benimkinin altına girer" dedi, neşe dolu gözlerini kayıtsızca benden uzağa çevirerek.

"Efendim? Ha? Doğru! Har har!"

Bunlar = benim çizmelerim mi?

Benimki = onun yatağı mı?

Bugünlerde güzel bir kadın, ne kadar anlamsızca da olsa, benimle flört ettiği zaman, pembe yanaklı bir İngiliz lordu gibi kaba kaba gülüyorum, ho ho, har har, harrr harrr.

Üç hasta geliyor. İki Bantu işadamı; birinin ülseri, diğerinin hipertansiyonu var. Kendi doktorları bir işe yaramamış, onlar da makinemle sihirli dokunuşlar yapmamı istiyorlar. Ben de onları memnun ediyor, bunu yapıyor, ölçümler alıyor, veri biriktiriyorum. Kendilerini daha iyi hissederek gidiyorlar.

Üçüncü hasta bizim P.T. Bledsoe. Bantu'lar Cennet'i ve Betterbag Kâğıt Şirketi'ni aldıkları zaman karısı dahil, her şeyini kaybettiği halde, sonuç olarak buradan ayrılıp Avustralya'nın ıssız topraklarına gitmedi. Bunun yerine, balık tuttuğu çadırına taşındı ve Gallo misket şarabı içip benekli alabalık tutmayı âdet edindi. Bana sadece karaciğerinin dayanabilmesi için karışık vitamin iğnesini olmaya geliyor. Sonra parlak poposunu ovalayarak ve kırık dökük Plymouth'uyla zangırdayarak çıkıp gidiyor.

Hm. On bir dolar. Fena bir kazanç değil. İhtiyacım olduğunu bildiklerinden, hastalarım bana nakit ödeme yapıyorlar, Bantu'lardan beşer dolar ve P.T.'den bir dolar çünkü bana bir çuval armut kabağı ve beşte bir Early Times da getirdi. Bu iyi değil. Ama içkiyi bırakmış olduğumu bilmiyordu.

Bayan Prouty hâlâ rampada.

Şimdi de kol saatini işaret ediyor.

Neredeyse öğle olduğunu, biraz sonra gideceğini ve birlikte küçük bir Noel içkisi içmek istediğini mi anlatmaya çalışıyor?

Çünkü Early Times'ı gördü. Ayağa kalkıp şişeyi hediye paketinden çıkarıyorum.

O özlem, adı olmayan o arzu yeniden çıkageliyor. Bunu Bayan Prouty'ye mi, bir içkiye mi, yoksa her ikisine mi duyuyorum: parti

yapmaya mı, gençliğe mi, güzel zamanlara mı, sevgili, iyi içki ve dövüş yoldaşlarına mı, sonbaharda futbol maçlarındaki çiçek yüzlü kızlara mı? O özlem geliyor ve on beş yaşında ve elli yaşında olmakla alakalı bu, tuğlalarla çevrili bir avluya vuran kış güneşiyle, eski, sertleşmiş, kabarmış boyayla ikmal edilmiş tahta kaplı duvarlara, bir kapı eşiğinden geçip linolyum yer döşemesine vuran kış güneşiyle. Arzunun bir kokusu var: soğuk linolyum, gaz ısısı ve Çin mersininin ekşi, alacalı kabuğu gibi kokuyor. Otuz beş yaşındaki iyi huylu bir hanımefendi, küçük bir kasabada, binaların arkasındaki boş bir arsada hava alıyor.

Başparmağımın tırnağını plastik kapağa, şişenin ağzıyla tıkacın arasındaki plastik mühre sokuyorum. Küçücük patlama sesi bir ihlal gibi.

Kapı tıklatılıyor. Dört numaralı hasta.

Early Times'ı, Bayonne reyonlarının durduğu bir çekmeceye kaldırıyorum.

Yeni bir hasta bu, keskin bakışlı gözleri ve rahmetli Harry Belafonte gibi geniş, kabarık bir alnı olan, kahve renginde genç bir ihtisas öğrencisi. Anlaşılan mahrem bir şikâyeti var. Arka kapıyı kapatmaktan başka çare yok. Hoş, endişeli bir biçimde ileri doğru eğiliyor. O daha ağzını açmadan sorununun ne olduğunu anlıyorum ama yine de bana anlatıyor.

Başlıca şikâyeti: bir gariplik, uğursuzluk duygusu, kendine ve bulunduğu yere yabancılık hissetmek vesaire vesaire.

Geçmişi: Nassau'nun yerlisi, Connecticut ve Syracuse üniversiteleri mezunu. Bana planının, "kendi yaşamında, bilimin nesnel hakikatleriyle Doğu dinlerinin evrensel ruhsal içgörülerini birleştirmek" olduğunu söylüyor.

Tanrım. Bir Doğululaşmış dinsiz İngiliz daha.

"Peki, bakalım" diyorum ve bir sapma ölçer çıkarıyorum.

O gittiğinde, arka kapıyı açıyorum.

Sears rampası boş.

Eh, neyse. Şişman hanımlarıma, hindi almak için A&P'ye, oyuncakçıya ve eve gideceğim.

6

"İleri!"

"Güzel sopa, ihtiyar!"

Aralık ayında olduğumuz halde, bir engelde ayrıkotlarının filizlenmeye başladığını fark ediyorum.

Bir çim biçme makinesi çekmekte olan bir traktör yanımda duruyor. Sürücü, benim gibi bir Kolomb Şövalyesi, bir Kutsal Ad'cı ve sabık bir Pontiac satıcısı olan golf sahası bakıcısı Moon Mullins. Moon, şimdi fakir beyaz köylülerin yaşadığı Mutlu Kuytu'daki kulübelerin yarısına sahip olduğu ve onları satamadığı için burada kaldı.

"Nasıl gidiyor, Moon?"

Golf sahası bakıcısı başını kederli kederli iki yana sallıyor. Ama aslında alabildiğine sağlıklı. Hatırlamadığı şey, bir Toyota kasabasın-

da Pontiac satıcısı olarak sürdüğü yaşam, galeride sırıtarak ve parmaklarını çıtlatarak bekleyişi, bu arada kalınbağırsağının kasılması ve beyazlaşması, kurşun bir boru kadar sertleşip düzleşmesi.

"Her şeyin nerede ters gitmeye başladığını bilmek ister misin?" diye soruyor Moon bana, başıyla grimsi kahverengi dört golfçüyü işaret ederek.

"Nerede?"

"Latin ayinini terk ettiğimiz zaman başladı."

"Öyle mi dersin?"

"Tabii. Bir düşün bunu."

"Peki."

Islıkla bir Noel ilahisi çalarak ve üzerime bir kesilmiş çim çisentisi yağdırarak gümbürtüyle çıkıp gidiyor.

"Bu gece görüşürüz!" diye haykırıyor geriye doğru.

O artık şapele geliyor. ACC (Cicero) Katoliklerinin çoğu buradan gitti. Monsenyör Schleifkopf, Brooklyn'e nakledildi. Moon ve burada kalan diğerleriyse birer birer Peder Smith'e döndüler.

7

Kulüpte şişmanlar kliniği düzenledikten sonra, salonda bana öğle yemeği veriyorlar. Golfçülerle tıklım tıklım olan bar ile Mah-Jongg oynayan hanımlarla dolup taşan yemek odası arasındaki masamın salondaki konumu, beni rencide etmemek için uygun bir biçimde hesaplanmış.

Yemeğimi İngiliz profesyonelle birlikte yiyorum.

Bir taraftan Mah-Jongg taşlarının tıkırtısı, öteki taraftan kupa içindeki poker zarlarının tangırtısı geliyor. Benim Bantu hanımlarım, kilo vermeye çalışanlar, cüsseli bir taife. Hepsi de günün modasına göre giyinmişler, çoğunlukla yeşil ve şarap rengi kadife giysiler ve uygun renkte, tepeleri yüksek ve içeri çökük, kenarları geniş ve çan biçiminde şapkalar.

Yemek güzel... doğruca kemerli odadan geliyor ve herkese servis edilen rosto ve Yorkshire pudinginin aynısı. İştahla yiyorum. Daha da iyisi, "Noel hedayesi, doktor!" sözünü duymak ve bahşişi düşünmek zorunda değilim. Bunun yerine, bana bahşiş veriliyor. Tabağımın yanında, içinde 25 dolarlık bir çek ve iliştirilmiş bir şiir olan bir zarf buluyorum. Şişman hanımlarımdan.

Mutlu Longbuo bizi
İnce tutmaya çalışan doktorumuza.
Umudunu kaybetme, doktor, daha çok çabalarız
Tanrı güç versin sana.

Şiiri okuyor, başımı sallıyor ve rostoyu çiğniyorum.

8

Gece yarısı ayini için çan çalıyor. Ellen benimle gelmeye karar veriyor.

"Çan için tekrar teşekkür ederim, evlat" diyor Peder Smith, şapelin ufak verandasında. Yangın gözlemekten iyice bronzlaşmış teni ve kıllı İspanyol futbolu bilekleriyle, Ricardo Montalban'a her zamankinden daha çok benziyor.

Çan, Tara'dan gelen plantasyon çanı. Orijinal Tara için David O. Selznik tarafından sağlanan orijinal çan. Lola, Bantu'lar gelmeden önce onu kuyuya saklamıştı.

Şapelde biraz karışıklık var. Yahudiler gidiyor... bugün onların dinlenme günü. Protestanlar ilahi söylüyor. Katolikler günah çıkarmak için sıraya girmişler. Bizde evrensel Hıristiyan birliği yok. Bir

önceki toplantının tutanakları okunmuyor. Ayinler çakışıyor. Yahudiler Efendimizi bekliyor, Protestanlar ona ilahiler söylüyor, Katolikler Aşa-yi Rabbani yapıyor ve onu yiyor.

Bessie Charles dini bir halk şarkısı söylüyor:

Ufacık tefecik bebeği ellerinde tutuyor o,
Bütün dünyayı ellerinde tutuyor o.

Katolikler sıkılganca ve akortsuz seslerle ona katılıyor.

Peder Smith her zamanki gibi saatine bakıyor ve her zamanki gibi, "Kutuya kilitlenmenin vakti geldi. Geliyor musun?" diyor.

"Pekâlâ."

Hayretle gözlerini kırpıştırarak bir inilti çıkarıyor ve tekrar saatine bakıyor. Dinini uygulayan Katoliklerinin haftalık günahlarını temizlemeye ayırdığı birkaç dakikayı, benim itiraflarımı dinleyerek mi geçirmesi gerekiyor? Eh, öyle gerekiyorsa yapacak.

"Merak etme, Peder. Bir dakika bile sürmez."

Rahatlayarak başını sallıyor. Belki de son zamanlarda gizlice başka yerde günah çıkarmışımdır.

Nihayet sıram geliyor. Kutunun ter ve Pullman perdesi kokan ekşi karanlığında diz çöküyorum.

Küçük kapı kayarak açılıyor. İşte Peder Smith orada, hemen yakınımda, yanağını üç parmağına dayamış, uyanık kalmaya çalışıyor. On iki saat yangın gözlemekten gözleri şaşılmış. Retinasından titreşerek yüz çalı yangını geçiyor. Bugünlerde insanlar, kendilerine karşı kurulmuş dünya çapında komplolar olduğuna inanarak, ödeşmek için çıkıp ormanı ateşe veriyorlar.

"Kutsa beni, Peder çünkü günah işledim" diyorum ve her şeyi unutarak sessiz kalıyorum.

"En son ne zaman günah çıkardın?" diye soruyor rahip sabırla.

"On bir yıl önce."

Rahibin ağzından bir inilti daha kaçıyor. Yine saatine göz atıyor. Bezdirici evlilik dışı cinsel ilişkilerin ve benzeri şeylerin on bir yıllık bir katalogunu dinlemesi mi gerekiyor? Eh, dinleyecek.

"Peder, bir cümlede günah çıkarabilirim."

"İyi" diyor rahip neşelenerek.

"Kaç kere olduğunu hatırlamıyorum, Peder ama kendimi sarhoşlukla, şehvetle, hasetle, evlilik dışı cinsel ilişkilerle, başkalarının talihsizliklerine sevinmekle ve kendimi Tanrı'dan ve başka insanlardan daha çok sevmekle suçluyorum."

"Anlıyorum" diyor rahip, şaşırmış görünmemekle beni şaşırtarak. Belki de sadece uykusu vardır. "Nedamet ve kararlı bir kefaret niyeti besliyor musun?"

"Bilmiyorum."

"Bilmiyor musun? Günahların için pişmanlık duymuyor musun?"

"Pek bir şey hissetmiyorum."

"Seni doğru anlayayım."

"Peki."

"İnancını kaybetmedin, öyle mi?"

"Kaybetmedim."

"Kilise'nin önerdiği şekliyle Katolik inancını taşıyor musun?"

"Evet."

"Ve eğer günahlarını itiraf edersen, onlar için pişmanlık duyarsan ve artık günah işlememeye karar verirsen, günahlarının şimdi ve burada bağışlanacağına inanıyorsun, öyle mi?"

"Evet."

"Yine de pişmanlık duymadığını söylüyorsun."

"Doğru."

"Günahlarının farkındasın, onları itiraf ediyorsun ama onlar için pişmanlık duymuyorsun, öyle mi?"

"Doğru."

"Neden?"

"Bilemiyorum."

"Yazık."

"Üzgünüm."

"Öyle mi?"

"Evet."

"Ne için?"

"Pişman olmadığım için."

Rahip içini çekiyor. "Tanrı'nın sana gerçek bir nedamet ve günahlarının gerçek bir bilincini vermesi için dua edecek misin?"

"Evet, bunu yapacağım."

"Sen bir doktorsun ve işin insanlara yardım etmek, onlara zarar vermek değil."

"Bu doğru."

"Ayrıca bir koca ve bir babasın; aileni sevmek ve onlara değer vermek senin görevin."

"Evet ama bu benim başka kadınları arzu etmeme ve hatta evlilik dışı cinsel ilişkide bulunmak ve zina yapmak için planlar kurmama engel olmuyor."

"Evet" diyor rahip dalgınca. "Hayvanın tabiatı böyledir."

Lanet olsun, neden uyanıp sözlerime dikkat etmiyor?

"Ama son zamanlarda yapmadın" diyor rahip.

"Ne yapmadım?"

"Bilfiil zina ve evlilik dışı cinsel ilişkide bulunmadın."

"Hayır" diyorum sinirli bir biçimde. "Ama..."

"Hm. Biliyor musun, Tom, çağımızda belki de mesele, insanın hayalinde bu korkunç cismani günahları işlemesi değil, hâlâ bunları yapıp yapamayacağı konusunda kaygılanmasıdır. Böyle zamanlarda, yangın kulesinde, çalı yangınlarının bu üzücü günahların cezalandırıldığı, cehennemin çok da sıcak olmayan dış dairesi olduğunu ve ayak parmaklarımın alevlerin içinde kızardığını hayal etmeyi faydalı buluyorum. Sonra Hanımefendimiz çıkageliyor, beni görüyor ve 'A, Tanrı aşkına, sen burada mısın? Bu çok saçma' diyor."

Lanet olsun, basmakalıp rahipçe numaralarıyla bana nasıl büyüklük taslar o... bunların her zamanki numaraları olduğunu anlayabiliyorum çünkü ağzından çıkanı bile dinlemeden sayıp döküyor. İlahiyat fakültesinin ve "rahip sınıfından olmayanlar için" içinde küçük rahip-fıkraları bulunan kütüphaneler dolusu kitabın kokusu var bunlarda. İkimizi nasıl bir tutar, o gri bir hayalete benzeyen bir din adamı, bense müzikal-erotiğin ruhuyken.

Yine numaralar:

"İçki sorunun için, başka sarhoşlarla kader birliği yapmayı faydalı bulabilirsin, en azından benim için öyle. O zaman, eğer bir içki

içersen, arkadaşlarını ne kadar sıkıntıya sokacağını bildiğinden, bunu yapmaya daha az eğilim duyarsın... gerçi bu her zaman işe yaramaz."

"Teşekkür ederim" diyorum soğukça.

"Şimdi, bakalım." Aklı yine dumana ve çalı yangınlarına gidiyor ve başını sallıyor. "Pekâlâ. Günahların için pişmansın."

"Hayır."

"Çok yazık. Tüh. Şey..." Gizlice saatine göz atıyor. "Her halükârda, günahlarının bilincine varmak için duaya devam et. Tanrı iyidir. Sana istediğin şeyi verecektir. Keder iste. Benim için dua et."

"Peki."

"Bu arada, kusuruma bakma ama düşünmemiz gereken başka şeyler var: görevlerimizi yapmak gibi mesela, senin daha iyi bir doktor, benim daha iyi bir rahip olmam, insanlara, özellikle kendi ailelerimize biraz sıradan merhamet göstermek... bize yakın olanlara merhametsiz davranmak öyle aşağılık bir şeydir ki... zavallı, mutsuz ülkemiz için elimizden geleni yapmak... bazen, lütfen kusuruma bakma, birkaç orta yaş hayalinin üzerinde durmaktan daha önemli görünen şeyler."

"Haklısın. Özür dilerim" diyorum derhal, başımdan kaynar sular inerek.

"Günahların için pişman mısın?"

"Evet. Utanç duyuyorum, daha ziyade."

"Bu da yeter. Şimdi nedamet duasını oku ve kefaretin için sana bunu vereceğim."

Küçük pencereden bana iki şey veriyor, içinde küller bulunan bir zarf ve siyah çuval bezinden yapılmış bir tür kolsuz süveter olan bir tövbe giysisi. XXIV. John son zamanlarda eski Kilise'nin bir uygulaması olan, toplum içinde kefaret ödeme usulünü geri getirdi.

O beni günahlarımdan arındırırken, bir nedamet duası okuyorum ve tövbe giysisini spor ceketimin üstüne geçiriyorum.

"Huzur içinde git. Bu gece ayini senin için sunacağım."

"Teşekkür ederim" diyorum, külleri saçlarıma dökerek.

Rahip, itirafları dinledikten sonra ayine hazırlanıyor. Zihninden asla kirli bir düşünce geçmemiş olan Aziz Aloysius Gonzaga'ya benzeyen dindar, siyahi bir ilahiyat fakültesi öğrencisi, onun asistanlığını yapıyor.

Leroy Ledbetter, Victor Charles ve karısı da dahil, Protestanlardan bazıları şapelde kalıyor.

İnsanlar tövbe giysimi fark ettiklerinde, gözler bana çevriliyor. Ellen'ın yanakları karmaşık, onaylayan-onaylamayan ışınlar saçıyor. Artık "doğru" davranacağım için, daha iyi bir koca olacağım, saygın hastalar edineceğim, kanaatkâr olacağım vesaire vesaire için onaylıyor. Onaylamadığı, toplum içinde kefaret ödemem. Hayır, onu rahatsız eden, *eşyalara*, eşyaların dinle bir araya gelmesine duyulan, Presbiteryenlere özgü kadim bir güvensizlik. Siyah yelek ve küller onda infial uyandırıyor. Gözkapağı iniyor... adeta göz kırpıyor. Bu *eşyaların*, nesnelerin, doğru davranmakla ne alakası var? Çünkü Eski Kilise'nin eşya, kutsal varlık, nesne, ekmek, şarap, tuz, yağ, su, kül trafiğine güvenmiyor. Dikkat edin! Daha önce, siz Katolikler bütün o eşyalarınız, nişanlarınız, keşiş yelekleriniz, kanlı heykellerinizle her şeyi yüzünüze gözünüze bulaştırdığınızda, sonunda işleri günah cezasının affı için avuçlara haç çizilmesine kadar vardırdığınızda neler oldu biliyorsunuz! Dikkat edin!

Edeceğim. Edeceğiz.

Peder Smith ayin yapıyor. Ben İsa'yı yiyor, kanını içiyorum.

Sonunda insanlar yüksek sesle, Kilise'nin günahlarını itiraf eden ve Hıristiyanlarla ABD'nin tekrar bir araya gelmesini isteyen bir duayı okuyorlar.

Dışarıda bazı aşk çiftlerinin çocukları ve benim küçük Thomas More'um, gürültücü ama sevimli bir güruh, havai fişek atıyorlar.

"Yaşasın İsa Mesih!" diye bağırıyorlar. "Yaşasın Birleşik Devletler!"

9

Ayinden sonra Victor Charles bana mutlu Noeller diliyor ve Kongre'ye adaylığını koyduğunu söylüyor.

"ABD Kongresi'ne mi?"

"Neden olmasın?"

Kampanyasını benim yürütmemi istiyor.

"Neden ben?"

"Bantu oylarına sahibim. Onlar birbirleriyle anlaşmazlığa düştüler ve benim peşimden gelmeye razılar. Chuck Parker bataklıktaki insanlar konusunda bana yardım ediyor. Max liberaller üzerinde çalışıyor. Leroy Ledbetter fakir beyaz köylülerle ilgileniyor. Sen de Katolikleri çekebilirsin."

"Bundan kuşkuluyum. Zaten politikacı sayılmam pek." Gülmekten kendimi alıkoyamıyorum. Tıpkı eski Otomobil Çağı'nın politikacıları gibi konuşuyor.

"Yerel KABGD örgütünü sen organize ettin, değil mi?"

KABGD, Birliği Daha Önce Bir Kez Kurtaran Ve Şimdi Yok Etmekte Olan Yankilere Eski Bir Borcu Ödemek İçin Onu Korumak Amacıyla Birleşen Güneyliler Ve Diğerleri.

Çünkü aslında Kuzey'in büyük bir kısmı ayrılıyor. Siyahi Kent-Eyaletlerinin... Detroit, New York, Chicago, Boston, Los Angeles ve Washington'ın oluşturduğu yeni Loncalar Birliği geçen yıl federal seçim görevlilerini içeriye almayı reddetti. D.C., Jefferson'un memleketi Virginia'ya taşınmak zorunda kaldı.

"Sen iyi bir doktorsun, doktor. İnsanlar sana saygı duyuyor."

"Bunun politikayla ne alakası var?"

"Her alakası var, adamım!"

"Adaylığını Kalın Kafalı olarak mı, Solcu olarak mı koyuyorsun?"

"Doktor, eski horozun altında koyuyorum." Louisiana'da horoz, eski Demokrat Parti'nin simgesiydi.

Gülüyorum. Victor da gülüyor ve el çırpıyor. Aynı eski, komik, bozuk koalisyon bu. Kennedy, Evers, Goldberg, Stevenson, L.Q.C. Lamar.

"Peki."

"Peki, ne?"

"Yapacağım."

Gülüyoruz. Neden gülüyoruz acaba?

"Mutlu Noeller, doktor."

"Mutlu Noeller."

10

Tövbe giysimle mangal yapıyorum.

Hindi güzel tütsüleniyor. Çocuklar yattı ama şafakta hediyelerini açmak için kalkarlar.

Gece berrak ve soğuk. Ay yok. Vericinin ışığı Jüpiter'in hemen yanında; zengin, kadife gökte bir yakutla bir elmas gibi duruyorlar. Ellen mutfakta, hindinin dolgusunu ve tatlı patatesleri hazırlamakla meşgul. Bataklıkta bir yerlerde bir cüce baykuş ötüyor.

Üşümemek için, ellerim ceplerimde, etrafta dans ediyorum. Bugün Noel ve Efendimiz burada; kutsal bir gece bu ve bir insanın başka bir şeye ihtiyacı yoktur kuşkusuz.

Öte yandan, canım bir içki istiyor. Bir küçük palmiye kümesinden Early Times'ı getirerek altı dakikada altı içki içiyorum. Şimdi de

dans ediyor, eski Sinatra şarkıları ve *Salve Regina*'yı söylüyorum; Nuh'un gemisinden önce Davut gibi ya da Sierra Madre'de petrol bulup zengin olduğu zaman oynak bir dans yapan Walter Huston gibi maskaralık yapıyorum.

Hindi hazır. Onu mutfağa götürüyor ve Ellen'ı arkadan yakalıyorum. Georgia'lı bir kız gibi un ve hindi dolgusu kokuyor.

"Ah, Tanrı aşkına" diyor Ellen, eline bir kaşık alarak.

"Çok güzelsin burada."

"İçki içmişsin."

"Evet."

"Eteğimi indir."

"Peki."

"Ne yapıyorsun?"

"Seni kucağıma alıyorum."

"Yere indir beni."

Onunla birlikte sendeliyorum, bir kucak dolusu olan bu muhteşem, şaşılacak kadar ağır Presbiteryen'le.

"Sen sarhoşsun."

"Evet."

"Nereye gittiğini sanıyorsun?"

"Şuraya. Kaşığı bırak."

Kaşığı bırakıyor, ben de onu 600 dolarlık yeni yatağına bırakıyorum.

Sarmaşıklar gibi birbirimize dolanarak, uzun bir kış şekerlemesi yapmak üzere yatağa yatıyoruz, bir çalının altına, bir arabaya, döşemeye ya da Hıristiyan Âlemi'nin son garip yıllarının bir özelliği olan bu türden saçma bir yere değil, bütün iyi insanların ait olduğu, evdeki yatağa.

Dr. Thomas More, insan ruhunu ölçen bir tür stetoskop yaratıyor ve bununla, insanoğlunun ruhsal hastalıklarını tedavi etmek üzere unutulmaz bir serüvene atılıyor.

Bir tür spekülatif ya da bilimsel kurgu olan *Harabelerde Aşk*'ta, Ütopya'nın yazarı Sör Thomas More'un soyundan gelen ve onun adaşı olan ana karakter, Louisiana'da, adı manidar bir biçimde Paradise (Cennet) olan küçük bir kasabada yaşamakta ve psikiyatr olarak çalışmaktadır. Zaman içinde, 1960'ların sosyal akımları mantıksız aşırılıklara ulaştıkça, A.B.D. sağ ve sol, siyahî ve beyaz arasında giderek daha çok bölünmüştür. Toplum parçalanmaya başlamıştır ve More dışında hiç kimse bunun farkında değil ve umursamıyor gibidir. Diniden uzaklaşmış bir Katolik, bir alkolik ve zampara olan More, toplumun yavaş yavaş dağılmasının temelinde yatan zararlı ruh hallerini teşhis ve tedavi edebilen, Ontolojik Sapma Ölçer adını verdiği bir cihaz geliştirir. Ancak yanlış ellere düşmesi halinde bu cihaz sorunları daha da vahim bir hale getirebilmektedir. More'a bir Nobel Ödülü kazandırmaya azmetmiş bir hükümet görevlisi, cihazı kendi emelleri için kullanmaya çalışırken, More bir felaketi önlemeye çabalar.

Harabelerde Aşk, din, cinsellik, tıbbi ve bilimsel etik, ırksal ilişkiler gibi alanlarda Amerikan toplumunu inceliyor ve hicvediyor. Percy'nin diğer birçok eserinde olduğu gibi, kahraman yabancılaşma ve varoluşçu kuşkular yaşayan biri ancak bu esere daha eğlenceli bir hava katarken dünyaya belli bir mesafeden ve mizahi bir gözle bakma imkânı sunuyor. Roman, her şeye rağmen aşkı, huzuru ve mutluluğu bulmanın mümkün olduğunu hissettiriyor bize soluk soluğa ilerleyen her bir sayfasında.

AYRINTI YAYINLARI • EDEBİYAT
ISBN: 978-975-539-676-7
9 789755 396767

0036667
ANS

32 TL